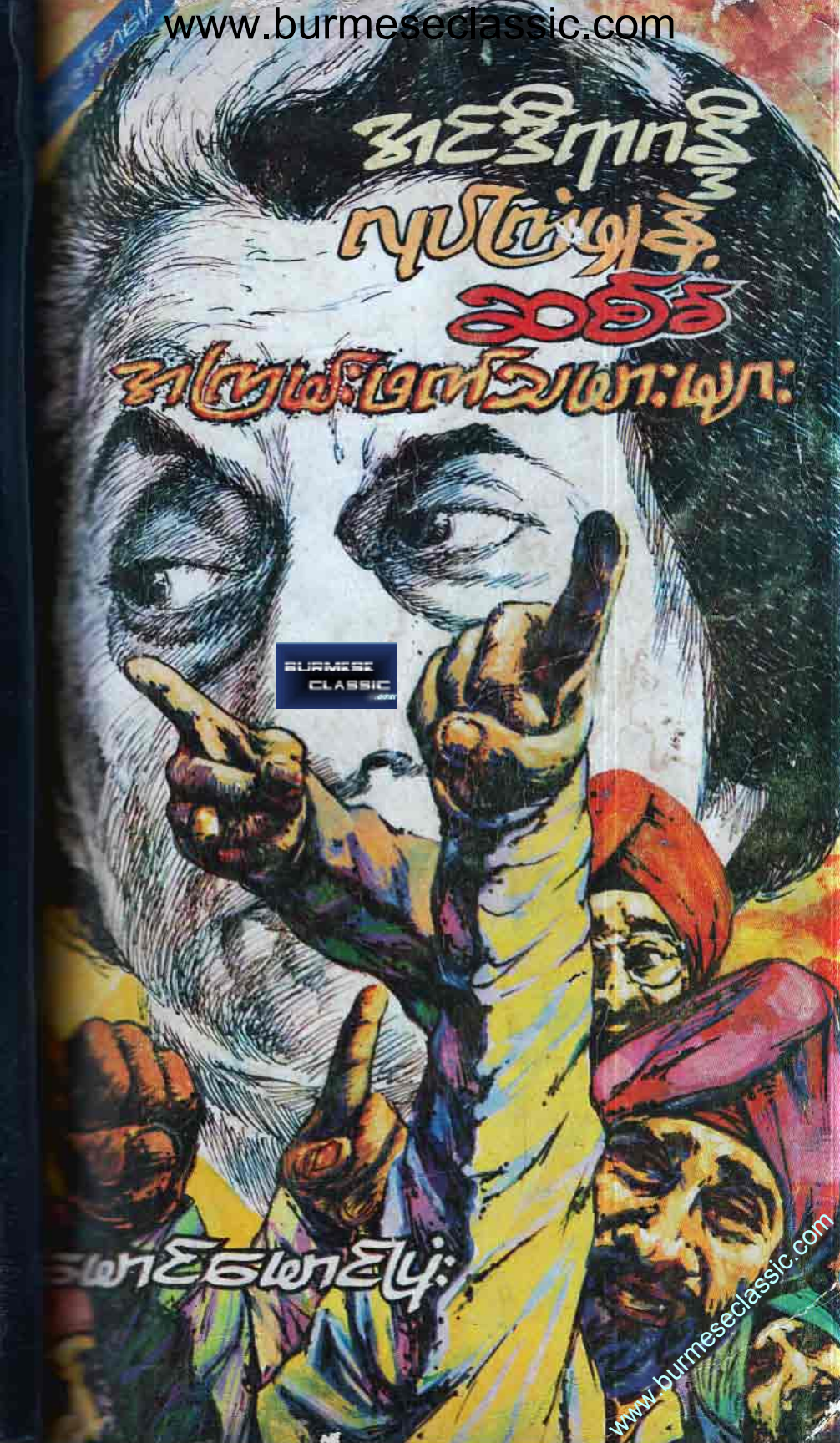

အင်ဒိုဂျာနယ်
ဂျပန်အဖွဲ့
ဆုတ်
အကြမ်းကြပ်သွားဖူး

BURMESE
CLASSIC
.com

မောင်မောင်

* နိုင်ငံရေးစာပေနှင့်ပြုချက် (၀၅၁)

* အဖုံးခွင့်ပြုချက် (၅၂)

* ၁၉၀၆၊ ဇွန်လ (ဒုတိယအကြိမ်)

အုပ်စု ၁၅၀၀

တန်ဖိုး ၂၅ ကျပ်။

* အဖုံးရိုက်-မနုလဆောင်

လာလာခွဲ-စိန်ဂွန်းကြီးမြင့်

ပန်းချီ-မောင်ငွေထွန်း

BURMESE CLASSIC

ထုတ်ဝေသူ

ဦးအောင်ကျော်ဆန်း (၀၁၆၀၀)

စမ်းမြောင်းစာပေ

အမှတ် ၂၀၊ ကျွန်းတောလမ်း။

စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဖေငါဝင်ဆန်း (၀၂၆၂၂)

နဝရတ်ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၂၀၃၊ ဘို့လိမ်လမ်း။

ရန်ကုန်မြို့။

မြန်မာ့

ဂုဏ်စာပေ

စာပေ

စာပေအမှတ် ၁၄၁၇၊
ဝေဟိစာတိုက်ကြီး၊
အမှတ် ၁၆၄၊ ပထမ
ဗဟိုလမ်း၊ ရန်ကုန်။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အမှာ

၂၁

အပိုင်း (၁)

အင်ဒိုရာဂန္ဓိရုံ နောက်ဆုံးနေ့	၃၁
၁၉၀၄ ခု အောက်တိုဘာ ၃၁ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့	၃၁
ဝန်ကြီးချုပ်	၃၁
နေအိမ်	၃၁
အခင်းဖြစ်တဲ့နေ့	၃၂
ရုံးသို့အသွား	၃၂
ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦး	၃၃
လုပ်ကြံခြင်း	၃၃
လက်နက်ချ	၃၄
ပြေးရန်ကြံ	၃၅
ရုပ်မြင်သံကြားအဖွဲ့	၃၅
အမား	၃၆
ကျန်းမာနေဆဲမှာ	၃၇
အသက်စွန့်ဖို့မကြောက်	၃၇
ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဂန္ဓိ	၃၈
မစွပ်အင်ဒိုရာဂန္ဓိ (၁၉၁၇-၀၄) ၏ နောက်ဆုံးခရီး	၄၁
ဒုတိယအကြိမ်	

ဟိန္ဒူထုံးစံအရ	၄၂
နှင်းမုန်ကလေးများအဖြစ်နဲ့သာ	၄၃

အပိုင်း (၂)

အိန္ဒိယ	၄၄
သူ့ ကျွန်မခံလိုပေမယ့်	၄၄
မိန်းမရလောက်အောင်တော်	၄၆
လျှိုချ်ရေးအတွက်ဆိုပြီး	၄၆
ထီးဟန်နန်းဟန်သို့	၄၈
အသွင်ပြောင်းပြီ	၅၀
အိန္ဒိယပြည်သူများ	၅၁
အိန္ဒိယမဟာရာဂျာများ	၅၅
မင်းညီမင်းသားများအသွင်	၅၇
ရွှေဇွန်းကိုက်ပြီး ရွှေထီးဆောင်းသည်	၅၇
ကျားကောင်ရေ ၁၄၀၀ အထိပစ်	၆၃
မဟာရာဂျာတို့ရဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာ	၆၅

အပိုင်း (၃)

ကွန်ဂရက်ပါတီ	၆၇
အာဂါခန်	၆၉
ပထမကမ္ဘာစစ်	၆၉

အပိုင်း (၄)

ဂျဝါဟာလာနေရှူး	၇၂
သူ့ဖခင်	၇၄
မင်္ဂလာဂေဟာ (အနုမိဘာဝမ်)	၇၄
ငယ်စဉ်တောင်ကျေး	၇၅
အင်္ဂလန်သို့	၇၉
ဇနီးကမ္ဘာလာ	၈၁
အင်ဒီရာပရိယာဒါသိကီ	၈၂

အပိုင်း (၅)

သမီးအင်ဒီရာ	၈၆
တရိုးရဲ့ကျောင်း (စန္ဒီနီကေတန်)	၉၄
ချစ်သူဖိုးရို (၉)	၉၇
အပျိုကြီးလုပ်စေချင်	၉၉
ဖိုးရို (၉) နဲ့လက်ထပ်	၁၀၀
လွတ်တော်အမတ် ဖိုးရို (၉)	၁၀၂
မုဆိုးမအင်ဒီရာ	၁၀၃

အပိုင်း (၆)

ဘာရတ် (အိန္ဒိယ) သမ္မတနိုင်ငံတော်	၁၀၅
လွတ်လပ်သော ပါကစ္စတန်	၁၀၈
ဂန္ဓိ ရှိ လမ်းညွှန်ချက်	၁၀၉
ဆစ်ခီနစ်ပိုင်းကွဲ	၁၀၉
တခြားနိုင်ငံသို့ ဆူပူမှုမကူး	၁၁၀

အပိုင်း (၇)

ကက်သျှမ်းယားကိုတော့ လုကြသည်	၁၁၂
ပါကစ္စတန်က ကက်သျှမ်းယားကိုဝင်တိုက်	၁၁၃
မှောင်မိုက်လှတဲ့ ညတည	၁၁၄
ပထန်တပ်သားများ	၁၁၄
အိန္ဒိယတပ်က သတင်းရရှိ	၁၁၆
ခေါင်းအုံးအောက်က သေနတ်နဲ့	၁၁၇
ဆစ်ခီတပ်ရင်း ကက်သျှမ်းယားသို့ဝင်	၁၁၇
ဥက္ကဋ္ဌ အင်ဒီရာ	၁၁၈
အံ့ဩကြပါသတဲ့	၁၁၉

အပိုင်း (၈)

နာဂသူပုန် ပြီးတော့ တရုတ် အိန္ဒိယစစ်ပွဲ	၁၂၁
အိန္ဒိယ၌ လှုပ်ရှားနေသော နာဂသူပုန်	၁၂၂
တိုက်ပွဲ	၁၂၂

အကျအဆုံး	၁၂၂
လူများသော်လည်း	၁၂၂
ငြိမ်းချမ်းရေး	၁၂၂
အာရုံစိုက်စရာ	၁၂၃
နည်းနည်း	၁၂၃
ပြည်ပမှ	၁၂၃
သင်တန်း	၁၂၃
သီးခြားနိုင်ငံ	၁၂၄
ပြည်နယ်ပေး	၁၂၄
ကိုယ်အမည်ကိုယ်ပေး	၁၂၄
ကြာပါပြီ	၁၂၄
မငြိမ်းချမ်းသော ကြေကွဲဖွယ် မြင်ကွင်း	၁၂၆
အခိုင်အမာ တပ်စွဲကြသည်	၁၂၇
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကင်ပွန်းတပ်	၁၂၈
နာသူးတောင်ကြား	၁၂၈
တရုတ်တို့ပြန်ဆုတ်	၁၂၉
နေရူးကွယ်လွန်	၁၃၀
ဝန်ကြီးချုပ် ရှုတ်စ်ထရီ	၁၃၀

အပိုင်း (၉)

အင်ဒိုရာဂန္ဓိ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ပြီ	၁၃၃
ဝန်ကြီးချုပ် ဆက်ဖြစ်	၁၃၄
၁၉၇၁ ခုနှစ်မှာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ပင်	၁၃၅
မဟာရာဂျာတို့အရေး	၁၃၅
အိန္ဒိယ ပါကစ္စတန် စစ်ပွဲသစ်နဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ (၅)နိုင်ငံသစ်	၁၃၇

အပိုင်း (၁၀)

ဟိမဝန္တာတောင်တန်းပေါ်က ဆစ်ကင်ဘုရင့်နိုင်ငံ	၁၄၀
ဆစ်ကင်ရွဲဘုရင်	၁၄၀
အမေရိကန်သူ မိဖုရားချော	၁၄၁
ဒုတိယအကြိမ်	

မုဆိုးဖိုဘုရင်	၁၄၅
အိန္ဒိယစစ်သားတွေနဲ့သာ	၁၄၇
မင်းသားငယ် ပယ်(လ)ဒန်	၁၄၈
ဖွံ့ဖြိုးရေးများ လုပ်နေခိုက်	၁၅၀
အိန္ဒိယက ပြည်နယ်အဖြစ် သိမ်းပိုက်	၁၅၃

အပိုင်း (၁၁)

၁၉၇၇ ခု ဒေဆိုင်း အတက် အင်ဒီရာ အဆင်း	၁၅၄
အင်ဒီရာ အဖမ်းခံရ	၁၅၇
ဘာကြောင့် ဖမ်းရသလဲ	၁၅၈
ထပ်အဖမ်းခံရ	၁၆၀
သင်းကိစ္စ	၁၆၀
သားငယ်ဆန်ဂျေး	၁၆၁
မိခင်ကြီးကို ကူညီရန်နဲ့ ကာကွယ်ရန်	၁၆၁
ကားစီးလိုသူများ အားကိုး	၁၆၂
တရားရုံးရောက်	၁၆၂
ကျူးကျော်ရပ်ကွက်များကို အတင်းအဓမ္မ ပြောင်းရွှေ့ဖြစ်သောအမှု	၁၆၂
အင်ဒီရာရဲ့ နောက်ဆုံးဝန်ကြီးချုပ်ဘဝ	၁၆၄

အပိုင်း (၁၂)

ဆစ်ခ်	၁၆၅
ဆစ်ခ်ဆိုတာဘာလဲ	၁၆၆
မြန်မာပြည်ကဆစ်ခ်	၁၆၈
အိန္ဒိယကဆစ်ခ်	၁၆၉
ဆစ်ခ်အရေးအခင်းရဲ့အစ (သို့မဟုတ်) လူရမ်းကားကြီး ဘင်ဒရန်ဝါလီ	၁၆၉
ဆစ်ခ်အကြမ်းဖက်သမားတို့ရဲ့ ပြင်ဆင်မှု	၁၇၁
တိုက်ပဲ့စပြီ	၁၇၂
အကြမ်းဖက်သူများက စတင်ပစ်ခတ်	၁၇၃
ညနေအထိ ရှေ့မတိုးနိုင်	၁၇၄

ဒုတိယအကြိမ်

လက်နက်ကြီးများနဲ့ပစ်	၁၇၄
ခက်ရာရသူ များပြား	၁၇၅
ညဘက်ကူးပြီ	၁၇၅
ပွဲသိမ်းတိုက်ပွဲ	၁၇၅
အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့နဲ့ဆစ်ခိအကြမ်းဖက်သူများရဲ့အကျအဆုံးများ	၁၇၆
ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ လက်နက်များကတော့	၁၇၇
အကြမ်းဖက်ထိပ်သီး ဘင်ဒရန်ဝါလီကို အသေမိရ	၁၇၇
ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ တိုက်ခဲ့ရပါတယ်	၁၇၈
ဆစ်ခိတိုက် လေ့ကျင့်ပေးခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်	၁၇၉
လက်နက်ချသူများ	၁၇၉
သမ္မတကြီး လာကြည့်	၁၇၉
ဆစ်ခိစစ်သားအချို့ရဲ့ အရေးအခင်း	၁၈၀
အင်ဒိုရာဂီနီနဲ့ဆစ်ခိ	၁၈၁
အဓိကရုဏ်းနဲ့ဆစ်ခိ	၁၈၃
အကြမ်းဖက်မှုကူးစက်	၁၈၃
ဆစ်ခိအားလုံးနဲ့မဆိုင်	၁၈၄
အေးဆေးသွားချိန်မတော့	၁၈၅
ရာဂျစ်အစိုးရက လျော်ကြေးပေးမည်	၁၈၆
ရဲမင်းကြီးနှုတ်ထွက်	၁၈၆
အင်ဒိုရာကို လုပ်ကြံသူရှင်ဖြောင့်ချက်	၁၈၇
လုပ်ကြံမှုခေါင်းဆောင်	၁၈၇
လုပ်ကြံသူ ဘင့်ဆင်းနဲ့ ဆတ်ဝမ်းဆင်းတို့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှု	၁၈၇
အင်ဒိုရာသတ်သူ ဆေးရုံပြောင်းရေး	၁၈၉
ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရဲ့ နောက်ဆုံးအခြေအနေ	၁၈၉
စစ်သားတသိန်းကျော် ပန်ဂျပ်သို့ပို့ ထား	၁၉၀
အခါလီဒါ(ရ်)ပါတီမှာ ဘုန်းကြီးများနေရာယူ	၁၉၀

အပိုင်း (၁၃)

ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့စဉ်က	၁၉၁
---------------------------------------	-----

အပိုင်း (၁၄)

ကက်ပတိန်ရာဂျစ်မှ ဝန်ကြီးချုပ်သို့	၁၉၄
ဒုတိယအကြိမ်	

www.burmeseclassic.com

အပိုင်း (၁၅)

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ဂန္ဓိ	၁၉၅
ဝန်ကြီးချုပ်မှ ဝန်ကြီးချုပ်သို့	၁၉၅
မိခင်ကြီးရဲ့ လောင်းရိပ်အောက်မှသည်	၁၉၇
အဘိုးရဲ့စံချိန်	၁၉၉
အမိရဲ့စံချိန်	၁၉၉
ယခုတော့က	၁၉၉
ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန် ကျန်နေသေးသောဒေသများ	၁၉၉
ဆစ်စ်တို့ရဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်	၁၉၉
အာသံပြည်နယ်	၂၀၀
ဘိုးပါလ်	၂၀၀
၃၆ နေရာကျန်	၂၀၀

အပိုင်း (၁၆)

ရာဂျစ်(သို့မဟုတ်)နေရှူးမျိုးနွယ်	၂၀၁
လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲမှာပါခဲ့တဲ့ မိုတီလာနေရှူး	၂၀၁
နေရှူးမျိုးနွယ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု စတင်ချိန်	၂၀၂
သမီးဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ	၂၀၂
မန်နီကာဂန္ဓိနဲ့ ရာဂျစ်	၂၀၃
ကျွန်မ ပြန်လာမယ်	၂၀၄
ဆန္ဒမဲ မတော်မတရားတဲ့	၂၀၅
နိုင်ငံရေးမျိုးဆက် (သို့မဟုတ်) အင်ဒီရာရဲ့မြေး	၂၀၆
နောက်ထပ် အင်ဒီရာရဲ့မြေးများ	၂၀၆
ဝန်ကြီးချုပ်ကတော် (သို့မဟုတ်)ဆိုနီယာမီယာနို့	၂၀၇
အောင်ပွဲခံဝန်ကြီးချုပ်	၂၀၉
အကုသိုလ်ဝင်	၂၁၀
အေးအေးနေတဲ့ ဦးသန့်ရှင်	၂၁၁
ယခုတော့	၂၁၁
ကွန်ပျူတာကြီးတဲ့	၂၁၁
ကွန်ပျူတာကြီးမှန်လွန်းလို့	၂၁၂

အပိုင်း (၁၇)

ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ကျမ်းသစ္စာ	၂၁၃
အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနဲ့အတူ	၂၁၃
သမ္မတကြီးက သစ္စာတိုင်ပေး	၂၁၄
နိုင်ငံတော်ကြီးအား ပုံကိုင်ဦးစီးရမည်	၂၁၅
ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရဲ့ တာဝန်သစ်များ	၂၁၅
ပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်မယ်	၂၁၆
အစိုးရအဖွဲ့သစ်	၂၁၆
ကိုယ်ရေးအရာရှိများ	၂၁၇
ဝီခေဒ်လောက်တဲ့ ကွန်ပျူတာကလေးနှစ်ဦး	၂၁၇
မင်းသား အမိတာဘကျန်း	၂၁၇
မန်နီကာ အိမ်ပြန် ဗီဒီယိုကြည့်မည်တဲ့	၂၁၈
မိခင်လက်ထက်က ဝန်ကြီးများထုတ်ပယ်	၂၁၈
အာ-ကေ-ဒါဝန်	၂၁၈
ဝန်ကြီးဌာနကိုးခု ကိုယ်တိုင်ကိုင်တွယ်	၂၁၉
ဝန်ကြီးချုပ်ထုဂျစ်၏ ကြီးပမ်းခဲမှုများ	၁၂၉
ဘာကြောင့် ဤသို့ အောင်မြင်ရသလဲ	၂၂၀
မဂ္ဂမလှပပါတီများ	၂၂၁
ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ တိုးတက်နေတဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား	၂၂၂
ဆစ်ခ်အရေးအခင်း	၂၂၄
လာဒက်နဲ့ မန်ဒီရွေးကောက်ပွဲ	၂၂၅
ပါကစ္စတန်ပြဿနာ	၂၂၅
ပါကစ္စတန်နဲ့ ညူကလီးယား	၂၂၆
ယနေ့ အိန္ဒိယရဲ့စွမ်းအား	၂၂၆
တပ်မတော်	၂၂၆
ဆင်းရဲသားများအရေး	၂၂၇
ရေနံထုတ်လုပ်မှု	၂၂၈
အလုပ်လက်မဲ့ များအရေး	၂၂၈
ကျန်းမာရေး	၂၂၉
ဝန်ကြီးချုပ်ထုဂျစ်ရဲ့လမ်းကြောင်း	၂၂၉
ဝန်ကြီးချုပ်သစ် အမေရိကန်သွားမည်	၂၃၁
ဆိုဗီယက်သို့	၂၃၁

www.burmeseclassic.com

ဝန်ကြီးချုပ်သစ်နဲ့ သတင်းစာဆရာများရှဲ့ပွဲ	၂၃၁
ခေတ်ပြောင်းချိန်တဲ	၂၃၂
ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသည်များ	၂၃၃
စီးပွားရေးပိုင်း	၂၃၃
အမေရိကန်ပြည်မှ နည်းပညာများထပ်သွင်း	၂၃၄
တရုတ်နဲ့ကုန်သွယ်၊ နယ်စပ်အငြင်းပွားမှုပြေလည်	၂၃၄
ပန်ဂျပ်နယ်က ဆစ်ခီအရေး	၂၃၅
ဆစ်ခီအချားစု ကောင်းပါသတဲ့	၂၃၆
လုပ်ကြံမှုကိစ္စ	၂၃၆
တချိန်သောအခါက	၂၃၇
သရော်ခဲခဲရသည်	၂၃၇
ယနေ့ရာဂျစ်	၂၃၇
ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးစာရင်းဝင်	၂၃၈
သမိုင်းမရေးလို	၂၃၈
သူ့ဝါသနာ	၂၃၈
အလုပ်လုပ်ပြီး ငွေရှာခဲ့ရသည်	၂၃၈
ယခုတော့	၂၃၉
သီးသန့်ရုံးခန်း	၂၃၉
ရွှေ့သို့	၂၃၉
သူ့လျှိုသံသယဖြစ်မှု	၂၃၉
နှစ်ပေါင်း(၃၀၀)စာ တိုးတက်ရမည်	
၂၁ ရာစုအတွက် ကြိုတင်ပြင်ထား	၂၄၀

အပိုင်း (၁၀)

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်	၂၄၁
လေယာဉ်ဦးစီးမှ နိုင်ငံဦးစီးသို့	၂၄၁
ရာဂျစ်ရှဲ့နက္ခတ်	၂၄၁
ဂေါ်ရခါးစတန်း	၂၄၂
သွေးထွက်သံယိုမဖြစ်ချင်ပါတဲ့	၂၄၃
အင်ဒိုရာအလောင်းကိုခွဲစိတ် ဒဏ်ရာပေါင်း ၃၂ချက်တွေရ	၂၄၃
ကျည်မှန်ဒဏ်ရာများ	၂၄၄
ဆတ်ဝမ်းဆင်းနဲ့ အခြားဆစ်ခီနှစ်ဦး	၂၄၄

အခြားလူသတ်သမားတဦးရှိ တိုက်တွန်းမှုကြောင့်	၂၄၄
ပရန်နတ်လားခိုးဆတ်ဝမ်းဆင်းဘက်က လိုက်မသုံးရှေ့နေ	၂၄၄
ဖမ်းထားတဲ့သတင်းစာဆရာ ပြန်လွတ်	၂၄၅
ဆစ်ခဲတို့ကို ရာဂျစ် အကာအကွယ်ပေးမည်	၂၄၅
ပန်ဂျပ်ခရီးသွား ကန့်သတ်မှုလျော့	၂၄၆
ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ရှိ နိုင်ငံခြားခရီး	၂၄၆
ဆိုဗီယက်သို့ အလျင်သွား	၂၄၆
ငါးနိုင်ငံခရီး	၂၄၇
ပါလက်စတိုင်းတို့အား ရာဂျစ်ထောက်ခံ	၂၄၇
အမေရိကန်မှာ	၂၄၇
သတင်းထောက်များနဲ့တော့လဲ	၂၄၇
ငွေမည်းများကို အစိုးရက ဖော်ထုတ်သွားမည်	၂၄၈
ဆိုဗီယက်လေယာဉ်များ စတင်သုံး	၂၄၈
လောင်ဂိုဝေ့ကို လုပ်ကြံမှု	၂၄၈
ဂျာနေဆင်းကိုခိလျင် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀၀	၂၄၉
လောင်ဂိုဝေ့ါနေရာကို ဆက်ခံသူ	၂၄၉
ကျည်ကာအင်္ဂါဝတ်ပါလားတဲ့	၂၄၉
နယူးဒေလီမြို့သားများကို အကူအညီတောင်း	၂၅၀
လုပ်ကြံသူနှစ်ဦး	၂၆၉
အာ-ကေ-ဒါဝန်	၂၇၀

အပိုင်း (၁၉)

အင်ဒိုရာမရှိတော့တော့ အိန္ဒိယ	၂၇၁
------------------------------	-----

အင်ဒိုရာဂန္ထီ

လုပ်ကြံမှု

နဲ့

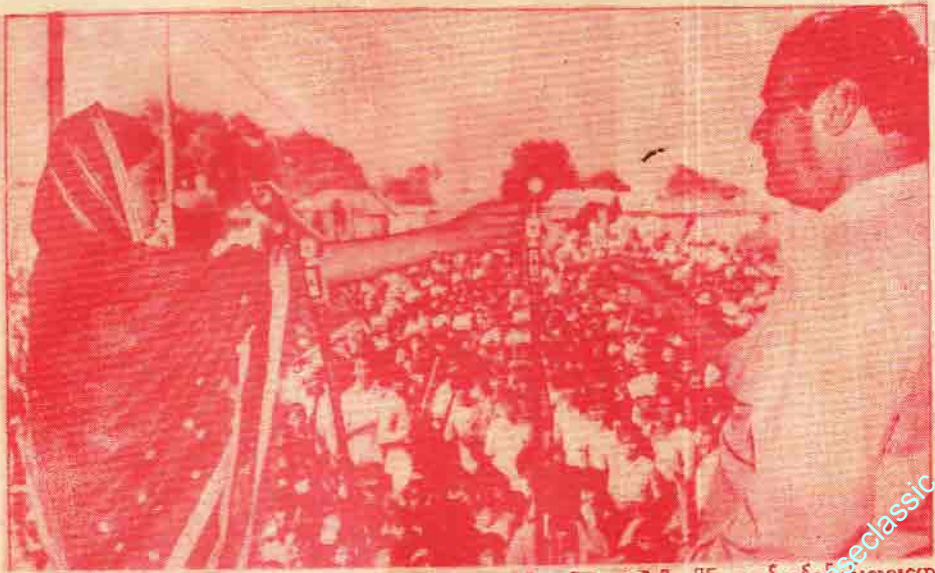
ဆစ်၊ ခါ၊ အကြမ်းဖက်သမားများ

မောင်မောင်ပြုံး

BURMESE CLASSIC

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဇဝံနှင့် သာသနာ့ရေးရာဇဝံ၊ မိခင်ကြီး အင်ဒီရာဂျိုင် ရာဇဝံနှင့် အခမ်းအနားမှာ....

အိမ်ကိုပြန်၍ မွီးယိုကြည့်တော့မည်ဟုဆိုသော ချွေးမတော် မန်နီကာနှင့် အတိုက်အခံပီတီခေါင်းဆောင် ရုပ်ရှင်မင်းသားတောင်၊
ရာမရောင်းတို့အား ဟောပွဲတခုတွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ်ကောက်ပွဲတွင်တော့ ရာမရောင်းခေါင်းဆောင်လေး
ထေလေဂူဒေအမ်းပါထီက အိန္ဒိယလွှတ်တော်တွင် အတိုက်အခံ အင်အားအများဆုံးနေရာကို တက်ပုလုံကိုင်နိုင်သည်။

• ဘင်ဒရန်ဝ် လီဝါ

ဆူပူမှုများအပြီး ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် အမ်မရစ်ဆာပြို လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းနေကြသည့် စစ်သည်များ၊ စစ်သည်တိုင်းကား၊ ဆစ်ဝ် အမျိုးသားပင်။

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်မှ လွတ်တော်အမတ် ပြန်ဖြစ်လာခဲ့ ချိန်၊ လွတ်တော်ကို နောက်ပေးပေါက်မှ ပြန်ဝင်လာနိုင်စွမ်းသူဟု တင်စားခြင်းခံရချိန်။

မန်နီကာ

မြန်မာ့ညွှန်ပုံစံတရုတ် နတ်ဆာနှင့် အင်ဒီရာ (၁၉၅၅)၊

အင်ဒီဒီးဗွားနိုင်ငံ တန်ခူးနယ်ညီလာခံမှအပြန် မြန်မာနိုင်ငံရောက်
ဝန်ကြီးချုပ်နေဌေးနှင့်အင်ဒီရာတို့အားလွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း
၃၀ ခန့်က မြန်မာတို့၏ အမျိုးသားဂုဏ်စုံဖြင့်။

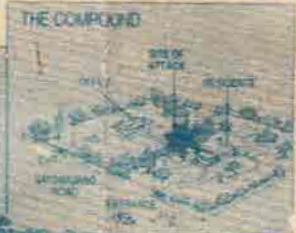
ကားဆရာကြီး ဆန်ကျေ၊ မကွယ်လွန်မီအချိန်က အရပ်ထားပိုင်
 ကားများ ချောဆွဲမှုပြုသည့်နား၊ မရူတီ ကားလုပ်ငန်းပြဿနာများ
 ကို သူ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

A GARDEN-GATE MURDER

Five months after the shoot-out at Amritsar's Golden Temple, Prime Minister Indira Gandhi misplaced her trust in two Sikh bodyguards—and loses her life.

1 Prime Minister Gandhi walks toward gate in hedge that separates residential part of compound from section with her office. Two guards, both Sikhs, are on duty.

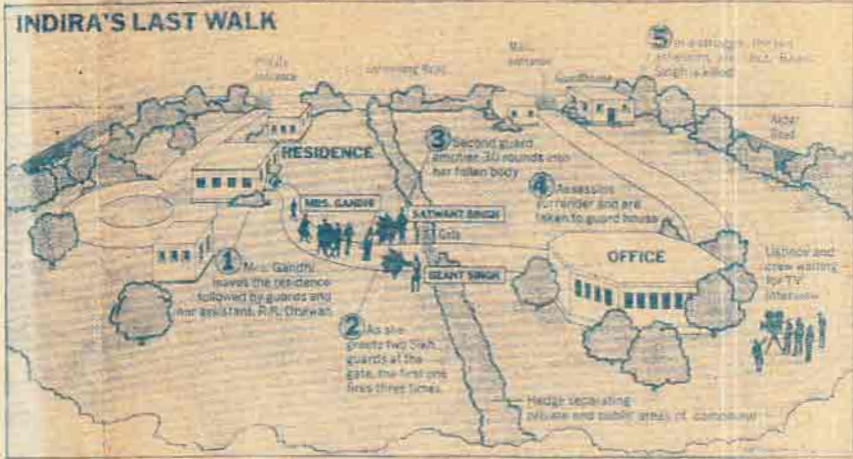

ပန်းခြံတံခါးဝ လုပ်ကြံမှုဟု အမည်ပေးထားသော အင်ဒီရာဂန္ဒီ
 လုပ်ကြံမှုအား သတင်းဓာတ်ပုံ မရရှိနိုင်သဖြင့် ဤသို့ ပုံကြမ်းရေးဆွဲ
 ပြီး ကမ္ဘာ့သတင်း မဂ္ဂဇင်းကြီးတစ်စောင်က စာရှုသူများသို့
 အချိန်မီ တင်ဆက်ခဲ့သည်။

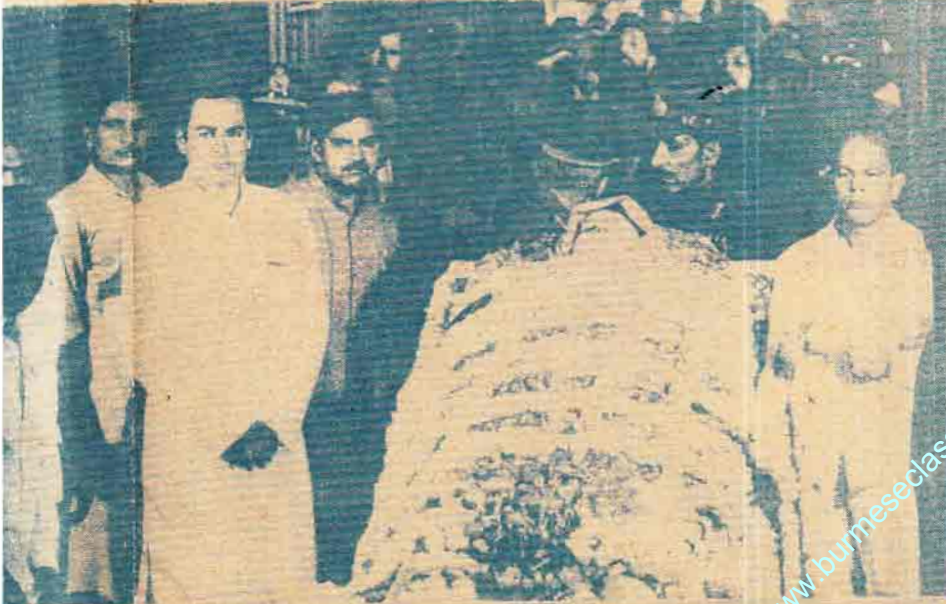
2 With Mrs. Gandhi at the gate, one guard suddenly draws a pistol and fires five shots at her. Simultaneously, the other guard, his sten gun raised in apparent salute, lowers the weapon and fires a hail of bullets at Mrs. Gandhi who crumples to the ground.

3 Other guards rush forward and overpower the two Sikhs. What being fed away both are shot when they try to grab their captives' weapons. One dies, the other is gravely wounded.

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ၏ ၁၀ ကေကျယ် အိမ်ပြင်။ တခြမ်းမှာ
 နေအိမ်၊ တခြမ်းမှာ ဝန်ကြီးရုံး၊ (၁) အင်ဒီရာနေအိမ်၊ (၂)
 လုပ်ကြံသင်္ဃာတင်ဆင်း၊ ခြောက်လုံးပြူးနှင့် စပစ်ခဲသည်။ (၃)
 လုပ်ကြံသူ ဆတ်ဝမ်းဆင်း၊ စတင်းသေနတ်နှင့် ကျည်အတောင့်
 ထုံးဆယ် ပစ်ခဲသည်။ (၄) လုပ်ကြံသူနှစ်ဦးအား ပမ်းဆီး
 ခေါ်ဆောင်သွားရလမ်း၊ (၅) ကိုယ်ရံတော်တပ်မှ အသောက်
 အဆုံ၊ လုပ်ကြံသူနှစ်ဦးက သေနတ်ဝင်လှည့်ဖြင့် ဤအိမ်အတွင်း
 ကျန်ကိုယ်ရံတော်များက သေနတ်နှင့် ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ဘင်ဆင်း
 ကျည်အချက်လေးဆယ်ခန့်မှန်ပြီး ပွဲချင်းပြီးသော် ဆတ်ဝမ်းဆင်း
 ကျည်ဆယ်တချက် မှန်ခဲ့သော်လည်း မသေပါ။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ
 ၎င်းက ပြောခဲ့ချက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

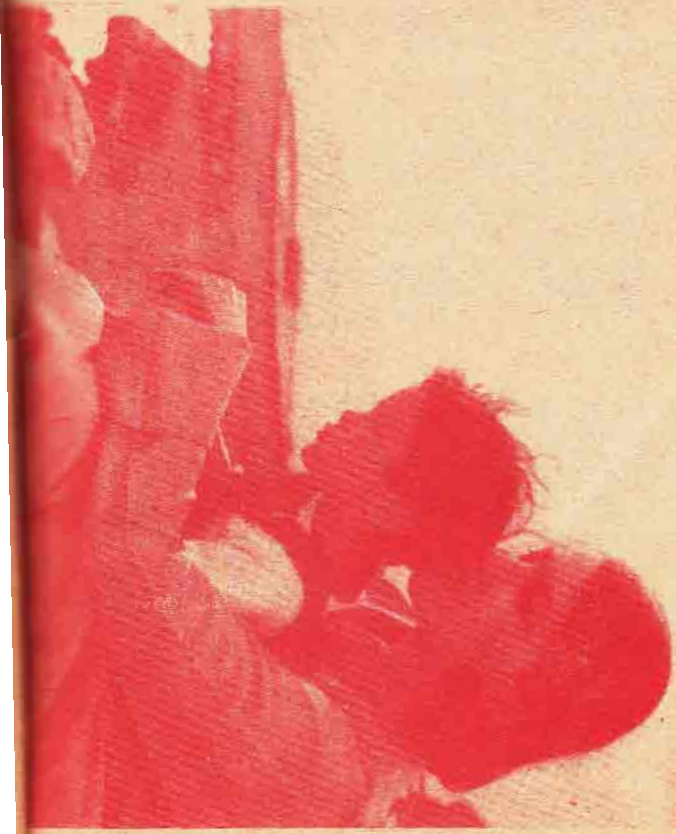
ဝန်ကြီးချုပ်အိမ် ဖြစ်လာသူ ထုဂျစ် (ဝဲ) အား မိခင်ကြီး
 အင်ဒီရာ၏ ချစ်ကလေးအားအောင် မည်သည့်အရာကမှ သူမကို
 နာကျင်အောင် မလုပ်နိုင်ဟု သားဖြစ်သူက ဆိုသည်။ ▼

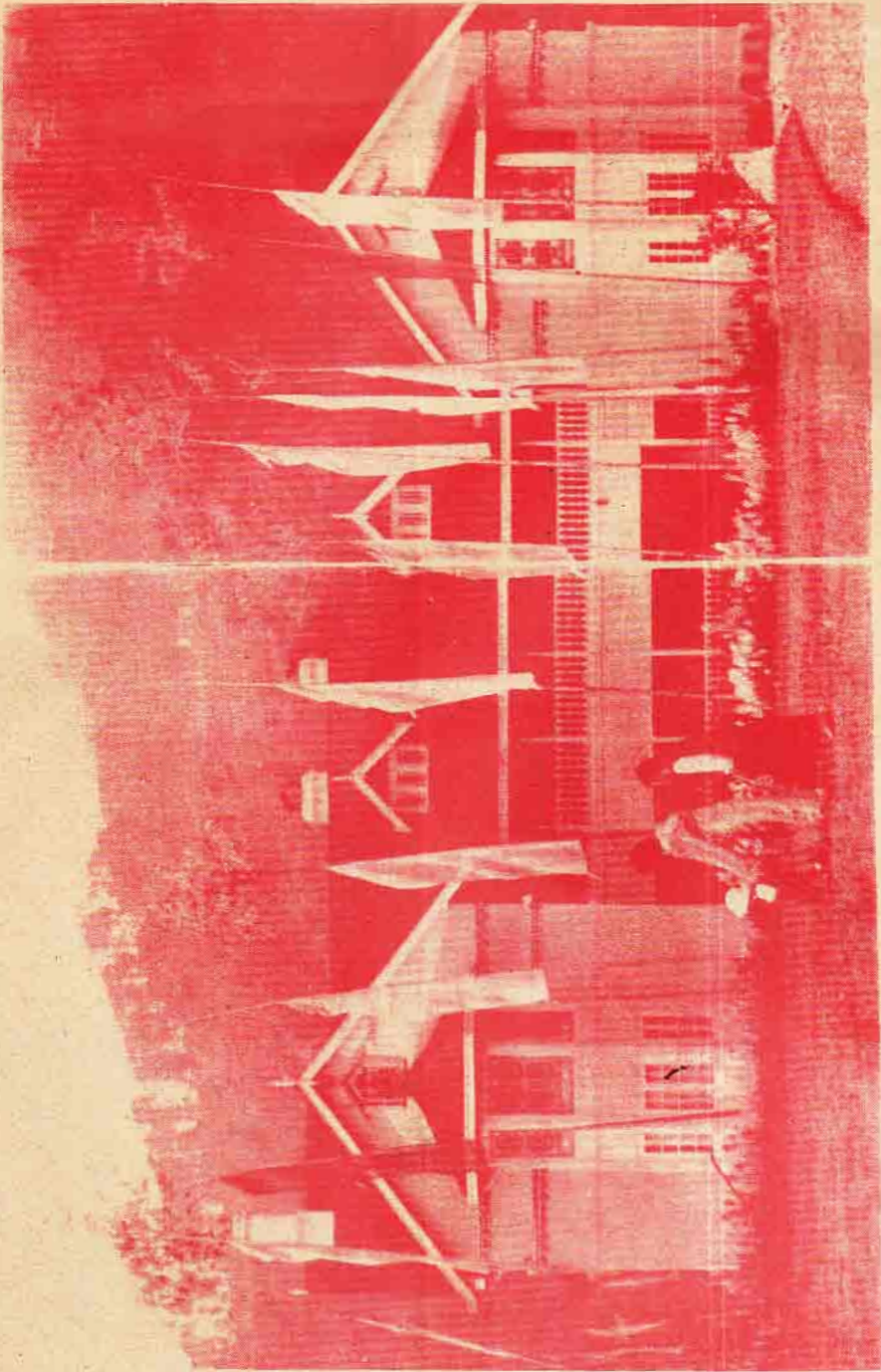

ဆစ်ကင်ဘုရင်နှင့် အဝေရိုကန်သူ မိဖုရားများ (၁၉၄၅) (၁၀၀)

ရှင်သန်ရေလေလှပသည့် ဆစ်ကင်ခ် ရှုခင်းများအား ကြည့်ရှု
ပီပီပြာလေ့ရှိကြသည့် မိဖုရားနှင့် သားငယ်အား တာချီနီက။

ပေါ့ပေ နွားတောင်တန်းပေါ်က ဆက်ကပ်နိုင်ပုံ ဝန်းတန်းတော်ရှိ ဘုရင်နန်းတော်၊
 သားတော်ကလေးတို့ ညိုနန်းတော်တွင် ထည့်နီက - ခမ်းမပြေ ဝှား
 ဘုရင်ဆောင်ရွက်ပုံ (လ)။ မိုးရာဇာဟုခေါ်နှင့်
 နေထိုင်ခဲ့ကြဖူးသည်။

တေလော့ ဒေဆမ်းပါတီ ခေါင်းဆောင် ရုပ်ရှင်မင်းလားဟောင်း
ထုမာထောင်း၊ တေလော့အမျိုးသား ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီးထဝ
နိုင်ငံရေးသမားဖြစ်လာသူ၊ အန်ဂရာပရားက(၅)ပြည်နယ် အစိုးရ
အဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့ရုံမက အိန္ဒိယလွှတ်တော်အတွင်း အမတ်
ဦးရေ အများဆုံးအင်အားရှိသည့် အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်
အဖြစ်သို့ သူ့ထောက်ပံ့ခဲ့ပြီ။

အနေကို ရူပီတသိန်းဝင်ငွေရှိသည့် နာမည်ကြီး
အမိတာထကျန်း၊ ကွန်ဂရက် (ဆိုင်) ပါတီ
ပြီး သူ လွှတ်တော်အမတ် ဖြစ်လာသည်။
ကြံ့ခံရပြီးမှ နိုးကြွလာသော အမိန္ဒိယကြီး
တအား ပါဝင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု မင်းသား
ည်။

ပီခေါ်လောက်တဲ့ ကွန်ပျူတာကလေးနှစ်ဦး လှိုင်ပင် ကိန္နိယ နိုင်ငံရေးလောကအတွင်း နာမည်ကြီးနေကြတဲ့ အာရန်နေရူး (ရာဂျင်ရှ် ညီအစ်ကိုငယ်ကဲ့ ပဲပုံ)နဲ့ အာရန်ဆင်း (ရာဂျင်ရှ် ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်း ယာပုံ)

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျင်ရှ် အနီးကပ် လက်ထောက်များအပြင် ယမ်းဆောင်ရရှိမက ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရခဲ့သူများ ပြိုင်၍ အာရန်နေရူး ဝန်ကြီးတနေရာ၊ အာရန်ဆင်း ပါလီမန်အတွင်းဝန် တနေရာကလည်း ရခဲ့ကြသည်။

သားကြီးရာဂျင်(ယာ) ဝိုင်ကြီး၏ အဖိုးပြာများအား ကောက် နေစဉ်

နယူးဒေလီ အဓိကရုဏ်းစာတွင်း မီးရှို့ဆဲ အဆောက်အအုံ

▲ နိုင်ငံရေးလောကခံ၊ ၁၉၇၇ ရန်ကင်း အင်စီရာအား ယက်ဆိုင်ရာမှ လာထောက်ပမ်းဆီးစဉ်၊ အခုလိုပမ်းဆီးတာဟာ နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံမှုပါဟု သူမက ဆိုခဲ့သည်။

ညင်စီရာရှ် ရုပ်ကလာပ် မီးရှို့လောင်စဉ် ဆိုနီယာ၊ ပရိယန်ကာ။ ဝဲမှယာ ထု

▲ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရာဂျင်ရှ် ကျမ်းသစ္စာဆိုပွဲ (ဝဲပုံ) ပြည်သူက ပေးအပ်လိုက်သောတာဝန်နှင့်သစ္စာကို ကောင်းမွန်စွာ သိနားလည်ပြီး စောင့်ထိန်းလိုက်နာပါမည် ဟူ၍။

နေဂျားနန်းဆက်ဟုပင် တစ်စားခေါ်ဝေါ်ခြင်း နိုင်ငံရေးလောကမှ ဝန်ကြီးချုပ်သားပုံမှ ရုပ်ပုံ များကို စွဲကိုင်ချိတ်ကပ်လာသည့် ပြည်သူများ။

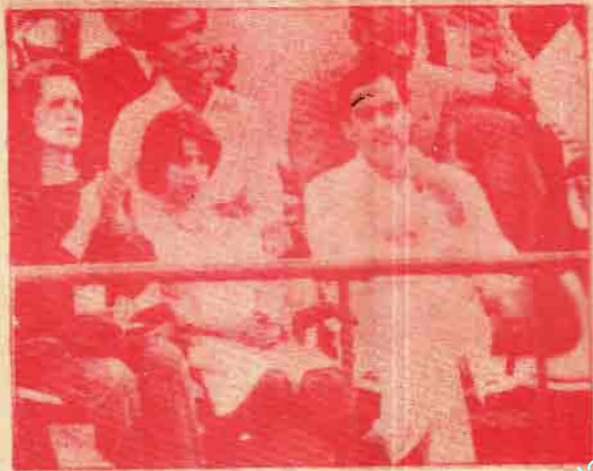
ဝန်ကြီးချုပ်အင်ဒီထု ပြည်သူ့ဆန္ဒကို နားစွင့်သည်။ ဝန်ကြီး
ချုပ်ဒေဆိုင်၊ ဂန္တီကြီး၏တပည့်၊ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီ၊ မီးလွတ်စားသူ၊
အသက် ၃၀ မှစ၍ အခြားစရိယ သိက္ခာပုဒ်ဆောင်ခဲ့သူ။ ၈၁ နှစ်
တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သည်။ သူ့လက်ထက်တွင် အင်ဒီထုမှာ အမှု
ပေါင်း သောင်းမြောက်ထောင်နှင့် အရေးယူ စစ်ဆေးခြင်း
ခံရသည်။

မီးတောက်ကိုင်ထားသော ထူရှစ်၊
ဟိန္ဒူမြို့ဟူကထူးစေရ သားကြီး ဩရသဖြစ်သူက လက်ယာရစ်
ခုနစ်ပတ်ရစ်ပတ်ပြီးမှ မိခင်ကြီး၏ ရုပ်တလားကို မီးကူးပေး
ခဲ့ရသည်။

* လေယာဉ်မှူးဝတ်စုံမှ နိုင်ငံရေးဝတ်စုံသို့ ပြောင်းလဲဝတ်ဆင်ပြီး ကမ္ဘာနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ရန် ယနေ့ အိန္ဒိယကို ဦးဆောင်နေသည့် လူငယ်ဝန်ကြီးချုပ်။

လွန်စုံသော ၂ နှစ်ခန့်က ဇနီး၊ ဆိုနီယာ၊ သားကြီး၊ ဖုဟူးနှင့် ဖခင် ဂျာဂျစ်တို့ အားကစားပြိုင်ပွဲတခုကို ကြည့်ရှုစဉ်။

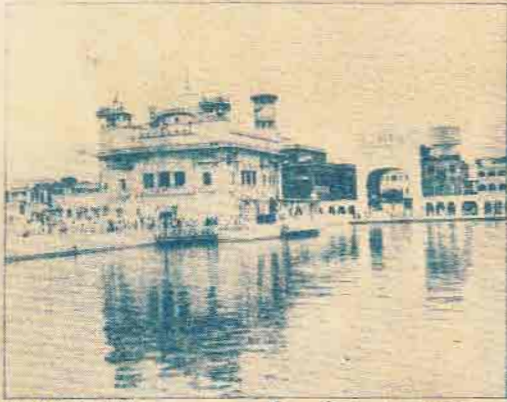
ပိဗေကြီး အင်စီရာ၏ ရုပ်ကလာပ်အား လာရောက် ဂါရဝပြုပေးကြားကြော်သံတိုက်ကြသည့် မြည်ထူးများအား ညွှန်ကြားနေသော ဝန်ကြီးချုပ်ဧရာဝတီ။

The beauty so germane to her that started it all.

အင်စီရာနှင့် ဈာပန ကြည်။ ဝေ၊ လေ စစ်သည်များက ရှန်တီ ဗားနားခေါ်ငြိမ်းချမ်းရေးတောအုပ်ကိုဖြတ်သန်းပြီး ရုပ်ကလာပ် ပါရှိသော အမြောက်တစ်ယာဉ်ကို ကြီးမြင့် ဆွဲယူခဲ့ကြစဉ်။

Mrs Gandhi carrying a message to the world's different...

ဖစ်မရစ်ဆာမြို့က ရွှေဘုရားကျောင်းတော် Pool Of Nectar ခေါ် နတ်ရေကန်အလယ်မှ ဘုရားကျောင်းတော်၊ အပေါ်ပိုင်း (သုံးပုံနှစ်ပုံ)အား ရွှေချထားပြီး လိပ်ခုံးပုံ အထုတ်ကိုမူ ရွှေဆောင် ကြေးပြားကြီးများဖြင့် ဖုံးအုပ်ကပ်လှထားသည်။

ပါကစ္စတန်ခေ | ငးဆောင်ကြီး မိုဟာမက်အလီဂျင်းနား တိုက်ဝယ်ကို နှစ်ပိုင်းခွဲစေခဲ့သူ။

လူပျိုကြီး၊ သူတော်စင် အာဇာလီဒါ(ရ်) ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ကလေးဘဝကတည်းက ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့သူစိန်ဟာချွန် ဆင်းလောင်ရှိခေါ့။ ရွှေဘုရားကျောင်းတိုက်ပွဲအတွင်း ပမ်းဆီး ရမိခဲ့၍ အသက်တော့မသေ။ ထောင်နန်းတော့စံရသည်။ နောက်ပိုင်း ထောင်မှလွတ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်နှင့် အပေး အယူမျှသည်။ ယခုတော့ တယူသန် ဆစ်ခီများ၏ လုပ်ကြံမှုကို ခံရ၍ သူလည်း ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ။

လူယုံတော်ဦးဖိုးသိကြီး အာ-ဂေ-ဒါဝန်အား အင်စီရာနှင့် အတူ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အထက်တန်း အထူးကိုယ်ရေးအရာရှိ လုပ်ခဲ့သူမို့ အစိုးရဝက်ဝန်းအတွင်း ကိစ္စအားလုံး သူ မည်တာ မရှိခဲ့။ အင်စီရာ ထံပါးတွင် အနီးကပ်လှပုံ ညာလက်ရုံးအဖြစ် အနှစ် (၂၀)ခန့် သူ တာဝန်ထမ်းခဲ့သည်။ ယခု ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် လက်ထက် တွင်မူ သူ မည်သည့်ရာထူးတွင်မူ ခန့်အပ်ခြင်းမခံရ။ သို့ကြောင့် သူယုံထားဘာတော့ကို ဘာလုပ်ရမည်မသိ။

WILL THE COUNTRY'S BORDER FINALLY BE MOVED TO YOUR DOORSTEP?

INDIA COULD BE YOUR VOTE AWAY FROM UNITY OR SEPARATISM.

GIVE UNITY A HAND.

၁၉၈၂ ရွေးကောက်ပွဲအတွင်းက ပြည်သူ့အား တွဲပြုစေသည့် ကွန်ဂရက် (ဒိုင်) ပါတီရှိ မဲဆွယ်ပုံစံတော် နိုင်နယ်နိမိတ်ကိစ္စ၊ တိုင်းပြည်ညီညွတ်မှုပြိုကွဲမှုကိစ္စများကို ရေးသားစည်းရုံးလှုံ့ဆောင် မဲဆွယ်ထားသည်။

မုန်တိုင်းရဲချိန်။
ဟိန္ဒူ (ဝဲ) ဆစ်စ် (ယာ) ထို့ ညီညွတ်ရေးကြေးကြော်ကာ စိတန်း
လှည့်လည်လာစဉ်။

* ဘင်ဂလားဒေ့ရှ် ညာလက်ရုံး အင်ဂျင်ဆင်း၊ ပါးကွက်သားဟု
လည်း သူအမည်တွင်သည်။

အကြမ်းဖက်ထိပ်သီး ဘင်ဂလားဒေ့ရှ် သူ့လူစုသို့ မိန့်ခွန်းပြောစဉ်

အင်္ဂလိပ် လုပ်ကြံခံရပြီး နည်းစေ့လိုတွင်ကြိုက်ပြီး နေထိုင်ကြပြီး ကိုယ်ပိုင်နေကြသော အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများ

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းက အစိုးရ ဆွဲခံပဲ့ဘဝထွက် ဓာတ်ခိုခိုနှင့် အတူ ဘဝဆင်း (နောက်ပါး၌ ရပ်နေသူ)၊ ထိုစဉ်က လူ့ယုံ ကိုယ်ရံတော်၊ ယခုတော့ လုပ်ကြံသူ လူဆတ်သမား။

နာဂသူပုန်၊ အိန္ဒိယစစ်သည်များ (နာဂသူပုန်တို့နှင့် တိုက်ပွဲတွင်)

အမှာ

၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ ညနေ ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်ရှိ အိန္ဒိယသံရုံး၌ အိန္ဒိယအလံတော် တိုင်ဝက် လွှင့်ထူထားသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ဝန်ကြီးချုပ်အင်ဒီရာဂန္ဒီ လုပ်ကြံ ခံရသည် ဟူသော သတင်းကိုလည်း ကြားခဲ့ရ၏။ မြန်မာ့အသံမှ အသံလွှင့် ကြေငြာသောအခါတွင်မူ အင်ဒီရာဂန္ဒီ ကွယ်လွန်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း သေချာသွားလေသည်။

နောက်ပိုင်းရက်များတွင်မူ နေ့စဉ်ထုတ် သတင်းစာများမှ လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှ လည်းကောင်း အင်ဒီရာဂန္ဒီ လုပ်ကြံမှုနှင့် ဈာပနအခမ်းအနားများကို ဝမ်းနည်း စွာဖြင့်ပင် တွေ့မြင်ကြားသိရပြန်၏။

နိုဝင်ဘာ လလယ်ပိုင်းတွင်မူ ‘တိုင်း(မ်)’ နှင့် ‘နယူး(စ) ဝစ်’ သတင်းမဂ္ဂဇင်းများ ရောက်ရှိလာပြီး ရုပ်ပုံမြေပုံများ၊ အဖြစ် အပျက်များကို ထပ်မံ မြင်ရ ဖတ်ရပြန်ပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းကြီးတစ်စောင်မှ အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရမှု အဖြစ်အပျက်များကို ဆောင်းပါး ဆြေရေးသား ပေးရန် တောင်းခံသဖြင့် ကျွန်တော် ရေးပေးရပါသည်။

‘ပိုင်စာပေ’မှလည်း အင်ဒီရာ လုပ်ကြံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားပါက စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိလိုကြောင်း ဆန္ဒပြုပြန်ပါသည်။

သို့ကြောင့်.... ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ရေးသားဖြစ်ခဲ့ သည်။

အထူး အစီရင်ခံလိုသည်မှာ

ဤစာအုပ်သည် ကွယ်လွန်သူအိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် 'အင်ဒီရာ ဂန္ဒီ' ၏ 'အတ္ထုပ္ပတ္တိ' မဟုတ်ကြောင်းကိုမူ သိစေလိုပါသည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟူသည် သက်ဆိုင်ရာ ကာယကံရှင်၏ ဖြစ်ရပ်များ မကြွင်းမကျန် အထူးပြည့်စုံဖို့ လိုပါသည်။ ကာယကံရှင်ကလည်း အရေးခံ၊ အမေးအမြန်းခံဖို့ လိုပါသည်။ ၎င်း၏ ဘဝကို အတိုင်း အပြင် အထင်အရှား မြင်ဖို့ ကြားဖို့ လိုပါသည်။ ထို့ကြောင့်... ကျွန်တော် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို မရေးပါ။

သို့သော်... ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ၏ နောက်ကြောင်းဖြစ်စဉ် များအနက်မှ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းပြီး စာရှုသူများ သိရှိအပ် သည်ဟု ယူဆသည့် အကြောင်းအရာများကိုမူ ရွေးချယ်၍ တင်ပြ ပါသည်။ သူမ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်ကို အတိုချုံး၍ ကောက်ကြောင်း ဆွဲပါသည်။ ထိုအခါ သူမ၏ ဖခင် နေရူးသည်လည်း ပါဝင်လာ ရ၏။ နေရူးပါလျှင် ကွန်ဂရက် ပါတီကြီးအကြောင်းကိုချန်လှုပ်၍ မရ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီး၏ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကိုလည်း ထားရစ်၍ မဖြစ်။ မြိတိသျှ နယ်ချဲ့တို့ လွှမ်းမိုးခဲ့ပုံသည်လည်း မကျန်ခဲ့ စကောင်း။ ထိုအချက်များအားလုံးသည် ကွင်းဆက်များပမာပင်။

ပြီးတော့... အင်ဒီရာ၏ ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝနှင့် အာဏာ လက်မဲ့စဉ် အခြေအနေများကို ဖြည့်စွက်ရပြန်သည်။ ပြီးတော့ လုပ်ကြံခံရပုံအကြောင်း။ ပြီးတော့ လုပ်ကြံသူများနှင့် ၎င်းတို့ ပါဝင် ပတ်သက်လာသည့် အကြောင်းကိုလည်း ရေးရပါသည်။

ထိုအခါ ဆမ် အမျိုးသား တယူသန် အကြမ်းဖက်ဝါဒီ 'ဘင်ဒရန်ဝါလီ' ၏ အကြောင်းလည်း မရေးလျှင် မပြည့်စုံ၍ ပါဝင်လာပြန်တော့၏။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့်မူ အင်ဒီရာ၏ သားကြီး ရာဂျစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာချိန် အတွင်းမှာပင် ဤစာအုပ်ကို ရေးသား ပြီးဆုံးသွားခဲ့လေသည်။

စာရှုသူများလက်သို့ အမြန်တင်ဆက်နိုင်ရေး အတွက် အချိန်တိုတို (ရက်ပေါင်း ၂၀ ခန့်)အတွင်း ဤစာအုပ်ကို ပြုစု ရေးသားခဲ့ရသော်လည်း အချက်အလက် အပြစ် အပျက်များ ခိုင်မာ မှန်ကန်စေရန်ကိုမူ အထူး ဂရုပြု အပင်ပန်းခံ ကြိုးပမ်းခဲ့ပါ သည်။ အကယ်၍ အမှားအယွင်း၊ အကျအပေါက်များ ရှိခဲ့ငြားအံ့ စာရှုသူများအနေဖြင့် ပညာမျက်စိဖြင့် ရှုမြင်ခွင့်လွှတ်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါ၏။

အိန္ဒိယ၏ ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦး လုပ်ကြံခံခဲ့ရပုံကို လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုများသာလျှင် ဖြစ်ကြ သည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသား (အချို့)တို့၏ ဆူပူ အကြမ်းဖက်မှုများကို ရေးသားခန့်စဉ်တွင် လည်းကောင်း များစွာမှပင် နှလုံးစိတ်ဝမ်း မချမ်းမငြိမ်း ဖြစ်ရပါသည်။

‘မညီမညွတ်၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားခြင်းကို ပျက်စီးတတ်သောဘေး ဟူ၍ လည်းကောင်း...
‘ငြင်းခုံ ခိုက်ရန်မရှိ စည်းဝေး ညီညွတ်ခြင်းကို ဘေးဘုမ်းမရှိ ချမ်းသာ၏’ဟူ၍ လည်းကောင်း ပညာရှိ သူဘော်ကောင်းတို့ အဆုံးအမ ရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား...။

ဧမာဂ်မောဂ်ဖြိုး
၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်။

ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံဖြည့်စွက်ပုံနှိပ်ခြင်းအတွက် အမှာ

၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ မိခင်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်သော အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဂန္ဒီ လုပ်ကြံခံရ၍ ကွယ်လွန်သွားပါသည်။

ဤအဖြစ်ဆိုးကြီးသည် ကမ္ဘာတဝန်းလုံးသို့ ရုတ်ခြည်းပျံ့နှံ့ပါသည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဆက်သွယ်ရေးသိပ္ပံပညာများ အလွန်တိုးတက် လျက်ရှိ၏။ ၁၈၆၅ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်သမ္မတကြီး အေဘရာဟမ် လင်ကွန်း လုပ်ကြံခံခဲ့စဉ်ကမူ အဆိုပါအဖြစ်အပျက်ကို တကမ္ဘာလုံး ရုတ်ခြည်း သိရှိရန်မဆိုထားဘိ အမေရိကန်တနိုင်ငံလုံး သိရှိရန်ပင်လျှင် အချိန်ရှစ်လကျော်ကျော် ကြာမြင့်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ယခု အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရမှုတွင်မူ ကမ္ဘာဆက်သွယ်ရေးစနစ်၏ တိုးတက်မှုကျေးဇူးကြောင့် နာရီပိုင်းအတွင်း၌ပင် တကမ္ဘာလုံး သိရှိခွင့် ရခဲ့၏။

မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း ထိုနေ့တွင်ပင် သိရှိကာ ညနေပိုင်းနှင့် ညပိုင်း မြန်မာ့အသံနှင့် မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားတို့မှ သတင်း အဖြစ်အပျက် တို့ကို ထုတ်လွှင့်ပြန်ချိပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ယနေ့ မြန်မာတို့ ဗဟုသုတရေးရာတွင် ကမ္ဘာနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ရန် အတွက် ကမ္ဘာ့အရေးအခင်း အဖြစ်အပျက်များကို အချိန်မီ သိရှိကြား မြင်ရန် လိုအပ်လှပါသည်။ (ဉာဏ်ပညာစက်ဝန်း ကျယ်ပြောဖို့လည်း လိုအပ်ပါ၏။)

အချက်အလက် မှန်မှန်ကန်ကန် ပြည့်ပြည့်စုံစုံဖြစ်ရန်တော့လိုပါသည်။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ သိနားလည်ရန်လည်း အရေးကြီးလှချေ၏။

သို့ကြောင့် ကမ္ဘာကျော်ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦး လုပ်ကြံခံရမှုကို မြန်မာ စာဖတ် ပရိသတ်များအတွက် အချိန်တိုတိုအတွင်းပြီးစီးစေရန် ကျွန်တော် ကြိုးပမ်းရေးသားခဲ့ပါသည်။ “အင်ဒိုရာဂန္ဓိလုပ်ကြံမှုနဲ့ ဆစ်ဒ်အကြမ်းဖက် သမားများ” ဟူ၍ အမည်ခပ်းခဲ့သည်။

၁၉၈၄ ခု နိုဝင်ဘာလကုန်ပိုင်းရက်များတွင် စတင်ရေးသားပြီး ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အပိုင်း (၁၄) အထိ ရေးသားပြီးစီးခဲ့ပါ သည်။ ထိုမျှနှင့်ပင် လုံလောက်ပြီဟု ယူဆကာ ဤစာအုပ် ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းကို ထုတ်ဝေခွင့်ပြုရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာသို့ တင်ပြရန် စီစဉ် နေခဲ့သည်။

ထိုအတွင်း ၁၉၈၄ ခု ဒီဇင်ဘာလကုန်ပိုင်းရက်များတွင် ကျွန်းပ ခဲ့သော အန္ဓိယနိုင်ငံ၏ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးတွင် ဝန်ကြီးချုပ် သစ် “ရာဂျစ်” ခေါင်းဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့သည် အန္ဓိယသမိုင်းတွင် မကြုံစဖူး မဲများရရှိခဲ့ပါသည်။ ကွယ်လွန်သူ အင်ဒိုရာ၏သားကြီး “ရာဂျစ်” သည်လည်း ကမ္ဘာကျော် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦး ဘဝသို့ တဟုန်တိုး ရောက်ရှိသွားခဲ့ပါတော့သည်။

စာဖတ်သူများအနေဖြင့် အင်ဒိုရာလုပ်ကြံခံရမှုကို ဖတ်ရှုယမ်း တဆက် တည်းပင် သူမ၏သားကြီး ဩရာသဖြစ်သူ “ဂျစ်” ၏အကြောင်းများနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာပုံ၊ ကမ္ဘာကျော်သွားပုံတို့ကို ဆက်လက်ဖတ်ရှုလိုလိမ့် မည်ဟု သဘောပိုက်မိပါ၏။

သို့ကြောင့် “ရာဂျစ်” ၏ အကြောင်းများကို အဆိုပါစာအုပ်တွင် ဆက်လက်ဖြည့်စွက် ရေးသားရပြန်ပါသည်။ (အပိုင်း ၁၅ မှ အပိုင်း ၁၉ အထိ ဖြစ်၏။)

၁၉၈၅ ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် တအုပ်လုံး ရေးသား ပြီးစီးခဲ့ပြီး ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းကို ၁၉၈၅ ခု ဇူလိုင်လဆန်းတွင် စာပန်းချီတိုက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

အုပ်ရေးအနည်းငယ် (၁၅၀၀) သာ ရိုက်နှိပ်ခဲ့သဖြင့် ဤစာအုပ် ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းသည် ဖတ်ရှုလိုသူအားလုံးလက်သို့ မရောက်ခဲ့ တော့ချေ။

ကျွန်တော်နှင့် ကျွမ်းဝင်သူအများအပြားပင် အဆိုပါစာအုပ်ကို ဝယ်မရ၊ ငှားမရ၊ ရှာဖွေ၍မရ ဖြစ်ခဲ့ကြပါ၏။ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များကပင် ဤစာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် တိုက်တွန်းကြပါသည်။

သို့ကြောင့် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များ၏ဆန္ဒ ပြည့်ဝစေအံ့သောငှါ ယခု ဤစာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ပါ၏။

အရေးအခင်းများ၊ အဖြစ်အပျက်များကလည်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တိုး တက်များပြား ဖြစ်ပွားနေစမြဲပင်။

အိန္ဒိယတည်းဟူသော နိုင်ငံကြီးသည်လည်း အဆိုပါ သဘာဝအတွင်း မှပင် လှုပ်ရှားချီတက်နေရလေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပထမအကြိမ် ရေးသားထုတ်ဝေပြီးသည့် အချိန်၏ နောက်ပိုင်းတလျှောက်၌ အိန္ဒိယသမိုင်းစာမျက်နှာများတွင် အဖြစ်အပျက် ပေါင်းစုံတို့သည် တိုးပွားများပြားလှချေ၏။

အဆိုပါအဖြစ်အပျက်များအနက် ဤစာအုပ်နှင့် နီးနွယ်ပတ်သက် နေသော အချက်အလက် အဖြစ်အပျက်သစ်များကို စာရှုသူတို့၏အကျိုး ငှါ ဤဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ရာတွင် ကျွန်တော် ထပ်မံဖြည့်စွက်ရေးသား ရပြန်ပါသည်။

အဆိုပါ ဖြည့်စွက်ရေးသားချက်များကို ဤစာအုပ်၏ အပိုင်း (၁၀) နှင့် (၁၉) တို့၏အကြားတွင် [အပိုင်း ၁၀(၁) ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ရာ တွင် ထပ်မံဖြည့်စွက်ချက်များ]ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ထည့်သွင်းလိုက် ပါကြောင်း။

အချို့ စာမျက်နှာများတွင်လည်း ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်စဉ်က ကြွင်းရပ်
သော စာများကို အနည်းအပါး ထပ်မံဖြည့်စွက်ထားပါကြောင်း။

ဓာတ်ပုံ၊ မြေပုံအချို့ကိုလည်း ယခုပုံနှိပ်စဉ်တွင် ပိုမိုပြည့်စုံစေအံ့သော
ငှါ ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်စဉ်ကထက် ထပ်မံဖြည့်စွက်ဖော်ပြထားကြောင်း
များကို စာရှုသူများသို့ အစီရင်ခံစာပြအပ်ပါသည်။

မောင်မောင်မြိုး

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်။

ကျေးဇူး

ဤ“အင်ဒီရာဂန္ထီလုပ်ကြံမှုနဲ့ ဆစ်ဒ်အကြမ်းဖက်သမားများ” စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေလည်းကောင်း၊ ဤစာအုပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးနှင့် ပြစ်မြောက်အောင်မြင်ချောမွေ့စွာ ပေါ်ထွက်လာနိုင်ရေးတို့တွင် လည်းကောင်း မေတ္တာအပြည့်ဖြင့် အဘက်ဘက်မှ ဝိုင်းဝန်းကူညီ ပံ့ပိုးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့၏ ကျေးဇူးအနန္တကို မမေ့မလျော့ သတိရစွာဖြင့်....

မောင်မောင်ပြုံး

စာရေးသူ

အပိုင်း (၅)

အင်ဒီရာဂန္တီရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့

၁၉၈၄ ခု ဧပြီလ ၃၁ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

အထက်ဖော်ပြပါနေ့ဟာ 'မစ္စစ် အင်ဒီရာဂန္တီ'ရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီနေ့ နံနက်စောစောပိုင်းမှာ 'အင်ဒီရာဂန္တီ'ဟာ သူမဘဝရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့၊ နောက်ဆုံးလက်ကျန် နံနက်ခင်းလေးကို သူ့ ပြေးကလေး နှစ်ဦးနဲ့အတူ နေထိုင်ယင်း ကုန်ဆုံးစေခဲ့ပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်

'မစ္စစ် အင်ဒီရာဂန္တီ'ဟာ လက်ရှိ လူဦးရေ ၇၄၆ သန်းခန့် ရှိတဲ့ အိန္ဒိယပြည်ကြီးရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ ဒုတိယ လူဦးရေ အများဆုံး နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံရဲ့ အကြီးအကဲတဦးလို့လည်း ဆိုရပါမယ်။ 'ဝါးလီဖစ်ဂါ'လို့ခေါ်တဲ့ ကမ္ဘာကျော် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးတဦး လို့လည်း ဆိုရပါမယ်။

နေအိမ်

သူမရဲ့နေအိမ်ဟာ နယူးဒေလီမြို့ရဲ့ အနောက်တောင်ဘက်ပိုင်းမှာ တည်ရှိပြီး ၁၀ ဧကခန့် ကျယ်ဝန်းတဲ့ ခြံဝင်းကြီးပါပဲ။ 'ဆက်ဖီဂျန်' လမ်းမကြီးနဲ့ 'အက်ခီယာ' လမ်းနှစ်သွယ်တို့ဆုံရာထောင့်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီခြံဝင်းကြီးကို နှစ်ပိုင်းခွဲထားပြီး တပိုင်းမှာ သူမနေထိုင်တဲ့ နေအိမ် ရှိပြီး ကျန်တပိုင်းကိုတော့ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ် ထားရှိပါတယ်။

သူမ နေထိုင်တဲ့ အပိုင်းမှာ အဆောက်အအုံ သုံးခုရှိပြီး အလယ် ကောင်က ပင်မအဆောက်အအုံဟာ 'အင်ဒီရာဂန္တီ'ရဲ့ နေအိမ်ပါပဲ။ ဒီအိမ်မှာ သူမရဲ့သား 'ရာဂျစ်ဂန္တီ'နဲ့ ချွေးမဖြစ်သူ 'ဆိုနီယာ'၊ မြေးကလေး နှစ်ဦးဖြစ်တဲ့ 'ရာဟူ'၊ 'ပရီယန်ကာ'တို့လည်း အတူနေထိုင်ကြပါတယ်။

‘ရာဂျစ်’ ရှဲ့ဇနီး ‘ဆိုနိုယာ’ ဟာ အိတ်လီမှာ မွေးဖွားတဲ့ ဥရောပ တိုက်သူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးပါပဲ။ အထူးလှပချောမွေ့ပါတယ်။

အခင်းဖြစ်တဲ့နေ့

အခင်းဖြစ်တဲ့နေ့က သားကြီး ‘ရာဂျစ်’ ဟာ အိမ်မှာ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလထဲမှာ ပြုလုပ်ကျင်းပမယ့် အမျိုးသား လွတ် တော် ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူတို့ရဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီရေးရာ ကိစ္စ များအတွက် အနောက်ဘက်လားပြည်နယ်ထဲကို နိုင်ငံရေး မဲဆွယ်ခရီး ထွက်နေခဲ့ပါတယ်။ ‘ရာဂျစ်’ ဟာ အသက် ၄၀ ရှိပါပြီ။ လွတ်တော် အမတ်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကွန်ဂရက်(အိုင်) ပါတီရဲ့ လက်ရှိအထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အိမ်မှာတော့ ‘မစ္စစ် အင်ဒီရာဂန္ဒီ’ နဲ့အတူ ချေးမ ‘ဆိုနိုယာ’ နှင့် မြေးကလေးနှစ်ဦးသာ ရှိနေကြပါတယ်။

အဲဒီနေ့ နံနက် ၉ နာရီကျော်ခါစ အချိန်ကလေးမှာ ဝန်ကြီး ချုပ်တစ်ဦးရဲ့ တနေ့တာ လုပ်ငန်းများကို စတင်ဆောင်ရွက်ဖို့ရာ ‘အင်ဒီရာ ဂန္ဒီ’ ဟာ နေအိမ်ကနေပြီး ဂိုက် ရာပေါင်း အနည်းငယ်သာ ဝေးတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး အဆောက်အအုံ ဝင်းတံခါးဂိတ်ဘက်ကို ခြေကျင်ထွက် ခွာလာခဲ့ပါတယ်။

ရုံးထဲသွား

ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး ဝင်းခြံထဲမှာတော့ ကြိုတင်ချိန်းဆိုထားချက် အရ မြီတီသျှ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်နဲ့ ဒါရိုက်တာတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ‘ပီတာအူ စတီနော့ဗ်’ နဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားအဖွဲ့တဖွဲ့ဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး တွေ့ဆုံမေး မြန်းခန်း ကျင်းပပြီး မှတ်တမ်းတင်ရုပ်မြင်သံကြား ရိုက်ကူးဖို့အတွက် ကြိုတင်ထောက်ရှိ စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ကြပါပြီ။

‘အင်ဒီရာဂန္ဒီ’ ဟာ သူမရဲ့ နေအိမ်ကနေပြီး ရုံးခန်းအဆောက် အအုံဘက်ကို ဦးတည်ထားတဲ့ လမ်းကလေးအတိုင်း လျှောက်လာခဲ့ပြီး သူမရဲ့ နောက်ပါး နှစ်ဂိုက် သုံးဂိုက်အကွာမှာတော့ ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၄ ဦး လိုက်ပါလာခဲ့ကြပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး အထက်တန်း ကိုယ်ရေးလက်ထောက် အရာရှိ အဖြစ် ကြာမြင့်စွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ ‘အာ-ဂေး-ဒါဝန်’ ဟာလည်း သူမရဲ့ နောက်ပါးမှာ ပါလာခဲ့ပါသေးတယ်။

ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦး

ရုံးအဆောက်အအုံရှိတဲ့ ခြံဝင်းရွဲဂိတ်တံခါးဝမှာတော့ နောက်ထပ် ကိုယ်ရံတော် တပ်ဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦး ရှိနေပြီး တာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြ ပါတယ်။

သူတို့နှစ်ဦးဟာ ဂိတ်တံခါးရဲ့ တဘက်တချက်မှာ မတ်တတ်ရပ် အနေအထားနဲ့ တာဝန်ယူနေကြပါတယ်။

တဦးကတော့ အသက် ၃၃ နှစ် အရွယ်ရှိတဲ့ 'ဘင့်ဆင်း' ဆိုသူ ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့မှာ ရှစ်နှစ်ခန့် ကြာအောင် အမှုထမ်းခဲ့ပြီးတဲ့ တပ်ဖွဲ့ဝင်ဟောင်းတဦး ဖြစ်ပါတယ်။ 'ဘင့်ဆင်း'ဟာ 'အင်ဒီရာဂန္ဓိ'ရဲ့ အလွန် ယုံကြည်စိတ်ချမှုကို ခံယူရရှိသားတဲ့ လူဟောင်း လက်ရွေးစင် ကိုယ်ရံတော်ကြီးတဦးပါ။ နောက်တဦးကတော့ အသက် ၂၁ နှစ်သာရှိသေးပြီး ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့အတွင်း အမှုထမ်း သက်တမ်း အားဖြင့် လအနည်းငယ်သာရှိသေးတဲ့ 'ဆတ်ဝမ်းဆင်း' ဆိုသူပါပဲ။

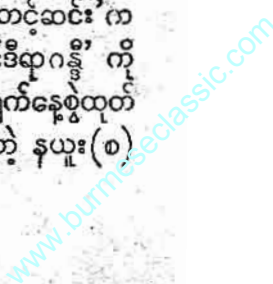
သူတို့နှစ်ဦးဟာ ကာကီရောင် ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ ဝတ်စုံကို ဆင်မြန်းထားကြပါတယ်။ မုတ်ဆိတ်မွေးများရှိပြီး ဦးခေါင်းထက်မှာလည်း ဗောင်းထုပ်များကို ပေါင်းထားကြတဲ့ 'ဆစ်ခ်' အမျိုးသား ကိုယ်ရံတော် များပါပဲ။

အဲဒီ ဆစ်ခ်အမျိုးသား ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦးရဲ့ အနီး ခုနစ်ပေခန့် အကွာကို ရောက်လာတော့ ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦးကို 'အင်ဒီရာဂန္ဓိ' ဟာ 'နမ္မစတေး' ဆိုပြီး ဟိန္ဒူဘာသာနဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်လိုက်သေးတယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။ သူမရှဲ့သက်တမ်းမှာ နောက်ဆုံးမြှက်ကြားသွားတဲ့ စကားလုံး ကလေးများလို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

ကိုယ်ရံတော်ငယ် 'ဆတ်ဝမ်းဆင်း' ကလည်း သူ့ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ 'စဘင်း' သေနတ်ကို အပေါ်ဘက်မြှောက်ပြီး ပြန်လည် အလေးပြုခဲ့သေး တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ထုပ်ကြံခြင်း

ဒါပေမယ့် တဘက်မှာရပ်နေတဲ့ ကိုယ်ရံတော်ကြီး 'ဘင့်ဆင်း' က သူ့ရဲ့ ဒဿမ ၃၈ ပစ္စတိုလ်သေနတ်ကို ဆွဲထုတ်ပြီး 'မစ္စစ်အင်ဒီရာဂန္ဓိ' ကို သုံးချက်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ (၁၉၈၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့စွဲထုတ် တိုင်းမဂ္ဂဇင်းက သုံးချက်ပစ်တယ်လို့ဆိုပြီး အဲဒီ နေ့စွဲနဲ့ထုတ်တဲ့ နယူး(စ) ဝစ် မဂ္ဂဇင်းကတော့ ငါးချက်ပစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။)

အသက် ၆၆ နှစ်အရွယ် ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ အမျိုးသမီးဝန်ကြီးချုပ် 'မစွတ်အင်ဒီရာဂန္တီ' ဟာ သေနတ်မှန်ခံရလို့ မြေပြင်ပေါ်ကို လဲကျသွား ပါပြီ။ အဲဒီအချိန်မှာ စောစောက သေနတ်မြောက်ပြီး အလေးပြုနေခဲ့တဲ့ 'ဆတ်ဝမ်းဆင်း' က သူ့ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ မောင်းပြန် စတင်းသေနတ်နဲ့ လဲကျနေပြီဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ကို တရစပ် ထပ်မံ ပစ်ခတ်ပြန်ပါတယ်။ ကျည်ကပ်တကပ်လုံးအကုန် (အတောင့် ၃၀ ခန့်) ပစ်ခတ်တယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။

'အင်ဒီရာဂန္တီ' ကို ကျည်ဆန် ခုနှစ်ချက်ထက်မနည်း ထိမှန်ခဲ့ပြီး ဝမ်းဗိုက်မှာ သုံးချက်နဲ့ နှလုံးသားမှာ တချက် ထိမှန်သွားခဲ့တယ်လို့ 'ထိုင်းမဂ္ဂဇင်း'က ဆိုပါတယ်။

(၁-၁၁-၈၄ နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ်မှာလည်း ဝမ်းဗိုက်အောက်ပိုင်းမှာ ကျည်လေးချက်၊ ရင်ဘတ်မှာ ကျည်သုံးချက် ထိမှန် ခဲ့ထုတ်ရတယ်လို့ ပါရှိပါတယ်။)

လက်နက်ချ

အဲဒီနောက်မှာတော့ ပစ်ခတ်လုပ်ကြံပြီးတဲ့ ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦးကို ကျန်ကိုယ်ရံတော် ငါးဦးက ဝိုင်းဝန်းဖမ်းဆီးလိုက်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ နှစ်ဦးကလည်း တည်ငြိမ်စွာနဲ့ လက်နက်များကိုလွှတ်ချပြီး အဖမ်းခံခဲ့ကြ ပါတယ်။ 'ငါတော့ လုပ်စရာရှိတာကို လုပ်ပြီးပြီ၊ မင်းတို့ လုပ်လိုရာ လုပ်ကြပေတော့' ဆိုပြီး လုပ်ကြံသူတဦးဖြစ်တဲ့ 'ဘင်ဆင်း'က သူ့ကို ဝိုင်းဝန်းဖမ်းဆီးတဲ့ ကျန် သစ္စာရှိကိုယ်ရံတော်များကို ပြောသေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သေနတ်သံတွေ ကြားလိုက်ရတဲ့ ချွေးမဖြစ်သူ 'ဆိုနီယာ' ဟာ အိမ်ပေါ်ကနေ 'မာမိရေ... မာမိရေ' လို့ ဆိုကာ အော်ဟစ်ငိုယိုပြေးလွှား လာခဲ့ပြီး 'အင်ဒီရာဂန္တီ' ဆီကို ရောက်လာတဲ့အခါမှာတော့ လဲကျနေပြီ ဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ နှုတ်ခမ်းဆောင်ရာမှာ နီရဲတဲ့ သွေးတွေဟာ ရွဲနှစ်လို့ နေခဲ့ပါပြီ။

ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ကိုယ်ရေးလက်ထောက်အရာရှိတဦးဖြစ်တဲ့ 'အာ- ကေ-ဒါဝန်' က ခေါင်းဆောင်ပြီး အိန္ဒိယပြည်လုပ် အင်တာဆေးဒါ ကားပေါ်ကို ပွေ့တင်ကြကာ အလှမ်းမခဝေးလှတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဆေးသိပ္ပံဆေးရုံသို့ အလျင်အမြန် သယ်ယူသွားခဲ့ကြရပါတော့တယ်။

ချွေးမဖြစ်သူ 'ဆိုနီယာ'ရဲ့ ပေါင်ပေါ်မှာ ဦးခေါင်းတင်ပြီး လိုက် ပါလာခဲ့တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် 'မစွတ်အင်ဒီရာဂန္တီ' ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာဟာ သွေးတွေနဲ့ ရွဲနှစ်နေပြီ။ သတိကလည်း လုံးဝမရရှိတော့ပဲ မေ့မြောလို့ နေခဲ့ပါပြီ။

ဇွဲရန်ကြံ

လုပ်ကြံသူနှစ်ဦးကို ကျန်ကိုယ်ရံတော် တပ်ဖွဲ့ဝင်များဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးဝင်းအတွင်းမှာရှိတဲ့ လုံခြုံရေးအဆောက်အအုံတစ်ခုဆီကို ဖမ်းဆီးဆောင်သွားခဲ့ကြရပါတယ်။

အဲဒီမှာ လုပ်ကြံသူနှစ်ဦးဟာ လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးနိုင်ရန်အတွက် အခြားတပ်ဖွဲ့ဝင်များရဲ့ သေနတ်ကို လုယူရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြလို့ သူတို့နှစ်ဦးစီ သစ္စာရှိ ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များကလည်း သွေးပူနေကြချိန်မို့ သေနတ်နဲ့ ပစ်ခတ်လိုက်ကြပါတယ်။

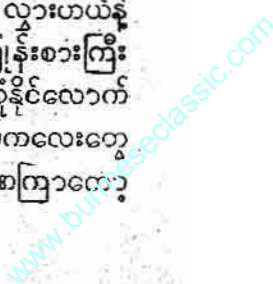
‘ဘင့်ဆင်း’ ဟာ အဲဒီနေရာမှာပဲ ပဲ့ချင်းပြီးသေဆုံးသွားပြီး ကျည်ဆန် ၄၀ ခန့်ပင် ထိမှန်ခံလိုက်ရတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ‘ဆတ်ဝမ်းဆင်း’ ဟာ ကျည် ၁၁ ချက် ထိမှန်ပေမယ့် အချိန်မီ ဆေးရုံရောက်သွားလို့ သေပေးပါဘူး။ သူ့ကို ဆက်လက် စစ်မေးနိုင်ဖို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနကလည်း သင့်တော်မယ့်အချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းလို့နေကြပါပြီ။

ရုပ်မြင်သံကြားအဖွဲ့

ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး အဆောက်အအုံရဲ့ တဘက်မှာ ကြိုတင်ချိန်းဆိုချက်အရ ရောက်ရှိနေကြတဲ့ ‘ပီတာအူစတီနော့ဗ်’ နဲ့ အဖွဲ့ဟာလည်း ဝန်ကြီးချုပ် ‘အင်ဒိုရာဂန္ထီ’ နဲ့ မတွေ့လိုက်ကြရတော့ပါဘူး။ တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခန်းလည်း မလုပ်လိုက်ကြရတော့ပါဘူး။ မှတ်တမ်းတင် ရုပ်မြင်သံကြားလည်း မှီကူးဖို့ အခွင့်အရေး လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ကြရပါပြီ။

အခင်းဖြစ်တဲ့နေရာနဲ့ သူတို့အဖွဲ့ ရောက်ရှိနေတဲ့နေရာဟာ များစွာ အလှမ်းမဝေးလှသော်လည်း ကြားထဲမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးပင်မအဆောက်အအုံကြီးနဲ့ သစ်ပင်အုပ်ကလေးများ ခြားနေပါတယ်။ သေနတ်သံတွေ ဇုတ်တရက် ကြားလိုက်ရတဲ့အတွက်လည်း သူတို့အဖွဲ့ဟာ ခေတ္တမျှ မှင်တက်မိသလို ဖြစ်နေခဲ့ပါသေးတယ်။ ပြီးတော့မှ အသံလာရာ အခင်းဖြစ်ရာဘက်ဆီကို အပြေးအလွှား ရောက်ရှိသွားကြပါတယ်။

‘အခင်းဖြစ်တဲ့ နေရာမှာတော့ အခြေအနေတွေဟာ ရှုပ်ထွေးနေပါတယ်။ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာလဲ ပြေးဟယ်၊ လွှားဟယ်နဲ့ ဖြစ်နေကြပါတယ်။ အားလုံး တုန်လှုပ်နေကြပါတယ်။ မြုန်းစားကြီး ဖြစ်သွားရတာမို့ လူအားလုံးဟာ ဒီအဖြစ်အပျက်ကို မယုံနိုင်လောက်အောင်ပဲ ရှိနေပါတယ်။ ဘာမှ မသိနားမလည်ကြတဲ့ ငှက်ကလေးတွေကတော့ စောစောပိုင်းမှာ လန့်ဖျပ်ပျံသန်းသွားကြပြီး ခဏကြာကော့

သစ်ပင်တွေပေါ်ကို ပျံသန်း ဆင်းသက်လာကြပြီး တေးဆိုလို့ နေပြန်ပါတယ်' လို့ 'အူစတီနော့ဗ်' က ကဗျာဆန်ဆန် ပြန်လည် ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် 'သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူတွေဟာ အဲဒီခနရာမှာ ကျွန်တော်တို့ကို ငါးနာရီလောက် ခေတ္တ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ကြပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့ပြီးနောက် 'ဆက်ဆံကြပါတယ်' လို့လည်း သူက ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

အခင်းဖြစ်ချိန်က အနီးအနားမှာ ရှိခဲ့ကြပေမယ့် သူတို့အဖွဲ့က လုပ်ကြံမှုကြီးကို ရုပ်ရှင်၊ ရုပ်သေ အနေနဲ့ ရုပ်ပုံတပုံတလေကိုမှ ရိုက်ကူးအခွင့်မသာ ဖြစ်သွားရတာတော့ များစွာ နစ်နာသွားပါတယ်။

အမား

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဂန္ဒီကိုတော့ ဆေးရုံကို ရောက်လျှင် ချင်းပဲ ရှစ်ထပ်အမြင့်မှာရှိတဲ့ ခွဲစိတ်ခန်းအတွင်းကို ချက်ချင်းသယ်ဆောင်သွားကြပြီး ၁၂ ဦးခန့် ပါဝင်တဲ့ ဆရာဝန်ကြီးများအဖွဲ့က အသက်ကြီးစားဆောင်ရွက်ကြပါတယ်။

နှလုံး၊ အဆုတ်စက်နဲ့ တပ်ဆင်ပြီး ကုသခဲ့ကြပါတယ်။ ထွက် လွန်နေပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် သူမရဲ့ သွေးအမျိုးအစား (O=Rh-Negative) သွေးပုလင်းပေါင်း ၈၀ ပုလင်းလည်း သွင်းခဲ့ကြပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်သမျှ နည်းပေါင်းစုံနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အား ကို ကယ်တင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် မအောင်မြင်တော့ပါဘူး။

အဲဒီနေ့ ၁ နာရီ ၄၅ မိနစ်ခန့်မှာ ဆေးရုံအောက်ထပ်က အဝေးခန်းမမှာ စောင့်ဆိုင်း စုဝေးနေကြတဲ့ ကျန် အစိုးရ အဖွဲ့များဟာ အိန္ဒိယ သတင်းဌာနများက တဆင့် ကမ္ဘာတဝန်းထိ 'ဝန်ကြီးချုပ် 'မစ္စင် အင်ဒီရာဂန္ဒီ' ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်ကြောင်း သတင်း ထုတ်ပြန်လိုက်ကြရပါတော့တယ်။ အိန္ဒိယ ပြည်သူများက 'အမား' (Ammā) လို့ဆိုပြီး ငိုကြွေး မြည်တမ်းကုန်ကြပါတော့တယ်။ 'အမား' ဆိုတာ 'မိခင်' လို့ အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်။ အိန္ဒိယ ပြည်သူတော့ 'အမား' လို့ ဆိုလိုက်ရင် တိုင်းပြည်ရဲ့ မိခင်ကြီးနဲ့ 'အင်ဒီရာဂန္ဒီ' ကို ရည်ညွှန်းတဲ့ အခေါ်အဝေါ် အဖြစ် လူတိုင်းက နားလည်ကြပါတယ်။

ကျန်းမာနေဆဲမှာ

‘အင်ဒိုရာဂန္ထီ’ အနေနဲ့ ကျည်ဒဏ်ခံ ကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီကို မဝတ် ဆင်လိုတဲ့အတွက် ယခုလို ဖြစ်ရတာပဲလို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

အသက် ၆၆ နှစ် ရှိပြီဖြစ်ပေမယ့်လည်း လက်ငှိအချိန်မှာ သူ့ရှေ့ ကျန်းမာရေးဟာ အလွန်ပင် ကောင်းမွန်စွာ ရှိနေပြီး နောက်လာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူမရှေ့ ပါတီဟာ ဆက်လက် အနိုင်ရရှိပြီး သူမ ကိုယ်တိုင်လည်းပဲ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်နဲ့ တိုင်းပြည်ရှေ့ ‘တာဝန်များကို ဆက်လက်’ ထမ်းဆောင်သွားဖို့ကို အထူးအာသိသ ပြင်းထန်နေခဲ့သူပါ။

သူမဟာ ရှေ့ပိုင်း ကာလများမှာ လေးကြိမ်တိုင်တိုင် အိန္ဒိယ ပြည်ကြီးရှေ့ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါ တယ်။ သူမရှေ့ ဝန်ကြီးချုပ်သက်တမ်း အားလုံးပေါင်းဟာ ဆိုယင်တော့ ၁၆ နှစ် တိုင်အောင်ပင် ကြာမြင့်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ လာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲမှာလည်း သူမရှေ့ ပါတီပင် တနိုင်ငံလုံးမှာ အနိုင်ရရှိပြီး သူမ ကိုယ်တိုင်လည်း ငါးကြိမ်မြောက်အဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန်များကို ပြန်လည် ထမ်းဆောင်ဖို့ မျှော်လင့်ထားပါတယ်။

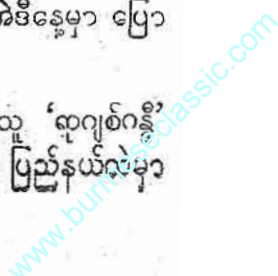
အသက်စွန့်ဖို့ မကြောက်

သူ မကွယ်လွန်မီ တည (အောက်တိုဘာ ၃၀ ရက်) က ‘ဩဂိုသ’ ပြည်နယ်ရှိ မြို့တော် ‘ဘူဘန်နစဝါ’မြို့ လူထု အစည်းအဝေးကြီးမှာ မစွတ်ဂန္ထီက....

‘အသက်ရှည်ရှည် နေရဖို့ ကျွန်မ စိတ်မဝင်စားပါဘူး၊ ကြောက်လဲ မကြောက်ပါဘူး၊ နိုင်ငံ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေစဉ် အသက် စွန့်လွှတ်ဖို့ကိုလဲ ဝန်မလေးပါဘူး၊ ဒီကနေ့ ကျွန်မ သေဆုံးသွားတယ် ဆိုယင် ကျွန်မရှေ့ သွေးစက်တိုင်းက ဒီတိုင်းပြည်ကြီးကို ပိုမို ကြံ့ခိုင် သန်စွမ်း လာပါစေလိမ့်မယ်’ ဆိုပြီး ရဲဝံ့စွာ ပြောဆိုခဲ့ပါသေးတယ်။

အိန္ဒိယသို့ လက်နက်ဝယ်ယူမှု တိုးမြှင့်မယ်လို့လဲ အဲဒီနေ့မှာ ပြော ခဲ့ပါတယ်။

မိခင်ဖြစ်သူ လုပ်ကြံခံရတဲ့ အချိန်မှာ ဆားဖြစ်သူ ‘ဓာတုစက်ဂန္ထီ’ ဟာ လာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အနောက်ဘက်လား ပြည်နယ်လဲမှာ နိုင်ငံရေး ခရီး လှည့်နေခဲ့ပါတယ်။

သူ့ခရီးစဉ်ရှိ နောက်ပိတ်ဆုံး စည်းဝေးပွဲအတွက် ခရီးသွားနေ စဉ်မှာပဲ သူစီးလာတဲ့ မာစီဒီးကားကို သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေ ရဲတပ်ဖွဲ့ ကျစ်ကားတစင်းက ဆွေတ္တ ရပ်တန့်စေပြီး ‘နေအိမ်မှာ မပျော်လင့်တဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြစ်ပေါ်နေလို့ ဒေလီကို ချက်ချင်းပြန်လာရန်’ သတင်းရရှိ ထားတဲ့အကြောင်း ကြားဖြတ် သတင်းပို့လိုက်ပါတယ်။

‘ရာဂျစ်’ဟာ သူ့ရှေ့ခရီးစဉ်ကို ချက်ချင်းပဲ ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး ဒေလီကို အမြန် ပြန်ရောက်နိုင်ဖို့အတွက် နီးရာ လေယာဉ်ကွင်း တခုဆီကို အမြန် ပြန်လှည့်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနေ့လယ် ၁၂ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှာ တော့ အသင့် စောင့်နေတဲ့ ရဟတ်ယာဉ်တစီးနဲ့ ကလကတ္တားမြို့ကို ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကမှတဆင့် အထူးလေယာဉ်ပျံတစီးနဲ့ ဒေလီသို့ အလျင်အမြန် ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။

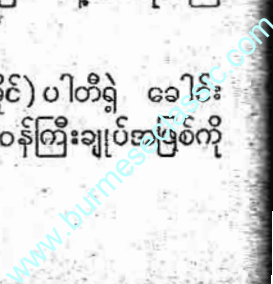
လုပ်ကြံမှု ဖြစ်ပွားပြီး ငါးနာရီအကြာမှာ သူ့လေယာဉ်ဟာ ဒေလီလေဆိပ်ကို ဆိုက်ရောက်လာပါပြီ။ လေဆိပ်ကနေပြီး ဆေးရုံကို သွားတဲ့လမ်း တလျှောက်မှာတော့ ရာဂျစ် ဂန္ဓိရှဲ့ လိုဉ်ရေးအတွက် အိန္ဒိယ ပြည်မှာ ယခင်က မကြုံဖူးလောက်အောင်ပဲ လိုမြဲရေး အစောင့်အရှောက် များကို သက်ဆိုင်ရာတို့က စီမံ ဖန်တီး ပေးထားခဲ့ကြရပါတယ်။

သူ့မိခင်ကြီး ‘အင်ဒီရာဂန္ဓီ’ ကွယ်လွန်သွားပြီ ဆိုတာကိုတော့ ‘ရာဂျစ်’ဟာ သိရှိနေခဲ့ပါပြီ။ ဆေးရုံမှာတော့ ဝမ်းပန်းတနည်း ဖြစ် နေတဲ့ အိန္ဒိယ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနဲ့ သူ့မိခင် ဦးဆောင်တဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီ ခေါင်းဆောင်များက စောင့်ကြိုနေကြပါတယ်။ အသက် ကင်းမဲ့သွားပြီဖြစ်တဲ့ မိခင်ကြီးရှဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကိုလည်း ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ပဲ သူ တွေ့ရှိရပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဂန္ဓီ

‘အင်ဒီရာဂန္ဓီ’ ကျဆုံးသွားပြီး ၁၂ နာရီခန့် အကြာမှာတော့ ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီ ခေါင်းဆောင်များဟာ ‘ရာဂျစ်’ကို သူ့မိခင်ရှဲ့ နေရာမှာ အစားထိုးပြီး ပါတီရှဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ကြ ပါတော့တယ်။

အိန္ဒိယ ဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေအရ ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီရှဲ့ ခေါင်း ဆောင်ဟာ အလိုအလျောက် အိန္ဒိယအစိုးရအဖွဲ့ရှဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ကို ရရှိရမှာပါပဲ။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အနိုင်ရရှိထားပြီး အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားနိုင်တဲ့ လက်ရှိ အာဏာရ အစိုးရ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ကွန်ဂရက်ဆိုတဲ့ ပါတီအမည်ရှိ နောက်ဆွယ်က ကွင်းစ ကွင်းပိတ် (အိုင်)လို့ ပူးတွဲထည့်ထားတာကတော့ 'အင်ဒိုဗဂန္ဓိ' ရဲ့ နာမည် အင်္ဂလိပ်လို စာလုံးပေါင်းရဲ့ ရှေ့စာလုံးဖြစ်တဲ့ (အိုင်) စာလုံးကို ယူပြီး အင်ဒိုဗဂန္ဓိကို ဝိသေသ ပြုတ်အနေနဲ့ 'ကွန်ဂရက် (အိုင်)' ပါတီရယ်လို့ မှည့်ခေါ်ထားကြတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

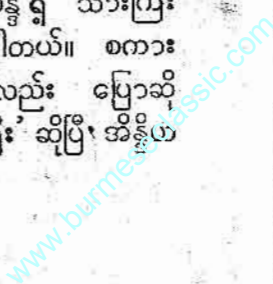
'ရာဂျစ်ဂန္ဓိ' ဟာ အဲဒီနေ့ ညနေပိုင်းမှာ အိန္ဒိယပြည်ရှိ ခုနစ်ဦး မြောက် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာခဲ့ပါတော့တယ်။

သူဟာ နေရူး မိသားစုထဲမှာ ထတိယမြောက် ဝန်ကြီးချုပ် အရိုက်အရာကို ဆက်ခံသူလည်း ဖြစ်လာခဲ့ပါသတဲ့။ သူ့အဘိုး 'ဂျဝါ ဟာလာ နေရူး' နဲ့ သူ့မိခင် 'အင်ဒိုဗဂန္ဓိ' တို့ဟာ အိန္ဒိယ အစိုးရအဖွဲ့ကို ၃၃ နှစ်တိုင်တိုင် ဝန်ကြီးချုပ်များအဖြစ်နဲ့ ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြ ပါပြီ။

အိန္ဒိယ တိုင်းပြည်ကြီး အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့လက်အောက်က လွတ်လပ် ရေး ရလာခဲ့တဲ့ သက်တမ်း ၃၇ နှစ်အနက် နေရူးမိသားစုဟာ ၃၃ နှစ် တိုင်အောင်ပဲ အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ အကြီးအကဲအဖြစ် ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့ကြတယ်လို့ လည်း ဆိုရပေမယ်။

ကျဆုံးသွားပြီဖြစ်တဲ့ 'အင်ဒိုဗဂန္ဓိ' ရဲ့ ရုပ်ကလာပ် ရှိနေသေးတဲ့ ဆေးရုံ အဆောက်အအုံရဲ့ အစည်းအဝေး ခန်းမမှာပဲ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး အိန္ဒိယ သမ္မတကြီး 'ဇိုင်းလ် ဆင်း ကလည်း အဲဒီဆေးရုံမှာပဲ 'ရာဂျစ်ဂန္ဓိ' ကို ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆို ဓေပြီး တရားဝင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ပါတယ်။ 'အင်ဒိုဗဂန္ဓိ' လုပ်ကြံခံရစဉ်က သမ္မတကြီးဟာ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသကို နိုင်ငံရေးခရီး ထွက်နေခဲ့သော်လည်း သတင်းကြားလျှင် ကြားချင်း အလျင်အမြန်ပြန်သ ဝှံ့ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းပါပဲ။ သမ္မတကြီး 'ဇိုင်းလ်ဆင်း' ဟာလည်း 'ဆစ်ခဲ' အမျိုးသား တဦးပါပဲ။

အသက် ၄၀ အရွယ် ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ 'အင်ဒိုဗဂန္ဓိ' ရဲ့ သားကြီး 'ရာဂျစ်' ဟာ သန့်ပြန်ခန့်ညားတဲ့ ဥပဓိရုပ် ရှိသူဖြစ်ပါတယ်။ စကား ပြောရာမှာလည်း နူးညံ့ သိမ်မွေ့ပါတယ်။ သန့်ပြန်စွာလည်း ပြောဆို နေထိုင်တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို 'ဦးသန့်ရှင်းကြီး' ဆိုပြီး အိန္ဒိယ မှာ လူသိများပါတယ်။

သူဟာ ယခင်ကဆိုယင် နိုင်ငံရေးကို ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်း မပြုပဲ အိန္ဒိယ လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေတဲ့ လေယာဉ်မှူးတဦး ဖြစ်ပါတယ်။

‘အင်ဒီရာဂန္တီ’ မှာ သားကြီး ‘ရာဂျစ်’ နဲ့ သားငယ် ‘ဆန်ဂျေး’ ဆိုပြီး သားနှစ်ဦး ထွန်းကားခဲ့ပါတယ်။ ‘ရာဂျစ်’ က နိုင်ငံရေးလောကကိုမဝင်မီ မှာ ညီငယ်ဖြစ်တဲ့ ‘ဆန်ဂျေး’ ကတော့ မိခင်ကြီး ‘အင်ဒီရာ’ နဲ့အတူ နိုင်ငံရေးလောကကို ရောက်ရှိပြီး လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တဦးလည်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ နောင်တနေ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို ဦးဆောင်သွားနိုင်မယ့် အလားအလာရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်လောင်း တဖြစ်နဲ့လည်း ကျော်ကြားနေခဲ့ပါတယ်။ ‘ဆန်ဂျေး’ ရဲ့ ဇနီးဟာလည်း ‘ဆစ်ခီ’ အမျိုးသမီးပါပဲ။ ‘မာနီတာ’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။

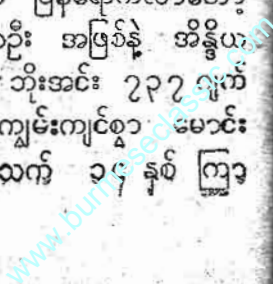
၁၉၈၀ ခုနှစ်မှာ ‘ဆန်ဂျေး’ ဟာ လေယာဉ်တစ်စီးကို မောင်းနှင်နေရာက မြေပြင်နဲ့ နီးကပ်စွာ ပျံသန်းမိလို့ လေယာဉ်ပျက်ကျ သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။

‘ဆန်ဂျေး’ သေဆုံးပြီးတဲ့နောက်မှာမှ အစ်ကိုကြီးဖြစ်တဲ့ ‘ရာဂျစ်’ ဟာ နိုင်ငံရေးလောကထဲကို ဝင်ရောက်လာသူတဦး ဖြစ်ပါသတဲ့။

‘ရာဂျစ်’ ဟာ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲကျမှ ‘အူတာပရာဒက်’ နယ်က အရွေးချယ်ခံ အနိုင်ရရှိပြီး အိန္ဒိယလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တဦး ဖြစ်လာသူပါ။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်မှာတော့ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီမှာ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာပါတယ်။ ခုနစ်ဦးမြောက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ယခု သူ့မိခင်ကြီး ကွယ်လွန်တော့ ပါတီအတွင်းမှာ တညီတညွတ်တည်း ပါတီဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရပြီး တဆက်တည်း ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်နဲ့ပါ အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီးကို ခေါင်းဆောင် သွားရမယ့် ကမ္ဘာသိ ခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ်ကို ထူးခြားလှစွာ ရောက်ရှိ သွားခဲ့ရပါတော့တယ်။

‘ရာဂျစ်’ ဟာ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ‘ကင်းဘရစ်တက္ကသိုလ်’ ကျောင်းထွက် အင်ဂျင်နီယာတဦး ဖြစ်ပါတယ်။ အိန္ဒိယ ပြန်ရောက်လာတော့လည်း ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း လေယာဉ်မှူးတဦး အဖြစ်နဲ့ အိန္ဒိယ လေကြောင်းဌာနမှာ အမှုထမ်းဆောင်ပါတယ်။ ဘိုးအင်း ၇၃၇ လျက် လေယာဉ်ကြီးများနဲ့ အခြားလေယာဉ်များကို ကျွမ်းကျင်စွာ မောင်းနှင်တဲ့ လေယာဉ်မှူးတဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး ယာဉ်မှူး လုပ်သက် ၁၄ နှစ် ကြာ မြင့်ခဲ့ပါတယ်။

ပစ္စင် အင်ဒီရာဂန္ဓိ (၁၉၁၇-၁၉၈၄)၏ 'နောက်ဆုံးခရီး'

ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဂန္ဓိရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို ကွယ်လွန်ပြီး နောက်တနေ့မှာ ဆေးရုံကနေပြီး သူမရဲ့ ဖခင် ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဂျဝါဟာလာ နေရူးရဲ့ နေအိမ်မှာ ပြောင်းရွှေ့ထားလိုက်ပါတယ်။ 'နေရူး' အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်စဉ်က နေသွားတဲ့ စံအိမ်ပေါ့။ 'တင်းမူ(ရ)တီဟော ဝ်(စ)လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒေလီမြို့မှာပဲ ရှိပါတယ်။ နေရူးဟာ အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီး ပထမဆုံး ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာတဲ့အပြင် ၁၇ နှစ်လုံးလုံး ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်နဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်သွားခဲ့ပါတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ဖခင်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်ခဲ့သူမို့ လို့လည်း သူ နေထိုင်သွားခဲ့တဲ့ အိမ်ကို ယခု အခါ ပြတိုက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ ပြသထားပါတယ်။

'နေရူး'ရဲ့ စံအိမ်ဟောင်းဖြစ်တဲ့ ပြတိုက်မှာ 'အင်ဒီရာဂန္ဓိ'ရဲ့ ရုပ်အလောင်းကို သုံးရက်တိုင်တိုင် အများပြည်သူများ လာရောက် တိုးတွေ့ ဂါရဝ ပြုကြပါတယ်။ ဂါရဝပြုသူပေါင်း သန်းကျော်ပါတယ်။ ဂါရဝပြုသူများ ဆူပူမှု မဖြစ်ပွားဖို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာက လုံခြုံရေး ကိစ္စများကို အထူး တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဆောင်ရွက်ကြရပါ သတဲ့။

'အင်ဒီရာဂန္ဓိ' လုပ်ကြံခံရစဉ်က တာဝန်ရှိခဲ့တဲ့ အထက်တန်း ရဲအရာရှိများကိုလည်း အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အိန္ဒိယပြည် တွင်း လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ ထောက်လှမ်းရေး ဗျူရိုသွန်မှူး 'အာ-ကေ ကပူး'ကို ရဲတပ်ဖွဲ့သို့ ပြန်အမှုထမ်းစေပြီး သူ့ နေရာမှာတော့ 'အိပ်ချ် အေ-ဘာရာရီ' ကို အစားထိုးလိုက်ပါတယ်။ ထိပ်တန်း လုံခြုံရေး အရာရှိ 'ရမ်းနက်ကော'ရဲ့ နုတ်ထွက်လွှာကိုလည်း အစိုးရက လက်ခံလိုက် ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် 'ရာဂျစ်ဂန္ဓိ' သွားလာရာမှာလည်း စက်သေနတ် ကိုင် ယူနီဖောင်းအနက်ဝတ် ကွန်မန်ဒိုများ ခြံရံ လိုက်ပါလာကြပါ တော့တယ်။

နိုင်ငံနဲ့အဝန်း ပြည်သူများဟာ များစွာ ဝမ်းနည်း ကြေကွဲနေ ကြပါတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့က ဝမ်းနည်းခြင်း အထိမ်းအမှတ် ကာလကို ၁၂ ရက် သတ်မှတ် ကြေငြာပါတယ်။ နိုင်ငံတော်အလံကို တိုင်ဝက် လွှင့်ထူထားကြပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ သုံးရက်၊ စနေနေ့ မွန်းလွဲ ၁၂ နာရီခွဲမှာ 'အင်ဒီရာ ဂန္ဓိ'ရဲ့ နောက်ဆုံးခရီး စတင်ပါတယ်။ ရုပ်ကလာပ် ထားရှိတဲ့ နေရူး

၄။ စပာဒ်စပာဒ်ဖြိုး

ပြတိုက်မှ တဆင့် ဆိုဗီယက်လုပ် အမြောက်တင် ယာဉ်ပေါ်မှာ တင်ပြီး တော့ ရှစ်မိုင်ကျော်ရှည်တဲ့ ခရီးကို ဖြတ်သန်းပြီး ယမုန်နာ မြစ်ကမ်း နဖူးအထိ သယ်ယူလာခဲ့ကြတာပါ။

ကြည်း၊ ရေ၊ လေ စစ်သည်များက ‘ရှန်တီဗာနာ’ ခေါ်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး တောအုပ်ကို ဖြတ်သန်းပြီး ရုပ်ကလာပ်ပါရှိတဲ့ အမြောက်တင် ယာဉ်ကို ကြိုးနဲ့ဆွဲယူခဲ့ကြပါသတဲ့။

၁၉၄၇ ခုနှစ် တုန်းက လုပ်ကြံခံရပြီး ကွယ်လွန် သွား ခဲ့တဲ့ ‘မဟတ္တမဂန္ဒီကြီး’ ရော၊ သူမရှဲ့ဖခင် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ‘ဂျဝါဟာလာ နေရူးရော၊ သူမရှဲ့သားငယ် ‘ဆန်ဂျေး’ ကိုရော ဒီယမုန်နာမြစ်ကမ်းပါး မှာပဲ ယခင်က မီးသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

နိုင်ငံပေခင်း ၉၄ နိုင်ငံက အကြီးအကဲများနဲ့ အိန္ဒိယပြည်သူ တစ်သန်းခွဲကျော် ဈာပနအခမ်းအနားကို တက်ရောက်ကြပါတယ်။

ဟိန္ဒူထုံးစံအရ

‘အင်ဒီရာဂန္ဒီ’ ရုပ်ကလာပ်ကို သူနှစ်သက်တဲ့ လိမ္မော်ရောင်ဆာရီ ဝတ်ဆင်ပေးထားပြီး နိုင်ငံတော်အလံနဲ့ လွှမ်းထားပါတယ်။ နှင်းဆီပန်း များနဲ့လည်း ဖုံးလွှမ်းထားပါတယ်။

ယမုန်နာမြစ်ကမ်းပါးတနေရာ နေရူးကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့တဲ့နေရာနဲ့ ဆန်ဂျေးကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့တဲ့နေရာတို့ရဲ့ အလယ်မှာတော့ ၁၅ ပေ အမြင့်ရှိတဲ့ စန္ဒကူးထင်းပုံ ပြုလုပ်ထားပါတယ်။ ညနေ ၃ နာရီ ၄၅ မိနစ် အချိန်မှာ တော ‘အင်ဒီရာဂန္ဒီ’ ရုပ်ကလာပ်ကို စန္ဒကူးထင်းပုံပေါ်မှာ တင်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ သားကြီး ‘ရာဂျစ်’ က ဟိန္ဒူထုံးစံအရ ရုပ်ကလာပ်ကို ခုနစ်ပတ်ပတ်ပြီးမှ ထင်းပုံကို မီးကူးပေးလိုက်ပါတယ်။

‘အင်ဒီရာဂန္ဒီ’ ရုပ်ကလာပ်ကို မီးစတင်လောင်ကျွမ်းတာနဲ့ တပြိုင်နက် ကျန်ဆွေမျိုးတွေက စန္ဒကူးထင်းချောင်းတွေနဲ့ ထပ်မံပြီး ရုပ်ကလာပ် ကို ဖုံးလွှမ်းပေးလိုက်ကြပါတယ်။ ‘အင်ဒီရာ’ ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို မမြင်ရနိုင် တော့တဲ့အထိ ဖြစ်ပါသတဲ့။

ပျားရည်နဲ့ ‘ဂီး’ လို့ ခေါ်တဲ့ ထောပတ် ရော်စပ်ထားတဲ့ အရည် တွေကိုလည်း မီးပုံထဲကို သွန်းလောင်းပြီး ထည့်ပေးကြပါတယ်။

မိုးကောင်းကင်ထက်ကို မီးခိုးတလူလူ တက်လာချိန်မှာတော့ အသုဘရှု ပရိသတ်များ စတင် ငိုကြွေးကြပါတော့တယ်။

အိန္ဒိယ ကြည်းတပ်နှင့် ရေတပ်ရှိ နောက်ဆုံး အလေးပြုရာမှတ်သံ ပေါ်ထွက်လာပြန်တော့ ဈာပနအခမ်းတနားကို တက်ရောက်လာကြတဲ့ ဖရိုသတ်အားလုံး ဝမ်းနည်းပက်လက် ဖြစ်လောက်စရာပါပဲ။

‘ရာဂျစ်ဂန္ဓိ’ကိုတော့ မီးလောင်ကျွမ်းနေတဲ့ မိခင်ရဲ့ ရုပ်အလောင်း တို့ စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေပြီး မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်စွာနှင့် ငိုကြွေးနေ တာကို တွေ့မြင်ကြရပါတယ်။

အိန္ဒိယသမ္မတကြီး ‘ဇိုင်းလ်ဆင်း’နဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ ကလည်း မီးပုံကိုဝိုင်းပတ်ကြပြီး အမွှေးနံ့သာများနဲ့ သစ်ရွက်ငမ်းများကို မီးပုံထဲ ကြဲချ ဂုဏ်ပြုနှုတ်ဆက်လိုက်ကြပါတယ်။

နှင်းမှုန်ကလေးများအဖြစ်နဲ့သာ

‘အင်ဒိုရာဂန္ဓိ’ရဲ့ အရိုးပြာများကို ရရှိချိန်ကျတော့ အသင်ပြုလုပ် ထားတဲ့ ကြေးအိုးများနဲ့ထည့်ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံတဝန်းလုံးမှာရှိတဲ့ ပြည်သူ နှစ်များ ၈၂၀ ပြုနိုင်ဖို့အတွက် အထူးရထားများနဲ့ သယ်ဆောင်သွားပါ တယ်။

နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့မှာတော့ ပြည်သူတွေ ဂါရဝပြုပြီးတဲ့ အရိုးပြာများကို စုစည်းပြီး ဆိုဗီယက်လုပ် အေ အင် ၁၂ လေတပ် လေယာဉ်ပေါ်ကတစ်ဆင့် ဟိမဝန္တာ တောင်တန်း တောင်ထွတ်များပေါ်ကို ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ‘ရာဂျစ်ဂန္ဓိ’ကိုယ်တိုင် ကြဲချလိုက်ပါတယ်။ ကွယ်လွန်သူ မိခင်ကြီးရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ပြုလုပ်ရခြင်းပါပဲ။ သူမဟာ ရေခဲဖုံး ဟိမဝန္တာ တောင်တန်းတောင်ထွတ်ကြီးများကို အလွန်ချစ်မြတ်နိုးသူ ဖြစ်ပါသတဲ့။

အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ မြစ်မကြီးတချို့ဖြစ်တဲ့ ဂင်္ဂါမြစ်ကြီး စတင် ဖြစ်ပေါ် ဇီးဆင်းရာ ဟိမဝန္တာ နှင်းတောင်များရဲ့ အပေါ်မှာဖြင့် ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ‘အင်ဒိုရာဂန္ဓိ’ ရဲ့ အရိုးပြာများဟာ နှင်းမှုန်ကလေး များအဖြစ်နဲ့ တည်ရှိသွားကြတော့မှာပဲ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

အပိုင်း (၂)

အိန္ဒိယ

သူ့ ကျွန်ုပ်မခံလို့ပမယ်

အိန္ဒိယပြည်ကြီးဟာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်း ၃၅၀ လုံးလုံးကတော့ ဒတ်(ချ)နယ်ချဲ့သမားတွေ၊ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားတွေ စတဲ့ နယ်ချဲ့ပေါင်းစုံရဲ့ 'စားကျက်'ကြီး ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

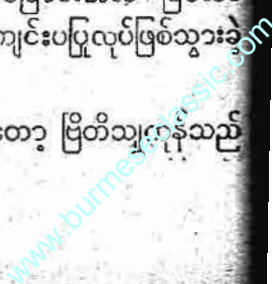
အိန္ဒိယပြည်ကြီးဟာ ဗြိတိသျှတို့ရဲ့ 'စားကျက်'ကြီး မဖြစ်ခင်မှာ ဒတ်ချီလူမျိုးတို့ရဲ့ 'စားကျက်'ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ငရုတ်ကောင်း၊ လေးညှင်း၊ ဇီယာ၊ ဖာလာ၊ နံနံ၊ ကုံကုမံ စတဲ့ တင်းခတ် အမွှေးအကြိုင်တွေဟာ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်မှာ အများအပြား စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းပါတယ်။ အဲဒီပစ္စည်းတွေရဲ့ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားဈေးကွက်ဟာ ဒတ်ချီကုန်သည်တွေရဲ့ လက်ထဲမှာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒတ်ချီကုန်သည်တော်တွေဟာလည်း အိန္ဒိယပင်လယ်အော်အတွင်းမှာ ကူးသန်းသွားလာနေခဲ့ကြမှာပေါ့။ တခြား အမြတ်အစွန်းထွက်နိုင်ဖို့ ကုန်ပစ္စည်းများကိုလည်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကြမှာ ကော်မလို့ပါပဲ။ ဈေးကွက်ကိုလက်ဝါးကြီးအုပ်ထားကြမှာလည်း မုချပါပဲ။

ဒါကို အကြီးအကျယ် မနာလို မရှုစိမ့် ဖြစ်နေသူများကတော့ လန်ဒန်က ဗြိတိသျှကုန်သည်ကြီးများပေါ့။

၁၅၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှာတော့ နောင်အခါ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ရဲ့ သမိုင်းကို အကြီးအကျယ် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာစေမယ့် အစည်းအဝေးတခုဟာ လန်ဒန်မြို့မှာ ကျင်းပပြုလုပ်ဖြစ်သွားခဲ့ကြပါတယ်။

အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်သူတွေကတော့ ဗြိတိသျှကုန်သည်ကြီး ၂၄ ဦး ဖြစ်ပါသတဲ့။

သူတို့ အစည်းအဝေးပြုလုပ်တဲ့ သမိုင်းဝင်နေရာကတော့ လန်ဒန်မြို့ 'လီဒင်ဟောလ်' လမ်းက အဆောက်အအုံတစ်ခုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုအထိ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် အဆက်ဆက်တို့ နေထိုင်ကြရာဖြစ်တဲ့ 'ဒေါင်းနင်း' လမ်းက ဝန်ကြီးချုပ် စံအိမ်တော်နှင့်ဆိုင်လှိုင်တော့ တမိုင်လောက်သာ ဝေးမယ့်နေရာ ဖြစ်ပါသတဲ့။

အဲဒီနေ့မှာပဲ ဗြိတိသျှကုန်သည်ကြီး ၂၄ ဦး တို့ဟာ အိန္ဒိယတိုက် ငယ်ကိုစီးပွားရေး လက်ဝါးကြီးအုပ်နိုင်ဖို့အတွက် နောင်အခါ အထူး နာမည်ကျော်ကြားလာမယ့် 'အရှေ့အိန္ဒိယကုမ္ပဏီ'ကို တည်ထောင်ဖြစ် သွားကြပါတယ်။

အစုရှယ်ယာပေါင်း ၁၂၅ စုသာ ရှိပြီး မတည်ငွေပေါင်းဟာ လည်း ပေါင်စတာလင် (ခုနစ်သောင်းနှစ်ထောင်) နဲ့သာ စတင်ကြဖို့ ဖြစ်ပါသတဲ့။

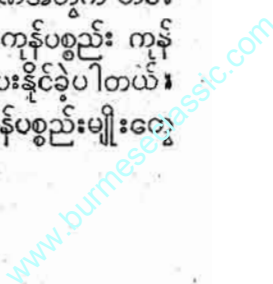
'အရှေ့ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ'ကို ဗြိတိသျှရှင်ဘုရင်မ 'ပထမမြောက် အယ်လီဇဘက်'က ၁၅၉၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလကုန်မှာ တရားဝင်ကုန်သွယ် ခွင့် ပဋိညာဉ်စာချုပ်တော် ထုတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။ လက်မှတ်တော်ကုပ်ပါ တခါတည်း ရေးထိုးပေးလိုက်ပါသတဲ့။

နောက် ရှစ်လပဲကြာပါတယ်။ ဗြိတိသျှ သင်္ဘောတစ်စီးဟာ အိန္ဒိယ ပြည် 'ဘုံဘေ'မြို့ ဆိပ်ကမ်းကို ရောက်လာတော့တာပါပဲ။ 'လမယ် ကြာ မယ်' ဆိုတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အားကြီးမြန်ပါတယ်။

ဘုံဘေကို သင်္ဘောဆိုက်တဲ့ရက်ဟာ ၁၆၀၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ပါပဲ။ သင်္ဘောအမည်က 'ဟက်(က)တာ'၊ တန်ချိန်က ၅၀၀၊ သင်္ဘောဦးစီးကတော့ 'ကဒွီဘိန်ဝီ'သျှဟော့ကင်း'ဖြစ်ပါသယ်။

အရှေ့ အိန္ဒိယကုမ္ပဏီ ဒါရိုက်တာလူကြီးများရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အရ 'ဟော့ကင်း'ဟာ အိန္ဒိယပြည်မှာရှိတဲ့ မဂိုကေရာဇ်ဘေ့၊ မဟာရာဂျာတွေ အစရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနဲ့တော့ သင့်မြတ်အောင် အချီအသာ ပေါင်း သင်း ဆက်ဆံပါသတဲ့။

ဒါကြောင့်လည်း သူဟာ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ကုမ္ပဏီအတွက် ဟင်း ခတ် အမွှေးအကြိုင်တွေကိုသာမျှ မကသေးပဲ အခြား ကုန်ပစ္စည်း ကုန် ကြမ်းပေါင်းစုံကိုလည်း ဝယ်ယူ စုဆောင်း တင်ပို့ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောက် ကံရတနာတွေနဲ့ ဆင်စွယ် အစရှိတဲ့ အဖိုးတန်ပစ္စည်းမျိုးတွေ ကိုလည်း ဈေးချိုချိုနဲ့ပဲ ရရှိပါတယ်။

မိန်းမရလောက်အောင်အော်

‘ဟော့ကင်း’ ရဲ့ ဆက်ဆံရေးကလည်း အဘယ်မျှလောက် ကောင်း မှန်လိုက်သလဲ ဆိုတော့ မဂိုကေရာဇ် ‘ဂျဟန်ဂျား’ ကပင် သူ့ရဲ့ အာမေ နိုးယန်း အမျိုးသမီး ကိုယ်လုပ်တော်တဦးနဲ့ ‘ဟော့ကင်း’ ကို လက်ဆက် ပေးခဲ့တဲ့ အထိပါပဲတဲ့။

မိန်းမ ရလောက်အောင်ကို တော်တဲ့ လူပဲလို့ ဆိုရမှာပဲ။ ‘ဘုံဘေ’ နယ်ရဲ့ မြောက်ဘက်ပိုင်း ဒေသများမှာလည်း အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီရဲ့ ကုန်သွယ်ရေးဌာနများကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ဖို့ တရားဝင် ပြန်တမ်းများကိုလည်း ထုတ်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။

များမကြာမီမှာ ‘ဘင်္ဂလား-မင်လယ်အော်’ ဒေသများနဲ့ ‘မဒရပ်’ ‘ကာလကတ္တား’ စတဲ့ နေရာများမှာလည်းပဲ ကုမ္ပဏီ တည်ထောင်ခွင့်များ ရရှိသွားပါတယ်။

လုံခြုံရေးအတွက်ဆိုပြီး

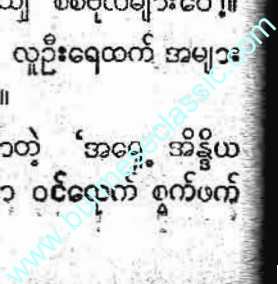
‘ဟော့ကင်း’ လာစဉ်က သူ့ကုမ္ပဏီရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် ဆိုပြီး အာဖဂန် စစ်ဗာရီ ၅၀ ခန့် ခေါ်ဆောင်လာခဲ့တာကိုလည်း ထိုစဉ်က အလွန်တန်ခိုး အာဏာ ကြီးမားကြတဲ့ မဟာရာဇာများ၊ မဂိုကေရာဇ် များက အသေးအဖွဲ့လို သဘောထားခဲ့ကြပုံ ရသပါ။

ဗြိတိသျှတွေက ကုန်သွယ်ရေး သက်သက်အတွက်သာ လာရောက် ကြခြင်းပါလို့ ဆိုတာကို အိန္ဒိယတွေက ယုံကြည်တဲ့အတွက် ကြည်ဖြူကြ ခြင်း ဖြစ်မှာပါပဲ။

ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်းကျတော့ ဗြိတိသျှတွေက သူတို့ရဲ့ စီးပွား ရေး လုပ်ငန်း အောင်မြင်လာပြီး အရင်းအနှီး များပြားစွာ မြှုပ်နှံ လာကြတဲ့အခါမှာ ကုမ္ပဏီ လုံခြုံရေးအတွက် ဆိုပြီး စစ်သားစုဆောင်း လာကြပါတယ်။ တိုင်းရင်းသား အိန္ဒိယများကိုပဲ စည်းရုံး သိမ်းသွင်း၊ အခကြေးငွေပေးပြီး စစ်သားစုဆောင်း၊ စစ်တပ် ထူထောင်လိုက်ကြ တာပါ။ အုပ်ချုပ်သူ အရာရှိများကတော့ ဗြိတိသျှ စစ်ဗိုလ်များပေါ့။

‘ကုမ္ပဏီ’ ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ လူဦးရေထက် အများ ကြီး ပိုတဲ့ စစ်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်နိုင်ကြပါတယ်။

စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးအင်အား ပြည့်လာတဲ့ ‘အရှေ့ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ’ ဟာ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပြည်တွင်းရေးမှာ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်

လာကြတော့တာပါ။ ကုမ္ပဏီရဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ တိုင်းရင်းသား အိန္ဒိယ တွေရဲ့ အကျိုး စီးပွားဟာလည်း ပဋိပက္ခအသွင် ဖြစ်သွားရပါပြီ။ ဒါကြောင့် ကုမ္ပဏီရဲ့ တချို့သော စာရေး စာချို ဝန်ထမ်း ဗြိတိသျှ အမျိုးသားများဟာလည်း ကုမ္ပဏီရဲ့ စစ်တပ်မှာ စင်ဗိုလ်များ အသွင် ကူးပြောင်းသွားကြပါပြီ။

၁၇၅၇ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်းမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ 'ပလာစီ' တိုက်ပွဲ မှာ ဦးဆောင်ခဲ့တဲ့ 'ဗိုလ်ချုပ် ရောဘတ်ကလိုက်'ဟာ ယခင်က အရှေ့ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီမှာ စာရေးကလေးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးပါ။

သူဟာ အဲဒီစစ်ပွဲမှာ တိုင်းရင်းသား မဟာရာဇာရဲ့ စစ်တပ်ကြီးကို တပ်လုံး ပြုတ်ထွက်သွားအောင် ချေမှုန်းနိုင်လို့ နာမည်ကြီးခဲ့ပါတယ်။ 'ဗိုလ်ချုပ်ကလိုက်' ဦးစီးတဲ့ အရှေ့ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီရဲ့ စစ်တပ်မှာ ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ် စစ်သား ၉၀၀နဲ့ တိုင်းရင်းသား ကြေးစား စစ်ဗာရီ ၂၀၀၀ ပါရှိပါသတဲ့။

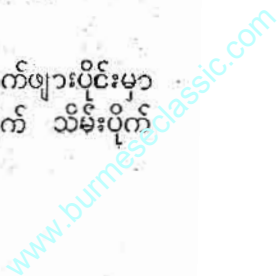
အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတွေ ဆိုတာကလည်း လူမျိုးကပေါင်းစုံ၊ စကားကလည်း အမျိုးမျိုး၊ ဘာသာကလည်း အမျိုးမျိုး ယုံကြည် ကိုးကွယ်နေကြတဲ့အပြင် ဘာသာရေး အယူသည်းမှုများကို ရှေ့တန်း တင်ပြီး အချင်းချင်း သွေးကွဲနေကြသူများကလည်း အများအပြားပါ။

မဟာရာဇာလို ခေါ်တဲ့ စော်ဘွားပိုင် နယ်မြေပေါင်းဟာလည်း ငါးရာကျော်အောင်ပင် ကွဲပြား နေပါသေးတယ်။ ထီးပြိုင် နန်းပြိုင် အမျိုးမျိုး ရှုပ်ထွေးနေကြချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

သို့ကလို့ ဖြစ်နေချိန်မှာ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး အင်အား တောင့် တင်းနေပြီ ဖြစ်တဲ့ 'အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ' အနေနဲ့ စီးပွား ကုန်သွယ် ရုံတွင်နဲ့ အားမရတော့ပဲ အိန္ဒိယ တိုက်ငယ် တခုလုံးကို နယ်ချဲ့သိမ်းပိုက် ယူငင်ဖို့ အတွက် လွယ်ကူ နေခဲ့ပါပြီ။

ဒါကြောင့် ဗြိတိသျှတို့ဟာ အိန္ဒိယ တိုက်ငယ်ကို ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်တည်ရှိတဲ့ တောင်ဘက်ပိုင်းကနေပြီး တစ တစ သိမ်းပိုက် တိုက်ခိုက် ယူငင်လာလိုက်ကြတာ နောက်ဆုံး အိန္ဒိယပြည်ရဲ့ မြောက်ဘက် ပိုင်းအထိပင် သိမ်းပိုက်ပြီး ဖြစ်သွားကြတော့တာပါ။

နောက်ဆုံး ပဲသိမ်းအဖြစ် အိန္ဒိယပြည်ရဲ့ မြောက်ဖျားပိုင်းမှာ ရှိတဲ့ 'ပန်ဂျပ်' နယ်ကို အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီက တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက် လိုက်ကြပါတယ်။

‘ပန်ဂျပ်’ နယ်အတွင်းမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ‘ဆစ်ခံ’ တိုင်းရင်းသား များက မြိတ်သျှတို့ကို အကြီးအကျယ် စည်းကြီးများ ဆင်နွဲပြီး သူ့ကျွန်မခံလိုစိတ်နဲ့ ခုခံ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မရတော့ ပါဘူး။

‘အရှေ့ အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ’ဟာ မူလက စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ် ကိုင်တဲ့ ကုမ္ပဏီ ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်လို့ ယခုလို အောင်ပွဲတွေ ဆင်ပြီးချိန်မှာ တော့ အိန္ဒိယတိုက်ငယ် တခုလုံးရဲ့ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးနဲ့ အုပ်ချုပ် ရေးလုပ်ငန်း အားလုံးကို ချုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်သွားပါပြီ။

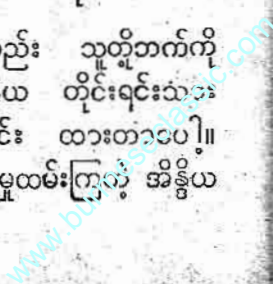
ထီးဟန်နန်းဟန်သို့

ယခင်က ကုမ္ပဏီမှာ တစ်ဝန် ထမ်းရွက်ခဲ့ကြတဲ့ အရာရှိတွေ၊ ကုန်သည်တွေ၊ စာရေး စာချီတွေဟာလည်း အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာ ငစ် ပိုလ်ချုပ် ကြီးငယ်တွေ၊ ဘုရင်ခံ ကြီးငယ်တွေ၊ အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိ ကြီးငယ်တွေအဖြစ်ကို ရောက်ရှိလို့ သွားကြပါတော့တယ်။ ယခင်က သူတို့နေထိုင်ကြတဲ့ အိမ်ငယ်တွေ အခန်းငယ်တွေ အစား အခုအခါမှာ အော့ ရွှေထီး ဆောင်းတဲ့သူတွေ ပီပီ အိန္ဒိယမှာ စံအိမ်ကြီးတွေ နန်းတော် ကြီးတွေ ဆောက်လုပ်ပြီး နေထိုင်ကြပါသတဲ့။

စီးနင်းတဲ့ ယာဉ်ရထားမှအစ ထီးဟန်နန်းဟန် အသွင်အပြင်ကို ပြောင်းလဲပြီး နေထိုင်လာကြပါတယ်။ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတွေနဲ့ စည်းခြားပြီး နေထိုင်ပြတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား တွေရဲ့ အမြင်မှာ ခန့်ညားထည်ဝါပြီး အရှိန်အဝါ ကြီးမြင့်စေ့စွဲအတွက် နေထိုင်ပြကြတာလည်း ဖြစ်ပါသတဲ့။ သခင်နဲ့ကျွန် အဖြစ် ခွဲခြား ဆက်ဆံပြီး နေထိုင် လုပ်ကိုင်ကြတာလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

တဘက်မှာလည်း အိန္ဒိယ ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန့်ကျင်မှုကို ဖိနှိပ် ချုပ်ချယ်ထားနိုင်ဖို့အတွက် စစ်တပ်ကြီးတွေကိုလည်း အားပြည့်သထက် ပြည့်အောင် ထူထောင်ပါတယ်။ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်အပြင် မြန်မာနိုင်ငံဘက် ကိုလည်း အဲဒီစစ်တပ်တွေနဲ့ နယ်ချဲ့ သိမ်းပိုက်ခဲ့တယ် မဟုတ်ပါလား။

သူတို့ စစ်တပ်ရဲ့ အဓိက ကျောရိုးကလည်း သူတို့ဘက်ကို မျက်စိလည် လမ်းမှားပြီး ဝင်ရောက်လာကြတဲ့ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား တွေကိုပဲ အခြေခံပါတယ်။ သူတို့လိုချင်သလို ပုံသွင်း ထားတာပေါ့။ မြိတ်သျှတွေရဲ့ လက်အောက်မှာ ဝင်ရောက်ပြီး အမှုထမ်းကြတဲ့ အိန္ဒိယ

တပ်သားတွေကို 'စီပိုင်း' (Sepoy) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကုလားစစ်သည်း ကုလား ရဲမက်၊ ကုလားစစ်ဗာရီလို့ မြန်မာလို့ အဓိပ္ပာယ် ထွက်ပါတယ်။

(အဲဒီ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ် စစ်သားနဲ့ အိန္ဒိယစစ်ဗာရီ တပ်ဖွဲ့ တွေကိုပဲ အသုံးပြုပြီး ၁၈၂၄ ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ် မဟုတ်ပါလား။ ကျယ်ပြောလှတဲ့အိန္ဒိယပြည် ကြီးကို ရပြီးရုံနဲ့ အားမရသေးပဲ နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကိုပါ လိုချင်ကြပါသေးတယ်။

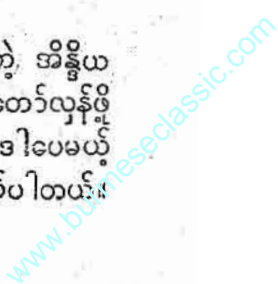
မြန်မာတို့ စစ်ရှုံးပါတယ်။ ကျပ်သုံး ဒင်္ဂါး တကုဇွေကို တောင်မြန်မာတိုက်ပြန်ပြီး လျော်ကြေးပေးလိုက်ရပါသေးတယ်။ ရခိုင်ကမ်းမြောင်ဒေသနဲ့တကွ အောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ ရေး၊ မြိတ်၊ ထားဝယ် စတဲ့ တနင်္သာရီ မြို့ရွာနယ်နိမိတ် တောင်၊ ကမ်း၊ ကျွန်းများကိုပါ မြန်မာတို့က ပေးလိုက်ရကြပါသကော။

အဲဒီနယ်မြေတွေအားလုံးဟာ အိန္ဒိယကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ 'အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ' ရဲ့ လက်အောက်ကို ရောက်ရှိသွားခဲ့ရတယ် မဟုတ်လား။

၁၈၅၂ ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ဒုတိယစစ်ပွဲဆိုပြီး မြိတ်သျှေတောက ထပ်တိုက်ကြပြန်တယ်။ သူတို့ပဲ အနိုင်ရရှိသွားခဲ့ ကြပါတယ်။ ၁၈၈၅ ခုနှစ် တတိယစစ်ပွဲကို တိုက်ကြပြန်တော့ လည်း သူတို့ပဲ အနိုင်ရရှိပြီး မြန်မာတနိုင်ငံလုံးဟာ မြိတ်သျှေတို့ရဲ့ နယ်ချဲ့သိမ်းပိုက်မှုကို မတရားသက်သက် ခံလိုက်ကြရတာ အများ အသိပါပဲ။ တချိန်က အာရှတိုက်မှာ စစ်ရေးစွမ်းရည် အင်မတန် မြင့်မားပြီး သူရသတ္တိအရာမှာလည်း စံတင်ထားခြင်းခံရတဲ့ မြန်မာ တို့ရဲ့ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ဟာလည်း ပျက်သုဉ်းသွားခဲ့ရပါ တယ်။)

အင်မတန် ကျယ်ပြောပြီး လူဦးရေ များပြားလှတဲ့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီးကို လိုအောင် ထိန်းနိုင်ဖို့အတွက် အင်မတန်ကြီးတဲ့ စစ်တပ် ကြီးကို ထူထောင်ကြတာပါပဲ။

၁၈၅၇ ခုနှစ် ကျတော့ အဲဒီ 'စီပိုင်း' လို့ ခေါ်တဲ့ အိန္ဒိယ စစ်ဗာရီများကပဲ သူတို့ဆရာ မြိတ်သျှေများကို ပြန်လည် တော်လှန်ဖို့ တပ်သွင်း ပုန်ကန်မှုကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မြိတ်သျှေတွေကပဲ အောင်မြင်မှုရရှိပြီး ပြန်လည်ချုပ်ကိုင်နိုင်လိုက်ပါတယ်။

အဲဒီ 'စိပိုင်း' ပုန်ကန်မှုကို တိမြဲသြဇာတက်က သူပုန်ထတယ်လို့ မြင်ပေမယ့် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတွေဘက်ကတော့ ပွဲဦးထွက် လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းတဲ့ တော်လှန်ရေးတရပ်လို့ မှတ်တမ်းတင်ပါတယ်။

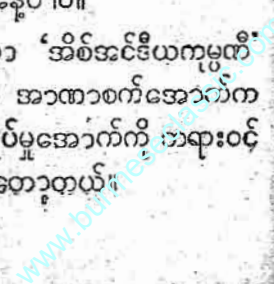
အိန္ဒိယစစ်တပ်မှာ ရှိတဲ့ ဟိန္ဒူ၊ မွတ်ဆလင်၊ ဆစ်ခ် စတဲ့ စစ်သားတွေဟာ ဘာသာအယူဝါဒချင်း မတူညီစေကာမူ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် တညီတညွတ်တည်း အင်အားစုဖွဲ့ကာ ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်ခဲ့ကြပါတယ်။ အသက်စွန့်ပြီး ရွပ်ရွပ်ချွံချွံလည်း တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုများဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရင့်သန်ပြီး တညီတညွတ်တည်းလည်း ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ ယနေ့ထက်တိုင်အောင်ပဲ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားများဟာ အဆိုပါ တော်လှန်မှုကြီးကို ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်သဖွယ် သားစဉ်မြေးဆက် ပြော၍မဆုံးအောင် ရှိနေကြပါသတဲ့။

အဲဒီ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုကြီးမှာ သွေးထွက်သံယိုမှု ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပွားခဲ့ရပါတယ်။ ဗြိတိသျှတွေက လက်နက်ကောင်းတွေ အားကိုးနဲ့ ရက်ရက်စက်စက် နှိမ်နင်းခဲ့ကြလို့ သာမန် တိုင်းရင်းသားတွေကို မဆိုထားနဲ့ အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာ တချိန်က လွန်စွာ ဩဇာအာဏာ ကြီးမားလှတဲ့ 'မဂ်္ဂို အင်ပါယာ' ကြီးတခုလုံး ပျက်သုဉ်းသွားရပြီး 'မဂ်္ဂို' ဘုရင်မျိုး ဘုရင်နွယ် အားလုံးလောက်ပင် အသတ်ခံခဲ့ကြရပါသတဲ့။

အသွင်ပြောင်းပြီ

ဒီနောက်မှာတော့ 'အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ အစိုးရ' ဟာ အခြေအနေ မလှတော့တဲ့အတွက် လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ (ကမ္ဘာ့ နေမဝင် နိုင်ငံ အင်ပိုင်ယာတို့ရဲ့ အရှင်သခင် ဘုရင်မကြီးလို့ခေါ်တဲ့) ဗြိတိသျှ ဘုရင်မကြီး 'ဝိတိုရိယ' ယနေ့ လက်ရှိ အင်္ဂလန်နိုင်ငံရဲ့ ဘုရင်မကြီး 'အယ်လိဇဘက်' ဟာ ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီး (၁၈၁၉-၁၉၀၁) ရဲ့ 'တီ' တော် ဖြစ်ပါတယ်။] က အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ဝတ္တရားများကို 'အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ' လက်ထဲက လွှဲပြောင်းယူလိုက်ပြီး ဗြိတိသျှအစိုးရကိုယ်တိုင် အုပ်ချုပ်စေဖို့ အမိန့်စာချွန် ထုတ်ပြန်လိုက်ပါတော့တယ်။ စာချွန် ထုတ်ပြန်တဲ့ နေ့ကတော့ ၁၈၅၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ပါပဲ။

အဲဒီနေ့ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးရဲ့ သမိုင်းမှာ 'အိစ်အင်ဒီယကုမ္ပဏီ' လို့ခေါ်တဲ့ 'အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ' ရဲ့ အုပ်ချုပ်မှု အာဏာစက်အောက်က နေပြီး ဗြိတိသျှကိုလိုနီ အစိုးရရဲ့ သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်မှုအောက်ကို သရားဝင် ရောက်ရှိသွားခဲ့တဲ့ နေ့ရက်ကြီးတခု ဖြစ်သွားပါတော့တယ်။

‘အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီ’ ဒါရိုက်တာများ ဘုတ်အဖွဲ့ နေရာကို ဗြိတိသျှ ပါလီမန်လွှတ်တော်ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ အိန္ဒိယရေးရာဆိုင်ရာ အတွင်းဝန်ကြီးတဦးက တာဝန်ယူပြီး ဆက်ခံ အုပ်ချုပ်သွားပါတယ်။ သူ့လက်အောက်မှာ အိန္ဒိယတပြည်လုံးကို အုပ်ချုပ်တဲ့ ဘုရင်ခံချုပ်တဦး ရှိပါတယ်။ အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ်ဆိုတာကတော့ အိန္ဒိယ တပြည်ထောင် လုံးရဲ့ ဘုရင်သဖွယ်ပဲ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ပုန်ကန်မှုကြီးမှာ ‘နေရှူး’ မိသားစုဟာ လည်း ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့ပါသတဲ့။ ‘အင်ဒီရာ ဂန္တီ’ရဲ့ ဖခင် ‘နေရှူး’ရဲ့ အဘိုးဖြစ်သူ ‘ဂန်ဂါဒါ နေရှူး’ဟာ အထက်ပါ ပုန်ကန်မှုကြီးမှာ ပါဝင် ပတ်သက်နေသူတဦး ဖြစ်ခဲ့ပါသတဲ့။ သူဟာ ဗြိတိသျှတွေရဲ့ အရေးယူ နှိပ်စက်မှု အန္တရာယ်က လွတ်ကင်းရန်အတွက် ဒေလီမြို့ကနေပြီး ‘အာဂရာ’ မြို့ကို ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသူပါပဲ။

သူ့ရဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာဟာလည်း အမြောက်အမြား ပျက်စီးဆုံးရှုံး ခဲ့ခဲ့ရပါသတဲ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ‘အင်ဒီရာဂန္တီ’ရဲ့ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ဟာ သူ့ကျွန်မခံလိုတဲ့ မျိုးနွယ်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါတယ်။

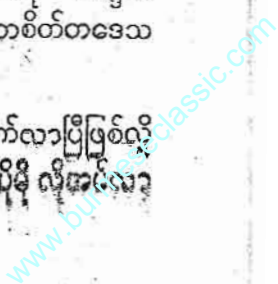
အိန္ဒိယပြည်သူများ

၁၈ ရာစုနှစ်က စပြီးတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံ အရေးအခင်း များကို ဗြိတိသျှ အုပ်စိုးသူများကသာ ခြယ်လှယ်ခဲ့ကြပါတယ်။ စီးပွား ရေးမှာလည်း အမြတ်ထုတ် သွေးစုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတွေ ကိုယ်တိုင်ကလည်း စီးပွားရေးကိစ္စများမှာ လာဘ်မြင် သူများဖြစ်ကြလို့ စီးပွားရေးကဏ္ဍရဲ့ တစိတ်တဒေသ အပိုင်းတွေမှာ ချုပ် ကိုင် လက်ဝါးကြီးပြန်အုပ်ထားနိုင်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

တိုင်းရင်းသားတွေဟာ အထည်အလိပ်များကို ရက်လုပ်ကြပြီး လယ်ယာကိုလည်း အားထား စိုက်ပျိုးခဲ့ကြပါတယ်။ အထည်အလိပ်များ ကိုတော့ များသောအားဖြင့် လက်နဲ့ပဲ ရက်လုပ်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

လယ်ယာထွက် ပစ္စည်းများနဲ့ အထည်အလိပ်များကို အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများကပဲ အာရှတိုက်၊ ဥရောပတိုက်တို့ကို တစိတ်တဒေသ တင်ပို့ ရောင်းချနိုင်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ အဖို့မှာလည်း စက်မှုဇေတ်ကို ရောက်လာပြီဖြစ်လို့ သူတို့ရဲ့ အထည်စက်ရုံများအတွက် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပိုမို လိုအပ်လာ သွားခဲ့ကြပါတယ်။

ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားဈေးကွက်မှာ သူတို့စက်ရုံကထွက်တဲ့ အထည်အလိပ် များကို ပိုမိုရောင်းချဖို့လည်း လိုအပ်လာပါတယ်။

ဒါကြောင့် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်တို့ဟာ အစိုးရအားကိုးနဲ့ ဝါဂွမ်း၊ ယမ်းစိမ်း၊ မဲနယ် အစရှိသည်တို့ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံက ရရှိအောင် အတင်း အဓမ္မ ကြီးစားကြပါသတဲ့။ ဈေးချိုချိုနဲ့ ရနိုင်သမျှ ရရှိအောင်ပေါ့။ ရလည်း ရရှိခဲ့ကြပါသတဲ့။

ကုန်ကြမ်းကိုယူပြီး ကုန်ချောကို ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားနိုင်ဖို့ အတွက် ပြိတ်သျှတို့ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်းမှာ လမ်းသစ်၊ နေရာသစ်၊ ဖောက်သည်သစ်များကို ရှာဖွေကြရပါတယ်။

မြို့ကြီးများနဲ့ တောကျေးလက်များ ဆက်သွယ်မိအောင် ခေတ်မီ လမ်းများ၊ တံတားများကို ဖောက်လုပ် ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကို လျင်မြန်အောင် လုပ်နိုင်လေလေ အိန္ဒိယ နိုင်ငံက ကုန်ကြမ်းတွေ များများထွက်သွားပြီး အင်္ဂလန်နိုင်ငံက ကုန်ချော တွေ များများ ပြန်ရောက်လာလေလေပါ။

ပထမပိုင်းမှာတော့ အင်္ဂလိပ် အထည်အလိပ်များက အိန္ဒိယနိုင်ငံ အတွင်းကို ရောက်ပင် ရောက်လာကြငြားသော်လည်း ဈေးကြီးနေတဲ့ အတွက် တိုင်းရင်းသား အထည်လုပ်ငန်းကို အမြစ်ပြုတ်အောင် မတတ်နိုင် ခဲ့ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ၁၈၈၀ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှာတော့ ပိုမို အမျိုးအစား ကောင်းမွန်တဲ့ အထည်အလိပ်များက အိန္ဒိယ အထည်လုပ်ငန်းကို လှမ်းမိုး သွားနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

အီဂျစ်နိုင်ငံမှာ 'စူးအက်တူးမြောင်း'ကို ဖောက်လုပ်လိုက်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာလည်း အိန္ဒိယတနိုင်ငံလုံးမှာ ဈေးပေါတဲ့ နိုင်ငံခြားဖြစ် ပစ္စည်းမျိုးစုံနဲ့ ပြည့်နှက်လိုသွားခဲ့ပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် ဆင်းရဲတိုင်းနက်နေကြတဲ့ တိုင်းရင်းသား အများစု ကတော့ နိုင်ငံခြားကုန်ပစ္စည်းတွေ ဘယ်လိုပင် ဈေးပေါပေမယ့် မဝယ် နိုင်ကြပါဘူး။ အိန္ဒိယ လက်ရက်ထည်လုပ်ငန်းလည်း ပျက်စီး ပြုလဲသွားခဲ့ ပါပြီ။ အချို့ကုန်သည်ကလေးများက ရိုးရာ လက်ရက်ထည်လုပ်ငန်းကို ပြန်လုပ်ရန် ကြံစည်လိုက်၊ အစိုးရက ဖျက်လိုက်နဲ့ ဖြစ်ခဲ့ပဲ သတဲ့။

တိုင်းရင်းဖြစ် အထည်အလိပ် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားသူတွေ၊ ယက်ကန်းသမားတွေ၊ ချည်ငင်သူတွေ၊ ချည်ဆိုးသူတွေ၊ အထည်ခေါက် ခုတ်ယအကြိမ်

သူတွေ စသည်ဖြင့် အားလုံးနီးပါး အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ပြီး ငွေဝင်လမ်း ပိတ်ကုန်ကြပါးတာတယ်။ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ ဘဝကိုပင် ဆိုက်ရောက် ကုန်ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

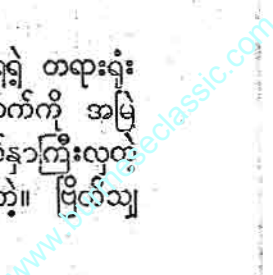
အိန္ဒိယ တောကျေးလက်များမှာလည်း လယ်သမားများဟာ လိုအပ်သည်ထက် ပိုများနေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ 'ဒေါက်တာစပီးယား' ဆိုတဲ့ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးက တွက်ချက်ပြရာမှာ ၁၈၈၁ ခုနှစ်တုန်းက တိုင်းရင်းသား လူတစ်ရာမှာ ၅၀ ယောက်ဟာ တောင်သူလယ်သမားများ ဖြစ်တယ်လို့ ခန့်မှန်းပါတယ်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ် ကျတော့ လူတစ်ရာမှာ ၇၃ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်လာပြီး ၁၉၄၇ ခုနှစ်ကျတော့ ၈၈ ရာခိုင်နှုန်း အထိ တိုးလာခဲ့ပါသတဲ့။

သို့ကြောင့် လယ်သမားတွေဟာ ကိုယ်ပိုင်လယ်မှာ ကိုယ်တိုင် လယ်လုပ်ရလျှင်လုပ်၊ မလုပ်ရလျှင် စာရင်းငှားဘဝ၊ ဒါမှမဟုတ် မြေပိုင် ရှင်များရဲ့ အခိုင်းအစေခံဘဝနဲ့ နေကြရသူတွေ ဖြစ်လာပါသတဲ့။

မိုးတွင်းအခါမှာ မျိုးစပါးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စားစရာ ဝတ်စရာပဲဖြစ်ဖြစ် ဝယ်ယူဖို့ ငွေလိုပါတယ်။ ငွေတိုးချေးစားသူတွေမှာ လယ်သမားတွေ ငွေချေးရပါတယ်။ အဲဒီငွေကို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ စပါးပေါ်တော့ ပြန်ဆပ်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အတိုးနှုန်းက ကြီးလေးလှသမို့ လယ် သမားတွေဟာ ငွေကို အပြေ ပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်တယ်လို့ မရှိလှပါဘူး။ ကြေးတင်ကျန်ဖြစ် ဆိုတဲ့ဘဝကို ရောက်ကုန်ကြရတာပါပဲ။

လယ်သမားတွေဟာ စာမတတ် ပေမတတ်ကလည်း ဖြစ်ပြန် ဆိုတော့ မြေရှင်တွေ ငွေရှင်တွေရဲ့ အကြိုက်ကိုလိုက်ပြီး စည်းကမ်း သတ်မှတ် စာချုပ်ရတာတွေ ရှိပါတယ်။ အငြင်းအခုံ အမှုအခင်း ဖြစ်ပြန်တော့လည်း မြေရှင်ငွေရှင်တွေကပဲ မာရားသဖြင့် အနိုင်ရစမြဲပါ။ မတရားမှုတွေကို တိုင်တမ်းစရာလူကို ရွာကြည့်ပြန်တော့လည်း ရှေးအခါ တုန်းကတော့ ကျေးရွာသူကြီးများကို ရွာသူရွာသားများက ယုံကြည် ကိုးစားနိုင်ခဲ့ကြပေမယ့် ယခုအခါမှာတော့ ဗြိတိသျှအစိုးရရဲ့ ကိုယ်စား လှယ်ဖြစ်တဲ့ ရွာသူကြီးတွေကို ရွာသူရွာသားတွေက မယုံကြည် မကိုးစား နိုင်ကြတော့ပါဘူး။

တရားတကောင် ဖြစ်ကြပြန်တော့လဲ ဗြိတိသျှအစိုးရရဲ့ တရားရုံး တွေက 'ဇမင်ဒါ'လို့ခေါ်တဲ့ မြေပိုင်ရှင် သဌေးကြီးတွေဘက်ကို အမြဲ ပင်းပါသတဲ့။ မြေပိုင်ရှင် သဌေးလေးတွေဘက်ကို မျက်နှာကြီးလှတဲ့ ငွေတိုးချစားတဲ့သူတွေဘက်ကိုလည်း အမြဲပင်းလေ့ရှိပါသတဲ့။ ဗြိတိသျှ

အစိုးရရဲ့ အာဏာစက်အောက်မှာ လယ်သမားတွေဟာ အလွန်တရာမှ ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ ဒုက္ခရောက်နေကြတာပဲ။

ဒီကြားထဲမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ်မှာကျရောက်တတ်တဲ့ လေဘေး၊ ရေဘေးကလည်း ဝင်ပြီးနှိပ်စက်တတ်ပါသေးသတဲ့။

လေဘေး၊ ရေဘေးကျရောက်ပြီးနောက်မှာ ကောက်ပဲသီးနှံများ ပျက်စီးကုန်လို့ အငတ်ဘေး ဆိုက်ရောက်သာတတ်ပါတယ်။

‘ဂျဝါဟာလာနန္ဒရူး’ ကိုမွေးတဲ့နှစ်က အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ ဒုဗ္ဘိုက္ခန္တရ ကပ်ကြီး ဆိုက်ရောက်ခဲ့လို့ လူတရာမှာ လူကြီးရှစ်ယောက်၊ ကလေး တယောက် အစာငတ်မှုတ်ပြီး သေကြေ ပျက်စီးခဲ့ရဖူးပါသတဲ့။ အဲဒီ ကပ်ဆိုးကြီးကလည်း နှစ်စဉ် အချိန်မှန်မှန် ဆိုက်ရောက်တတ်ပါသတဲ့။

၁၉၄၃-၄၄ ခုနှစ်များမှာလည်း ဘင်္ဂလားပြည်နယ်မှာ အငတ် ဘေးကြီး ဆိုက်ရောက်ခဲ့တဲ့အတွက် လူသုံးသန်းခွဲ သေဆုံးခဲ့ပါသတဲ့။

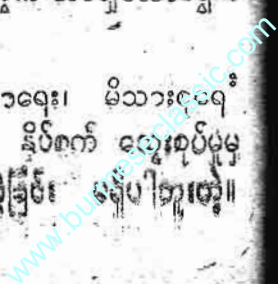
အိန္ဒိယလယ်သမားတွေ ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးစွာ ရောက်နေပေမယ့် မြို့တွေပေါ်မှာတော့ ဗြိတိသျှ အုပ်စိုးသူများရဲ့ စွမ်းပကားကြောင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းတွေ ထိုးတက်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ဆိုတဲ့ လူတန်းစားတမျိုးလည်းထွန်းကား လာပါသတဲ့။ သံမဏိနဲ့ကျောက်မီးသွေးလုပ်ငန်းများကတော့ ထင်ရှားတဲ့ လုပ်ငန်းအကြီးစားများ ဖြစ်ပါတယ်။

လက်ဖက်ခြောက်လုပ်ငန်း၊ ကော်ဖီလုပ်ငန်း၊ ဆေးရွက်လုပ်ငန်း၊ ဆေးလိပ်လုပ်ငန်း၊ ရော်ဘာ လုပ်ငန်း၊ သားရေအိတ်လုပ်ငန်း စတဲ့ လုပ်ငန်းများကို အိန္ဒိယအမျိုးသားများက တချို့ တဝက်ပိုင်ပြီး အင်္ဂလိပ် လူမျိုးများက တချို့ တဝက် ပိုင်ဆိုင်ကြပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် မြို့တွေပေါ်မှာလည်း လုပ်ငန်းကနည်းပြီး အလုပ် လုပ်ချင်တဲ့ လုပ်သားက အလွန် များပြားနေပါတယ်။ အလုပ်ရှားပြီး အလုပ်သမားပေါ်တဲ့အခါ လုပ်အားခကလည်း နည်းတော့မယ်ဆိုတာ ဓမ္မတာပါပဲ။ အိန္ဒိယလုပ်သားများဟာ အလွန် ဆင်းရဲတယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။ ဗြိတိသျှအစိုးရကလည်း လုပ်သားများအတွက် ဘာမျှဆောင်ရွက် ပေးခြင်း မရှိပါဘူးတဲ့။

အလုပ်သမားများရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ မိသားစုရေး တာမှ ဓာမခံချက် မရှိပါဘူး။ အလုပ်ရှင်များရဲ့ နှိပ်စက် လေ့စပ်မှုမှ လွတ်ကင်းအောင်လည်း ဘာမျှပေးမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း မရှိပါဘူးတဲ့။

ဒါကြောင့်လည်း အလုပ်သမားများဟာ အလွန်ဆင်းရဲတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တဲရုတ်ကလေးနဲ့ နေထိုင်ရသူဟာ ကံကောင်းသူဖြစ်ပြီး အများစုကတော့ လူသွားလမ်းနဲ့ အဆောက်အအုံ အကြံ့အကြားများ မှာပဲ ဖြစ်သလို အိပ်စားနေခဲ့ကြရတဲ့ အိန္ဒိယရဲ့ ကျွန်ခေတ်က မြင်ကွင်းဟာ ရင်နှင့်စရာကောင်းလှပါသတဲ့။

လူတွေဟာ ရောဂါအမျိုးမျိုး ကပ်ငြိပြီး အဆုတ်နာ၊ ငှက်ဖျား၊ သံဝမ်း၊ ကာလသားရောဂါ စသည်တို့ထူပြောပြီး လူဦးရေ ၁၀၀၀ မှာ ၄၀၀ ကျော်တို့ဟာ သက်တမ်းအလွန်တိုစွာနဲ့ ဆေးဆုံးကျန်ကြပါတယ်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးရဲ့ ကျွန်ခေတ်သက်တမ်းတလျှောက်မှာ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေများဟာ အထက်ပါအတိုင်း တည်ရှိခဲ့ပါသတဲ့။

ကျွန်ခေတ်ရဲ့ ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်းဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော်မျှပင် မင်းမဲ့ခဲ့ပါသတဲ့။

အိန္ဒိယလူမျိုးများအဖို့ စည်ပင်သာယာ ဝပြောချမ်းသာမှုဆိုတာ မရှိခဲ့ပါဘူး။

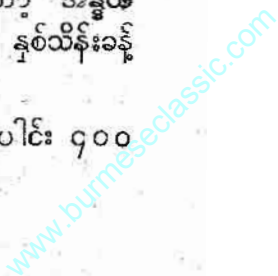
အိန္ဒိယ မဟာရာဇာများ

အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ကို ဗြိတိသျှတို့ လုံးဝ သိမ်းယူ အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော်ခန့်အတွင်းမှာ တိုင်းရင်းသား ပေါင်းစုံရဲ့ လူဦးရေ သန်းခေါင်စာရင်းဟာ သန်းပေါင်း ၃၀၀ ခန့်မှ သန်းပေါင်း ၄၀၀ ခန့်အထိ တိုးတက်လာခဲ့ပါသတဲ့။

အဲဒီလူဦးရေကြီးကို တာဝန်ယူ အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ဗြိတိသျှများရဲ့ အင်အားကတော့ အိန္ဒိယပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့် ရှိပါတယ်။ 'အိုင်စီအက်စ်' လို့ခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါပဲ။ မြို့ပြဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိတွေပေါ့။

စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကတော့ ဗြိတိသျှ စင်ဗိုလ်နဲ့ စစ်သားပေါင်း ၇၀၀၀၀ ခန့် ရှိပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ လက်အောက်မှာတော့ အိန္ဒိယ တပ်မတော်လို့ခေါ်တဲ့ တိုင်းရင်းသား စစ်သားပေါင်း နှစ်သိန်းခန့် ရှိပါသတဲ့။

အထက်ပါ အင်အားတွေနဲ့ အိန္ဒိယပြည်သူ သန်းပေါင်း ၄၀၀ ခန့်ကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲသွားခဲ့ပါတယ်။

ဒါအပြင် ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို များစွာ အထောက်အကူ ပြုခဲ့တာကတော့ အိန္ဒိယပြည်တဝန်းမှာရှိတဲ့ 'မဟာရာဂျာ'လို့ ခေါ်တဲ့ စော်ဘွားများပါပဲ။ သူတို့ကို အိန္ဒိယ မင်းညီမင်းသားများလို့လည်း ခေါ်ပါသတဲ့။

အိန္ဒိယပြည်တဝန်းမှာ စော်ဘွားပိုင် နယ်ကြီး နယ်ကလေးပေါင်း ၅၆၅ နယ် ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သူတို့အုပ်ချုပ်ထားတဲ့ နယ်မြေများ အတွင်းမှာတော့ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၉၀ ကျော်ခန့်ရှိပြီး အကြမ်း အားဖြင့် အိန္ဒိယလူဦးရေရဲ့ လေးပုံတပုံ၊ နယ်မြေအကျယ်အားဖြင့် သုံးပုံ တပုံခန့်ပင် ရှိပါသတဲ့။

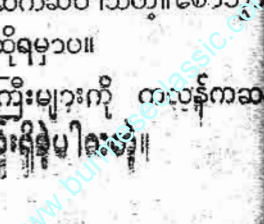
မဟာရာဂျာ အများစုဟာ ဗြိတိသျှ အစိုးရအပေါ်မှာ သစ္စာ စောင့်သိ ကျိုးနွံ ကြပြီးတော့ နယ်သူနယ်သားများ အပေါ်မှာတော့ သက်ဦးဆံပိုင် သဘောမျိုးနဲ့ အုပ်ချုပ်ထားကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ စော်ဘွားနယ်တွေမှာ ပဒေသရာဇ်စနစ်ဟာ လွှမ်းမိုးနေခဲ့ပါသတဲ့။

'ဘီကနာ ဆိုတဲ့ စော်ဘွားနယ်တနယ်ဟာဖြင့် ဗြိတိသျှ အစိုးရ အပေါ်မှာ အထူးကျေးဇူး သစ္စာစောင့်သိသော နယ်အဖြစ် ကျော်ကြား ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တုန်းကဆိုရင် အဲဒီဘီကနာနယ်မှာ စော်ဘွားရဲ့ ကျေးကျွန်ပေါင်း ၁၀၉၀၄ ယောက်ရှိခဲ့ပြီး၊ အဲဒီ ကျေးကျွန်တွေကို ကျွဲနွားများသဖွယ် စော်ဘွားက သူ့ရဲ့ မိတ်ဆွေကောင်းများကို လက် ဆောင်ပေးခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသတဲ့။ နယ်သူနယ်သားများဟာ နယ်မြေ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ လုံးဝ ပါဝင်ပတ်သက်ခွင့် မရှိပါဘူးတဲ့။ နိုင်ငံရေး အသားအဖွဲ့ တည်ထောင်ခွင့် မရရှိမျိုးသာ မကသေးပဲ လူစုလူဝေးနဲ့ စုရုံးခြင်းများပင် မပြုလုပ်ရအောင် တင်းကျပ်ထားခဲ့ပါသတဲ့။

'ရာဇပုတ္တရ'ဆိုတဲ့ စော်ဘွားနယ် တနယ်မှာလည်း ကျေးကျွန် ၁၆၀၇၃၅ ယောက်ရှိပြီး အထက်ကပြခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ အုပ်ချုပ်မိသတဲ့။ နယ်သူနယ်သားများထံက ကောက်ခံရရှိတဲ့ အခွန်ဘဏ္ဍာတွေရဲ့ သုံးပုံတပုံ လောက်ဟာ စော်ဘွားတွေရဲ့ အိတ်အတွင်း သက်ဆင်းရောက်ရှိသွားလေ့ ရှိတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။

ဗြိတိသျှ အစိုးရကတော့ သူတို့ နယ်စား တိုင်းရင်းသားတွေကို ငြိမ်ဝပ်ပိပြားအောင် ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်ပေးတဲ့ မဟာရာဂျာ စော်ဘွား များကို အဘူးအလိုလိုက်ပြီး သင့်မြတ်အောင် ဆက်ဆံပါသတဲ့။ စော်ဘွား တွေရဲ့ မဟာမိတ်အဖြစ်ကို ရယူထားခြင်းလို့ ဆိုရမှာပဲ။

ဒါပေမယ့် ဗြိတိသျှအုပ်စိုးသူ သခင်ကြီးများကို ကလန်ကဆ လုပ်ခဲ့တဲ့ စော်ဘွားတွေလည်း အနည်းအကျဉ်းရှိခဲ့ပါလားတဲ့။

နယ်သူနယ်သားတွေအပေါ်မှာ ငဲ့ညှဲ ထောက်ထားပြီး ခေတ်မီမိန့် ကောင်းမွန်စွာ အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြတဲ့ စော်ဘွားတွေလည်း ရှိသလောက်တော့ ရှိခဲ့သေးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကတော့ ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းပဲ ရှိမှာပဲ။ (ဥပမာ မိုင်ဆိုးနယ်။)

မင်းညီမင်းသားများအသွင်

အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီးကို ဗြိတိသျှတို့ စတင် သိမ်းပိုက်ခဲ့စဉ်အခါတုန်းက မဟာရာဇာ စော်ဘွားအချို့က ချစ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီး အများစုကတော့ မဟာမိတ် ဖွဲ့ခဲ့ကြပါတယ်။

အိန္ဒိယ တပြည်လုံးကို ကျကျနန သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာတော့ နယ်ချဲ့ အုပ်စိုးတဲ့အရာမှာ ပါရဂူမြောက်လောက်အောင် လိမ်မာပါးနပ်ပြီး အမြော်အမြင် ကြီးခဲ့ကြတဲ့ ဗြိတိသျှများဟာ စော်ဘွားတွေကို မိမိတို့ရဲ့ ပြည်နယ်အသီးသီးအား ပြန်လည် အုပ်စိုးခွင့် ပြုခဲ့ပါသတဲ့။ တရားဝင် စာချုပ်စာတမ်းများ ချုပ်ဆိုပြီး ပြန်လည် အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို အထင်ကရ အပ်နှင်းခဲ့ခြင်းပါ။

ဒါပေမယ့် စော်ဘွားများဟာ ဗြိတိသျှ ဘုရင်ကိုတော့ အာဏာပိုင်အဖြစ် သစ္စာခံယူရပြီး အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်ရဲ့ အမိန့်ကိုလည်း နာခံကြရပါတာပဲ။ ကာကွယ်ရေးနဲ့ နိုင်ငံခြားရေးကိုလည်း ဗြိတိသျှ အစိုးရရဲ့ လက်အောက်မှာပဲ ထားကြရပါတာပဲ။ ကျန် ကိစ္စအဝဝကိုတော့ မိမိတို့ သဘောကျ နှစ်ခြိုက်သလို အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ရရှိကြပါတယ်။

စော်ဘွားတွေဟာ မင်းညီမင်းသားများ အသွင်နဲ့ ‘မဟာရာဇာ’ ‘ရာဇာ’၊ ‘နီဇန်’၊ ‘နဝပ်’ဆိုပြီး ဘွဲ့နာမံတော် အသီးသီးနဲ့ ကိုယ့်ပြည်နယ်ကို ကိုယ်ထင်သလို အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြပါတာပဲ။ ကိုယ်ရံတော် တပ်ဖွဲ့ဆိုပြီး အမည်ခံကာ စစ်တပ်များကိုလည်း ကိုယ်ပိုင်ဖွဲ့စည်းထားကြပါတာပဲ။

မင်းညီ မင်းသားများ အဖွဲ့ဆိုပြီး အစည်းအရုံးစာရပ်ကို ထူထောင်ထားရှိပြီး သူတို့ရဲ့ အခွင့်အရေးများ နစ်နာဆိုးရုံးမှုရရှိပဲ ပဒေသရာဇ်အာဏာ အခွန်ရှည်အောင်လည်း ဝိမိထားကြပါတယ်။

ရွှေငွန်းကိုက်ပြီး ရွှေထီးဆောင်းသည်

ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သခင်ကြီးများရဲ့ လက်အောက်မှာ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းစား အများစုကြီးဟာ လူ့အခွင့်အရေးတွေ နစ်နာဆိုးရုံးပြီး ကျန်စုမိယအကြံ

သဘောက် ဘဝနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ပင်လယ်ကြီးထဲမှာ နစ်မြုပ်ပြီး နေခဲ့ကြရ
သော်လည်း မဟာရာဂျာ စော်ဘွားများကတော့ ရွှေငွေကိုက်ကာ
မွေးဖွားလာခဲ့ကြပြီး ပန်းခင်းတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ ရွှေထီးဆောင်းပြီး လမ်း
လျှောက်ခဲ့ကြတဲ့ သူတွေပါ။

သူတို့တတွေရဲ့ ကြီးကျယ်ခင်းနားမှုတွေဟာ အိန္ဒိယမှာတင်မက
ကမ္ဘာကတောင် ရင်သပ် အံ့ဩခဲ့ကြရပါတယ်။

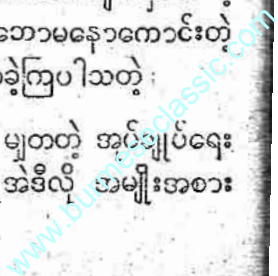
စော်ဘွားတွေ သုံးစွဲခဲ့ကြတဲ့ ဆင် ရတနာ၊ မြင်း ရတနာတွေ၊
စိန်ကျောက်၊ နီလာ ရတနာမျိုးစုံ စီခြယ်ထားတဲ့ ဝတ်စားတန်ဆာ
ဒွါဒရာတွေ၊ ကြီးကျယ် ခမ်းနားလှတဲ့ စံနန်းတော်ကြီးတွေ၊ ဥယျာဉ်၊
ရေကန်၊ ပန်းမန်ကြီးတွေ၊ ဗြိတိသျှသခင် အုပ်စိုးသူများနှင့်အတူ ယှဉ်တွဲ
ဆင်နွှဲခဲ့ကြတဲ့ ကပွဲသဘင်ကြီးတွေ၊ ညွှန်ခံဂုဏ်ပြုပွဲကြီးတွေဟာဖြင့် ဒဏ္ဍာရီ
ပုံပြင်များသဖွယ် ကမ္ဘာ တဝန်းမှာ အံ့ဩစရာ ပြောမဆုံးပေါင် တော
သုံးတောင် ဆိုတဲ့ စကားသဖွယ်ပင် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

၂၀ ရာစုနှစ် ခေတ်ဦးပိုင်း ရောက်သည့်တိုင်အောင်ပဲ မဟာရာဂျာ
စော်ဘွားများဟာ ပဒေသရာဇ်စနစ်နဲ့ သူတို့ရဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ ဘုရင်
တဆူသဖွယ် စိုးစံနေကြဆဲပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ဗြိတိသျှ အစိုးရရဲ့ လက်အောက်မှာ နှစ်ပေါင်းတရာ
ခန့် ရင်းနှီးစွာ ဆက်သွယ်ပတ်သက်ပြီး နေထိုင်လာခဲ့ကြတဲ့ သူတွေမို့
စော်ဘွားတွေဟာ လည်း ခေတ်မီလာကြပြီလို့ ဆိုရပါမယ်။ ဘဏ္ဍာတော်
အခွန်ငွေတွေကို ရေလို သုံးဖြုန်းနိုင်ကြသူတွေမို့လို့ အနောက်ဥရောပ
နယ်မြေတလွှား၊ လန်ဒန်၊ ပါရီဆိုတဲ့ မြို့ကြီးတွေကိုလည်း သူတို့ ခြေဆန့်
ခဲ့ပြီးကြပါပြီ။ စော်ဘွားတွေတချို့နဲ့ သူတို့ရဲ့ သားတော်၊ သမီးတော်၊
ဆွေတော်၊ မျိုးဘော် အချို့ဟာလည်း အောက်စဖို့၊ ကင်းဘရစ် စတဲ့
တက္ကသိုလ်ကျောင်းထွက် ခေတ်ပညာတတ်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြပါပြီ။

ပထမကမ္ဘာစစ်နဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တို့ ကြားကာလများမှာတော့
ခေတ်ပညာတတ်ပြီး အမြော်အမြင်ကြီးမား၊ သဘောမနောကောင်းတဲ့
စော်ဘွားအမျိုးအစားများလည်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြပါသတဲ့။

မိမိတို့ပြည်နယ်သားတွေအပေါ်မှာလည်း မျှတတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး
စနစ်များကို သုံးစွဲ ကျင့်သုံးလာကြပါသတဲ့။ အဲဒီလို အမျိုးအစား

စော်ဘွားများရှဲ့ နယ်သူနယ်သားများဟာလည်း ကျန်းမာရေး၊ စီးပွား
ရေး၊ ပညာရေးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာကြပြီး နှလုံးစိတ်ဝမ်း
အေးချမ်းစွာနဲ့ နေထိုင်လာကြရပါသတဲ့။

မြန်မာနိုင်ငံက ရှင်ဘုရင်ခေတ်မှာ တချိန်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးတဲ့
'ထီးလိုမင်းလို' ဆိုတဲ့ ရှင်ဘုရင်လို အမျိုးအစား စော်ဘွားများပေပဲ။

'ဘိကနာ' ပြည်နယ် စော်ဘွားဟာ သူ့နယ်သူ နယ်သားတွေ
အတွက် ကန်၊ ချောင်း၊ ဆည်မြောင်းများ၊ သဲကန္တာရအတွင်းမှာ
ပန်းဥယျာဉ်များ၊ ရေကန်များ အစရှိသည်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ဖန်တီး
တည်ဆောက်ပေးသွားခဲ့ပါတယ်။

'ဘရိုးဒါး' ပြည်နယ် စော်ဘွားကလည်း မယား များများယူတဲ့
စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့ပြီး အခမဲ့ ပညာသင်ကြားရေးစနစ်ကိုလည်း
ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

'ဘိုးပါလ်' ပြည်နယ် စော်ဘွားကတော့ အိန္ဒိယ တနိုင်ငံလုံးမှာ
ထိုစဉ်က မပေါ်ခဲ့ဖူးသေးတဲ့ အမျိုးသမီးများ တန်းတူညီမျှမှု ဥပဒေကို
ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ပါသတဲ့။

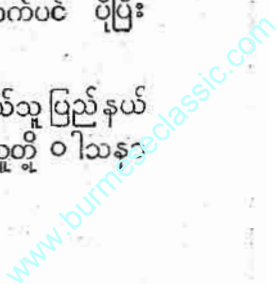
'မိုင်ဆိုး' စော်ဘွားရှဲ့ ပြည်နယ်မှာတော့ ထိုအချိန်က အာရှတိုက်
တဝန်းမှာ အဆင့်အမြင့်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး သိပ္ပံပညာ ထွန်းကားရာ
ဒေသဖြစ်အောင် စော်ဘွားက ကြိုးပမ်းပေးထားခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။
ဟိုက်ဒရို အီလက်ထရောနစ် ဆည်မြောင်းများနဲ့ စက်ရုံများလည်း တည်
ဆောက်ထားခဲ့ပါသတဲ့။

မဟာရာဂျာလို့ ခေါ်တဲ့ စော်ဘွားတွေဟာလည်း ပုထုဇဉ်လူသား
တွေသာဖြစ်လို့ ပဒေသရာဇ် အာဏာရှင်စနစ်ကြီးက ဘယ်လိုပင် ဖုံးလွှမ်း
ထားပေမယ့် ကောင်းကွက်၊ ဆိုးကွက် ရောပြွမ်းပြီး ရှိကြမှာပါပဲ။

သူတို့ရှဲ့ ဓလေ့၊ စရိုက်၊ အထုံး၊ ဗီဇ၊ ဝါသနာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်
အစရှိသည်တို့ အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး အမျိုးမျိုး ကွဲပြား ခြားနားကြ
မှာပေါ့။

တချို့ မဟာရာဂျာ စော်ဘွားများရှဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်များဟာ
မြဲတိသျှအစိုးရရဲ့ ခေတ်မီတယ်ဆိုတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ထက်ပင် ပိုပြီး
ကောင်းသေးတယ်လို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် မဟာရာဂျာစော်ဘွားတွေဟာ ပြည်နယ်သူ ပြည်နယ်
သားတွေဆီက ကောက်ခံရရှိတဲ့ ဘဏ္ဍာတော်ငွေတွေကို သူတို့ ဝါသနာ
ပါရာ ကိစ္စတွေမှာ ဖြန့်တီးပစ်ကြတာ များပါသတဲ့။

‘ဘရီးဒါးပြည်နယ်’ စော်ဘွားဟာ ဆင်တိုက်ပွဲတွေကို ဝါသနာ ပါပြီး ဆင်တွေကို မွေးမြူကာ တကောင်နှင့်တကောင် တိုက်ခိုက်ပွဲကြီး များကို ကျင်းပလေ့ရှိပါတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း အလွန်ကြီးမား ထွား ကျင်းတဲ့ ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ကို ဘယက်တန်ဆာ ခွါဒရာတွေ ဆင်မြန်းစေပြီး သူ့မြို့တော်အတွင်းမှာ စီးနင်းလှည့်လည်ရတာကို အလွန် နှစ်ခြိုက်ပါ သတဲ့။

အခြား မဟာရာဇာများကတော့ ကမ္ဘာကျော် ‘ရိုးစံရိုက်’ မော်တော်ကားကို ကြိုက်နှစ်သက်ရာမှာ တူညီကြပါပေတယ်။

‘ဗာရတ်ပူရီ’ မဟာရာဇာကတော့ သူ့ရဲ့ အမိုးဖွင့်နိုင်တဲ့ ‘ရိုးစံရိုက်’ ကားတစ်စီးလုံးကို ငွေနဲ့ သွန်းလုပ်ထားပြီး ကားထိုင်ခုံများကိုလည်း ငွေ ထိုင်ခုံများအဖြစ် ပြုလုပ်ထားပါသတဲ့။

‘အယ်လ်ဝါ’ ပြည်နယ် မဟာရာဇာကတော့ ကားတစ်စီးလုံးကို အတွင်းရော အပြင်ပါ ရွှေချထားပြီး ကာစတီယာရင် လက်ကိုင်ကိုတော့ ဆင်စွယ်နဲ့ ပြုလုပ်ထားပြန်ပါပေ ဆိုပဲ။

‘မိုင်ဆိုး’ မဟာရာဇာရဲ့ ပလ္လင်ကိုတော့ ရွှေသား အလေးချိန် တတန်နဲ့ ပြုလုပ်ထားပါသတဲ့။

‘ဩရိသ’ မဟာရာဇာရဲ့ ပလ္လင်ကတော့ အဖိုးတန် ကျောက်မျက် ရတနာများနဲ့ အထူးခမ်းနားအောင် စီခြယ်ထားပြီး အင်္ဂလိပ်ပြည်ရှင် ‘ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီး’ ရဲ့ မင်္ဂလာပလ္လင်နဲ့ ပုံစံတမျိုးတည်းညီအောင် ပြုလုပ် ထားပြန်ပါသတဲ့။

‘ဂွါလူဦးယား’ မဟာရာဇာကတော့ သူ့နန်းတော် ထမင်းစား ခန်းမဆောင်ရဲ့ စားပွဲကြီးပေါ်မှာ လျှပ်စစ်ရထားငယ်တစ်စင်းနဲ့ ရထား လမ်းငယ်တစ်ခုကို တပ်ဆင်ထားပါသတဲ့။ ရထားလမ်းကို ငွေချောင်းများနဲ့ ပြုလုပ်ထားပြီး ရထားကိုလည်း စားဖိုဆောင်နဲ့ တောက်လျှောက် ဆက် ထားတာပဲ။ ဧည့်သည်တော်များကို ကျွေးမွေးညှော်ခံတဲ့အခါမှာ အထူး ရထားလေးက စားဖိုဆောင်က စားသောက်ဖွယ်များကို သယ်ဆောင် လာစေပြီး စားပွဲပေါ်ရောက်လာတဲ့အခါမှာ ဧည့်သည်များအနေနဲ့ မိမိ နှစ်သက်ရာ စားဖွယ်ကိုယူပြီး သုံးဆောင်နိုင်ဖို့ အဆန်းတကြယ် တီသွင် ဖန်တီးထားပါတယ်။ တနေ့မှာတော့ အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်နဲ့ အထူးညှော်သည် များကို ပင့်ဖိတ်ပြီး အထူးရထားနဲ့ စားသောက်ဖွယ်များကို ယူဆောင် လာစေရန် မဟာရာဇာက လျှပ်စစ်ခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်ပဲ လေလှေ။ အထူး ရထားက ဖာမ်းပွဲများကို အယ်လ်ဝါမြို့ တံလမ်းပေါ်မှာ ထိန်းမနိုင် ထိမ်းမရ

လျှောက်ပြေးနေတဲ့အတွက် ဟင်းပွဲများလည်း ဖိတ်လျှံ လွှင့်စဉ်ကုန်ကာ အထူးညွှတ်သည်တော်များရဲ့ အဝတ်အစားများ ပေကျံကုန်ပုံရေတဲ။ ကြားလုံးထုတ်ချင်တဲ့ မဟာရာဂျာလည်း အကြီးအကျယ် အရှက်ကွရော လို့ ဆိုပါတယ်။

တချို့ မဟာရာဂျာတော်ဘွားများကတော့ သူတို့နေထိုင်တဲ့ စံနန်း တော်များကို ကြီးကျယ်ခမ်းနားအောင် ဆောက်လုပ်တဲ့နေရာမှာ 'အထူး ဝါသနာကြီးကြမြန်ပါသတဲ့။

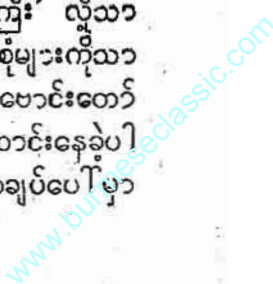
'ကပူရသာလ' မဟာရာဂျာကလည်း သူ့ကိုယ်သူ ပြင်သစ်ပြည်က ၁၄ ဆက်မြောက် 'လူဝီဘုရင်' ဝင်စားတယ်လို့ ယုံကြည်ပါသတဲ့။ သူ့ရဲ့ စံအိမ်တော်ကိုလည်း ပြင်သစ်ဘုရင်ရဲ့ 'ဗာဆိုင်နန်းတော်' နဲ့ ပုံစံတူ ဆောက်လုပ်ထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

'ဂျူနာဂဓ' ပြည်နယ် မဟာရာဂျာကတော့ ခွေးများကို အလွန်ပင် ချစ်ခင်တတ်ပါသတဲ့။ သူ့စံနန်းတော်မှာ ခွေးပေါင်းများစွာကို ဂရုတစိုက် မွေးမြူထားပြီး အစောင့်တော် အထိန်းတော်များနဲ့ပင် ထားလေ့ ရှိပါတယ်။ သူဟာ ခွေးမင်္ဂလာဆောင်ပွဲတခုကို ပေါင်စတလင် ခြောက် သောင်းခန့် အကုန်အကျခံပြီး ကြီးကျယ်စွာ ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ မင်္ဂလာ ပွဲကို တက်ရောက်တဲ့ ပရိသတ် တသိန်းကျော်ပင် ရှိပါသတဲ့။ တခြား မဟာရာဂျာများနဲ့ အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်ကိုပါ ဖိတ်ကြားခဲ့ပါသေးတယ်။ ဘုရင်ခံချုပ်ကတော့ မတက်ရောက်ခဲ့ပါဘူး။

'ဟိုက်ဒရာဘတ်' မဟာရာဂျာကတော့ 'မြင့်မြတ်တော်မူသော' ဆိုတဲ့ဘွဲ့ကို သူ့နာမည်ရှေ့မှာ ထည့်သွင်း အသုံးပြုခွင့်ကို ဗြိတိသျှတို့က ပေးသနားခြင်းခံရတဲ့ တဦးတည်းသော မဟာရာဂျာ ဖြစ်ပါသတဲ့။ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းတုန်းက ဗြိတိသျှအစိုးရကို ဒေါ်လာသိန်းပေါင်း တရာအထိ အကူအညီပေးခဲ့ဖူးလို့ ထိုဘွဲ့ကို တပ်ဆင်ခွင့်ရခဲ့ပါသတဲ့။

သူဟာ ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှာ တဦးအပါအဝင် ဖြစ်ပြီး သူ့ပြည်နယ်ဟာလည်း အလွန်ကျယ်ဝန်း၊ လူဦးရေလည်း ၂၃ သန်းကျော်ပင် ရှိပါတယ်။

သူဟာ အလွန်ချမ်းသာပေမယ့်လည်း 'ကပ်စေးနွဲကြီး' လို့သာ နာမည်ကြီးပါသတဲ့။ ဟောင်းနွမ်းနေတဲ့ အပေါစား ဝတ်စုံများကိုသာ ဆင်မြန်းထားလေ့ရှိတတ်ပါသတဲ့။ ခေါင်းမှာဆောင်းတဲ့ ဦးပောင်းတော် ကိုလည်း ၃၅နှစ်လုံးလုံး အသစ်မလဲပဲ တခုတည်းသာ ဆောင်းနေခဲ့ပါ သတဲ့။ ပွဲတော်တည်တော့လည်း သူ့အိပ်ခန်းထဲက ဖျာတချပ်ပေါ်မှာ

သိပ်နန်းကန်ပြားနှင့်ပင် စားတော်မူပါသတဲ့။ ဆေးလိပ်ကိုလည်း သူ့ဆီ
လာတဲ့ ညှော်သည်များ ချန်ထားရစ်ခဲ့တဲ့ ဆေးလိပ်အတိုများကို ကောက်
သောက်တတ်ပါသတဲ့။

ညှော်သည်လာလို့ ညှော်ခံတဲ့အခါမှာလည်း လက်ဖက်ရည်တခွက်၊
မုန့်တချပ်နဲ့ စီးကရက်တလိပ်တို့နဲ့ သာ ညှော်ခံလေ့ရှိသတဲ့။

သူ့အိပ်ခန်းမှာလည်း ပစ္စည်း အဟောင်းအမြင်းများကိုသာသုံးစွဲ
ထားပြီး အိမ်ခန်းစုတ်ကလေးတခုနဲ့ သာ တူနေပါတော့သတဲ့။ တခါမှာ
တော့ သူ့ကျန်းမာရေးအတွက် ဆရာဝန်တဦးက နှလုံးစစ်ဆေးတဲ့စက်နဲ့
လာရောက် စစ်ဆေးစဉ်မှာ လျှပ်စစ်မီးများ မလာပါဘူးတဲ့။ ဘာကြောင့်
လဲဆိုတော့ လျှပ်စစ်မိတာခ ကုန်မှာစီးရိမ်တဲ့ မဟာရာဂျာက ပြီးသူ့အိမ်
တော်က လျှပ်စစ်မိန်းခလုတ်ကို ပိတ်ခိုင်းထားခဲ့တဲ့အတွက် ဖြစ်တယ်လို့
ဆိုပါတယ်။

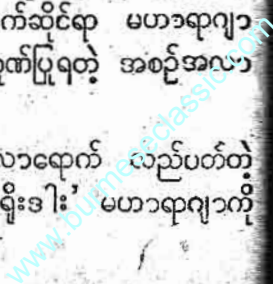
‘ဘရီးဒါး’ မဟာရာဂျာကတော့ သူ့လို ကပ်စေးမနွဲ့ပါဘူး။
တခါတုန်းက သူ့နယ်မှာ တာဝန်ကျရောက်နေတဲ့ ဗြိတိသျှ အစိုးရရဲ့
ကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးကြီး တဦးက သူ့ကို တပုပြီး အမြောက်
ပစ်ဖောက် ဂုဏ်ပြုခံယူခဲ့ပါသတဲ့။ ဒါကို မဟာရာဂျာက မကျေနပ်ပဲ အဲဒီ
ဗိုလ်မှူးကြီးထက် သာအောင်ဆိုပြီး အမြောက်နှစ်လက်ကို ရွှေသား
အစစ်နဲ့ သွန်းလုပ်စေပြီး ရွှေအမြောက်နဲ့ ပစ်ဖောက်စေပြီး သူ့ကိုယ်သူ
ဂုဏ်ပြုခံယူခဲ့ပါတယ်။

‘ဘရီးဒါး’ မဟာရာဂျာနဲ့ အဲဒီ ဗိုလ်မှူးကြီးဟာ နောက်ပိုင်းမှာ
မသင့်မတင့် ဖြစ်ခဲ့ကြပြီး မဟာရာဂျာက ဗိုလ်မှူးကြီးကို လုပ်ကြံရန် စီမံတဲ့
အတွက် အမှုအခင်း ဖြစ်ပွားပြီး အိန္ဒိယမှာ ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်ကာ
မဟာရာဂျာ ရုံးတင် တရားစွဲခံရပါတယ်။ မြစ်မှူး ထင်ရှားပြီး အိန္ဒိယ
ဘုရင်ခံချုပ်က မဟာရာဂျာကို နန်းကချပြီး အပြစ်ပေးခဲ့ရပါသတဲ့။

အဲဒါကို ‘ဘရီးဒါး’ မဟာရာဂျာရဲ့ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်တဲ့ ‘ပတိယလ’
ပြည်နယ် မဟာရာဂျာက လုံးဝ မကျေနပ်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သူက
လည်း ဘုရင်ခံချုပ်ကိုပင် လက်တုံ့ပြန်ဖို့ ကြံပါတယ်။

အိန္ဒိယမှာ မဟာရာဂျာလို့ခေါ်တဲ့ ဇော်ဘွားများရဲ့ ပြည်နယ်
များကို ဘုရင်ခံချုပ်က လာရောက်ခဲ့လျှင် သက်ဆိုင်ရာ မဟာရာဂျာ
များက အမြောက် ၃၁ ချက် ပစ်ဖောက်ပြီး ဂုဏ်ပြုရတဲ့ အစဉ်အလာ
ရှိပါတယ်။

‘ပတိယလ’ ပြည်နယ်ကို ဘုရင်ခံချုပ် လာရောက် လည်ပတ်တဲ့
အခါကျတော့ မဟာရာဂျာက သူ့မိတ်ဆွေ ‘ဘရီးဒါး’ မဟာရာဂျာကို
ဒုတိယအကြိမ်

နန်းချထားတဲ့ ဘုရင်ခံချုပ်ကို လက်တုံ့ပြန်ဖို့အတွက် အရှက်ကဲ့စေရန် စီမံပါတယ်။ ဂုဏ်ပြုပစ်ဖောက်ရမယ့် အမြောက်ဆန်တွေကို ယမ်းမှုန့်တွေ လျှော့ထည့်ပြီး စပ်ခိုင်းထားပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် ဘုရင်ခံချုပ်လာလို့ အခမ်းအနားနဲ့ ဂုဏ်ပြုအမြောက် ၃၁ ချက် ပစ်ဖောက်လိုက်တဲ့ အခါ မတော့ မြည်ဟည်းတဲ့ အမြောက်သံများ ဟိန်းထွက်လာရမယ့်အစား ညောင်နာနာ အမြောက်သံကလေးများသာ ချည့်နဲ့စွာ ထွက်လာတော့ တာပ။

အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာ မဟာရာဂျာတွေဟာ ထင်ရာမြင်ရာ လုပ်နေကြသလိုပါပဲ။ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာတော်ငွေတွေနဲ့ မိမိဆန္ဒရှိသလို လုပ်နေကြတာက များပါသတဲ့။ မဟာရာဂျာတွေမှာလည်း အမျိုးမျိုးသော ဓနအင်အားနဲ့ ဩဇာအာဏာ ကွဲပြားခြားနားမှုတော့ ရှိပါတယ်။ နယ်မြေအကျယ်အဝန်းနဲ့ အုပ်ချုပ်ရတဲ့ လူဦးရေ အနည်းအများ အပေါ်မှာလည်း တည်ပါတယ်။

တချို့ မဟာရာဂျာများ စိုးစံတဲ့ ပြည်နယ်ဟာ အနောက်ဥရောပ နိုင်ငံများက တိုင်းပြည်တပြည်ရဲ့ အကျယ်အဝန်းနဲ့ လူဦးရေ ပမာဏလောက်ပင် ရှိကြသော်လည်း တချို့ မဟာရာဂျာများရဲ့ ပြည်နယ်ကတော့ 'ပန်းခြံ' အကြီးစားဘုရားလောက်သာပဲ ရှိပါသတဲ့။

ကျားကောင်ရေ ၁၄၀၀ ထိပစ်

မဟာရာဂျာ အများစုမှာ တူညီကြတာကတော့ စည်းစိမ်ခံစားကြတာပဲ ဖြစ်ပါသတဲ့။ မယားများများ ယူချင်ကြတာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝချင်ကြတာတွေမှာလည်း အများစုမှာ တူညီကြပါသတဲ့။ တောလည်ပြီး အမဲလိုက်ခြင်းကိုလည်း ဝါသနာထုံကြပါတယ်။ အိန္ဒိယဟာ တောတောင်ထူထပ်တဲ့ နိုင်ငံကြီးမို့ မဟာရာဂျာတွေအဖို့ တောလည်အမဲလိုက်ကြတာ ဆင်ပစ်၊ ကျားပစ်၊ မုဆိုးလုပ်ချင်ကြတာမှာ တူညီကြပြန်ပါရော့တဲ့။ ကျားရေ၊ ကျားသစ်ရေ၊ ဆင်စွယ်များများရပြီး သူတို့ရဲ့ စံနန်းတော် ခန်းမဆောင်များမှာ ချိတ်ဆွဲဖြန့်ကြက်ထားပြီး ဂုဏ်ယူဖို့ ဝါသနာ ရှိကြပါတယ်။ 'ဝွါလို့င်းယား' မဟာရာဂျာဆိုယင် ကျား ၃ ဝိယအကြိမ်

ကောင်ရေ ၁၄၀၀ အထိ ပစ်ခဲဖူးပြီး ကျားပစ်နည်း လမ်းညွှန်စာအုပ်ပင် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ဖူးပါတယ်။

တခြားအားကစားဖြစ်တဲ့ ပြေး၊ ခုန်၊ ပစ် အားကစားမှာလည်း ခေတ်ပညာတတ် မဟာရာဂျာများနဲ့ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်၊ မင်းညီ မင်းသားများ လိုက်စားကြတာ၊ ထူးချွန်ကြတာတွေလည်း ရှိတော့ရှိပါတယ်။

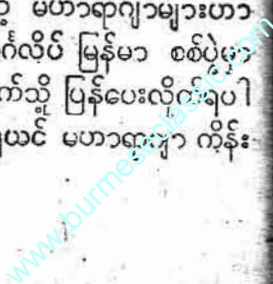
မဟာရာဂျာတွေ အများစုဟာ ဟိန္ဒူ၊ မွတ်စလင်နဲ့ ဆစ်ခံဘာသာဝင်တွေပါပဲတဲ့။

‘အယ်လ်ဝါ’ပြည်နယ် မဟာရာဂျာဟာဆိုယင် ဟိန္ဒူဇာတ်မြင့်မျိုး ဖြစ်ရုံသာမကသေးပဲ၊ သူ့ကိုယ်သူ ရာမနတ်မင်းကြီး ပင်စားတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ သူ့ပြည်နယ် လူဦးရေကတော့ (ရှစ်သိန်းခန့်)သာ ရှိပါသတဲ့။ ရာမနတ်မင်းကြီးရဲ့ ဦးပောင်းတော် အရွယ်အစားအတိုင်း သရဖူတခုကို ပုံစံတူအောင် ပြုလုပ်ဆင်းမြန်းလိုပါသတဲ့။ ဟိန္ဒူ ပါရဂူပညာရှင်များကိုလည်း ရှေးတုန်းက ရာမနတ်မင်းကြီးရဲ့ ဦးပောင်းတော် အရွယ်အစားကို တိကျခိုင်မာစွာ ရရှိအောင် သုတေသနပြုလုပ်ဖို့ စေခိုင်းခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

သူ့လက်ကိုလည်း တခြားလူတွေရဲ့လက်နဲ့ မထိအောင် ဆိုပြီး ဖိုသားလက်အိတ်တခုကို အမြဲစွပ်ထားပါတယ်။ တခါမတော့ အင်္ဂလန်ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့လက်နဲ့ သူ့လက်ကို မထိစေလိုတဲ့အတွက် အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ အကြောက်အကန် ငြင်းဆန်ခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ မဟာရာဂျာများ စိုးစံတဲ့ ပြည်နယ်ပေါင်း ၅၆၅ ပြည်နယ်မှာ မဟာရာဂျာပေါင်း ၅၆၅ ဦး ရှိပါသတဲ့။ [Djambiam Ltd, Amsterdam, ၁၉၅၆ ခုနှစ်ထုတ် M. Hazal ရဲ့ နေရူးစာအုပ် (ဦးမောင်မောင်ခင် မြန်မာပြန်ပြီး) မှာတော့ မဟာရာဂျာ စော်ဘွား၊ နယ်ကြီး နယ်ကလေးပေါင်း ၅၆၅ ပြည်နယ်လို့ ဆိုပါတယ်။]

သက္ကရာဇ် ၁၇၅၈ ခုနှစ်မှာ မြန်မာဘုရင် ဦးအောင်ဇေယျဟာ အာသံ၊ မဏိပူရနဲ့ ကချာ မဟာရာဂျာပိုင်နယ်များကို တိုက်ခိုက် သိမ်းယူပြီး မြန်မာ့နယ်မြေအတွင်း ချဲ့ထွင် သွတ်သွင်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ ‘ဂျော်ဂျစ်ဆင်း’ ‘မာဂျစ်ဆင်း’ ‘ချန်ဒရာ ကန္တဆင်း’ စတဲ့ မဟာရာဂျာများဟာ မြန်မာဘုရင်ကို သစ္စာခံခဲ့ရပါတယ်။ ပထမ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ စစ်ပွဲမှာ အဲဒီနယ်မြေတွေကို မြန်မာတို့က ပြိုတိုက်သွားလို့ လက်သို့ ပြန်ပေးလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကသာ မြန်မာတို့က ပြန်မပေးခဲ့ရယင် မဟာရာဂျာ ကိန်းဂဏန်းဟာ ယခုထက် လျော့နည်းမီလိမ့်မယ်။

ဟာရာဂျာတို့ရဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာ

မဟာရာဂျာများရဲ့ ချမ်းသာ စည်းစိမ်ကို ယေဘုယျ အားဖြင့် ဂဏန်းတွက်သလို ပေါင်း၊ နုတ်၊ မြောက်၊ စားပြီး တွက်ကြည့်ခဲ့ကြ ပါတယ်။

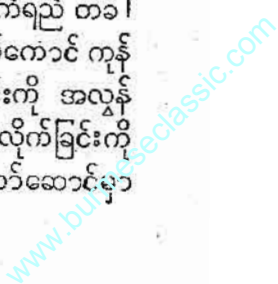
မဟာရာဂျာ တဦးချင်းမှာ မဟာရာဂီလို့ခေါ်တဲ့ ကတော် မယား ပေါင်း ၅ ဒသမ ၈ ဦး ရှိပါသတဲ့။ သားသမီးတော့ ၁၂ ဒသမ ၆ ဦးစီရှိပြီး ဆင်ကတော့ ၉ ဒသမ ၂ ကောင်စီ ပိုင်ဆိုင်ပါသတဲ့။ ဆင်ဖြူ ဆင်မည်းတော့ ခွဲခြား ဖော်ပြမထားပါဘူး။ အထူး မီးရထားပေါင်း ၂ ဒသမ ၈ ငင်းနဲ့ ဝိမိခံကားပေါင်း ၃ ဒသမ ၄ စင်းစီလည်း ပိုင်ဆိုင် ကြဆိုပဲ။ ကျား ၂၂ ဒသမ ၉ ကောင်စီလည်း တောလည်ရာမှာ ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြဖူးပါသတဲ့။

[စာရင်း တွက်ပြကြသူများကတော့ Freedom At Midnight စာအုပ်ကိုရေးတဲ့ Larry Collins နဲ့ Dominique Lappier re ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာကျော် သတင်းစာဆရာများ ဖြစ်ပါတယ်။]

စစ်တိုက်ရာမှာ ဝါသနာပါတဲ့ မဟာရာဂျာ၊ အားကစားမှာ ဝါသနာပါတဲ့ မဟာရာဂျာ၊ အရက်သေစာ သောက်သုံးရာမှာ လွန်ကဲ တဲ့ မဟာရာဂျာ၊ အမဲလိုက် ဝါသနာထုံတဲ့ မဟာရာဂျာ၊ မိန်းမလိုက် လွန်ကဲတဲ့ မဟာရာဂျာ စသည်ဖြင့် အိန္ဒိယရဲ့ သမိုင်းမှာ မဟာရာဂျာ အမျိုးအစားပေါင်း များစွာ ပေါ်ထွန်းခဲ့တာပါပဲ။ ကပ်စေးနဲ့ရာမှာ ထင်ရှား ကျော်ကြားတဲ့ မဟာရာဂျာများလည်း တဦးမက ရှိခဲ့ပါသတဲ့။

သတ္တမမြောက် 'ပတိယလ' မဟာရာဂျာ ဖြစ်တဲ့ 'ဆာဘူပင် ဒါဆင်း' ဟာ ဆိုယင်တော့ မဟာရာဂျာ လောကမှာ အထူး နာမည် ကြီးလှတာပဲ။

သူဟာ 'ဆစ်ခံ' အမျိုးသားတဦးဖြစ်ပြီး အရပ်က ခြောက်ပေ လေးလက်မ၊ ကိုယ်အလေးချိန်က ပေါင် ၃၀၀ ခန့် ရှိပါသတဲ့။ အာရှ ငါးပါးကိုလည်း တခုမကျန် လိုက်စားပါသတဲ့။ အသားကိုလည်း တခါ စားလျှင် ပေါင် ၂၀ ခန့် ကုန်အောင် စားပါသတဲ့။ လက်ဖက်ရည် တခါ သောက်ယင်းနဲ့တောင် နေ့လယ်စာအဖြစ် ကြက်ကြော် နှစ်ကောင် ကုန် အောင် စားနိုင်သတဲ့။ အားကစားမှာ 'ပိုလို' ကစားခြင်းကို အလွန် ဝါသနာပါပြီး တောတောင်များ အတွင်း လှည့်လည် အမဲလိုက်ခြင်းကို လည်း ဝါသနာ ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ စံနန်းတော်ဇာ အပျိုတော်ဆောင်မှာ

လည်း ကိုယ်လုပ်တော်၊ ရံရွှေ အမျိုးသမီးပေါင်း ၃၅၀ အထိ စုဆောင်း ထားရှိခဲ့ပါသတဲ့။ သူဟာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲမှာ မင်းညီမင်းသားများအသင်း ဥက္ကဋ္ဌအနေနဲ့ 'နေရှူး' တို့နဲ့အတူ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ 'ပတိယလ ဇော်ဘွား' လည်းဖြစ် 'ဆစ်ခဲ' ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်တဲ့ 'ဆာဒါဘာ ဒေဆင်း' ရဲ့ ဖခင်ပါပဲ။

နယ်ချဲ့ ပြိတိသျှအစိုးရရဲ့ လက်အောက်မှာ သာမန် တိုင်းရင်းသား တွေဖြစ်တဲ့ ဟိန္ဒူတွေ၊ မူစလင်တွေ၊ ဆစ်ခဲတွေ၊ တမီလ်တွေ အစရှိတဲ့ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ လူထုကြီးဟာ ဒုက္ခဆင်းရဲကြီးစွာ ကြုံတွေ့ ခဲ့ကြရပြီး အထိတ်ထိတ် အပြတ်ပြတ်နဲ့ ရှိနေခဲ့ကြပါတယ်။

သို့သော်လည်း အထက်ကဖော်ပြခဲ့တဲ့ မဟာရာဇာဇော်ဘွားတွေ၊ မင်းညီမင်းသားတွေ၊ သူတို့ရဲ့ ရံရွှေတော်တွေ၊ ကုန်သည်ကြီးတွေ၊ ငွေတိုင်း ချေးသမားတွေ၊ ပြိတိသျှလက်အောက်မှာ ဝင်ရောက်အမှုထမ်းတဲ့ စစ် ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိတွေ၊ မြို့ပြအရာရှိတွေနဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေ၊ အမျိုးသားသစ္စာဖောက် နယ်ချဲ့အလိုတော်ရှိတွေ၊ ကပ်ဖားရပ်ဖားနဲ့ လူညာတွေကတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခ မရောက်ခဲ့ကြပါဘူး။ အနေအစားချောင် ခဲ့ကြပါတယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒုက္ခဆင်းရဲကြီးစွာ ရောက်နေကြတဲ့ သန်းပေါင်း ၄၀၀ ကျော် ပြည်သူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်လျှင်တော့ သူတို့ဟာ လက်တဆုပ်စာခန့် သာ ရှိမှာပဲ။

အပိုင်း (၃)

ကွန်ဂရက်ပါတီ

အိန္ဒိယပြည်ရှိ နာမည်ကျော် 'ကွန်ဂရက်'ပါတီကြီးကို ၁၈၈၅ ခုနှစ်မှာ တည်ထောင်ပါတယ်။ ယခုဆိုလျှင်တော့ 'ကွန်ဂရက်'ပါတီကြီးရဲ့ သက်တမ်းဟာ နှစ်ပေါင်း တရာပင် ပြည့်ပြီလို့ ဆိုရပါမယ်။ ဘိုးသက်ရှည် ပါတီကြီးလို့ ခေါ်ရမှာပဲ။

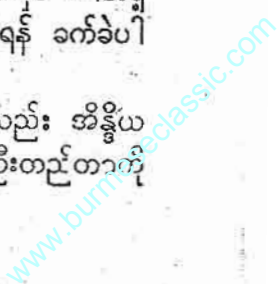
'ကွန်ဂရက်'ပါတီကို စတင် တည်ထောင်ချိန်ဟာဖြင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီး ဗြိတိသျှအုပ်စိုးသူတို့ လက်အောက်မှာပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။ ပါတီကို ဦးစီး တည်ထောင်သူဟာ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား မဟုတ်ပဲ 'အော်ကတေ ဗိယန်ကျွန်း'ဆိုသူ ဗြိတိသျှ အရာရှိတဦး ဖြစ်ပါသတဲ့။ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် ကိုယ်တိုင်ကလည်း 'ကွန်ဂရက်'ပါတီ ထူထောင်ဖို့ကို ထောက်ခံချက်ပေးပြီး နှင်ပြုခဲ့ဖူးလို့ ဆိုပါတယ်။

ထိုစဉ်က အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများထဲက ခေတ်ပညာတတ် လူတန်းစားတွေလည်း ပေါ်ပေါက်လာပြီလို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီ လူတန်း စားက အစိုးရအပေါ် မကျေနပ်ချက်များလည်း ရှိနေခဲ့ကြပါသတဲ့။

အဲဒီ လူတန်းစားရဲ့ မကျေနပ်ချက်များကို အစိုးရအနေနဲ့ စည်းရုံးသိမ်းသွင်း ဖြေရှင်းပေးနိုင်ဖို့ ရည်သန်ပြီး 'ကွန်ဂရက်'ပါတီကို ထူထောင်ခွင့် ပြုလိုက်ခြင်းပါပဲ။

'ကွန်ဂရက်'ပါတီကို တည်ထောင်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ပါတီရဲ့ မူဝါဒဟာ ဘာလဲဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြရန် ခက်ခဲပါ တယ်။

၁၉၀၈ ခုနှစ်အထိ 'ကွန်ဂရက်'ရဲ့ မူဝါဒဟာလည်း အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီးရဲ့ လွတ်မြောက်ရေးကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဦးတည်တာကို မထွေ့ရသေးပါဘူး။

“နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေး စနစ်သစ် တခုအရ အိန္ဒိယ အမျိုးသားတို့သည် ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာ နိုင်ငံအတွင်း တွင် အခြားသော ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး၊ တန်းတူ အခွင့်အရေးများ၊ တန်းတူ တာဝန်များကို ရရှိပြီး လူအပေါင်းတို့အားလုံး ထိရောက်စွာ ပါဝင် အုပ်ချုပ် စေရမည်”။

(သမာမိတ္တ စာစဉ်ထုတ် ဦးမောင်မောင်ခင် ပြန်ဆို သော ‘နေရှူး’ စာအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၇ မှ။)

အထက်ပါ စာပိုဒ်ဟာ ဗြိတိသျှ အစိုးရရဲ့ လက်အောက်မှာ ရှိနေသေးတဲ့ ‘ကွန်ဂရက်’ ပါတီရဲ့ ၁၉၀၀ ခုနှစ်မှာ ထုတ်ပြန်တဲ့ မရှင်း မရှင်း မှုဝါဒပါပဲ။

ဒါပေမယ့် အထက်ပါစာပိုဒ်ကို ထပ်ခါတလဲလဲ ပြန်ဖတ်ပြီး အဖြေရှာမယ်ဆိုရင်တော့ ‘ကွန်ဂရက်’ ခေါင်းဆောင်များဟာ အိန္ဒိယ ပြည်ကြီးရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို စိတ်ကူးနေကြပြီ၊ ‘ကွန်ဂရက်’ ဟာ နောက် ပိုင်းမှာ လွတ်မြောက်ရေး မုခ်ဦးကို ချိတ်ကလိမ့်မယ် ဆိုတာကိုတော့ တွေးဆ ဆင်ခြင်လို့ ရနိုင်ပါပြီ။

၁၉၀၆ ခုနှစ်မှာ ‘ကွန်ဂရက်’ ပါတီအပြင် ‘မုတ်စလင်လိဂ်’ အဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးပါပြီ။

‘မုတ်စလင်လိဂ်’ ဟာလည်း လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင် နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်းကြီးတခု နောင်အခါမှာ ဖြစ်လာခဲ့ပေမယ့် စတင်ဖွဲ့စည်းချိန် အခါမှာတော့ အစွဲလားမ ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ဖို့ သက်သက်ပါ။ ဗြိတိသျှအစိုးရရဲ့ ဆွဲစားတော်ကို ဇာတိသို့ ရိုသေပါ့မယ် ဆိုတဲ့ အချက်ကို အတည့်အလင်း ဖော်ပြ မျက်နှာဖုံးစွပ်ပြီး ဖွဲ့ခဲ့ပါတယ်။

‘ကွန်ဂရက်’ ရော ‘မုတ်စလင်လိဂ်’ ရော နှစ်ဖွဲ့စလုံးဟာ ဗြိတိသျှ အရှင်သခင်ကြီးရဲ့ အကြံပြုချက်အတိုင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြရတာပါ။

ဒီကနေ့ အဖွဲ့အစည်းကို စတင် ဖွဲ့စည်းပြီးတာနဲ့ နောက်တနေ့မှာ ‘လွတ်လပ်ရေး ပေး၊ ချက်ချင်းပေး၊ အခုလိုချင်တယ်၊ ချက်ချင်း ပေးကို ပေးရမယ်’ ဆိုပြီး ထအောင်လို့ ဘယ်ရပ်မှလဲ။ လွတ်လပ်ရေး မရပဲ ထောင်နန်းကိုသာ စံမြန်းရပါလိမ့်မယ်။

ဗြိတိသျှ အစိုးရ ဆိုတာဟာ အဲဒီအချိန်တန်းက နေမဝင် အင်ပိုင်ယာကြီးရဲ့ အရှင်သခင်ပါ။ နယ်ချဲ့ အုပ်ချုပ်နိုင်စွမ်းတဲ့ နိုင်ငံရေး

ပရိယာယ်ဝေဝစ်၊ အတွေ့အကြုံ အမြော်အမြင်တွေ အင်မတန် ပြည့်စုံပါ
တယ်။ လိမ္မာ ပါးနပ်လှပါတယ်။

သူတို့ဘက်က ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေကို ထူထောင် ခွင့်ပြုလိုက်တာ
ကတော့ လွတ်လပ်ရေး လိုချင်နေတဲ့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်
တွေနဲ့ ပြည်သူတွေကို ချေးသိပ်ရုံ သက်သက်ပါ။

အာဂါခန်

‘မုတ်စလင်လိဂ်’ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသူကတော့ ‘အာဂါခန် မင်း
သားကြီး’ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

‘အာဂါခန် မင်းသား’ဟာ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ တခြား
မင်းညီမင်းသား မဟာရာဂျာ စော်ဘွားများနဲ့ လားလားမှ မတူ
ထူးဆန်းတဲ့ မင်းသား တပါးပါ။ ‘အာဂါခန် မင်းသား’ပိုင်တဲ့နယ်ပယ်
ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ သူဟာ အထူး မင်းသားဖြစ်ပါတယ်။ ‘မိုဟာမက်
သခင်’ရဲ့ ယောက်ဖတော် ‘ကာလစ်အလီ’မှ တိုက်ရိုက် ဆင်းသက် ပေါက်
ဖွားလာသူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ‘မိုဟာမက် သခင်’ရဲ့ သြဇာ အာဏာများကို ရရှိထား
သူလို့ အစွဲလမ်း ဘာသာဝင်များက ယုံကြည်သဘောထားကြပါသတဲ့။
ဘာသာရေးဆိုင်ရာ မင်းသားတပါးပါပဲ။ သြဇာ ကြီးမားလှပါတယ်။
ကမ္ဘာတဝန်းလုံးမှာရှိတဲ့ မူစလင်များက သူ့ကို အထူးရိုသေကြပါတယ်။

‘ကွန်ဂရက်’နဲ့ ‘မုတ်စလင်လိဂ်’လို့ ခေါ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းကြီးနှစ်ခု
ထူထောင်ခွင့် ရလိုက်တာကို အကြောင်းပြုပြီး တခြားနိုင်ငံရေးအုပ်စု
များကလည်း နိုင်ငံရေး အဖွဲ့များကို ကောက်ကာငင်ကာ ထမ္မာကြ
ပါတယ်။

‘ဟိန္ဒူ မဟာသဗ္ဗအသင်း’၊ ‘ဆစ်ဒီအာကာလီ’စတဲ့ အဖွဲ့များ
ပါပဲ။ ဒီအချိန်မှာ အထက်တနေရာမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယ မင်းညီ
မင်းသား မဟာရာဂျာများကတော့ သက်ဦးဆံပိုင် အုပ်ချုပ်လိုကောင်း
ကြတုန်း၊ တောလည်လို့ ကောင်းတုန်း၊ ဇိမ်ခံကောင်းတုန်း၊ ဗြိတိသျှ
အစိုးရရဲ့ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကိုလည်း စောင့်သိရိုသေလို့ ကောင်းနေ
ကြတုန်းပါပဲ။

ပထမကမ္ဘာစစ်

၁၉၁၄ ခုနှစ်မှာ ဥရောပမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားပါ
ရော။ အိန္ဒိယကလည်း ဗြိတိသျှရဲ့ လက်အောက်ခံနိုင်ငံဖြစ်လို့ စစ်ပွဲအတွင်း

မှာ ပြုတိသျှတွေ့ဘက်က အလိုလို ပါဝင်သွားရပါတယ်။ အိန္ဒိယ အမျိုးသား စစ်တပ်တွေကို စစ်မြေပြင် ပို့ရပါတယ်။

အိန္ဒိယအမျိုးသားတွေ လူမျိုး အာသာမရွေး စစ်စရိတ် ထောက်ပံ့ကြေးများ ပေးခဲ့ရပါသတဲ့။ ရရှိတဲ့ ငွေကြေးများကိုတော့ အင်္ဂလန် ဗဟိုအစိုးရဆီကို ပို့ ပေးရပါတယ်။

အိန္ဒိယတပြည်လုံးမှာ အရေးပေါ် အမိန့်၊ စစ်အမိန့်များလည်း ထုတ်ထားပါသတဲ့။ အင်္ဂလိပ် စစ်အောင်နိုင်ရေးအတွက် ဆန့်ကျင်တဲ့ လူတွေ၊ ဆန့်ကျင်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေကိုလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူ အပြစ်ပေးပါသတဲ့။

အိန္ဒိယအရင်းရှင်များကတော့ မိမိတို့ အမြတ်ရရေး၊ အခွင့်အရေး ရရေးများကိုသာ ကြည့်ရှုပြီး ပြုတိသျှအစိုးရကို ထောက်ခံကူညီအားပေးကြတာပဲ။

အဲ မဟာရာဂျာ၊ မင်းညီမင်းသား၊ စော်ဘွား၊ စော်ကဲများက တော့ ငွေအားနဲ့ ထောက်ပံ့ ကူညီရုံသာ မကပဲ ငံမိတို့ကိုယ်တိုင် လူစုတပ်ဖွဲ့ပြီး ဥရောပစစ်မြေပြင်မှာ အင်္ဂလိပ်ဘက်က သွားရောက်တိုက်ခိုက်ပေးခဲ့ကြပါသတဲ့။

၁၉၁၇ ခုနှစ်မှာ ‘ဂျီပူရ’ မဟာရာဂျာဟာ တူရကီတွေလက်ထဲက ‘ဟိုင်ဇာ’ မြို့ကို သိမ်းယူရန်အတွက် စစ်သားများကို ပေးပို့ ကူညီခဲ့သတဲ့။

‘ဘီကနာ’ မဟာရာဂျာကလည်း သူ့ရဲ့ ကုလားအုံတံတပ်များကို ပေးပို့ ကူညီပါသတဲ့။

‘ဂွါလိုင်ယား’ မဟာရာဂျာကတော့ တပ်ရင်း သုံးရင်းနဲ့ သူနာပြု သင်္ဘောတစင်း ပေးပို့ ကူညီပြန်ပါတယ်။

အဲဒီအချိန်က အိန္ဒိယတပြည်လုံးမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ စစ်အောင်နိုင်ရေးအတွက် ငွေအား၊ လူအား၊ ပစ္စည်းအားနဲ့ ကူညီနေကြတဲ့ မဟာရာဂျာများ၊ မင်းညီမင်းသားများ၊ အလိုတော်ရိများရဲ့ အသံသာ မြည်ဟိန်းနေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

‘ကွန်ဂရက်’ ပါတီကြီးထဲမှာတော့ လွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်တဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ ရောက်နေကြပါပြီ။

စစ်မြေပြင်တနေရာမှာ အင်္ဂလိပ်တပ်တွေကို ဂျာမန်တပ်တွေက ချေမှုန်းလိုက်ပြီဆိုတဲ့ သတင်းမျိုးကို ကြားရတဲ့အခါမျိုးမှာ အိန္ဒိယ ပြည်သူတွေနဲ့အတူ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကျိတ်ပြီး ဝမ်းမမြောက်နေကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အတင့်တော့ မရဲဝံ့ကြသေးပါဘူး။ စစ်မိန့်တွေက ထုတ်သားသေးတာကိုး။

ဒါပေမယ့် စစ်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေက မိုးထိအောင် မြင့်မားသွားပါတယ်။ စပါးဈေးကတော့ ကျသွားပါသတဲ့။ တောင်သူ လယ်သမားတွေ အထူး ထိခိုက် နစ်နာကုန်ကြပါပေ။ အိန္ဒိယမှာ ငတ်ပြတ် ဆင်းရဲပြီး သေဆုံးကုန်တာတွေ အများကြီးပါပဲတဲ့။

အလုပ်သမားတွေအဖို့လည်း ကပ်ဆိုးကြီးဆိုက်နေတာပဲ။ ဖောင် စီးယင်း ရေငုတ်ဆိုသလို အလုပ်လုပ်ယင်း ရတုလစာနဲ့ ကုန်ဈေးနှုန်းနဲ့ မကားမိလို့ ငတ်နေကြပါပြီ။

လူထုရှုံ့ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုတာတွေကတော့ စာရွက်ပေါ် မှာ ကိုးရီးကားရား ရေးထားတာလောက်ပဲ ကျန်ပါတော့တယ်။

နယ်ချဲ့အစိုးရကတော့ 'စစ်အတွင်းမှာ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ ကိုယ့် ကြမ္မာကို ကိုယ်ဖန်တီးရမယ်' ဆိုတဲ့ ဝါဒကို တီထွင်လိုက်ပါတယ်။

ကိုယ့်ကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးနိုင်ဖို့အတွက် ဆူပူမှုတွေ၊ အဓိကရုဏ်း တွေဟာ အိန္ဒိယရဲ့ နေရာအနှံ့အပြားမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါကို အုံကြွမှု၊ တော်လှန်မှုလို့ဆိုပြီး အစိုးရက ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပဲ ဖိနှိပ်ကွပ်ညှပ်လိုက်ပြန်ပါသတဲ့။

တဘက်မှာလည်း စစ်ပြီးလို့ရှိယင် အိန္ဒိယ အမျိုးသားတွေကို ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ပါမယ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တွေကို ပြင်ဆင်ပေးပါမယ်၊ အင်္ဂလိပ်အစိုးရရဲ့လက်အောက်မှာ တိုင်းရင်းသားတွေကိုယ်တိုင် ပါဝင်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး တစိတ်တဒေသမျိုးကို ပေးပါမယ် စသည်ဖြင့် ချွေးသိပ်ထားပါသတဲ့။

'ကွန်ဂရက်'နဲ့ 'မူတ်စလင်လိဂ်' တို့လည်း မနေသာတော့ပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် နှစ်ပါတီ ပူးပေါင်းပြီး လှုံ့ဆော်လာကြပါတယ်။

'ကွန်ဂရက်'ရဲ့ မူဟာလည်း ပြတ်သားလာပါတယ်။ တနှစ်အတွင်း မှာ လွတ်လပ်ရေး ရရမယ်တဲ့။ တိုင်းပြည် အခြေအနေ တင်းမာလာပြီပဲ။

အပိုင်း (၄)

ဂျဝါဟာလာနေရှူး

ကွယ်လွန်သူ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် 'အင်ဒီရာဂန္ဒီ' ရဲ့ ဖခင်ဖြစ်သူ 'ဂျဝါဟာလာနေရှူး'ဟာ လွတ်လပ်ရေး ရလျှင်ရချင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ပထမဦးဆုံးသော ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

သူ့ကို 'ပဏ္ဍစ်နေရှူး'၊ 'ရှရီနေရှူး' စသည်ဖြင့်လည်း အိန္ဒိယမှာ ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။

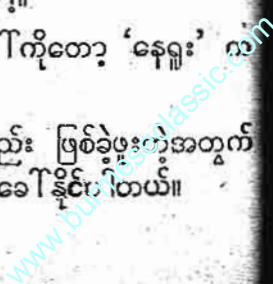
'ပဏ္ဍစ်'ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ 'ပဏ္ဍိတ' ပညာရှိလို့ အဓိပ္ပာယ် ထွက်ပါတယ်။ နေရှူးဟာ ကမ္ဘာကျော် စာအုပ်စာတမ်းပေါင်း အတော် များများ ရေးခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာတိုင်းလည်းဖြစ်သူမို့ သူ့ တိုင်းသူ ပြည် သားများက 'ပဏ္ဍစ်' (ပညာရှိကဝိ) ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို သူ့နာမည်နဲ့ တွဲဖက် ဂုဏ်ပြု ခေါ်ဝေါ်ကြတာပါ။ ဒါကို အရင်းခံပြုပြီး ကမ္ဘာစာနယ် ဇင်းများ တချို့ကလည်း 'ပဏ္ဍစ်နေရှူး'လို့ ခေါ်ဝေါ်ကြပြီး ရေးခဲ့ကြ ပါတယ်။ 'ရှရီနေရှူး'လို့လည်း ရေးကြပါတယ်။ 'ဂျဝါဟာလာနေရှူး' လို့လည်း ရေးခဲ့ကြပါတယ်။

နေရှူး ကိုယ်တိုင်ကတော့ သူ့နာမည်မှာ 'ပဏ္ဍစ်' (ပညာရှင် ကဝိ) လို့ တင်စား တွဲဖက်ခေါ်ဝေါ်တာကို မနှစ်ခြိုက်ဘူးလို့ ဆိုပါ တယ်။

'ရှရီ' ဆိုတာကလည်း 'ဆရာကြီး' လို့ အဓိပ္ပာယ်ထွက်ပါတယ်။ 'ရှရီနေရှူး'ဆိုတော့ 'ဆရာနေရှူး'လို့ ခေါ်တာပေါ့။

'ဆရာနေရှူး'လို့ ခေါ်တဲ့ အခေါ်အဝေါ်ကိုတော့ 'နေရှူး' လို့ ကြိုက်မကြိုက် မသိပါ။

သူဟာ 'ကွန်ဂရက်' ပါတီရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့အတွက် 'ဥက္ကဋ္ဌကြီးနေရှူး'လို့လည်း ခေါ်ဦးမယ်ဆိုယင် ခေါ်နိုင်ပါတယ်။

‘နေရူး’ ကို ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ပဏ္ဍိတ်ကြီး ရီ(ဆရာ)၊ ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ စာရေးဆရာကြီး၊ နိုင်ငံ့ဖခင်ကြီး စသည်ဖြင့်၊ ဂုဏ်ပြုခေါ်ဝေါ်မယ် ဆိုယင်လည်း ဂုဏ်ပြုခံနိုင်လောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ပါပဲ။

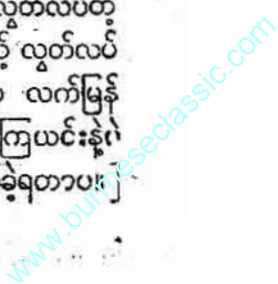
ဒါပေမယ့် သူ့နာမည် အရင်းကတော့ ‘ဂျဝါဟာလာ နေရူး’ သာ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၈၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့မှာ ‘နေရူး’ကို ဖွားမြင်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ မိဘများဟာ အလွန်တရာ ကြွယ်ဝချမ်းသာတဲ့သူများလည်း ဖြစ်ကြပါသတဲ့။ ‘နေရူး’ကတော့ သားကြီး ဩရသ ပါပဲ။

သူ့မိဘ ဘိုးဘွားများရဲ့ ဇာတိချက်ကြော့ မွေးရပ်မြေကတော့ ကမ္ဘာကျော် ‘ကက်သျှမီးယား’ပြည်နယ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

[ကက်သျှမီးယားဒေသဟာ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းဒေသမှာ ရှိပြီး အံ့ဩဖွယ်ရာ ကောင်းလောက်အောင် အလှအပ ရှုခင်းတွေနဲ့သာ ပြည့်နက်နေတဲ့ ဒေသဖြစ်လို့ ကမ္ဘာကျော်ပါတယ်။ ရှေးတုန်းက မဟာရာဇာဇာတိဘွား အဆက်ဆက်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်တိုင်းပြည်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေး ရချိန်မှာတော့ ကက်သျှမီးယားကို မဟာရာဇာ ‘ဟာရီဆင်း’က ဆက်ခံအုပ်ချုပ်နေချိန်ပါပဲ။ ဗြိတိသျှလက်အောက်က အိန္ဒိယနဲ့ပါကစွတ်တန်ရယ်လို့ နှစ်တိုင်း နှစ်ပြည်ခွဲခြားပြီး လွတ်လပ်ရေးရလျှင် ရချင်းပဲ နှစ်ပြည်ထောင်စလုံးဟာလည်း ကက်သျှမီးယားကို အလွန် လိုချင်ကြတဲ့ အတွက် သူတို့ရဲ့ စစ်တပ်တွေကိုလွှတ်ပြီး ကက်သျှမီးယားနယ်မြေကို သိမ်းပိုက် နယ်လုကြပါတယ်။ ကက်သျှမီးယား နယ်မြေဟာ နှစ်နိုင်ငံစလုံးနဲ့ ဆက်စပ်နေပါတယ်။

ကက်သျှမီးယား မဟာရာဇာဟာ လွတ်လပ်ရေး ရရှိချိန်မှာ သူ့နယ်မြေကို အိန္ဒိယနဲ့ပဲ ပူးပေါင်းရမလား၊ ပါကစ္စတန်နဲ့ပဲ ပူးပေါင်းရမလား၊ ယောင်ဝါးဝါး လုပ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်မယ် ဆိုယင် သူကလည်း ကက်သျှမီးယားကို လွတ်လပ်တဲ့ တိုင်းပြည်တပြည် ထူထောင်ချင်နေလို့ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လွတ်လပ်ရေးရလျှင် ရချင်းပဲ ပါကစ္စတန်ကရော အိန္ဒိယကရော လက်မြန်ခြေမြန် ကက်သျှမီးယားနယ်ကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ကြယင်းနဲ့ပဲ ပထမ ပါကစ္စတန် အိန္ဒိယ စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ခဲ့တာပဲ။

သူ့ဖခင်

‘နေရှူးရဲ’ ဖခင် ‘ပဏ္ဍိတမိတ္တီလာ နေရှူး’ဟာ ‘ကက်သျှမီးယား’ နယ်မှာ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့အပြင် လူအကြည်ညိုခံရတဲ့ ဝတ်လုံတော် ရကြီး တဦးပါ။ မိတ္တီလာ နေရှူး’ဟာ သူ့ကြွယ်တဦး ဖြစ်တဲ့အပြင် ‘ဗြာမင်’ (ဗြာဟ္မဏ) အမျိုးမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာသူ ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျော်စောက်တို့ ရှိခဲ့ပါတယ်တဲ့။ နောင်အခါမှာ ‘ကွန်ဂရက်’ ပါတီရှိ ရှေ့တန်းမှာ နေပြီး လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအတွက် မြတ်သျှ နယ်ချဲ့တို့ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ နေရာမှာ ဦးဆောင်မှုကို ရဲရဲရင့်ရင့် ပေးခဲ့သူဖြစ်တဲ့အတွက် တိုင်းသူပြည်သားများနဲ့ မိတ်ဆွေများကပါ ခင်မင်လေးစားထင်ပေါ် ကျော်ကြားခဲ့ပါသတဲ့။

၁၉ ရာစု နှစ်ဦးပိုင်း ကျော်သည့် တိုင်အောင်တော့ ‘မိတ္တီလာ’ ဟာ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲကို ဝင်မလာသေးပဲ အဖိနှိပ်ခံ ပြည်သူများဘက် ကပ် တရားဥပဒေဘောင်အတွင်းက ဝတ်လုံလိုက်နေခဲ့သူပါ။

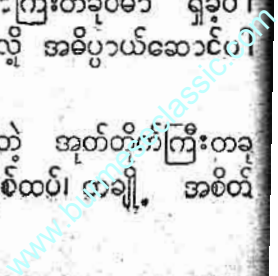
အဲဒီတုန်းက ‘ကွန်ဂရက်’ ထဲမှာလည်း ရှေးဟောင်း အတွေး အခေါ် သမားကြီးတွေ၊ ပညာတတ် လူလိမ္မာတွေ၊ အလိုတော်ရှိတွေ၊ အစားအခေါ် အလယ်အလတ် သမားတွေနဲ့ မဟာရာဂျာတွေသာ ပါဝင် ဦးဆောင်နေခဲ့တဲ့အတွက် ‘ကွန်ဂရက်’ ကြီးဟာလည်း လူမှုရေးကိစ္စ တွေနဲ့ ကုသိုလ်ရေးကိစ္စတွေမှာသာ လုံးပန်းယင်း အချိန်ကုန်နေခဲ့ပါ သတဲ့။

‘ကွန်ဂရက်’ ကို စတင် ဖွဲ့စည်းစဉ်တုန်းကပင် မြတ်သျှ အစိုးရရဲ့ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိ ရှိသေပါတယ်လို့ ကြေငြာခဲ့ရသေးတယ် မဟုတ်ပါလား။ အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်ဖြစ်တဲ့ ‘ဇော့ဒ်ပရင်’ ကိုယ်တိုင် ကလည်း ‘ကွန်ဂရက်’ ကို လုံးဝ အထင်မကြီးဘူးတဲ့။

မင်္ဂလာဂေဟာ (အနမ်ဘာဝမ်)

‘နေရှူး’ မွေးဖွားချက်မြုပ်ခဲ့တဲ့ အလာဟဘတ်မြို့က ‘အနမ်ဘာဝမ်’ စံအိမ်ကြီးဟာလည်း အလွန်ကြီးမားတဲ့ နန်းတော်ကြီးတခုပမာ ရှိခဲ့ပါ တယ်။ ‘အနမ်ဘာဝမ်’ ဆိုတာ ‘မင်္ဂလာဂေဟာ’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ပါ တယ်။

အဲဒီဂေဟာကြီးဟာ ကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ အုတ်တိုက်ကြီးတခု ဖြစ်ပြီး အဆောက်အအုံရဲ့ တချို့နေရာမှာ နှစ်ထပ်၊ တချို့ အစိတ် ခုတ်ယူအကြိမ်

အပိုင်းမှာ သုံးထပ်ရှိပါတယ်။ ‘အနမ်ဘာဝမ်’ ဂေဟာကြီး တခုလုံးကို ဆွတ်ဆွတ်ဖြူအောင် ဆေးသုတ်ထားတဲ့အတွက်လည်း မဟာရာဂျာတွေရဲ့ စံနန်းတော်ကြီးများသဖွယ် အထူး လှပ ခန့်ညားလှပါတယ်။

အိမ်အပြင်ဘက်မှာလည်း ပန်းဥယျာဉ်ကြီး တခုရှိပြီး အရိပ်အာဝါသနဲ့ ပြည့်စုံရုံသာမက အလွန် သန့်ပြန့်ကျယ်ဝန်းတဲ့ ဝင်းခြံကြီးလည်း ရှိပါတယ်။

အလွန် သာယာလှပတဲ့ ‘အလာဟာတ်’ နယ်မြေထဲက အလွန်ကြွယ်ဝတဲ့ မိဘများရဲ့ အလွန်ခမ်းနားတဲ့ ဂေဟာကြီးထဲမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာရသူဆိုတော့ ရွှေငွန်းကိုက်ပြီး ရွှေအိုးနဲ့ ချက်မြှုပ်ရသူလို့ဆိုရမှာပဲ။

ငယ်စဉ်တောင်ကျေး

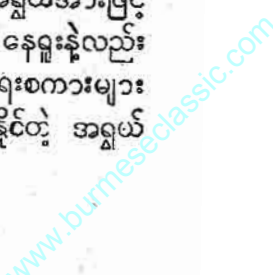
ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ ‘နေရှူး’ ဟာ မိဘများထံကပဲ ပညာနို့ ရည်ကို သောက်သုံးခဲ့ရပါတယ်။ ကျောင်းထားချိန် ရောက်တော့လည်း သူ့ဖခင်က ကျောင်းကို မပို့သေးပါဘူး။ ပညာအခြေခံ ခိုင်လုံအောင်ဆိုပြီး အိုင်းရစ်အမျိုးသား ဘုန်းကြီးတပါးနဲ့ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီး ကလေးထိန်းတဦးကို ငှားရမ်းပြီး အိမ်မှာပဲ ပညာသင်ကြားစေခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ ဆရာ နှစ်ဦးဟာ ‘နေရှူး’ ကို ကျောင်းစာများ အပြင် အင်္ဂလိပ်နဲ့ ဂရိတ် အဘိဓမ္မာ ပညာရပ်များကို အပိုဆောင်းပြီး သင်ကြားပြသခဲ့ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာပေ ပညာရပ်များကိုလည်း ကောင်းစွာ သွန်သင် ပြသခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

‘နေရှူး’ ဟာ ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ အခြား အိန္ဒိယအမျိုးသားကလေးသူငယ်ချင်းများနဲ့ မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခွင့်တော့ ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။

ဒါကြောင့် နောင် ကြီးပြင်းလာတဲ့အခါမှာတော့ ‘နေရှူး’ ဟာ သူငယ်ချင်း အပေါင်းအဖော်များနဲ့ နေရစေကာမူ အိမ်ဝင်ခဲ့ပါဘူးတဲ့။ စကားသည်း အလွန် နည်းသွားခဲ့ပါတယ်။

‘နေရှူး’ရဲ့ ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို မောင်နှမတွေဟာလည်း မိအိမ်ကြီးမှာပဲ အတူတူ နေထိုင်ခဲ့ကြပေမယ့်လို့လည်း အသက်အရွယ်အားဖြင့် ကြီးနေကြပြီး သူတို့က လူကြီးတွေလို ဖြစ်နေကြပါတယ်။ နေရှူးနဲ့လည်း အတူတူ မကစားခဲ့ကြပါဘူး။ သူတို့က နိုင်ငံရေးနဲ့ လူမှုရေးစကားများကိုသာ ပြောဆိုနေခဲ့ကြတာကိုလည်း ‘နေရှူး’က နားလည်နိုင်တဲ့ အရွယ်မရောက်သေးဘူး။

စကားနည်းလဲ 'နေရူး'ဟာ 'မိခင်ကြီးနဲ့ ဆုံးမ ဩဇာများကို နာယူခဲ့သူ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း သနား ကြင်နာတတ်သူတိုင်း ဖြစ်လာပြီး စိတ်ဓာတ် ထက်မြက်တဲ့အပြင် စိတ်လည်း တိုတတ်ပါသတဲ့။

သူ့မိခင်ဟာလည်း 'ကက်သျှမီးယား' ပြည်နယ်ဖွား 'ပြာမင်' အမျိုးအနွယ်ထဲကပါပဲ။ ဘုရား တရား ကြည်ညိုပြီး ပထမတန်းစား ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့သား 'နေရူး'ကို လည်း ဘုရားဝတ်ပြုရာတွေကို ခေါ်သွားလေ့ရှိပြီး 'ပြာမင်' ကျင့်စဉ်တွေ ကိုလည်း ရိုသေ လိုက်နာစေပါသတဲ့။ ဖခင်ကြီး 'မိတ်ီလာ' ကတော့ 'ပြာမင်' ဇာတ် အယူဝါဒများကို ဝရုပြုသူ မဟုတ်ပါဘူး။

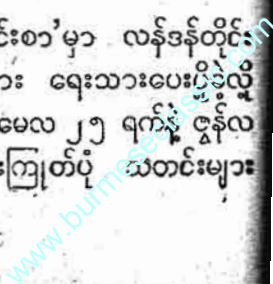
'နေရူး' ဟာ အပေါင်းအသင်းအနေနဲ့ အိမ်မှာရှိတဲ့ အခိုင်းအစေ များနဲ့သာ ပေါင်းသင်းယင်း နေခဲ့ရပါတယ်။ အိမ်တော်စေတေ့ ပြော ပြတဲ့ ပုံပြင်ဝတ္ထုတွေကိုလည်း ကြားနာခဲ့ရပါတယ်။

၁၈၅၇ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကြီး (စီပွဲငါးပုန်ကန်မှု) မှာ ဟိန္ဒူ များရော၊ အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်များရော၊ ဆစ်ခ် အမျိုးသားများရော ပူးပေါင်းပြီး မြိတိသျှအုပ်စိုးသူများကို အသက်စွန့်ပြီး ရဲရင့်စွာ တိုက်ခိုက် ပုံတွေကို ပြောပြတော့ 'နေရူး' ကလေးဟာ ကြည်လင်ရွှင်ပျစွာနှင့် ဂုဏ်ယူ လိုစိတ်များလည်း ပြသခဲ့ပါသတဲ့။

မြိတိသျှ စစ်တပ်က တော်လှန်ရေးသမားများကို ကြမ်းကြုတ် ရက်စက်စွာ နှိမ်နင်း ချေမှုန်းပစ်ပုံများ၊ အိန္ဒိယ မြို့ကြီးတွေ၊ အိန္ဒိယ ကျေးရွာသူ ရွာသားများရဲ့ ရွာတွေကို မှေ့နှောက်ပြီးတော့ လူသတ် မီးရှို့ ပစ္စည်းလု လုပ်ပုံများကို ကြားရတဲ့အခါမှာတော့ 'နေရူး' ဟာ များစွာ စိတ်ဆိုးခဲ့ပြန်ပါသတဲ့။

မြိတိသျှ စစ်တပ်များဟာ ၁၈၅၇ ခုနှစ် တော်လှန်မှုကြီးကို နှိမ်နင်းယင်းနဲ့ပဲ ကိုလိုနီ စစ်တပ် အသွင်ကနေပြီး လူသက်တိုက်ခိုက်လာ ကြပြီး သူပုန်တပ်ဖွဲ့၊ ဒမြတ်ပွဲကြီးများအသွင် ကူးပြောင်းသွားကြပါ တယ်။

နယူးယောက် 'ဒေလီ' ထရီဗွန်း သတင်းစာ' မှာ လန်ဒန်တိုင်း သတင်းထောက် မစ္စတာ ရပ်ဆယ်က သတင်းများ ရေးသားပေးပို့ခဲ့လို့ ၁၈၅၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၆၊ ၁၈၅၇ ခု မေလ ၂၅ ရက်နဲ့ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့များမှာ မြိတိသျှတပ်များရဲ့ ကြမ်းကြုတ်ပုံ သတင်းများ ပါခဲ့ပါတယ်။

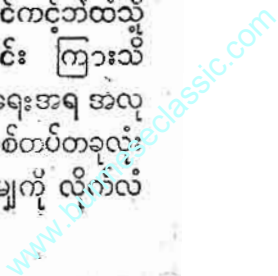

[ဒေလီမြို့၌ ရမ်းကားကြပုံကို မစ္စတာရပ်ဆယ် ရေးသည့် အတိုင်း ဖော်ပြရသော် အချို့ စစ်တပ်များတွင် ပေါင်ငွေ ထောင်ပေါင်းများစွာ ကြွယ်ဝသွားသော စစ်သား အများ ရှိသည်။ သာမန် စစ်သားတယောက်က အရာရှိတဦးအား ၎င်း၏ တပ်ခွဲဗိုလ်ကို ငွေဖြင့် ပစ်ဝယ်လိုလျှင် လိုသလောက် ငွေချေး နိုင်ကြောင်း ပြောဆိုနေသည်ကို နားဖြင့် ဆတ်ဆတ် ကြားခဲ့ ရသည်။ အခြားစစ်သားတို့လည်း ငွေအမြောက်အမြား အိမ်သို့ ပို့ပေးပြီးကြပြီ။ ဤစာသည် အင်္ဂလန်သို့ မရောက်မီပင် မြို့တွင်းမှ တိုက်ခိုက်ခိုးဝှက်ခဲ့ရသော စိန်၊ ကျောက်၊ နီလာ၊ ပတ္တမြား၊ ပုလဲ စသော ရတနာများသည် သက်ဆိုင်ရာကညာမဒီများ၏လည်တွင် ဆင်မြန်းပြီး ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့၏ သူရဲကောင်း ကြီးများသည် ဤအဖိုးထိုက် ရတနာများကို သက်စွန့်ကြီးပမ်း မည်သို့ချရှိခဲ့ပုံ၊ တွေ့ရှိခဲ့ပုံများကို ဤလှဒေဝီတို့ မသိရှိကြတာပင် ကောင်းပါသည်။ စစ်ဗိုလ်အချို့မှာ တကယ်ပင်ကြွယ်ဝချမ်းသာ သော သဌေးကြီးများ ဖြစ်သွားကြပေပြီ။

စကော့တလန်နှင့် အိုင်ယာလန်ပြည်များတွင် အခြေတကျ နေထိုင်သွားရန်၊ မြေယာ တိုက်တာကြီးများနှင့် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်၊ တောပစ်၊ ငါးဖမ်း၊ အပန်းဖြေ ရိပ်သာများသည် ဤစစ်ဗိုလ် ကြီးများ၏လက်ဆွဲသား ရေအိတ်များတွင် ရတနာအထုပ်ကလေး များအဖြစ် အသင့်ရှိနေကြပြီ ဖြစ်ပေသည်။

စစ်သားများအတွက်မူ မိမိခါးပတ်ကွင်းအတွင်းမှ ငွေ ဒင်္ဂါး၊ ရွှေဒင်္ဂါး အလေးချိန် တိုးလာလေလေ၊ တိုင်းပြည် ပြန်ရောက်လျှင် ကိုယ်ပိုင်အိမ်ယာနှင့် စည်းစိမ်ရှိရှိ နေနိုင်တော့ မည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်ကောင်းလေလေ ဖြစ်နေကြသည်။ XXXX စစ်ပွဲနှစ်ပွဲတိုက်၊ မြို့နှစ်မြို့လူ့ စစ်သိမ်းပစ္စည်းဝေစုရာ၊ ဟိုမှသည်မှ လက်လှမ်းမီရာ ဆွယ်ပြီးနောက် သဌေးများ ဖြစ်နေရကား စစ်တိုက်ရန် စိတ်မပါတော့ပေ။

စစ်ဗိုလ် ၁၅၀ ကျော်သည် ဆာကော်လင်ကင့်ဘဲထံသို့ စစ်ထဲမှထွက်ရန် လျှောက်လွှာထင်ထားကြကြောင်း ကြားသိ ရသည်။ XXX ဤသို့ စစ်ဗိုလ်နှင့် စစ်သားတို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အလှ အယက် သဌေးလောင်းဘွဲ့ ဆွတ်ခူးနေကြစဉ် စစ်တပ်တခုလုံး အနေဖြင့်လည်း ထိုမြို့များမှ အဖိုးတန်ပစ္စည်းဟူသမျှကို လိုက်လံ

သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်သာ။ XXXစစ်သိမ်းပစ္စည်းများသည် နေ့စဉ်တိုးတက်များပြား လာနေသည်။ ထိုခွဲရောင်းချရသော် ပေါင်စေ့ခြောက်သိန်းခန့်ရမည် ခန့်မှန်းနေကြသည်။ စစ်စခန်းမြို့ 'ကွန်ပူ' တွင် 'လပ်ကနောင်း'မြို့က လူယက်သိမ်းယူခဲ့သောပစ္စည်းများနှင့် တင်းကျမ်းပြည့်နှက်နေပေပြီ။

မြို့တမြို့ဝင်တိုင်း ကျိုင်းကောင်ဖျက်သောလယ်ကင်းကဲ့သို့ ပြောင်တလင်းကျအောင် ဖျက်ဆီး သွားတတ်ကြသည်ဆိုသည့် ရှေးသမိုင်းလာ 'ဂန်ခန်'၏ စစ်သည်ရိုင်းများသည် ယခုသိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၊ ညာတာ ထောက်ထားသည်၊ ယဉ်ကျေးပါသည် ဆိုသော XXX ဗြိတိသျှ စစ်သည်များနှင့်စာလျှင် စာဖွဲ့လောက်သည်မဟုတ်ပါ။ [ဦးကိုကိုလေး (အငြိမ်းစား ဒုအမိပတိ၊ မန်းတက္ကသိုလ်) ပြန်ဆိုပြုစုသော 'သီပေါမင်းနှင့် နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာ'မှ။]

'နေရှူး'ရွဲ ဘိုးအေဖြစ်တဲ့ 'ဂန်ဂါဒါနေရှူး'ကိုယ်တိုင် ၁၈၅၇ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးကြီးမှာ 'ဒေလီ'မြို့ကနေပြီး 'အာဂါရာ'မြို့ကို ရုတ်တရက် ထွက်ပြေးပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ရပါတယ်။

ဒေလီမှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အိုးအိမ်များလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရပါတယ်။ ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ် စစ်သားတွေရဲ့ လက်ဆွဲအိတ်ခါးပိုက်ထောင့်ထဲရောက်သွားတဲ့ ပစ္စည်းတွေထဲမှာ 'ဂန်ဂါဒါနေရှူး'ရွဲ ပစ္စည်းများလည်း ပါဝင်ကောင်း ပါဝင်နေပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီ စစ်ပွဲမှာ ဂျန်စီမီဖုရား 'လက်ရှမ်းဘိုင်'ရွဲ အကြောင်းကို ကြားရပြန်တော့ နေရှူးဟာ အလွန် စိတ်ထိခိုက်သွားပါသတဲ့။ (သတ္တိခံမိဖုရားကြီးဟာ ဗြိတိသျှ စစ်သားများကို စစ်မြေပြင်မှာ သတ္တိရှိရှိနဲ့ ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်ယင်း ကျဆုံးခဲ့သူပါ။ ဗြိတိသျှစစ်ဗိုလ်တဦးကတောင် အဲဒီမိဖုရားကြီးဟာ ယောက်ျားလို ဝတ်ဆင်ပြီး အလွန်ရဲရင့်စွာတိုက်ခဲ့တဲ့ သူပုန်ဗိုလ်မကြီးဖြစ်ဘယ်လို့ ဝန်ခံပြောကြားခဲ့ဖူးပါသတဲ့။)

အဲဒီလို အကြားအပြင် ဗဟုသုတများကြားမှာ ကြီးပြင်းလာရတဲ့ 'နေရှူး'ဟာ မျိုးချစ်စိတ်များ တဖွားဖွား ပေါ်ပေါက်လာပြီး လွတ်လပ်ရေးနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးများ အကြောင်းကို သဘောပေါက်လာရတော့တာပဲ။

နည်းနည်းကြီးပြင်းလာတော့သူ ဖခင် 'မိုတီလာ' ကြီးရဲ့အနားမှာ ဗြိတိသျှတွေ့ရော အိန္ဒိယ အထက်တန်းစားများပါ ငုစုဝေးဝေးနဲ့ ပေါင်းဖော် နေထိုင်ကြတာကို တွေ့တော့ 'နေရှူး'ဟာ ဂုဏ်လည်း ယူမိပြီး အငြိုးလည်း ထားမိပါသတဲ့။

ဂုဏ်ယူမိတာကတော့ သူ့တိုင်းပြည်မှာ အရှင်သခင်ကြီးတွေ လုပ်နေကြတဲ့ မျက်နှာဖြူတွေကို သူ့ဖခင်ကြီးက တန်းတူထားပြီး ပေါင်းသင်းနိုင်လို့ပါပဲ။ အငြိုးထားမိတာကတော့ အဲဒီ မျက်နှာဖြူတွေဟာ သူ့နိုင်ငံသားတွေကို နှိပ်စက်ခဲ့ကြပြီး အရှင်သခင် လာလုပ်နေကြသူများမို့ ပါတဲ့။

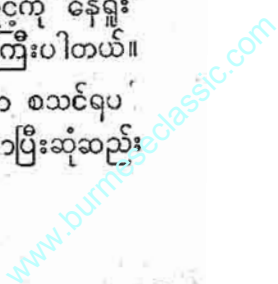
“ချမ်းသာကြွယ်ဝ ကြီးမားကျယ်ပြော အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းများနဲ့လည်း ပြည့်စုံတဲ့ သူ့နိုင်ငံကို ဝေးလန်လှတဲ့ ကျွန်းတကျွန်းမှ လူများက ခြေရော့ လက်ပါ တုပ်နှောင်လာတာကို မိမိအနေနဲ့ ရွံရှာမိတယ်” လို့ နောင်အခါ နေရှူးက သူ့ရဲ့ *Discovery Of India* ဆိုတဲ့ စာအုပ်မှာ ရေးပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ အဲဒီ မျက်နှာဖြူတွေက အနီရောင်သမ်းနေတဲ့ ဝိုင်အရက်တွေကို သောက်စားနေတာကြောင့် ပိုပြီး စိတ်ဆိုးပါသတဲ့။ သူ့စိတ်ထဲမှာ အနီရောင်သမ်းနေတဲ့ အရက်ဟာ 'သွေး'နဲ့ တူနေသတဲ့။ (နေရှူးဟာ အရက်ကို မနှစ်ခြိုက်ပါ။)

အင်္ဂလန်သို့

၁၉၀၅ ခုနှစ်မှာ 'နေရှူး' မိသားစုဟာ အင်္ဂလန်ကို ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ 'နေရှူး'ကို ကျောင်းထားဖို့ပါပဲ။ သူ့ဖခင်၊ မိခင်နဲ့ နှမ ငယ် ဝိဇယ လက်ရွှေမီးတို့ အဘူဘူ ထွက်လာကြပါတယ်။ အထက်တန်းစား သူကြွယ်ချားဖြစ်လို့ အင်္ဂလန်မှာ ပညာသင်ကြားနိုင်ခွင့်ကို 'နေရှူး' ရရှိပါတယ်။ နေရှူးဟာ သူ့နှမထက် အသက် (၁၀) နှစ် ကြီးပါတယ်။

ပထမဦးစွာ ဟဲရိုးမြို့မှာရှိတဲ့ 'ဟဲရိုး' ကျောင်းမှာ စာ စသင်ရပါတယ်။ အိန္ဒိယက မဟာရာဇာများရဲ့ သားများနဲ့လည်း လာပြီးဆုံဆည်းရပါတဲ့။

အဲဒီအချိန်မှာ ရုရှား ဂျပန်စစ်ပွဲလည်း ဖြစ်နေပါပြီ။ ‘ဆူရှီးမား’ တိုက်ပွဲမှာ မျက်နှာဖြူ ရုရှားတွေကို အာရှတိုက်သား ဂျပန်တွေက အောင်နိုင်လိုက်တဲ့အကြောင်း သတင်းစာများမှ ဖတ်ရတော့ မျက်နှာဖြူ တွေကို ဆန့်ကျင်လိုတဲ့ ‘နေရှူး’ ဟာ ဝမ်းမြောက်အားရ ဖြစ်မိခဲ့ပါသတဲ့။

အိန္ဒိယမှာလည်း မျက်နှာဖြူတွေကို ပိုမို ဆန့်ကျင်လာကြပါပြီ။ ‘ထီးလပ်’ ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ရဲ့ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် အကြမ်း ဖက် ဆန့်ကျင်မှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသတဲ့။

‘နေရှူး’ ဟာ သူ့ဖခင်နဲ့ စာအဆက်အသွယ်ရှိတာမို့ ‘ထီးလပ်’ ရဲ့ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဝါဒများကို ထောက်ခံကြောင်း ဖခင်ထံ စာရေးခဲ့ပါတယ်။ သူ့ဖခင်ကတော့ ‘နေရှူး’ နဲ့ သဘောထားချင်း မတူပါဘူး။ ‘ထီးလပ်’ နဲ့ အဖွဲ့ရဲ့ ခပ်ကြမ်းကြမ်း လုပ်ပုံမျိုးကိုမကြိုက်ပါဘူးတဲ့။ နိုင်ငံ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို သူက ဥပဒေဘောင်အတွင်းကပဲ လုပ်ချင်သူပါ။

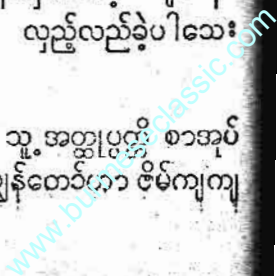
‘ဟဲရီး’ ကျောင်းမှာ ပြတိုက်ရုံ ပညာရေးစနစ်က အားကစား ခုန်စားမှုကို များများအားပေးပြီး နိုင်ငံရေး ပညာရပ်များကိုတော့ စတိသဘောမျိုးသာ သင်ပေးပါသတဲ့။ အဲဒီအချိန်က အင်္ဂလန်မှာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီး ‘လစ်ဘရယ်’ ပါတီက အနိုင်ရပါတယ်။ နိုင်ငံရေးကို စိတ်ဝင်စားတဲ့ ‘နေရှူး’ ကတော့ သတင်းစာတွေကို ဖတ်ပြီး အပြင် ဗဟုသုတ များကို ရှာဖွေနေခဲ့ပါတယ်။

တနေ့မှာ ကျောင်းဆရာက အင်္ဂလန်ပြည် ဝန်ကြီးသစ်များရဲ့ နာမည်ကို မေးတဲ့အခါမှာ အတန်းထဲမှာ ‘နေရှူး’ တယောက်တည်းသာ ဝန်ကြီးစာရင်းကို မှန်ကန်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ခဲ့ပါသတဲ့။

နောက်ပိုင်းမှာ သူဟာ ‘ကိန်းဘရစ်စ်ကွသိုလ်’ ကို ရောက်ပါတယ်။ သဘာဝ သိပ္ပံဘာသာကို ယူပါတယ်။ သူ့ဖခင်က အိန္ဒိယကို ပြန်လာဖို့မှာခဲ့ပေမယ့် သူဟာ ‘ဥပဒေသင်တန်း’ ကို ဆက်လက် တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၁၂ခုနှစ်မှာ ‘ဥပဒေဘွဲ့’ ကို ရရှိပါတယ်။ သူ့ အသက်လည်း ၂၃ နှစ်ရှိပါပြီ။ အိန္ဒိယကိုလည်း ပြန်ခဲ့ပါပြီ။ မပြန်မီမှာတော့ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ နော်ဝေး စတဲ့ နိုင်ငံတွေကို ခြေဆန့်ပြီး လှည့်လည်ခဲ့ပါသေးတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ သူ့ကိုယ်တိုင် ရေးသားတဲ့ သူ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ် (J-Nehru ရေး My Autobiography) မှာ ‘ကျွန်တော်ဟာ ဇိမ်ကျကျ ခုတိယအကြိမ်

နေလာခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ စိတ် ဘဝင်မြင့်တယ်။ မာနလည်းကြီးတယ်။ ဥပမာပတိုက်သားတွေရဲ့ ဟန်ဆောင်ထားတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုများကိုလည်း စိတ်ပျက်ခဲ့တယ်။ အင်္ဂလိပ် အဘိဓမ္မာ အမျိုးမျိုးကိုလည်း လေ့လာခဲ့တယ်။ ဆိုရှယ်လစ်လုပ်ငန်း (ဖေဘီယန် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ) ကိုလည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာခဲ့တယ်” ဆိုပြီး ‘ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

ဟိန္ဒူပြာဟ္မဏ ဇာတ်ရိုပြီး အနောက်တိုင်း အတွေးအခေါ်နဲ့ စာပေပညာရပ်များကို သင်ကြားခဲ့တဲ့ ‘နေရှူး’ ဟာ အင်္ဂလန်ကနေပြီး ဥပဒေဘွဲ့ကို ရရှိလာတဲ့ ရွှေနေပေါက်စကလေး အဖြစ်နဲ့တင် မကတော့ပဲ ‘ဝံသာနု နေရှူး’ အဖြစ်နဲ့ သူ့မိခင် တိုင်းပြည်ကို ပြန်ရောက်လာတာပဲ။

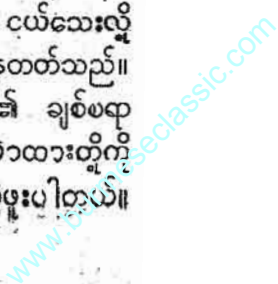
ဇနီး ကမ္မလာ

၁၉၁၆ ခုနှစ်ဟာ ‘နေရှူး’ အဖို့ မမေ့ပျောက်နိုင်တဲ့နှစ်၊ မှတ်သားလောက်တဲ့ နှစ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီနှစ်မှာပဲ သူ့ဟာ ‘ကက်ညုမီးယား’ နယ်သူ ‘ကမ္မလာ’ အမည်ရှိတဲ့ မိန်းကလေးတယောက်နဲ့ အကြောင်းပါလို့ ပါပဲ။

‘ကမ္မလာ’ ဟာ လှလည်းလှ၊ လင်သားအပေါ်မှာလည်း အလွန်သစ္စာရှိသူဖြစ်လို့ ‘နေရှူး’ ဟာ သူ့ ဇနီးချောကလေးကို အလွန်မြတ်နိုးပါသတဲ့။

စာအုပ်တအုပ် (Nehru- My Autobiography) မှာ ‘နေရှူး’ က သူ့ ဇနီးချောကလေးကို “ရံဖန်ရံခါ ဆိုသလို ကမ္မလာသည် ကလေးလို နေတတ်သည်။ မကြာခဏ ဆိုသလို အမြော်အမြင်နှင့် ပြတ်ပြတ်သားသား ဆောင်ရွက်တတ်သည်မှာ ချီးကျူးစရာပင်။ ကမ္မလာ၏ ပါးနပ်သော ပင်ကိုယ်သဘောမှာ လူအများကို သဘောမကျ။ ငယ်သေးလို့ မဟုတ်။ လူအများနှင့် တွေ့လျှင် မာနကြီးသလိုလို နေတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ကမ္မလာနှင့် သိကျွမ်းသူများကမူ ကမ္မလာ၏ ချစ်စရာကောင်းသော စာရိတ္တနှင့် မြင့်မြတ်သော စိတ်ထား၊ သဘောထားတို့ကို လူနှင့် မလိုက်အောင် တွေ့ကြရပေသည်” ဆိုပြီး ရေးသားခဲ့ဖူးပါတယ်။

၈၂ ဝေပင်ပေင်မြို့

အင်ဒီရာပရိယာဒါသိကီ

‘ကမ္မလာ’ နဲ့ ‘နေရှူး’ တို့ဟာ ၁၉၁၆ ခုနှစ် နွေရာသီမှာ လက်ထပ်ကြပါသတဲ့။ ၁၉၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၉ ရက်နေ့မှာတော့ ငမီးလေး တယောက် ထွန်းကားပြီး ‘အင်ဒီရာပရိယာဒါသိကီ’ လို့ မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ‘အလာဟဘတ်’ မြို့မှာ မွေးပါတယ်။

၁၉၁၉ ခုနှစ်မှာ ‘ကွန်ဂရက်’ ပါတီထဲမှာ ‘နေရှူး’ ရဲ့ ဖခင် ‘မိုတီလာ’ ဟာ လက်ဝဲသမားတိုင်း အဖြစ်နဲ့ တက်ကြွစွာ ပါဝင်နေခဲ့ပါပြီ။

အဲဒီနှစ်ထဲမှာလည်း သူ့ကို ‘ကွန်ဂရက်’ ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်ကြပါတယ်။ ‘နေရှူး’ နဲ့ သူ့ရဲ့ ဖခင်တို့ဟာ အဲဒီအချိန်အထိ နိုင်ငံရေး အယူအဆချင်း မတူညီကြပါဘူး။ သားအဖနှစ်ယောက်ကြားမှာ ခြားနားချက်တွေ ရှိပါသေးတယ်။

အိန္ဒိယတပြည်လုံးမှာလည်း လွတ်လပ်ရေး ရလိုတဲ့ ပြည်သူများဟာ ဆူဆူပွက်ပွက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်နေကြပါပြီ။

‘နေရှူး’ ဟာ ဗြိတိသျှ အုပ်စိုးသူများ အပေါ်မှာ နိုင်ငံရေး မကျေနပ်ချက်တွေ ပြင်းထန်နေပြီး နေရာထကာမှာ ငြင်းချင် ခံချင် ရန်ဖြစ်ချင်နေပါသတဲ့။ တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆူပူ လှုပ်ရှားချင်တယ်။ ထောင်နန်းစံရလျှင်လည်း မမှုဘူးဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပါပဲ။

သူ့ဖခင် ‘မိုတီလာ’ ကတော့ သူ့မိတ်ဆွေဟောင်းတွေ ဖြစ်စဉ် မဟာရာဂျာ စော်ဘွားတွေ၊ အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့လည်း လက်တွဲချင်ကြပေမယ့် သူ့ရဲ့ ရှေးက ပေါင်းဟောင်း သင်းဟောင်းတွေကို စိတ်အပျက်ကြပျက်နေခဲ့ပေမယ့်လည်း ထောင်ကျခံရလောက်အောင် အလွန်အကျွံ လုပ်ဖို့ မလိုသေးဘူးလို့ ယူဆနေတုန်းပါပဲ။

တောင်အာဖရိက နိုင်ငံက ပြန်ရောက်လာခဲ့တဲ့ ‘ဂန္ဒီ’ ကြီး အကြမ်းမဖက်ရေး ဝါဒတွေလည်းပဲ ခေတ်စားနေပါတယ်။

‘ဂန္ဒီ’ ကြီးဟာ အိုကြွမှုကို ဖန်တီး လှုံ့ဆော်ပေးချင်တဲ့ သူမဟုတ်ပါဘူး။ ဗြိတိသျှ အာဏာဖိဆန်ရေးကို ငြိမ်းချမ်းသော နည်းနဲ့လုပ်ဖို့ တဲ့ သူပါ။

‘မိုတီလာ’ဟာ ‘ဂန္ဓိကြီး’ကို သူ့အိမ်သို့ ဖိတ်ကြားပြီး ‘အဖေ မကြိုက်သောအလုပ်ကို သားမလုပ်ဖို့ နေရူးကိုဆုံးမပေးပါ’လို့ ‘ဂန္ဓိကြီး’ကို ပြောကြားခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

၁၉၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့မှာ ပန်ဂျပ် ပြည်နယ် ‘အမ်မရစ်ဆာ’မြို့ (ဆစ်ခံအမျိုးသားတို့၏ အထွတ်အမြတ်ထားသော ရွှေဘုရားကျောင်းတော် တည်ရှိရာမြို့)မှာရှိတဲ့ ‘ဂျာလီယန်ဝါလာဘား’ ဆိုတဲ့ဆစ်ခံဘုရားကျောင်းတခုမှာ လူထုစည်းဝေးပွဲတခုကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

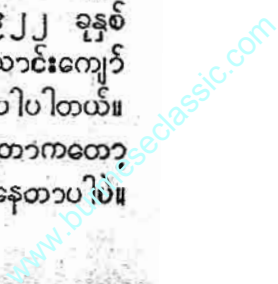
ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတွေ စည်းရုံးကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆူဆူပူပူမရှိ ငြိမ်းချမ်းစွာ စည်းဝေးနေကြခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသတဲ့။

ခဏအကြာမှာတော့ အမ်မရစ်ဆာမြို့ရှိ စစ်ဥပဒေ ဦးစီးမှူး ဗြိတိသျှလူမျိုး ‘ဗိုလ်ချုပ်ခိုင်ယား’ဆိုသူ ဦးစီးတဲ့ စစ်သားတွေရောက်ရှိလာပြီး စုရုံးရောက်ရှိ စည်းဝေးနေကြတဲ့ ပြည်သူများကို လေးဘက်လေးတန် ပိတ်ဆို့ပြီး သေနတ်တွေနဲ့ တရစပ် ပစ်ခတ်ကြပါသတဲ့။

ပြည်သူတွေက ငိုယိုတောင်းပန်နေတဲ့ကြားထဲကပဲ စစ်သားတွေက ဆယ်မိနစ်လောက်ကြာအောင် ပစ်ခတ်ကြပါသတဲ့။ အဲဒီပစ်ခတ်ပွဲကြီးမှာ သေဆုံးသူနဲ့ ဒဏ်ရာရသူ အိန္ဒိယပြည်သူပေါင်း ၁၅၁၆ ဦးမျှပင် ရှိပါသတဲ့။ ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကလေး၊ လူကြီးမျိုးစုံကို ရက်ရက်စက်စက် ပြုကျင့်သွားတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ခိုင်ယားရဲ့ လုပ်ရပ်ကို ဗြိတိသျှ အရာရှိများကတော့ ချီးကျူးကြပါသတဲ့။

အဲဒီနောက်မှာတော့ မိုတီလာနေရူးလည်း သည်းမခံနိုင်တော့ပါဘူး။ ဗြိတိသျှ အုပ်စိုးသူများရဲ့ တရားဥပဒေဆိုတာကိုလည်း အယုံအကြည်ကင်းမဲ့သွားတဲ့ သဘောပါပဲ။ သူ့သား နေရူးနဲ့လည်း အယူအဆချင်း တူညီတဲ့အဖြစ်ကို ရောက်သွားတော့တာပဲ။

ဒီနောက်မှာတော့ အိန္ဒိယမှာ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအတွက် လှုပ်ရှားမှုများဟာ ခိုင်ယားရဲ့ လုပ်ရပ်ကြောင့် ပိုမိုဆူပူသောင်းကျန်းကုန်ကြပါတော့တယ်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလနဲ့ ၁၉၂၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ နှစ်လတည်းမှာပဲ အိန္ဒိယပြည်သူပေါင်း သုံးသောင်းကျော် ထောင်နန်းခံကြရပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ နေရူးလည်း ပါပါတယ်။ သူကတော့ ထောင်ထဲကို ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်ပါပဲ။ ထူးဆန်းတာကတော့ နေရူးနဲ့အတူ မိုတီလာကြီးလည်း ထောင်နန်းခံတဲ့အထဲမှာပါနေတာပါပဲ။

ယခင်က ပြတိသျှအရာရှိကြီးများ၊ အလိုတော်ရှိ အထက်တန်းစား အိန္ဒိယများ၊ မဟာရာဇဂျာကြီးများရှိ မိတ်ဆွေဟောင်းကြီး မိုတီလာဟာ ယခု အသက် ၆၀ အရွယ်ရောက်တော့မှ အောက်ကျလှတဲ့အကျဉ်းသမား တဦးရှိ ဘဝကြမ်းကို လက်တွေ့ ခံစားနေရပါတော့တယ်။

လပေါင်းများစွာကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့နေရူးတို့သားအဖကို ထောင်မှ လွတ်လိုက်ကြပါတယ်။

နေရူးဟာ ကွန်ဂရက် ပါတီမှာ ဆက်ပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန် အလုပ်လုပ်ပြန်ပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ နေရစဉ်က အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေး ကြီးအတွက် သူဟာ စိတ်ကူးအမျိုးမျိုး ထုတ်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၂၃ ခုနှစ်မှာတော့ ပြတိသျှ ကိုလိုနီအစိုးရဟာ ထိန်းသိမ်းခံ အကျဉ်းသမား အားလုံးကို ရုတ်တရက် လွတ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ထောင်နဲ့ လူနဲ့ မဆံ့တော့လို့ ထောင်ခါလိုက်တဲ့ သဘောမျိုးပဲ။

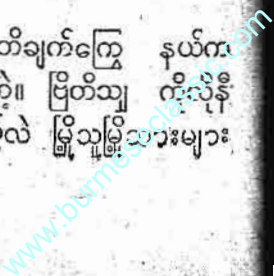
အဲဒီနှစ်မှာပဲ နေရူးဟာ ကွန်ဂရက်ပါတီရဲ့ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာပါသတဲ့။ ပါတီတာဝန်နဲ့လည်း အနယ်နယ်ကို သွားရောက် လှုပ်ရှား တာဝန်ထမ်းဆောင်ရပါတယ်။

တနေ့မှာတော့ ‘နဘား’ ဆိုတဲ့မြို့မှာ ‘အကာလီ’ ဆစ်ခဲလူမျိုးများနဲ့ ပြတိသျှ အရာရှိတွေ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြတဲ့အတွက် နေရူးဟာ ပါတီရဲ့ တာဝန်ပေးချက်အရ အဲဒီမြို့ကို သွားခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီမြို့မှာ နေရူးဟာ တတိယမို့ အဖမ်းခံရပြန်ပါတယ်။ ပြတိသျှ တို့ရဲ့ အကြောင်းပြချက်ကတော့ ‘ဆူပူထကြွ သောင်းကျန်းတယ်ဆိုတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ နေရူးကို တွေ့ရှိနေရတယ်’ လို့ ဆိုပါသတဲ့။ နောက်ပိုင်း မှာတော့ နှစ်မစေ့မီ ထောင်က ပြန်လွတ်လိုက်ကြပြန်ပါတယ်။

‘နေရူး’ဟာ နောက် နှစ်နှစ်ဆက်ပြီး ‘ကွန်ဂရက်’ရဲ့ အတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် တင်မြောက်ခံရပါတယ်။

၁၉၂၄-၂၅ ခုနှစ်များမှာ သူ့ရဲ့ ဇာတိချက်ကြွ နယ်က ‘အလာဟာဘတ်’မြို့ရဲ့ မြို့တော်ဝန် ဖြစ်လာပါသတဲ့။ ပြတိသျှ ကိုလိုနီ စနစ်ရဲ့အောက်မှာ ‘မြို့တော်ဝန်’ ဖြစ်လာပေမယ့်လဲ မြို့သူမြို့သားများ အကျိုးပြစ်ထွန်းအောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။

ဒါကြောင့် နောက် နှစ်နှစ်အကြာမှာ 'မြို့တော်ဝန်' ရာထူးက သူ နုတ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနှစ်မှာပဲ 'နေရှူး' ရဲ့ ချစ်ဇနီး 'ကမ္မလာ' ဟာ နာဖျားမကျန်း ဖြစ်ပြီး အိပ်ရာထက်မှာ ပုန်းပုန်းလဲပါတော့တယ်။

ဆရာဝန်များရဲ့ အကြံပေးချက်အရ 'ကမ္မလာ' ဟာ ခေတ်မီ တိုးတက်တဲ့ 'ဆွစ်ဇာလန်' နိုင်ငံကို သွားပြီး ဆေးကုရပါတော့မယ်။ 'နေရှူး' လည်း 'ကမ္မလာ' ကို ဆေးကုပို့ဖမ်းနဲ့ လိုက်ပါပြီး အပန်းဖြေရ တော့မှာပဲ။

အပိုင်း (၅)

သဒ္ဒါ: အင်ဒီရာ ပရိယာဒါသိတီ

၁၉၂၆ ခုနှစ် မတ်လမှာ 'အင်ဒီရာ'ဟာ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံကို
ရောက်ရှိခဲ့ရပါတယ်။ မိခင်ကြီး 'ကမ္မလာ'မှာ ဖြစ်နေတဲ့ ထိုခေတ်က
နာတာရှည်ရောဂါလို့ ခေါ်တဲ့ အဆုတ်နာ တီဘီရောဂါကို ဆေးကုရန်
အတွက်ပါပဲ။

အဲဒီခရီးကို ခေါင်းဆောင်လာသူကတော့ သူ့ဖခင် 'နေရှူး'ပါပဲ။
'နေရှူး'ရဲ့ နှမဖြစ်တဲ့ 'ဝိဇယ လက်ရှမ်း'နဲ့သူမရဲ့ ခင်ပွန်း 'ရန်ဂျစ်အက်စ်
ပဏ္ဍစ်'လည်း ပါခဲ့ပါတယ်။

'နေရှူး'ဟာ သူ့ဇနီးကို ဆေးရုံတင် ပြုစုယင်း အားလပ်ချိန်များ
မှာ သတင်းစာများ၊ မဂ္ဂဇင်းများ၊ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုနေခဲ့ပါသတဲ့။
အိန္ဒိယ အစိုးရက ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးလို့ ဆွစ်ဇာလန်မှာ ရောက်ရှိနေတဲ့
အသက်အရွယ်ကြီးရင့်တဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ဟောင်း တချို့နဲ့လည်း
တွေ့ဆုံခဲ့ပါသတဲ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်များဟာလည်း အဖ အိန္ဒိယ
နိုင်ငံကြီးနဲ့ အဆက်အသွယ် ပြတ်နေခဲ့ကြတဲ့ သူတွေပါ။

ကျန် အားလပ်ချိန်များမှာတော့ 'အင်ဒီရာ'နဲ့ 'နေရှူး'တို့ သား
အဖဟာ ရေခဲပြင်များ ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ 'အဲလ်(ပ)' တောင်တန်းတွေ
ပေါ်မှာ ကစား ခုန်စားမှုများလည်း ပြုခဲ့ကြပါတယ်။

'အင်ဒီရာ'ဟာ ထိုစဉ်က အသက်ကိုးနှစ်ခန့် ရှိပါပြီ။ သူမဟာ
အဲဒီ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံမှာပဲ နှစ်နှစ်ခန့် ကျောင်းနေခဲ့ရပါတယ်။

သူမဟာ ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက နိုင်ငံရေး အကြံ လှုပ်ရှားနေတဲ့
တိုင်းပြည်ကြီးက နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားနေတဲ့
မိသားစုရဲ့ အလယ်မှာ ပေါက်ဖွား ကြီးပြင်းလာခဲ့ရပါတယ်။

သူ့မိခင်၊ ဖခင်၊ အဘိုး၊ အဘွားစတဲ့ မိသားစု အားလုံးဟာ လည်း တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက် ထောင်ထဲကို ဝင်ချည်ထွက်ချည် နှင့် လှုပ်ရှားနေကြသူတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အင်ဒီရာကိုယ်တိုင်လည်းပဲ ကလေးဘဝ အရွယ်မှာ ကတည်းက သူ့အိမ်မှာရှိတဲ့ စားပွဲပေါ်ကို တက်ပြီးတော့ အိမ်ဖော်တွေကို နိုင်ငံရေး တရားဟောတဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ တရားဟောပွဲလုပ်တမ်း ကစားတတ်ပါသတဲ့။

တခါတရံမှာလည်း စားပွဲပေါ်မှာ အရုပ်တွေကို ချထားပြီး အရုပ်တချို့ တဝက်ဟာ အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေးအတွက် စီတန်းလှည့်လည် လာတဲ့ ဆန္ဒပြသမားတွေသဖွယ် နေရာချထားပြီး ကျန်အရုပ် တချို့ တဝက်ကိုတော့ ဆန္ဒပြပွဲကို နှိမ်နင်းမယ့် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီပုလိပ်များ အသွင်နဲ့ နေရာချထားပြီးတော့လည်း ကစားတတ်ပါသတဲ့။

အင်ဒီရာ အဘက် ၁၃ နှစ်အရွယ်ကိုရောက်တော့ အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ ဘုံဘောနယ် 'ပူနား'မြို့က 'ပီးပဲလ်အုန်းစတူး'လို့ အမည်ရှိတဲ့ ကျောင်းမှာ ဆက်ပြီး ပညာဆည်းပူးရပါတယ်။ အင်ဒီရာ သတ္တမတန်းကိုရောက်တဲ့ အခါမှာတော့ စာအလွန်ဖတ်နေခဲ့ပါပြီ။

ကျောင်းအတန်းထဲမှာလည်း သူမဟာ စာတော်တယ်။ သင်္ချာ ဘာသာရပ်မှာလည်း အလွန်တော်တယ်။ အင်္ဂလိပ်စာပေမှာ ထူးချွန် တယ်။ စာစီစာကုံးလည်း အရေးကောင်းတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သူ့ရေးတဲ့ စာစီစာကုံးများအနက် နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာစီစာကုံးများမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသတဲ့။

၁၉၂၉ ခုနှစ်မှာ 'ကွန်ဂရက်' နှစ်ပတ်လည်ညီလာခံကို 'လာဟိုး' မြို့မှာ ကျင်းပပါတယ်။ အဲဒီ ညီလာခံက ဂန္ဒီကြီးကို နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကွန်ဂရက် ကော်မတီရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ဖို့ အဆိုသွင်းခဲ့ကြ ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဂန္ဒီကြီးက သူ့မှာ ဝံသာနု ဖျင်ကြမ်းအထည်ကို တနိုင်လုံး ဝတ်ဆင်ကြပြီး အင်္ဂလိပ်အထည်အလိပ်များကို သပိတ်မှောက် ဖို့အတွက် ဝါဒဖြန့်ချိရေး အလုပ်တွေနဲ့ ရှုပ်နေသေးတယ်။ ဥက္ကဋ္ဌမလုပ် နိုင်သေးဘူးလို့ ဆိုတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ကိုယ်တိုင်ကမ္ဘဲ နေရူးကို ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် တင်မြောက်ဖို့ အဆိုသွင်းလိုက်ပါတယ်။

ဒုတိယအကြိမ်

www.burmeseclassic.com

နေရူး ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာပါတယ်။ သူ့ဖခင် မိုတီလာရဲ့ နေရာကို ဆက်ခံလိုက်ရခြင်းပါပဲ။ ကုန်ဂရက်ဥက္ကဋ္ဌတွေထဲမှာလည်း သူဟာ အသက် အငယ်ဆုံး ဥက္ကဋ္ဌတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တဲ့အတွက် များစွာ ထူးခြားနေပါတယ်။ ကုန်ဂရက်ဥက္ကဋ္ဌဆိုတာဟာလည်း ထောင်နှုတ်ခမ်းနဲ့ သိပ်နီးတဲ့ ရာထူး ဖြစ်တာကတော့ မဆန်းပါဘူး။

နေရူးဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တာနဲ့ တပြိုင်နက်တည်းမှာပဲ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင် များထံ ကုန်ဂရက်ပါတီကပေးတဲ့ ရာဇသံ သဝဏ်လွှာဟာလည်း ပိုမို ပြင်းထန်လာပါပြီ။ ယခင်က ပါတီပေါင်းစုံရဲ့ တောင်းဆိုချက်ဟာ 'ဒိုမီနီယံ' အဆင့်သာရှိတဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ဖြစ်ပါတယ်။

ယခုတော့ လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး၊ တစ်စုံတရာ ခြွင်းချက်မရှိသော လွတ်လပ်ရေးဆိုပြီး ဖြစ်လာပါပြီ။

နေရူးဟာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

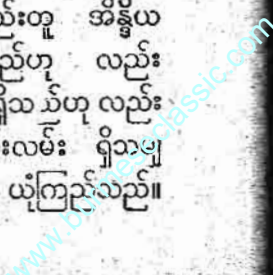
၁၉၂၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ လာဟိုးမှာ ကျင်းပတဲ့ ကုန်ဂရက် ညီလာခံကြီးမှာ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ခံရလည်းပြီးရော 'လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး' ဆိုတဲ့ အသံဟာလည်း ဟိန်းထွက်လာတာပါပဲ။

၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့ကို အိန္ဒိယတစ်နိုင်ငံ လုံးရဲ့ လွတ်လပ်ရေးနေ့ဆိုပြီး ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ပါတယ်။ တကယ် ရရှိတဲ့ လွတ်လပ်ရေးတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြဋ္ဌာန်းပြီး ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီ အုပ်ချုပ်ရေးကို တိုက်ခိုက်တဲ့ လွတ်လပ်ရေးနေ့ပါပဲ။ (တကယ်လွတ်လပ်ရေး အစစ်ကတော့ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ရရှိပါတယ်။)

အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနား သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပွဲ ကြီးကို ထောင်၊ သောင်း၊ သိန်း၊ သန်းမကတဲ့ အမျိုးဘာသာမရွေး အိန္ဒိယ လူထုကြီးနဲ့ အစည်းအရုံး အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံက လူအများတက်ရောက် ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ 'ဘင်္ဂလားဘီစီချွတ်ဂျီး' ဆိုသူ ရေးစပ်တဲ့ 'ဘန္တေ့ မာထရမ်' ဆိုတဲ့ အိန္ဒိယ အမျိုးသားသီချင်းလည်း ပေါ်ထွက်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာကုန်ဂရက် ကော်မတီကလည်း အောက်ပါ ကမ္ဘာကျော် သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုချက်ကြီးကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

'ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အခြားနိုင်ငံများနည်းတူ အိန္ဒိယ နိုင်ငံသည်လည်း လွတ်လပ်နိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု လည်းကောင်း၊ မိမိအကျိုးကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု လည်းကောင်း၊ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးခြင်းရှိသည့်နည်းလမ်း ရှိသမျှ ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု လည်းကောင်း ငါတို့ ယုံကြည်သည်။

တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အခွင့်အရေးများကို တားဆီးပိတ်ပင်ပြီး ကိုလိုနီစနစ်နှင့် အုပ်စိုးလိုသော မည်သည့်အစိုးရကိုမဆို ပြောင်းလဲပိုင်ခွင့်၊ ထိုအုပ်ချုပ်ရေးကိုဖျက်သိမ်းပိုင်ခွင့်သည် တိုင်းသူပြည်သားတို့၌ ရှိကြောင်း ငါတို့ ယုံကြည်သည်။

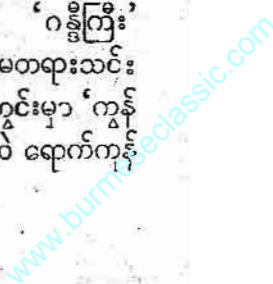
အိန္ဒိယတွင်ရှိသော ပြိတီသျှ အစိုးရသည် အိန္ဒိယတမျိုးသားလုံး၏ လွတ်လပ်ရေးကို ကန့်ကွက်နေသည်သာမက လူအများ၏သွေးကိုစုပ်ကာ အင်အား ဆောက်တည်နေလေသည်။ အိန္ဒိယ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာ သာသနာကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း ပြုနေလေသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော အကြောင်းခြင်းရာများကြောင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံမှုဟူသရွေ့ အားလုံးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံက ဖြတ်ပစ်ရချေမည်။ ရန်နန်းပြည့်ဖြစ်သော လွတ်လပ်ရေး(ပူရဏ သရာဇ)ကိုလည်း ရယူဖို့ဖြစ်ကြောင်း ငါတို့ ကောင်းစွာ သဘောပိုက် နားလည်ကြသည်။ ။

အထက် ဖော်ပြပါ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြု ကြေငြာချက်ကြီးဟာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီ နေရှူး 'ကွန်ဂရက်' ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာပြီး မရေးမနှောင်းမှာ ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။

အိန္ဒိယ လူထုကြီးဟာလည်း လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆိုဖို့ ဆန္ဒပြင်းနေကြတဲ့အချိန်ပါပဲ။ လူထုကြီးတွေဟာ အုပ်လိုက်ချီပြီးတော့ 'ဘာရတ်မာတာ' (အိန္ဒိယကြီး အခွန်ရှည်ပါစေ)၊ 'ဂျဝါဟာလာ ကီရျေး' (ဂျဝါဟာလာ နေရှူး ကျန်းမာပါစေ)ဆိုပြီး ကြွေးကြော်သံတွေ၊ ညာသံ အားပေးသံတွေ ပဲ့တင် ထပ်ကုန်ပါတော့တယ်။

'နေရှူး'ကို မြင်ရုံသာ မြင်ရပါစေဆိုပြီးတော့ လူအုပ်ကြီးတွေဟာလည်း 'နေရှူး'ရဲ့ အိမ်တွင်းကို အတင်းအဓမ္မ ချင်းနင်းဝင်ဆောက်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

မကြာပါဘူး 'နေရှူး' အဖမ်းခံရတော့တာပါပဲ။ 'ဂန္ထီကြီး'လည်း အဖမ်းခံရပါတယ်။ 'ကွန်ဂရက်'ပါတီကြီးလည်း မတရားသင်းကြေငြာခံရပြီး အပိတ်ခံရပါတယ်။ ၁၉၂၉-၃၀ ခုနှစ်အတွင်းမှာ 'ကွန်ဂရက်'ပါတီဝင်ပေါင်း တသိန်းနှစ်သောင်းခန့် ထောင်ထဲ ရောက်ကုန်ပါတယ်။

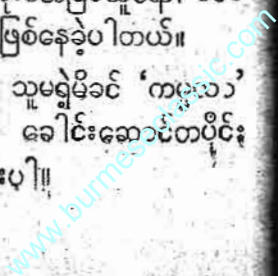

‘နေရှူး’ ခြောက်လကြာ အကျဉ်းခံရပါတယ်။ ပြန်လွတ်လာပြီး ပြန်လှုပ်ရှားတဲ့အတွက် နောက်ရွှစ်ရက်အကြာမှာ ပြန်အဖမ်းခံရပါတယ်။ ဒီတကြိမ်မတော့ ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ်ခွဲတိုင် ချလိုက်ပါတော့တယ်။ (၁၉၂၀ ၁၉၃၀) စတဲ့ နှစ်များမှာ ‘နေရှူး’ ဟာ ထောင်ထဲကို ‘ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်လုပ်နေယင်းနဲ့ သူ့ရဲ့ ကမ္ဘာကျော် ‘ဖခင်တဦးထံမှ ချစ်သမီးသို့ပေးစာများ’ Letters From A Father To His Daughter စာအုပ်ကို ရေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ယခုအခါ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ကျောင်းများမှာ ကျယ်ပြန့်စွာဖတ်ရှုသင်ကြားနေတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်ကနေ ၁၉၄၁ ခုနှစ်အတွင်း အိန္ဒိယမှာတင် ၁၁ ကြိမ် ပြန်ရိုက်ရပါသတဲ့။ ကမ္ဘာတဝန်းလုံး နိုင်ငံများစွာမှာလည်း ဘာသာပြန်ဆိုပုံနှိပ် ထုတ်ဝေကြပါတယ်။

(မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ အဆိုပါစာအုပ်ကို ‘ဒဂုန် ခင်ခင်လေး’ က ဘာသာပြန်ပြီး ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှာ ထုတ်ဝေခဲ့ပါတယ်လို့ မောင်လှိုင်ဝင်းရေး ‘အင်ဒီရာနှင့်အိန္ဒိယ’ စာမျက်နှာ ၁၆ မှာ ပါရှိပါတယ်။ ။ပါရဂူကလည်း အဆိုပါစာအုပ်ကို ၁၉၅၅ မှာ တကြိမ်၊ ၁၉၈၄ ပြေလမှာတကြိမ် ဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့ပါသေးတယ်။)

နောက်ပိုင်းမှာတော့ ‘နေရှူး’ က ထောင်တွင်းမှ နေပြီး သမီး ‘အင်ဒီရာ’ ဆီကို ထပ်မံ ရေးတဲ့စာတွေကိုပါ စုပေါင်းပြီး စာပေါင်း ၁၉၆ စောင်ကို ‘ကမ္ဘာ့သမိုင်း တစေ့တစောင်း’ Glimpses Of World History ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့စာမျက်နှာ ၁၀၀၀ နီးပါးရှိတဲ့စာအုပ်ကြီး တအုပ်ကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့ပါသတဲ့။

‘အင်ဒီရာ’ အဖို့မှာတော့ ဖခင်ကြီးရော၊ ဘိုးအေဖြစ်သူရော၊ မိခင်ကြီးပါ အဖမ်းခံနေရလို့ များစွာစိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၃၁ ခု ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှာ သူမရဲ့မိခင် ‘ကမ္ဘာ’ ထောင်ထဲကို ရောက်သွားခဲ့ရပါပြီ။ ‘ကုန်ဂရက်’ ခေါင်းဆောင်တပိုင်း ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး မြိတ်သျှတို့က အကျဉ်းချထားခြင်းပါ။

သတင်းစာဆရာတိုင်းက ‘ကမ္ဘာ့လောကီ’ကို တိုင်းသူပြည်သားများ အတွက် မှတ်တမ်းတခု ရေးပေးပါလို့ တောင်းတဲ့အတွက် ‘ကမ္ဘာ့လောကီ’က

“ကျွန်မခင်ပွန်း၏ ခြေရာကို နင်းလိုက်နိုင်သည့် အတွက် ကျွန်မဂုဏ်ယူ၏။ ဝမ်းပန်းတသာလည်း ဖြစ်ပါ၏။ အိန္ဒိယအမျိုးသားများသည် ဆက်လက်၍ ကြိုးစားလို့ ဆော်ကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်ပါသည်”။ ။

ဆိုတဲ့ သဝဏ်လွှာကို ရေးပေးခဲ့ပါတယ်။ ‘ကမ္ဘာ့လောကီ’ အဖမ်းခံခဲ့ရတာကို ‘နေရှူး’ မသိခဲ့ရပါဘူး။ တထောင်စီခြားပြီး အကျဉ်းခံနေရလို့ပါပဲ။

သမီး ‘အင်ဒီရာ’က ၁၄ ရက်ကြာပြီး မိဘနှစ်ပါးဆီကို ထောင်ဝင်စာခံ သွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး သတင်းတွေ ဖလှယ်ပေးခဲ့ရပါသတဲ့။

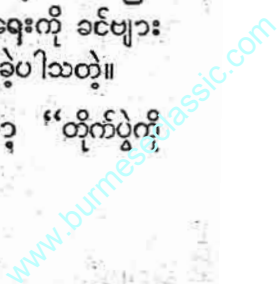
အင်ဒီရာရဲ့ ဘိုးအေဖြစ်သူ ‘မိုတီလာ’ကြီးကတော့ အသက် ၇၀ အရွယ် အိုကြီးအိုမ ဖြစ်လို့ ထောင်ထဲမှာပဲ ဗုန်းဗုန်းလဲခဲ့ရပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ သေသွားမှာ စိုးရိမ်တဲ့ အစိုးရက ‘မိုတီလာ’ကို မသေမီ (ခါတော်မီ)ထောင်က ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။

ငယ်ရွယ်သေးတဲ့ ‘အင်ဒီရာ’ဟာ ဘိုးအေကြီးကို ပြုစုပေးပေး ထောင်ကျနေတဲ့ မိခင်နဲ့ ဖခင်တို့ကိုလည်း သွားရောက်တွေ့ဆုံပြီး လိုအပ်တဲ့ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းတဲ့အချိန်ပဲ။

၁၉၃၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်မှာ ‘ကွန်ဂရက်ရှ်’ ခြင်္သေ့ကြီးလို့ အမည်တွင်တဲ့ ‘မိုတီလာ’ကြီးဟာ မြေးငယ် ‘အင်ဒီရာ’ရဲ့ ပြုစုမှုကို ခံယူယင်းပဲ အနိစ္စရောက်ပါတယ်။ သူ့ကွယ်လွန်ခါနီးမှာ မြိတ်သျှအာဏာပိုင်များက ‘နေရှူး’၊ ‘ကမ္ဘာ့လောကီ’နဲ့ ‘ဂန္တီကြီး’တို့ကို ရုတ်တရက် ထောင်က လွှတ်ပေးပါတယ်။

‘ဂန္တီကြီး’က လာကြည့်တော့ ‘မိုတီလာ’ကြီးက “ကျွန်တော်ဖြင့် သေရတော့မယ်။ မဟတ္တမကြီးရဲ့လွတ်လပ်ရေးနတ်သမီးကိုတော့ ကျွန်တော် မြင်သွားရမယ် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားတော့ အောင်မြင်သွားပါပြီ။ မကြာမီသော ကာလအတွင်းမှာ လွတ်လပ်ရေးကို ခင်ဗျား မြင်တွေ့ရပါလိမ့်မယ်” ဆိုပြီး နောက်ဆုံး ပြောကြားသွားခဲ့ပါသတဲ့။

တခြား နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော် မိတ်ဆွေတွေကိုတော့ “တိုက်ပွဲကို ဆက်တိုက်ကြပေတော့”လို့ မှာသွားပါသတဲ့။

ကွယ်လွန်သူ 'မိုတီလာ' ရဲ့ အရိုးပြာများကို ဂင်္ဂါမြစ်သို့ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ချိန်မတော့ တောင်သောင်းမက များပြားလှတဲ့ လူအများ လိုက်ပါပို့ဆောင်ကြပါတယ်။

ဈာပနကိစ္စတွေ ပြီးစီးတဲ့အခါမှာ 'အင်ဒီရာ' နဲ့ သူ့ မိဘများဖြစ်တဲ့ 'နေရှူး'၊ 'ကမ္မလာ' တို့ဟာ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ခေတ္တသွားရောက်ပြီး အနား ယူကြပါတယ်။ 'ကမ္မလာ' ရဲ့ ကျန်းမာရေးအတွက်ပါပဲ။

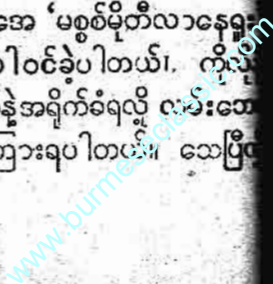
နောက်ပိုင်းမှာတော့ အိန္ဒိယကို ပြန်လာကြပြီး 'အင်ဒီရာ' က သူ့ ကျောင်းမှာ သူ့ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ပြန်နေ၊ 'နေရှူး' က နိုင်ငံရေးပြန်လုပ်ပြီး ထောင်ထဲကို ပြန်သွား၊ 'ကမ္မလာ' ကတော့ တီဘီ ရောဂါ စွဲကပ်ပိန်းချုံးချည့်နဲ့ပြီး သူ့ အိမ်မှာ သူ့ပြန်နေဆိုပြီး ပုံမှန်အတိုင်း ပြန်ဖြစ်သွားကြပြန်ရော။

အဲဒီအချိန်မှာ 'အင်ဒီရာ' ဟာ အသက် ၁၄ နှစ်ခန့် ရှိနေပါပြီ။

'အင်ဒီရာ' ဟာ နေ့လယ်ဘက် ကျောင်းက သင်ခန်းထဲမှာ ဖျတ် လတ်ပြီး စာထူးချွန်တဲ့ ကျောင်းသူမလေးဖြစ်နေပေမယ့် ညအိပ်ရာဝင် ခါနီး အချိန်မှာတော့ သူ့ပြန်မတွေ့နိုင်တော့တဲ့ သူ့ အဘိုးကို လွမ်းဆွတ်ပြီး ဝမ်းနည်းနေတတ်ပါသတဲ့။

အိပ်ရာပေါ်မှာ တီဘီရောဂါစွဲပြီး ပိန်ချုံးချည့်နဲ့ လဲလျောင်း နေမယ့် သူ့ မိခင်၊ အုတ်နံရံ၊ ထောင်တံတိုင်းကြားထဲကို ရောက်နေတဲ့ သူ့ ဖခင်တို့အကြောင်းကို တွေးမိချိန်မှာတော့ 'အင်ဒီရာ' ရဲ့ ငိုရွိုက်သံ တွေကို သူငယ်ချင်းကျောင်းသူကလေးများက ကြားနေခဲ့ကြရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

နောက်ပိုင်းရက်များမှာလည်း သူ့ ဘွားအေ 'မစ္စစ်မိုတီလာနေရှူး' ဟာ အချိုးသမီးများ စုဝေးဆန္ဒပြပွဲတခုမှာ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုလူး ရဲသားများက နှိမ်နင်းရာမှာ မြင်းနဲ့တိုက်၊ တုတ်နဲ့အရိုက်ခံရလို့ လမ်းအေး မှာ ပုံလျက်သား လဲကျနေကြောင်း သတင်းကြားရပါတယ်။ သေပြီလို့ တောင် သတင်းဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဘွားအိုကြီးဟာ မသေပဲ သူ့သား 'နေရှူး' အကျဉ်း ခံနေရာ 'နိုင်နီ' ထောင်ကို သွားရောက်ပြီး ရဲသားများရဲ့ ရိုက်နှက်နှိပ်စက် ခြင်းကို လူငယ်တွေနဲ့အတူ ဘယ်လိုရင်ဆိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ပြောပြခဲ့ပါ သေးသတဲ့။

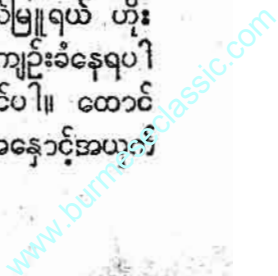
(နောက်ပိုင်းမှာတော့ အဘွားကြီး 'ချည့်' သွားပါတယ်။) နိုင်ငံ အကျိုးအတွက် ပါဝင်ဆင်နွှဲနေကြတဲ့ အမျိုးသမီးများဟာ ဘယ်မျှ ဆိုးရွားတဲ့ အဖြစ်မျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေကြရတယ်ဆိုတာကို ထောင်တွင်းက နေရှူးသိရှိပြီး ရင်ကျိုးမတတ် ခံစားရပါသတဲ့။

'အင်ဒီရာ' ကျောင်းဆက်တက်နေပါတယ်။ 'နေရှူး' ထောင်ထဲမှာ နေပါတယ်။

'ကွန်ဂရက်' ပါတီကိုတော့ အိန္ဒိယမှာ ထုတ်ဝေနေတဲ့ ဗြိတိသျှများ ကြီးစိုးတဲ့ သတင်းစာအားလုံးနဲ့ နေရှင်များရဲ့ သတင်းစာများက အစိုးရနဲ့ အတူ ပူးပေါင်းပြီး 'ကွန်ဂရက်' ဟာ လူဆိုးဂိုဏ်းကြီးပဲလို့ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ပြီး ရေးသားနေကြပါတယ်။ အာဏာရှင်တွေ ကြီးစိုးတဲ့ ဒေသဂိုဏ်း လို့လည်း ရေးကြပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီကို ကာကွယ်လေဟန် ညာစားသူ များလို့လည်း ရေးကြပါတယ်။

အင်္ဂလန် သတင်းစာတွေကလည်း 'ကွန်ဂရက်' ကို ပြင်းထန်စွာ ဝေဖန်ပြီး ရေးသားနေကြပါသတဲ့။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး 'ဆာ ဆယ်မြူရယ်ဟိုး' ကလည်း ရိုင်းပျစွာ ပုံခိုင်းလိုက်တာကတော့ "ခွေးတွေ ဘယ်လိုဟောင်ကြစေကာမူ ကျွန်ုပ်တို့၏ လှည်းများသည် သွားမြဲ သွားမည်ပင်" လို့ ဆိုပါသတဲ့။

'နေရှူး' က ပြန်ချေပတကတော့ "ဆာ ဆယ်မြူရယ် ဟိုး ပုံခိုင်းလိုက်သော ခွေးများသည် ယခု ထောင်ထဲ၌ အကျဉ်းခံနေရပါ သည်။ ထောင်ခန်းထဲမှ လွယ်လွယ်နှင့် ဟောင်၍ မရနိုင်ပါ။ ထောင် အပြင်ဘက်တွင်ရှိကြသော တကယ့်ခွေးအစစ်များကမူ အနှောင့်အယှက် မခံရပဲ ဟောင်နိုင်ကြပါသည်" လို့ ဆိုပါတယ်။

တဂိုးရှဲကျောင်း...စန္ဒီနီကေတန်

အင်ဒီရာဟာ ဘုံစောမြို့က ဆယ်တန်အောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ။

ပြိတိသျှတက္ကသိုလ်များရှဲ ကျွန်ုပ်ညာရေးစနစ်ကို မလိုလားတဲ့ နေရူးဟာ သူ့သမီးကို အိန္ဒိယ ကဗျာကဝိကြီး တဂိုး တည်ထောင် ထားတဲ့ 'စန္ဒီနီကေတန်' တက္ကသိုလ်ကို ပို့လိုက်ပါတယ်။

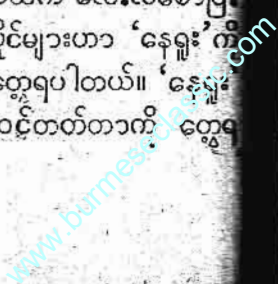
စန္ဒီနီကေတန်ကျောင်းဟာ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကို သွင်းပေးနိုင် ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကျွန်ုပ်ခေတ်တုန်းက တည်ထောင်လှုပ်ရှားခဲ့ကြတဲ့ အမျိုးသားကျောင်းများလိုပါပဲ။ စာပေပညာရပ်များအပြင် ကဗျာ လင်္ကာ၊ ပန်းချီ၊ အဘိဓမ္မာ စသည်များကို သင်ကြားပါတယ်။ ကမ္ဘာ ကလည်း အသိအမှတ် ပြုထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံက (ယခုအခါ သံဃ မဟာနာယက အဖွဲ့ဝင် ဆရာ တော်ကြီးဖြစ်တဲ့) ပိဋကတ်ဘာသာပြန် သာသနာပြုဆရာတော် အရှင် သိဋ္ဌိလ လည်း ငယ်စဉ်က တဂိုးရှဲ စန္ဒီနီကေတန်မှာ တက်ရောက်ခဲ့ဖူး ပါတယ်။ ပန်းချီဦးအောင်စိုးလည်း အဲဒီကျောင်းထွက်ပါပဲ။

စန္ဒီနီကေတန်ကို ဘင်္ဂလားနယ် ဘိုလ်ပူမြို့ကလေးအနီးမှာ တောရ ကျောင်းသပွယ် တည်ထားခဲ့ပါတယ်။ စည်းကမ်းကြီးပါတယ်။ အရိပ် အာဝါသကောင်းတဲ့သစ်ပင်ကြီးများအောက်မှာလည်း တခါတရံ စာသင် ပြခြင်း၊ ဆွေးနွေးနှိုးနှောပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ကဗျာလင်္ကာများ သီဆို ခြင်းတို့ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါတယ်။

အင်ဒီရာ စန္ဒီနီကေတန်ကိုရောက်တော့ အသက် ၁၇ နှစ်ခန့် ရှိပါပြီ။

၁၉၃၃ ခု ဩဂုတ်လလောက်မှာ 'နေရူး'ရှဲ မိခင်ကြီး ကျန်းမာ ရေး ဆုတ်ယုတ်လာတဲ့အတွက် နေရူးကို လွတ်ရက်ထက် လေးလစောပြီး ထောင်က လွတ်လိုက်ပါတယ် (ပြိတိသျှ အာဏာပိုင်များဟာ 'နေရူး'ကို လွတ်ရက်ထက် စောစောပြီး လွတ်တတ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ 'နေရူး' ကလည်း ထောင်ထဲကို မကြာ မကြာ ပြန်ပြန်ဝင်တတ်တာကို တွေ့ ရပါတယ်။)

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကျတော့ ဆူပူလှုံ့ဆော်မှုနဲ့ 'နေရှူး' ထောင်ကို ပြန်ရပါတယ်။ သတ္တမအကြိမ်မြောက် ဝင်ခြင်းပါပဲ။ ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ်ကျပါတယ်။

၁၉၃၅ ခု စက်တင်ဘာလကျပြန်တော့ ဇနီးသည် 'ကမ္မလာ' အသည်းအသန် ဖြစ်ပြန်လို့ 'နေရှူး' ကို ထောင်က လွှတ်ရက်ထက်စောပြီး လွှတ်လိုက်ပြန်ပါပေ။

ဥပေပတိုက်ကို ဆေးကုသွားရပါတယ်။ တဦးတည်းသော သမီး 'အင်ဒီရာ' ကိုလည်း 'စန္ဒီနီကေတန်'က ထုတ်ပြီး တပါတည်း ခေါ်သွားပါတယ်။

ဂျာမနီပြည် 'ရှာလ်ဇဝါ'မြို့ကို သွားကြပါတယ်။ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်သားခဲ့ကြလို့ ယခုအခါမှာ 'နေရှူး' မိသားစုဟာ စီးပွားရေး ချို့တဲ့နေပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် အတွင်းပစ္စည်းလက်ဝတ်လက်စားများကို ထုခဲ့ပြီး ဆေးကုထုက်လာကြခြင်းပါ။

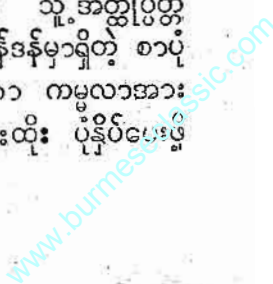
ဂျာမနီမှာ 'ကမ္မလာ' ကို လပေါင်း အတော်ကြာ ဆေးကုရပါတယ်။ ကျန်းမာလာသလိုလို ရှိပေမယ့် သိပ်ပြီး အားမရတဲ့ အတွက် 'ဆွစ်ဇာလန်'ပြည် 'လူစန်း'မြို့ကို ပြောင်းရွှေ့ ဆေးကုကြပြန်ပါတယ်။

၁၉၃၆ ခု ဖေဖော်ဝါရီလထဲမှာတော့ 'ကမ္မလာ'ဟာ ဝမ်းနည်းပက်လက် ဖြစ်နေကြတဲ့ သမီးကလေး 'အင်ဒီရာ' ခင်ပွန်းသည် 'နေရှူး'နဲ့ မိတ်ဆွေတယောက်တို့ ရှေ့မှာပဲ ကွယ်လွန်ပါသတဲ့။

ကမ္မလာကိုဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ လူစန်းမြို့မှာပဲ မီးသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ပါတယ်။ လှပတဲ့ မျက်နှာလေးနဲ့ ခင်ပွန်းသည် နေရှူးကို မကြာခဏ ပြုံးပြအားပေးလေ့ရှိတဲ့ ဇနီးသည် မရှိတော့ပါဘူး။

၁၈ နှစ်တိုင် ပေါင်းသင်းလာရာမှ အလွန်သစ္စာရှိသော မယား၊ သွားလေရာ တကောက်ကောက်လိုက်ခဲ့သူ၊ အေးဇာတူ ပူအမျှ မခွဲမခွာပဲ နေခဲ့သော ဇနီး၊ အမျိုးသားရေး ကိစ္စများမှာလည်း ခင်ပွန်းသည်ကို ပင် ကိုယ်စားပြုခဲ့သူ၊ ကျလာသမျှ ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်း အမျိုးမျိုးကိုလည်း တိတ်တိတ်ကလေး ခံလာခဲ့ရသူဖြစ်တဲ့ 'ကမ္မလာ'အတွက် 'နေရှူး'ဟာ အလွန် ပရိဒေဝမီး တောက်လောင်ခဲ့ရပါသတဲ့။ ဘယ်လိုများ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ရပါမလဲ ဆိုတာကိုလည်း တွေးယင်းနဲ့ ဆွေးနေခဲ့ပါသတဲ့။

နောက်တော့ သူ စိတ်ကူး ပေါ်လာပါတယ်။ သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိ (My Autobiography) စာအုပ် ရိုက်နှိပ်နေတဲ့ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ စာပုံနှိပ်တိုက်ကို "ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားရှာပြီ ဖြစ်သော ကမ္မလာအား ရည်စူးပါသည်" ဆိုတဲ့ စာတန်းကို စာအုပ်မှာ ကမ္မည်းထိုး ပုံနှိပ်ပေးဖို့ ကြေးနန်းနဲ့ မှာကြားခဲ့ပါသတဲ့။

‘ကမ္မလာ’ကွယ်လွန်၍ ဝမ်းနည်းကြောင်း သတင်းကို အိတ်လီမှ
ဖက်ဆစ် အာဏာရှင်ကြီး ‘မူဆိုလီနီ’က အကြောင်းကြားခဲ့ပါတယ်။
အိန္ဒိယ အပြန်မှာလည်း သူနဲ့ ဝင်တွေ့ဖို့ ဖိတ်ကြားခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ‘နေရှူး’က ငြင်းပယ်ခဲ့ပါတယ်။

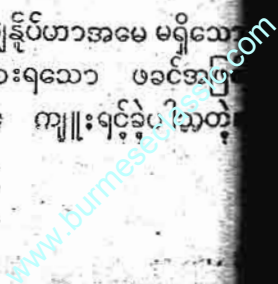
‘ကျွန်ုပ်သည် ဖက်ဆစ်ဝါဒကို လွန်စွာ ရှုံ့မှန်းနေ
၏။ ယခုလို ကျွန်ုပ်၏ဘဝ အခြေအနေ အတိုင်း ဆိုလျှင်
လည်း ‘မူဆိုလီနီ’ ဆိုသူသည် ဘယ်လို လူစားဖြစ်သည်ဟု
သိလိုစေနှင့် သူ့ကို ကျွန်ုပ်တွေ့လိုလှပေ၏။ ကမ္ဘာ့ရေး
ရာတို့တွင် အရေးကြီးသော အပိုင်းက စခန်းသွားပြနေ
သော သူ့ကို မျှ တွေ့လိုလှပေသည်။ သို့သော် ယခုလို
အခါမျိုးတွင် သူနှင့် တွေ့ဆုံသည့် အကြောင်းနှင့်
ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုပ်အား မေးလား မြန်လား လုပ်ခြင်း
ကို မခံလိုပါ။ ထို့ပြင်လည်း အဘိဆီးနီးယား (အိတ်
ယိုးပီးယား) ပြည်မှာ ဖြစ်ပွားနေသော စစ်ကိုလည်း
ကျွန်ုပ် မျက်စိထဲ၌ မြင်ယောင်လျက် ရှိနေပါသည်။
သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် မူဆိုလီနီနှင့် တွေ့ဆုံ စကားပြောခဲ့
သည်ဆိုပြီးဖက်ဆစ်ဝါဒသမားများက သူတို့ အကျိုးကို
ကြည့်လျက် ဝါဒဖြန့်ကြံမှာ မုချပင် ဖြစ်၏....”

(ဦးမောင်မောင်ခင်၏ ‘နေရှူး’စာအုပ်မှ။)

အိန္ဒိယကို အပြန် ‘ဆော့မ’မြို့ကိုလေယာဉ်ပျံ ဆိုက်တော့ ‘မူဆိုလီနီ’
ရှဲ့ အထောက်တော် တဦးက ‘နေရှူး’ကို လာရောက် ဖိတ်ခေါ်ပါသေး
သတဲ့။

ဒါပေမယ့် ‘နေရှူး’က လေးစားစွာနှင့်ပဲ ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။
သမီးငယ် ‘အင်ဒီရာ’ကိုတော့ အင်္ဂလန်နိုင်ငံက ‘အောက်စဖို့’
တက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်ကြားဖို့ ထားရစ်ခဲ့ပါပြီ။ ‘အင်ဒီရာ’ ဟာလည်း
အသက် ၁၉ နှစ်ပင် ရှိခဲ့ပါပြီ။

အိန္ဒိယကို ပြန်ရောက်တော့ ‘နေရှူး’က ‘ကျွန်ုပ်ဟာအမေ မရှိသေး
သား၊ မယားမရှိသောခင်ပွန်း၊ သမီးနဲ့ ဝေးရသော ဖခင်အဖြေ
တက်ယိတ်ည်း နေရပေဦးတော့မည်’လို့ တမ်းတ ကျူးရင့်ခဲ့ပါသတဲ့။

ချစ်သူ မီးရှို့ (၉)

‘အင်ဒီရာ’ဟာ အောက်(စ)ဖို့ တက္ကသိုလ်ရှိ အမျိုးသမီး ကောလိပ်မှာ ကျောင်းတက်ရပါပြီ။ သူ့တိုင်းပြည်မှာ လာပြီး စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မင်းလုပ်နေကြဆဲရှိတဲ့ ပြိတိသျှတို့ရှိ တက္ကသိုလ်မှာ အင်္ဂလိပ် မျက်နှာဖြူတွေနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းပြီး ပညာယူရပါပြီ။ ဘဝသစ်တခု အသိုက်အဝန်းသစ် တခုကို အိန္ဒိယရှိ သမီးပျိုဟာ ဝင်ရောက်လာတာပဲ။

သူဟာ အင်္ဂလန်မှာ သို့သို့သိပ်သိပ် နေပါတယ်။ သူ့အလျင်က အင်္ဂလန်ကို ရောက်ရှိနေခဲ့ကြတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ပညာတော်သင်များနဲ့လည်း တွေ့ဆုံ သိကျွမ်းရပါတယ်။

ဒီအထဲမှာ ‘မီးရှို့(၉) ဂန္ဒီလည်း ပါပါတယ်။

‘မီးရှို့(၉) ဂန္ဒီဆိုပြီး သူ့နာမည် နောက်ဘက်က ‘ဂန္ဒီ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ အိန္ဒိယ နာမည်ကျော်ခေါင်းဆောင်ကြီး ‘မဟတ္တမ ဂန္ဒီ’ ရဲ့ နာမည်နဲ့သွားပြီး ဆင်တူ နေသော်လည်း သူတို့ချင်းဟာ ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း ဘာမျှ မရှိပါဘူး။ ‘ဂန္ဒီ’ဆိုတဲ့ နာမည်ချင်း ဆင်ရုံရိုးရိုးပါပဲ။

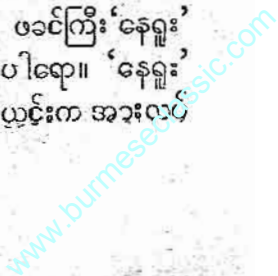
‘မီးရှို့(၉)’ဟာ ‘အင်ဒီရာ’နဲ့ နှိုက်ကတည်းက သိပါတယ်။ သူဟာလည်းပဲ ‘အင်ဒီရာ’တို့ရှိ ဇာတိချက်ကြော့ မွေးရပ်မြေဖြစ်တဲ့ ‘အလဟဘတ်’ မြို့သားပဲဖြစ်ပါတယ်။ တနယ်တည်းသား၊ ကလေးဘဝကတည်းက သူငယ်ချင်းလည်း ဖြစ်ပါသတဲ့။

‘အင်ဒီရာ’တို့လို ‘ပြာမင်’ အမျိုးအနွယ် ဟိန္ဒူမဟုတ်ပဲ ဖာရစီ အမျိုးသား အစွဲလားမ် ဘာသာဝင် ဖြစ်ပါတယ်။

‘အင်ဒီရာ’ထက် အသက်ငါးနှစ်ပိုကြီးပါတယ်။

အင်္ဂလန်မှာ ပြန်ဆိုကြတော့ ‘မီးရှို့(၉)’ဟာ ‘အင်ဒီရာ’ ကို စောင့်ရှောက်ဖို့ ဖြစ်လာတော့တာပေါ့။ ကျောင်းအားရက်တော့မှာလည်း သူတို့ အတူတကွ မရောက်ဖူးသေးတဲ့ ဒေသတွေကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုကြမှာပဲ။

နောက် သုံးနှစ်ခန့်အကြာ ၁၉၃၀ ခုနှစ်မှာ ဖခင်ကြီး ‘နေရှူး’ ဟာ ဆိုင်းမဆင့် ဗိုလ်ဆင့်ပဲ အင်္ဂလန်ကို ရောက်လာခဲ့ပါရော။ ‘နေရှူး’ ဟာ အိန္ဒိယမှာ ထောင်ထဲကို ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်လုပ်ယှင်းက အားလပ်လို့ ရောက်လာတာတော့ ဟုတ်ပုံမရပါဘူး။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးရဲ့ အရိပ်အရောင်တွေက သန်းလာပြီဆိုတာ ကိုသိလို့ သမီးဆီကို ရောက်လာတာပါ။ သူ့ရဲ့ တခြားနိုင်ငံရေး ခရီးစဉ် များလည်း ပါလာပါတယ်။ သမီးကို စိတ်မချတဲ့အကြောင်းလဲ ပါနိုင်ပါတယ်။

သူ့ခရီးစဉ်တလျှောက်ဖြစ်တဲ့ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ချက်ကိုစလိုဗားကီးယား တိုင်းပြည်များကို သွားရာမှာ သမီး 'အင်ဒီရာ' ကိုလည်း တပါးတည်း ခေါ်သွားခဲ့ပါတယ်။

ငါးလခန့် ခရီးလှည့်လည်ပြီးကြ ချိန်မှာတော့ သားအဖနှစ်ဦးဟာ စူးအက်တူးဗြောင်းကိုသင်္ဘောနဲ့ဖြတ်ပြီး အိန္ဒိယကိုပြန်ခဲ့ကြပါတယ်။

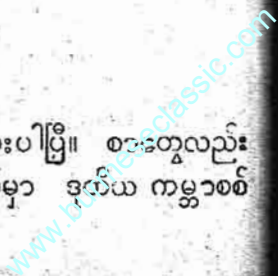
အိန္ဒိယကို ရောက်တော့ 'အင်ဒီရာ' ဟာ အသက် ၂၁ နှစ်အရွယ် လူလားမြောက်နေခဲ့ပါပြီ။ ဘမျိုးဘိုးတူပီပီ နိုင်ငံရေးကိုလည်း ဝါသနာပါသူမို့လို့ ကွန်ဂရက်ပါတီကို လျှောက်လွှာတင်ပြီး စတင် ဝင်ရောက်ပါတော့တယ်။

'ကွန်ဂရက်' ပါတီဝင် ဖြစ်လာပေမယ့်လည်း သူမဟာ အင်္ဂလန်ကိုတော့ ပြန်ချင်ပါသေးတယ်။ 'အောက်စဖို့' တက္ကသိုလ်မှာ သူ့ရဲ့ ပညာရေး ခရီးဟာ ဆုံးခန်းတိုင် မရောက်သေးလို့ပါပဲ။ ဖခင်ကြီး 'နေရှူး' ကို ပူဆာတော့ 'နေရှူးကလည်း သမီးအလိုကိုလိုက်ပြီး ပညာဆက်လက် ဆည်းပူးဖို့အတွက် 'အင်ဒီရာ' ဘီလပ်ကို ထပ်မံသွားဖို့ ခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။

အိန္ဒိယမှာလည်း လွတ်လပ်ရေး တောင်းဆိုမှုတွေ ကျွက်ကျက်ညီနေပါပြီ။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီးဟာလည်း နီးကပ်လို့ လာနေပါပြီ။ မြိတ်သျှနဲ့ အိန္ဒိယ တချိတ်မောင်းတော့ စမ်းကြရဦးမှာပဲ။

ပွဲကြီးပွဲကောင်း တွေပြီဆိုယင်တော့ နေရှူးဟာလည်း သူ့နေရာဟောင်း ဖြစ်တဲ့ ကောင်နန်းကို ကြွမြန်းရဖို့ သေချာသလောက်ပါပဲ။ ဆူပူထကြွမှုဖြစ်တဲ့ နေရာတိုင်းမှာ နေရှူးကို တွေ့ရစမြဲပဲလို့ မြိတ်သျှ အာဏာပိုင်များက ပြောခဲ့ဖူးကြတယ် မဟုတ်ပါလား။

အင်ဒီရာ အောက်စဖို့ကို ပြန်ရောက်သွားပါပြီ။ စားတူလည်း ဆက်သင်နေပါပြီ။ မကြာပါဘူး ၁၉၃၉ ခုနှစ်မှာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် ဒုတိယအကြိမ်

ကြီးဟာလည်း ဥရောပမှာ စတင်ဖြစ်ပွားပါတော့တယ်။ အင်ဒိုရာ မကြောက်ပါဘူး။ စာသင်လည်း မပျက်သေးပါဘူး။ ဖီးရို (ဇ) ကလည်း မကြောက်ပါနဲ့လို့ အားပေးနေမှာပေါ့။

၁၉၄၀-၄၁ ခုနှစ်များကတော့ အင်္ဂလန်ကို ဂျပန်မန်တော့လာပြီး ဗုံးမိုး ရွာချချိန်ပါပဲ။

အိန္ဒိယမှာလည်း အင်္ဂလိပ်အခက် ကုလားအချက် ဆိုသလို ဖြစ်နေပါပြီ။ စစ်ပွဲအတွင်းမှာ သူတို့ဘက်က ပါဝင်ဆင်နွှဲဖို့အတွက် မြိတ်သျှ များဟာ အိန္ဒိယများအပေါ် ချုပ်ချယ်မှုများ လျော့ပေါ့လာရပါပြီ။ ဒါပေမယ့် နေရူးကတော့ ထူးစံအတိုင်း ထောင်ထဲပဲ ရောက်နေတာပါပဲ။

အစစအရာရာ ရှားပါးနေတဲ့ စစ်ခေတ်ကြီးထဲမှာ အင်ဒိုရာလည်း အင်္ဂလန်မှာ ကျန်းမာရေး ချူချာလာပါသတဲ့။ ဆွစ်ဇာလန်ကို သွားပြီး ဆေးရုံတက်ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဆွေမျိုးတွေက အင်ဒိုရာရဲ့ အခြေအနေကို နေရူးရှိရာ ထောင်တွင်းသို့ အကြောင်းကြားပါသတဲ့။ နေရူးကလည်း စစ်အတွင်းမှာ စာဆက်သင်လို့ ဘယ်ရတော့မလဲ၊ ဥရောပမှာ ပိတ်မိနေမယ့် အစား အိန္ဒိယကို ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ပြန်လာပါလို့ သူ့သမီးဆီကို အကြောင်းကြားပါသတဲ့။

အင်ဒိုရာကလည်း ဖခင်ကြီးရဲ့ အမိန့်အတိုင်း အိန္ဒိယကို ပြန်လာဖို့ အဖော် ရှာပါသတဲ့။ စစ်ဖြစ်နေလို့ စူးအက်တူးမြောင်းကလည်း ပိတ်နေပါပြီ။ လေကြောင်းခရီးလည်း ပိတ်ဆို့နေပါပြီတဲ့။ ဒါကြောင့် အာဖရိကဘက်က လှည့်ပြီး ဝတ်ဟုတ်အင်္ဂုကို ပတ်ကာ အိန္ဒိယကို ရရာ သင်္ဘောနဲ့ ခရီးရှည်လှည့်ပြီး ပြန်ရပါမယ်။

အဖော်ရှာတော့လည်း ဖီးရို (ဇ) ကိုပဲ အဖော်ရပါသတဲ့။ နောက် သူတို့ရဲ့ မိတ်ဆွေတဦးကိုလည်း အဖော်အဖြစ် ရပ်တယ်။

အပျိုကြီး လုပ်စေချင်

ဒီလိုနဲ့ပဲ အင်ဒိုရာနဲ့ ဖီးရို (ဇ) တို့ဟာ သင်္ဘောခရီးနဲ့ အိန္ဒိယကို ပြန်ရောက်လာပါရော။

၁၉၄၁ ခုနှစ်မှာ အင်ဒီရာဟာ ဖီးရို (၉) နဲ့ လက်ထပ်မယ်လို့ ကြေငြာလိုက်ပါတယ်။ သူတို့ချင်း မေတ္တာသက်ဝင်ခဲ့တာ သုံးလေးနှစ် လောက်တောင် ရှိကောင်းရှိပါတော့မယ်။ ဖခင်ကြီး နေရူးကတော့ အများကြီး စိတ်ပျက်သွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တဦးတည်းသော သမီးကြီး ဩရသဖြစ်တဲ့ အင်ဒီရာကို နေရူးဟာ သူ့အိမ်မှာပဲ နောက် ပိုင်းက အိမ်ထောင်ထိန်း အနေနဲ့ ထားချင်ပါသေးသတဲ့။ (နေရူး အလိုအတိုင်း ဆိုယင် အင်ဒီရာဟာ အပျိုကြီး ဆက်လုပ်ရဦးမယ့် ပုံပါ ပဲ။) ဒါပေမယ့် ဒီအချိန်မှာ သူမဟာ အသက် ၂၅ နှစ် အရွယ်ကို ရောက် နေပါပြီ။ ခေတ်ပညာတွေလည်း တတ်မြောက်နေပါပြီ။ ရှေ့နောက် တွေးခေါ် မြော်မြင်နိုင်စွမ်းလည်း ရှိနေပါပြီ။

ဒီကိစ္စမှာ အင်ဒီရာဟာ ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ ရင်ဆိုင်တဲ့ အတွက် ဖခင်ကြီး နေရူးက ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။ မင်္ဂလာပွဲမှာ ဆင်မြန်းဖို့ သတို့သမီးဝတ်စုံများတောင် ချုပ်လုပ်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။

ဖီးရို (၉) ဟာလည်း ခေသူ မဟုတ်ပါဘူး။ အဆင့်အတန်းရှိသူ မျိုးကောင်းရိုးကောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘိလပ်မှာ ပညာသင်ကြားလာ ခဲ့တဲ့ ခေတ်ပညာတတ် တဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် စစ်အတွင်း ဗရုတ်ဗရက် ကာလကြီးမှာ ဖီးရို (၉) ဟာ အလုပ်လက်မဲ ဖြစ်နေပါသတဲ့။ ငွေလည်း မရှိပါဘူးတဲ့။ မျိုးချစ် စိတ်ဓာတ်တော့ သူလည်း အပြည့်ရှိသူပါ။

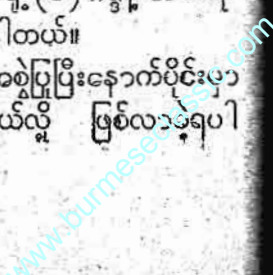
နောင်အခါမှာ အင်ဒီရာက “ဟိုတုန်းက ကျွန်မတို့ လက်ထင် ကြတာကို ဘယ်သူကမှ သဘောမတူကြပါဘူး၊ ဘယ်သူဆို ဘယ်သူမှ သဘောမတူခဲ့ကြပါဘူး” လို့ ပြောပါတယ်။

ဖီးရို (၉) က ဖာရဝီအမျိုးသား မှုစလှင်၊ အင်ဒီရာက ဟိန္ဒူ အမျိုးသမီး (ဗြာမင်)၊ အဲသလိုတော့ ကွဲပြားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ ခေတ်ပညာတတ်တွေ၊ ချစ်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖီးရို (၉) နဲ့ လက်ထပ်

၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့မှာ ဖီးရို (၉) ဂနီနဲ့ အင်ဒီရာ ပရိယာဒါသိဏီတို့ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဖီးရို (၉) ဂနီရဲ့အမည်ကို အစွဲပြုပြီးနောက်ပိုင်းမှာ အင်ဒီရာပရိယာဒါသိဏီဟာလည်း အင်ဒီရာဂနီရယ်လို့ ဖြစ်လာခဲ့ရပါတယ်။ ဂနီကြီးနဲ့ ဆွေမျိုးတော်လို့ မဟုတ်ပါ။

၁၉၄၄ ခုနှစ်မှာ သားကြီး ထူးချွန်ဂန္ဓီကို မွေးဖွားပါတယ်။
ယခုလက်ရှိ အိန္ဒိယရှိ သတ္တမမြောက် ဝန်ကြီးချုပ်ပါ။

နောက်နှစ်နှစ်အကြာမှာ သားငယ် ဆန်ဂျေးဂန္ဓီကို မွေးဖွား
ပါတယ်။ (၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှာ ယောဂျီပြည်ကို သေဆုံးသွားခဲ့
ပါတယ်။) မိခင်ကြီး အင်ဒီရာဟာ ဒီသားနှစ်ယောက်တည်းပဲ မွေးဖွား
ပါတယ်။

ဖီးရို (၉) နဲ့ အင်ဒီရာတို့ လက်ထပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ သူတို့ဟာ
လပ်ကနောင်းမြို့မှာ သပ်သပ် အိမ်ခွဲ နေခဲ့ကြပါတယ်။ ဖီးရို (၉) ဟာ
လည်း နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦးပါ။ ကွန်ဂရက်စ် တီဝင်လည်း ဖြစ်ပါ
တယ်။ သူ့မှာလည်း နိုင်ငံရေးမာန် ရှိပါတယ်။ ယောက္ခမနဲ့လည်း
ခပ်ကွာကွာ နေလိုပါသတဲ့။

ဖီးရို (၉) နဲ့ အင်ဒီရာတို့ဟာ ပျော်ပျော်ပါးပါးပဲနေကြပါတယ်။
ကွန်ဂရက်စ်ပေးတဲ့ တာဝန်တွေကိုလည်း တက်ညီလက်ညီ ထမ်းဆောင်
ခဲ့ကြပါသတဲ့။

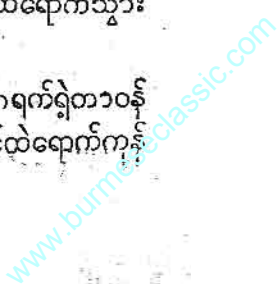
နောက်ပိုင်းမှာ လပ်ကနောင်းမြို့ကထုတ်ဝေတဲ့နေ့ရှင်နယ်ဟာရယ်
သတင်းစာမှာ သူဟာ မန်နေဂျာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါတယ်။

အရှိန်အဝါ ကြီးမားနေတဲ့ ယောက္ခမ နေရှူးရှဲ့ ထီးရိပ်မှာ
ဖီးရို (၉) ဟာ မနေလိုဘူးလို့ အများက ယူဆကြပါတယ်။

အိန္ဒိယရှိ လွတ်လပ်ရေး ကြွေးကြော်သံများဟာလည်း အလွန်
ကျယ်လောင်လာပါပြီ။ ဦးဆောင်ပါတီကြီးဖြစ်တဲ့ ကွန်ဂရက်စ်ပါတီ၊
မွတ်စလင်လိဂ်၊ နောက် တခြားပါတီကြီးငယ်များဟာလည်း ဗြိတိသျှ
အုပ်ချုပ်မှုကို အကြီးအကျယ် ဆန့်ကျင်ကြပါတယ်။

ကွန်ဂရက်စ်တော့ အကြီးအကျယ်ဆုံး လှုပ်ရှားမှု များ ကို
ဦးဆောင်ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ထုံးစံအတိုင်းပဲ နေရှူး ထောင်ထဲရောက်သွား
ပြန်ပါတယ်။

ဖီးရို (၉) နဲ့ အင်ဒီရာတို့ လင်မယားကလည်း ကွန်ဂရက်စ်တာဝန်
များကို ထူးခြားစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူများပီပီ ထောင်ထဲရောက်ကုန်
ကြပါတယ်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်မှာ အင်ဒီရာ ထောင်ကလွတ်ပါတယ်။ ခြေချုပ်နဲ့ လွတ်လိုက်ခြင်းပါပဲ။ ဖီးရို(၉)လည်း မရှေးမနှောင်း လွတ်ပါတယ်။

နေရူးကတော့ ၁၉၄၅ ကျမှ အခြား ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင် များနဲ့အတူ လွတ်ပါတယ်။

ဖီးရိုနဲ့ အင်ဒီရာ ပျော်ရွှင်စွာ ဆက်လက်နေထိုင်ကြပါသတဲ့။ သူတို့ရဲ့ အိမ်ထောင်သက် ငါးနှစ်အကြာမှာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်ကိုရောက်တော့ အိန္ဒိယပြည်ကြီးလည်း လွတ်လပ်ရေးရပြီး နေရူး ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာ ပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာအင်ဒီရာဟာသားကလေးနှစ်ယောက်နဲ့အတူဖီးရို(၉) အိမ်ကနေ ထွက်ခွာလာပြီး နေရူးရဲ့အိမ်ကို လာရောက်နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ အင်ဒီရာဟာ ဝန်ကြီးချုပ် နေရူးရဲ့ လက်ထောက် သဖွယ် နေရူးသွားလေရာမှာ နောက်ပါးက တွေ့နေရတော့တာပဲ။

ဖီးရို(၉)နဲ့တော့ အင်ဒီရာဟာ အိမ်ထောင်ရေး ပြိုကွဲသွားခြင်း မရှိပါဘူးတဲ့။ သူတို့လင်မယားဟာ ဘယ်တုန်းကမှလည်း ကွာရှင်းပြတ်စဲ ခြင်း မရှိခဲ့ကြပါဘူး။

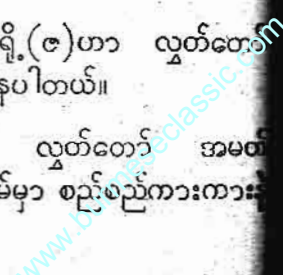
ဖီးရို(၉)ရဲ့ အိမ်ကို အင်ဒီရာဟာ သွားလာ ဝင်ထွက်နေခဲ့ပြီး အင်ဒီရာနေထိုင်ရာ နေရူးရဲ့ အိမ်ကိုလည်း ဖီးရို(၉)ဟာ မကြာခဏ လာရောက်တတ်ပါသတဲ့။

သူတို့ရဲ့ သားငယ်နှစ်ဦးဖြစ်တဲ့ 'ရာဂျစ်'နဲ့ 'ဆန်ဂျေး' ကိုတော့ ကျောင်းမှာ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ဘော်ဒါအဖြစ်ထားပြီး ပညာ သင်ကြားစေခဲ့ကြပါသတဲ့။

လွတ်တော်အမတ် ဖီးရို(၉)

၁၉၅၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဖီးရို(၉)ဟာ လွတ်တော် အမတ်တဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒေလီမှာပဲ နေပါတယ်။

ဖီးရို(၉) ရဲ့ အပေါင်းအသင်း လွတ်တော် အမတ် လူငယ်ပိုင်းနှင့် မိတ်ဆွေများဟာလည်း သူ့အိမ်မှာ စည်စည်ကားကားနဲ့ ဒုတိယအကြိမ်

တွေ့နိုင်ပါသတဲ့။ သူတို့တသိုက်ဟာ လွတ်တော်ထဲမှာ မေးမြန်း၊ ဆွေးနွေး၊ အကြံဉာဏ်ပြု၊ ကန့်ကွက်၊ ဝေဖန်စတဲ့ လုပ်ငန်းများကို ယုံကြည်ချက် အတိုင်း ပြုလုပ်ကြသူများဖြစ်လို့ ထိုစဉ်က လွတ်တော်ထဲမှာလည်း စိုပြည် ခဲ့ကြစေပါသတဲ့။ ဖီးရို (ဇ) ဟာ ဆိုရှယ်လစ် ဝါဒီတဦးလည်း ဖြစ်ပါ သတဲ့။

၁၉၅၇ ခုနှစ်မှာ အိန္ဒိယ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနမှာ ငွေရေး ကြေးရေး အရွယ်အထွေးတခု ဖြစ်ခဲ့တာကို ဖီးရို (ဇ) က ကျကျနန လွတ်တော်မှာ စွဲချက်တင်ခဲ့ပါတယ်။ လွတ်တော်ရဲ့ ဆိုးပြတ်ချက်နဲ့ အိန္ဒိ ကိုစကို အစိုးရက စုံစမ်းရေး ခုံအဖွဲ့တခု ဖွဲ့စည်းစုံစမ်းတော့ မှန်ကန် နေတာ တွေ့ရပါသတဲ့။

တာဝန်ရှိတဲ့ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးလည်း နုတ်ထွက်သွားခဲ့ ရပါ သတဲ့။

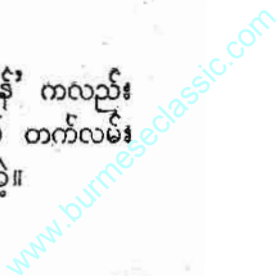
၁၉၅၉ ခုနှစ်မှာတော့ ဖီးရို (ဇ) မှာ နှလုံးရောဂါ စွဲကပ်လာ ပါတယ်။ အင်ဒီရာကလည်း လာရောက်ပြီး အစွမ်းကုန် ပြုစုခဲ့ပါသတဲ့။ နောက်ပိုင်းမှာ သူတို့လင်မယားဟာ 'ကက်သျှမ်းယား' နယ်ထဲကို သွား ရောက်ပြီး အနားယူခဲ့ ကြပါသေးသတဲ့။

မုဆိုးမ အင်ဒီရာ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလမှာတော့ ဖီးရို (ဇ) ရဲ့ နှလုံး ရောဂါ ထပ်ဖြစ်ပြန်လို့ အင်ဒီရာပဲ သွားရောက် ပြုစုရပြန်ပါတယ်။ ဒီတခါ မှာတော့ကလေးဘဝကတည်းကငယ်ပေါင်းကြီးဖော်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အိမ်ထောင် သက်တမ်း ငါးနှစ်ကြာအောင် ပေါင်းသင်းခဲ့တဲ့ ဖီးရို (ဇ) ကို အင်ဒီရာ ဟာ သေမင်းလက်က မကယ်ဘင်နိုင်ခဲ့တော့ပါဘူး။

ဖီးရို (ဇ) ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါမှာတော့ အင်ဒီရာ သောကမီး တောက်လောင် ပူဆွေးခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အိန္ဒိယ သမ္မတကြီး 'ဒေါက်တာ ရာဒါ ကရစ်ရှန်နန်' ကလည်း ဖီးရို (ဇ) ကွယ်လွန်သွားတာကို အလွန်နမော့မြူးပြီး 'တက်ရိပ် တက်လမ်း ရှိသော ကြယ်တပွင့် ကြွေလွင့်သွားရှာတယ်' လို့ ဆိုပါသတဲ့။

အင်ဒီရာ ကလည်း သူ တိုးတက် အောင်မြင်လာခဲ့မှုတွေမှာ သူ့
ခင်ပွန်း ဖီးရို (၉) ရဲ့ ပဲ့ကိုင် အုပ်ထိန်းမှု တစိတ်တဒေသ ပါဝင်ပါတယ်လို့
ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဖီးရို (၉) ကွယ်လွန်ပြီးတဲ့နောက် မှုဆိုးမ ဘဝကို အင်ဒီရာ
ရောက်ရှိသွားချိန်မှာတော့ သူမဟာ အသက် ၄၀ အရွယ်ပဲ ရှိပါသေး
တယ်။

အပိုင်း (၆)

ဘာရတ် (အိန္ဒိယ) သမ္မတနိုင်ငံတော်

‘အိန္ဒိယနိုင်ငံအား စိုးမိုး အုပ်ချုပ်ရန် တာဝန်ကို ပြုတိသျှ
လူမျိုးတို့အား ဘုရားသခင်က အုပ်နှိုင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်’

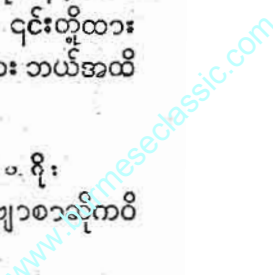
ရှင်ယစ်ကစ်ပလင် (၁၈၆၅-၉၃၆)
ပြုတိသျှ ကဗျာစာဆို

‘အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို ဆုံရှုံးခြင်းဟာ ကျုပ်တို့ပြုတိသျှတွေ
အဖို့ နောက်ဆုံး ဆုံးရှုံးခြင်းနဲ့ အရှုံးကြီး ရှုံးခြင်းပဲဖြစ်မယ်။
အင်္ဂလန်နိုင်ငံကို ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးနိုင်ငံ အဖြစ်က သာမန်
နိုင်ငံ ဘဝမျိုးကို ရောက်အောင် ဖန်တီးလိုက်တာပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်’

ဆာဝင်ဝဟနုဗာချီ (၁၈၂၄-၁၉၆၅)
ပြုတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း

‘နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာရှည်စွာ အုပ်ချုပ်စိုးမိုးနေခဲ့သော
ပြုတိသျှတို့ နောက်ဆုံးသက်တမ်း ကုန်သောအခါ ၎င်းတို့ထား
ရစ်ခဲ့သော အညစ်အကြေးများသည် အိန္ဒိယကြီးအား ဘယ်အထိ
ညစ်ပတ်ပေရေ ကျန်ခဲ့မည်နည်း’

ပ.ရိုး
အိန္ဒိယ ကဗျာစာဆိုကဝိ

‘ယနေ့ သန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ တကမ္ဘာလုံးအိပ်မောကျ နေ့စဉ် အိန္ဒိယသည် အိပ်သော ယောက်ျား နို့သော လားသို့ လွတ်လပ်စွာ ထာဝရ နေရတော့မည်။ ယခု ယနေ့မှစ၍ ရာပေင်တွင် ကြိုရခဲသော အခါသမယကောင်းတခု ပေါ်လာ တော့မည်။’

ကျွန်ုပ်တို့သည် အတိတ်ကို ထားခဲ့ပြီး ခေတ်သစ် တခုသို့ ချီတက်လာကြလေပြီ။ ၎င်း ခေတ်အစား နှစ်ပေါင်းများစွာ ပိနှိပ် ချုပ်ချယ်ခြင်း ခံလာခဲ့ရသော တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် လွတ်လပ်စွာ သွားလာ လှုပ်ရှား ပြောကြားနိုင်သောခေတ်သစ်သို့ ရောက်လာကြလေပြီ။ ယင်းကဲ့သို့ စိတ်ထိခိုက်စရာ ကောင်းသည့် အခါသမယမျိုးတွင် ...

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကာယ စိတ္တ နှစ်ပါးစလုံး၌ အင်အား တောင့်တင်းခြင်း ဖြစ်ရအောင် အားသွန် ကြိုးပမ်းကြပါစို့ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုမှသာ သဘာဝကျပေမည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသာမက တကမ္ဘာလုံး၏ အကျိုးကို ပြုကြပါ စို့ဟု သစ္စာပြုကြပါသည်။ ယခု ယနေ့အခါမှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ်ဆိုးကြီးကို စာရင်းပိတ်ကာ လွတ်လပ်သော အိန္ဒိယကို ပြန်၍ တွေ့ကြရပါပြီ’

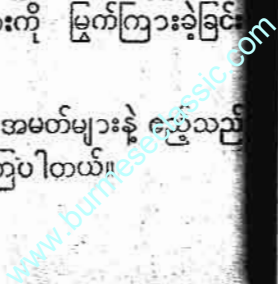
ဂျဝါတာလာနေရှူး

ဝန်ကြီးချုပ် (အိန္ဒိယ သမ္မတနီဇင်တော်
၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့
(ည သန်းခေါင်ယံ)

အိန္ဒိယနိုင်ငံသစ်၌ လွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဒေါက်တာရာဇိန္ဒရာ ပရာဆတ် အမျိုးပြုတဲ့ အိန္ဒိယ လွတ်တော် ဖွင့်လှစ်ပွဲ အခမ်းအနားများ ပြီးဆုံးသော ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက် ညသန်းခေါင်ယံ အချိန်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ မိန့်ခွန်းကို ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ‘နေရှူး’ က လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနား တက်ရောက်သူများကို မြှောက်ခံခဲ့ခြင်း ပါပဲ။

လွတ်တော် ခန်းမထဲမှာရှိတဲ့ လွတ်တော် အမတ်များနဲ့ ဧည့်သည် ငှက်များဟာ ငြိမ်သက်စွာ နားစိုက်လျက် ရှိကြပါတယ်။

ဒုတိယအကြိမ်

‘နေရူး’ရဲ့ မိန့်ခွန်း ပြီးဆုံးတာနဲ့ တပြိုင်နက်တည်းပဲ နောက်ဘက် မှာရှိတဲ့ နာရီကြီးကလည်း ညဉ့်သန်းခေါင်ယံ ၁၂ နာရီ တိတိကို တထပ် တည်း ဆိုဆည်းပြီး နာရီထိုးသံ ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ တဆက်တည်း ခရုသင်းမှုတ်သံနဲ့ စည်တီးသံလည်း ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။

လွှတ်တော် ခန်းမရဲ့ အပြင်ဘက်မှာလည်း မီးရှူးမီးပန်းတွေ ဟာ မိုးကောင်းကင်ထက်ကို ထောင်ဆက်သွားကြပါပြီ။ လျှပ်ပန်း လျှပ်နှယ်များ ဝင်းလက်သကဲ့သို့သော မီးပန်း ရောင်စုံများကြောင့် မိုးကောင်းကင်ကြီးဟာလည်း မင်္ဂလာအပေါင်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဆေးရောင်စုံ မိုးကောင်းကင်ကြီး အသွင်ကို ပြောင်းလဲသွားပါတော့တယ်။

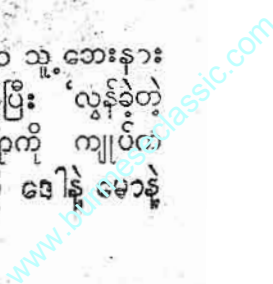
ကျယ်လောင်စွာ မြည်ဟိန်းတဲ့ အမြောက်သံကြီး ဘေးလည်း ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ အိန္ဒိယ တပြည်ထောင်လုံးမှာ ရှိကြတဲ့ လူ သန်းပေါင်း ၃၀၀ ကျော်တို့ရဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ တပြိုင်နက် ဟစ် ကြွေးလိုက်တဲ့ အသံတွေ၊ အိုးစည်ဗိုမောင်း၊ လင်ကွင်းစတဲ့ လူမျိုးစုံရဲ့ တူရိယာမျိုးစုံ အသံဟာလည်း အိန္ဒိယ ပြည်ထောင်စု တဝန်းလုံးမှာ တပြိုင်နက် တုန်ခါ မြည်ဟိန်းနေကြပါပြီ။

ဗြိတိသျှရဲ့ ယူနိုက်တက်အလံဟာလည်း တိုင်ထိပ်ပေါ်က လျှောကျ လာခဲ့ပါပြီ။ လွတ်လပ်တဲ့ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံရဲ့ အမျိုးသား အလံဟာ တိုင်ထိပ်ပေါ်ကို တလူလူ လွှင့်တက်လို့ လာပါတော့တယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေ အိမ်ပြန်ရပါတော့မယ်။

အိန္ဒိယတနိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုများဖြစ်တဲ့ ဟိန္ဒူ၊ မွတ်စလင်၊ ဆစ်ခါ၊ တမီးလ်၊ ဘင်္ဂါလီ၊ မဒရာစီ အစရှိတဲ့ ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး ညီညွတ်စွာစောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရတော့မယ့် လွတ်လပ်ရေးကြီးနဲ့ အလံတော်ကြီးပါပဲ။

နိုင်ငံတဝန်းလုံးမှာရှိတဲ့ နေအိမ်၊ ရုံး၊ အဆောက်အအုံများ၊ ဟိန္ဒူဘုရားကျောင်းများ၊ မွတ်စလင် ဗလီဝတ်ကျောင်းများ၊ ဆစ်ခိ ဘုရားကျောင်းများ အားလုံးမှာလည်း လျှပ်စစ်မီးပဒေသာ အလှအပ များဖြစ်အောင် ထွန်းညှိသားပြီး လွတ်လပ်ရေးကြီးကို ကြိုဆိုနေကြ ပါတယ်။

လွှတ်တော်ထဲမှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်နေရူးဟာ သူ့ဘေးနား မှာရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် (ကိုယ်ရေးအရာရှိ) တဦးဘက်ကို လှည့်ပြီး ‘လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်က လန်ဒန်မြို့မှာ ဘုရင်ခံချုပ် လင်လစ်ဂရော့ကို ကျုပ်က ၁၀ နှစ်အတွင်း ကျုပ်တို့နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ရရမယ်လို့ ဒေါနဲ့ မောနဲ့

ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ဒီတော့ သူက ဒီမှာ မစွတာနေရူး၊ အိန္ဒိယဟာ ကျုပ်
လက်ထက်မှာလဲ လွတ်လပ်ရေး မရနိုင်ဘူး၊ ခင်ဗျား လက်ထက်မှာလဲ
လွတ်လပ်ရေး မရနိုင်ဘူးလို့ ပြန်ပြောခဲ့ဖူးတယ်လို့ ပြောယင်း နေရူးရဲ့
မျက်နှာပြင်ဟာ ကျေနပ်နေတဲ့ အပြုံးများနဲ့ ဖုံးလွှမ်းသွားပါသတဲ့။

လွတ်လပ်သော ပါကစ္စတန်

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှာ ပါကစ္စတန်တို့ရဲ့
ခေါင်းဆောင်ကြီး မိုဟာမက် အလီဂျင်းနား ခေါင်းဆောင်ပြီး လွတ်
လပ်ရေး နေထူးနေ့မြတ်ကြီးကို အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာကဲ့သို့ပဲ တနိုင်လုံး
ခြိမ့်ခြိမ့်သည်းသည်း ကျင်းပနေကြပါတယ်။

တနိုင်လုံးမှာရှိတဲ့ အဆောက်အအုံတိုင်းမှာလည်း ပါကစ္စတန်
နိုင်ငံသစ်ရဲ့ အလံတော်ဘာ လေမှာ တလူလူလွှင့်ပြီး ဝင်ကြားစွာ ရှိနေ
ပါတယ်။ ဘုံဘေမြို့ (အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း)မှာရှိတဲ့ အိမ်တစ်အိမ်မှာတော့
ပါကစ္စတန်အလံရော၊ အိန္ဒိယအလံပါ ပူးတွဲလွှင့်ထူထားပါတယ်။ အိမ်ရှင်
ကတော့ ပါကစ္စတန် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂျင်းနားရဲ့သမီး ဒီနာပါပဲ။
နှစ်နိုင်ငံရဲ့ အစွန့်ရှည်သော ညီညွတ်ရေးကို ရည်ရွယ်ပုံရပါတယ်။

အစ္စလာမ် ဘာသာဝင်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ရမ်ဇန် ဥပုသ်လရဲ့
နောက်ဆုံး သောကြာနေ့ရှိ တိုက်ဆိုင်နေတဲ့အတွက်လည်း များစွာ
ထူးခြားနေပါတယ်။

အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ဟာ ဗြိတိသျှတွေ စတင်သိမ်းပိုက်စဉ်က တနိုင်ငံ
တည်း ဖြစ်ပေမယ့်လည်း ယခု လွတ်လပ်ရေးအောင်ပန်းကို ဆွတ်ခူး
လိုက်ချိန်မှာတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံနဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရယ်လို့ နှစ်နိုင်ငံ
ဖြစ်သွားပါပြီ။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့မှာ ဗြိတိသျှအစိုးရရဲ့ကိုယ်စား
အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ် လော့ဒ်မာင့်ဘက်တန်က ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင်
တွေ၊ မှတ်စလင်လိဂ် ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ဆစ်ခ်ခေါင်းဆောင်တွေကို
ခေါ်ယူပြီး သမိုင်းတင်မယ့် အစည်းအဝေးပွဲကြီးတခု ကျင်းပပေးခဲ့
ပါတယ်။

သုံးပါတီခေါင်းဆောင်များကတော့ ကွန်ဂရက်မှနေရူး၊ ပဒေးနဲ့
ကရီပါလာနီ၊ မှတ်စလင်လိဂ်မှ ဂျင်းနား၊ အလီခန်၊ ဆာဒါအဗ္ဗဒူရမ်
နစွတာ၊ ဆစ်ခ်အဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင် ဆာဒါဘာလဒေဆင်းတို့ပါပဲ။

အဲဒီဆွေးနွေးပွဲမှာ သူတို့ဟာ အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန် ဆိုပြီး လွတ်လပ်သောနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံ သီးခြား တည်ထောင်ကြဖို့ အပြီးသတ် အားလုံးညီညွတ် သဘောမျှခွဲကြပါတယ်။ (ဒီယခင်ကလည်း ဆွေးနွေး ပွဲများ အကြိမ်ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ကြပြီ။)

ဆစ်ခီခေါင်းဆောင်ကြီးများနဲ့ ဆစ်ခီအမျိုးသားများဟာလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးထဲမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြဖို့ သဘောတူခဲ့ကြပါသတဲ့။

ဂန္ဓိရှဲ့လမ်းညွှန်ချက်

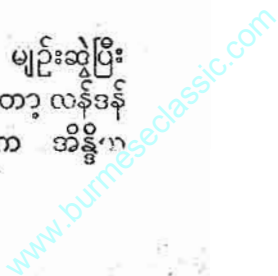
အိန္ဒိယ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ ဖခင် မဟတ္တဂန္ဓိကြီးကတော့ အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန်ဆိုပြီး ခွဲခြမ်း တည်ထောင်တာကို လုံးဝ သဘောမတူခဲ့ပါဘူး။ တိုင်းရင်းသား ညီနောင်အားလုံးကို တနိုင်တည်း အဖြစ်သာ စည်းလုံးစွာနဲ့ သူမြင်ချင်ပါတယ်။ သူ့ဆန္ဒကို နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ တင်ပြ ခဲ့ပေမယ့် မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။

ဒါကြောင့် သြဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ ကာလကတ္တားမြို့ လူထု စည်းဝေးပွဲကြီးမှာ နှစ်နိုင်ငံစလုံးရဲ့ ခေါင်းဆောင်များကို ရည်ညွှန်းပြီး အောက်ပါသြဝါဒစကားများကို လမ်းညွှန် မိန့်ကြားခဲ့ပါတယ်။

“အာဏာဆိုတာ အလွန် ကြောက်စရာကောင်း တယ်။ အာဏာကို ကြပ်ကြပ် သတိထားကြ။ သံကို သံဖျက်သလို လူကို အာဏာက ဖျက်ဆီးတယ်။ အာဏာ ဟာ လူတွေကို ညှို့ယူ ဖမ်းစားတတ်တယ်။ အာဏာရဲ့ ညှို့ယူ ဖမ်းစားမှုကို တသက်လုံး မခံကြနဲ့။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် အာဏာရှင်လို့ သဘောမထားကြနဲ့။ ဤတတွေဟာ သန်းပေါင်း များစွာသော ဆင်းရဲသား အိန္ဒိယပြည်သူ တွေရဲ့ အကျိုးကို သည်ပိုးဖို့ ဒီအာဏာကို ရလာကြတာ ဖြစ်တယ်လို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ ခံယူကြ....”

ဆစ်ခီ-နှစ်ပိုင်းကွဲ

အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန်ဆိုပြီး မြေပုံကားချပ်ပေါ်မှာ မျဉ်းဆွဲပြီး ဗြိတိသျှတို့ကိုယ်စား နယ်နိမိတ် သတ်မှတ် ခဲ့ခြင်းပေးခဲ့သူကတော့ လန်ဒန် က ရှေ့နေကြီး ‘ဆာရက်ကလစ်(ဖ)’ပါပဲ။ သူဟာ ယခင်က အိန္ဒိယ မြေပေါ်ကို တခါမျှပင် ခြေမချခဲ့ဖူးပါဘူး။

ဒါကြောင့် ယခင် အိန္ဒိယတိုက်ငယ်မှာ အစုစည်းဆုံး၊ စစ်သွေး စစ်စိတ် အပြည့်ဝဆုံးဖြစ်တဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်က ဆစ်ခ် လူမျိုးတွေရဲ့ မြို့တော် 'လာဟို'ဟာ ပါကစ္စတန်ပြည်ဘက်ကို ပါသွားခဲ့ပြီး၊ ဆစ်ခ်တွေရဲ့ ဘာသာရေးအထွတ်အမြတ် ထားရှိရာ 'ကျောင်းတော်ကြီး' တည်ရှိတဲ့ 'အမ်မရစ်ဆာ'မြို့ဟာတော့ အိန္ဒိယပြည်ဘက် ပါသွားသတဲ့။ ဆစ်ခ်လူမျိုး တွေဟာလည်း နှစ်ခြမ်းခွဲခံရသလို ဖြစ်သွားတာပဲ။

၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာ အင်အားနှစ်သန်းခွဲခန့်မျှ ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယ တပ်မတော်ဟာလည်း နှစ်ခြမ်းကွဲရပါတယ်။ ပါကစ္စတန် တပ်မတော်မှာ အမှုထမ်းလိုသလား၊ အိန္ဒိယ တပ်မတော်မှာ အမှုထမ်းလိုသလား၊ ကြိုက် ရာဘက်ကို ပြောင်းရွှေ့ အမှုထမ်းနိုင်ပါတယ်။

တိုင်းရင်းသားတွေဟာလည်း မိမိကြိုက်ရာဘက်မှာလိုက်ပြီး နေထိုင် နိုင်ပါတယ်။ ဟိန္ဒနယ်သည်နယ် ပြောင်းကြတယ်ဆိုတာလိပ် လူအုပ်ကြီး များဟာ သန်းနဲ့ချီပြီး မိမိနှစ်သက်ရာ နိုင်ငံမှာ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြပါ တယ်။ ဒုက္ခ အများကြီး ရောက်ပါတယ်။ ဟိန္ဒူ အကြမ်းဖက်သမားများ အုပ်စု၊ မွတ်စလင် အကြမ်းဖက်သမားများ အုပ်စု၊ ဆစ်ခ် အကြမ်းဖက် သမားများ အုပ်စုတွေရဲ့ လက်ချက်ကြောင့် ဆူပူမှုတွေ၊ မီးရှို့ပွဲကြီးတွေ၊ အဓိကရုဏ်းကြီးတွေဟာ နှစ်ပြည်ထောင်စလုံးမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ လူတွေ အများကြီး သေကြေ ထိခိုက် အနာတရ ဖြစ်ကုန်ကြတာပဲ။

တခြားနိုင်ငံသို့ ဆူပူမှုမကူး

ဒါပေမယ့် ထူးခြားတာကတော့ တခြားနိုင်ငံများမှာ နေထိုင် ကြတဲ့ ဟိန္ဒူ၊ မွတ်စလင်၊ ဆစ်ခ်တွေဆီကို အဲဒီရန်မီးပွားများ ထိရောက်စွာ ကူးစက်တောက်လောင်ခြင်း မရှိကြပါဘူး။ ပြည်ပမှာ မှီတင်း နေထိုင် ကြတဲ့ အိန္ဒိယ တိုက်သားများဟာ ထိုနိုင်ငံတွေရဲ့ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ စည်းမျဉ်းများကို ရိုသေလိုက်နာပြီး ပိပိပြားပြားပဲ နေထိုင်ကြတာဟာ ချီးကျူးစရာပဲ။ ယနေ့တိုင်အောင်ပဲ အိန္ဒိယမှာ ဆူပူမှု၊ ရန်စောင်မှု၊ အကြမ်းဖက်မှု၊ အဓိကရုဏ်း ဖြစ်မှုကြီးများဟာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေမယ့်လို့ လည်းပဲ တခြားနိုင်ငံများကို ကူးစက်မှာ များစွာ စိုးရွံ့ဖွယ် မရှိပါ။

ယခင်က အိန္ဒိယ ရဲတပ်ဖွဲ့ဆိုပြီး တဖွဲ့တည်းရှိပေမယ့် ယခုလော့ နှစ်နိုင်ငံဖြစ်လာပြီမို့ ရဲအဖွဲ့ကိုလည်း နှစ်ခြမ်းခွဲရပါတယ်။ ရုံးသုံးဖွဲ့စည်း များ၊ ရထားများ၊ ကားများ၊ လေယာဉ်ပျံများ၊ စစ်လက်နက်ပစ္စည်း များ၊ ငွေစက္ကူများ၊ တံဆိပ်ခေါင်းများမှအစ ဓာအုပ် ဗာတမ်းများ၊

စားသောက်ကုန်၊ လူသုံးကုန် ပစ္စည်းအမျိုးအမည်ပေါင်း များပြားစွာ တို့ကိုလည်း သူ့အချိုးအစားနဲ့သူ နှစ်ခြမ်း ခွဲဝေယူကြရပါတယ်။

ယခင်က တတိုင်းပြည်တည်း နေပြီး လက်ထက်ပွား ပစ္စည်းများ ဖြစ်လို့ ခွဲဝေယူကြရခြင်းပါ။ လူဦးရေရှဲ နယ်မြေ အချိုးအစား ပမာဏ အလိုက် ခွဲဝေကြခြင်းပါပဲ။

နိုင်ငံခြား သုံးငွေများကို အမွေခွဲရာမှာတော့ ပါကစ္စတန်က 'ဆယ်ခုနှစ်ခွဲ' ရာခိုင်နှုန်း ရရှိပြီး၊ အိန္ဒိယက 'ရှစ်ဆယ်နှစ်ခွဲ' ရာခိုင်နှုန်း ရပါတယ်။

ထူးဆန်းတာကတော့ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်အနေနဲ့ ပေးဆပ်ရမယ့် အကြေးများကို အမွေခွဲကြရတာပါပဲ။

အိန္ဒိယ တိုက်ငယ်ဟာ နှစ်ပြည်ထောင် လွတ်လပ်ရေး ရချိန်မှာ နိုင်ငံခြားသို့ပေးရန် အကြေးပေါင်း ဒေါ်လာ ကုဋေငါးရာ တင်ရှိနေ ပါတယ်။ အဲဒီ ကြေးတွေကိုလည်း အမွေခွဲရပါလိမ့်မယ်။ ရစရာရှိတုန်း ကတော့ ယူပြီး၊ ပေးစရာကိုတော့ ငြင်းဆန်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။

သို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားငွေ ဆယ်ခုနှစ်ခွဲ ရာနှုန်းရတဲ့ ပါကစ္စတန်က ကြေးကိုလည်း ဆယ်ခုနှစ်ခွဲ ရာနှုန်းဆပ်ဖို့ သဘောတူရပြီး ရှစ်ဆယ် နှစ်ခွဲ ရာနှုန်းရတဲ့ အိန္ဒိယကလည်း ရှစ်ဆယ်နှစ်ခွဲ ရာနှုန်းဆပ်ဖို့ သဘော တူခဲ့ကြပါသတဲ့။

အပိုင်း (၇)

ကက်သျှမီးယားကိုတော့ လုကြသည်

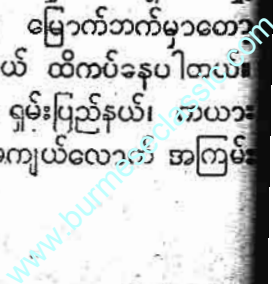
မဟာရာဂျာ စော်ဘွားတွေနဲ့ သူတို့ပိုင် ပြည်နယ်များဟာလည်း ချောင်ခိုပြီးတော့ သီးခြား နေလို့မရတော့ပါဘူး။ နီးစပ်ရာ အလွမ်း သင့်ရာ တိုင်းပြည်ဘက်ကို ပါဝင် ပူးပေါင်းကြရပါတော့မယ်။

မဟာရာဂျာ အများစုရဲ့ ပြည်နယ်များကတော့ အိန္ဒိယပြည်ကြီး ဘက်ကို ပါဝင်ပူးပေါင်းပြီး၊ မဟာရာဂျာ ပြည်နယ် အနည်းငယ်တို့က တော့ ပါကစ္စတန်နဲ့ ပါဝင် ပူးပေါင်းသွားကြပါတယ်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လထဲမှာ အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန်တို့ နိုင်ငံ အသီးသီး ပေါ်ပေါက်လာကြပြီး မဟာရာဂျာ စော်ဘွားနယ်များလည်း သင့်ရာတင့်ရာ တိုင်းပြည်နဲ့ ပူးပေါင်း ပါဝင်သွားကြပေမယ့် ဘယ် တိုင်းပြည်နဲ့မှ မပူးပေါင်းသေးပဲ တိုင်းပြည် သီးခြား ထူထောင် ခွင့်ပြုဖို့ အရေးဆိုနေတဲ့ စော်ဘွားနယ်တနယ် ရှိနေပါသေးတယ်။

တခြား မဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာကျော် ကက်သျှမီးယားပြည်နယ် ပါပဲ။ အဲဒီပြည်နယ်ကို စိုးမိုးပိုင်သ အုပ်ချုပ်နေသူကတော့ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကက်သျှမီးယားပြည်နယ်ဟာ အိန္ဒိယပြည်ရဲ့ မြောက်ဘက်ထိပ် ဖျားမှာ ရှိပါတယ်။ ပါကစ္စတန်နဲ့လည်း နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်နေပြီး၊ ပါကစ္စတန်ရဲ့ အရှေ့ဘက်မှာ ရှိပါတယ်။ ကက်သျှမီးယားရဲ့ အရှေ့ဘက် နယ်နိမိတ်ကတော့ တရုတ်ပြည်ကြီးပါပဲ။ မြောက်ဘက်မှာတော့ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံနဲ့ နယ်နိမိတ် အနည်းငယ် ထိကပ်နေပါတယ်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့်တော့ မြန်မာနိုင်ငံက ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကယား ပြည်နယ်နဲ့ ကရင်ပြည်နယ် သုံးခုပေါင်းရဲ့ အကျယ်လောက် အကြမ်း အားဖြင့် ရှိပါတယ်။

အင်ဒိုရှားဂန္ထီလုပ်ကြံမှုနဲ့ ဆင်ခဲအကြမ်းဖက်သမားများ ၁၀၃

ကက်သျှမီးယားဟာ အလွန်သာယာလှပပြီး ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီးများရဲ့ အပေါ်မှာ တည်ရှိပါတယ်။

မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းရဲ့ ဘိုး၊ဘေး များဟာ ကက်သျှမီးယားကို လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်တရာကျော်ခန့်က အရှေ့အိန္ဒိယကုမ္ပဏီထံက ရှုပ်ပေးငွေခြောက်သန်းနဲ့ အပြီးအပိုင် ဝယ်ယူပြီး ကိုယ်ပိုင်ပြည်နယ်အဖြစ် နန်းဆက်ယူထောင်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ် မောင်ဘက်တန်နဲ့တကွ အိန္ဒိယ ပါကစ္စတန်နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ကြီးများက မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းကို သူ့ပြည်နယ်အား ကြိုက်ရာတိုင်းပြည်နှင့် ပူးပေါင်းပါရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြသော်လည်း မဟာရာဂျာကတော့ ဘယ်ဘက်နဲ့မှ မပေါင်းလိုပါဘူး။ သူကလည်း ကက်သျှမီးယားဆိုပြီး သီးခြားနိုင်ငံတခု ထူထောင်လိုခဲ့ပါသတဲ့။

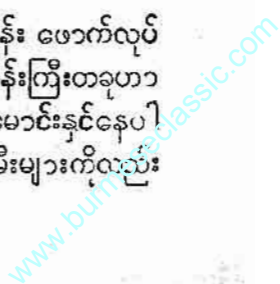
၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအထိ နှစ်နိုင်ငံ ပေါ်ထွန်းပြီး နှစ်လကျော် ကြာသည့်တိုင်အောင်ပဲ ကက်သျှမီးယား မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းဟာ သူ့ပြည်နယ်ကိုဘယ်ဘက်နှင့်မှ မပေါင်းပဲ ခပ်တင်းတင်းပဲ နေခဲ့ပါသတဲ့။

ပါကစ္စတန် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂျင်းနားဟာ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းကို သူ့တိုင်းပြည်နဲ့ ပူးပေါင်းဖို့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကြိုးစားကြည့်သော်လည်း မရခဲ့ပါဘူး။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဂျင်းနားဟာ သူ စေလွှတ်ထားတဲ့ အထောက်အပံ့များထံမှ ပြတ်သားတဲ့ သတင်းတခုကို ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ကက်သျှမီးယားဟာ ပါကစ္စတန်နဲ့ ဘယ်တော့မှ ပူးပေါင်းလာမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာပါပဲ။

ပါကစ္စတန်က ကက်သျှမီးယားကို ငင်ထိုက်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ ည။

ဟိမဝန္တာ တောင်တန်းကြီးများပေါ်မှာ ဖြတ်သန်း ဖောက်လုပ်ထားတဲ့ ကားလမ်းကြီးတခုပေါ်မှာ ထရပ်ကားယာဉ်တန်းကြီးတခုဟာ တစ်ခုတခုသော ရည်မှန်းချက် တနေရာကို ရှေးရှုပြီး မောင်းနှင်နေပါတယ်။ ညအမှောင်မှာ ထရပ်ကားယာဉ်တန်းရဲ့ ရှေ့မီးများကိုလည်း ပိတ်ထားပါတယ်။

မှောင်မိုက်လှတဲ့ ညတည

ထိုညဟာ ရာသီဥတု အလွန်ပင် ချမ်းအေးလှတဲ့ ညတညလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆောင်းဥတုပင် ရောက်လာပြီမို့လို့ ဟိမဝန္တာ တောင်ပေါ် ရေခဲပြင်များကို ဖြတ်သန်း တိုက်ခတ်လာတဲ့ လေကလည်း အရိုးကွဲလှပတတ် ချမ်းအေးလှပါတယ်။

မှောင်မိုက်လှတဲ့ ညမှာ ထရပ်ကား ကွန်ဗိုင်းယာဉ်တန်းကြီးဟာ ဂျေလမ် မြစ်ကမ်းနဖူးကို အရောက်မှာ ခေတ္တ ရပ်တန့်သွားပါတယ်။

ပါကစ္စတန်နဲ့ ကက်သျှမီးယား နယ်စပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြစ်ရဲ့ ဟိုမှာဘက်ကမ်းဟာတော့ ကမ္ဘာကျော်အောင် လှပတဲ့ ကက်သျှမီးယား ပါပဲ။

ပထန်တပ်သားများ

ခေတ္တ ရပ်တန့်ထားတဲ့ ထရပ်ကား ယာဉ်တန်းကြီးရဲ့ အတွင်းဘက်မှာ လိုက်ပါလာကြတဲ့ သူများကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလျှင်တော့ မုတ်ဆိတ်မွေးဖားဖား၊ ဗောင်းထုပ်ကားကားကြီးများနဲ့ ပထန် အမျိုးသားကြီးတွေကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ လူတိုင်းစေ့ လက်နက်များ စွဲကိုင်ထားကြပါတယ်။ ငြိမ်ငြိမ်ကလေး အသံမပြုပဲနဲ့လည်း ထိုင်နေကြပါတယ်။ အမှောင်ထုထဲမှာ သူတို့ရဲ့မျက်စိများကတော့ အရောင်တလက်လက် ထွက်နေကြပါတယ်။

သူတို့ကို အုပ်ချုပ်လာသူ အချို့ကတော့ ပါကစ္စတန် စစ်အရာရှိတချို့ ပါပဲ။ ဆယ်ရက်ခါယက်ခန်ဆိုသူ အရာရှိတဦးက အားလုံးကို ဦးစီးအုပ်ချုပ်လာပါတယ်။

သူတို့ဟာ ပါကစ္စတန် ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂျင်းနားက ကက်သျှမီးယားကို အလစ်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်စေတဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေပါပဲ။

ခဏကြာတော့ 'ခါယက်ခန်ဟာ သူ့ယာဉ်တန်းကို ဂျေလမ်မြစ်တံတားအား ဖြတ်ကျော် မောင်းဝင်သွားစေပါတော့တယ်။

ရှေ့မလှမ်းမကမ်းမှာရှိတဲ့ မူဇာဖာရာဘတ် မြို့ကလေးဆီကို ယာဉ်တန်းကြီး တဟုန်ထိုး မောင်းနှင်ဝင်ရောက်သွားပါတယ်။

ချက်ချင်းပဲ 'မူဇာဖာရာဘတ်' မြို့ကလေးကို 'ခါယက်ခန်' ဦးစီးတဲ့ ပထန် တပ်သားတွေဟာ စီးနင်းမိသွားပါတော့တယ်။ အဲဒီမြို့ကလေးမှာ ရှိနေတဲ့ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းရဲ့ မုတ်စလင် အမျိုးသား စစ်သား

တချို့နဲ့လည်း ပူးပေါင်းမိသွားပါတယ်။ (မဟာရာဂျာဟာ ဟိန္ဒူ ဘာသာဝင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကိုယ်ပိုင် စစ်တပ်က မွတ်စလင် စစ်သားတချို့ဟာ ပါကစ္စတန်နဲ့ ပူးပေါင်းချင်စိတ် ရှိနေကြပါတယ်။)

‘မူဇာဖာရာဘတ်’ မြို့ကလေးကို ကောင်းမွန်စွာ စီးနင်းမိပြီး ချိန်မှာတော့ တပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ‘ခါယက်ခန်’လာ ‘ဆရင်နဂါ’မြို့ ဘက်ဆီကို ဦးတည် ချီတက်ရန် စိုင်းပြင်းလိုက်ပါတယ်။

ဆရင်နဂါဟာ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းရဲ့ ရှေ့နန်းတော်ရှိတဲ့ ကက်သျှမီးယားရဲ့ မြို့တော်ပါပဲ။ ဆရင်နဂါ မြို့တော်ကို သိမ်းပိုက် မိပြီးယင်တော့ ကက်သျှမီးယား ပြည်နယ် တခုလုံးကို ပါကစ္စတန်က ပိုင်သွားပါပြီ။ ဆရင်နဂါကို ရောက်ဖို့ကတော့ နောက်ထပ် မိုင် ၁၃၀ ကျော်မျှ ချီတက်ရပါဦးမယ်။

နောက်တနေ့မှာတော့ ဆရင်နဂါကို ရောက်ရှိ သိမ်းပိုက်နိုင်လိမ့် မယ်လို့ ခါယက်ခန် တွက်ဆလိုက်ပါတယ်။

သူ့တပ်သားတွေကို ရွှေဆက်လက် ချီတက်ဖို့ အမိန့် ပေးရန် ပြင်လိုက်တဲ့ အခါမှာတော့ သူ့အနီးအနားမှာ ပထန်တပ်သားတွေ မရှိတော့ပါဘူး။

ပထန် တပ်သားတွေဟာ မြို့ထဲမှာရှိတဲ့ ဈေးတန်းတွေ၊ ဆိုင်ခန်း တွေဆီကို ရောက်ကုန်ကြပါပြီ။ တွေ့သမျှ ဆိုင်ခန်းတွေကို သေနတ်တွေနဲ့ ပစ်ခတ် ဖွင့်ဖောက်ပြီး ရသမျှ ပစ္စည်းတွေကို လုယက် ယူငင်ကုန်ကြ ပါပြီ။

သူတို့ဟာ ဆရင်နဂါမြို့ကို ချီတက်တိုက်ခိုက်ဖို့ လိုက်လာကြ တာဟာ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကြောင့် မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ တိုက်ပွဲဝင်ယင်းနဲ့ ရရှိမယ့် ဝေစုတွေကို လိုချင်တဲ့အတွက် လိုက်လာကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါ သတဲ့။

ခါယက်ခန် မှန်းချက်နဲ့ နှမ်းထွက်မကိုက် ဖြစ်နေပါပြီ။

ပထန်စစ်သားတွေကို ရွှေချီတက်ဖို့ လိုက်လံဆွဲခေါ်ပေးမယ့်လည်း လုယက်လို့ မဝဘေးတဲ့အတွက် ငြင်းဆိုနေကြပါသတဲ့။

ခါယက်ခန်ဟာ နောက်ထပ် ၇၅ မိုင် ခရီးကို ရောက်ဖို့အတွက် ၂ ရက်တိုင်မျှ အချိန်ကုန်ခံကာ ချီတက်ခဲ့ရပါတော့တယ်။

လမ်းမှာ တွေ့သမျှ လုယက်ယူငင်နေတဲ့ ပထန်စစ်သားတွေကို စောင့်ဆိုင်း ခေါ်ယူနေခဲ့ရလို့ ဖြစ်ပါသတဲ့။

အိန္ဒိယတပ်က သတင်းရရှိ

၁၉၄၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှာ ပါကစ္စတန် အစိုးရက ဖေလွတ်လိုက်တဲ့ ပထန်တပ်တွေဟာ ဆရင်နဂါ မြို့ကို ဦးတည် ချီတက်လာနေပြီဆိုတဲ့ သတင်းကို နယူးဒေလီမှာရှိတဲ့ အိန္ဒိယ အစိုးရ တပ်က သတင်းရရှိသွားပါပြီ။

အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့မှာတော့ အိန္ဒိယ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် ဗိုလ်မိန့်နဲ့ ဗိုလ်မှူးကြီး မာနက်ရှိုးတို့ အဖွဲ့ဟာ ဆရင်နဂါမှာရှိတဲ့ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းဆီကို အတူးလေယာဉ်နဲ့ အပြေးအလွှား ရောက် ရှိလာကြပါတယ်။ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းနဲ့ တွေ့ကြပါတယ်။ သူတို့ ဆွေးနွေးကြပါတယ်။

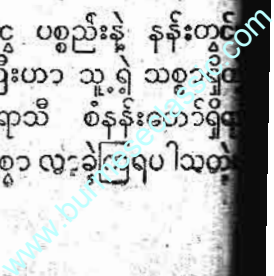
မဟာရာဂျာဟာ သူ့ပြည်နယ်ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံထဲ ဝင်ရောက်ဖို့ သဘောတူလိုက်ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် အသေးစိတ် အချက်အလက်တွေကို ရေးဆွဲစာချုပ်ဖို့ လိုအပ်နေပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် မိန့်နဲ့ဟာ ဒေလီကို တခေါက်ပြန်ရပါမယ်။ အိန္ဒိယ အစိုးရဘက်ကလည်း မဟာရာဂျာလိုချင် တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ရေးဆွဲပြီး စာချုပ်စာတမ်းများ ပြုလုပ်ရမယ် ပြီးယင် မိန့်နဲ့ မဟာရာဂျာရှိရာကို ပြန်လာရပါမယ်။

ဒီကြားထဲမှာ မဟာရာဂျာဟာ အိန္ဒိယ နယ်စပ်ဘက်နဲ့ နီးတဲ့ ဂျမူး မြို့ကို ဆင်းလာပြီး စောင့်ဆိုင်းနေမယ် စသည်ဖြင့် စီစဉ်လိုက်ကြ ပါတယ်။ ပြီးယင် ကက်သျှမီးယားကို အိန္ဒိယပြည်ထဲ ဆွဲသွင်းလိုက်ပြီး အိန္ဒိယ စစ်တပ်များလည်း ကက်သျှမီးယားထဲကို ဝင်နိုင်ပြီပေါ့။

မိန့်နဲ့ ဒေလီကို တခေါက် လေယာဉ်ရုံ ပြန်ပြေးရပါတယ်။

၁၉၄၇ခု အောက်တိုဘာ ၂၆ ရက်နေ့မှာ မဟာရာဂျာဟာရီဆင်း ဂျမူးမြို့ကို ဆင်းသက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဆရင်နဂါကို သူ စွန့်ခွာ လာခဲ့ပါပြီ။ တဖြည်းဖြည်းချင်း လှယ်ကတိုက်ခိုက်လာခဲ့တဲ့ ပထန်တပ်တွေ ဟာလည်း ဆရင်နဂါကို ဦးတည်ပြီး လာနေကြပါပြီ။

မဟာရာဂျာနဲ့အတူ သူပိုင် ရတနာရွှေငွေ ပစ္စည်းနဲ့ နန်းတွင်း ပစ္စည်းတွေကို သယ်ဆောင်ထားတဲ့ ကားတန်းကြီးဟာ သူ့ရဲ့ သစ္စာရှိတဲ့ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုနဲ့ အတူ နေရာသီ စံနန်းတော်ရှိရာ ဂျမူးမြို့ကို ၁၇ နာရီကြာမြင့်အောင် ပင်ပန်းကြီးစွာ လာခဲ့ကြရပါသတဲ့။

ခေါင်းအုံးအောက်က သေနတ်နဲ့

အိန္ဒိယအစိုးရရဲ့ သဘောတူညီချက် စာရွက်စာတမ်းများနဲ့အတူ မိန္ဒန် ဂျပန်ကို တခေါက်ပြန်ရောက်သွားပါတယ်။ မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းကလည်း သူ့ပြည်နယ်ကို အိန္ဒိယနဲ့ ပူးပေါင်းဖို့ လက်မှတ်ရေးထိုးပေးလိုက်ပါပြီ။

တကယ်လို့ မိန္ဒန်သာ အချိန်မီ မရောက်ခဲ့ဘူးဆိုရင် မဟာရာဂျာ ဟာရီဆင်းဟာ သူ့အိပ်ရာခေါင်းအုံးအောက်က သေနတ်နဲ့ သူ့အား ပစ်သတ်လိုက်ဖို့ သူ့အတွင်းဝန်ကို အမိန့်ပေးပြီး အိပ်ရာထဲဝင်နေခဲ့ပါသတဲ့။

ဆစ်ခီတပ်ရင်း ကက်သျှမီးယားသို့ဝင်

၁၉၄၇ ခု အောက်တိုဘာလ ၂၇ ရက်။

အိန္ဒိယတပ်မတော် အမှတ် (၆) ဆစ်ခီတပ်ရင်းက တပ်သား ၃၀၀ ကျော်တို့ဟာ ဆရင်နဂါ လေယာဉ်ကွင်းကို လေယာဉ်ကိုးစင်းနဲ့ ပထမအသုတ် ရောက်ရှိလာခဲ့ကြပါပြီ။

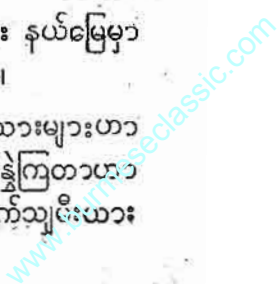
အမှန်တော့ ဆရင်နဂါမြို့ထဲကို ခါယက်ခန့်ရဲ့ ပထန်တပ်က အလျင်ဦးအောင် ရောက်ရှိနေခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ထုံးစံအတိုင်းပဲ ပထန်တပ်သားတွေဟာ မြို့ထဲမှာ လိုက်လံလုယက်ဖို့ကို အရေးကြီးဦးစားပေး လုပ်ကိုင်နေကြလို့ အိန္ဒိယတပ်က လေယာဉ်ကွင်းကို ပထမဦးစွာ ချုပ်ကိုင်လိုက်နိုင်ပါသတဲ့။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ အိန္ဒိယ တပ်မတော်က တပ်သားပေါင်း တသိန်းအထိ နေ့စဉ်ရက်ဆက် လေယာဉ်များနှင့်ရော၊ ကုန်းလမ်းကပါ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြပါတော့တယ်။

ပါကစ္စတန်တို့ဘက်ကလည်း ပါကစ္စတန် တပ်မတော်သားများကို တသုတ်ပြီးတသုတ် ရှေ့တန်းသို့ ပို့လွှတ်ခဲ့ပါသတဲ့။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း တိုက်ကြပြီဆိုတော့ အိန္ဒိယတပ်က အင်အားတောင့်တင်းနေပြီမို့ ရှေ့တန်းကို ကောင်းစွာ ကာကွယ်နိုင်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန်တပ်များဟာ ကက်သျှမီးယား နယ်မြေမှာ နှစ်ဘက် တိုက်ပွဲကြီးများ ဆက်လက် ဖြစ်ပွားခဲ့ကြပါတယ်။

နယ်မြေ လိုချင်စောနဲ့ ဖခင်က တပြည်တည်းသားများဟာ တဘက်နဲ့တဘက် ပြင်းထန်တဲ့ စစ်ပွဲကြီးများကို ဆင်နွှဲကြတာဟာ များစွာ ရင်နှင့်ဖွယ် ကောင်းလှပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကက်သျှမီးယား

ပြဿနာဟာ ကုလသမဂ္ဂ လျှို့ဝှက်ရေးကောင်စီအထိ တက်ရောက်သွားခဲ့
ပါတယ်။ ပြီးပြတ်အောင် ပြေရှင်း၍လည်း မရခဲ့ပါ။

ဥက္ကဋ္ဌ အင်ဒိုရာ

လွတ်လပ်ခါစ အိန္ဒိယဟာ တပြည်းပြည်းနဲ့ လွတ်လပ်ရေး အတွေ့
အကြုံတွေ၊ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေး အတွေ့အကြုံတွေ ရင့်ကျက်လာပါ
တယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် နေရူးဟာလည်း ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးနဲ့ ခင်မင်
ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းဖော်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံပေါင်း မြောက်မြားစွာကိုလည်း
ချစ်ကြည်ရေးခရီး၊ နိုင်ငံရေးခရီး စသည်ဖြင့် လှည့်လည်ခဲ့ပါတယ်။
ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင် အသီးသီးနဲ့လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။

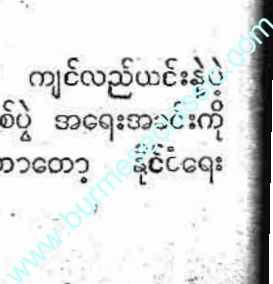
နေရူးသွားလေရာ နောက်ပါးမှာ တကောက်ကောက်နဲ့ လိုက်ပါ
နေခဲ့သူကတော့ သမီးဖြစ်သူ အင်ဒိုရာပါ။ နေရူးနဲ့အတူ ယှဉ်တွဲပြီး
အင်ဒိုရာရဲ့ ရုပ်ပုံတွေကို နိုင်ငံအသီးသီးက သတင်းစာတွေမှာ တွေ့မြင်
နေခဲ့ကြရပါတယ်။ သူဟာ နေရူးရဲ့ လက်ထောက်အဖြစ်နဲ့တဖုံ၊ ဖခင်
ကြီးကို ပြုစုနေတဲ့ အိမ်ထောင်ထိန်းတဦးနဲ့ တသွယ် နေထိုင်ခဲ့ပုံပါ။

၁၉၅၅ ခုနှစ် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘန်ဒွန်းကွန်ဖရင့်က အပြန်
နေရူးသားအဖဟာ မြန်မာနိုင်ငံကိုလည်း ဝင်ရောက် လည်ပတ်ခဲ့ကြ
ပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့မှာဆိုယင် နေရူး သားအဖဟာ မြန်မာအဝတ်အစား
များကို ဝတ်ဆင်ပြီး နေထိုင်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။

အဲဒီတုန်းကဆိုယင် အင်ဒိုရာရဲ့ ဘဝဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ လက်
ထောက်အနေနဲ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး သင်တန်းများကို တက်ရောက်နေခဲ့သူ
သဖွယ် အပြင် ခင်ပွန်းဖြစ်တဲ့ ဖီးရို (၉) ဟာလည်း လွတ်တော်
အမတ်တဦးမို့လို့ လွတ်တော်အမတ်ကတော် ဘဝလို့ ဆိုယင်လည်းပဲ
မှားလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒီလို နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ လှုပ်ရှား ကျင်လည်ယင်းနဲ့ပဲ
ဝန်ကြီးချုပ် နေရူး အစိုးရဟာ တရုတ်-အိန္ဒိယ စစ်ပွဲ အရေးအခင်းကို
၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ အင်ဒိုရာဟာတော့ နိုင်ငံရေး
သင်တန်းသူ ဘဝမှာပဲ ရှိပါသေးတယ်။

သင်တန်းသူ ဆိုပေမယ့် ပေါ့သေးသေး သင်တန်းသူတော့ဖြင့် မဟုတ်ပါ။

ကွန်ဂရက်ပါတီရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌပင် ဖြစ်နေပါပြီ။

အင်ဒီရာဟာ ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှာကတည်းက ကွန်ဂရက် ပါတီရဲ့ အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒါတင်မကသေးပါ။ ပါလီမန် အမတ်လောင်းများ ရွေးချယ်ပေးရတဲ့ ဗဟိုဘုတ်အဖွဲ့ဝင်နဲ့ ပြည်နယ်တွေက အမတ်လောင်းတွေကို စိစစ်ပေးရတဲ့ ဗဟိုရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကွန်ဂရက်ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာချိန်မှာတော့ သူ့သက်လမ်းဟာ ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိသွားပြီလို့ ဆိုရပါမယ်။ အဲဒီတုန်းက ပါတီရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ သူ့ဖခင် နေရူးက အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခေါင်းဆောင်နေချိန်မို့ အင်ဒီရာဟာ ဝန်ကြီးချုပ်တော့ မဖြစ်နိုင်သေးပါ။ ဒါကြောင့် သူ့ကို နိုင်ငံရေး သင်တန်းသူလို့သာ တင်စားခေါ်ဝေါ်ခဲ့တာပါ။

နေရူး မိသားစုထဲမှာ ဆိုယင်လည်း သူဟာ တတိယမြောက် ကွန်ဂရက် ဥက္ကဋ္ဌလို့ ခေါ်ရပါမယ်။ သူ့အဘိုး မိုတီလာနဲ့ သူ့ဖခင် နေရူးတို့က ကွန်ဂရက် ဥက္ကဋ္ဌများ လုပ်ခဲ့ဖူးကြသေးတာကိုး။

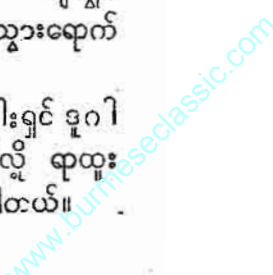
ယခု (၁၉၈၄)မှာ သူ့သား ရာဂျစ်ဟာ ကွန်ဂရက် ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာတော့ နေရူး မိသားစုထဲက စတုတ္ထမြောက် ဥက္ကဋ္ဌ ရာထူး ရယူခြင်းပေပ။

အမျိုးသမီးများထဲမှာတော့ အင်ဒီရာဟာ စတုတ္ထမြောက် ပါတီဥက္ကဋ္ဌပေပ။ သူ့ရှေ့မှာ အမျိုးသမီး သုံးဦးက ကွန်ဂရက် ဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးကြပါတယ်။

အံ့ဩကြပါသတဲ့

အင်ဒီရာဟာ သူ့ကိုယ်သူ ကွန်ဂရက်ပါတီရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာလိမ့် မယ်လို့ ထိုစဉ်က မမျှော်လင့်ခဲ့ပါဘူးတဲ့။ သူ့ကို ဥက္ကဋ္ဌတင်မြောက်တဲ့ အစည်းအဝေး ကျင်းပနေချိန်မှာလည်း သူဟာ တောလက်ကျေးရွာ (အလ္လာဟဘတ် ခရိုင်မှာ ရှိတဲ့) တောင်သူလယ်သမားများနဲ့ သွားရောက် ဆွေးနွေးနေခဲ့ပါသတဲ့။

ဟိန္ဒူစတန်တိုင်း သတင်းစာကြီးမှာတော့ ဆောင်းပါးရှင် ဒုဂါဒတ်(စ)ဆိုသူက နေရူးဟာ သူ့သမီးကို မြောက်စားချင်လို့ ရာထူး အမွေအနှစ် ပေးခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဝေဖန် ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

၁၂၀ မောင်မောင်ဖြိုး

ဒုဂါဒတ်(စ)ဟာ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇွန်လထဲကပင် ဟိန္ဒူစတန်
တိုင်း သတင်းစာမှနေပြီး နေရူးအား သူ့သမီးကို နေရာပေးခဲ့ပုံများဖြင့်
ဝေဖန်သတိပေး ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့ဖူးပါသည်။

ကွန်ဂရက် ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ပုဂ္ဂိုလ် အချို့ဟာလည်း
အင်ဒီရာကို ပြုန်းကန် ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတာကို အံ့ဩ သွားကြပါသည်။

သူမကို ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် တင်မြှောက်ရန် အကြံပြုသူကတော့
လား ဘဟာဒူး ရှတ်(စ)ထရီ ပါပဲ။ အစည်းအဝေး တခုမှာ သူက
အင်ဒီရာကို ဥက္ကဋ္ဌ တင်မြှောက်သင့်တယ်လို့ ဆိုခဲ့ပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်
နေရူးကလည်း ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့ပါဘူး။ ထို့ကြောင့် ကျန် ကော်မီ
တီဝင်များက သူမကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးကောက်လိုက်ခြင်းပါပဲ။

အပိုင်း (၀)

နာဂသုပုန်ပြီးတော့ တရုတ်-အိန္ဒိယစစ်ပွဲ

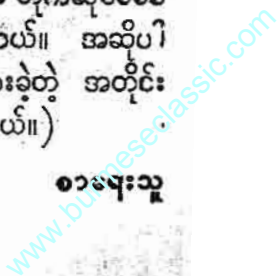
၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ တရုတ်နဲ့အိန္ဒိယတို့ရဲ့ နယ်စပ်တိုက်ပွဲဟာ မမျှော်လင့်ပဲ ဖြစ်ပွားလာခဲ့ရပါတယ်။

အိန္ဒိယဟာ အဲဒီ အချိန်မှာ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၅၀၀ခန့်ပင် ရှိနေပါပြီ။ အိန္ဒိယ တပ်မတော်မှာလည်း တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်ပြီး ခိုင်မာ တောင့်တင်းလျက် ရှိနေပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်၊ ဟိန္ဒူ၊ မွတ်စလင်၊ အစ်ခိုစတဲ့ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုများ စစ်မှုထမ်းတဲ့ တပ်မတော်ကြီးပါပဲ။

တရုတ်တို့ကတော့ အဲဒီအချိန်မှာ လူဦးရေ သန်း ၇၀၀ခန့် ရှိနေပါပြီ။ တိုင်းပြည်အတွင်းမှင် ဆူပူ လှုပ်ရှားမှုတွေ၊ အဓိကရုဏ်းတွေ နှစ်ပေါင်းလို့ ညီညွတ်ပြီး အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်သည် အင်အား အလွန်များပြားစွာနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ တပ်မတော်ကြီးလည်း ရှိပါတယ်။

(ပုတ်ချက်။ ။ စာရေးသူ အနေနဲ့ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တုန်းက အိုးဝေဂျာနယ် မှာ 'အိန္ဒိယ၌ လှုပ်ရှားနေသော နာဂသုပုန် ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးနဲ့ မငြိမ်းချမ်းသော ကြေကွဲဖွယ် မြင်ကွင်း ဆိုပြီး ဆောင်းပါးများ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလထုတ် 'Life' မဂ္ဂဇင်း ကြီးက India Girding For Own Vietnam ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးကို ထိုစဉ်က မြန်မာသတင်းစာများ ဖြစ်တဲ့ လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်နဲ့ ကြေးမုံသတင်းစာ တို့မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ သတင်းများနဲ့ ညှိနှိုင်း တိုက်ဆိုင်စိစစ် ပြီးမှ ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါ ဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ်ကို ထိုစဉ်က ရေးသားခဲ့တဲ့ အတိုင်း အောက်မှာ ဆက်လက်ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။)

စာရေးသူ

“အိန္ဒိယ၌ လှုပ်ရှားနေသော နာဂသူပုန်”

‘ကိုဟီးမားသည် အိန္ဒိယပြည်ရှိ နာဂပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဖြစ်သည်။’

တိုက်ပွဲ

လွန်ခဲ့သော ဇွန်လအတွင်းကမူ အိန္ဒိယ အစိုးရတပ်များနှင့် နာဂအမျိုးသား လက်နက်ကိုင် သူပုန်များတို့သည် အဆိုပါ ကိုဟီးမား မြို့ အနီး တောတွင်း တပ်စခန်း တနေရာတွင် တွေ့ဆုံကြပြီး တိုက်ပွဲ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ခဲ့၏။ နှစ်ဘက်စလုံးတွင် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရမှုနှင့် ကျဆုံးမှုများလည်း ရှိခဲ့သည်။

အကျအဆုံး

အိန္ဒိယ အစိုးရ တပ်များအက်မှ လူ ၄၀ ကျော် ကျဆုံးပြီး ၆၀ ဒဏ်ရာရသည်ဟု ဆို၏။ (အိန္ဒိယ အစိုးရကမူ ၂၄ဦးသာ ကျဆုံးသည်ဟု ထုတ်ပြန် ကြေငြာသည်။)

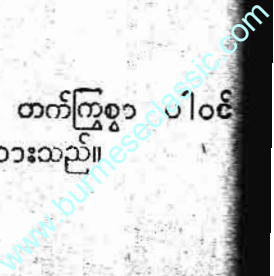
နာဂ အမျိုးသား သူပုန်တို့ဘက်မှ ၂ ဦးသာ ကျဆုံးပြီး ၂၅ ဦးကို အိန္ဒိယ တပ်များက လက်ရဖမ်းဆီးမိကာ နာဂလက်နက်ကိုင် ၃၀၀ ခန့်မှမူ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေး လွတ်မြောက်သွားကြသည်။

လူများသော်လည်း

အိန္ဒိယသည် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ခြောက်ပုံတပုံခန့် အထိပင် လူဦးရေ ကြွယ်ဝသော နိုင်ငံတခုလည်း ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေ အင်အားများသော နိုင်ငံများအနက်တွင် ဒုတိယလိုက်ပြီး ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော နိုင်ငံကြီး တနိုင်ငံပင် ဖြစ်သော်လည်း အချို့သော လူ့အင်အားများပြားသည့် နိုင်ငံများလို မာန်မာန ထောင်လွှားခြင်းလည်း မရှိပေ။

ငြိမ်းချမ်းရေး

ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် လေ့ရှိပြီး ကြားနေရေး ဝါဒကိုလည်း လက်ကိုင်ထားသည်။

လူဦးရေ ထူထပ်များပြားသော်လည်း လက်နက်ကိုင် ပြည်တွင်း ဆူပူလှုပ်ရှားမှု နည်းပါးသည့် အရှေ့တောင်အာရှမှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ပြုပါဟုဆိုလျှင်....

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနောက်ဘက်တွင် ကပ်လျက်ရှိသော အိန္ဒိယ နိုင်ငံကိုပင် ပြကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အာရုံစိုက်စရာ

သို့ရာတွင် အိန္ဒိယရှိ နာဂ အမျိုးသားတချို့ တို့က လက်နက်စွဲကိုင် ပြီး အိန္ဒိယ အစိုးရတပ်များအား ပြန်လည် တိုက်ခိုက်နေသဖြင့် ယခင်က အေးချမ်းခဲ့သော အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လက်နက်ကိုင် ဆူပူလှုပ်ရှားမှု အရေး အခင်းများ ဖြစ်ပွားလာခဲ့သောကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး သုတေသီများ အဖို့ အာရုံစိုက်စရာ ဖြစ်လာခဲ့ရလေသည်။

နည်းနည်း

နာဂ အမျိုးသားတို့မှာ လူဦးရေ များပြားလှသည် မဟုတ်ရ ကား အိန္ဒိယရှိ နာဂအမျိုးသား လက်နက်ကိုင်များမှာလည်း လူဦးရေ အားဖြင့်မူ နည်းပါးလှသည်။

ပြည်ပမှ

သို့သော်လည်း အိန္ဒိယ စစ်တပ်က ရရှိသော သတင်းတခု အဆို အရမှာမူ တရုတ်ပြည် ယူနန်နယ်တွင် ပြောက်ကျားတိုက်ခိုက်နည်း စစ်သင်တန်းများကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး အိန္ဒိယသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာကြသော နာဂအမျိုးသား လက်နက်ကိုင်များမှာ အင်အား တထောင်ခန့်မျှပင် ရှိသည်ဟု ဆို၏။

သင်တန်း

အခြား သတင်းတခု အဆိုအရမူ နာဂအမျိုးသား ၃၀၀၀ ခန့် တရုတ်ပြည်သို့ စစ်သင်တန်း သွားတက်ကြပြီး ၆၀၀ ခန့် ပြန်လည် ရောက်ရှိလာကာ အိန္ဒိယတပ်များအား တိုက်ခိုက်လျက် ရှိသည်ဟုဆို၏။

အခြား နာဂ အမျိုးသား ငါးထောင်ခန့်ကလည်း အဆိုပါ နာဂ လက်နက်ကိုင် သူပုန်များကို ဆက်သွယ်အားပေး ကူညီလျက်ရှိသည်ဟု ဆို၏။

www.burmeseclassic.com

သီးခြားနိုင်ငံ

အိန္ဒိယရှိ နာဂ အမျိုးသားတို့မှာ အင်ဒိုမိုနိုဂိုလို့က်လူမျိုးစုကြီးမှ
ပေါက်ဖွား ဆင်းသက်လာကြသူများ ဖြစ်ပြီး မိမိတို့ဘာသာ သီးခြား
နိုင်ငံတခု ထူထောင်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြနေကြသူများ ဖြစ်၏။

ပြည်နယ်ပေး

အိန္ဒိယ အစိုးရကမူ လူဦးရေ လေးသိန်းခန့်ရှိသော နာဂတို့၏
နယ်အား အိန္ဒိယ၏ (၁၆) ခုမြောက် ပြည်နယ်တခု အနေဖြင့် သတ်မှတ်
ပေးခဲ့ပြီး အကျယ်အဝန်းကိုမူ ၆၂၃၆ စတုရန်း မိုင်ခန့် သတ်မှတ် ပေး
ခဲ့သည်။ (အိန္ဒိယရှိ နာဂပြည်နယ်သည် မြန်မာပြည်ရှိ ကချင်ပြည်နယ်
အကျယ်အဝန်း၏ ၄၀ ပုံတပုံခန့်သာ ရှိသည်။)

ကိုယ်အမည်ကိုယ်ပေး

သို့ရာတွင် နာဂအမျိုးသားလက်နက်ကိုင်များကမူ နာဂဖက်ဒရယ်
အစိုးရဟု မိမိတို့ကိုယ်ကို အမည်တပ်ကာ အိန္ဒိယ စစ်တပ်များအား တိုက်
ခိုက်လျက် ရှိလေသည်။

ကြာပါပြီ

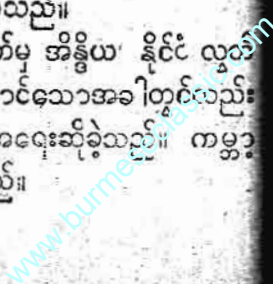
တကယ်ဆိုတော့ နာဂ အမျိုးသားတို့၏ လှုပ်ရှားမှုမှာ အိန္ဒိယ
ပြည်အား အင်္ဂလိပ်တို့က အုပ်စိုးထားစဉ်ကတည်းကပင် စတင်ခဲ့သည်ဟု
ဆိုရမည် ဖြစ်၏။

ထိုစဉ်က နာဂဒေသမှာ အင်္ဂလိပ် အစိုးရက အုပ်ချုပ်ထားသော
အာသံနယ်၏ တစိတ်တဒေသပင် ဖြစ်သည်။

ထိုဒေသမှာ နာဂ လူမျိုးစု ၁၆ စု ကို ပေါင်းစည်းပြီး ၎င်းတို့၏
အကြီး အကဲများကပင် ရိုးရာထုံးစံ ဓလေ့များနှင့်အညီ ပြန်လည် အုပ်
ချုပ်ခွင့်ကို အင်္ဂလိပ် အစိုးရက ပေးထားခဲ့သည်။

၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင်မူ အဆိုပါ နာဂလူမျိုးစု နာဂ ခေါင်းဆောင်
များက မိမိတို့ကို သီးခြား လွတ်လပ်သော လူမျိုးတမျိုးအနေဖြင့် အသိ
အမှတ်ပြုရန် အင်္ဂလိပ် အစိုးရအား ပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ် လက်အောက်မှ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ လွတ်
မြောက်လာပြီး အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်သောအခါတွင်လည်း
နာဂ အမျိုးသားတို့က ဖက်ဒရယ်မှုကိုကိုင်ပြီး အရေးဆိုခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ
ကုလသမဂ္ဂသို့ပင် နာဂပြဿနာမှာ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင်မူ နာဂ အမျိုးသားထဲမှ ကျောင်းဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည့် ဖီဆို ဆိုသူ ပေါ်ပေါက်လာပြီး ၎င်းကပင် ခေါင်းဆောင်ကာ အိန္ဒိယ အစိုးရနှင့် နာဂ ပြည်နယ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့၏။

သို့သော်လည်း နာဂအမျိုးသားများနှင့် အိန္ဒိယ အစိုးရတို့ ပြေလည်မှု မရရှိခဲ့ချေ။ ထို့နောက် ၁၉၅၆ ခုနှစ်ခန့်တွင် နာဂတို့က မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုများကို စတင် လုပ်ဆောင်ကြလေသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင်တော့ နာဂခေါင်းဆောင် ဖီဆို(အသက် ၆၈ နှစ်)သည် အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်မြို့တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကာ နာဂပြည်နယ် လွတ်မြောက်ရေး အတွက်ဟုဆိုပြီး ကမ္ဘာသို့ အရေးဆိုနေခဲ့၏။

တဘက်တွင်လည်း နာဂ အမျိုးသား အချို့တို့က လက်နက်စွဲကိုင်ကာ တိုက်ပွဲဝင်လျက် ရှိနေခဲ့ကြပြီဖြစ်၏။

အိန္ဒိယ အစိုးရကမူ နာဂတို့အား ဖိနှိပ်မထားပါ။ နာဂပြည်နယ်အား ဖွံ့ဖြိုးစေရန်အတွက် ကြိုးပမ်းခဲ့ ကြိုးပမ်းဆဲပင် ရှိနေပါသည်ဟု ဆို၏။

ထို့နောက် လန်ဒန်တွင်ရှိနေသော ဖီဆိုသည် တရုတ်တို့နှင့်အဆက်အသွယ် ရခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ယခုအခါတွင်တော့မူ အိန္ဒိယ အစိုးရအနေဖြင့် နာဂ အမျိုးသား လက်နက်ကိုင် သူပုန်များအား ဆူပူ သောင်းကျန်းသူများ အနေဖြင့်သာ စစ်တပ်များဖြင့် နှိမ်နင်းလျက် ရှိ၏။

နာဂ အမျိုးသားများကလည်း သူတို့၏ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးအတွက်ဟုဆိုကာ အိန္ဒိယ စစ်တပ်များကို ပြောက်ကျားနည်းစနစ်ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသည်။

နိုင်ငံရေး သူတော်သမားများ၏ အဆိုအရမူ ပီကင်းပြန် နာဂသူပုန်များသည် လူဦးရေ သောင်းနှင့်ချီသော စစ်တပ်များ ဖွဲ့စည်းရန်အထိပင် အင်အားရှိနေကြပြီဟု ဆိုပါသည်။ ။

(၁၉၆၈ ခုထုတ် အိုးဝေမှ)

“မငြိမ်းချမ်းသော - ကြေကွဲဖွယ်မြင်ကွင်း”

တိုင်းပြည်တပြည်က လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၇၀၀ ခန့်ရှိပြီး ကျန်
တိုင်းပြည်တပြည်ကမူ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၅၀၀ ခန့် ရှိလေသည်။

အဆိုပါ နှစ်ပြည်ထောင်တို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေအများ
ဆုံး တိုင်းပြည်များ ဖြစ်ကြရာတွင်လည်း တူညီ၏။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးမား အကျယ်ပြန့်ဆုံးသော တိုင်းပြည်
များ စာရင်းတွင် ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်ကြရာ၌လည်း တူညီ၏။

ဆန်ကို အဓိကထား၍ စားသုံးပြီး မြေကိုမှီ၍ အသက်မွေးကြရာ
တွင်လည်း တူညီ၏။

နယ်နိမိတ်ချင်းလည်း မိုင်ပေါင်း ထောင်နှင့်ချီ၍ ဆက်စပ်လျက်ရှိ
ပြီး အိမ်နီးချင်း တံစက်မြိတ်ချင်းလည်း ဆက်စပ်လျက်ရှိနေကြသည့်
နိုင်ငံနှစ်ခုလည်း ဖြစ်လေသည်။

သို့ရာတွင် နှစ်ပြည်ထောင်တို့သည် တပြည်နှင့်တပြည် သင့်မြတ်
ခြင်းကား မရှိကြပါချေ။

ဤအခါ ထိုနှစ်ပြည်ထောင်တို့၏ ဆက်စပ်လျက်ရှိသော နယ်
နိမိတ် မြေကြောတလျှောက်တွင် မငြိမ်းချမ်း မငြိမ်သက်သော မြင်ကွင်း
နှင့် အခြေအနေဘို့က ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။

နှစ်ပြည်ထောင်စလုံးပင် မိမိတို့ အထိုက်အလျောက် အင်အား
ကြီးမားကုန်သည်ဖြစ်ရာ ...

အင်အား ချို့တဲ့သော နိုင်ငံငယ် ကလေးများကို အားအင်
ကြီးမားသော နိုင်ငံကြီးတို့က အနိုင်ကက် ပြုမှုစော်ကားသည့် ထုံးနည်း
သာဓကများကိုလည်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်လို့ မဖြစ်ပါ။

အဆိုပါ နှစ်ပြည်ထောင်သည်ကား....

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရှေ့နှင့် အရှေ့မြောက်ဘက်တွင်
ရှိသော (ဂန္ဓသရာဇ်) တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် မြန်မာပြည်၏
အနောက်နှင့် အနောက်မြောက်ဘက်မှာရှိတဲ့ (မဇ္ဈိမ) အိန္ဒိယ သမ္မတနိုင်ငံ
တို့ပင် ဖြစ်ကြလေသည်။

အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်တို့၏ မသင့်မြတ်မှု ရန်မီးပွားသည်ကား အဆိုပါ
နှစ်ပြည်ထောင်၏ စပ်ကြားမှာရှိသည့် ‘တိဗက်’ပြည်ကလေးက စခံသည့်
ဟု ဆိုရချေမည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင်တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၏ စစ်တပ်များက တိဗက်ပြည်ကလေးအတွင်းကို ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်ကျတော့ တိဗက်ပြည်၏ အထွတ်အထိပ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော ရဟန်းမင်းကြီး ဒလိုင်လားမားက အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ခိုလှုံခွင့်တောင်းပြီး တိဗက်ပြည်မှ ထွက်ပြေးလာခဲ့သည်။

အိန္ဒိယ အစိုးရကလည်း ဒလိုင်လားမားကို လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစပြီး တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယတို့ တိဗက်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ခွန်းကြီးခွန်းငယ်ဖြင့် စကားများကြရလေသည်။

အခိုင်အမာတပ်ခွဲကြသည်

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၏ စစ်တပ်များက အိန္ဒိယပြည်အတွင်းရှိ လာဒက် ဒေသကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ပြန်သဖြင့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယတို့ ဘဦးနှင့်တဦး ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

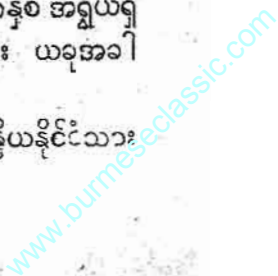
ထိုနောက်တွင်မူ တရုတ်စစ်တပ်များက နောက်သို့ပြန်၍ ဆုတ်သွားကြကာ တရုတ်-အိန္ဒိယ နယ်နိမိတ်တလျှောက်တွင် အခိုင်အမာတပ်စွဲ၍ နေကြတော့သည်။ အိန္ဒိယ စစ်တပ်များကလည်း သူ့နယ်နိမိတ်ဒေသအတွင်းမှနေ၍ တရုတ်တို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် နေရာယူကာ တပ်စွဲထားကြပြန်သည်။

အဆိုပါ တရုတ်-အိန္ဒိယ နယ်နိမိတ်မှာ မိုင်ပေါင်း ၁၃၀၀ကျော် ရှည်လျားသည့် ဆီးနှင့်ဖုံးသော ဟိမဝန္တာ၏ မှောင်စဉ် တောင်ရိုးတလျှောက်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤ ကြားထဲတွင် အိန္ဒိယ၏ ၁၆ ခုမြောက် ပြည်နယ်ဖြစ်သော နာဂ ပြည်နယ်တွင် နာဂ သူပုန်တို့၏ အရေးအခင်းက ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြန်သည်။ (အဆိုပါ နာဂ ပြည်နယ်မှာ အကျယ်အဝန်း ၆၂၃၆ ဧရိယာမိုင် ကျယ်ဝန်းပြီး လူဦးရေ လေးသိန်းခန့် ရှိ၏။)

နာဂ သူပုန်တို့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အသက် ၆၀နှစ် အရွယ်ရှိ ဖီဆိုမှာ တချိန်က ကျောင်းဆရာအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးပြီး ယခုအခါ နာဂ အမျိုးသားတို့၏ ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်လာခဲ့၏။

နာဂ အမျိုးသားများသည် မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားအဖြစ် မယူဆကြလိုသူများဟု ဆိုသည်။

မနုဿဗေဒ ဆရာများကမူ နာဂ အမျိုးသားများမှာ (အင်ဒို မွန်ဂိုလို့က်) အိန္ဒိယနှင့် မွန်ဂိုလူမျိုးကြီးတို့မှ ပေါင်းစပ်ဆက်နွယ်၍ ပေါက်ဖွား ဆင်းသက်လာကြသူများဟုဆိုသည်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကင်ပွန်းတပ်

ယခုအခါ နာဂ သူပုန်လက်နက်ကိုင်များက အိန္ဒိယ အစိုးရ၏ စစ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်လျက် ရှိ၏။

မိမိတို့ကိုယ် မိမိတို့ နာဂ ဖက်ဒရယ် အစိုးရ ဟူ၍လည်း ကင်ပွန်း တပ်ထားကြသည်။

အဆိုပါ နာဂ သူပုန်အရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယ တို့ ခွန်းကြီးခွန်းငယ် စကားများကြပြန်ကာ နယ်နိမိတ်တလျှောက်တွင် လည်း နှစ်ဘက် စစ်တပ်များအခြေအနေမှာ ပို၍ တင်းမာလာပြီး မငြိမ်း ချမ်းမှု၏ လက္ခဏာများသည်လည်း ပို၍ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။

ဟိမဝန္တာ၏ တောင်စဉ်တောင်ကြောတလျှောက်ရှိ မိုင်ပေါင်း ၁၃၀၀ ကျော်ရှိသော တရုတ်-အိန္ဒိယ နယ်နိမိတ်တလျှောက်တွင် တရုတ် စစ်တပ်များက လူဦးရေ ၁၂၅၀၀၀ မှ ၁၅၀၀၀၀ ခန့်ဖြင့် တပ်စွဲ ထားလျက်ရှိပြီး အိန္ဒိယကမူ စစ်သားဦးရေ သုံးသိန်းကျော်မျှဖြင့် တပ် စွဲထားလေသည်။

နာသူးတောင်ကြား

လွန်ခဲ့သောနှစ် စက်တင်ဘာလ အတွင်းကမူ အိန္ဒိယက နာသူး တောင်ကြား ဒေသတလျှောက်တွင် သူ့ နယ်နိမိတ်အတွင်းမှနေ၍ သံဆူး ကြီးများ ကာရံလိုက်သောကြောင့် တရုတ်နှင့် ပို၍ တင်းမာလာကာ လေးရက်ကြာသော တိုက်ပွဲရှည်ကြီးတခုပင် ဖြစ်ပွားခဲ့ရ၏။

အဆိုပါ နာသူးတောင်ကြား ဒေသမှာ ပင်လယ်ရေပြင်ဖက် ပေ ပေါင်း ၁၄၀၀၀ ကျော်မျှပင် မြင့်မားလေသောကြောင့်လည်း မိုးနှင့် ဆီးနှင်းများက တနှစ်ပတ်လုံးလိုလိုပင် ရွာသွန်း ကျဆင်းနေတတ်ပြီး အအေးဆုံးချိန်မှာလည်း ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ ရေခဲအမှတ် အောက်သို့ပင် (ဒီဂရီ ၂၀) ခန့် ကျဆင်းနေသော ရာသီဥတု ဆိုးရွား ပြင်းထန်လွန်း သော ဒေသလည်း ဖြစ်ပါသည်။ နာသူး တောင်ကြားဒေသ၏ နှင်းမှုန် နှင့် တောင်ခိုးများ အကြားဝယ် နှစ်ပြည့်ထောင်သော စစ်တပ်များ

www.burmeseclassic.com

သည် မိမိတို့ပိုင်နက် နယ်မြေ၏ လုံခြုံမှုအတွက် ကင်းလှည့်လျက်ရှိကြရာ တခါတရံ ၎င်းတို့သည် တဦးနှင့်တဦး လက်တကမ်းအကွာအဝေးသို့ပင် ချဉ်းကပ်မိသွားကြသည်ဟု ဆို၏။

သို့သော်လည်း တဦးနှင့်တဦးလို့ ဆော် ရန်စမှုများကို အတတ်နိုင် ဆုံး ရှောင်ကွင်းလျက်ပင် ရှိကြသေးသည်ဟုလည်း ဆို၏။

အဆိုပါ နာသူး တောင်ကြားဒေသတလျှောက်တွင် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယတို့သည် တဦးနှင့်တဦး နားလည်မှုတရပ်ကိုကား ရရှိထားကြ ကြောင်းဖြင့်လည်း သိရှိရ၏။

နံနက်စောစောတွင် အိန္ဒိယတို့က ၎င်းတို့ဘက် နယ်မြေမှနေ၍ (လောက်စပီကာ) အသံလွှင့်စက်ဖြင့် တရုတ်တို့ဘက်သို့ သတင်းများနှင့် စိတ်ဓာတ် စစ်ဆင်ရေး အသံလွှင့်ချက်များကို နံနက် ၁၂ နာရီခွဲမှ ခြောက် နာရီအထိ အသံလွှင့်ပြီး....

နံနက်ခြောက်နာရီမှ ဆယ့်တနာရီအထိ အချိန်ကိုမူ တရုတ်တို့က တဖန် သတင်းနှင့် စိတ်ဓာတ်ပို့ အသံလွှင့်ချက်များကို အိန္ဒိယတို့ဘက်သို့ လောက်စပီကာဖြင့် အသံလွှင့်ကြသည်။

တဖန် တရုတ်တို့၏ အသံလွှင့်ချက် ပြီးဆုံးလျှင် ပြီးဆုံးချင်းပင် အိန္ဒိယတို့က တရုတ်တို့ဘက်သို့ အသံလွှင့်ပြန်သည်ဟု ဆို၏။

ထိုကဲ့သို့ တနေကုန်ပင် တဦးနှင့်တဦး အပြန်အလှန် အသံလွှင့်၍ ပါးစပ်တိုက်ပွဲဆင်နွှဲနေကြသော်လည်း တဦး၏ အသံလွှင့်ချိန်ကို တဦးက အသိအမှတ်ပြုသောအနေဖြင့် ကြားဖြတ် ဝင်ရောက် နှောင့်ယှက်အသံလွှင့် ခြင်းများကိုမူ မလုပ်ကြ၊ နားလည်မှု ရှိနေကြသည်ဟုလည်းဆိုသည်။

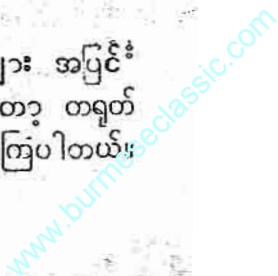
နိုင်ငံရေး အကဲခတ်သမားများကမူ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနယ်နိမိတ် ဒေသတလျှောက်တွင် တဦးနှင့်တဦး အလိုအလျောက် ရရှိထားသည့် တခု တည်းသော နားလည်မှုသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

(၁၉၆၈ ခုထုတ် အိုးဝေမှ)

တရုတ်တို့ ပြန်ဆုတ်

အိန္ဒိယနယ်မြေလို့ဆိုတဲ့ လာဒက် ဒေသမှာ တိုက်ပွဲများ အပြင် အထန် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးတဲ့နောက် တလကျော်ခန့် အကြာမှာတော့ တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ စစ်တပ်များဟာ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားကြပါတယ်။

ခုတိယ အကြိမ်

တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ် ချူအင်လိုင်နဲ့ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နေရှူး တို့ဟာလည်း ယခင်က ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြသူများ၊ ချစ်ကြည်ခဲ့ကြသူများ ပါပဲ။

၁၉၅၅ ခုနှစ်မှာ ကျင်းပတဲ့ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘန်ဒေါင်း ကွန်ဖရင့်မှာလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးမူကြီး ငါးချက်ကို ပူးပေါင်း ပါဝင် ရေးဆွဲခဲ့ကြသူများလည်း ဖြစ်ကြပါတယ်။

နေရှူးကွယ်လွန်

တရုတ်နဲ့ အိန္ဒိယတို့ နယ်စပ်အရေးအခင်း ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်ကြီး နေရှူးဟာ ဇရာပိုင်းကို ရောက်ရှိနေခဲ့ ပြီး။ ၁၈၈၉ ခုနှစ်မှာ မွေးဖွားခဲ့သူမို့ သူ့အသက်ဟာလည်း ၇၃ နှစ် အရွယ်သို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့ပါပြီ။

၁၉၆၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှာ သြရိသပြည်နယ် ဘူဘန်နက် သျှဝါမြို့မှာ ပြုလုပ်တဲ့ ကွန်ဂရက်ပါတီ အစည်းအဝေးကို တက်ရောက် နေစဉ်မှာပဲ နေရှူးဟာ လေဖြတ်တဲ့ရောဂါကို ခံစားရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

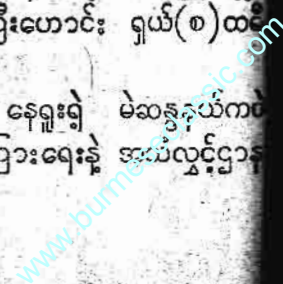
၁၉၆၄ ခုနှစ် မေလ ၂၇ ရက်နေ့မှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ် နေရှူး ကွယ်လွန်ပါတယ်။ သူ ကွယ်လွန်ချိန်မှာတော့ အသက် ၇၅ နှစ် ရှိခဲ့ ပါပြီ။

သူ့ရဲ့ စျာပန အခမ်းအနားကိုတော့ ယမုန်နာ မြစ်ကမ်းပါးမှာပဲ ဟိန္ဒူ ထုံးစံအရ မီးသဂြိုဟ်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာက ခေါင်းဆောင် ကြီးများနဲ့ အိန္ဒိယပြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာ စျာပန အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ အလွန်စည်ကားသိုက်မြိုက်ပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် ရှုတ်(စ)ထရီ

ဂျပန်ဟာလာ နေရှူး ကွယ်လွန်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသူကတော့ ယခင်က ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဟောင်း ရှုတ်(စ)ထရီ ပါပဲ။

အင်ဒိုဏ ဂန္ဓီဟာလည်း သူ့ဖခင် နေရှူးရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်ကပဲ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရပြီး ပြန်ကြားရေးနဲ့ အယ်လွင်ဌာန ဝန်ကြီး ဖြစ်လာပါတယ်။

သူမဟာ ဖခင်ကြီး နေရူးရှဲ့ နိုင်ငံရေး သင်တန်းများကို နာကြား တတ်မြောက်လာသူတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဝန်ကြီး အင်ဒိုရာဟာ အလုပ်လုပ်ရာမှာ လျင်မြန်တယ်၊ ဗျတ်လတ်တယ်၊ မှန်ကန်တယ်၊ ကျင်လည်တယ်၊ နေ့ချင်းပြီး အလုပ်လုပ်တယ်၊ အကြွေးမထားဘူး စသည်ဖြင့်လည်း ကျော်ကြားပါတယ်။

ပြန်ကြားရေးဌာနကို ကိုင်တွယ် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရတာကိုလည်း သူမဟာ နှစ်သက် မြတ်နိုးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်းများအတွက် စက္ကူဖြန့်ဝေမှုမှာလည်း အလွန် တရားမျှတတယ်၊ ပြတ်ပြတ်သားသား ရှိပါတယ်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ တယ်လီဗေးရှင်းဌာနကိုလည်း သူမ ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီး သက်တမ်းအတွင်းမှာပဲ အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ တယ်လီဗေးရှင်း လုပ်ငန်းမှာ ရှုပီး ကုဋေ ၁၀၀ ခန့် သုံးစွဲခဲ့ပါသတဲ့။

၁၉၆၅ ခုနှစ်မှာတော့ အိန္ဒိယပါ-ကစ္စတန်နယ်စပ်မှာ ဒုတိယ အကြိမ် တိုက်ပွဲများ ထပ်မံ ဖြစ်ပွားပြန်ပါတယ်။

အနောက် ဘင်္ဂလားနယ်၊ ရန်းအော့ကတ် (ချ) နယ်၊ ပန်ဂျပ် နယ်နဲ့ ကက်သျှမီးယားနယ်တို့မှာ တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်လာပါတယ်။

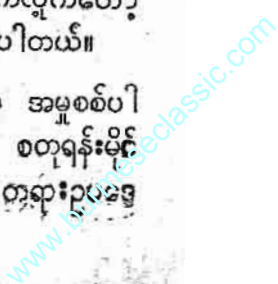
ဝန်ကြီး အင်ဒိုရာဟာ ရှေ့တန်း စစ်မြေပြင်အထိ သွားရောက်ပြီး အိန္ဒိယ တပ်မတော်သားတွေကို အားပေးခဲ့ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တွေ၊ ဗိုလ်မှူးတွေက စပြီး တပ်ကြပ်များနဲ့ ထပ်သားငယ် ကလေးအထိ သူမ ဟာ ဂရုတစိုက်နဲ့ တွေ့ဆုံ အားပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုယ်တိုင် လာရောက်ပြီး နှစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များကို ဆွေးနွေး စေ့စပ်ပေးပါတယ်။

၁၉၆၆ ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့မှာ နှစ်ဘက် စစ်ရပ်စဲ ကြပြီး စစ်ပြီးဆုံးရေး စာချုပ် ချုပ်ကြပါတယ်။

ရန်းအော့ကတ် (ချ) နယ်မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်နဲ့ ပတ်သက်လို့ကတော့ ပါကစ္စတန်က ကမ္ဘာ့ ခံ့အဖွဲ့ချုပ်မှာ ဆက်လက် တရားစွဲဆိုပါတယ်။

ဖော်လန်နိုင်ငံ အမ်စတာဒမ်မြို့မှာ ကမ္ဘာ့ခံ့ရုံးက အမှုစစ်ပါ အယ်။ ပါကစ္စတန်ရဲ့ လျှောက်ထားချက် အနိုင်ရရှိပြီး စတုရန်းမိုင် ၉၀၀ကျော် အကျယ်အဝန်းရှိတဲ့ နယ်မြေကို အိန္ဒိယက တရားဥပဒေ

၁၃၂ ပေခပ်စာပေအကြောင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ပြန်လည်ပေးအပ်လိုက်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့တရားရုံး (ခုံရုံး) ရှိ အဆုံးအဖြတ်ကို လိုက်နာတဲ့အတွက် တရားဥပဒေကို လေးစားတဲ့ နိုင်ငံအနေနဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဂုဏ်ကျက်သရေ ထိုးပါတယ်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့မှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ် ရှက်(စ)ထရီ နှလုံးရောဂါနဲ့ လယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွားပါတော့တယ်။

အပိုင်း (၉)

အင်ဒီရာဂန္ထီ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ပြီ

အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ်ဆိုတဲ့ ရာထူးကို ဘယ်သူ ဆက်ခံမလဲ။

ကောင်းရမယ်၊ တော်ရမယ်၊ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးကို အယ်ပိုး သွားနိုင်ရမယ်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီးများနဲ့ ရင်ပေါင်တန်း နိုင်ရမယ်။ တိုင်းပြည်ရဲ့ အကျိုးကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်ရ မယ်၊ အမျိုးကို ချစ်ရမယ်၊ ပြည်သူကို လေးစားရမယ်။

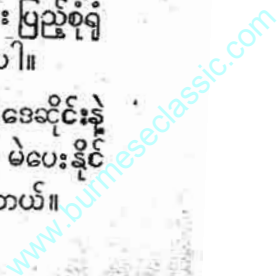
ဉာဏ်အမြော်အမြင် ကြီးမား၊ ဝီရိယကောင်း၊ သစ္စာရှိပြီး ထူးချွန် လှဲ သွားလေသူ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ရှတ်(စ)ထရီရဲ့ လက်ကျလက်နက်ကို လိုက်နိုင်ပြီး နေရှူးရဲ့ ခြေရာကို နင်းနိုင်မယ့် လူစွမ်းကောင်း လိုလာ ပါတယ်။

ကွန်ဂရက် ပါတီအတွက် ဆိုလျှင်လည်း နောင်လာမယ့် ၁၄လ အကြာမှာ ကျင်းပမယ့် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီးမှာ ပါတီအနေနဲ့ မဲဆွယ်ကောင်း၊ စည်းရုံးရေးကောင်းမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစားကို လိုအပ် နေပါတယ်။

မိုရာဂျီဒေဆိုင်ကို တွေ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးသမား လက်ဟောင်း ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အတွေ့အကြုံ ကြီးမား၊ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နဲ့ ပြည့်စုံသူမို့ တိုင်းပြည်က အားကိုးလောက်ပါတယ်။

နောက်တဦးကတော့ အင်ဒီရာဂန္ထီပါ။ အရည်အချင်း ပြည့်စုံရုံ တွင်မက ဖခင်ကြီး နေရှူးရဲ့ အချိန်အဝါကိုလည်း ခံယူထားသူပါ။

၁၉၆၆ ခု ဇန်နဝါရီလအတွင်း ကွန်ဂရက်ကြီးထဲမှာ ဒေဆိုင်နဲ့ အင်ဒီရာကို ပါတီဘွင်း ဝန်ကြီးချုပ်ရွေးပွဲ လုပ်ကြပါတယ်။ မဲပေးနိုင် ခွင့်ရှိသူ ၅၅၁ ဦးအနက် ၅၂၉ ဦး တက်ရောက် မဲပေးပါတယ်။

မောင်မောင်မြို့

ဒေသိုင်း ၁၆၉ မဲ၊ အင်ဒီရာ ၃၅၅ မဲ ရပါတယ်။ ပျက်ကွက် ၂ မဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အင်ဒီရာဂန္ဓိ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သွားပါပြီ။

ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုရပါတယ်။

ဖခင်ကြီးနေရှူးရဲ့ လမ်းစဉ်အတိုင်း ဆက်လက် ချီတက်မယ်လို့ ပြည်သူ့ကို ကြေငြာပါတယ်။ နိုင်ငံတကာနဲ့ ချစ်ကြည်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမယ်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနဲ့လည်း အိမ်နီးချင်းကောင်းပီသအောင် ကျင့်သုံးနေထိုင်ပါမယ်။ ပြည်သူ့အားလုံးနဲ့ လက်တွဲ ချီတက်ပါမယ် အစရှိသည်ဖြင့် သူ ကတိပြုခဲ့ပါတယ်။

ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကို ဝန်ကြီးချုပ်အနေနဲ့ ဖြေရှင်းရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများတဲ့ နိုင်ငံမို့ လွတ်လပ်တဲ့ ပြည်နယ်တောင်းဆိုမှုတွေဟာ ဖြေရှင်းရန်ခက်ခဲလှပါတယ်။ လိုက်လျောဖို့ မလွယ်ကူပါ။

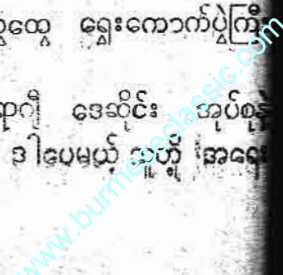
နာဂထို့က နယ်မြေတိုးချဲ့ချင်ပါတယ်။ မိဇိုထို့ကလည်း နာဂနယ် မြေကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး လွတ်လပ်တဲ့ မိဇိုပြည်နယ် ထူထောင်ချင်ပါ သတဲ့။ မရလျှင် လက်နက်ကိုင်ပြီး သူပုန်တပ်မယ်တဲ့။

အာသံ၊ မဏိပူရတောင်တန်းဒေသကို အင်ဒီရာ အပြေးသွားရပါ တယ်။ နှစ်သံပေးပြီး မခြိမ်းခြောက်ကြပါနဲ့၊ ဒီမိုကရေစီဘောင်အတွင်း ကသာ ပြောကြ ဆိုကြ တောင်းကြပါ။ တိုင်းပြည် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ကိုလည်း ကြည့်ပြီး လုပ်ကိုင်ပြောဆိုကြပါ စသည်ဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ် အနေနဲ့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ရပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် ဆက်ဖြစ်

၁၉၆၇ နှစ်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီး ကျင်းပချိန် ထပ်မံရောက်ရှိလာပြန်ပါပြီ။

ကွန်ဂရက်ပါတီကြီးထဲမှာလည်း မိုရာဂျီ ဒေသိုင်း အုပ်စုနဲ့ အင်ဒီရာအုပ်စုဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းကွဲနေခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ အရေး ပေါ် လက်မတံ့ရုံ မပြန်ပါ။

အင်ဒီရာဂန္ထီလှင်ကြိယနဲ့ အခပ်အကြမ်းပက်ဆမားများ ၁၃၅

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကွန်ဂရက်ပါတီကြီးနဲ့ စင်ပြိုင်အရွေး ခံမယ့် ပါတီတွေက အများကြီးပါပဲ။

- ၁။ ဂျန်ဆန်းပါတီ
- ၂။ ဟိန္ဒူ့ဆွာတန်တရာပါတီ
- ၃။ ဒီ-အမ်-ကေ ပါတီ
- ၄။ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီများ
- ၅။ ကွန်မြူနစ်ပါတီများ
- ၆။ တသီးပုဂ္ဂလများ စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အင်ဒီရာ မဲဆွယ်တရားပွဲများကို ပြည်နယ်အသီးသီးသို့ မနားတမ်း သွားရောက်ကျင်းပရပါတယ်။ ဘီဟာပြည်နယ်ထဲမှာတော့ ခဲပေါက်ခံ ရလို့ နှာခေါင်းက သွေးယိုကျပြီး နှုတ်ခမ်းအနည်းငယ်ပင် ကွဲသွားခဲ့ရ ပါသေးတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ အင်ဒီရာ နှုတ်ခမ်းကွဲခံရကျိုးနပ်ပါတယ်။ ကွန်ဂရက်ပါတီကြီး အနိုင်ရလို့ပါပဲ။

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဂန္ထီအဖြစ် ဆက်လက် ရပ်တည်သွားနိုင် ပါပြီ။ ဒေဆိုင်ကိုတော့ ဒု ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး ပေးလိုက်ရပါတယ်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်မှာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ပင်

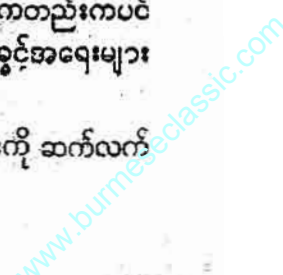
၁၉၇၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာလည်း ကွန်ဂရက်ပါတီပဲ တပြည်လုံးမှာ ဆန္ဒမဲ သုံးပုံနှစ်ပုံရရှိတဲ့အတွက် အစိုးရဆက်ပွဲ့နိုင်ပါတယ်။ အင်ဒီရာဂန္ထီလည်း ဝန်ကြီးချုပ် ဆက်ဖြစ်ပါတယ်။

မဟာရာဂျာတို့အရေး

အိန္ဒိယပြည်ကြီး လွတ်လပ်ရေးရရှိချိန်က မဟာရာဂျာများ စိုးမိုး ပိုင်သတဲ့ ပြည်နယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာဟာ အိန္ဒိယပြည်ကြီးထဲကို ပူးပေါင်းပါဝင်လာခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

သူတို့ရဲ့ သက်ဦးဆံပိုင်အခွင့်အရေးတွေဟာ ထိုစဉ်ကတည်းကပင် လက်လွှတ်ခဲ့ရပြီးဖြစ်သော်လည်း မင်းညီမင်းသားအထူးအခွင့်အရေးများ ကိုတော့ ပေးထားခဲ့ရပါသေးတယ်။

- ၁။ မင်းခမ်းမင်းနား အဆောင်အယောင်များကို ဆက်လက် ခံစားခွင့် ပြုခဲ့ရပါတယ်။

၂။ မင်းညီမင်းသားများအနေနဲ့ အထူးခံစားခွင့် ငွေကြေး များကိုလည်း ပေးခဲ့ရပြီး အစိုးရက လုံးဝမထိပါးဘူးလို့ လည်း အာမခံရပါတယ်။

၃။ ယင်းငွေများပေါ်က အမြတ်ခွန်နဲ့ ဝင်ငွေခွန်ကိုလည်း မကောက်ရပါဘူး။

၄။ မင်းညီမင်းသားတို့ နိုင်ငံခြားမှတင်သွင်းသောကုန်ပစ္စည်း များအပေါ်မှာလည်းအကောက်ခွန်ကင်းလွတ်စေရမယ်။

ဆိုပြီး အများပြည်သူတို့ မခံစားရတဲ့ အထူး ခံစားခွင့်များကို မဟာရာဂျာ စော်ဘွားများအား ပေးထားခဲ့ရပါတယ်။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ သူတို့ပါဝင် ပူပေါင်းလာခဲ့တဲ့ နယ်မြေ အားလုံးရဲ့ ပမာဏကလည်း အိန္ဒိယပြည်ကြီးရဲ့ ၃ ပုံ ၁ ပုံခန့်လောက်ပင် ရှိနေခဲ့လို့ ပါပဲ။

ဒါပေမယ့် မဟာရာဂျာ စော်ဘွားတွေ တင်သွင်းလာတဲ့နိုင်ငံခြား ကုန်ပစ္စည်း များက အကောက်ခွန် လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုရတဲ့ ငွေတွေဟာ နှစ်စဉ် ရှုပီးသန်းပေါင်းများစွာဖြစ်လို့ နိုင်ငံအတွက် ဘဏ္ဍာတော်ဝင်ငွေ နှစ်နာရပါတယ်။

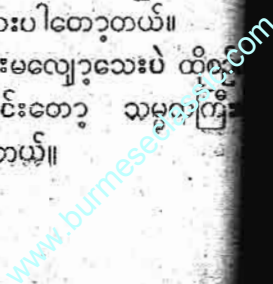
ထို့အပြင် တိုင်းပြည်ကို သူတို့ကို နှစ်စဉ် ရှုပီးငွေ (၅ ကုဋေ) နီးပါး ပေးနေရလို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ဘဏ္ဍာရေး အခက်အခဲ ပိုမိုလာစေပါတယ်။

ပြီးတော့ မင်းခမ်းမင်းနားများနဲ့ နေကြထိုင်ကြလို့ ပြည်သူ အများနဲ့ အဆင့်အတန်း သာတူညီမျှမရှိတော့ပဲ အခွင့်ထူးခံလူတန်းစား တရပ် ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို အခြေခံတဲ့ တိုင်းပြည် တည်ဆောက်နေတာမို့လည်း မဟာရာဂျာတို့ကို ပေးနေရတဲ့ အခွင့် အရေးတွေဟာ မလျော်ကန်တော့ပါဘူး။ ခေတ်နဲ့လည်း မကိုက်ညီ ပါဘူး။

ဒါကြောင့်မို့လို့ အင်ဒီရာအစိုးရက မဟာရာဂျာ အခွင့်အရေး များကို ပယ်ဖျက်ဖို့ ဥပဒေကြမ်းကို ရေးဆွဲပြီး ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့မှာ အောက်လွှတ်တော်မှာ တင်သွင်းစတယ်။ အောက်လွှတ်တော်က အတည်ပြုပါတယ်။ အထက်လွှတ်တော်က ဆက်လက်တင်သွင်းတဲ့အခါမှာတော့ ရုံးနိမ့်သွားပါတော့တယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာရဲ့ အစိုးရက အားမလျော့သေးပဲ ထိုအခါ သမ္မတကြီးဖြစ်တဲ့ ဗိဗီဂီရီထံ ဆက်သက်တင်သွင်းတော့ သမ္မတကြီး ဥပဒေကြမ်းကို အမိန့်နဲ့ အတည်ပြုပေးလိုက်ပါတယ်။

မဟာရာဂျာတို့ဘက်ကလည်း အရှုံးမပေးပါဘူး။ သမ္မတအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးဖို့ နိုင်ငံတော် တရားရုံးချုပ်ကို အယူခံတက်ပါတယ်။

တရားရုံးချုပ်မှာ မဟာရာဂျာတို့ဘက်က တင်ပြချက်တွေက ခိုင်မာနေတဲ့အတွက် မဟာရာဂျာတို့ကိုပဲ အနိုင်ပေးလိုက်ပါတယ်။

မဟာရာဂျာတို့ အောင်ပွဲခံပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒိုရာ အစိုးရအဖွဲ့ အရေးရှုံးနိမ့်သွားပါတော့တယ်။

မဟာရာဂျာတွေဟာလည်း အင်ဒိုရာ ဝိသုဒ္ဓိကို ဆန့်ကျင်ကုန်ကြပေါ့တော့တယ်။ ဒါပေမယ့် ယခု ၇၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ကွန်ဂရက်ပါတီ ထပ်မံ အနိုင်ရပြန်တော့ မဟာရာဂျာတို့ အခွင့်အရေး ရပ်ဆိုင်းဖို့ ကိစ္စကို အင်ဒိုရာ အစိုးရက ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ပါတယ်။

ပါလီမန် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်လုံးမှာ ၂၆ ခြောက် အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်အနေနဲ့ တင်သွင်းပြီး အတည်ပြုလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ သမ္မတ ဂီရိထံ ဆက်လက် တင်သွင်းလိုက်ပါတယ်။ သမ္မတကြီးကလည်း သဘောတူပြီး အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ပါတယ်။

၁၉၇၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှာတော့ မဟာရာဂျာတို့ရဲ့ အခွင့်အရေးများကို လုံးဝ ပယ်ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို အစိုးရက တရားဝင် ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်နိုင်ပါတော့တယ်။

ပြည်သူတွေရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ် ပိနေတဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို အစိုးရက ခါချခေးလိုက်ပါပြီ။ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေတွေကို သုံးပြုန်းပြီး ငိမ့်ခံခွင့်လည်း မရှိတော့ပါ။ မဟာရာဂျာ စော်ဘွား မင်းညီ မင်းသား နီဇန်၊ နဝပ်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ နေဝင်ချိန်ဟာလည်း ဆိုက်ရောက်သွားခဲ့ပါပြီ။

၎င်းနှစ် ဩဂုတ်လမှာလော့ မဟာရာဂျာတို့ကို နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ ရူပီးငွေ (၁၀၇ သန်း) ကိုတော့ နှုတ်ဆက်ပွဲပမာပေးလိုက်ရပါသေးတယ်။

အိန္ဒိယ-ပါကစ္စတန် စစ်ပွဲသစ်နဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ (၅) နိုင်ငံသစ်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန်ပိုင်းပြီး မြိတ်သျှတိုက် နှစ်တိုင်းနှစ်ပြည့် ခွဲခြမ်းပြီး လွတ်လပ်ရေးပေး ကည်လောင်စေခဲ့ပါတယ်။

အိန္ဒိယပြည်ကြီးဟာ နယ်မြေကြီး တခုတည်းအနေနဲ့ပဲ နိုင်ငံ
ထူထောင်ခွင့် ရလိုက်ပေမယ့် ပါကစ္စတန်ကတော့ တိုင်းပြည်တခုလို့
ဆိုပေမယ့် နယ်မြေအားဖြင့်တော့ တိုင်းပြည် နှစ်ခုသဖွယ် ခွဲခြမ်းပြီး
ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရယ်လို့ တည်ထောင်လိုက်ရပါတယ်။

တိုင်းပြည်ကတော့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံပါ။ ဒါပေမယ့်လို့ နယ်မြေ
တပိုင်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ အနောက်မြောက်ဘက်မှာ တည်ရှိပြီး ကျန်နယ်
မြေတခုက အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ အရှေ့ဘက် စူးစူးမှာ တည်ရှိနေပါတယ်။

အလယ်ကောင်မှာတော့ အိန္ဒိယပြည်ကြီးက ပိတ်ဆို့ကာဆီးပြီး
နေပါတယ်။ အရှေ့ပါကစ္စတန်နဲ့ အနောက် ပါကစ္စတန် နယ်မြေဟာ
မိုင် ၁၀၀၀ နီးပါးခန့်ပင် ဝေးကွာလျက် ရှိနေပါတယ်။ တိုင်းပြည်
တပြည်တည်း ဖြစ်ပေမယ့် ကုန်းလမ်းခရီးအားဖြင့် ဆက်သွယ်လို့ မရပဲ
လေကြောင်းခရီးကိုသာ အဓိကအားကိုးပြီး ဆက်သွယ်ရပါတယ်။

ဗြိတိသျှများဟာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေး ပေးစဉ်မှာ
ရိုးရိုး ခွဲခြမ်းပေးခြင်း မဟုတ်ပဲ ပုဆိန်နဲ့ ပေါက်ပြီး ခွဲခြမ်းပေး လိုက်
သလိုပါပဲ။ တိုင်းပြည်တခုတည်းရဲ့ နယ်မြေကို မိုင်တထောင်ခန့် ဝေး
အောင် ခွဲခြား ထားခဲ့ခြင်းဟာ နောင်အခါမှာ ကြီးမားတဲ့ ပြဿနာ
ကြီးများ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပညာရှိ နည်းနဲ့ နှိပ်စက်ခဲ့ခြင်းလို့ပင်
စွပ်စွဲရမလို့ ဖြစ်နေပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာလည်း ပြဿနာကြီးများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပြီး လူ့
အသက်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ သေကြေ ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။ အရှေ့
ပါကစ္စတန်ဟာ အသက်ပေါင်း မြောက်မြားစွာရဲ့ ပေးဆပ်ခြင်းကို
ခံယူရပြီးတော့မှ ယခုအခါ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်(ရှ)ဆိုတဲ့ နိုင်ငံသစ် တနိုင်ငံဖြစ်
လာခဲ့ရပါတယ်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်(ရှ) နိုင်ငံ ပေါ်ပေါက်လာဖို့နဲ့ တကွ အိန္ဒိယ-
ပါကစ္စတန် စစ်ပွဲကြီး အကြောင်းများကိုတော့ စာရှုသူအများစုဟာ
ယခင်ကတည်းက အထပ်ထပ် အခါခါ သိရှိခဲ့ကြပြီး ဖြစ်လို့ အတိုချုပ်
ကလေးသာ တင်ပြလိုပါတယ်။

၁၉၇၁ ခု နှစ်ကုန်ပိုင်းနဲ့ ၁၉၇၂ ခု နှစ်ဦးပိုင်းမှာ ယခင်က
တပြည်တည်း ဖြစ်ကြတဲ့ အရှေ့နဲ့အနောက် ပါကစ္စတန်တို့ဟာ ပြည်တွင်း
စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ကြပါတယ်။ လူမျိုးရေးကိုပဲ အခြေခံပါတယ်။

အနောက် ပါကစ္စတန်က အရှေ့ပါကစ္စတန်ကို အောင်မြင်စွာ
ချေမှုန်းပြီး ပွဲသိမ်းခါနီးမှာ အင်ဒီရာဂန္တီ အစိုးရအဖွဲ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့
အိန္ဒိယပြည်ကြီးက စစ်တပ်ကြီးများ စေလွှတ်ပြီး အရှေ့ပါကစ္စတန်
ဘက်က ဝင်တိုက်ပေးပါတယ်။

တကယ့် ပုံသိမ်းမှာတော့ အနောက်ပါကစွတန် စစ်ရှုံးပြီး အရှေ့ ပါကစွတန်ကို လက်လွှတ်လိုက်ရပါတယ်။ အရှေ့ပါကစွတန်ဟာ တက်လားဒေ့ (ရှ)ဆိုပြီး နိုင်ငံသစ်တခု ထူထောင် လိုက်ပါတော့တယ်။

နိုင်ငံ မထူထောင်ခင်အတွင်းမှာတော့ အရှေ့ပါကစွတန် ပြည်သူ ပေါင်း တသန်းကျော် သေဆုံးခဲ့ပါသတဲ့။ ဆရာဝန်များ၊ ပါမောက္ခ များ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အမြောက်အမြားဟာလည်း သေဆုံးသူများစာရင်းမှာ ပါဝင်ခဲ့တာပေါ့။

အနောက် ပါကစွတန် ဘက်ကတော့ နယ်မြေကြီး တခုလုံးကို လက်လွှတ်လိုက်ရတဲ့အပြင် စစ်သည်ပေါင်း ၁၂၀၀၀ ခန့် ကျဆုံးပါ တယ်။ ၂၀၀၀၀ ခန့် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရပါတယ်။ တင့်ကား ၁၈၆ စီး ပျက်စီးပါတယ်။ လေယာဉ် ၉၄ စင်း ပျက်ပါတယ်။ ရေငုပ်သင်္ဘော ၂စီးနဲ့ အခြားသင်္ဘော ၁၉စီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားပါတယ်။ စစ်သုံ့ ပန်းလည်း (ကိုးသောင်းသုံးထောင်) အဖမ်းခံရပါသတဲ့။

အိန္ဒိယဘက်ကတော့ စစ်သည် ၃၂၀၀ ခန့် ကျဆုံးပါတယ်။ ၈၅၀၀ နီးပါး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရပါတယ်။ တင့်ကား ၆၆ စီး ပျက်စီးပါ တယ်။ လေယာဉ် ၄၄ စင်း ပျက်ပါတယ်။ စစ်သင်္ဘောတစ်စင်းလည်း နစ်မြုပ်သွားပါတယ်။ စစ်သုံ့ ပန်းကတော့ ၅၁၉ ယောက်သာ အဖမ်းခံ ခဲ့ရပါသတဲ့။

အပိုင်း (၅၀)

ဟိုမဝန္တာတောင်တန်းပေါ်က ဆစ်ကင် ဘုရင်နိုင်ငံ

ဆစ်ကင် နိုင်ငံဟာ အလွန်သာယာလှပတဲ့ ဟိုမဝန္တာ တောင် တန်းကြီးများရှိ အပေါ်မှာ တည်ရှိပါတယ်။ အလွန်သေးတဲ့ နိုင်ငံငယ် ကလေးဖြစ်ပြီး လူဦးရေက ၁၆၂၀၀၀ သာရှိတဲ့ ဘုရင်နိုင်ငံ တနိုင်ငံ ပါပဲ။ ကမ္ဘာ့မြေပုံပေါ်မှာတော့ ဆစ်ကင်ရဲ့ မြောက်ဘက် နယ်နိမိတ် တခုလုံးဟာ တရုတ်ပြည်ကြီးနဲ့ ထိကပ်နေပြီး တောင်ဘက်မှာတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးနဲ့ နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်နေပါတယ်။ ဆစ်ကင်ရဲ့ အရှေ့ ဘက်မှာ ဘုရင် ဘီဟိန္ဒရာအုပ်စိုးတဲ့ နီပေါနိုင်ငံ တည်ရှိပြီး အနောက်ဘက် မှာတော့ ဘူတန်လို့ ခေါ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်အုပ်ချုပ်တဲ့ နိုင်ငံငယ်ကလေး ရှိပါတယ်။

ဆစ်ကင်ရဲ့ဘုရင်

ကမ္ဘာ့ မြေပုံပေါ်မှာ ကြည့်ယင် မနည်းကို ရှာကြည့်နိုင်မှ ဆစ်ကင်ဆိုတဲ့ နာမည်ကလေးကို တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဆစ်ကင်ကို နိုင်ငံတနိုင်ငံလား၊ အိန္ဒိယရဲ့/မသိမ်းပိုက်ရသေးတဲ့ ပြည်နယ် ကလေး တခုလား ဆိုတာကိုလည်း ခွဲခြားဖော်ပြထားပါဦး။

ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဆစ်ကင်ဟာ ရေလမ်း ထွက်ပေါက် လည်းမရှိ၊ နိုင်ငံခြားရေးနဲ့ကာကွယ်ရေးကိစ္စတွေကိုလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီး ကို ယုံကြည်အားကိုးပြီး အိန္ဒိယအစိုးရရဲ့ လက်ထဲမှာ အပ်ထားရလို့ပါ။ အင်မတန်မှ အင်အားချည့်နဲ့တဲ့ ဆစ်ကင်ပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ဆစ်ကင်ဟာ ဘုရင် 'ပယ်(လ) ဇန်ဆောင်စွပ်နမ် ချဲ(လ်) အုပ်ချုပ်နန်းစံတဲ့ ဘုရင်နိုင်ငံ (ဆိုမဟုတ်) နယ်ပယ်တခုပါ။

ဘုရင့် နှစ်ကျိပ်ရှဲ မိသားစုများဟာ ဆစ်ကင်ကို အုပ်ချုပ်နန်းစံ လာကြတာ နှစ်ပေါင်း ၃၂၅ နှစ်တိုင်တိုင်ပင် ရှိခဲ့ကြပါသတဲ့။ ဆစ်ကင် ပြည်သူများဟာ သူတို့ ဘုရင်ကို မြင့်မြတ်တဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် သဖွယ်လည်း သဘောထားကြပါသတဲ့။

၁၉၆၆ ခုနှစ်ခန့်မှာ ကမ္ဘာကျော် (Life) မဂ္ဂဇင်းကြီးက ဆောင်းပါးရှင်များဟာ ဆစ်ကင်ကို အလည်အပတ် ရောက်ရှိပြီး ဘုရင့် မိသားစုနဲ့ အင်တာဗျူး လုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဆစ်ကင်ဘုရင်ရဲ့ ကြင်ယာတော်ဟာ 'ဟုပ်ကွတ်'လို့ ခေါ်တဲ့ အမေရိကန် အမျိုးသမီး ဖြစ်နေတဲ့အဘက် အမေရိကန် ဆောင်းပါးရှင် များက ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားကြပုံရပါတယ်။

ဆစ်ကင်ဟာ ဟိမဝန္တာ တောင်တန်းကြီးပေါ်က နိုင်ငံလေးဖြစ် တယ်။ သူ့နယ်မြေထဲမှာရှိတဲ့ ပေပေါင်း နှစ်သောင်းကျော် မြင့်တဲ့ ရေခဲတောင်ထွတ် တောင်တန်းကြီးတွေကြောင့် အလွန်မြတ်နိုးဖွယ်ရာ ကောင်းတယ်။ သို့သော်လည်း အလွန်ပင် အင်အားချည့်နဲ့ နိုင်ငံလေး ဖြစ်တဲ့အပြင် တရုတ်ကွန်မြူနစ် နိုင်ငံကြီးနဲ့လည်း နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက် စပ်နေလို့ တနေ့နေ့မှာ ဆစ်ကင်ဆိုတဲ့ ဆပ်ပြာ ပူဖောင်းကလေးဟာ တရုတ်ရဲ့ ကိုလိုနီနယ်ပယ်များ ဖြစ်ဦးမှာလား စသည်ဖြင့် အမေရိကန် ဆောင်းပါးရှင်များက စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ခဲ့ကြရပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် ယနေ့မှာတော့ ဆစ်ကင် ပူဖောင်းကလေးဟာ တရုတ်ပြည်ကြီးရဲ့ ကိုလိုနီနယ်ပယ် ဖြစ်မသွားပဲ အိန္ဒိယပြည်ကြီးရဲ့ ပြည်နယ်တခု အဖြစ်သာ သွတ်သွင်းခြင်း ခံလိုက်ရပါတယ်။ ဘုရင့် အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်ဟာလည်း ဟိမဝန္တာ တောင်ထွတ်ကြီးများပေါ်က ဆစ်ကင်နိုင်ငံမှာ နေဝင်သွားခဲ့ပါပြီ။

အမေရိကန်သူ မိဖုရားချော

၁၉၆၆ ခုနှစ် တုန်းကတော့ ဆစ်ကင်မှာ ဘုရင် သောင်ဒွပ် နှစ်ကျိပ်ရှယ်၊ ကြင်ယာတော် အမေရိကန်သူကလေး မိဖုရား ဟုပ်ရှယ်၊ သူတို့ရဲ့ သားငယ်ကလေး နှစ်နှစ်သား အရွယ်ရှိတဲ့ မင်းသားကလေး ပယ်လ်ဒန်ရယ်တို့ကို ပျော်ရွှင်စွာပဲ စောင့်ရှုခဲ့ကြပါသတဲ့။

မိဖုရား ဟုပ်ဟာ ထိုစဉ်က အဆက် ၂၅ နှစ်သာ ရှိသေးပြီး သူ့ နှစ်ပွန်း၊ ဘုရင် နှစ်ကျိပ်ရှယ်ထက် ၁၇ နှစ် ပြေးပါသတဲ့။

ဝေဖန်ရေးကြီး

ဆစ်ကင်ဘာသာနဲ့ သူတို့ ဘုရင်ကိုချိုဂျ်လ်လို့ခေါ်ဝေါ်ပြီးတော့ မိဖုရားကိုတော့ ဂျ်လ်မိုလို့ ခေါ်ဝေါ်ကြတာပဲ။

မိဖုရား ဟုပ်ဟာ စကားပြောတဲ့ နေရာမှာ အလွန် အလွန်မှပဲ နူးညံ့သိမ်မွေ့ လွန်းပါသတဲ့။ စကားသံဟာလည်း ညင်ညင်သာသာနဲ့ တိုးတိုးကလေးသာ ထွက်လေ့ရှိပါသတဲ့။ ညွှန်ညွှန်တွေ လာရောက် လည်ပတ်တဲ့ အခါများမှာ မိဖုရားကို သူ့ ညွှန်ခန်းဆောင်ထဲမှာ တိတ် တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နဲ့သာ တွေ့ရလေ့ရှိပါတယ်။ မိဖုရားဟုပ်နဲ့ စကားပြောရ တာဟာ အသံတိတ် ရုပ်ရှင်ကားတစ်ခုကို ကြည့်နေရတာနဲ့ အတူတူပဲပဲ လို့တောင် ညွှန်ညွှန်များက မှတ်ချက်ပြုကြပါတယ်။

တခါတရံ မိဖုရားက ရယ်စရာ ပြောလိုက်တဲ့ အခါမှာ ညွှန်ညွှန် တွေဟာ အလိုက် သိစွာနဲ့ လိုက်ပြီး ရယ်မောကြပါတယ်။ ရယ်တယ် ဆိုပေမယ့်လည်း အများအားဖြင့်တော့ ပြုံးရုံသာ ပြုံးကြတာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ မိဖုရား ပြောလိုက်တဲ့ စကားသံကလေးက တိုးတိုးကလေး ဖြစ်နေတော့ ညွှန်ညွှန်တွေဟာ တကယ်တမ်းမှာ ဘာ ရယ်စရာ ရယ်လို့ သဲသဲကွဲကွဲ ကြားလိုက်ရတာမှ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့်လည်း မိဖုရားရဲ့ စကားပြောသံကို မသဲကွဲလို့ အား မလို အားမရ ဖြစ်သွားတဲ့ ညွှန်ညွှန်တစ်ဦးတလေက ညင်ညင်သာသာ စကားပြန်ပြောဖို့ကို သတိလစ်သွားပြီး၊ “အခု မိဖုရား ဘာကို ပြော နေတာပါလဲ” ဆိုပြီး အော်ဟစ်ကာ ပြန်လည် မေးမြန်းလိုက်တဲ့ အသံကြီး မျိုးဟာ တခါတရံ အခန်းကြီးထဲမှာ ဟိန်းပြီး ပေါ်လာတတ်ပါ သတဲ့။

မိဖုရား ဟုပ်ဟာ သူ့ သဘောတူမှု နိုင်တဲ့ စကားလုံးမျိုးကို ပြန်ပြောဆိုရာမှာလည်း လေးကြိမ်မျှပင် စကားတလုံးတည်းကို ကပ်ထပ် ပြီး ပြောတတ်ပါသတဲ့။

ဥပမာ တစုံတခုသော အကြောင်းကို သူမ သိရှိသွားတဲ့အခါ မျိုးမှာ “သိပါပြီ၊ သိပါပြီ၊ သိပါပြီ၊ သိပါပြီ” ဆိုပြီး ပြောလေ့ ရှိပါတယ်။

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့” ဆိုတာမျိုးကိုလည်း လေးကြိမ် တိုင်အောင်ပင် ပြောတတ်ပါသတဲ့။

“မှန်တာပေါ့၊ မှန်တာပေါ့၊ မှန်တာပေါ့၊ မှန်တာပေါ့” ဆိုတာ မျိုးလည်း လေးကြိမ်ပါပဲတဲ့။ အသံကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ခပ်တိုးတိုး ပါပဲ။

မိဖုရား ဟုပ်ဟာ အလွန် ရှိုးသား နူးညံ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်း သိညာဏ်ပိုင်းမှာတော့ ထူးချွန်ပါသတဲ့။ လေးနက်တဲ့ အကြောင်း အရာ တခုကိုပင် သူတပါး အလွယ်တကူနဲ့ နားလည်အောင် ရှင်းလင်း ပြောပြနိုင်ပါသတဲ့။

သူ အမေရိကန်ပြည် အထက်တန်းကျောင်းသူ ဘဝတုန်းက ရိုးအေးအေး နေတတ်လွန်းလို့ ဟုပ်ဟာ (ရှိုး) တဲ့အတွက် တခြား ကျောင်းသူတွေ ကြားထဲမှာ (ဆန်း) နေပါတယ်လို့ ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး မစ်စတီန်းပဲလို ကပင် မှတ်ချက်ပေးခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

အင်ဒိုရာ ဂန္ဓိ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခါစမှာ သူတို့ မောင်နဲ့ အိန္ဒိယကို အလည်အပတ် သွားယင်း တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ အပြန်မှာ မိဖုရား ဟုပ်က မှစွဲစွဲ ဂန္ဓိဟာ အမျိုးသမီး ပီသစွာ စန်းတအောင် လုပ်နိုင်လို့ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်တာပါ။ သူ့ကိုယ်သူ အောင်မြင်အောင်လုပ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ် တက်ဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ လို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့ဖူးပါ သတဲ့။

မိဖုရား ဟုပ်ဟာ ဆစ်ကင်ဘုရင်နဲ့ လက်ဆက်ခဲ့တဲ့ အခါမှာ အမေရိကန် တိုင်းရင်းသူ အဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆစ်ကင် ဘုရင်ရဲ့ ကြင်ယာတော်ဟာ အမေရိကန် တိုင်းရင်းသူ ဆက်လုပ်နေယင် လည်း မသင့်တော်ပါ။

ဆစ်ကင် ဘုရင်နဲ့ လက်ဆက်ပြီးတဲ့ အခါမှာတော့ သူမဟာ တောင်ဆင်း တောင်တက် လမ်းများသာလျှင် ပြည့်နှက်နေတဲ့ တိုင်းပြည် ထိုမိဖုရားအနေနဲ့ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်ကို သွားသွား တောင်ကို တက်ရပါတယ်၊ ဆင်းရပါတယ်၊ လမ်းလျှောက်ရတာ မောလှပါတယ်၊ လမ်းလျှောက်ရန်ကိုပင် ကြောက်လာပါသတဲ့။ တောင်တွေကလည်း အလွန်မြင့်တာကိုး ။

ဒါပေမယ့် ဘုရင်မိသားစုအတွက် စီးနင်းဖို့ မော်တော်ယာဉ် အနေနဲ့လည်း မာစီဒီးဘင် (ဇ) လို့ ဇိမ်ခံကားကြီးမျိုး (ထိုစဉ်က နိုင်ငံ တကာ ခေါင်းဆောင်များ ထိုကားကို အလွန်ကြိုက်ကြသည်) နဲ့ အခြေ အရံတွေ သုံးဖို့ မော်တော်ယာဉ် ဘန်းကြီးတွေကိုလည်း မလိုအပ်ပါဘူး တဲ့။ (ငွေကုန်ကြေးကျလည်း ခံနိုင်ပုံမရပါ။) ဂျစ်ကားများသာလျှင် ဤတိုင်းပြည်အတွက် သင့်တော်ပါသတဲ့။ တောင်ဆင်း တောင်တက် အကွေ့အကောက် ထူပြောပြီး လမ်းတွေကလည်း ကြမ်းတမ်းပါ တယ်။

ဆစ်ကင်ရှဲ မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ဂန်တော့ကနေ မြောက်ဘက် ကာလမ်းဟာ မိုင် ၂၀ ခန့်မျှသွားရုံနဲ့ တရုတ်နယ်စပ်ကို ရောက်ပါတယ်နယ်စပ်ကို လျှို့ဝှက်အောင် စောင့်ထိန်းထားပါတယ်။ ကင်းလှည့်တပ်သေတော့နဲ့ ကောင်းစွာ စောင့်ကြပ်စေပါတယ်။ တောင်ဘက်ကားလမ်းတော့ အိန္ဒိယနယ်စပ်ကို ရောက်ပါတယ်။ အလွန်သေးတဲ့ တိုင်းပြည်ပါ။

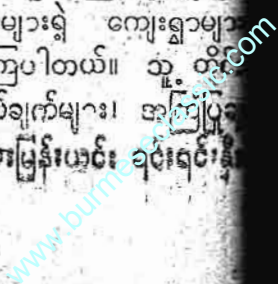
ဘုရင့် မိသားစုဟာ အိန္ဒိယပြည်ရှိ မြို့တော် နယူးဒေလီ ကိုယ်မကြာခဏ သွားကြပါသတဲ့။ နိုင်ငံရပ်ခြားကို ခရီးထွက်ဖို့အတွက် ဆိုယင်တော့ ကာလကတ္တားအထိ မော်တော်ယာဉ်နဲ့ရော လေယာဉ်နဲ့ပဲ သွားရပါသတဲ့။ အဲဒီကမှတဆင့် ပြည်ပကို ခရီးဆက်ရပါတယ်။ ဂန်တော့နဲ့ ကာလကတ္တားဟာ ဟယ်လီကော်ပတာနဲ့ သွားဖို့ အလွယ်တကူပဲဖြစ်တဲ့ ခရီးပဲလို့ တချို့က အကြံပေးကြတဲ့ အခါမှာ မိဖုရားဟုပ်က 'ဟယ်လီကော်ပတာက အလွန်ဈေးကြီးလို့ စီးနိုင်ဖို့ ဝေးသေးတယ်' ဆိုပြီး ညည်းတွားပါသတဲ့။

နေအင်အား ချည့်နဲ့တဲ့အတွက် သူတို့ဟာ အလွန် စေ့စေ့စပ်စပ် ငွေကြေး သုံးစွဲနေကြရပါတယ်။

ဂန်တော့ မြို့တော်မှာ တိဗက်ဆိုင်ရာ သမိုင်းပြတိုက်ငယ်လေးရှိပါတယ်။ ပြတိုက်မှူးက ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်နဲ့ လေ့လာသူများလာယင် လမ်းညွှန်စာအုပ်ကလေး တအုပ် မေတ္တာလက်ဆောင် ပေးပေးတတ်တယ်။ ကိုတောင်မှပဲ မိဖုရား ဟုပ်က ပြတိုက်မှူးကို လမ်းညွှန်စာအုပ်ဖိုး ပိုက်ယူဖို့ ပြောဖူးပါတယ်။ 'ကျွန်မတို့က ဆင်းရဲသားတွေပါ' လို့ ဆိုသတဲ့။

ဟိမဝန္တာ သမိုင်းကြောင်းကိုလည်း အတော်ကြီးပဲ လေ့လာနားလည်ထားပါတယ်။ ဆစ်ကင်ရှဲ အကြောင်းကိုလည်း စာအုပ်ဝတ်အုပ် ရေးဖူးပါတယ်။ လက်(ပ)ချာ လူမျိုးအကြောင်း ဆောင်းစုများလည်း ရေးပါတယ်။ ထိုစဉ်က လူဦးရေ ၁၆၂၀၀၀ ရှိတဲ့ ဆစ်ကင်ရှဲ အဓိက လူမျိုးကြီး သုံးမျိုးအနက်မှာ လက်(ပ)ချာ ဟာလူအဓိက လူမျိုးတမျိုးပါပဲ။

ဘုရင်နဲ့ မိဖုရားဟာ ဆစ်ကင်ရှဲ အဓိက လူမျိုးကြီးသုံးမျိုးဖြစ်တဲ့ လက်(ပ)ချာ၊ ဘူတီးယားနဲ့ နီပေါလူမျိုးများရဲ့ ကျေးရွာများမှာ မကြာမကြာ သွားရောက် လည်ပတ်လေ့ ရှိကြပါတယ်။ သူတို့ပြည်သားများရဲ့ ကျေးရွာများ၊ မကျေးရွာများ၊ အကြံပြုရေးများ၊ ဧဝပန်ချက်များ စသည်တို့ကို တွေ့ဆုံရမယ့်မြန်းဖောင်း ခုဝါရင်နီ

စကားလက်ဆုံ ကျတတ်ပါတယ်။ ကျေးရွာများရဲ့ တောင်ပေါ် တဲများ၊ ဘန်ဂလိများမှာလည်း ညဉ့်အိပ်ညဉ့်နေ လုပ်ကြပါတယ်။

ဆစ်ကင် ကျေးရွာသားများဟာ မိဖုရား ဟုပ် ကိုလည်း ယခုအခါမှာ နားလည် ရင်းနှီးပြီး သဘောကျလာကြပါပြီတဲ့။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် လောက်တုန်းကတော့ သူတို့ရဲ့ မုဆိုးဖို ဘုရင်ကြီးဟာ အမေရိကန်မ တယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ပြုမယ်ဆိုတာကို ကြားတော့ သဘောမတူ ခဲ့ကြပါဘူးတဲ့။

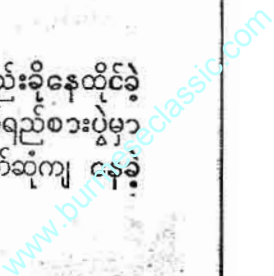
မုဆိုးဖိုဘုရင်

ဟုပ်ရဲ့ မိဘနှစ်ပါးဟာ သူမကို မွေးဖွားပြီးချိန်ကပဲ ကွာရှင်း ပြတ်စဲခဲ့ကြပါတယ်။ မိခင်ဖြစ်သူကတော့ သူမအသက် နှစ်နှစ်အရွယ်မှာပဲ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသတဲ့။ ဟုပ်ဟာ အဘိုးအဘွားများရဲ့ လက်ထဲမှာ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသူပါ။

နောက်တော့ ဆာရာလောရင့်ကောလိပ်မှာ ကျောင်းနေခဲ့ပါ တယ်။ ဘိုးအေဖြစ်သူ ဆယ်(လ)ဒန်ချပ်ပင် သံအမတ်အဖြစ်နဲ့ အီရန် နိုင်ငံကို စေလွှတ်ခြင်းခံရတော့ ဟုပ်ဟာလည်း တီဟီရန်မှာ ခေတ္တ လိုက်လည်ပြီး နေထိုင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီမှာပဲ အရှေ့ဖျားတိုင်း နိုင်ငံ များအကြောင်းကို စတင် တွေ့ထိ စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါသတဲ့။ နောက်တော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးအကြောင်းကို ကြားသိ စိတ်ဝင်စားပြန်ပါရော။

နောက်တော့ သူ့အိန္ဒိယကို ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ နယူးဒေလီကို ရောက်လာပါတယ်။ ဒေလီကနေပြီးတော့ ဒါဂျီလင်ကို လာခဲ့ပြန်ပါ တယ်။ ဒါဂျီလင်ဟာ အိန္ဒိယရောက် အင်္ဂလန် နိုင်ငံသားတွေအတွက် မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော အင်္ဂလန်နိုင်ငံငယ်ကလေးပါပဲ။ ဟိမဝန္တာ တောင်တန်းတွေထက်မှာ ရှိပါတယ်။ အလွန်အေးမြပါတယ်။ ည အိပ်လျှင် မွေ့ရာအောက်မှာ ရေခဲအိတ်များတောင်မှ ထားရပါ သတဲ့။

ဟုပ်ဟာ ဒါဂျီလင်က ဝင်ဒါမီယာဟိုတယ်မှာ တည်းခိုနေထိုင်ခဲ့ ပါတယ်။ တနေ့မှာ သူမဟာ ဟိုဘယ် ညဉ့်ခန်းက လက်ဖက်ရည်စားပွဲမှာ နေခင်း လက်ဖက်ရည်သောက်ယင်း လူတိုင်းနဲ့ စကားလက်ဆုံကျ ငှေခဲ့ ပါရော။

အဲဒီလူဟာ ဟုပ်ရဲ့ အဆိုအရတော့ “တကယ့်ကို တကယ့်ကို တကယ့်ကို ခန့်ညား ချောမွေ့တဲ့သူပါ”တဲ့။

အဲဒီလူဟာ သောင်ခွပ်နမ်ရုံ(လ လို့ ခေါ်ပါသတဲ့။ ဆစ်ကင် ဘုရင် မုဆိုးဖိုပါပဲ။ သူ့ကလေးတွေကို ဒါဂျီလင်မှာ ကျောင်းလာအပ် ယင်းနဲ့ ယခုလို တွေ့ဆုံမိကြခြင်းပါပဲ။ နဖူးစာ ရွာလည်ဆိုသလိုပဲ။

အဲဒီည ကပွဲမှာ သူတို့နှစ်ယောက် အတူတုံ့ပြီး ကကြပါဘယ်။

နောက်ထပ် နှစ်နှစ်ကြာတဲ့အချိန်မှာ သူတို့နှစ်ဦး ဒါဂျီလင် မှာပဲ တခါ ထပ်ပြီး ဆုံကြပြန်ပါတယ်။ (ချိန်းထား မထားတော့ မပြော နိုင်ပါ။)

သူ့ရဲ့မြို့တော် ဂန်တော့ကို တပတ်လောက် လိုက်ပြီးလည်ပတ်ဖို့ ဟုပ်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ဖိတ်ကြားပဲ သတဲ့။ ဂန်တော့ကို လိုက်ပြီး အလည် ပါသွားတဲ့အခါမှာတော့ “သူ့ကို လက်ထပ်ပါ”လို့ ဆိုပြန်ပါရော။

သူတို့နှစ်ဦး အဲဒီမှာ တခါတည်း လက်ထပ်ပွဲတော့ ဖြစ်မသွား သေးပါဘူး။

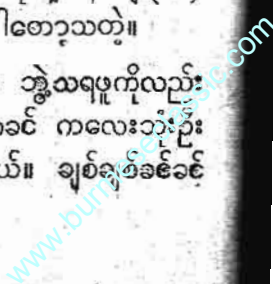
ဘုရင့်နန်းတွင်း ပုရောဟိတ်၊ ဝေဒ၊ ဗေဒ၊ ဟူးရား၊ သမား၊ နက္ခတ်တာရာ၊ ပညာရှိ၊ ကဝိများက ဇာတာတော်များကို စစ်ဆေး တွက်ချက်ကြပြီး ယခုဤနှစ် ၁၉၆၂ ခုနှစ်အတွင်းမှာ လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲ ကျင်းပရန် အခါတော် မပေးဘူးလို့ ဆိုကြတဲ့အတွက် ဟုပ်ဟာ သူ့ နေရင်းဒေသက ဆာရာလောရင့် ကျောင်းမှာပဲ ကျောင်းပြန်နေခဲ့ပါ သတဲ့။

အဲဒီ ကျောင်းမှာ ဟုပ်ဟာ အာရှအနုပညာဆိုင်ရာ ဘာသာဗေဒ၊ အာရှသမိုင်း၊ အာရှအဘိဓမ္မာများကို သင်ယူလိုက်စားခဲ့ပါသတဲ့။

ဟုပ်အဖို့ အာရ်ရောဂါပိုး ထချိန်ဆိုပါတော့။ တကယ်လည်းအာရှ ရောဂါပိုးများ ကပ်ငြိခဲ့ပါတယ်။ ခရီးရှည်ကြီးမှာ ပင်ပန်းခဲ့ရပြီး အာရှ အသားဝါရောဂါလည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ အိပ်ရာထဲမှာ လဲပါတယ်။

၁၉၆၃ ခုနှစ် မတ်လမှာတော့ ဆစ်ကင်မှာ ဟုပ်နဲ့ နမ်ရုံ(လ) တို့ရဲ့ ဘုရင့်လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲကြီး ကျင်းပဖြစ်စွားပါတော့သတဲ့။

ဟုပ်ဟာ ဂျေ(လ)မို့လို့ ခေါ်တဲ့ မိဖုရားကြီး ဘွဲ့သရဖူကိုလည်း ဆောင်းခွင့် ရရှိသွားပါတယ်။ ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ ယခင် ကလေးဘိုးဦး ကလည်း ဟုပ်ကို မာမိဆိုပြီး ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ ချစ်ရဲ့ခင်ခင် လည်း ရှိကြပါတယ်။

ဘုရင် နမ်ဂျီ(လ)ကတော့ သူ့အမေရိကန်သူ မိဖုရားချောဟာ ကမ္ဘာနဲ့ အဆက်ပြတ်သလောက်ဖြစ်တဲ့ ဆစ်ကင် တိုင်းပြည်ငယ်ကလေး မှာ ရေရှည်မပျော်ပိုက်မှာကို စိုးရိမ်နေပါသတဲ့။

ဆစ်ကင်ဟာ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီးရဲ့ အလှအပများနဲ့တော့ ဖုံးလွှမ်းလျက်နေတဲ့အတွက် အထူး စိုပြည်သာယာပါတယ်။ ရာသီက အေးမြနေပါတယ်။ လှပတဲ့ ရေခဲဖုံး တောင်တန်း တောင်ထွတ်ကြီးတွေ၊ သစ်တောစိမ်းများ ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ စိမ်းညိုညို တောင်တန်းကြီးတွေ၊ စိမ်းလန်း စိုပြည်နေတဲ့ မြက်ခင်းပြင်ကြီးတွေ၊ လျှိုမြေပြင် ချောက်ကမ်းပါး ကြီးတွေနဲ့သာ ပြည့်နှက်နေပါတယ်။

ပေနှစ်သောင်းခွဲလောက်မြင့်တဲ့ ကမ္ဘာကျော် ကန်ချန်ဂျန်းဂါးလို့ ခေါ်တဲ့ တောင်တန်းကြီးကလည်း တတိုင်းပြည်လုံး ဘယ်နေရာက ကြည့်ကြည့် မြင်နေရပါတယ်။ ဒီတောင်ကြီးကိုလည်း ဆစ်ကင် ဘုရင်က အထူးထိန်းသိမ်းထားပါသတဲ့။ ကန်ချန်ဂျန်းဂါးရဲ့ တောင်ထိပ်ကိုတော့ ဘယ်လူသား တဦးတယောက်ကိုမှ တက်ခွင့်မပြုပါဘူး။ ဆစ်ကင် ပြည်သားတွေက တောင်ထိပ်ပေါ်မှာ နတ်တွေရှိတယ်လို့ယူဆပြီး အထွတ်အမြတ် ထားကြလို့ပါပဲ။

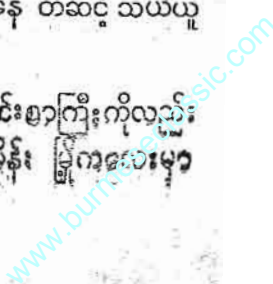
အိန္ဒိယစစ် သားတွေနဲ့သာ

ဂန့်တော့မြို့တော်မှာရှိတဲ့ ဈေးဆိုင်တွေမှာတော့ အမေရိကန်သူ မိဖုရားလေးအတွက် လိုအပ်တဲ့ အနောက်တိုင်းပစ္စည်းတွေ မရနိုင်ပါဘူး။ ပျော်ပျော်ပါးပါး လည်ပတ်စရာ နေရာတွေလည်း မရှိလှပါဘူး။

ည ဘက် ကျ ပြန် တော့ လည်း ဂန့်တော့ရဲ့ တခုတည်းသာရှိတဲ့ ရုပ်ရှင်ရုံမှာလည်း အိန္ဒိယတပ်က စစ်သားတွေ(ထိုစဉ်က ဆစ်ကင် လုံခြုံရေးကို အိန္ဒိယက အာမခံပြီး တာဝန်ယူထားသည်)နဲ့သာ ပြည့်နှက်နေလေ့ရှိပါသတဲ့။

မိဖုရား ဟုပ်ဟာ သူ့အလွန် နှစ်သက်တဲ့ ချို(စ)နဲ့လည်း အလှမ်းဝေးသွားရပါသတဲ့။ ရင်းနှီးတဲ့ မိတ်ဆွေတွေက တခါတရံ ပို့ပေးပြန်တော့လည်း အိန္ဒိယပြည် ကာလကတ္တား လေဆိပ်ကနေ တဆင့် သယ်ယူရပါသတဲ့။

ယခင်က ဖတ်နေကျ နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာကြီးကိုလည်း မဖတ်ရတော့ပါဘူးတဲ့။ ငယ်စဉ်က အမေရိကန်ပြည် မိန်း မြို့ကလေးမှာ

နေခဲ့ပြီး အဲဒီမြို့ကလေးဟာ ပင်လယ်ကမ်းစပ်မှာ တည်ရှိတဲ့ အတွက် ပင်လယ်ပြင်ကြီးရှိ ရှုခင်းများကို ဟုပ်ဟာ အလွန် နှစ်သက်ခဲ့ပါတယ်။

ယခု ဆစ်ကင်မှာတော့ ပင်လယ်ပြင် အစား တောင်တန်းတောင် ထွတ်ကြီးများကိုသာ ကြည့်နေရပါသတဲ့။

ဘုရင့် နန်းတော် ဝင်းအတွင်းက တိုင်တွေမှာ လွင့်ထူထားတဲ့ (တိဗက်ဗုဒ္ဓဘာသာ) ဘာသာရေး ဆုတောင်းစာများ ရေးသားထားတဲ့ အလံ (Prayer Flay) များရှိ လေတိုက်လို့ တဖျပ်ဖျပ် လွင့်နေရာက ပေါ်ထွက်လာတဲ့ အသံတွေကို ကြားရမြင်ရ ပြန်တော့ ငယ်စဉ်က မြင်ခဲ့ ရတဲ့ ပင်လယ်ပြင်ကြီးရှိ တဖျပ်ဖျပ် လေတိုက်သံများကို တခါတရံ လွမ်း ဆွတ်မိပါသတဲ့။ (ဘုရင် နမ်ကျ(လ)ဟာ မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ပါတယ်။)

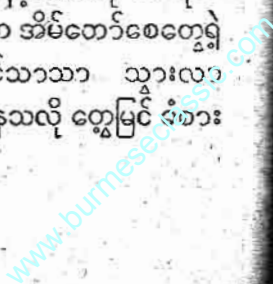
သို့သော်လည်းပဲ အိမ်ထောင်ရှင်မတစ်ဦး ဖြစ်လာပြီဖြစ်တဲ့ ဟုပ် ဟာ ခင်ပွန်းသည်ဘုရင်မင်းမြတ်နဲ့ နေရတာကိုတော့ အလွန် ပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့ပါသတဲ့။

ဘုရားဆုတောင်းစာရေးထိုးစိုက်ထူထားတဲ့ အလံများဟာ အရောင် စုံမို့လို့ ကြည့်ရတာ လှပပါသတဲ့။ ဘုရင့်နန်းတော်ရှိ အနောက်ဘက်မှာ ရှိတဲ့ တိဗက် ဘုန်းတော်ကြီးများရှိ အဝါရောင်သင်္ကန်းများ ဝတ်ရုံ ထားတာကို မြင်ရပြန်တော့ သူ့ တိုင်းပြည်ရှိဆောင်းဦးပေါက် ကာလ မှာ သစ်ပင်များပေါ်က သစ်ရွက်ဝါများလွင့်ကြွေကျတာကို သတိရ ပြန်ပါရောတဲ့။

တိဗက်ဘုန်းတော်ကြီးများရှိ တံပိုးခရာ မူတ်သံတွေ၊ စည်တီးသံ တွေ စုပေါင်းဝိုင်းဖွဲ့ပြီး ဘုရားဆုတောင်း ရွတ်ဖတ်သံတွေကို ကြားရ ပြန်တော့လည်း ကြည်နူးမိပါသတဲ့။

မင်း သားငယ် ပယ်(လ)ဒန်

ဘုရင့်နန်းတော် ဂိတ်ဝံမှာတော့ ဆင်တူဝတ်စုံ ဆင်မြန်းထားတဲ့ ကိုယ်ရံတော် အစောင့်တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ရှိပါတယ်။ ဘုရင့်မိသားစု ဝင်တိုင်း ထွက်တိုင်း အလေးပြုပါတယ်။ စံနန်းတော်အတွင်းက အိမ်တော်စေတေ့ရှိ အရောင်အသွေးစုံတဲ့ ရိုးရာဝတ်စုံများနဲ့ ညင်ညင်သာသာ သွားလာ လှုပ်ရှားပုံများကိုတော့ လိပ်ပြာကလေးများ ပျံ့နေသလို တွေ့မြင် ခံစား မိပါသတဲ့။

မိဖုတုရား ဟုပ်ဟာ ဆစ်ကင်ရှိ သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်များကို ဖတ်ပါတယ်။ တခြားစာအုပ်များကိုလည်း ဖတ်ရှုပြီး မွေ့လျော်နေပါတယ်။ သူ့သားငယ်ကလေး ပယ်(လ)ဒန်ကိုလည်း စာဖတ်ပြုပုံပြောပြ လုပ်ပါသတဲ့။

ပယ်(လ)ဒန်ကို ကာလကတ္တားမှာ သွားမွေးခဲ့ရပါတယ်။ နာမည်ကိုလည်း ကမ္ဘာကျော် တိဗက်ရဟန်းမင်းကြီး 'ဒလိုင်လားမား' က ရွေးချယ် မှည့်ခေါ်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။ ယခု ၂ နှစ်သား အရွယ်မှာတော့ မင်းသားလေး ပယ်(လ)ဒန် ဟာ စကားအနည်းငယ်သာ တတ်သေးပေမယ့် ဆစ်ကင်၊ ဂေါ်ရခါး၊ တိဗက်နဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားများနဲ့ ပြောဆိုတာတွေကို နားလည်နေပါပြီ။

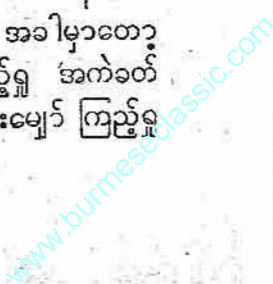
တရုတ်-အိန္ဒိယ စစ်ပွဲအတွင်းမှာ တရုတ်ပြည်ပိုင် တိဗက်နယ်စပ် အဆုံးရှိ 'နာသူးလာ' တောင်ကြားဒေသတွင် တိုက်ပွဲများ အကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။

နာသူးလာ တောင်ကြားဟာ ဆစ်ကင် ပြည်နယ်နဲ့လည်း အလွန်နီးကပ်လှပါတယ်။ 'ဂန်တော့' မြို့တော်မှ ဆိုလျှင် ကားလမ်း အားဖြင့် မိုင် ၂၀ သာ ဝေးကွာပါသတဲ့။

ဒါကြောင့် နာသူးလာမှာ တိုက်ပွဲ ဝင်ဖို့နဲ့ ဆစ်ကင်ကိုလည်း တရုတ်ရန်က ကာကွယ်ဖို့ ဆိုပြီး အိန္ဒိယ စစ်တပ် အများ အပြားဟာ ဆစ်ကင် နယ်မြေထဲမှာ ပြည့်နှက် နေအောင်ပင် ထပ်မံ ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြပါတယ်။ အိန္ဒိယစစ်သားများကို ဆစ်ကင် ပြည်သူတို့ကလည်း နွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုခဲ့ကြပါသတဲ့။

ဆစ်ကင် နယ်ထဲမှာ အမြောက်ဆန်များ ကျရောက်ပေါက်ကွဲနေပြီလို့ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယ သတင်းစာများက ရေးခဲ့ပေမယ့်လည်း အမြောက်ဆန်တလုံးမျှပင် ကျရောက်လာခဲ့ခြင်းတော့ မရှိပါဘူး။

ဆစ်ကင်ကို ထိုအချိန်က အလည်အပတ် ရောက်ရှိနေကြတဲ့ နိုင်ငံခြား ဧည့်သည်များဟာ နာသူးလာ တောင်ကြားကို ဆစ်ကင်နယ်စပ်က နေပြီးတော့ သွားရောက် ကြည့်ရှု လေ့လာခဲ့ကြတဲ့ အခါမှာတော့ စစ်မြေပြင်မှာ တဘက်နဲ့တဘက် မှန်ပြောင်းများနဲ့ ကြည့်ရှု အကဲခတ်နေကြတဲ့ တရုတ်နဲ့အိန္ဒိယ စစ်သည်များကိုတော့ လှမ်းမျှော် ကြည့်ရှု မြင်တွေ့ခဲ့ကြရပါတယ်လို့ ပြောဆိုခဲ့ကြပါတယ်။

ဆစ်ကင်ဟာ နိုင်ငံခြား ခရီးသည်များ လာရောက် လည်ပတ်မှုကို များစွာ လိုလားခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းမှာ အိန္ဒိယ အစိုးရက ခရီးသည်များ သွားရောက်ခွင့်ကို ကန့်သတ် ချုပ်ချယ်ခဲ့လို့ ဆစ်ကင်ကို လာရောက်မယ်သူများဟာ အိန္ဒိယကပဲ လှည့်ပြန် သွားကြရပါသတဲ့။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဆစ်ကင် ဘုရင်မိသားစုအနေနဲ့တော့ အိန္ဒိယကိုပဲ အားကိုးပြီး ဆစ်ကင်-အိန္ဒိယ ချစ်ကြည်ရေးကို တည်ဆောက်ချင်ပါ သတဲ့။

မကြာခဏဆိုသလိုပဲ ဘုရင်နဲ့ မိဖုရားတို့က အိန္ဒိယစစ်ဘက်အရာရှိ များကို နန်းတော်ထဲ ပင့်ဖိတ် ညှော်ခံပြီး ခင်ခင်မင်မင် ဆက်ဆံ ပေါင်း သင်းခဲ့ကြပါတယ်။

ဆစ်ကင် ပြည်သူများဟာလည်း နန်းတော်ထဲကို မကြာခဏ ရောက်ရှိ လည်ပတ်ပါသတဲ့။ ဦးသုံးကြိမ်ညွတ် ဂါရဝပြုပြီးမှ နန်းတော် ထဲကို ဝင်လာလေ့ ရှိပါတယ်။

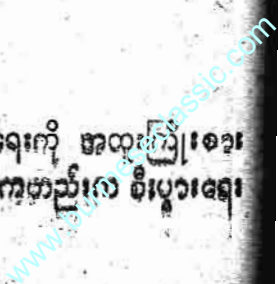
မိဖုရားကလည်း လာသမျှ ညှော်သည်များကို လေးလေးစားစားပဲ ကောင်းမွန်စွာ ညှော်ခံလေ့ ရှိပါသတဲ့။ ညှော်သည် လာချိန်များမှာတော့ မိဖုရား ဟုပ်ဟာ ဆင်ကင် ရိုးရာဝတ်စုံကို ဝတ်ပြီး ညှော်ခံတတ်ပါတယ်။ ကျန်အချိန်များမှာတော့ ခပ်ရှည်ရှည်ဂါဝန်ကို ဝတ်ပြီး နေတတ်ပါတယ်။ ဆွယ်တာလက်ရှည်ကိုလည်း ဝတ်လေ့ရှိပါတယ်။

မိဖုရားဟာ ကမ္ဘာနဲ့ ဝေးလံသီခေါင်တဲ့ ဟိမဝန္တာတောင်ထွတ် များပေါ်မှာ နေထိုင်ရလို့ တပတ်နှမ်း အနောက်တိုင်း မဂ္ဂဇင်းများနဲ့ ဝတ္ထုစာအုပ် အဟောင်းများကိုသာ ဖတ်ရလေ့ ရှိပါတယ်။

စီးကရက်ကိုတော့ အတော်လေး သောက်ပါသတဲ့။ ခပ်ပျော့ပျော့ ယမကာများကိုလည်း အနည်းငယ် မှီဝဲပါသတဲ့။ အကြောင်းအရာပေါင်း အတော်များများကိုလည်း နိုင်နင်းစွာ ပြောနိုင် ဆိုနိုင်ပါသတဲ့။ သူ့ ခင်ပွန်း ဘုရင်မင်းမြတ်နဲ့လည်း ရယ်စရာ မောစရာများကို ပြောဆိုနေထိုင် တတ်ပါသတဲ့။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး ပျော်ရွှင်စွာနဲ့ပဲ ရှိနေခဲ့ကြပါသတဲ့။ စိတ် ချမ်းမြေ့မှုကြောင့်လား မသိ၊ ဘုရင်ကြီးကတော့ အနည်းငယ် ဝလာ တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးများ လုပ်နေခိုက်

ဘုရင် နမ်ကျ(လ)ဟာ ဆစ်ကင်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထူးကြိုးစား နေပါသတဲ့။ စိုက်ပျိုးရေးတက်မှာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကတည်းက စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး

စီမံကိန်းများ ချမှတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့လို့ ယခုဆိုယင် ၁၀ဆခန့်တိုးတက်လာပါပြီတဲ့။

တကမ္ဘာလုံးရှိ လူနေမှုစနစ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်မယ်ဆိုယင် ဆစ်ကင်ရှဲ့ လူနေမှုစနစ်ဟာ မြင့်မားပါတယ်လို့လည်း ဘုရင်က ပြောပါတယ်။

ကာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလွန်သေးငယ်ပြီး မြင့်မားတဲ့ တောင်တန်းဒေသပင် ဖြစ်ပေမယ့် တောင်ဆင်း တောင်တက် မော်တော်ယာဉ်လမ်းများကို တိုင်းပြည်အတွင်းမှာ မိုင်ပေါင်း ၈၄၀၀မျှပင် ဖောက်လုပ်ပြီး ဖြစ်ပါသတဲ့။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အလွန် ကောင်းမွန်တယ်လို့ဆိုလိုပါတယ်။ အခမဲ့ဆေးဝါး ကုသခွင့်လည်းပဲ ဆစ်ကင် ပြည်သူများ ရရှိပါသတဲ့။

ပြည်သူပိုင် သိမ်းထားပြီးဖြစ်တဲ့ ဘတ်စ်ကား လိုင်းတွေကလည်း ခရီးသည်များကို သက်တောင့် သက်သာ ရှိအောင် ဖန်တီး ပြေးဆွဲပေးနိုင်ကြပါသတဲ့။ ဆစ်ကင် ပြည်သူများရဲ့ ရင်သွေးများ အတွက်ကိုလည်း ကျောင်းကောင်းကောင်းများ တည်ထောင်ပေးထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မိဖုရားကလည်း ပညာရေးကို အားပေးပါတယ်။ ကျောင်းများကိုလည်း မကြာခဏ သွားရောက်လည်ပတ်ပါသတဲ့။

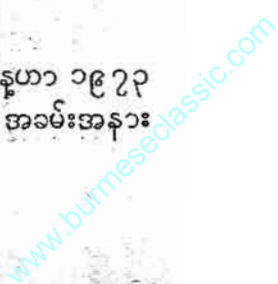
ဘုရင်ရဲ့ အဓိက ကြိုးပမ်းနေမှုကတော့ ဆစ်ကင်ရှဲ့ ရိုးရာ လက်မှုပညာ စက်ရုံကြီးပါပဲတဲ့။ အဲဒီက ထုတ်လုပ်လိုက်တဲ့ ပစ္စည်းများဟာလည်း ရှေးရိုးရာပုံစံများသာဖြစ်ပြီး ခေတ်သစ်ပုံစံများ မဖြစ်စေလိုပါတဲ့။ တိုင်းပြည်အတွက် ဝင်ငွေကောင်းစေမယ့် လုပ်ငန်းပါတဲ့။

မီးခြစ်စက်ရုံကြီးတခု တည်ဆောက်ဖို့ကိုလည်း ဘုရင်နဲ့ မိဖုရားတို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ ပြည်သူများအတွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲရုံကြီး တည်ဆောက်ပေးဖို့လည်း စီစဉ်ကြပါတယ်။ ဆစ်ကင်ရှဲ့ ကိုယ်ပိုင် တက္ကသိုလ်ကြီး တည်ဆောက်ဖို့ကိုလည်း ကြိုးစားနေကြပါတယ်။

ဘုရင်နဲ့ မိဖုရားတို့ဟာ ဆစ်ကင်ကို တခြားကလူတွေ လာပြီး အနားယူ အပန်းဖြေတဲ့ တောင်ပေါ်စခန်းကလေး တခုလောက်သာ အဖြစ် မခံလိုကြပါတဲ့။

အိန္ဒိယ၏ပြည်နယ်အဖြစ် သိမ်းပိုက်

ဆစ်ကင်ဘုရင် နမ်ဂျဲလ်ရှဲ့ နှစ် ၅၀ မြောက် မွေးနေ့ဟာ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်ခဲ့ပါတယ်။ မွေးနေ့ အခမ်းအနား တခုလည်း ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

ဘုရင်ဟာ မွေးနေ့ပွဲမှာ ငွေတွေကို ရေလို့ဖြုန်းတယ်ဆိုပြီးတော့ ဆစ်ကင် အမျိုးသား ကွန်ဂရက်ပါတီနဲ့ ဆစ်ကင်ဂျာနာတာကွန်ဂရက် ပါတီတို့က ပူးတွဲပြီး ဆန္ဒပြကြပါတယ်။

အဲဒီ နှစ်ပါတီက ပြည်သူ ၂၅၀၀၀ ခန့်ကို ဦးဆောင်ပြီး ဂန်တော့မြို့တော်ကို ချီတက်သွားကြပါတယ်။ လမ်းတလျှောက်မှာလည်း ဆန္ဒပြသူများက ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းသွားခဲ့ကြပါ သတဲ့။ ဂန်တော့မြို့တော်ကိုရောက်တော့ အဲဒီမှာရှိတဲ့ အိန္ဒိယစစ်တပ်က ဆန္ဒပြသူများနဲ့ ပူးပေါင်းသွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ (၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် နေရူးလက်ထက်မှာ အိန္ဒိယနဲ့ ဆစ်ကင်တို့ စာချုပ်တရပ် ချုပ်ဆိုပြီး ဆစ်ကင်ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် အိန္ဒိယစစ်တပ်များကို ပေးပို့ထားခဲ့ ပါတယ်။ တရုတ် အိန္ဒိယ အရေးအခင်းမှာလည်း အားပြည့်တပ်များ ထပ်ပို့ ထားပါတယ်။)

ဆစ်ကင်ရဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီသုံးခုအနက် ဆစ်ကင်အမျိုးသားပါတီ ကတော့ ဘုရင်ကို ထောက်ခံတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

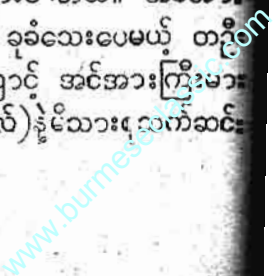
ဆန္ဒပြလူထုက နန်းတော်ကို ပတ်ဝိုင်းထားလို့ ဘုရင်နမ်ဂျဲလ်က သူ့ကို အကာအကွယ်ပေးရန် အင်ဒီရာအစိုးရကို တောင်းဆိုတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သို့ကြောင့်လည်း အိန္ဒိယအစိုးရက ဆစ်ကင်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို ယာယီထိန်းသိမ်းလိုက်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

၁၉၇၄ ခု ပြေလမှာတော့ ဆစ်ကင်မှာ ရွေးကောက်ပွဲတခု ကျင်းပပေးပါတယ်။ ဆန္ဒပြပါတီများကပဲ အနိုင်ရရှိပါတယ်။ အစိုးရသစ် ဖွဲ့ပါတယ်။ ပါလီမန်လွှတ်တော်မှာ ဥပဒေသစ် ရေးဆွဲပါတယ်။ ဘုရင် ကတော့ လုံးဝ သဘောမတူပါ။ ဒါပေမယ့် ဆစ်ကင် အမတ်နှစ်ဦးကို ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်နဲ့ အိန္ဒိယလွှတ်တော်ကိုအိန္ဒိယအစိုးရက တက်ရောက် စေပါတယ်။

ဆစ်ကင်အစိုးရသစ်ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဒေါ်ဂျီက 'ဘုရင်နမ်ဂျဲလ်ဟာ ဥပဒေသစ်နဲ့ ဆန့်ကျင်လုပ်နေပါတယ်' ဆိုပြီး အင်ဒီရာအစိုးရကိုကြေးနန်း ရိုက်ပါတယ်လို့ အင်ဒီရာက ထုတ်ခောပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ပြေလ ၁၀ ရက်နေ့မှာတော့ ဂန်တော့မြို့မှာရှိတဲ့အိန္ဒိယစစ်တပ်က ဘုရင်နန်းတော်ကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ဘုရင်ကို ဖယ်ရှားပါတယ်။ အင်အား ၄၀၀ သာရှိတဲ့ ကိုယ်ရံတော် နန်းစောင့်တပ်က ခုခံသေးပေမယ့် တစ်ဝိုက် သေဆုံးပြီး လေးဦး ဒဏ်ရာရပါသတဲ့။ ထို့ကြောင့် အင်အားကြီးမား လှတဲ့ အိန္ဒိယတပ်များလက်ထွက်ကို ဘုရင်နမ်ဂျဲ(လ်)နဲ့မိသားစုဆက်ဆံ ခဲ့ရပါတော့တယ်။

အင်ဒိုရာနီလုပ်ကြံမှုနှင့် ဆစ်ကင်ကြမ်းပင်စာပေများ။

၁၉၇၄ ခု စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့မှာတော့ အိန္ဒိယ အောက်
လွတ်တော်က ဆစ်ကင်ကို အိန္ဒိယရှင် ပြည်နယ်တခုအဖြစ် သွတ်သွင်းလိုက်
ပါတယ်။ လွတ်တော်မှာ ထောက်ခံမဲ ၃၁၀ မဲနဲ့ ကန့်ကွက်မဲ ၇ မဲ ရှိပါ
သတဲ့။

ဆစ်ကင် ပြည်သူတွေရဲ့ အလိုဆန္ဒကို မလိုက်လျောလို့ရှိလျှင်
ဆစ်ကင်ဟာ နီပေါပြည်ထဲကို ပေါင်းဝင်သွားလိမ့်မယ်လို့ အင်ဒိုရာ
အစိုးရက ရှင်းလင်းပြောပြခဲ့ပါသတဲ့။

ဆစ်ကင်ဘုရင် နမ်ဂျဲ(လ်)က ကတော့ အင်ဒိုရာ အစိုးရဟာ
သူတိုင်းပြည်ကို မတရားသိမ်းပိုက်လိုက်တယ်လို့ ၁၉၇၄ စက်တင်ဘာလ
၁ ရက်နေ့မှာ စွပ်စွဲခဲ့ပါသတဲ့။

ဆစ်ကင်အား အိန္ဒိယက ပြည်နယ်အဖြစ် သိမ်းပိုက်လိုက်မှုကို
နီပေါနိုင်ငံနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံတို့က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြပါတယ်။

အပိုင်း (၁၁)

၁၉၇၇ ခုနှစ် 'ဒေဆိုင်' အတက် 'အင်ဒီရာ' အဆင်း

'ယခုအခါ သမယဟာ လက်စားချေရန် မဟုတ်ပါ'

မိုရာဂျီဒေဆိုင်၊ ဝန်ကြီးချုပ်

ဂျာနာတာပါတီ အောင်ပွဲခံအပြီး

၁၉၇၇ ခုနှစ် မတ်လ

ကျွန်မအပေါ်မှာ ဘယ်လိုပဲ စွဲချက်တွေ တင်ကြပါစေ၊ အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ အခု လာဖမ်းတာက တော့ နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံမှုပါ။ ပြည်သူတွေနဲ့ ကျွန်မကို ခွဲပစ်တာပါ။ ပြည်သူတွေနဲ့ ကမ္ဘာ့ရွှေ့မောက်မှာ ကျွန်မကို မသူတော်ဖြစ်အောင် ပုံဖော်ဖို့ ကြိုးစားမှုပါ။

'အင်ဒီရာဂန္ဒီ' (ဝန်ကြီးချုပ်ဖောင်း)

(၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ အဖမ်းခံရပြီးချိန်ပြောသောစကား)

၁၉၇၇ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ အင်ဒီရာရဲ့ ကွန်ဂရက်ပါတီ အရေးရှုံးနိမ့်ပြီး ဂျာနာတာပါတီ အောင်ပွဲခံပါတယ်။ မိုရာဂျီဒေဆိုင်က အစိုးရအဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပါတယ်။

သူဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ချိန်မှာ အသက် (၈၁) နှစ် ရှိပါပြီ။ မဟာတ္တမဂန္ဒီရဲ့ တပည့်ရင်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းဆရာတစ်ဦးရဲ့သား ဖြစ်ပြီး ငယ်စဉ်ကပင် နိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့သူပါ။ သားသမီးငါးဦး မွေးဖွား ခဲ့ပြီ။ သက်သတ်လွတ်စွာပွားပါတယ်။ ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းပါတယ်။

နန္ဒီမထကြိမ်

www.burmeseclassic.com

နေရူးအစိုးရလက်ထက်မှာ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်မှာ အင်ဒီရာနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်နေရာကို ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ မှာတော့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပါတယ်။ ဒု ဝန်ကြီးချုပ်နေရာတော့ ရခဲ့ပါတယ်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီး လွတ်လပ်ရေး ကြိုးမမ်းစဉ်တုန်းက မြိတိသျှတို့ရဲ့ ထောင့်မှာ ၉ နှစ် အကျဉ်းခံရပြီး၊ အင်ဒီရာ အစိုးရ လက်ထက်မှာ ၁၉ လ ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရပါတယ်။ အင်ဒီရာနှင့် နိုင်ငံရေး အယူအဆ မတူပါ။

ဒေဆိုင်းဟာ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ကို လက်ခံတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒေဆိုင်းဟာ အနေအထိုင် အထူးရိုးသားပြီး သက်သတ်လွတ် စားရုံတွင်မက အရက် လုံးဝမသောက်ပါ။ ဆေးလိပ်လည်း လုံးဝ မသောက်ပါ။ အပြဟူရိယ သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း အသက် ၃၀ အရွယ် ကစပြီး ကျင့်သုံးခဲ့သူပါတဲ့။

ဝန်ကြီးချုပ် ဒေဆိုင်းအား နီပေါအစိုးရက အလည်လာရန် ဖိတ်ကြားခဲ့စဉ်ကဆိုလျှင် ဝန်ကြီးချုပ် စားတတ်တဲ့ အစားအစာများ အကြောင်းကို အိန္ဒိယအစိုးရက နီပေါ အစိုးရကို ကြိုတင်အကြောင်း ကြားထားခဲ့ရပါတယ်။ (တိုင်းပြည်တပြည်ရဲ့ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များ အခြားနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လျှင် အိမ်ရှင်တိုင်းပြည်အား ညွှန်သည့်နိုင်ငံက လာရောက်မည့် ခေါင်းဆောင်ကြီး၏ ကြိုက်နှစ်သက်ရာများ အကြောင်း ကို ကြိုတင် အကြောင်းကြားရလေ့ ရှိပါတယ်။ နှစ်ဘက် အဆင်ပြေပါ တယ်။ စင်္ကာပူဝန်ကြီးချုပ် လိကွမ်ယူ ဆိုလျှင် လတ်ကို မကြာခဏ ဆေး တတ်တဲ့အတွက် ၎င်းသွားရောက်သည့် နိုင်ငံများမှာ လက်ဆေးရန်ရေကို အသင့်ပြင်ထားရလေ့ရှိကြောင်း ကြားရဖူးပါတယ်။)

ဝန်ကြီးချုပ်ဒေဆိုင်းရဲ့ နေ့စဉ် စားသောက်တတ်တဲ့ စားသောက် ဖွယ် စာရင်းကတော့....

- နံနက် ၈ နာရီ ၁။ ရေကျက်အေးတခွက်။
- ၂။ မုန်လာဥအနီအရည်(မရလျှင်) အုန်းသီးနုအရည်
- ၃။ ဆားနှင့်ငရုတ်ကောင်းကိုလည်း သီးခြားစားသုံး ပါတယ်။

- ညစာ ၇ နာရီအချိန်- ၁။ ကြက်သွန်ဖြူ (အခွံသင်၊ ရေဆေး)
 ၂။ နွားနို့၊ ပူပူနွေးနွေး ၂၅ ကျပ်သား
 ၃။ သစ်သီးများ
 ၄။ သစ်သီးခြောက်များ
 ၅။ ကုလားမုန့်များ

‘ဒေဆိုင်ဟာ အထက်ပါ အစားအသောက်များကို စားနေကျ အတိုင်းသာ စားပါသတဲ့။ တရောင်တဆောင်နိုင်မှုကိုလည်း မလိုလားပါ တဲ့။ တခမ်းတနား ကျွေးမွေးသော်လည်း စားနေကျ အတိုင်းသာ စား ပါသတဲ့။’

ဂျုံက လှဲပြီး တခြားဆန်များ ပဲများကို မချက်ပဲ မစားပါတဲ့။ ဟင်းရွက်စိမ်းများကိုလည်း အစိမ်းမစားပါတဲ့။

သူဟာ သက်သတ်လွတ်သမား ဆိုရှယ်လစ် ဝါဒကြီး လို့ ဆိုပါ တယ်။

အင်ဒိုရာ အဖမ်းခံရ

အညိုရောင် ယူနီဖောင်းများ ဝတ်ဆင်ထားကြတဲ့ ဗဟို ထောက် လှမ်းရေး ဗျူရိုက အရာရှိများဟာ အင်ဒိုရာရဲ့ အိမ်ရှေ့ကို ညနေ ၅ နာရီမှာ ရောက်ရှိလာကြပါပြီ။ အင်ဒိုရာကို ဖမ်းဆီးရန်ပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။

နောက် တနာရီခန့် ကြာတဲ့အခါမှ အိမ်ထဲက ထွက်လာပြီး အင်ဒိုရာ အဖမ်းဆီးခံဖို့ သဘောတူပါတယ်။ သူမကို “လက်ထိပ်ခတ်ပြီး ခေါ်မှ လိုက်မယ်” လို့ အကျပ်ပြန်ကိုင်ပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဒီလိုမလုပ်နိုင်ပါဘူး” လို့ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိ တွေက ပြန်ပြောတဲ့ အခါမှာတော့ အင်ဒိုရာဟာ အိမ်ထဲကို ပြန်လည် ဝင်ရောက် သွားပြန်ပါတယ်။

အိမ်ထဲမှာ သူမရဲ့ ရှေ့နေများ၊ မိသားစုများနဲ့အတူ ၂ နာရီခန့် ကြာအောင် တိုင်ပင်ယင်း နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ အင်ဒိုရာဟာ နှင်းဆီပန်းစည်း တစည်းကို ရင်ခွင်မှာ ထိုက်ပြီး အိမ်ပြင်ကို ပြန်ထွက်လာ ပါသတဲ့။ အိမ်ပြင်မှာတော့ သူမရဲ့ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ၊ ဆွေမျိုး၊ အပေါင်း အသင်းနဲ့ သူမကို ထောက်ခံတဲ့ လူအုပ်ဟာလည်း ရောက်ရှိ အကဲခတ် နေကြပါတယ်။

အဲဒါအပြင် ဆောက်လှမ်းရေး အရာရှိတွေက အသင့်ပြင်ပြီး စောင့်ဆိုင်း ရပ်တန့်ထားတဲ့ အိန္ဒိယပြည်လုပ် အညှီရောင် ဆီဒင်ကားတစ်စီးလည်း ရှိနေပါတယ်။

အိမ်အပြင် ရောက်တော့ အင်ဒီရာဟာ အဲဒီ အဆင်သင့် စောင့်နေတဲ့ ကားပေါ်ကို တက်ထိုင်လိုက်ပါတော့တယ်။ အချိန်ကတော့ ည ၈ နာရီ ၁၅ မိနစ်ပင် ရှိနေပါပြီ။

သူမ ကားပေါ် ရောက်လို့ ဖမ်းဆီးသူများက ကားမောင်းထွက်လာစဉ်မှာတော့ အပြင်မှာရှိတဲ့လူအုပ်က “အင်ဒီရာ သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ” ဆိုပြီး ဝိုင်းအော်ကြပါသတဲ့။ လူငယ် တချို့ကတော့ အော်ဟစ်ပြီး ကားအနောက်ကို ပြေးလိုက်လာကြပါသေးသတဲ့။

လမ်းမှာ ကားလမ်းနဲ့ ရထားလမ်းတို့ ဖြတ်သန်းထားတဲ့ လမ်းဆုံတခု ရောက်တော့ ကားခေတ္တရပ်ပါတယ်။ ရွှေမှာတော့ တခြား ပြည်နယ်တခု ရှိပါတယ်။

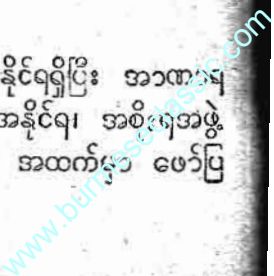
ကား ခေတ္တရပ်ချိန်မှာ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အင်ဒီရာဟာ ကားပေါ်က ခုန်ဆင်းပြီး လမ်းဘေးမှာ သွားထိုင်လိုက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ကို ဖမ်းဆီးဖို့ ပြည်နယ်ကူး အထူးအမိန့်စာကို ထုတ်မပြုနိုင်ဘူး ဆိုယင်ရှေ့ကို ပြည်နယ်ကူးပြီး ဆက်မလိုက်နိုင်ဘူးလို့လည်း အကျပ်ကိုင်ပြန်ပါတဲ့။

သူမကို ဖမ်းဆီးလားခဲ့တဲ့ အရာရှိများကလည်း ပြည်နယ်ကူးခေါ်နိုင်ခွင့် အမိန့်စာကို မေ့ကျန်ရစ်ခဲ့လို့ ပါမလာကြပါဘူး။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ရှေ့ခရီးကို မဆက်နိုင်ကြတော့ပဲ ဖမ်းဆီးသူများဟာ အင်ဒီရာကို ခေါ်ပြီး နယူးဒေလီကို ပြန်လာကြရပါတော့တယ်။ ထိုညအဖို့ကိုတော့ အရာရှိ တန်းလျား တခုမှာပဲ ည အိပ်လိုက်ကြရပါသတဲ့။

နောက်တနေ့မှာတော့ ဒေလီ မြို့ ဗဟိုတရားရုံးမှာပဲ အစိုးရက အမှုတင်လိုက်ပါတော့တယ်။ တရားရုံး အပြင်ဘက်မှာတော့ အင်ဒီရာကို ထောက်ခံသူ လူအုပ်နဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အဓိကရုဏ်းပင် ဖြစ်လိုက်ပါသေးတယ်။

ဘားကြောင့်ဖမ်းရသလဲ

ဒေဆိုင်းအစိုးရဟာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အနိုင်ရရှိပြီး အာဏာရသက်တမ်း ခုနစ်လကြာခဲ့ပါပြီ။ ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရ၊ အစိုးရအဖွဲ့ဖွဲ့ပြီးပြီးချင်း အဘိုးအို ဝန်ကြီးချုပ် ဒေဆိုင်းဟာ အထက်မှာ ဖော်ပြ

ခဲ့သလို 'အခုအခါသုမယဟာ လက်စားချေရန် မဟုတ်ပါ'လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဒေဆိုင်းအစိုးရ မတက်ခင် အင်ဒီရာ အစိုးရ လက်ထက်မှာ ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၁ လကြာ အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေငြာပြီး ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ဥပဒေများပင် ထုတ်ပြီး တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒေဆိုင်းကိုယ်တိုင်နဲ့ သူ့ ဂျနာတာပါတီဝင် အများအပြားလည်း အဖမ်းခံကြရပါတယ်။ နှစ်နာသူ အများအပြား ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ ထိုစဉ်က အဖမ်းခံရသူ လူဦးရေဟာ သုံးသောင်းခွဲခန့် ရှိခဲ့ပါတယ်။

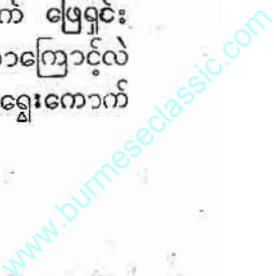
ဒါကြောင့် ၁၉၇၇ ခု ရွေးကောက်ပွဲမှာ အင်ဒီရာ အစိုးရ ပြုတ်ပြီး ဒေဆိုင်း အောင်ပွဲခံခဲ့ရခြင်းပါ။ ရွေးယခင်က ရန်ငြိုးရန်စတွေကို ယခုလို အောင်ပွဲရပြီးတဲ့အခါမှာ နိုင်ငံရေးအရ လက်တုံ့မပြန်ပဲ ဘူး ဆိုတာကို ရည်ရွယ်ပြီး အဘိုးအို ဝန်ကြီးချုပ်ဒေဆိုင်းက ပြောကြားခဲ့ခြင်းပါပဲ။

ဒါပေမယ့် အစိုးရဖွဲ့ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ယခင်က နှစ်နာခဲ့သူ များရဲ့ တိုင်တန်းချက်များကြောင့် ဗဟိုအမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေး ပျူရိုက အင်ဒီရာကို လာဘ်စားမှုနဲ့ ဖမ်းဆီးပြီး ရုံးတင် တရားစွဲခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဗဟိုတရားရုံးရဲ့ တရားသူကြီး ရီပူဆူဒန်ဒါရဲက အမှုစွဲချက်ကို ဖတ်ရှုပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ရဲ့ တင်ပြမှုဟာ သက်သေအထောက်အထား မပြည့်စုံဘူးလို့ဆိုပြီး အင်ဒီရာဝန်ကြီးကိုပြန်လွှတ် လိုက်ပါတော့တယ်။

ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဟာ နောင်ကို အမှုများတင်သွင်းလျှင် အထောက်အထား အပြည့်အစုံနဲ့ တင်သွင်းစေလိုတယ်လို့လည်း တရား သူကြီးက နှိုးဆော်ခဲ့ပါသေးတယ်။

အင်ဒီရာဟာ အမှုက လွတ်လျှင်လွတ်ချင်းဆိုသလိုပဲ ဂူဂျာရတ် ပြည်နယ်ကို သွားရောက်စည်းရုံး ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကို နိုင်ငံရေး ထောင်ချောက်ဆင်ပြီး အစိုးရက ထောင်ထဲသွင်းဖို့ ဘယ်လို ဘယ်ပုံ ဥပဒေအပြင်က မတရား ကြိုးပမ်းခဲ့ပုံများကို သွားရောက် ဖြေရှင်း ရှင်းလင်းပြခြင်းပါပဲ။ အင်ဒီရာဟာ ခြေသွက်လှပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဂူဂျာ ရတ်ပြည်နယ်ဆိုတာဟာ ဒေဆိုင်းကို မဲဆန္ဒပေးရွေးကောက် တင်မြှောက်လိုက်တဲ့ မိခင်ပြည်နယ်ကြီး ဖြစ်လို့ပါပဲ။

ထပ်အဖမ်းခံရ

နောက်တနှစ်အကြာမှာ အင်ဒီရာ ထပ်ပြီး အဖမ်းခံရပြန်ပါတယ်။ ရှားကော်မတီလို့ခေါ်တဲ့ အထူးခုံရုံးတရုံးဖွင့်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးရပါတယ်။ နောက် သီးခြားပြည်နယ်အချို့မှာလည်း သီးခြားခုံရုံးအချို့ ဖွဲ့ပြီး စစ်ဆေးရပါတယ်။

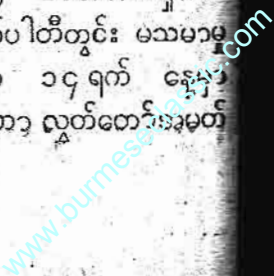
၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှ ၁၉၇၇ ခုနှစ် မတ်လအထိ အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေငြာထားတဲ့ ၂၁ လ ကာလအတွင်း အင်ဒီရာရဲ့ အများအယူင်းများ၊ အာဏာအလွဲသုံးစားမှုများ၊ လာဘ်စားမှုများ၊ မတရားဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှုများ စသည်ဖြင့် စွဲချက်တင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူများထံက အရေးကြီးတဲ့ တိုင်ကြားစာပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့် အစိုးရက ရရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သင်းကိစ္စ

၁၉၇၆ ခု ဧပြီလမှ ၁၉၇၇ ခု မတ်လအတွင်း အိန္ဒိယပြည်သူ့ဆယ်သန်းကျော် (၁၀၅၆၈၇၇၀) သန္ဓေတားအသင်းခံ (သားခံကြာဖြတ်၊ သားအိမ်ထုတ်) ကြွရပါတယ်။ တချို့က မိမိတို့ အလိုဆန္ဒအရ သန္ဓေတားကြတာဖြစ်သော်လည်း တချို့က တော့သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များက အာဏာပိုသုံးပြီး အတင်းအကျပ် ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့ တိုင်ကြပါတယ်။ အရမ်းကာရောလုပ်လို့ သေဆုံးမှုတွေ၊ ရောဂါဝေဒနာခံစားရမှုတွေလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ နှစ်နာသူများက အင်ဒီရာအပေါ်မှာ မကျေနပ်ပါဘူး။

သူ့သားငယ် ဆန်ဂျေး လူငယ်ရေးရာ ကိုင်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် လူငယ်ရေးရာ ဌာနက ပဋိသန္ဓေတားဆီးရေး ကိစ္စကို စတင် အကောင်အထည် ဖော်ပြလိုက်တဲ့အတွက် ယခုလို ဖြစ်ပွားသွားပါလို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

အင်ဒီရာရဲ့ အဒေါ်အရင်း (နေရှူးရှူးနုမ) ဝိဇယလက်ရှမ်းကလည်း အင်ဒီရာရဲ့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေ ကုန်ဂရက်ပါတီတွင်း မသမာမှုတွေကို မကြိုက်ဘူးလို့ ၁၉၇၇ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက် နေ့မှာ အတည်အလင်း ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဝိဇယလက်ရှမ်းဟာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ်ကနေပါ နုတ်ထွက်သွားခဲ့ပါတယ်။

အထက် လွတ်တော် အမတ်ဖြစ်တဲ့ 'မဟတ္တမဂန္ထီ' ရဲ့ မြေးတော်သူ 'ဆူမိတရာကူကာနီ' ကလည်း အင်ဒီရာရဲ့ လုပ်ငန်းတွေဟာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ မနှစ်သက်ပါဘူးလို့ ၁၉၇၄ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းမှာပဲ ပြောခဲ့ပါသေးတယ်။

နောက် ဂန္ထီကြီးရဲ့ မြေးတဦးပင် ဖြစ်တဲ့ 'ရက်(ဂျ)မိုဟန်း ဂန္ထီ (ဘုံဘေမြို့ထုတ် ဟင်းမတ်ဂျာနယ်ရဲ့ အယ်ဒီတာ) ကလည်း အင်ဒီရာကို ရှုတ်ချ အပြစ်တင် ဝေဖန်ခဲ့ပါသတဲ့။

နောက်ပြီး မဲဆွယ်ပွဲမှာ အရပ်သားပိုင်ကားများ ချောဆွဲမှုတွေ၊ အိတလီ ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ လာဘ် (ရူပီး ငွေတသိန်း လာဘ်၊ သို့မဟုတ် ပွဲခံ) ယူမှု၊ ပြင်သစ် ရေနံကုမ္ပဏီတစ်ခုကို မမှန်မကန် အခွင့်အရေးပေးမှု၊ နောက် အင်ဒီရာရဲ့ နာမည်ကို အလွဲသုံးစားပြုပြီး ဗိုလ်ကြီးဟောင်း နဂါဝါလာ ဆိုသူက အိန္ဒိယ ပြည်ထောင်စု ဘဏ်က ရူပီး ငွေ ခြောက်သိန်းထုတ်ယူ သွားမှု (၎င်းအမှုတွင်လည်း ပါဝင်ပတ်သက်တယ်ဆိုပြီး အစွပ်စွဲ အစစ် ဆေးခံရပါတယ်။) ကုန်ဂရက် ပါတီအတွက်လည်း ငွေယူမှုတွေ အစရှိတဲ့ စွပ်စွဲချက်ပေါင်းများစွာလို့ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရပါတယ်။

အင်ဒီရာနဲ့ အတူ သူမရဲ့ အထက်တန်း ကိုယ်ရေးအရာရှိ 'အာ-ကေ-ဒါဝန်' သားငယ် ဆန်ဂျေး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဘန်စီလာ ပြန်ကြားရေးနဲ့ အသံလွှင့်ဌာန ဝန်ကြီး ရှုကာလာနဲ့ နောက်ထပ်ပုဂ္ဂိုလ် တချို့တို့ အစွပ်စွဲခံ အရေးယူခဲ့ကြရပါတယ်။

သားငယ် ဆန်ဂျေး

၁၉၇၆ ခုနှစ် အိန္ဒိယပြည်မှာ အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေငြာ ပြီးတဲ့နောက်မှာမှ အင်ဒီရာရဲ့ သားငယ် ဆန်ဂျေးဟာ နိုင်ငံရေးလောက ထဲကို ဝင်ရောက်လာသူပါပဲ။

သူဟာ ပြိတိန်နိုင်ငံက ရိုး(စ)ရွိုက် မော်တော်ကား ကုမ္ပဏီကြီး မှာ လက်ထောက် အင်ဂျင်နီယာတဦးအဖြစ်နဲ့ အလုပ် လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အငယ်စား မော်တော်ကားတွေ ပုံစံတည်ဆောက်ရေးနဲ့ ထုတ်လုပ်ရေးမှာ ထူးချွန်တယ်လို့လည်း နာမည်ရနေသူ တဦးပါ။

မိခင်ကြီးကို ကူညီရန်နဲ့ ကာကွယ်ရန်တဲ့

၁၉၇၇ ခုနှစ်မှာတော့ ဆန်ဂျေးဟာ အသက် ၃၃နှစ် ရှိခဲ့ပါပြီ။ သူ့ မိခင်ရဲ့ နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းတွေကို ကူညီချင်တယ်။ သူ့ မိခင်ရဲ့ အန္တရာယ် ဒုတိယအကြိမ်

တွေကိုလည်း ကာကွယ်ချင်တယ် ဆိုပြီး နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ အရှိန်
ပြင်းပြင်းနဲ့ ဝင်ရောက်လာပြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို
ထောက်ခံသူတွေ ရှိသလို ဆန့်ကျင်သူတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ကားစီးလိုသူများက အားကိုး

အိန္ဒိယပြည်မှာ ပြည်တွင်းဖြစ် ကားစီးချင်တဲ့ လူတွေကလည်း
ရိုး(၈)ရွက် ကုမ္ပဏီကြီးမှာတောင် နာခံရခဲ့တဲ့ အင်ဂျင်နီယာ
ဆန်ဂျေးကို အထူး အားထားခဲ့ကြပါသတဲ့။

ဆန်ဂျေးကလည်း မရူတီ ကားလုပ်ငန်း ဆိုပြီး မော်တော်ကား
ထုတ်လုပ်ဖို့ ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို တည်ထောင်ပါတယ်။ လူအများအပြား
အစုရှယ်ယာ ထည့်ဝင်ကြပါတယ်။ သူက မန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာ လုပ်
ပါတယ်။

တရားရုံးရောက်

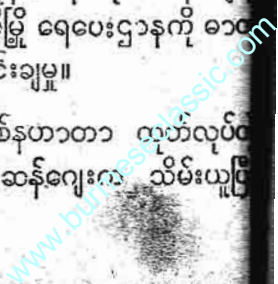
နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကားလုပ်ငန်းက ကားကလေး အနည်းငယ်
သာ ထွက်လာပြီး ရူပီးငွေသန်း ၆၀ ကျော် အကြေးတင် အမှုဖြစ်လာတဲ့
နယူးဒေလီ ဗဟိုတရားရုံးက ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှာ အမိန့်ထုတ်ပြီး ကုမ္ပဏီ
ဖျက်သိမ်းစေရပါတယ်။ မရူတီ ကားလုပ်ငန်း အတွက် မြေ(၄၄၅) ဧက
ကိုလည်း အနိုင်အထက် သိမ်းယူခဲ့တယ်လို့လဲ တိုင်ကြားခံရပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ မိခင်ကြီး အင်ဒီရာနဲ့အတူ အမှုတုံ့ပေါင်း အတော်
များများမှာ ဆန်ဂျေး ပါဝင် တရားစွဲ ခံရပါတယ်။ ထောင်ထဲကို ခေတ္တ
ရောက်သွားပါတယ်။

ကျူးကျော်ရပ်ကွက်များကို အတင်း အဓမ္မပြောင်းရွှေ့ ဖြစ်သော အမှု

ကွန်ဂရက် ပါတီ ရန်ပုံငွေ ဒေါ်လာ ခုနစ်သန်းကို ဆန်ဂျေး
အပေါင်းပါ ၁၀ဦးက အလွဲသုံးစားမှု။ ဒေလီမြို့ ရေပေးဌာနကို ဓာတ်
ပေး ပစ္စည်းတမျိုး မတရား အမြတ်တင် ရောင်းချမှု။

လွှတ်တော် အမတ်တဦး ဖြစ်တဲ့ အမရစ်နဟာတာ လူဟံလုပ်
(Kissa Kurst Ka)ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားကို ဆန်ဂျေးက သိမ်းယူပြု
ဒုတိယအကြိမ်

ပြန်မပေးပါဘူးလို့ နဟာတာက တိုင်ကြားတဲ့ အမှု။ (နောက်ပိုင်းမှာ ပြန်ကြားရေးဌာန အရာရှိတစ်ဦးက သံမဏိသေတ္တာ ၁၃လုံးနဲ့ ဆည်ထားတဲ့ ဖလင် ကော်ပြားတွေကိုလည်း ဆန်ဂျေးက လူမသိအောင် မီးရှို့ဖျက်ဆီး ခိုင်းပါတယ်လို့ သက်သေ ထွက်ခဲ့ပါတယ်။)

အခြားစွဲဆိုခံရတဲ့ အမှုများလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ရှားကော်မရှင် ဝှံ့ပတား ကော်မရှင်စတဲ့ အထူး တရားရုံးများက သမ္မတကြီးရဲ့ အမိန့်နဲ့ စစ်ဆေးပါတယ်။

ရှားကော်မရှင်က ဆိုယင် ဆန်ဂျေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အမှုအခင်းများ မပြီးသမျှကာလပတ်လုံး အိန္ဒိယကနေပြီး ပြည်ပကို သွားခွင့်ပိတ်ပင်ထားခဲ့ပါတယ်။

ဆန်ဂျေးနဲ့ သူ့ဇနီး မန်နီကာတို့ရဲ့ လေယာဉ်မောင်းနှင်ခွင့်လိုင်စင်ကိုလည်း သိမ်းယူထားခဲ့ပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အင်ဒီရာနဲ့ သားငယ် ဆန်ဂျေးတို့ဟာ အမှုပေါင်းများစွာနဲ့ အရေးယူ ခံရပြီး ထောင်ထဲကို ဝင်သွားကြရတယ်လို့ ဆိုပေမယ့် သိပ်မကြာပါဘူး အာမခံနဲ့ အပြင်ကို ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ကြပါတယ်။

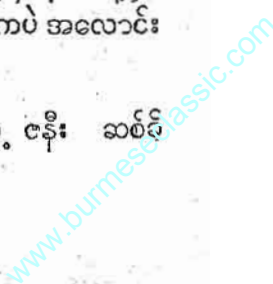
အင်ဒီရာ ဆိုယင် သိပ်မကြာခင် ၁၉၇၈ ခု မှာပဲ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတခုမှ ဝင်ရောက် အရွေးခံ အနိုင်ရရှိပြီး လွှတ်တော်ထဲကို တောင် ပြန်ဝင်နိုင်သွားပါတယ်။

သားငယ် ဆန်ဂျေးကတော့ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီးမှာမှ လွှတ်တော် အမတ် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

ခြောက်လခန့် လွှတ်တော်အမတ် လုပ်ခဲ့ပြီးတဲ့ နောက်မှာတော့ ၁၉၈၀ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၃ ရက် နေ့မှာ လေယာဉ်ပျက်ကျ သေဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ ဆန်ဂျေးဟာ အထူး ကျွမ်းကျင်တဲ့ လေယာဉ်မှူး တဦး မဟုတ်သေးပဲနဲ့ လေယာဉ်ကို မြေပြင်နဲ့ နီးကပ်စွာ မောင်းနှင်ခဲ့ရုံသာမက သေးပဲရဲဝံ့စွာနဲ့ စတန်လုပ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တဲ့အတွက် လေယာဉ် ပျက်ကျသေဆုံးခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဆန်ဂျေးရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို နောက်တနေ့ ဇွန်လ ၂၄ ရက် နေ့မှာ ဟိန္ဒူ ထုံးစံအရမီးသင်္ဂြိုဟ်ပါတယ်။ သူ့အစ်ကိုကြီး ရာဂျစ်ကပဲ အလောင်းစင်ကို မီးညှို့ရပါတယ်။

သူ့ကို မီးသင်္ဂြိုဟ်စဉ်မှာ မိခင်ကြီး အင်ဒီရာနဲ့ သူ့ ဇနီး ဆစ်ရီ အမျိုးသမီး မန်နီကာတို့လည်း ရှိနေကြပါတယ်။

၁၆၄ မောင်မောင်ဖြိုး

အင်ဒီရာရှဲ့ နောက်ဆုံး ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝ

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ဦးပိုင်းမှာ အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကြီးကို တဖန်ပြန်လည် ပြုလုပ်ပါတယ်။

နှစ်နှစ်ခွဲကြာ အမှုအမျိုးမျိုးနဲ့ လုံးလည် လိုက်နေပေမယ့်လည်း အင်ဒီရာရှဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီကပဲ ပြန်လည် အနိုင်ရရှိပြီး အစိုးရ ဖွဲ့နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

အင်ဒီရာ ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို ရယူ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပြီး နှစ်ရက်အကြာ ၁၉၈၀ ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက် နေ့မှာတော့ အထူး တရားသူကြီး မန်ဂျလာဂျိန်းက အထူးတရားရုံးများ တည်ထောင်ထား ခြင်းဟာ ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ မကိုက်ညီပါဘူးလို့ ယူဆကြောင်းနဲ့ ထုတ်ဖော်ပြော ကြားခဲ့ပါတယ်လို့ (၁၉၈၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလထုတ် မြန်မာ့သတင်းစဉ် မှာ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။)

အဲဒီနောက်ပိုင်း ၁၉၈၀ပြည့်နှစ် မေလထဲမှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ် ပြန်ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်တဲ့ အင်ဒီရာနဲ့ သားဆန်ပျေးတို့ အပေါ်မှာ စွဲဆိုထား တဲ့ အမှုပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကနေပြီး သားအမိ နှစ်ဦး အပြီး အပြတ် လွတ်သွားကြပါတော့တယ်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ကနေပြီး ယနေ့ ကွယ်လွန်တဲ့အထိ အင်ဒီရာဟာ အိန္ဒိယပြည်ကြီးရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အစိုးရအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်သွားခဲ့ပါ တယ်။

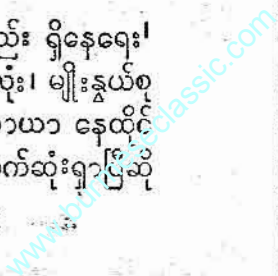
အပိုင်း (၁၂)

ဆစ်ခိ

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ ဆစ်ခိဦးရေဟာ စုစုပေါင်း ၁၅ သန်းခန့်ရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲက ၁၂ သန်းတို့ဟာ ပါကစ္စတန်နဲ့ နယ်ချင်းစပ်နေတဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှာ နေထိုင်ပါတယ်။ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ဟာ သဘာဝ ရေမြေကောင်းပြီး အိန္ဒိယ ဂျုံအထွက်ပမာဏ၌ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် စိုက်ပျိုးထွက်ရှိတဲ့ ဒေသဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၀၂ခုနှစ်မှာ ဟိန္ဒူလူမျိုးအများစုနေထိုင်ရာ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် တောင်ပိုင်းကို ကိုဟာယားနား ပြည်နယ်ရယ်လို့ အိန္ဒိယ ဗဟို အစိုးရက သတ်မှတ် ပေးလိုက်ရာကနေ စတင်ပြီး ဟိန္ဒူတို့အပေါ် ဆစ်ခိတို့က သံသယတွေ စတင်ဖြစ်ပွားလာခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီ သံသယတွေ ပြေပျောက်သွားစေဖို့ ဆစ်ခိတို့၌ နိုင်ငံရေးပါတီ အာကာလီဒါရ်နဲ့ အင်ဒီရာ အစိုးရတို့ ညှိနှိုင်း ကြိုးပမ်းနေပါတယ်။ ဒီလို ပြေလည် ငြိမ်းချမ်းရေး ကြိုးပမ်းနေတုန်း ဘာသာရေး တယူသန်တဦး ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဆစ်ခိ လူမျိုးရေး အကြမ်းဖက်အုပ်စု ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ သူတို့က ဆစ်ခိ ပြည်နယ်ကို လုံးဝခွဲထုတ်ပြီး ခါလစ်စတန်နိုင်ငံတော်ရယ်လို့ ထူထောင်ခွင့် ပေးရမယ်ဆိုပြီး ကြွေးကြော်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာတော့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ကမူပြီး ဟိန္ဒူနဲ့ ဆစ်ခိ အကြား လူမျိုးရေး အကြမ်းဖက်မှုများ၊ အပြန်အလှန် လက်တုံ့ပြန်မှုများ ဖြစ်ပွားလာတာပါပဲ။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတော်ကြီး တခုလုံး တစည်းတလုံးတည်း ရှိနေရေး၊ ဒီနိုင်ငံတော်ကြီးမှာမိတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ပြည်သူလူထု အားလုံး၊ မျိုးနွယ်စု အားလုံး သဟဇာတဖြစ်ဖြစ် ညီညီညွတ်ညွတ် သာသာယာယာ နေထိုင်နိုင်အောင် လုံးပန်းနေရှာသူ မိခင်ကြီး အင်ဒီရာဂန္ဒီ အသက်ဆုံးရှုံးပြီဆို ခုတိယအကြိမ်

တာ သိရတဲ့ တခဏမှာ တကမ္ဘာလုံးက မယုံနိုင်လောက်အောင် အံ့ဩ တုန်လှုပ် ဝမ်းနည်းခဲ့ကြရပါတယ်။

အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခဲ့ရတာနဲ့ တပြိုင်နက် ယူကျုံးမရ ဖြစ်ကြရှာ သော ပြည်သူများကလည်း ဆစ်ခ်လူမျိုးများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒေသအချို့မှာ အဓိကရုဏ်းများ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပွားလာခဲ့ပါတယ်။ (မှတ်ချက်။ ။ဖော်ပြခဲ့တဲ့ စာပိုဒ်သုံးပိုဒ်ကတော့ ၁၁-၁၁-၈၄နေ့ထုတ် ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာမှာပါတဲ့ အောင်ဝင်း ရဲ့ ဆောင်းပါးမှ ဖြစ်ပါတယ်။)

ဆစ်ခ်ဆိုတာ ဘာလဲ

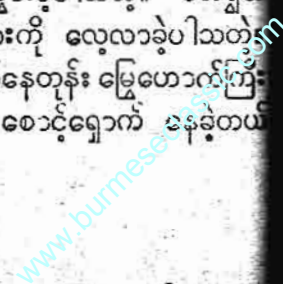
ဆစ်ခ်ဆိုတာဟာ ယနေ့ ကမ္ဘာ့စာနယ်ဇင်းများမှာ ဆစ်ခ်လူမျိုး လို့ပဲ ရေးသားနေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာတော့ ၎င်း တို့ကို ပန်ချာဘီလို့သာ သိကြပါတယ်။ ဆစ်ခ်ဆိုပြီးတော့လည်း မခေါ်ကြပါဘူး။ ပန်ဂျပ်နယ်မှာရှိတဲ့ ဆစ်ခ်တွေရော၊ ဟိန္ဒူတွေကိုရော ပန်ချာဘီ(Punjab)လို့ ခေါ်ယင်လည်း ခေါ်နိုင်ပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် ပန်ချာဘီတိုင်းကိုတော့ ဆစ်ခ်လို့ မခေါ်နိုင်ပြန်ပါဘူး တဲ့။ ဆစ်ကစ်ဆင် (Sikhism)လို့ ခေါ်တဲ့ ဆစ်ခ်ဘာသာကို ကိုးကွယ်တဲ့ ပန်ချာဘီများကိုသာ ဆစ်ခ်လို့ခေါ်ပြီး တခြားဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ခရစ်ယာန် ဘာသာ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ မည်သည့်ဘာသာမှ မကိုးကွယ်သူ စတဲ့ ကိုရွှေပန်ချာများလည်း ရှိကြပါသတဲ့။ သူတို့ကိုတော့ ဆစ်ခ်လို့ တရားဝင် မခေါ်ပါဘူး။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ လောက်ကမှ ဆစ်ခ်ဘာသာဟာ လည်း ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဆစ်ခ် ဘာသာကို စတင်ပျိုးထောင်သူ ကတော့ ဂုရုနာနတ်လို့ ခေါ်တဲ့ သူတော်စင်ကြီးပါပဲ။

သူဟာထိုစဉ်က စိတ်ဝမ်းကွဲပြားနေတဲ့ ဟိန္ဒူတွေနဲ့ မှတ်စလင် တွေရဲ့ ဘာသာကြီးနှစ်ခုစလုံးကို လေ့လာစုစည်းပြီးတော့ ဆစ်ခ်ဘာသာ ကို တီထွင်ပါသတဲ့။

ဂုရုနာနတ်ကို ၁၄၆၉ ခုနှစ်မှာ မွေးဖွားခဲ့ပါသတဲ့။ ငယ်ရွယ် စဉ်ကစပြီး ဘာသာရေး အတွေးအခေါ်များကို လေ့လာခဲ့ပါသတဲ့။ သူ ငယ်ငယ်တုန်းက လယ်တောထဲမှာ အိပ်ပျော်နေတုန်း မြေဟောက်ကြီး တကောင်က သူ့အနီးမှာ ပါးဖျဉ်းထောင်ပြီး စောင့်ရှောက် ခနခဲတယ် လို့ဆိုပါတယ်။

လူတန်းစား မညီမျှပဲ ဇာတ်နိမ့်၊ ဇာတ်မြင့်ဆိုပြီး ခွဲခြားမှု တွေကို မကြိုက်ပါဘဲ။ ဘာသာရေး အယူသည်းမှုများကိုလည်း မနှစ် သက်ပါဘဲ။ လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုကိုလည်း ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချခဲ့ပါသတဲ့။ လူသားအားလုံးဟာ သာတူညီမျှသာ ဖြစ်သင့်တယ်လို့ ယူဆပါသတဲ့။

ဒါကြောင့် ဆစ်ဒီဘာသာနဲ့ လန်ဂါလို့ခေါ်တဲ့ ဘုံ စားဖိုချောင် စနစ်ကို တီထွင်ခဲ့ပါတယ်။ နိမ့်မြင့်၊ ယုတ်မြတ်မရွေး၊ လူမျိုးကားသာ မရွေး၊ ကျားမ မရွေး၊ တတန်းတည်းထိုင်ပြီး ဘုံစားဖိုချောင်မှာချက်တဲ့ ထမင်း ဟင်းလျာများကို လက်ရည်ဘပြင်တည်း မှီဝဲ သုံးဆောင်နိုင်တဲ့ စနစ်ပါပဲ။

ဆစ်ဒီ ဘုရားကျောင်းတွေမှာ မည်သူမဆို ဝင်ရောက် တည်းခို နိုင်တယ်။ ဘုံစားဖိုချောင်မှာလည်း ထမင်းဝင်စားနိုင်တယ်။ အားလုံး အခမဲ့ မဲရယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သူဟာ ဟိန္ဒူ မွတ်စလင် ညီညွတ်ရေးကိုလည်း များစွာဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသတဲ့။ ဟိန္ဒူများနဲ့ မွတ်စလင်များကလည်း သူ့ကို လေးစားချစ်ခင် ကြတာပါ။

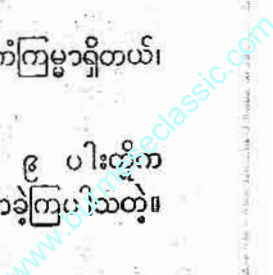
ဂူရုနာနတ်ကြီး အနိစ္စရောက်တော့ ထိုစဉ်က ဟိန္ဒူများနဲ့ မွတ်စလင်များက သူ့ ရုပ်ကလာပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ပါရေးဆိုပြီး အလုအယက် တောင်မှပဲ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

ဂူရုကြီးဟာ သစ္စာတရားကို အချက်သုံးချက်အပေါ် မူတည် ပြီးတော့ ပညတ်ခဲ့ပါသတဲ့။

- ၁။ ကိရိသကရခေါ် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းကို ရိုးသား စွာ လုပ်ကိုင်ရေး။
- ၂။ ဗန်ချကခေါ် မိမိရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များနဲ့အတူ ရရှိ သမျှကို ခွဲဝေသုံးဆောင်ရေး။
- ၃။ နမ့်ဂျပခေါ် မကောင်းသော ဘေးအန္တရာယ်များ ကင်း လွတ်စေရန် ဘုရားသခင်အား ကိုးကွယ်ရေးတို့ ဖြစ်ပါ သတဲ့။

ဂူရုကြီးရဲ့ အဆုံးအမများကို ခံယူသူများဟာ ကံကြမ္မာရှိတယ်၊ တမလွန်တဝရှိတယ်လို့လည်း ယုံကြည်ကြပါတယ်။

သူ့ကွယ်လွန်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ဂူရု ဆရာတော်ကြီး ၉ ပါးတို့က သူ့ အရှိန်အရာကိုဆက်ခံပြီး တရားဓမ္မများ ဟောပြောခဲ့ကြပါသတဲ့။

အဲဒီ တရားဓမ္မများကို ဂုဏ်ရန်လိုအော်တဲ့ ဘာသာရေး ကျမ်းကြီးမှာ စုပေါင်း ပြုစုထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဂုဏ် အမှတ် (၄) ဖြစ်တဲ့ ရမ်ဒတ် (၁၅၃၄-၁၅၈၀ ခုနှစ်) က အမှတ်ရစ်ဆာ မြို့တော်ကြီးကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆစ်ဒ်တိုရဲ့ ရတနာပုံ ရွှေမြို့တော်ကြီးပေပေ။ ဂုဏ် အမှတ် (၅) ဖြစ်တဲ့ အာဂျန် (၁၅၆၃-၁၆၀၃ ခုနှစ်) ကတော့ အဲဒီမြို့မှာ ရွှေကျောင်းတော်ကြီးကို စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ မှတ်စလင်ဆရာကြီး မိရင်မားကို ပင့်ဖိတ်ပြီး အုတ်မြစ်ချစေခဲ့ပါသတဲ့။

ဂုဏ် အမှတ် (၁၀) ဖြစ်တဲ့ ဂိုဘင်ရေး (၁၆၆၆-၁၇၀၈ ခုနှစ်) လက်ထက်မှာတော့ ခါလဆာဆိုတဲ့ သန့်ရှင်း သူများ အဖွဲ့ကိုဖွဲ့ခဲ့ပါတယ်။ အသင်းဝင်ယောက်ျားတိုင်း ဆင်း Singh ဆိုတဲ့ နာမည်ကို ယူရပါသတဲ့။ မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ်ကတော့ သီဟလို့ခေါ်တဲ့ ခြင်္သေ့ပါပဲ။

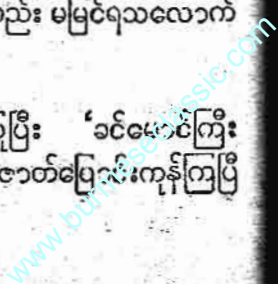
သူ့လက်ထက်ကစပြီး ဂုဏ်ကြီးများ စိုးမိုးတဲ့စနစ်ကို ပယ်ဖျက် ပြီး ဂုဏ်ကြီးများရေးခဲ့တဲ့ တရားစာအုပ်ကိုသာ ဦးထိပ်ထားစေခဲ့ပါသတဲ့။ ပြီးတော့ ဆင်း မိသားစုအဖွဲ့ဝင်များကို စစ်သည်များလို့ ယူဆရပြီး ဆိပ်ခံ မှတ်ဆိတ်နှင့် အမွေအမှင်များကို မပယ်ရပါ။ ဓားကို စလွယ် သိုင်းရပါတယ်။ သိမဏိ လက်ကောက်ကို ဝတ်ထားစေပါတယ်။

မြန်မာပြည်က ဆစ်ဒ်

မြန်မာပြည်မှာတော့ စစ်မဖြစ်မီကဆိုယင် ဗောင်းထုပ်နဲ့ဆစ်ဒ်တွေ သုံးသောင်းကျော်လောက် ရှိခဲ့တယ်လို့ဆိုရပါတယ်။ လမ်းဌာနတေ့မှာ မီးရထားမှာ၊ ဘီအိုစီရေနံကုမ္ပဏီမှာ၊ သတ္တုတွင်းဌာနများမှာ အလုပ် လုပ်ခဲ့ကြပါသတဲ့။ တချို့လည်း မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့အပြားမှာ ကုန်မျိုးစုံ ဆိုင်များ ဖွင့်လှစ်ရောင်းဝယ်ကြပါသတဲ့။ စစ်သားတို့ပုလိပ်တို့၊ ဆရာဝန် တို့ အလုပ်များမှာလည်း တွေ့ရတတ်ပါသတဲ့။

ယခုအခါမှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆစ်ဒ် အနည်းအကျဉ်းသာ ရှိပါတော့မယ်။ ဗောင်းထုပ်တို့ လက်ကောက်တို့နဲ့လည်း မမြင်ရသလောက် ပါပဲ။

တချို့လည်း မြန်မာများနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုပြီး 'ခင်မောင်ကြီး ဆင်းတို့' ခင်မူမူကော (လ) တို့ ဖြစ်ကုန်ကြပြီး ဇာတ်မြောင်းကုန်ကြပြီ။
ဒုတိယအကြိမ်

ထင်ရသပ။ (အမျိုးသားတွေရဲ့ နာမည်မှာ 'ဆင်း'တပ်ရသလို ဆစ်ဒ် အမျိုးသမီးများရဲ့ နာမည်မှာလည်း ကော(လ)ဆိုတဲ့ စာလုံး တပ်ရပါ သတဲ့။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မင်းသမီးလို့ ထွက်တယ်ဆိုပဲ။) မြန်မာနိုင်ငံ ရောက် ကိုရွှေပန်ချာများကို စည်းကမ်း အသေဝပ်ဆုံးသော လူနည်းစု များအဖြစ်နဲ့ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဟိန္ဒူ အမျိုးသားများ မွတ်စလင်များနဲ့ တမိလ်များဟာလည်း စည်းကမ်းရှိသေကြသူများပါပဲ။

အိန္ဒိယက ဆစ်ဒ်

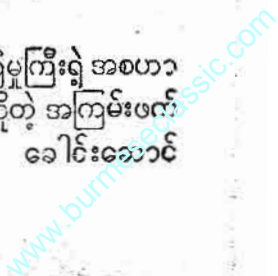
အိန္ဒိယမှာလည်းပဲ ဆစ်ဒ်တွေဟာ စည်းကမ်းသေဝပ်တယ်။ သစ္စာ ရှိတယ်လို့ ယူဆကြပုံရပါတယ်။ ဆစ်ဒ်အကြမ်းဖက် သမားတွေရဲ့ ဆူပူမှု ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ လပေါင်းများစွာကတည်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေမယ့်လည်းပဲ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအင်ဒီရာ ဟာသူ့ အနီးမှာရှိတဲ့ ဆစ်ဒ် ကိုယ်ရံတော်တွေ ကို မဖယ်ရှားခဲ့ပါဘူး။ အကြောင်းအရာ အတွေ့ထွေကို ခြုံငုံ သုံးသပ် နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ကတောင်မှပဲ ဆစ်ဒ်တွေကို ယုံကြည်ခဲ့တာဟာ မှားတယ်လို့တော့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ ယုံကြည်ထိုက်တဲ့ အကြောင်းတွေ ရှိလို့ ပဲ ဖြစ်မှာပဲ။

ဆစ်ဒ် ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦးရဲ့ လုပ်ရပ်ကို ကျန် ဆစ်ဒ် အမျိုးသား အားလုံးနဲ့ ရောထွေးလိုက်ဖို့လည်း သင့်လျော်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အိန္ဒိယမှာ ဆစ်ဒ်တွေဟာ ၁၅ သန်း ကျော်မျှပင် ရှိနေပါတယ်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားအားလုံးရဲ့ လူဦးရေ (၇၅၀)ခန့်နဲ့ ယှဉ်လိုက်လျှင် တော့ ၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အိန္ဒိယ တပ်မတော် ထဲမှာတော့ ဆစ်ဒ် အမျိုးသား စစ်သည်များက ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းတောင် ရှိနေပါတယ်။ အိန္ဒိယရဲ့ လက်ရှိ သမ္မတကြီး ဇိုင်(လ)ဆင်း Zai Singh ကိုယ်တိုင်ဟာလည်း ဆစ်ဒ်ပဲ မဟုတ်လား။ အင်ဒီရာရဲ့ သားငယ် ဆန်ဂျေး ရဲ့ ဇနီးဟာလည်း ဆစ်ဒ် အမျိုးသမီးပေပ။ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ချွေးမတော်ခဲ့ တာပဲ။

ဆစ်ဒ်အရေးအခင်းရဲ့ အစ (သို့မဟုတ်) လူရမ်းကားကြီး ဘင်ဒရန်ဝါလီ

ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းတဲ့ ကမ္ဘာကျော် လုပ်ကြံမှုကြီးရဲ့ အစဟာ တော့ 'ခါလစ်စတန်' နိုင်ငံတော် ထူထောင်ချင်တယ် ဆိုတဲ့ အကြမ်းဖက် ပုဂ္ဂိုလ်တချို့နဲ့ ဆစ်ဒ် ဘာသာရေး တယူသန် ခေါင်းဆောင် ဒုတိယအကြိမ်

ဂျာနေ(လ)ဆင်း ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ နောက်လိုက် တချို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘင်ဒရန်ဝါလီဟာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တုန်းက ပန်ဂျပ်နယ်မှာပဲ မွေးဖွားတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သားသမီး ၈ ဦးမှာ အငယ်ဆုံးပါတဲ့။ သူ့နာမည်ရှေ့ စာလုံးဖြစ်တဲ့ ဂျာနေ(လ)ဆင်း Jarnail Singh ဆိုတာကတော့ ဗိုလ်ချုပ်ဆင်း General Singh ဆိုပြီး တင်စားခေါ်တာပါ။ မြန်မာလိုဆိုရင် ဗိုလ်သီဟလို့ ခေါ်ရမလို့ပဲ။

(ဆစ်ခီနာမည် မှည့်ပို့နည်းအရ ဂျာနေဆင်း ဆိုယင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ ကာနေဆင်း ဆိုယင် ဗိုလ်မှူးကြီးလို့ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်ပါသတဲ့။ အရပ်သား နာမည်များမှာတော့ မူစဖာဆင်း ဆိုယင် မောင်ခရီးသည်၊ ဟမ်ဒတ်ဆင်း ဆိုယင် မောင်စေတနာ၊ ဒီဝီနာဆင်း ဆိုယင် မောင်ရူးဆိုပြီး အဓိပ္ပာယ် သက်ဝင်အောင် မှည့်တတ်ပါသတဲ့။)

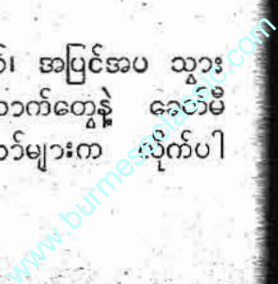
သူဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဆစ်ခီ ဘာသာရေး ကျောင်းများမှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရလို့ သူ့ခေါင်းထဲမှာ တယူသန်တဲ့ ဘာသာရေး အစွဲများ ပေါ်ထွန်းနေဟန် တူပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ သူဟာ 'အာခါလီ' ပါတီနဲ့ ဆက်သွယ်မိပါသတဲ့။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှာ သူဟာ ဟိန္ဒူ သတင်းစာတစောင်က အယ်ဒီတာ ဖြစ်တဲ့ ဂျဂတ်နာရိန်းဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သတ်ဖြတ်မှုနဲ့ အဖမ်းခံခဲ့ရဖူးပါသတဲ့။ နောက်တော့ အာခါလီ ပါတီရဲ့ ကူညီဖေးမမှုနဲ့ အမှုက လွတ်မြောက်ခဲ့ပါသတဲ့။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ သူဟာ အမ်မရစ်ဆာ မြို့က ရွှေဘုရားကျောင်းတော်ထဲမှာ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ပါသတဲ့။ သူဟာ အရပ်ရှည်ရှည်နဲ့ ပိန်ပိန်ပါးပါး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆစ်ခီ ရိုးရာဗောင်းထုပ်နဲ့ ဝတ်ရုံအဖြူကို ဝတ်ဆင်ပြီး မုတ်ဆိတ်မွှေးတို့ သံမဏိ လက်ကောက်တို့လည်း ဆင်ယင်ပါတယ်။

ဆစ်ခီတို့ရဲ့ ရိုးရာ အတိုင်း လုံတိုကိုင်ပြီး ဓားရှည်ကိုလည်း လွယ်ထားပါတယ်။ သူက ပိုပြီး ဆန်းသစ်နေတာကတော့ ဒသမ ၄၅ ခြောက်လုံးပြူးကို ခါးမှာချိတ်ထားပြီး ကျည်ဆန်တွေကိုလည်း ခါးပတ်မှာ စီထားလို့ပါပဲ။

'ဘင်ဒရန်ဝါလီ' စာရေးဟောယင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အပြင်အပ သွားယင်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် သူ့နောက်ပါးမှာ သူ့လက်ထောက်တွေနဲ့ ခေတ်မီ လက်နက်များ ကိုင်စွဲထားကြတဲ့ သူ့ကိုယ်ရံတော်များက လိုက်ပါစောင့်ရှောက်ကြပါသတဲ့။ အာဂလူပါပဲ။

သူဟာ စကားပြောရာ တရားဟောရာမှာလည်း စကားလုံးများက ပြင်းထန်လွန်းလို့ 'အီရန်'က 'အယာတို့လာခိုမေနီ' စတိုင်ကို ဖမ်းတာပဲလို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

'အခါလီဒါ(ရ်)'ပါတီက အကြမ်းဖက်သမား တချို့ဟာဆိုယင် 'ဘင်ဒရန်ဝါလီ'နဲ့ တွေ့ပြီးမှ သူ့ဆီက အကြမ်းဖက်မှု နည်းလမ်းတွေ ကူးစက်ကုန်ကြတာပဲလို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

'အခါလီဒါ(ရ်)'ပါတီဟာ ပန်ဂျပ်နယ်မှာရှိတဲ့ 'ဆစ်ခီ' တွေရဲ့ ဘာသာရေးနဲ့ နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုပေးနေတဲ့ ပါတီပါပဲ။

အခါလီဒါ(ရ်)ဟာ ပန်ဂျပ်နယ်ကို ဆစ်ခီအမျိုးသားတို့ အတွက် အခွင့်အရေး အပြည့်အဝရတဲ့ ပြည်နယ်ဖြစ်လာဖို့အတွက်လည်း တဘက်မှာ နိုင်ငံရေးအရ ကြီးပမ်းနေပါတယ်။

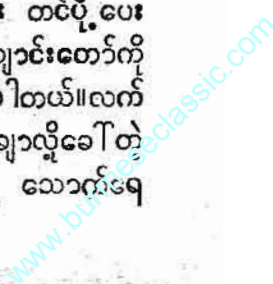
'ဘင်ဒရန်ဝါလီ'ကတော့ သူ့နောက်လိုက်တွေကို ရေခဲသေတ္တာတို့၊ တယ်လီဗေးရှင်းတို့အစား သေနတ်တွေနဲ့ လက်ပစ်ဗုံးတွေကို ဝယ်ယူစုဆောင်းခိုင်းနေခဲ့ပါသတဲ့။

'ဟိန္ဒူ'တွေ လာလို့ရှိယင် မင်းတို့ရဲ့ တယ်လီဗေးရှင်းတိုင်တွေနဲ့ သူတို့ကို ခေါင်းဖြတ်လို့မရဘူးကဲ့ ဆိုပြီးတော့လည်း နောက်လိုက်များကို ကြိမ်းဝါးပါသတဲ့။

ဆစ်ခီအကြမ်းဖက်သမားတို့ရဲ့ ပြင်ဆင်မှု

တချိန်ချိန်မှာ အစိုးရက ထိထိရောက်ရောက် နှိမ်နင်းတော့မယ် ဆိုတာကို သိရှိထားတဲ့ 'ဗိုလ်သီဟ'လို့ ခေါ်ရမယ့် 'ဘင်ဒရန်ဝါလီ'နဲ့ သူ့နောက်လိုက်တွေဟာ တိုက်ပွဲဝင်ရန် ပြင်ဆင်မှုတွေကို အများအပြား ပြုလုပ်ထားကြပါသတဲ့။ 'အမ်မရစ်ဆာ'မြို့က ရွှေဘုရားကျောင်းထဲမှာ သူတို့ဌာနချုပ်ဖွင့်ပြီး တပ်စွဲထားခဲ့တာ အတော်လေး ကြာခဲ့ပါပြီ။ ဘုရားကျောင်းဟာ ကိုက် ၄၀၀ ပတ်လည်ခန့် ကျယ်ပါတယ်။

အခါလီဒါ(ရ်)ပါတီကလည်း သူတို့ကို အထောက်အပံ့ အများကြီး ပေးပါတယ်။ အစားအသောက်တွေကို အများအပြား တင်ပို့ပေးခဲ့ပါသတဲ့။ သူတို့ အခိုင်အမာတပ်စွဲထားတဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်းတော်ကိုလည်း သဲအိတ်များနဲ့ ခံကတုတ်များသဖွယ်ပြုလုပ်ထားခဲ့ကြပါတယ်။ လက်နက်မျိုးစုံဖြစ်တဲ့ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ကနေပြီး ရော့ကက်လောင်ချာလို့ခေါ်တဲ့ ဒုံးပစ်သေနတ်အထိလည်း စုဆောင်းထားခဲ့ကြပါသတဲ့။ သောက်ရေ

များကိုလည်း ကြိုတင် သို့လျှောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက် (ဂျင်နရေတာ) ကိုတောင် အဆင်သင့် ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခဲ့ပါသတဲ့။

အိန္ဒိယ အာဏာပိုင်များကလည်း ရွှေဘုရားကျောင်း နယ်မြေဝန်းကျင်နဲ့ အခြားလိုအပ်တဲ့ နယ်မြေတွေကို ကန့်သတ်နယ်မြေအဖြစ်နဲ့ ကြိုတင်ပြင်ဆင် ရှင်းလင်းထားပြီးပါပြီ။ တိုက်ခိုက်ဖို့ အဆင်ပဲပါ။

တိုက်ပွဲစပြီ

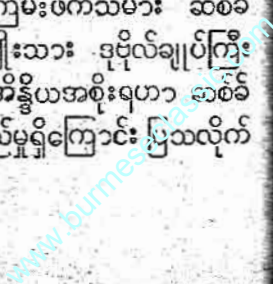
၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့မှာတော့ အကြမ်းဖက်သမားတစ်ဦးတို့က ဘုရားကျောင်းထဲက စမ်းသပ်ထွက်ကြည့်ပါတယ်။ အသင့်စောင့်နေတဲ့ စစ်တပ်က ပစ်ခတ်လို့ လူ ၁၁ ယောက် သေဆုံးပါသတဲ့။

တကယ့်တိုက်ပွဲကတော့ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၂ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှာ စတင်ပါတယ်။ နှစ်ဘက်စလုံးကတော့ တိုက်ပွဲဝင်ဖို့ အဆင်သင့်ပြင်ထားပြီးသားပါ။

အိန္ဒိယစစ်တပ်များကို ဦးစီးသူကတော့ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆန်ဒါဂျီး Lt. Gen. Sundargi ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ အိန္ဒိယတပ်မတော် အနောက်ပိုင်းနယ်မြေ ကြည်းတပ်ရဲ့ ဦးစီးမှူးလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ယခုတိုက်ပွဲရဲ့ ကိစ္စအဝဝကို ဆန်ဒါဂျီးဟာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် ဦးစီးကွပ်ကဲပါတယ်။ တိုက်ပွဲဝင် တပ်ဖွဲ့များမှာ ခြေလျင်တပ်ရင်းများအပြင် သံချပ်ကားတပ်ဖွဲ့များလည်း ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ တင့်ကားတပ်များလည်းပါဝင်ပါတယ်။

ဆန်ဒါဂျီးဟာ စစ်ရေးထူးချွန်တဲ့ အတွက် အိန္ဒိယ တပ်မတော် အတွင်းမှာ 'အိန္ဒိယရဲ့ ရိုးမဲလ်' လို့ပင် နာမည်ကြီးနေသူပါ။ ယခုတိုက်ပွဲမှာ ဆန်ဒါဂျီးရဲ့ လက်ထောက်ဦးစီးမှူး အဖြစ် ဆောင်ရွက်သူကတော့ ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရန်ဂျစ်ဆင်း Lt. Gen. Ranjit Singh ပဲ။

ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရန်ဂျစ်ဆင်းဟာ ဆစ်ခီ အမျိုးသား တဦးဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာရေး ဇာယူသန်နဲ့ အကြမ်းဖက်သမား ဆစ်ခီ ဆူပူသူများကို တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းပုံမှာ ဆစ်ခီအမျိုးသား ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး တဦးကို ယုံကြည်စွာ တာဝန်အပ်နှင်းပုံအရ အိန္ဒိယအစိုးရဟာ ဆစ်ခီအမျိုးသားတပ်မတော် အရာရှိများကို ယုံကြည်မှုရှိကြောင်း ပြသလိုက်ခြင်းလို့ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

တာဝန်ရှိ ဗုဗိုလ်ချုပ်ကြီး နှစ်ဦးဟာ သူတို့ရဲ့ လက်ထောက် အရာရှိများနဲ့အတူ ခြောက်ထပ်တိုက်ခန်း တခုပေါ်ကနေပြီး ကွပ်ကဲပါတယ်။ အဲဒီနေရာဟာ ရွှေဘုရားကျောင်းကို ဝင်တဲ့ တခုတည်းသော မုခ်ဝနဲ့ဆိုယင် ပေ ၂၀၀ခန့်သာ ကွာဝေးပါတယ်။ အမြင့်ကနေ အပေါ်စီး ယူထားနိုင်တဲ့အတွက် နေရောင်အောက်မှာ တောက်ပခန့်ညားစွာရှိတဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်းရဲ့ ပင်မ အဆောက်အအုံကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ မြင်နေရပါတယ်။

(တိုက်ခိုက်ရေး တပ်ဖွဲ့များကို လေးအုပ်စု ခွဲထားပါတယ်။ ရွှေတန်းချို တပ်ဖွဲ့များ၊ လိုအင်လျှင် ထပ်ဖြည့်မယ့် နောက်တန်း အရံ တပ်ဖွဲ့များ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့အုပ်စုနဲ့ နယ်ခြားစောင့် တပ်ဖွဲ့အုပ်စုတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လို့ တိုက်ပွဲပြီးတဲ့အခါမှာ ဗုဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆန်ဒါဂျီးက ချန်ဒီဂါမြို့မှာ ပြုလုပ်တဲ့ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲမှာ ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ ရဲတပ်ဖွဲ့အုပ်စုနဲ့ နယ်ခြားစောင့် တပ်ဖွဲ့အုပ်စုကတော့ တခြား အကြမ်းဖက်သမားများက နောက်ပိုင်းက အလစ်ဝင် မတိုက်နိုင်စေရန်အတွက် ပိတ်ဆို့တာဝန်ယူ ထားခဲ့ကြပါတယ်။)

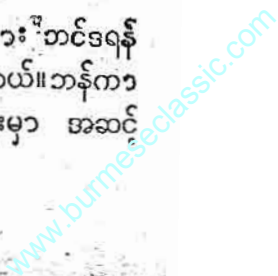
အကြမ်းဖက်သူများက စတင် ပစ်ခတ်

ရွှေဘုရားကျောင်းရဲ့ အပြင်ဘက် လမ်းမပေါ်မှာ သံချပ်ကာ ယာဉ်များ စတင် ချီတက်လာတာနဲ့ တပြိုင်နက်မှာမဲ ဘုရားကျောင်းဝင်း အတွင်းရှိ အကြမ်းဖက်သမားများကနေ စတင်ပစ်ခတ်ကြပါတယ်။

အိန္ဒိယစစ်တပ်ကတော့ စတင် မပစ်သေးပါဘူး။ အသံချဲ့စက် များနဲ့ ဘုရားကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို လက်နက်ချပြီး အပြင်ဆွက်လာခဲ့ကြဖို့ကိုသာ မေတ္တာရပ်ခံနေပါတယ်။

ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဝင်းရဲ့ နောက်ဘက်က ဘုံတည်းခိုခန်းနဲ့ ဘုံစားဖို့ချောင် အဆောက်အအုံက လူတစု လက်မြောက်ပြီး ထွက်လာခဲ့ကြပါသတဲ့။ အဲဒီ လူစုထဲမှာ အမျိုးသမီးများနဲ့ ကလေးများလည်း အများအပြား ပါဝင်ပါသတဲ့။ အဲဒီ နောက်မှာတော့ တိုက်ပွဲ စပါတယ်။

ဘုရားကျောင်းဝင်းရဲ့ နံရံတွေမှာ အကြမ်းဖက်သမား ၁၅ ဘင်ဒရန် ဝါလီနဲ့ အဖွဲ့က စနစ်တကျ သဲအိတ်များနဲ့ ကာရံထားပါတယ်။ ဘန်ကာ များလည်း ပြုလုပ်ထားပါတယ်။ သူတို့ဟာလည်း စစ်ရေးမှာ အဆင့် အတန်း မနိမ့်လှပါဘူး။

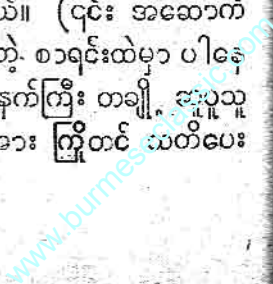
အိန္ဒိယတပ်ကတော့ မြေပြင်ကပဲ ခြေလျင် ချီတက်တိုက်ခိုက်ရပါတယ်။ ဆစ်ခီ အကြမ်းဖက် လက်နက်ကိုင်များက ကျောင်းဝင်းအတွင်း မှာရှိတဲ့ ရေစင်အပေါ်ကနေပြီးလည်း ပြင်းထန်စွာ ပစ်ပါတယ်။ ဝတ်ပြုဆောင်နဲ့ မနီးမဝေးမှာရှိတဲ့ မျှော်စင်နဲ့စုပေါ်ကလည်း ပစ်ခတ်အားပြင်းထန်လှပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခြေလျင် ချီတက်ရတဲ့ အိန္ဒိယတပ်သားများ အကျအဆုံး များပြားသွားပါတော့တယ်။

ညနေအထိ ရှေ့မတိုးနိုင်

ညနေစောင်းလာတဲ့အထိ အိန္ဒိယတပ်များ ရှေ့ကတိုးပြီး မချီတက်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အကြမ်းဖက်သမားများ ခုခံပစ်ခတ်အားကောင်းနေတဲ့ မျှော်စင်သုံးခု ရှေ့ထိပ်ဖျားများကို တောင်ပေါ်ပစ် ဥဒသမ ၇ လက်နက်ကြီးနဲ့ သေချာစွာ ချိန်ရွယ်ပြီး ပစ်ခတ်ဖို့အမိန့်ကို သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများက ပေးလိုက်ပါတယ်။ ပစ်မှတ်များကို ချိန်ရွယ်ထားတဲ့ အတိုင်း ထိပါတယ်။ ရေစင်ပြိုပါတယ်။ အဲဒီနေရာများမှာ ခုခံနေတဲ့ ဘင်ဒရန်ဝါလီလို့ခေါ်တဲ့ ဗိုလ်သီဟရဲ့ နောက်လိုက် ၂၀မှ ၃၀ အတွင်း သေဆုံးလိမ့်မယ်လို့ စစ်တပ်က ခန့်မှန်းပါတယ်။ (အိန္ဒိယစစ်တပ်များ အဖို့ စိတ်တိုင်းကျ လက်နက်ကြီးများနဲ့ ကြိုက်သလို ပစ်ခတ်ချေမှုန်းခွင့် မရှိပါ။ ရွှေဘူရားကျောင်း ဝင်းအတွင်းမှာရှိတဲ့ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ မြင့်မြတ်တဲ့ အဆောက်အအုံ အစိတ်အပိုင်းများကို လုံးဝ မထိခိုက်စေရဘူးလို့ ဘက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက တိုက်ပွဲဝင် အရာရှိများကို ရှင်းလင်း တိကျစွာ အမိန့်ထုတ်ထားခဲ့ပါသတဲ့။)

လက်နက်ကြီးများနဲ့ပစ်

အစိုးရတပ်ဖွဲ့များဟာ လက်နက်ကြီးများ ဖြစ်တဲ့ အမ်-အမ်-ဂျီလို့ ခေါ်တဲ့ အလတ်စား စက်အမြောက်ကြီးများကို ယူဆောင်လာခြင်း မပြုပါဘူးတဲ့။ အကြမ်းဖက်သမားများကတော့ ၎င်းအမျိုးအစား စက်အမြောက် နှစ်လက်ကို မြင့်မြတ်တဲ့ ရွှေဘူရားကျောင်းဟောင်းရဲ့ တဘက်တချက်စီမှာ တပ်ဆင်ပြီး ပစ်ခတ်ခုခံနေခဲ့ကြပါတယ်။ (၎င်း အဆောက်အအုံဟာလည်း အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထိတို့လို့မရတဲ့ စာရင်းထဲမှာ ပါနေပါတယ်။) ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့က ၎င်းလက်နက်ကြီး တချို့ အပူပူများထံမှာ ရှိနေကြောင်းကို အစိုးရတပ်ဖွဲ့များအား ကြိုတင် သတိပေးထားခဲ့ကြပါသတဲ့။

ဒဏ်ရာရသူအများအပြား

အိန္ဒိယ အစိုးရတပ်များဘက်က ဒဏ်ရာရရှိသူ များပြားလာတဲ့ အတွက် ဆိုဗီယက်လုပ် (အေ-အင်-ဆယ်နှစ်) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စစ်ယာဉ်များနဲ့ နီးရာဆေးရုံများကို သယ်ယူသွားရပါတယ်။

ညသက်ကူးပြီ

မှောင်ရီပျိုးချိန်မှာတော့ နှစ်ဘက်ပစ်ခတ်အား ပိုမိုပြီးတောင် ပြင်းထန်လာကြပါတယ်။ ညသက်ပိုင်းကိုတောင်မှ ရောက်လာပါပြီ။ တိုက်ပွဲအချိန်ကြာမြင့်လေ ရွှေဘုရားကျောင်းတော်ဟာလည်း ပိုမိုပျက်စီးလေ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။

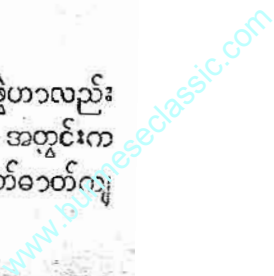
ဒါကြောင့် အစိုးရတပ်ဖွဲ့များက ပွဲသိမ်းတိုက်ပွဲကို အမြန်ပြီးအောင် တိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ကြပါတယ်။ ပထမဆုံး လုပ်တာကတော့ လျှပ်စစ် မီးပေးခြင်းကို ပိတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရားကျောင်းဝင်း နေရာအနှံ့မှာ ချက်ချင်းပဲ မီးရောင်များ ပြန်လည် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဆူပူသူများကလည်း ကြိုတင် တွက်ချက်ထားသူများမို့ လျှပ်စစ်ခတ်အားပေး စက်များကို ကြိုတင် ယူဆောင်ထားခဲ့ကြပါတယ်။

အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့များရဲ့ စစ်သားတင် သံချပ်ကာ ယာဉ်များဟာ ရေကန်ဝိုင်းနေပြီး ဝင်လမ်း တလမ်းတည်းသာရှိတဲ့ မုခ်ပေါက်ကနေ ချီတက်ဝင်ရောက်ကြရပါတယ်။

ဆူပူသူများ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပစ်ခတ်ခွင့် ရသွားပါတယ်။ စစ်သားအများ ဒဏ်ရာရကြပါတယ်။ အစိုးရတပ်ဖွဲ့က သံချပ်ကာယာဉ်များပေါ်ကနေ စက်သေနတ်များနဲ့ ဖိအားပေးပြီး ပစ်ခတ်ကြပါသတဲ့။ ယာဉ်များဟာ သုံးလေးကိုက်လောက် ရွှေတက်နိုင်အောင်ပဲ မနည်းကြိုးစား ရပါတယ်။ အသွင်းက တရုတ်နီလုပ် ရော့ကက်လောင်ချာများနဲ့ပင် ပစ်ခတ်နေကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ပွဲသိမ်းတိုက်ပွဲ

အမြောက်ကြီးများ တပ်ဆင်ထားတဲ့ တင့်ကားတပ်ဖွဲ့ဟာလည်း တိုက်ပွဲအတွင်းမှာ ပါဝင်လာကြရပါတယ်။ ဘုရားကျောင်း အတွင်းက ခုခံသူများဟာ အမြောက်ပြောင်းကြီးများကို မြင်ရတော့ စိတ်ဓာတ်ကျ

နောက်ပိုင်း သေသေချာချာစစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါမှာတော့ အိန္ဒိယ တပ်ဖွဲ့ဘက်မှ စစ်သည် ၈၆ ဦးနဲ့ အရာရှိ ၄ ဦး ကျဆုံးကြောင်း သိရပါတယ်။ ဒက်ရာချသူပေါင်းကတော့ ၂၉၂ ဦးလို့ ဆိုပါတယ်။

ဆစ်ဒီအကြမ်းဖက်သမားများဘက်ကတော့ ၄၀၀ ကျော်လောက် ကျဆုံးလိမ့်မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ၁၉၈၄ ခု နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက် နေ့ထုတ် တိုင်းမဂ္ဂဇင်းမှာတော့ ၆၀၀ ကျော်လောက်လို့ ဆိုပါတယ်။ အတည်မပြုနိုင်သေးတဲ့ စစ်ဘက်နဲ့ အရပ်ဘက်သတင်းတခုကတော့ ဆစ်ဒီ ၁၀၀၀ ခန့်ကျပြီး အဲဒီအထဲမှာ မိန်းမနဲ့ ကလေး ၁၁၅ ဦး ပါဝင်ပါသတဲ့။

ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ လက်နက်များကတော့

အမ်အမ်ဂျီလို့ ခေါ်တဲ့ လက်နက်ကြီး နှစ်လက်၊ အပေါ့စား စက်သေနတ် ၄၇ လက်၊ လက်ပစ်ဗုံး ၅၆၁ လုံး၊ မီးခိုးဗုံး ၃၃ လုံး၊ ဒဿမသုံးရာသုံး ရိုင်ဖယ် ၂၄၇ လက်၊ အခြားရိုင်ဖယ် ၅၇ လက်၊ အခြား မျိုးကွဲရိုင်ဖယ် ၅၈ လက်၊ တလုံးပြူးနဲ့ နှစ်လုံးပြူး ၆၆ လက်၊ ခြောက်လုံးပြူး ၇၄ လက်၊ ကာဘိုင် ၉ လက်နဲ့ ဒဲယမ်းမီးကျောက် အများအပြား ဖြစ်ပါတယ်။

ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေထဲမှာ တရုတ်နီလုပ် (၅၆-၁) အမျိုးအစား အော်တော်မစ်တစ် ရိုင်ဖယ်များလည်း ပါဝင်သတဲ့။ တမိနစ်ကို ကျည်တောင့် ၆၀၀ တောင့် ပစ်ခတ်နိုင်ပြီး ကိုက် ၃၀၀ အတွင်းမှာ ထိရောက်စွာ ချေမှုန်းနိုင်တဲ့ လက်နက်အမျိုးအစားပါပဲ။

အကြမ်းဖက်ထိပ်သီး ဘင်ဒရန်ဝါလီကို အသေရမိ

ရွှေဘူရားကျောင်းတိုက်ပွဲဟာ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ မှန်းလွဲ ၂ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှာ စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းမှာမှ ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ တရက်ကျော်အောင်ပင် ကြာမြင့်တဲ့ တိုက်ပွဲကြီးပါပဲ။

တိုက်ပွဲပြီးဆုံးပြီး နောက်တနေ့ ဇွန်လ ၇ ရက်မှာတော့ အကြမ်းဖက်ထိပ်သီး ဂျနေလ်ဆင်းဘင်ဒရန်ဝါလီကို အသေရမိပြီဖြစ်ကြောင်းနဲ့ အော်လ်အင်စီးယား အသံလွှင့်ဌာနက နန်က ၈ နာရီ သတင်းကြေငြာခန်းမှာ ထည့်သွင်းပြောကြားသွားပါတယ်။

ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့အတူ သူ့ရဲ့ ညာလက်ရုံးဖြစ်တဲ့ အမ်ရခ်ဆင်း ကိုလည်းအသေရမိကြောင်း ကြေငြာပါတယ်။အမ်ရခ်ဆင်းဟာအစိုးရက မတရားအသင်း ကြေငြာထားတဲ့ အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ ဆစ်ခိကျောင်း သားများ ဖက်ဒရေးရှင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘင်ဒရန်ဝါလီရဲ့ လက်မရွံ့ ပါးကွက်အာဏာသားလို့လည်း ဆိုပါတယ်။

အိန္ဒိယပြည်တဝန်းမှာရှိတဲ့ သတင်းစာ အတော်များများဟာ လည်း ဘင်ဒရန်ဝါလီကို အသေရမိတဲ့ အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နေ့လယ်ပိုင်း အထူးထုတ် သတင်းစာများကို ထုတ်ဝေပြီး သတင်းများ အချိန်မီ ဖြန့်ချိကြပါတယ်။

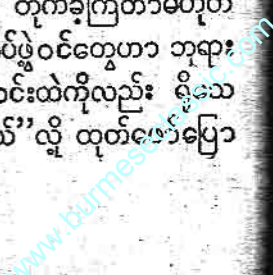
တိုက်ပွဲဖြစ်မီ ရှေးဦးပိုင်း ရက်များမှာ ဘင်ဒရန်ဝါလီဟာ သတင်းစာဆရာများနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ လက်နက်ချမယ့်အစား တိုက် ယင်းနဲ့ အသေခံမယ်လို့ သူကကြိမ်းဝါးခဲ့ပါသတဲ့။ ‘အင်ဒီရာဂန္တီကိုလည်း နောက်ဆုံး ကျန်ခဲ့တဲ့ ဆစ်ခိက သတ်မှာပဲ’ လို့ ဆိုခဲ့ပါသတဲ့။

သူ့ကို အသေရမိတဲ့အခါမှာတော့ သူ့တကိုယ်လုံးမှာ သေနတ် ဒဏ်ရာတွေ ပြည့်နေတာပဲလို့ သတင်းတရပ်က ဆိုပါတယ်။ နောက် သတင်းတရပ်ကတော့ ဦးခေါင်းမှာ သေနတ်ဒဏ်ရာရပြီး သေဆုံးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဘင်ဒရန်ဝါလီရဲ့အလောင်းကို ရွှေဘုရားကျောင်းရဲ့ မြေအောက် ခန်းမှာရှိတဲ့ ဘုရားဝတ်ပြုခန်းအတွင်းမှာ တွေ့ကြရပါသတဲ့။

ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ တိုက်ခဲ့ရပါတယ်

(ရွှေဘုရားကျောင်းတိုက်ပွဲမှာ ဦးစီးမှုဖြစ်တဲ့ ဒုတိယချုပ်ကြီး ဆန်ဒါဂျီးကတော့ ‘အခြေအနေတွေက ဆိုးရွားလာပြီး လက်ပိုက် ကြည့်မနေနိုင်တော့တဲ့အတွက် တပ်မတော်က ပါဝင်လာခဲ့ရပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒေါသရွေ့ထားပြီး တိုက်ခဲ့ကြတာမဟုတ် ပါဘူး။ အလွန်ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ တိုက်ရတဲ့ပွဲပါပဲ။ တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေဟာ ဘုရား စာများကို ရွတ်ဆို ချီတက်ကြပြီး ဘုရား ကျောင်းထဲကိုလည်း ရိုသေ ကိုင်းရှိုင်းစွာနဲ့ပဲ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါတယ်’ လို့ ထုတ်ဖော်ပြော ကြားခဲ့ရပါတယ်။

ဆစ်ခီတို့ကို လေ့ကျင့်ပေးခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်

ဆစ်ခီ အကြမ်းဖက်သမားများကို စစ်ရေး လေ့ကျင့်ပေးခဲ့တယ် ဆိုတဲ့ ဗိုလ်ချုပ် ရှုဘတ်ဆင်းဟာ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ခန့်တုန်းက အရှေ့ ပါကစ္စတန် (နောင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်) က မှုခိုတီးဘဟီနီ လွတ်မြောက်ရေး တပ်ဖွဲ့ကို စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပေးခဲ့သူပါ။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်မှာ စစ်တပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း ခံရပါတယ်။

ဟိုယခင်က စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပေးခဲ့တဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ပဲ၊ ယခု ဆစ်ခီ အကြမ်းဖက် သမားများကိုလည်း အဆင့်မြင့် ပြောက်ကျားတိုက်နည်း များကို လေ့ကျင့်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။ အမ်မရစ်ဆာမြို့နဲ့ အနီးအနားမှာ ရှိတဲ့ ပန်ဂျပ်မြို့များ၊ ကျေးရွာများမှာ သစ်တန်းများ ပေးခဲ့တယ်လို့ လည်း ဆိုပါတယ်။ ရွှေဘုရားကျောင်းအတွင်းမှာ ရှိခဲ့တဲ့ ကတုတ်ခံကျင်း များ တည်ဆောက် ဖွဲ့စည်းပုံဟာလည်း သူ့ရဲ့ နည်းပညာများပဲလို့ ဆိုကြ ပါတယ်။

လက်နက်ချသူများ

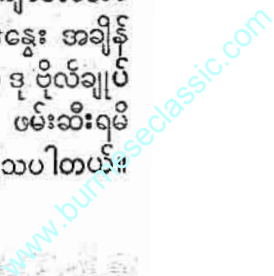
ဆစ်ခီအခါလီဒါ(ရ)ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဟာချန်ဆင်း လောင်ဂိုဝေါနဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်း အုပ်ချုပ်ရေး ကော်မတီဝင် ဂါချရန်ဆင်းတို့ဟာ လည်း တိုက်ပွဲမစမီ ဘုရားကျောင်းဝင်းအတွင်း ရှိနေခဲ့ကြပါတယ်။

တိုက်ပွဲစပြီးလို့ ခဏအကြာမှာတော့ သူတို့နှစ်ဦးဟာ လက်နက်ချ အဖမ်းခံခဲ့ကြပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာက သူတို့ကို ရာဂျစ်စသန်- ပြည်နယ် အကျဉ်းထောင်တခုမှာ ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းထားပါတယ်။

သမ္မတကြီးလာကြည့်

တိုက်ပွဲပြီးဆုံးပြီး နောက်တနေ့ သောကြာနေ့မှာတော့ အိန္ဒိယ သမ္မတကြီး ဆစ်ခီအမျိုးသား ဇို(လ)ဆင်းဟာ ရွှေဘုရားကျောင်းတော် ကို လာရောက်ကြည့်ရှုသွားပါတယ်။ တိုက်ပွဲပြီးခါစ ပူပူနှေးနှေး အချိန် ပါပဲ။ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရှိ ထိပ်သီးအရာရှိကြီးများနဲ့ ဦးစီးခဲ့တဲ့ ဒု ဗိုလ်ချုပ် ကြီး နှစ်ဦးတို့က သမ္မတကြီးကို လှည့်လည် ပြသ ပါတယ်။ ဖမ်းဆီးရမိ ထားတဲ့ များပြားသော လက်နက်များကိုလည်း ခင်းကျင်းပြသပါတယ်။

ဒုတိယ အကြိမ်

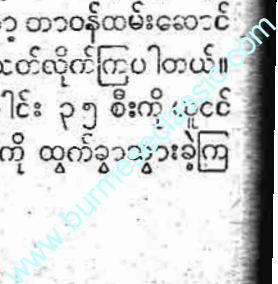
သမ္မတကြီးဟာ ဆစ်ခိဘာသာကို အထူးလေးစား ကိုင်းရှိုင်းပြီး ဘာသာရေး ကျမ်းစာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မတ ကြီးဟာ စိတ်ထိခိုက်နေပုံလည်း ရပါတယ်။ သို့သော်လည်း လက်နက် ဒီလောက်များများ တယ်လိုတယ်ပုံ ဘုရားကျောင်းထဲကို သွင်းလာနိုင် သလဲဆိုတာကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပါလို့ သက်ဆိုင်ရာများကို အမိန့်ပေးထား ခဲ့ပါတယ်။

ပြီးတော့ သမ္မတကြီးဟာ ဘုရားကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာ ဝတ်ပြု သွားပါတယ်။ ဆစ်ခိ ဘုန်းတော်ကြီးများနဲ့လည်း တွေ့ဆုံသွားခဲ့ပါ တယ်။ ဘုရားကျောင်းရဲ့ အပျက်အစီးများကိုလည်း လှည့်လည်ကြည့်ရှု သွားပါတယ်။ အားလုံး အချိန်တနာရီခန့် ကြာမြင့်အောင် နေသွားခဲ့ တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဆစ်ခိစစ်သားအချို့ရဲ့ အရေးအခင်း

ဘုရားကျောင်း တိုက်ပွဲများအပြီး နောက်တနေ့ ဇွန်လ ၇ ရက် နေ့မှာတော့ ရာဂျစ်စသန် ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ အမှတ်(၉) ဆစ်ခိတပ်ရင်းက တပ်သား ၃၀၀ ခန့်ဟာ ဂျစ်ကားများပေါ်မှာ စက်သေနတ်များ တပ် ဆောင်ပြီး ရွှေဘုရားကျောင်းရှိရာ အမ်မရစ်ဆာ မြို့ဘက်ကို ထွက်ခွာ သွားကြပါတယ်။ ပန်ဂျပ်နယ် အတွင်းရောက်တော့ ရပ်ဂျူ တပ်ရင်းက ၎င်းတို့ကို တားဆီးပြီး စစ်သား ၁၅၀ ခန့်ကို ဖမ်းဆီးရမိလိုက်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကျန် ၁၅၀ ခန့် လွတ်မြောက်သွားတာကိုလည်း ဟာရီ ယာနာ ပြည်နယ်ထဲမှာ ဖမ်းဆီးရမိလိုက်ပါတယ်။

ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့မှာတော့ 'ဘီဟာ ပြည်နယ်အတွင်းမှာ ရှိတဲ့ ရမ်ဂါ(ဟ)စစ်နယ်မြေအတွင်းက ဆစ်ခိ တပ်များကို ပန်ဂျပ်နယ်အတွင်း မှာ သွားရောက် တားဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့ ဗိုလ်မှူးချုပ်ပြုရီက စေလွှတ် ခဲ့ပါတယ်။ အသက်ကြီးသူ ဆစ်ခိ ရဲဘော်ကြီးများကတော့ ထွက်ခွာ သွားကြပါပြီ။ လူငယ် ဆစ်ခိတပ်သားများကတော့ တာဝန်ထမ်းဆောင် ဖို့ ငြင်းဆန်ပြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ပြုရီ ကိုပင် ပစ်ခတ်လိုက်ကြပါတယ်။ ပြီးတော့ လက်နက်ကြီးများနဲ့ မော်တော်ယာဉ်ပေါင်း ၃၅ စီးကို ဖူငင် ပြီး ရွှေဘုရားကျောင်းရှိရာ အမ်မရစ်ဆာ မြို့ဘက်ကို ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြ ပါသတဲ့။

အဲဒီ သတင်းဟာ နယူးဒေလီမှာရှိတဲ့ အိန္ဒိယ စစ်ဌာနချုပ်ကို ရောက်ရှိသွားပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ တားဆီးရမယ်လို့ အမိန့်ထုတ်ပါတယ်။ သစ္စာရှိ တပ်ဖွဲ့များက လမ်းခရီး ကနေ စောင့်ဆိုင်းပြီး တားဆီးပါတယ်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ပါတယ်။ ဆစ်ခီ စစ်သား ၂၆ ယောက်ကို အသေရမိပြီး ၃၅၅ ယောက်ကို အရှင်လက်ရ ဖမ်းဆီးမိပါတယ်။ ကျန် ၇၅ ဦးကို မတ်တယာပရာဒက်(ရှ) ပြည်နယ် အတွင်းမှာ အထိအခိုက် မရှိပဲ ဖမ်းဆီးမိပါတယ်လို့ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယပြည် ထုတ် နေ့စဉ် သတင်းစာများ၌ မျက်နှာဖုံးမှာ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

အလားတူပဲ အခြား ပြည်နယ်များမှာလည်း အိန္ဒိယစစ်တပ် အတွင်းမှာ ရှိနေကြတဲ့ ဆစ်ခီ စစ်သည်များ၌ ဆူပူမှုသတင်းများ ပေါ် ထွက်ခဲ့ပါတယ်။

ပုန်ကန်သူ ဆစ်ခီ တပ်သား စုစုပေါင်း ၁၀၀၀ ခန့် ရှိမယ်လို့ သက်ဆိုင်ရာက ဆိုပါတယ်။ လေ့လာသူများကတော့ ၈၀၀၀ ခန့်လို့ ဆိုပါတယ်။

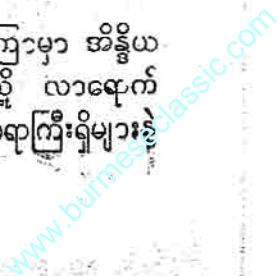
အိန္ဒိယ အစိုးရကတော့ ထိုကိစ္စများကို ထိုရက်သတ္တပတ် အတွင်း ကပဲ အောင်မြင်စွာ ဖြေရှင်း အေးငြိမ်းသွားပြီလို့ ကြေငြာပါတယ်။

အိန္ဒိယ တပ်မတော် အတွင်းမှာ ဆစ်ခီ အမျိုးသား စစ်သည်များ အနည်းဆုံး တသိန်းခန့် ရှိမယ်လို့ ခန့်မှန်းရပါတယ်။ ဆူပူထကြွသူ လက် တဆုပ်စာခန့်သာ ရှိပါတယ်။ သွေးပူတတ်တဲ့ လူငယ် စစ်သည်များသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန် ဆစ်ခီ အမျိုးသား စစ်သည်ကြီးများကတော့ တိုင်းပြည်၌ တာဝန်ကို သဘောပေါက် နားလည်ပြီး ဆက်လက် သစ္စာ စောင့်ထိန်းလျက်ပဲ ရှိနေကြပါတယ်။

တောင်ပိုင်း စစ်တိုင်းမှူးချုပ် ဒု-ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အို-ဘီ-ရွှင်း ကတော့ တပ်ပြေးများကို ခုံရုံးတင်ရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ (စစ်ဥပဒေအရ တပ်ပြေးများကို သေဒဏ်အထိ အပြစ်ပေးနိုင်ပါတယ်။) ကျန် တပ်ပြေး အချို့ကို ရဟတ်ယာဉ်များနဲ့ ရွာတုန်းပဲလို့ ဆိုပါတယ်။

အင်ဒိုရာဂန္ဓိနှင့်ဆစ်ခီ

ရွှေဘုရားကျောင်း တိုက်ပွဲအပြီး နှစ်ပတ်ခွဲ အကြာမှာ အိန္ဒိယ ပြည်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒိုရာ ဂန္ဓိဟာ ဘုရားကျောင်းသို့ လာရောက် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့ပါတယ်။ ပန်ဂျပ်နယ်က ထိပ်တန်း အရာကြီးရှိများနဲ့ တွေ့ဆုံဆွဲနှင်

တပ်မတော်အတွင်းက ဆစ်ခ် အမျိုးသား ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများလည်း အတူ
တကွ ခြံရံပြီးတော့ လိုက်ပါခဲ့ကြပါတယ်။ သူမကလည်း ဆစ်ခ် ဘုရား
ကျောင်း အရေးအခင်းကြီးဟာ အကြမ်းဖက်သမား တဖုရဲ့ တယူသန်
နိုင်မှုကြောင့် မလွှဲရှောင်သဘဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ရတာကို အလွန် ဝမ်းနည်းနေခဲ့
ပါတယ်။

နောက် လအနည်းငယ် အကြာမှာတော့ ဆစ်ခ် ရွှေဘုရား
ကျောင်းတော်ကြီးကို ပျက်စီးမှု မရှိစေရပဲ ဆစ်ခ် အမျိုးသားတွေရဲ့
လက်ထဲကို ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ ပြန်လည် ပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆစ်ခ်တွေ
အပေါ်မှာ သူမဟာ အနည်းငယ်လောက်တောင်မှပဲ ငြိုငြင်ခြင်း ရှိခဲ့ပုံ
မရပါဘူး။ ဆစ်ခ် ဆိုတာဟာလည်း သူမရဲ့ တိုင်းရင်းသားများပဲ မဟုတ်
ပါလား။ ဆစ်ခ်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း သူမဟာ စောင့်ရှောက်
ကာကွယ်လိုစိတ် ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဆစ်ခ် အမျိုးသားထုရဲ့
သစ္စာတရားကိုလည်း သူမဟာ ယုံကြည်ခဲ့ပုံပါပဲ။

သူမ မကွယ်လွန်မီ နှစ်လခန့်တုန်းက ဆစ်ခ်တွေကို ‘ယုံကြည်လို့
ရပါမလား’ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းတခု အမေးခံခဲ့ရဖူးပါတယ်။ ထိုအချိန်က
အင်ဒီရာ ဂန္တီ အစိုးရအနေနဲ့ အန္တိယ စစ်တပ်ကို စေလွှတ်ပြီး ရွှေဘုရား
ကျောင်းကို သိမ်းပိုက်ထားခဲ့ပြီးလို့ပါပဲ။

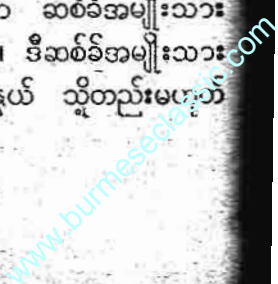
အင်ဒီရာ ဂန္တီက သူ့ကိုယ်ရံတော် ဆစ်ခ် အမျိုးသား ဘင့်ဆင်း
ဘက်ကို တချက် လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး “အခုလို ဆစ်ခ် အမျိုးသားတွေ
ကျွန်မ အနားမှာ ရှိနေသမျှ ဘာကိုမှ ကြောက်စရာ မလိုဘူးလို့ ကျွန်မ
ယုံကြည်ပါတယ်” ဆိုပြီး ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

အမျိုးသား ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးက
လည်း ဆစ်ခ်များကို ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့မှ ဖယ်ရှားလိုက်ဖို့ အကြံပေးခဲ့ဖူး
ပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် အင်ဒီရာ ဂန္တီက ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ
ဆိုတော့ ဆစ်ခ်တွေကို ယုံကြည်လို့ပဲ ဆိုပြီး အဖြေထွက်ပါသတဲ့။

ဘာကြောင့် ယုံကြည်ရသလဲလို့ မေးမြန်းဦးမယ် ဆိုယင်တော့
ကြီးလေးတဲ့ နိုင်ငံတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေရတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်တဦး
အနေနဲ့ ယုံကြည်သင့်လို့ ယုံကြည်တာပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
ယခုအခါမှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဂန္တီဟာ ဆစ်ခ်အမျိုးသား
နှစ်ဦးရဲ့ လုပ်ကြံမှုကြောင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရပါပြီ။ ဒီဆစ်ခ်အမျိုးသား
နှစ်ဦးဟာ အကြမ်းဖက်သမားများရဲ့ အဆက်အနွယ် သို့တည်းမဟုတ်
လျှင်လည်း အဓမ္မဝါဒီများသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယအကြိမ်

အင်ဒီရာဂန္ထီအနေနဲ့လည်း သူတိုင်းသူပြည်သားများဖြစ်တဲ့ ဆစ်ခ် အမျိုးသားများရဲ့သစ္စာတရားအပေါ် ယုံကြည်မှုရှိကြောင်းကို အသက်နဲ့ လဲပြီး ပြသသွားခဲ့ပါပြီ။

အဓိကရုဏ်းနှင့် ဆစ်ခ်

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရပြီး ကွယ်လွန်ကြောင်းကြေငြာ လိုက်တဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ အကြမ်းဖက်လက်သမားများကတော့ ဟိန္ဒူအမျိုး သားများပါဝင်တဲ့ လူအုပ်ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အိန္ဒိယသမ္မတကြီး ဇိုင်လ်ဆင်းဟာလည်း အကြမ်းဖက်သမား များရဲ့လက်ချက်ကို ခံရသူများထဲမှာ ဦးဦးဖျားဖျား ပါနေခဲ့ပါတယ်။ သမ္မတကြီးဟာ မစ္စစ်ဂန္ထီရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ထားရှိရာ ဆေးရုံကိုရောက်လာစဉ် လမ်းမှာ ဒေါသထွက်နေတဲ့ လူအုပ်ကြီးနဲ့ ဆုံမိပါတယ်။ လူအုပ်ကြီးက ကားကို ခဲများနဲ့ ဝိုင်းပစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကားမှန်များပင် ကွဲကုန် ပါတယ်။ သမ္မတသွားမယ့် လမ်းတလျှောက်မှာ လျှို့ဝှက်ရေးအစီအမံများ ပြုလုပ်ထားတာလည်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ သမ္မတကြီးက လျှို့ဝှက်ထိန်းသိမ်းရေး တပ်ဖွဲ့များကို ခေါ်ယူရာမှာလည်း မရခဲ့ပါဘူး။ ရိုးရိုးရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များပင် ရောက်လာခြင်း မရှိခဲ့ပါလို့ ၁၂၊ ၁၁၊ ၈၄ နေ့ထုတ် နယူးစ်ဝစ်မဂ္ဂဇင်းက ရေးသားဖော်ပြထားပါတယ်။

အကြမ်းဖက်မှုကူးစက်

အဓိကရုဏ်းများ၊ အကြမ်းဖက်မှုများဟာ တနိုင်ငံလုံးကို အလျင် အမြန် ကူးစက်ပါတယ်။ အင်ဒီရာရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို ဆေးရုံကနေပြီး နေရူးပြတိုက်ကို သယ်ဆောင်လာရာမှာလည်း လမ်းတလျှောက်ရှိ ဒေါသ ထွက်နေတဲ့ လူထုကြီးက 'ဆစ်ခ်တွေ ပျက်စီးကြရမယ်'လို့ အော်ဟစ် ကြပါသတဲ့။

အင်ဒီရာရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို လာရောက်ဂါဝရုပြုကြတဲ့ ဆစ်ခ်များ ကိုလည်း ခဲများနဲ့ ဝိုင်းပစ်ကြပါတယ်။

ဆစ်ခ် အမျိုးသားတို့ အနေများတဲ့ ရုပ်ကွက်မှာ မီးခိုးများ တလှူလှူ ထွက်ပါတယ်။ ဆစ်ခ်တို့ရဲ့ အိမ်များ၊ ဈေးဆိုင်များ၊ အဖျက် အဆီး မီးရှို့ ခံရပါတယ်။ ဘုရားကျောင်း သေးခုခန့်လည်း အဖျက်ခံရ ပါတယ်။

ဒေလီမြို့အလယ်မှာရှိတဲ့ ဝီလင်ဒန်ဆေးရုံကိုအဓိကရုဏ်းအတွင်းမှာ သေကြေသူပေါင်း ၅၁ ဦး နှစ်ရက်အတွင်း ရောက်ရှိလာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်တိုင်းရဲ့ အဆိုအရ အများစုဟာ ဓားနဲ့ အခုတ်ခံရလို့ သေဆုံးကြသူများ ဖြစ်ပါတယ်လို့ သိရပါတယ်။ သေဆုံးသူများထဲမှာ ဆစ်ခ်များရော ဟိန္ဒူများရော ပါဝင်နေကြပါတယ်။ ပုံစံမနှစ်ရက်အတွင်းမှာ ဇမာန်ရရှိ ရောက်လာသူပေါင်းကတော့ ၆၂၂ ဦး ရှိပါသတဲ့။

‘အာဝင်ဆေးရုံ’ကိုတော့ အရေးပေါ် လူနာ ၁၀၀ ကျော် ရောက်လာပါတယ်။ အနည်းဆုံး ၁၂ ဦး သေဆုံးပါတယ်။

ထိုရက်သတ္တပတ်အတွင်း ဒေလီမှာပဲ လူ ၁၀၀၀ ကျော် အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပြီး သေဆုံးပါသတဲ့။ ထုံးစံအတိုင်းပဲ ကောလာဟလ သတင်းများ ပျံ့ကြီးခဲ့ လုပ်ကြံပြောဆိုမှုများလည်း ပျံ့လွင့်နေပါတယ်။ အသေအပျောက် အများဆုံးကတော့ ဆစ်ခ်များပါပဲ။

နယူးဒေလီမြို့ ဆစ်ခ် ဘုရားကျောင်းတခုမှာတော့ ဟိန္ဒူအကြမ်း ဖက်သမားများကို ဆစ်ခ် လူမျိုး ဓားရှည်ကိုင်သမားတိုင်းက ဓားနဲ့ ဝင်ခုတ်လို့ ဟိန္ဒူတယောက် သေပါတယ်။ ၎င်းကိုလည်း လူအုပ်ကြီးက ဝိုင်းဖမ်းပြီး မီးနဲ့ ရှို့ လိုက်ကြပါတယ်လို့ သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

အထက်ဖော်ပြပါ အချက်အားလုံးဟာ News Week သတင်း မဂ္ဂဇင်း ၁၂-၁၁-၈၄ နေ့ထုတ်မှာ ပါရှိခဲ့ပါတယ်။

ဆစ်ခ်အားလုံးနဲ့ မဆိုင်

အင်ဒီရာဂန္တီ သေဆုံးမှုကို ဆစ်ခ်တွေ အားလုံးပေါ်မှာ အပြစ် ပုံမချသင့်ပါဘူးလို့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တိုင်းက ပြောပါတယ်။ မိုက်မဲမှုတွေကို ရပ်ကြတော့လို့လည်း သူက ဆိုပါတယ်။

အစိုးရက နေဝင်မီးငြိမ်းအမိန့်ကိုလည်း အဓိပ္ပာယ် မရှိကြီးပေါင်း ၈၀ မှာ ထုတ်ဆင့်ခဲ့ပါတယ်။

ဆစ်ခ် ဆန့်ကျင်ရေး အကြမ်းဖက်မှုများဟာ အင်ဒီရာ ကွယ်လွန်ပြီး ပထမ ရက်သတ္တပတ်အတွင်းမှာ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားသွားပါတယ်။ တပြည်လုံး ကူးစက် ပြန့်ပွားသွားတယ်။ ဟိန္ဒူများက တန်ပြန် အကြမ်း

ဖက်ခြင်းပါပဲ။ နယူးဒေလီမြို့ အစွန်က ထရီလော့(ခ)ပူရီ အရပ်မှာ ဆစ်ခ်
 ငါးရာခန့် သေပြီး အခြေအနေ တော်တော်ဆိုးတယ်လို့ (News Week)
 သတင်းသောက်က တင်ပြပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာထိုကလည်း ပထမပိုင်းမှာ
 လက်ပိုက်ကြည့်နေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ လူနည်းစုသာဖြစ်တဲ့ ဆင်ခဲများဟာ
 လည်း ကြောက်လန့် တုန်လှုပ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အိန္ဒိယရဲ့ သမိုင်း
 တလျှောက်မှာ ဟိန္ဒူများရဲ့ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ မွတ်စလင်များရဲ့ အကြမ်း
 ဖက်မှုများ၊ ဆင်ခဲများရဲ့ အကြမ်းဖက်မှုများ စသည်ဖြင့် မြောက်မြား
 စွာသော အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အကြမ်း
 ဖက်မှု လူစုလူဝေးနဲ့ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုများဟာ အိန္ဒိယအဖို့မှာ အဆန်း
 တကြယ်လို့တော့ဖြင့် မဆိုနိုင်သလောက်ပါပဲ။ ယခုဟိန္ဒူများရဲ့ ပြန်လည်
 အကြမ်းဖက်မှုမှာလည်း လူ ၁၀၀၀ခန့်မှ ၂၀၀၀ ခန့်သာ ငှေမိပြီး
 လှုပ်ရှား ဆူပူကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူစုလူဝေး ထုထည်ကြီးမား
 စွာနဲ့တော့ ဆူပူမှုများ မဖြစ်ခဲ့ပါ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေ သန်း ၇၅၀
 ခန့်နှင့် ချိန်ထိုးကြည့်ယင် ဆူပူမှုမဟာ သေးငယ်တယ်လို့ပဲ ဆိုနိုင်ပါ
 လိမ့်မယ်။

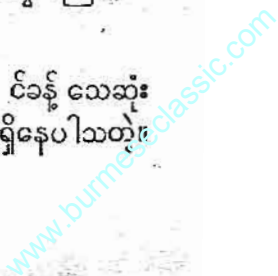
အေးဆေးသွားချိန်မတော့

အင်ဒိုရာ ကွယ်လွန်ပြီး ရက်သတ္တ တပတ်ကျော် အကြာမှာတော့
 အခြေအနေဟာ ပြန်လည် ကောင်းမွန်လာပါသတဲ့။

နယူးဒေလီမြို့ လမ်းများပေါ်မှာ ဘတ် (စ်) ကားများ၊ အငှား
 ယာဉ်များ ပြန်လည် ပြေးဆွဲကြပါတယ်။ ယာဉ်မောင်း အများအပြား
 ဟာ ဆစ်ခ် အမျိုးသားများ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အစိုးရက ဖွင့်လှစ်ပေးထားတဲ့ ဒုက္ခသည် စခန်းများ
 မှာတော့ ဆစ်ခ် ၂၀၀၀ ခန့် ရှိနေပါသေးသတဲ့။ အချို့ကတော့ ဆူပူမှု
 များ အတွင်းမှာ အိမ်များ ဖျက်ဆီး မီးရှို့ခြင်းခံရလို့ ပြန်စရာ အိမ်မရှိ
 ပါတဲ့။ တချို့ကတော့ ကြောက်စိတ် မပြေသေးတဲ့အတွက် တပ်မတော်
 က အကာအကွယ်ပေးထားတဲ့ ဒုက္ခသည်စခန်းက ပြန်မထွက်ကြသေး
 ပါတဲ့။

ဆူပူမှုများအတွင်းမှာ ဆစ်ခ် အမျိုးသား နှစ်ထောင်ခန့် သေဆုံး
 ပြီး ပျောက်ဆုံးနေသူများ စာရင်းကတော့ တထောင်ခန့် ရှိနေပါသတဲ့။

ရာဂျစ်အစိုးရက လျှော်ခေးမည်

အခြေအနေဆိုးများ အေးချမ်းသွားအောင် ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် အစိုးရက အမြန် ကြိုးစားပါတယ်။ သူ့မိခင်ကို လုပ်ကြံသူများဟာ အယူအဆ လွှဲများနေတဲ့ ဆစ်ခီ နှစ်ဦးတည်းနဲ့သာ ဆိုင်ပါတယ်။ ကျန် ဆစ်ခီ အမျိုးသားများနဲ့ ဘာမျှ မဆိုင်ပါလို့ ဆိုပါတယ်။

သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများကိုလည်း ဆူပူသူများ လုယက်ထား သော ပစ္စည်းများ ရှိခဲ့လျှင် ပိုင်ရှင်သို့ ပြန်ပေးစေလို့ အမိန့် ပေးခဲ့ပါ တယ်။

ဆူပူမှုအတွင်းမှာ အသတ်ခံရသူ တဦးအတွက် ၈၃၅ ဒေါ်လာ တန်ဖိုးရှိတဲ့ ရူပီးငွေကို ကျန်မိသားစုအား လျှော်ကြေးအဖြစ်နဲ့ ချေးမယ် လို့လည်း ကတိပြုထားခဲ့ပါသေး။

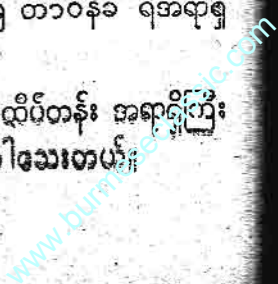
ဒဏ်ရာ ရရှိသူများက စပြီး ဆိုင်ခန်းနဲ့ အိုးအိမ် မီးရှို့ခံရတဲ့ ကုန်သည်များ အထိကိုတော့ ၁၆၅ ဒေါ်လာကနေပြီး ဒေါ်လာ ၃၀၀၀၀ ဖိုး အထိ ရူပီးငွေများကို နှစ်နာမှု အခြေအနေ လိုက်ပြီး အစိုးရက ထုတ်ချေးမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒေလီနယ်မြေအတွက် လက် ထောက် ဘုရင်ခံသစ်တဦးကိုလည်း ခန့်ထားလိုက်ပါတယ်။ “အခြေအနေ သိပ်ကောင်းသွားပါပြီ” လို့လည်း လက်ထောက် ဘုရင်ခံက ပြောပါ တယ်။

မြို့တော်အတွင်းမှာ တပ်မတော်က ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး အတွက် ကင်းလှည့်ထိန်းသိမ်းခဲ့ပါတယ်။ နေဝင်မီးငြိမ်းအမိန့်ကိုလည်း ည ၉နာရီ မှ မနက် ၅ နာရီအထိသာဆိုပြီး လျော့ပေါ့ပေးခဲ့ပါတယ်။

ရဲမင်းကြီးနုတ်ထွက်

နယူးဒေလီ ရဲမင်းကြီး တန်ဒွန် နုတ်ထွက်ပါတယ်။ တာဝန်မကျေ ပွန်တဲ့ ရဲအရာရှိကြီး သုံးဦး အဖမ်းခံရပါတယ်။ နယူးဒေလီမြို့စွန့်က ထရီလော့ (ခ) ပြူရီ နယ်မြေမှာ ဆစ်ခီ အများအပြား အသတ်ခံရပြီး အခြေအနေ အဆိုးဆုံးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၎င်းနယ်မြေ တာဝန်ခံ ရဲအရာရှိ ကြီးလည်း အဖမ်းခံရတဲ့အထဲမှာ ပါဝင်ပါတယ်။

အစိုးရက လုံခြုံရေးနဲ့ ထောက်လှမ်းရေး ထိပ်တန်း အရာရှိကြီး အချို့ရဲ့ နေရာများမှာလည်း လူစားထိုး ခန့်အပ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

အင်းဒီရာကိုလုပ်ကြံသူရဲ့ ခြောင်ချက်

ဝန်ကြီးချုပ် အင်းဒီရာကို လုပ်ကြံသူ နှစ်ဦးအနက် တင့်ဆင်းသေဆုံးသွားခဲ့ပေမယ့် ဆတ်ဝမ်းဆင်း ကတော့ ဒဏ်ရာ ၁၀ ချက်နဲ့ ဖမ်းဆီးရမိခဲ့လို့ သူ့ကို အခြေအနေကောင်းအောင် ဆေးဝါးကုသပေးခဲ့ပြီးပါပြီ။

တရားသူကြီး သတ်(ခ)ခါ ခေါင်းဆောင်တဲ့ လုပ်ကြံမှုစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်က စစ်ဆေးနိုင်ချိန်လည်း ထောက်လာပါပြီ။ ကော်မရှင်မှာ အဖွဲ့ဝင် ၂၀ ပါဝင်ပါတယ်။ လုံခြုံရေးနဲ့ထောက်လှမ်းရေး ကျွမ်းကျင်သူ အရာရှိများပါ။

လုပ်ကြံမှုခေါင်းဆောင်

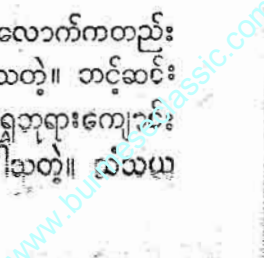
တာဝန်ရှိသူများ စစ်ဆေးတဲ့အခါ ဆတ်ဝမ်းဆင်းရဲ့ ထွက်ဆိုချက် အရဆိုလျှင် လုပ်ကြံမှုကြီးမှာ ကြီးကိုင်စီစဉ်သူတဦး ရှိသေးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ထိုသူဟာ ဆစ်ခီအမျိုးသား ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်ပြီး နာမည်ကိုတော့ အပြည့်အစုံ မသိရသေးပါ။ ထိုသူရဲ့ နာမည်မှာ 'ဂျွန်' ဆိုတဲ့ စာလုံးတလုံး ပါဝင်တယ်လို့သာ သိရပါသေးတယ်။ ထိုသူက အင်းဒီရာဂန္ဓိနဲ့ သားဖြစ်သူ ရာဂျစ်တို့ နှစ်ဦးစလုံးကို လုပ်ကြံစေဖို့အတွက် ဆတ်ဝမ်းဆင်းနဲ့ အဖွဲ့ကို သစ္စာဆိုခိုင်းခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ထိုသူဟာ ဆစ်ခီဘာသာရေးအကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင် တင်ဒရန် ဝါလီရဲ့ နောက်လိုက်တဦးလည်း ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ထိုသူ ကို သက်ဆိုင်ရာတို့က လိုက်လံစုံစမ်းရှာဖွေတဲ့အခါမှာတော့ သူဟာ လုပ်ကြံမှုကြီး မဖြစ်ပွားမီ ဆယ်ရက်လောက်ကတည်းကပင် အမည်မဖော်ပြနိုင်တဲ့ ခရီးတခုကို ထွက်ခွာ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့ပါသတဲ့။

လုပ်ကြံသူတင့်ဆင်းနှင့် ဆတ်ဝမ်းဆင်းတို့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှု

လုပ်ကြံသူနှစ်ဦးဟာ အောက်တိုဘာ လဦးပိုင်းလောက်ကတည်းကပင် သူတို့ရဲ့ အစီအစဉ်များကို ပြင်ဆင်နေခဲ့ကြပုံရပါသတဲ့။ တင့်ဆင်းဟာဆိုလျှင် အိန္ဒိယစစ်တပ်က အိမ်မရစ်သာမြို့မှာရှိတဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်းတိုက်ပုံကို ဆင်နွဲ့ပြီးတဲ့နောက်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားနေခဲ့ပုံ ပေါ်သတဲ့။ လံသယ

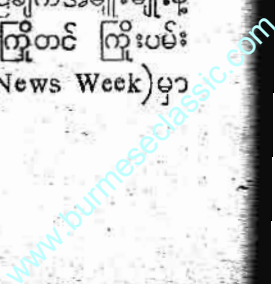
ဖြစ်စရာ အမှုအရာများကိုလည်း သူ့ပတ်ဝန်းကျင်က သတိပြုခဲ့မိကြပါ
သတဲ့။ သူ့နေအိမ်မှာပဲ လုပ်ကြံရန် စည်းဝေးတိုင်ပင်မှုများ ပြုခဲ့တယ်လို့
လည်း ဆိုပါတယ်။

သို့သော်လည်း မည်သူကမှ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများထံ
ဘင့်ဆင်းအကြောင်းကို ကြိုတင်ပြီး သတင်းမပို့ ဖြစ်ခဲ့ကြပါ။ လုပ်ကြံမယ့်
နေ့ရဲ့ နံနက်ခင်းပိုင်း တာဝန်ချိန်ကိုလည်း ဘင့်ဆင်းဟာ မရရအောင်
ပြောင်းလဲယူခဲ့ပါတယ်။ အမှန်ကတော့ သူ့ရဲ့ တာဝန်ကျချိန်ဟာ ထိုနေ့
မနက်ပိုင်း မဟုတ်ပါ။ နေ့ခင်းပိုင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ နို့ ပေမယ့် ဘင့်ဆင်း
ကတော့ ထိုနေ့ နံနက်ပိုင်းတာဝန်ကျသူဘဦးနဲ့ အပြောင်းအလဲ လုပ်ပြီး
ယူခဲ့ပြီးပါပြီ။ သူဟာ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာရဲ့ မြေးကလေး နှစ်ဦးကို
ကျောင်းကြို ကျောင်းပို့ ရာမှာလည်း ယာဉ်မောင်းသူတဦး အဖြစ်နဲ့ပါ
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရတဲ့ လက်ရွေးစင် လူယုံတော်ကြီး ဖြစ်တဲ့
အတွက် ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ဝင်းခြံအတွင်းမှာ အဆီးအတားမရှိ သွားလာ
လှုပ်ရှားနိုင်သူပါ။ သို့ပေမယ့် လုပ်ကြံမှု မဖြစ်ပွားခင်မှာ ဘင့်ဆင်းရဲ့
အမှုအရာများ ထူးခြားမှု ရှိနေတယ်ဆိုတာကို နောက်ပိုင်းကျမှ အများက
ပြန်ပြောင်း သတိပြုမိကြခြင်းပါ။

ဆတ်ဝမ်းဆင်းကတော့ ထူးခြားတဲ့ အမှုအရာများ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း
မရှိသလောက်ပါပဲတဲ့။ လုပ်ငန်းခွင်ကို တခါတရံမှာ အငှားယာဉ် ငှားစီး
လာခြင်း၊ အစားအသောက်များ ယူဆောင်လာခြင်း စတဲ့ သာမန်
စစ်သားတဦးထက် အနည်းငယ်ပိုတဲ့ အမှုအရာလောက်သာ ရှိခဲ့ပါသတဲ့။

ဆတ်ဝမ်းဆင်းရဲ့ ဇာတိဟာ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်က ဂါဒတ် (စ) ပါ
ဒေသ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘင်ဒရန်ဝါလီရဲ့ နောက်လိုက်အများဆုံး ထွက်တဲ့
ခရိုင် ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ကြံမှု မဖြစ်ပွားမီမှာ သူဟာ သူ့ ဇာတိမြေကို
ခွင့်နဲ့ သွားရောက်နေခဲ့ပါတယ်။ လုပ်ကြံမှုဖြစ်ခါနီး ၂ ရက် အလိုမှာမှ
ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး တာဝန်ပြန်လည် ထမ်းဆောင်ပါတယ်။ သူ့
အပေါင်းအသင်းများနဲ့ ဆွေမျိုး တချို့ဟာ အကြမ်းဖက် ဝါဒီများလို့
သံသယဝင်စရာ ဖြစ်ကြောင်းကို နောက်ပိုင်းမှာ စစ်ဆေး တွေ့ရှိရပါ
တယ်။

လုပ်ကြံမယ့်နေ့မှာလည်း သူ့တာ အကြောင်းပြချက်အမျိုးမျိုးနဲ့
ဘင့်ဆင်းနှင့် အနီးကပ်ပူးတွဲပြီး တာဝန်ကျေအောင် ကြိုတင် ကြိုးပမ်း
ထားခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိရတယ်လို့ (12 11.84 News Week) မှာ
ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

အင်ဒီရာသတ်သူ ဆေးရုံပြောင်းရေး

အင်ဒီရာကို လုပ်ကြံသူ နှစ်ဦးအနက် ဘင့်ဆင်း သေဆုံးခဲ့ပြီး ဆက်ဝမ်းဆင်းကတော့ အသက်မသေ ရှင်ကျန်ခဲ့သူ လူသတ်သမား ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကို သက်ဆိုင်ရာက စစ်ဆေးနေဆဲမှာပဲ ကျန်းမာရေး အခြေအနေ ဆိုးရွားလာတဲ့အတွက် ထောင်ဆေးရုံကနေပြီး ပြင်ပဆေးရုံ တရုံကို ပြောင်းရွှေ့ကုသဖို့သက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်ကြီးများက အကြံပြုနေ ကြပါတယ်လို့ (၂၄-၁၂-၈၄) လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ်မှာ ဖော်ပြ ထားပါတယ်။

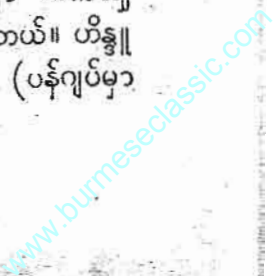
ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရှိ နောက်ဆုံးအခြေအနေ

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း နှစ်လခန့် အထိ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ဟာ အေးချမ်း ငြိမ်သက်နေဆဲပါပဲ။ အိန္ဒိယ တပြည်လုံးမှာ ဟိန္ဒူ အကြမ်းဖက်သမားများရဲ့ တန်ပြန် ဆူပူမှုများ ကြောင့် အဓိကရုဏ်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဆစ်ခီ နှစ်ထောင်ကျော်ခန့် သေကျေ ပျက်စီးခဲ့ကြသော်လည်း ပန်ဂျပ် ပြည်နယ်မှာတော့ အိန္ဒိယ တပ်မတော်က လုံခြုံရေးနဲ့ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်တဲ့ အတွက် ဆူပူမှုများ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှာ ဆစ်ခီအမျိုးသားများက လူများစုဖြစ်ပြီး ပြည်နယ် လူဦးရေရဲ့ (၅၂ ရာခိုင်နှုန်း) ရှိတယ်လို့ တိုင်းမဂ္ဂဇင်း ကြီးက ဖော်ပြပါတယ်။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ဟာ အိန္ဒိယပြည်ရှိ မြောက်ဘက်ဖျားမှာ တည် ရှိပြီး ပြည်နယ်ရှိ တဝက်ခန့်ကို ဟိမဝန္တာ တောင်တန်း တောင်စွယ် ကြီးများက ဖုံးလွှမ်းထားပါတယ်။ အလွန် သာယာလှပပါတယ်။ ဆီးနှင်း ရေခဲဖုံး တောင်တန်းကြီးများ ရှိလို့လည်း ရာဘီ အေးမြပါတယ်။ ဂျုံခင်း၊ မုယောခင်း၊ စပါးခင်းများနဲ့ ပြည့်နှက်နေတဲ့အတွက် အိန္ဒိယပြည်ကြီးရဲ့ စပါးကျိကြီးလို့လည်း ခေါ်ဝေါ်ကြပါတယ်။ ကမ္ဘာကျော် ကက်သျှ မီးယား ပြည်နယ်နဲ့လည်း နယ်နိမိတ်ချင်း ထိကပ်နေပါတယ်။ ဟိန္ဒူ များလည်း အများအပြား အခြေစိုက် နေထိုင်ပါတယ်။ (ပန်ဂျပ်မှာ ဟိန္ဒူ ၄၈ ရာခိုင်နှုန်း နေထိုင်ပါတယ်။)

ဒုတိယ အကြိမ်

စစ်သားတသိန်းကျော် ပန်ဂျပ်သို့ ပို့ထား

၁၉၀၄ ခုနှစ် ဇွန်လတုန်းက ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် အမ်မရစ်ဆာမြို့ရှိ ရွှေဘုရားကျောင်း တိုက်ပုံအပြီးမှာ ပို့ထားတဲ့ အိန္ဒိယ စစ်သည်ပေါင်း တသိန်းကျော်က ပြည်နယ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခဲ့ပါ သတဲ့။ ပြည်နယ် ဘုရင်ခံကလည်း ကွပ်ကဲမှု တော်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဆူပူမှု ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မတီအဖွဲ့တခုလည်း အသင့် ဖွဲ့စည်းထားခဲ့ပါ သတဲ့။

အင်ဒီရာ လုပ်ကြံမှုကြီးမှာ အခြေခံ ရေသောက်မြစ်သဖွယ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပန်ဂျပ်ဟာ လုပ်ကြံမှုကြီးကြောင့် တပြည်လုံး ဆူပူမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပေ မယ့် ထိုပြည်နယ်မှာကျတော့ ဆူပူမှု မဖြစ်ပွားပြန်ပါ။ အေးချမ်းငြိမ်သက် ခဲ့ပါတယ်။ စစ်သားများကတော့ ကင်းလှည့်နေဆဲ၊ စောင့်ကြပ်နေဆဲပါ ပဲတဲ့။

အခါလီဒါရ် ပါတီမှာ ဘုန်းကြီးများ နေရာယူ

ရွှေဘုရားကျောင်း အရေးအခင်းမှာ ဆစ်ခ် အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ပါတီတခုဖြစ်တဲ့ အခါလီဒါရ် ပါတီရဲ့ ရှေ့တန်းခေါင်းဆောင် အများစု ဟာ အဖမ်းခံနေကြရပါတယ်။

ကျန်ခဲ့တဲ့ နောက်ပိုင်း ခေါင်းဆောင်ငယ်များကလည်း ရှေ့တန်း နေရာများကို မယူလိုကြဘူးဆိုပြီး ငြင်ဆန်းကြပါသတဲ့။ ရှေ့တန်းကို ရောက်သွားယင် အဖမ်းခံရမယ့်အန္တရာယ် နီးပါးသတဲ့။ သို့မို့ ကြောင့် ဆစ်ခ်အမျိုးသား အဆင့်မြင့် ဘုန်းတော်ကြီးများက အခါလီဒါရ် နိုင်ငံ ရေး ပါတီရဲ့ ရှေ့တန်း ခေါင်းဆောင်များ နေရာကို ယူလိုက်ကြရပြီး လောလောဆယ်မှာတော့ သူတို့ကပဲ ဦးဆောင်မှု ပေးနေကြပါတယ်။ နဂိုမူလကလည်း အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းဟာ ဘာသာရေးကို အခြေခံထား တဲ့ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ပဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

အပိုင်း (၁၃)

ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ တွေ့ဆုံပေးမြန်းခဲ့စဉ်က

ရွှေဘုရားကျောင်း အရေးအခင်း မဖြစ်ပွားမီ စောစောပိုင်းရက်များအတွင်းက အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီရှိ နိုင်ငံခြား သတင်းဌာနတခုမှ သတင်းစာ ဆရာတဦးဖြစ်သူ ဆလာမက်အလီ ဆိုသူဟာ ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ တွေ့ဆုံခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။

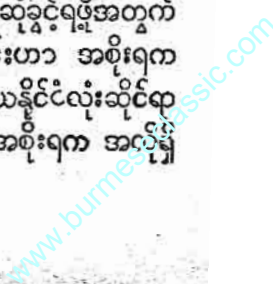
အလီဟာ မှတ်စလင် အမျိုးသား သတင်းစာ ဆရာကြီးတဦး ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ တွေ့ဆုံခွင့်ရဖို့အတွက် ရွှေဘုရားကျောင်း အတွင်းကို သွားရောက်ခဲ့ရပါတယ်။

ဘင်ဒရန်ဝါလီရဲ့ နာမည်ဟာ ထိုအချိန်မှာ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှာ သာမကတော့ပဲ အိန္ဒိယတပြည်လုံးကပါ အာရုံပြုစရာ ဖြစ်နေပါပြီတဲ့။ ဘင်ဒရန်ဝါလီရဲ့ အာဏာစက်ဟာလည်း ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ အတော်ပင် စူးရှနေခဲ့ပါသတဲ့။

ဘင်ဒရန်ဝါလီဟာ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယ အစိုးရရဲ့ အာဏာစက် အောက်က လွတ်ကင်းရာ ဖြစ်တဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်း အတွင်းမှာ ခိုလှုံနေချိန် ဖြစ်ပါသတဲ့။ သူ့ရဲ့ မိန့်ခွန်များနဲ့ တရားဟော တိတ်ခွေများဟာ လည်း အရောင်းသွက်နေချိန် ဖြစ်ပါသတဲ့။

ဘင်ဒရန်ဝါလီ ရှိတဲ့ ဘုရားကျောင်းဝင်း အတွင်းမှာတော့ သူ့တပ်ဖွဲ့ဝင်များဟာ ခားများ၊ လှံများ၊ မောင်းပြန်ရိုင်ဖယ်များ၊ စတင်းသေနတ်များနဲ့ ဘုရားကျောင်းကိုရော ဘင်ဒရန်ဝါလီကိုရော စောင့်ကျပ်နေကြပါသတဲ့။

သတင်းစာဆရာ အလီဟာ ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ တွေ့ဆုံခွင့်ရဖို့အတွက် အမ်ရခ်ဆင်း ဆိုသူနဲ့ ဆက်သွယ်ရပါတယ်။ အမ်ရခ်ဆင်းဟာ အစိုးရက ပိတ်ပင်ထားတဲ့ ဥပဒေအပြင်က အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဆစ်ခီကျောင်းသားများ အဖွဲ့ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရက အလွန်ကြောင်း ကြေငြာထားရသူ တဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ သူ့ဟာ ဘင်ဒရန်ဝါလီရဲ့ ညှဉ်းလက်ရုံးနဲ့ ကိုယ်
ရေးအရာရှိသဖွယ် ဆောင်ရွက်နေခဲ့ပါတယ်။ အမ်ရန်ဆင်းရဲ့ စီစဉ်ပေးချက်
အရ ချိန်းဆိုထားတဲ့နေ့မှာ အလီဟာ ဘုရားကျောင်းသို့ သွားရောက်ခဲ့
ပါတယ်။

ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာတော့ ပစ္စုတိုသေနတ်များ ချိတ်ဆွဲထား
ကြတဲ့ လူငယ်ဆစ်ခံအမျိုးသား အစောင့်များကို စတင် တွေ့ဆုံရပါသတဲ့။
သူတို့ဆီက ဝင်ခွင့်ရပြီး နောက်တက္ကေမှာတော့ လက်နက်များ ကိုင်
ဆောင်ထားတဲ့ နောက်အဖွဲ့တဖွဲ့က သတင်းစာဆရာ အလီကို ဝင်ခွင့်လက်
မှတ် ပါမပါ ထပ်မံ စစ်ဆေးပြန်ပါသတဲ့။ ဒါဟာ ထုံးစံပဲလို့လည်း အလီ
က ဆိုပါတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဘင်ဒရန်ဝါလီနဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ သူ့ဘေး
နားမှာ ကိုယ်ရံတော်တပ်ဖွဲ့ ရှိပါသတဲ့။ လက်နက်ကိုင် ဆယ်နှစ်ဦးခန့်
ရှိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ထိုသူများဟာ ဘင်ဒရန်ဝါလီကို အားရုံပြတ်ခေံကြပဲနဲ့ ဘင်ဒရန်
ဝါလီ ဘာပြောမလဲ၊ ဘာလုပ်မလဲ ဆိုတာကို လေးစားစွာနဲ့ စောင့်ကြည့်
နေကြပါသတဲ့။ ဘင်ဒရန်ဝါလီက ရယ်စရာပြောယင် လိုက်ရယ်၊ တည်စရာ
ပြောယင် လိုက်တည်၊ စိတ်ဆိုးစရာပြောယင်လည်း လိုက်ပြီး စိတ်ဆိုးကြ
ပါသတဲ့။

‘အစိုးရက ခင်ဗျားတို့နဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးဖို့ လုပ်ကိုင်ခဲ့တာများ
ရှိသလား’ လို့ သတင်းစာဆရာ အလီက မေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။

‘သူတို့က ကျုပ်ကို ဒေလီမှာ လာတွေ့စေချင်တယ်၊ ကျုပ်က
ငြင်းလိုက်တယ်၊ ယောက်ျားတဦးအနေနဲ့ မိန်းမတဦးကို သွားမတွေ့နိုင်
ပါဘူး၊ (အင်ဒီရာအား ဆိုလိုသည်။) သူမ ဒီလို လာခဲ့ပါလို့ ပြန်ကြား
ခဲ့တယ်’

‘အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းတခုအနေနဲ့ သူ့ရဲ့ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံကို
အလျှော့ပေးပြီး လွတ်လပ်တဲ့ ပြည်နယ် ဘောင်းဆိုမှုမျိုးကို လိုက်လျော
နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်သလား’ ဟု သတင်းစာဆရာက မေးမြန်းခဲ့ရာ....

‘ခင်ဗျား နားလည်မှုလွဲနေပြီ၊ အခု ခင်ဗျား စကားပြောနေတာ
ဟာ အခါလီဒါရ်ပါတီနဲ့မဟုတ်ဘူး၊ ခင်ဗျားပြောနေတဲ့သူဟာဂျနေ (လ)
ဆင်း ဘင်ဒရန်ဝါလီ ဖြစ်တယ်၊ အစိုးရက ဒီလိုစကားမျိုး ပြောချင်ဟင်လဲ
အခါလီဒါရ်ပါတီနဲ့ သွားပြောပါစေ၊ ကျုပ်နဲ့ လာပြောယင်တော့ ကျုပ်
က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောထည့်လိုက်မှာ’

‘ရေမြေ တဆက်တည်း ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံ တနိုင်ငံမှာ ဗဟိုအစိုးရရဲ့ အာဏာကို ဆန့်ကျင်ပြီး ကိုယ်လိုချင်သလို ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ သမိုင်းကြောင်း မှာ တွေ့ဖူးပါသလား၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ပေါ်လာတာကတော့ ခြွင်းချက်ပေါ့၊ သူ့ပထဝီအနေအထားက တမျိုးကိုး’

‘ကျုပ် သိပ်အံ့ဩသွားပြီ၊ ခင်ဗျားကိုယ်ထဲက မွတ်စလင်သတ္တိတွေ ဘယ်ပြေးကုန်ပြီလဲ၊ မွတ်စလင်တွေဟာ မိန်းမတဦးရဲ့နောက်လိုက် ဘယ် တော့မှ မလုပ်ဘူး၊ အော်ရန်ဇမ် (၁၇-ရာစု မဂိုဘုရင် တုန်းကတောင် ကျုပ်တို့ကို မနိုင်ခဲ့ဘူး၊ အခု သူ့ (အင်ဒိုရာ) လက်ထက်မှာကော ကျုပ်တို့ကို ဘာလုပ်နိုင်မှာမို့လဲ၊ ကျုပ်တို့ဟာ သွေးထားတဲ့ ဓားသွားပေါ်မှာ မွေး လာတဲ့ လူတွေ၊ ကျုပ်တို့ကို ဘယ်သူမှ ဆွဲချလိုမရဘူး’လို့ ဘင်ဒရန်ဝါလီ က ဖြေပါတယ်။

‘ခင်ဗျား ဘာကိုအလိုရှိသလဲ’

‘အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲမှာ ဆစ်ခဲတွေဟာ ကိုးဆယ် ရာခိုင်နှုန်း ကိုယ်ကျိုးစွန့်ပြီး လုပ်ခဲ့ကြတယ်၊ အခုတော့ ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းပဲ ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခဲ့တဲ့ လူတွေရဲ့ လုပ်ကိုင်ပုံက မမျှတဘူးလို့ ကျုပ်ဆင်တယ်’
‘နောက်သုံးနှစ်လောက်ကြာယင် ဘာတွေဖြစ်လာမယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလဲ’

‘ဆစ်ခဲတွေ ရစရာရှိတာ အကုန်ရလာမှာပေါ့’

သတင်းစာဆရာ အလီဟာ ဘင်ဒရန်ဝါလီ မသေဆုံးမီ သွား ရောက်တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့တဲ့ အချက်အလက်တွေ အနက်မှ အချို့ကို အခြား သတင်းစာဆရာများအား အထက်ပါအတိုင်း ပြန်လည် ပြောပြ ခဲ့ပါတယ်။ ဘင်ဒရန်ဝါလီဟာ တစ်သန်ကြီးပဲလို့လည်း အလီက ဆိုပါ တယ်။

အပိုင်း (၁၄)

ကက်ပတိန်ရာဂျစ်...မှ... ဝန်ကြီးချုပ်သို့

တချိန်တုန်းက လေယာဉ်စီး ခရီးသည်များအား အသံချွတ်ကံမှ တဆင့် 'ကျွန်တော်ဟာ ဒီခရီးစဉ်မှာ မောင်းနှင်မယ့် လေယာဉ်မှူး ကက်ပတိန်ရာဂျစ် ဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျား' ဆိုပြီး ပြောဆိုခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ယနေ့အခါမှာတော့ အိန္ဒိယအစိုးရ အဖွဲ့ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဘဝကို မထင်မှတ်ပဲ တက်လှမ်းရောက်ရှိသွားခဲ့ပါပြီ။

ယခင်တုန်းကတော့ သူဟာ သူ့မိခင်ရဲ့ လုပ်ငန်းများမှာ ပါဝင် လိုစိတ် မရှိခဲ့ပါဘူးတဲ့။ ယခုအခါမှာတော့ တာဝန်ကျေတဲ့ သား တယောက်ပီပီ မိခင်ကြီးရဲ့ ခြေရာကို နှင်းရပါတော့မယ်။

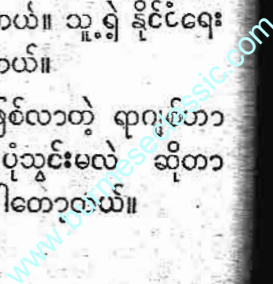
သူဟာ သားလိမ်မာတဦးပီပီ လှပတဲ့ အိတလီသူ အမျိုးသမီး ဆိုနီယာနဲ့ အင်္ဂလန်မှာ စော့ဆိုပြီး လက်မထပ်ခင်မှာ မိခင်လုပ်သူရဲ့ သဘောတူ ကြည့်ဖြူမှုကို ရယူပြီးမှ အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သူပါ။

“ရာဂျစ်ဟာ သူ့ခြေထောက်ပေါ်မှာ သူ့ရပ်နိုင်တဲ့ လူပါ’ လို့ တခါက သူ့မိခင် အင်ဒီရာ ကိုယ်တိုင် ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

သူဟာ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ‘ကိန်းဘရစ်’ တက္ကသိုလ်မှာ စက်မှုအင်ဂျင် နီယာဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွမ်းကျင်တဲ့လေယာဉ် မှူးတဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံဖွဲ့ လွှတ်တော်အမတ် သက်တမ်းအနေနဲ့တော့ သူ့မှာ သုံးနှစ်ကျော်ကျော် အချိန်ကလေးသာ ရှိပါသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ နိုင်ငံရေး ဝါကတော့ နုနယ်လှပါတယ်လို့လည်း သူဝန်ခံပါတယ်။

ဒါကြောင့် ယခုအချိန်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာတဲ့ ရာဂျစ်ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးရဲ့ သမိုင်းကို မည်သို့ မည်ပုံများ ပုံသွင်းမလဲ ဆိုတာ ကိုတော့ ကမ္ဘာက စောင့်မျှော်ကြည့်ရှုနေလျက် ရှိပါတော့မယ်။

အပိုင်း (၁၅)

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဝန့်

ဝန်ကြီးချုပ်မှ ဝန်ကြီးချုပ်သို့....

မှတ်ချက်။ ။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့မှာ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ ဂန္ဒီ လုပ်ကြံခံခဲ့ရပါတယ်။ ထိုနေ့မှာပဲ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရမှု သတင်းဟာ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းသို့ တစ်ဖက်တစ်ချောင်း ဆိုသလို ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပါတယ်။ လုပ်ကြံသူများဟာလည်း အပြင်အပင်က မဟုတ်ပဲ သူမရဲ့ အတွင်းလူယုံ ကိုယ်ရံတော် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်နေတဲ့ အတွက် တကမ္ဘာလုံးကပင် များစွာ အံ့အားသင့်သွားကြပါတယ်။ များစွာလည်း ဝမ်းနည်းတုန်လှုပ်ဖွယ်ရာ ကောင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကြီးပါပဲ။

အဆိုပါ သတင်းဆိုးကြီးကို ကြားသိရတဲ့ လူတိုင်းဟာ ဘာကြောင့် ဒီလို ဖြစ်ရတာလဲ၊ ဘယ်နေရာမှာလဲ၊ ဘာတွေများ ဆက်ဖြစ်ဦးမှာလဲ စသည်ဖြင့် သိလိုစိတ် ပြင်းပြနေကြပါတယ်။ သို့ကြောင့် ယနေ့အခါမှာ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ရင်ပေါင်တန်းပြီး အမိလိုက်နေကြတဲ့ မြန်မာစာရွှေသူများ အတွက် စာရေးသူဟာ 'အင်ဒီရာ ဂန္ဒီ လုပ်ကြံမှုနဲ့ ဆစ်ခဲ အကြမ်းဖက် သမားများ' ဆိုပြီး ဝမ်းနည်းဖွယ် ဖြစ်ရပ်ကြီးကို ရေးသား တင်ပြ ပြီးဆုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်ကို သားဖြစ်သူ ရာဂျစ်က ဆက်ခံပြီး ခေါင်းဆောင်သွားမယ့် အကြောင်းနဲ့ ရေး

သား နိဂုံးချုပ်ခဲ့ကြောင်းကိုလည်း ဤစာအုပ်၌ အမှာ
စာမှာ ဖော်ပြထားခဲ့ပြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

သို့သော်လည်း ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလကုန်ပိုင်း
ရက်များမှာ ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ အထွေထွေ
ရွေးကောက်ပွဲကြီးမှာ ရာဂျစ်ခေါင်းဆောင်တဲ့ ကွန်ဂရက်
(အိုင်)ပါတီကြီးဟာ မကြုံစဖူး ထူးကဲလှတဲ့ အောင်မြင်မှု
ကြီးကိုရရှိပြီး အစိုးရအဖွဲ့ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းနိုင်ကာ အဓိ
အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို ဆက်လက် ဦးဆောင်သွားနိုင်ခဲ့ပြန်
ပါပြီ။

ရာဂျစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဆက်ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင်
တုန်းက သူ့အဘိုးဂျဝါဟာလာနေရူးရဲ့လူထုထောက်ခံမှု
စံချိန်နဲ့ သူ့မိခင် အင်ဒီရာတို့အပေါ် လူထုထောက်ခံမှု
စံချိန်တွေထက်ပင် ပိုပြီး သူဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ မဲဆန္ဒကို
ရရှိအောင်တောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့လေတော့စာရှုသူများ
အနေဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရဲ့အကြောင်းကို ဆက်လက်
ဖတ်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ထပ်မံဖြည့်စွက်ပြီး တင်ပြလိုက်ပါ
တယ်။ ။

စာရေးသူ

မိခင်ကြီးရဲ့လောင်းရိပ်အောက်မှသည်

သူ့မိခင်ကြီး အင်ဒီရာဂန္ထီ လုပ်ကြံခံရပြီး ကျဆုံးသွားတဲ့အချိန် မှာ ရာဂျစ်ဟာ အနောက်ဘက်လားနယ်ကို ရောက်ရှိနေခဲ့ကြောင်း အထက် တနေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

ထိုနေ့မှာပဲ သူဟာ နယူးဒေလီကို ခရီးပြန်လှည့်ခဲ့ပြီး မိခင်ကြီးရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ရှိရာ ဆေးရုံကို ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ထိုနေ့မှာပဲ သူဟာ မိခင်ရဲ့ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံခဲ့ရပါတယ်။ သူ့မိခင် ကျဆုံးတဲ့နေ့မှာပဲ သူ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့ရတာဟာတော့ သူ့တသက်တာ ဘဝမှာ ထူးခြား ဆန်းကြယ်လှစွာသော အလှည့်အပြောင်းကြီးတခုလို့ ဆိုနိုင်လောက် ပါတယ်။

ထိုရက်များအတွင်းမှာ ရာဂျစ်ဟာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ပင်ဖြစ်လာ ငြားသော်လည်း ယခင်ကဆိုယင် သူ့မိခင်ကြီးရဲ့ ပါတီမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသူ လွှတ်တော်အမတ်တဦးမျှသာဖြစ်လို့ ယခုလို ဝန်ကြီး ချုပ်ဖြစ်ခဲ့ရတာဟာ သူ့မိခင်ရဲ့ အချိန်အဝါ ကြီးမားမှုကြောင့်သာ ဖြစ်လာရတာပဲ။ နောက်တကြိမ် ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲကျမှပဲ ရာဂျစ်ရဲ့ နိုင်ငံရေး အစွမ်းအစနဲ့ အရည်အချင်းများကို စောင့်ကြည့်ရမှာပဲ။ အဲဒီ ကျတော့မှပဲ သူဟာ သူ့ခြေထောက်ပေါ်ကို သူရပ်နိုင်သူ ဟုတ်မဟုတ် အကဲဖြတ်လို့ရမှာပေါ့ စသည်ဖြင့် ကမ္ဘာ့စာနယ်ဇင်း အသီးသီးက ထင်မြင်ယူဆ ကောက်ချက်များ ရေးဆွဲခဲ့ကြတာကိုလည်း တွေ့နေရ ပါတယ်။ မိခင်ရဲ့ လောင်းရိပ်အောက်က လွတ်မလွတ်ကို စောင့်စား အကဲခတ်နေကြတာပဲ။

ယခု ၁၉၈၅ ခု နှစ်ဦးပိုင်းမှာတော့ အိန္ဒိယ တပြည်လုံးမှာ ပါလီမန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ရွေးပွဲကြီး ကျင်းပပြီးခဲ့ကြပါပြီ။

အမတ်နေရာပေါင်း ၅၀၈ နေရာမှာ ပါတီအသီးသီး အပြိုင် အဆိုင် ရွေးကောက်ခံခဲ့ကြရတဲ့အနက် ရာဂျစ်ဦးဆောင်တဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီက မဲဆန္ဒနယ်မြေပေါင်း ၄၀၁ နေရာမှာ ပြည်သူတွေရဲ့ မဲဆန္ဒကို ကြည်ဖြူစွာ ရယူ အောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့လို့ ရာဂျစ်ဂန္ထီရဲ့ နိုင်ငံရေး အရည်အသွေး၊ အစွမ်းအစ၊ လုံ့လဝီရိယ စသည်များကို ကမ္ဘာက မြင်တွေ့ခဲ့ကြရပါပြီ။

ရာဂျစ်ဂန္ထီဟာ သူ့မိခင်ကြီး အင်ဒီရာရဲ့ လောင်းရိပ်အောက်က လွတ်မြောက်သူတဦးပါပဲ ဆိုတာကိုလည်း ရှင်းရှင်းကြီးပဲ မြင်ကြ၊ လွှဲကြ ခုတိယအကြိမ်

ရပါပြီ။ ‘သူ့ခြေထောက်ပေါ်မှာ သူ့ရပ်တည်နိုင်သူတစ်ဦးပါ’လို့ ကွယ်လွန်သူ မိခင်ကြီး တချိန်က မှတ်ချက်ပြုသွားခဲ့တာကိုလည်း ယခုအခါမှာ ရာဂျစ်ယာ ခိုင်မာအောင် ပြုသနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

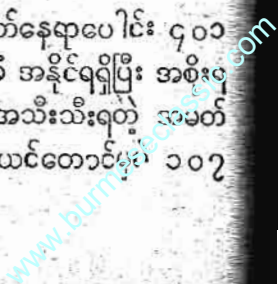
အိန္ဒိယ ရွေးကောက်ပွဲကြီးမှာ နိုင်ငံရေးပါတီအသီးသီး ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြတဲ့အနက် ပါတီအလိုက် ရရှိကြတဲ့ အမတ်နေရာများကို ၆-၁-၈၅ နေ့ထုတ် ဗိုလ်တထောင် သဘင်းစာမှာ ဖော်ပြထားတဲ့ အောင်ဝင်၍ ဆောင်းပါး တနေရာမှ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်ပါတယ်။

ပါတီအလိုက်ရရှိသည့် အမတ်နေရာများ

၁။	ကွန်ဂရက် (အိုင်)	၄၀၁
၂။	တေလေဂူဒေဆမ်း	၂၈
၃။	ကွန်မြူနစ်ပါတီ (မာ့က်စ်ဝါဒီ)	၂၂
၄။	အော်လံအိန္ဒိယ အန်နာဒရာဝိဒ မန်နက်ဇရာ ကဇာဂမ်	၁၀
၅။	ဂျနာတာ	၁၂
၆။	အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ်ပါတီ	၆
၇။	ကွန်ဂရက် (အက်စ်)	၄
၈။	ဖာရာက်	၃
၉။	ဒါလစ်မာ့ဇ်ဒိုးကီဇန်	၃
၁၀။	ဘရာတီယာ ဂျာနာတာ	၂
၁၁။	ဒရာဝိဒမန်နက် ထရာ ကဇကမ်	၁
၁၂။	တသီးပုဂ္ဂလနှင့် အခြား	၁၆

စုစုပေါင်း ၅၀၈

ရာဂျစ်ရှဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီက အမတ်နေရာပေါင်း ၄၀၁ နေရာနဲ့ အမတ်ဦးရေ အပြတ်အသတ် ရွေးကောက်ခံ အနိုင်ရရှိပြီး အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပါတယ်။ ကျန်အတိုက်အခံပါတီ အသီးသီးရတဲ့ အမတ်နေရာများကတော့ အားလုံး စုပေါင်းလိုက်မယ်ဆိုရင်တောင်မှ ၁၀၇ နေရာသာ ရှိနေပါသေးတယ်။

အဘိုးရဲ့စံချိန်

၁၉၅၇ ခုနှစ်တုန်းက နေရူး ဦးဆောင်တဲ့ ကွန်ဂရက်ပါတီကြီးက အမတ် ၃၇၅ နေရာနဲ့ အစိုးရဖွဲ့ခဲ့ပါတယ်။

အမိရဲ့စံချိန်

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ အင်ဒီရာ ခေါင်းဆောင်တဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီ (မူလလက်ဟောင်း ကွန်ဂရက်ပါတီကြီးမှ သီးခြား ခွဲထွက်တည်ထောင်သော အင်ဒီရာ၏ ကွန်ဂရက်ပါတီ)က လွှတ်တော်မှာ အမတ်နေရာပေါင်း ၃၅၄ နေရာနဲ့ အစိုးရ ဖွဲ့ခဲ့ပါတယ်။

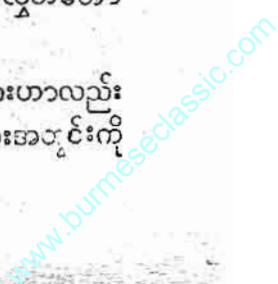
ယခုတော့က

ယခုတော့ဖြင့် ရာဂျစ်ရဲ့ ပါတီက အမတ်နေရာပေါင်း (၄၀၁) နေရာကိုတောင်မှပဲ ရရှိသွားနိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတော့ လူစွမ်းကောင်း နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်လို့ပင် ခေါ်ရတော့မှာပဲ။

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန် ကျန်နေသေးသော ဒေသများ ဆစ်ဒီတို့ရဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်

၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ ဆစ်ဒီအမျိုးသားတို့ရဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်း တော် အရေးအခင်း ဖြစ်ပွားပြီးတဲ့နောက် မငြိမ်မဝပ် ဖြစ်နေသေးတဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှာတော့ ရွေးကောက်ပွဲများ ပြုလုပ်ကျင်းပနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါဘူး။ ပန်ဂျပ်မှာ ဆစ်ဒီလူဦးရေက အများစု ၅၂ ရာခိုင်နှုန်း နေထိုင်ကြပြီး လူဦးရေ ၁၂ သန်းခန့်ပင် ရှိနေပါတယ်။ အိန္ဒိယစစ်သည် ပေါင်း တသိန်းကျော်ခန့် ပို့ထားပြီး ငြိမ်ဝပ်ပိပြားအောင် ဆောင်ရွက် နေရဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆူပူမှုများတော့ မကြားရပါ။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာတုန်းကတော့ ဆစ်ဒီတို့ရဲ့ အကာလီဒါရ်ပါတီနဲ့ တသိး ပုဂ္ဂလများက အမတ်နေရာပေါင်း ၃၃ နေရာအထိ ရရှိပြီး လွှတ်တော် အတွင်းမှာ နေရာယူနိုင်ခဲ့ကြဖူးပါသတဲ့။

ယခုတော့ဖြင့် အကာလီဒါရ် ခေါင်းဆောင်အများဟာလည်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ပြဿနာများကြောင့် အကျဉ်းထောင်များအဖွဲ့ငယ်ကို ရောက်ရှိနေကြပါတယ်။

အာသံပြည်နယ်

အာသံပြည်နယ်မှာလည်း ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုမရှိလို့ ရွေးကောက်ပွဲများ မကျင်းပသေးပါ။ တဘက်နိုင်ငံမှ ခိုးဝင်လာကြသူများနဲ့ ဒေသခံဘင်္ဂါလီ အမျိုးသားများရဲ့ ပဋိပက္ခများ ရှိနေသေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ မိစ္ဆိသူပုန်တို့၊ နာဂသူပုန်တို့ ဆူပူရာ နယ်မြေများနဲ့လည်း နယ်ချင်းကပ်နေပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ နှစ်အတွင်းမှာ ပြင်းထန်တဲ့ ဆူပူမှုများ ဖြစ်ပွားပြီး လူသုံးထောင်ခန့် အာသံပြည်နယ်မှာ သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဂဏ့်ခန့်စ် ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်ထုတ် Time သတင်းမဂ္ဂဇင်းက ဆိုပါတယ်။

ဘိုးပါလ်

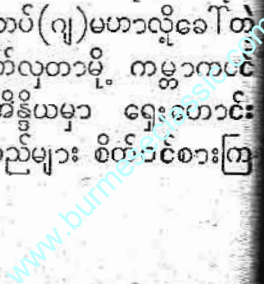
ပြီးတော့ မကြာသေးခင်ကမှ အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့များ ယိုခိမ့်ထွက်ခဲ့ပြီး လူနှစ်ထောင်ငါးရာကျော် သေဆုံးခဲ့တဲ့ ဘိုးပါလ်မြို့နယ်တဝိုက်နဲ့ ကျန် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားခြင်း မရှိသေးတဲ့ နယ်မြေ အနည်းငယ်မှာလည်း ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့သေးပါ။

(၃၆)နေရာကျန်

လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အမတ်နေရာပေါင်း ၃၆ နေရာကို ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ကျင်းပပေးရန် ကျန်ပါတယ်။ အဆိုပါ နေရာများ အတွက် မကြာမီ အတောအတွင်းမှာပဲ ရွေးကောက်ပွဲများ ပြုလုပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

ရာဂျစ်(သို့မဟုတ်) နေရှူးပျိုးနွယ်

တချိန်သော ရှေးပဝေသဏီအခါတုန်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးမှာ မဂိုလ်ကေဆုတ်များ ဘုန်းမီးနေလ ထွန်းပခဲ့ကြဖူးပါတယ်။မဂိုလ်ကေဆုတ်တပါးဖြစ်တဲ့ ရှာဂျဟန်း တည်ဆောက်သွားခဲ့တဲ့ တပ်(ဂျ)မဟာလိုခေါ်တဲ့ ဗိမာန်ကြီးဟာ အနုပညာလက်ရာ ပြောင်မြောက်လှတာမို့ ကမ္ဘာကပင် ရင်သပ် အံ့ဩခဲ့ကြရပါသတဲ့။ ယခုတိုင်လည်း အိန္ဒိယမှာ ရှေးဟောင်း အမွေအဖြစ် ရှိပါသေးတယ်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ စိတ်ဝင်စားကြရတဲ့ ဗိမာန်ကြီးပေပ။

မဂိုလ်ကေရာဇ်များရှဲခေတ် ကုန်ဆုံးသွားပြီး တဖန် မြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားများဟာလည်း တချိန်သော ကာလ အတိုင်းအတာ တခု အတွင်း အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာ တန်ခိုးထွားခဲ့ကြပြန်ပါရော။

ဒါအပြင် မဟာရာဂျာ စော်ဘွားများရှဲ ခေတ်ထချိန်ဆိုပြီးတော့ လည်း အိန္ဒိယသမိုင်းမှာ တခန်း တကဏ္ဍ နေရာပေးခဲ့ရပြန်ပါတယ်။ မဟာရာဂျာများဟာလည်း သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်နဲ့ ထိုနိုင်ငံကြီးကို အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ နယ်ဗြေများခွဲခြမ်းပြီး ထီးစဉ်နန်းဆက် ထူထောင်ခဲ့ကြ ပြန်တာပဲ။

အဆိုပါခေတ်များ ကုန်ဆုံးပြီးတဲ့နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီး လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်ပေါ့။ ထိုစဉ်ကစပြီး ယနေ့ အချိန်အထိကိုတော့ 'နေရှူးနန်းဆက်' ခေတ်လို့ ကမ္ဘာ့ စာနယ်ဇင်းဆရာများက ရေးသားဖော်ပြနေကြပါတယ်။ သရော်လှောင်ပြောင်ပြီး ခေါ်ဝေါ်ရေးသားကြခြင်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ တင်စားပြီး ရေးသားကြခြင်းပါ။

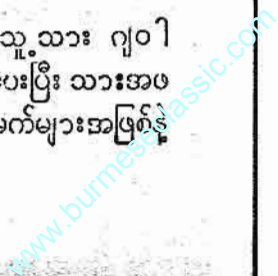
လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲမှာပါခဲ့တဲ့ မိုတီလာနေရှူး

နေရှူးရှဲ ဖခင်ကြီး မိုတီလာနေရှူးဟာ အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုတိုက်ပွဲမှာ ဦးဆောင်ခဲ့သူများအနက် တဦး အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ငယ်ရွယ်နုပျိုစဉ် အချိန်ကတည်းက ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဝတ်လုံတဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ထီးဟန်နန်းဟန် ဆန်ပါတယ်။ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှိပါတယ်။

နောင်အခါ ထင်ရှားကျော်ကြားပြီး နိုင်ငံတော်ရှဲ ဦးဆောင်ပွဲကိုင်မျှ ဖြစ်လာကြမယ့် နေရှူးမျိုးဆက်ကို ပေါက်ဖွားပေးခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါသတဲ့။

နောင်အခါ အိန္ဒိယ အမျိုးသားများရှဲ ကိုယ့်မင်း ကိုယ်ချင်း လွတ်လပ်ရေးကြီးကို တိုက်ပွဲဝင် ယူဆောင်ပေးမယ့် ကုန်ဂရက်ပါတီကြီးရှဲ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှာလည်း မိုတီလာ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၂၉ ခုနှစ်မှာတော့ မိုတီလာနေရှူးကြီးဟာ သူ့သား ဂျဝါဟာလာနေရှူးကို နိုင်ငံရေးအသိစိတ်ဓာတ်များသွတ်သွင်းပေးပြီး သားအဖ နှစ်ဦး ပူးပေါင်းကာ မဟတ္တမဂန္ဓိကြီးရှဲ နောက်လိုက်ရဲမက်များအဖြစ်နဲ့ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြတာပဲ။

နေရူးမျိုးနွယ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုစတင်ချိန်

၁၉၄၇ ခုနှစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီး လွတ်လပ်ရေး ရချိန်မှာတော့ ဂန္ဒီကြီးဟာ သူ့ရဲ့ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်လှတဲ့ တပည့် သာဝကကြီး ဂျဝါဟာလာ နေရူးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသစ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကြီး (ဝန်ကြီးချုပ်)အဖြစ် နိုင်ငံတော်ဝန်ကို လက်ဆင့်ကမ်း ထမ်းဆောင်စေခဲ့ပါတယ်။

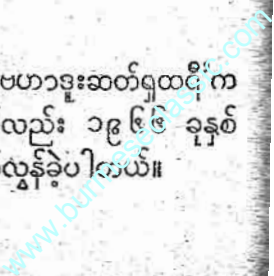
နေရူးဟာ ရုပ်ရည်အားဖြင့်လည်း ကြည့်လို့ကောင်းသူ၊ ခန့်ညားတင့်တယ်သူ၊ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင် ကြီးမားပြီး နိုင်ငံရေး သဘောတရား ပြည့်ဝသူ၊ ခေတ်ပညာ တတ်ကျွမ်းပြီး ထိုခေတ်က လူအထင်ကြီးခံရသော အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ကိန်းဘရစ် တက္ကသိုလ်မှပင် ဘွဲ့ရသူ စတဲ့ အရည်အချင်းများ ရှိပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပြန်တော့လည်း ဒီမိုကရေစီ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းကြောင်းပေါ်မှာ တည့်မတ်စွာ လျှောက်ခဲ့သူ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို စက်မှုနိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်ချင်သူ၊ ခေတ်မီစေချင်သူ၊ ပြည်သူများအား ခေတ်ပညာများ တတ်ကျွမ်းစေချင်သူ၊ နယ်ချဲ့ဝါဒ၊ ဖက်ဆစ်ဝါဒများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဆန့်ကျင်သူ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်ကျပြန်တော့ အင်အားကြီးနိုင်ငံများရဲ့ တဘက်စွန်းရောက် မူဝါဒများကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဘက်မလိုက်နိုင်ငံများရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို အာရှ ခေါင်းဆောင်ကြီးများအနက် ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့ သူဖြစ်လာခဲ့ပြန်ပါတယ်။ (သူ့နမ ဝိဇယလက်ချမ်း ပဏ္ဍိတ်ဟာဆိုယင်လည်း ကုလသမဂ္ဂ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။)

အထက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းများနဲ့ ပြည့်စုံခဲ့လို့လည်း သူဟာ အိန္ဒိယလွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ အဆက်ဆက်မှာ အကြိမ်ကြိမ် စဉ်ဆက်မပြတ် အောင်ပွဲခံယူပြီး ၁၇ နှစ်တိုင်တိုင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ရွဲကစားသူတဦးဟာ သူကစားနေတဲ့ ရွဲလုံးကို မြေမကျစေပဲ အမျိုးမျိုး ထူးချွန်စွာ ကစားပြသလိုပဲ နေရူးဟာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကို နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ရွေးကောက်ပွဲ များစွာကို ဖြတ်သန်းပြီး သူ့လက်ထဲမှာပဲ မြမြ စွာဆုပ်ကိုင် အောင်ပွဲဆင်ထားနိုင်ခဲ့ပါသတဲ့။

သမီးဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ

နေရူး ကွယ်လွန်ပြီးနောက်မှာ 'လာလ်ဗဟာဒူးဆတ်ရှုထီ' က ဝန်ကြီးချုပ် အရိုက်အရာကို ဆက်ခံသွားခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၆ ခုနှစ် အထိ ၁၉ လသာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး ဆတ်ရှုထီရီ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ အင်ဒီရာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲ အဆက်ဆက် သက်တမ်း အနှစ် ၂၀ အတွင်းမှာ အင်ဒီရာ ဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကို ၁၆ နှစ်လုံးလုံး ရယူအောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့ပြန် ပါတယ်။ ဖခင်နေရေးရဲ့ခြေရာကို နင်းနိုင်သူ၊ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်သူ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။

အင်ဒီရာမှာ ရာဂျစ်နဲ့ ဆန်ကျေးဆီပြီး သားနှစ်ဦးသာ ထွန်းကား ခဲ့ပါတယ်။ ရွှေပိုင်းမှာတော့ သူမဟာ သားငယ်ဆန်ကျေးကို နိုင်ငံရေး အရိုက်အရာ ဆက်ခံနိုင်မယ့်သားလို့ ယူဆပြီး နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများမှာ ပါဝင်စေကာ ပွဲထုတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆန်ကျေးကလည်း သူ့မိခင်ကြီးရဲ့ အပါးမှာ ရပ်တည်ကာ နိုင်ငံရေး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ယင်း ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှာ လွှတ်တော်အမတ်တဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ နောင်အခါမှာ ဝန်ကြီးချုပ်တဦးအဖြစ် မိခင်ကြီးရဲ့ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်မယ့်သား ဆိုပြီးတော့ အများပြည်သူတို့ကပင် ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့ကြပါသတဲ့။

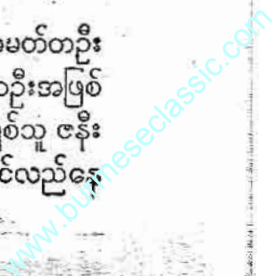
သို့သော်လည်း ဆန်ကျေးဟာလွှတ်တော်အမတ်အဖြစ်ရွေးကောက် ခံရပြီး ခြောက်လပင် မကြာလိုက်ပဲ လေယာဉ်ပျက်ကျ သေဆုံးသွားခဲ့ ပါတယ်။

ဒီနောက်မှာ အင်ဒီရာဟာ သားကြီး ဩရသဖြစ်တဲ့ ရာဂျစ်ကို ပွဲထုတ်ခဲ့ခြင်းပါ။ ရာဂျစ်ဟာ လေယာဉ်မှူးအလုပ်မှာသာဝါသနာပါသူမို့ အစပိုင်းမှာ နိုင်ငံရေးလောကကို သိပ်စိတ်ဝင်စားပုံ မရဘူးလို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ သူဟာ လေယာဉ်မှူး လိုင်စင်ကိုတောင်မှပဲ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခြင်း မပြုနိုင်တော့ပဲ နိုင်ငံရေးလောကမှာ စုပ်စုပ်မြုပ် ခြေချလိုက်ပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲတခု အနိုင်ရရှိပြီး လွှတ်တော်အမတ်တဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတော့တယ်။ (အိန္ဒိယ ဖွဲ့စည်းပုံအရ လွှတ်တော်အမတ်တဦးဟာ အခြားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင် ခွင့် မရှိပါ။)

မန်နီကာဂန္ဓိနဲ့ ရာဂျစ်

အင်ဒီရာရဲ့ သားအငယ် ဆန်ကျေးဟာ လွှတ်တော်အမတ်တဦး အဆင့်ထိသာ ရောက်ရှိပြီး အနာဂတ်ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်လောင်းတဦးအဖြစ် တက်ရိပ်တက်လမ်း ရှိနေစဉ်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့သော်လည်း ကျန်ရစ်သူ ဇနီး သည် မန်နီကာကတော့ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ ဆက်လက်ကျင်လည်နေ

တုန်းပါပဲ။ ဆန်ကျေးဂန္ဓိရဲ့ ဇနီးဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့နာမည် အပြည့်အစုံ ဟာ မန်နီကာ ဂန္ဓိ ဖြစ်ပါတယ်။

မန်နီကာဟာ အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်မှာ ဆန်ကျေးနဲ့ အိမ်ထောင် ကျခဲ့ပါတယ်။ ဆစ်ခဲအမျိုးသမီးတစ်ဦးပါ။ အင်ဒီရာ မိသားစုအတွင်းကို ရောက်လာတော့ သူ့ဟာလည်းပဲ နိုင်ငံရေးလောကမှာ တတပ်တအား ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ပါတယ်။ နဂိုကတည်းကပင် ပါရမီ ရင့်သန်လာခဲ့လေ သလားတော့ မဆိုနိုင်ပါ။ သူမဟာ နိုင်ငံရေး ခံယူချက်တွေ ပြည့်ဝ လာခဲ့ပြီး ယောက္ခမကြီးဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာနဲ့တောင်မှ နိုင်ငံရေး အယူအဆ သဘောကွဲလွဲပြီး ဆန်ကျေး ကွယ်လွန်တဲ့နောက်မှာ စင်ပြိုင် ပါတီ ထူထောင်ခဲ့ပါတယ်။

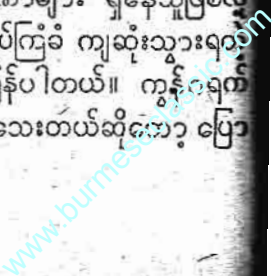
ယခု နောက်ဆုံး ၁၉၈၄ ခုနှစ်ကုန် ရွေးကောက်ပွဲမှာတောင် သူမရဲ့ ခဲအိုတော်တဲ့ ရာဂျစ်ဂန္ဓိနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ပါ တယ်။ အမာသီဆိုတဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မှာ ခဲအို လက်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်က ခယ်မ မန်နီကာကို မဲသုံးသိန်းကျော် အသာနဲ့ အနိုင်ယူခဲ့လို့သာ ယခုလို ကံကောင်း ထောက်မစွာနဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာနိုင်ခဲ့ခြင်းပါ။ တကယ်လို့ ရာဂျစ်သာ အနိုင်မရပဲနဲ့ မန်နီကာသာ အနိုင်ရရှိသွားခဲ့ရင် ယနေ့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီးရဲ့ သမိုင်းကဏ္ဍမှာ တမျိုး တဖုံပင် ဖြစ်သွားစရာ ရှိပါတယ်။

ကျွန်မ ပြန်လာမယ်

အမာသီ မဲဆန္ဒနယ်မြေဟာ အူတာပရာဒက် (၅) ပြည်နယ်မှာ ရှိပါတယ်။ တချိန်က ကွယ်လွန်သွားသူ ဆန်ကျေးရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မြေပါပဲ။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှာ ရာဂျစ်ဟာ အဆိုပါ မဲဆန္ဒနယ်မြေမှာပဲ လွှတ်တော် အမတ် ဖြစ်လာခဲ့သူပါ။

ယခု ၁၉၈၄ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲကျတော့ အဆိုပါ အမာသီ နယ်မြေမှာပဲ ခဲအိုဖြစ်သူ ရာဂျစ်နဲ့ ခယ်မဖြစ်သူ မန်နီကာတို့ ထိပ်တိုက် ယှဉ်ပြိုင်ပြီး ရွေးကောက်ခံကြခြင်း ဖြစ်ပါသတဲ့။

ရာဂျစ်ဟာ လက်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် အာဏာများ ရှိနေသူဖြစ်လို့ တပန်းသာ နေပါတယ်။ မိခင်ကြီး အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံ ကျဆုံးသွားရတဲ့ အတွက်လည်း ကရုဏာမဲများ ရရှိဖို့ အခွင့်သာပြန်ပါတယ်။ ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီကြီးရဲ့ လက်ရှိဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်နေသေးတယ်ဆိုတော့ ပြော ဖွယ်ရာပင် မရှိတော့ပါဘူး။

မန်နီကာ အဖွဲ့ကတော့ မဲဆန္ဒရှင် အများအပြား အင်ဒီရာ အပေါ်မှာ ကရုဏာဆက်နေချိန်မှာ သူမကတော့ ယောက္ခမကြီး အင်ဒီရာ နှင့် မသင့်မတင့်သူဆိုတော့ မဲရရှိရေး အခြေအနေ မကောင်းလှဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ သို့သော်လည်း သူမကို အထင်သေး၍ မရပါ။ ကိုယ်ပိုင် ခံယူချက် သဘောတရားများ ရှိပါတယ်။ သွက်လက် ထက်မြက်မှု ရှိပါ တယ်။ အပြောအဟောကောင်းပြီး မဲဆန္ဒရှင်များ နှစ်သက်ဖွယ် အရည် အချင်းများနဲ့လည်း ပြည့်စုံပါတယ်။ သူမရဲ့ မဲဆွယ်တရားပွဲများမှာ လူသူ ပရိသတ် အမြဲ ပြည့်နှက်နေပါတယ်။ သူမကို ထောက်ခံသူ အင်အား မသေးငယ်ပါဘူး။

သို့ကြောင့်လည်း ရာဂျစ်ဟာ သူမကို အထင်မသေးရဲပါဘူး။ အပြင်းအထန် အစွမ်းကုန် ကြိုးစား မဲဆွယ်ပြီး ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပါတယ်။

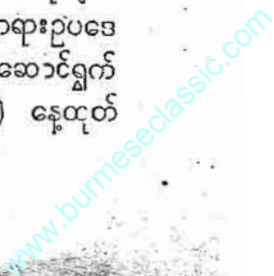
မန်နီကာရဲ့ မဲဆွယ်တဲ့ ကြွေးကြော်သံကတော့ “ကျွန်မ ပြန်လာ တော့မယ်” ဆိုတဲ့ စာတန်းပါပဲ။ နံရံကပ် ပိုစတာကြီးများ ချိတ်ဆွဲပြီး စည်းရုံးပါတယ်။

အမာသီ နယ်မြေမှာရှိတဲ့ ဈေးဆိုင်ပိုင်ရှင်တိုင်းက သူ့ဆိုင်နံရံမှာ မန်နီကာရဲ့ “ကျွန်မ ပြန်လာတော့မယ်” ဆိုတဲ့ ကြွေးကြော်သံ စာရွက် ကပ်ထားတာကို ထိုနယ်မြေရဲ့ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီ အကြီးအကဲ တဦးက ဒေါသကြီးစွာနဲ့ ဆိုင်ပိုင်ရှင်ကို အာဏာသုံးပြီး ဖြုတ်ချ ခိုင်းခဲ့ ပါသတဲ့။

ဆန္ဒမဲ မတော်မတရားတဲ့

ရာဂျစ်နဲ့ ယှဉ်ပြိုင် ရှုံးနိမ့်သွားတဲ့ ခယ်မဟောင်းတော်သူ မန်နီကာ က ရာဂျစ် ဂန္ထီရဲ့ မဲဆန္ဒနယ်မှာ ဆန္ဒမဲ မတော်မတရား ပေးမှုများရှိခဲ့ ကြောင်း စွပ်စွဲခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရာဂျစ်ရဲ့ ပထမဆုံး တရားဝင် သတင်းစာ ရှင်းပွဲမှာ မန်နီကာရဲ့ စွပ်စွဲချက်များကို သတင်းစာဆရာများ က မေးမြန်းတော့ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်က ဤနိုင်ငံတွင် တရားဥပဒေ ကျင့်ထုံးများ ရှိကြောင်း၊ သူမအနေဖြင့် ဥပဒေအတိုင်း ဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်ရှိပါကြောင်းနဲ့ ဖြေကြားခဲ့တယ်လို့ (၃၁၊ ၁၂၊ ၈၄) နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာမှာ ပါရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒုတိယအကြိမ်

နိုင်ငံရေးမျိုးဆက် (သို့မဟုတ်) အင်ဒီရာရှဲ့ မြေး

ကွယ်လွန်သူ ဆန်ဂျေးနဲ့ မန်နိုကာတို့ကလည်း သားငယ်ကလေး တဦး မွေးဖွားထားခဲ့ကြပါသေးတယ်။ ဖီးရှို့ (၉) ဗီရူးနားလို ခေါ်ပါတယ်။ ယခုတော့ အသက် ၅ နှစ်ခန့်သာ ရှိပါသေးတယ်။

သို့ပေမယ့်လည်း ဒီသူငယ်လေးဟာ နေရူး မျိုးဆက်က ပေါက်ဖွား ဆင်းသက်လာပြီး နေရူးကြီးရဲ့ မြစ်၊ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာနဲ့ လွတ်တော်အမတ် ဖီးရှို့ (၉) ဂန္ဒီ (အင်ဒီရာရှဲ့ ခင်ပွန်း) တို့ရဲ့ မြေးအရင်း ဖြစ်ရုံသာမက ဖခင် ဆန်ဂျေးနဲ့ မိခင် မန်နိုကာတို့ဟာလည်း နိုင်ငံရေး သမားများ ဖြစ်နေပါတယ်။

သို့မို့ ကြောင့် ချာတိတ်ကလေး ဖီးရှို့ (၉) ဗီရူးနားဟာလည်း နိုင်ငံရေးသွေး ပါနိုင်သူမို့ တနေ့သောအခါမှာ အိန္ဒိယရဲ့ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ (၁၂/၁၁/၈၄ နေ့ထုတ် Time မဂ္ဂဇင်း) က သုံးသပ်ပြထားပါတယ်။

နောက်ထပ် အင်ဒီရာရှဲ့ မြေးများ

ယနေ့ လက်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်မှာလည်း အိတလီ အမျိုးသမီး ဆိုနိုယာနဲ့ သားသမီးနှစ်ဦး မွေးဖွားထားပါသေးတယ်။ သားကြီး ရာဟူး၊ သမီးငယ်က ပရီယန်ကာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူတို့ကတော့ လူပျိုပေါက် အပျိုပေါက် ကလေးများတောင် ဖြစ်နေပါပြီ။

ရာဟူးကို ၁၉၇၀ ခုနှစ်မှာ မွေးတဲ့အတွက် အသက် ၁၅ နှစ်ခန့်ပင် ရှိနေပါပြီ။ ပရီယန်ကာ ကတော့ ရာဟူးထက် အသက် ၂ နှစ် ငယ်ပါတယ်။

သူတို့ နှစ်ဦးဟာလည်း နေရူးမျိုးနွယ် နိုင်ငံရေးသွေး ပါဝင်သူများမို့ အနာဂတ်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူးလို့ မပြောနိုင်ပါ။

တာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အိန္ဒိယရဲ့ လွတ်လပ်ရေးသက်တမ်း ၃၀ နှစ်မှာ နေရူးမျိုးဆက်က ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို ၃၃ နှစ်တိုင်မျှ ရွေးကောက်ပွဲတိုင်းမှာ အနိုင်ရရှိ ဆုပ်ကိုင် ထားနိုင်ခဲ့တာကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်တွေ့ကြရလို့ပါ။ ယခုလာမယ့် ရာဂျစ်ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် သက်တမ်း ၅ နှစ်ကိုပါ ထည့်ပေါင်းယင် ၃၈ နှစ်မျှ ဝန်ကြီးချုပ်အရိုက်အရာကို ဆက်ခံ သယ်ယူ သွားနိုင်တယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ သို့ကြောင့်လည်း နေရူးမျိုးဆက်ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် သက်တမ်းရှည်လျားပုံကို 'နေရူးနန်းဆက်' လို့ စာနယ်ဇင်းသမားများက တင်စားကြတာပါ။

ဝန်ကြီးချုပ်ကတော် (သို့မဟုတ်) ဆိုနိုယာမိယာနို

ရာဂျစ် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ကိန်းဘရစ် တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းနေခဲ့စဉ် က သူဟာ အိတလီသူ အမျိုးသမီး ကျောင်းသူတိုင်းနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ ရည်ငံခဲ့ပါတယ်။ သူမရဲ့ နာမည် အပြည့်အစုံကတော့ ဆိုနိုယာမိယာနို Sonia Miano ပါပဲ။

ဆိုနိုယာဟာ အိတလီ နိုင်ငံ တူရင်မြို့ အနီးမှာရှိတဲ့ အော်တတ် စနို အရပ်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်တိုင်းရဲ့ သမီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ကိန်းဘရစ် တက္ကသိုလ်ကိုတော့ အင်္ဂလိပ် စာပေများ သင်ကြားရန် လာရောက် ကျောင်းနေခြင်း ဖြစ်ပါ သတဲ့။

ရာဂျစ်နဲ့ ဆိုနိုယာတို့ရဲ့ ရည်ငံမှုကို မိခင်ကြီး အင်ဒီရာဟာ စောစောပိုင်း ကာလများမှာ သဘောမတူခဲ့ဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ အနာဂတ်ကာလမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတိုင်း၊ ထို့ထက် မက ခေါင်းဆောင်တိုင်းလည်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ ရာဂျစ်ကို နိုင်ငံခြား ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်တွေ အမျိုးသမီးတိုင်းနဲ့ လက်ဆက်ပေးဖို့အတွက် နိုင်ငံရေး ရှုထောင့်မှ စဉ်းစားလျှင်လည်း သဘောတူစရာ မရှိနိုင်ပါ။

ဒါပေမယ့် ရာဂျစ်ဟာ သူ့ မိခင်ကြီးကို သဘောပေါက် နားလည် အောင် ရှင်းပြ စည်းရုံးနိုင်စွမ်းရှိခဲ့တဲ့အတွက် အင်ဒီရာဟာ စိတ်ပြောင်းလဲ သွားပြီး ကျေကျေနပ်နပ်ပဲ ရာဂျစ်နဲ့ ဆိုနိုယာတို့ကို လက်ထပ်ထိမ်းမြား ပေးစားခဲ့ပါသတဲ့။

၁၉၆၈ ခုနှစ်မှာ ရာဂျစ်နဲ့ ဆိုနိုယာတို့ အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှာ ရာဂျစ်၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှာ ပရိယန်ကာဆိုတဲ့သားသမီး နှစ်ဦးတည်းသာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အိမ်ထောင်သက်တမ်း ကတော့ ၁၇ နှစ်မျှ ရှိခဲ့ပါပြီ။

ဆိုနိုယာဟာ လှပချောမွေ့တယ်။ ခေတ်ပညာ တတ်တယ်။ ခင်ပွန်းရဲ့အပေါ်မှာလည်း ကြင်နာတယ်။ နားလည်မှုရှိတယ်။ ကောင်းမွန် စွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်တယ်။ ဟင်းချက် ကြွေးချက် ကောင်းတယ်။ (အထူးသဖြင့် အိတလီဟင်းလျာများကို အထူး ကောင်းမွန်အောင် ချက်ပြုတ်တတ်ပြီး အင်ဒီရာဂန္တီကလည်း အိတလီဟင်း လျာများကို ကြိုက် နှစ်သက်လှပါသတဲ့။) ယောက္ခမကြီး အင်ဒီရာနဲ့လည်း သင့်သင့်မြတ်မြတ် ရှိအောင် နေတတ်ထိုင်တတ်တယ် စသည်ဖြင့် ဆိုနိုယာရဲ့ သတင်းများဟာ ပျံ့ပွားပါတယ်။

ဟိန္ဒူ ဇာတ်မြင့်အမျိုးအနွယ်ဖြစ်တဲ့ ခင်ပွန်း ရာဂျစ်ဘက်က ထုံးတမ်းခလေ့များအတိုင်း ဆိုနီယာဟာ ဟိန္ဒူအမျိုးသမီးပုံစံ သက်ဝင်အောင်လည်း နေထိုင်တတ်ပါသတဲ့။ ဟိန္ဒူစကားကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာ တတ်ကျွမ်းနားလည်ပြီး ရံဖန်ရံခါဆိုသလိုလည်း ဆာရီကို ဝတ်ဆင်လေ့ရှိပါသတဲ့။

၁၉၇၁ ခုနှစ် မေလ ၂၄ ရက်နေ့တုန်းက အိန္ဒိယ စစ်တပ်က ဗိုလ်ကြီးဟောင်း နဂါဝါလာဆိုသူ့ရဲ့ အစိုးရငွေ လိမ်ထုတ်မှုတခု ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။

နဂါဝါလာဟာ အင်ဒီရာရဲ့ အမိန့်နဲ့ဆိုပြီး တော့အိန္ဒိယပြည်ထောင်စု ဘဏ်တိုက်က ရှုပီးငွေ ခြောက်သန်းကို ထုတ်ယူသွားပါတယ်။

ငွေလိမ်မှု ဖြစ်လာပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်အင်ဒီရာကိုယ်တိုင်လည်း အမှုထဲမှာ ပါဝင်ပတ်သက်တယ်ဆိုပြီး အစစ်ဆေး အမေးမြန်းခံခဲ့ရပါတယ်။

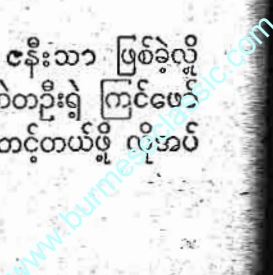
ဗိုလ်ကြီးဟောင်း နဂါဝါလာကို တရားရုံးမှာ စစ်ဆေးပြီး သတင်းများကို ဆက်စပ်လိုက်တဲ့အခါ အင်ဒီရာနဲ့လည်း ယခင်က နှစ်ကြိမ်ခန့် တွေ့ခဲ့ဖူးတယ်။ သားကြီး ရာဂျစ်နဲ့ရော ဇနီးသည် ဆိုနီယာနဲ့ရော များစွာ ခင်မင်ကျွမ်းဝင်တယ်။ ထို့အပြင် ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အတွင်းဝန် ဟက်ဆား၊ လူမှုရေး အတွင်းဝန် မစ္စစ် အူးရှားဘားဂတ်တို့နဲ့လည်း အဆက်အသွယ်များရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသတဲ့။

၁၉၇၆ ခုနှစ်မှာတော့ အမှုစစ်ဆေးဆဲမှာပဲ နဂါဝါလာဟာ ထောင်ထဲမှာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒါပေမယ့် နဂါဝါလာ မသေဘူး။ ထောင်ထဲမှာ သေစာရင်းပြ ထုတ်သွားပြီး အိတ်လီမှာရှိတဲ့ ဆိုနီယာရဲ့ မိဘများအိမ်မှာ သွားရောက် ပုန်းအောင်းနေတယ်လို့ အတိုက်အခံများဘက်က သတင်းစကားများ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။

သို့ကြောင့် အိန္ဒိယ ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်တို့ဟာ အိတ်လီအထိ လိုက်လံစုံစမ်းခဲ့ကြရပါသတဲ့။ နောက်ဆုံးတော့ ဗိုလ်ကြီးဟောင်း နဂါဝါလာဟာ သူတဦးတည်း ဘဏ်ငွေ လိမ်ထုတ်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး အမှန်ပင် သေဆုံးသွားခဲ့တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

ထိုစဉ်က ဆိုနီယာဟာ လေယာဉ်မှူးတဦးရဲ့ ဇနီးသာ ဖြစ်ခဲ့လို့ များစွာ အရေးမကြီးလှသော်လည်း နိုင်ငံအကြီးအကဲတဦးရဲ့ ကြင်ဖော်အဖြစ်နဲ့ ရပ်တည်ရချိန်မှာတော့ အနေအထိုင် ပိုပြားတင့်တယ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ ဆိုနိုယာဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ကတော်တဦးပင် ဖြစ်လာခဲ့ရပါပြီ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသူလည်း ဖြစ်နေခဲ့ပါပြီ။ အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ အိတလီအုပ်စု (ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းများ၊ ကုမ္ပဏီကြီးများ) နဲ့လည်း အတိုက်အခံများဘက်က မစွပ်စွဲနိုင်အောင် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေထိုင် ပါသတဲ့။ အိတလီအုပ်စုကလည်း အလိုက်သိစွာနဲ့ နေထိုင်ကြတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။

အောင်ပွဲခံ ဝန်ကြီးချုပ်

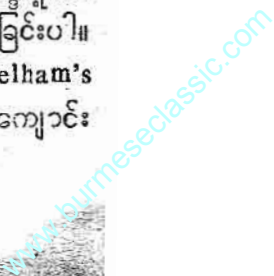
ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဟာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်မှာ မွေးဖွားသူဖြစ်လို့ ယခု အသက် ၄၁ နှစ် ရှိပါပြီ။

၁၉၄၇ ခုနှစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အချိန်မှာ မိခင် အင်ဒီရာဟာ သူမရဲ့ခင်ပွန်း ဖီးရိုဇ်ဂန္တီနဲ့ ခွဲခွာပြီး ဖခင်ဖြစ်သူ ဝန်ကြီး ချုပ်နေရှူးရှဲ့အိမ်မှာ လာရောက် နေထိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ရာဂျစ်ဟာလည်း ဘိုးအေ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့အိမ်မှာပဲ နေထိုင်ယင်း ကြီးပြင်းလာခဲ့ရပါတယ်။ အဆိုပါအိမ်ကို 'တင်းမူရ်တီဟောက်စ်' လို့ အိန္ဒိယမှာ ခေါ်ကြပါတယ်။ ဒေလီမှာပါပဲ။ ယခုတော့ နေရှူးပြတိုက်ဆီပြီး လုပ်ထားတဲ့အိမ် ဖြစ်ပါ တယ်။

၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်ကုန်ပိုင်းမှာ သူ ဖခင် ဖီးရိုဇ်ဂန္တီဟာ နှလုံး ရောဂါနဲ့ ကွယ်လွန်ပါတယ်။ ကွယ်လွန်ချိန်မှာ လွတ်တော်အမတ်တဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ဖီးရိုဇ်ဂန္တီ သေဆုံးပေမယ့် သူ့ရဲ့ နာမည်တဝက်ဖြစ်တဲ့ ဂန္တီဆိုတဲ့ စကားလုံးကတော့ သမိုင်းဝင်ပြီး ကျန်နေခဲ့ပါတယ်။ အင်ဒီရာ ဂန္တီ၊ ဆန်ဂျေးဂန္တီ၊ မန်နီကာဂန္တီ၊ ဆိုနိုယာဂန္တီ စသည်ဖြင့် ဆက်လက် အသုံးပြုနေကြရပါတယ်။ မဟတ္တမဂန္တီကြီးနဲ့ ဆွေမျိုးတော်လို့ မဟုတ် ပါဘူး။

ရာဂျစ်ကိုလည်းပဲ အိန္ဒိယမှာတော့ ရာဂျစ်ဂန္တီလို့သာ ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲကြပါတယ်။

ကမ္ဘာ့စာနယ်ဇင်းများက ရာဂျစ်၊ တချို့ကလည်း ဂန္တီလို့သာ ရေးသားသုံးစွဲကြခြင်းဟာ အတိုကောက် ခေါ်ဝေါ် ရေးသားခြင်းပါ။ ရာဂျစ်ဟာ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက ဝဲလ်ဟမ်ကျောင်း (Welham's School) နဲ့ အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်း ဒရာဒွန်းမြို့မှာရှိတဲ့ ဒွန်းကျောင်း (Doon School) တို့မှာ ပညာသင်ကြားခဲ့ပါတယ်။

အထက်တန်းပညာများ ဆည်းပူးပြီးတဲ့အခါမှာတော့ သူဟာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အင်ပီးရီးရဲလ်သိပ္ပံကောလိပ်နဲ့ ကိန်းဘရစ်တက္ကသိုလ် တို့မှာ စက်မှုသိပ္ပံပညာရပ်များကို ဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။ အိမ်ထောင်လည်း ကျပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ သူ့ကို လေယာဉ်မှူးဝတ်စုံဆင်မြန်းထားတဲ့ ပိုင်းလော့ ရာဂျစ်အဖြစ်နဲ့သာ အိန္ဒိယ ပြည်သူ့အများစု နှစ်ပေါင်း များစွာ မြင်ကြတွေ့ကြရပါတယ်။ အိန္ဒိယလေကြောင်းမှာ သူ အမှုထမ်း ခဲ့ပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ခေတ်မီ လေယာဉ်မှူးတစ်ဦး ဖြစ်လာပါတယ်။

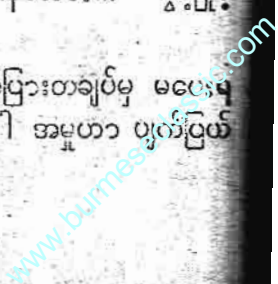
အကုသိုလ်ဝင်

၁၉၇၇ ခုနှစ်မှာတော့ ရာဂျစ် အကုသိုလ်ဝင်ခဲ့ပါသေးတယ်။ အမေရိကန်လေယာဉ် ဂျိမ်းဘိုဂျက် နှစ်စီးနဲ့ ၇၃၇ ဘိုးအင်း ဂျက်လေယာဉ်သုံးစီးကို အိန္ဒိယလေကြောင်း ကုမ္ပဏီက ဝယ်ယူရာမှာ အမေရိကန် လေကြောင်းကုမ္ပဏီက ရာဂျစ်ကို ဒေါ်လာငွေ ၉၉၀၀၀၀ လာဘ်ထိုးတယ်လို့ သက်ဆိုင်ရာသို့ တိုင်ချက်၊ သတင်းပေးချက်များ ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ အဲဒီငွေတွေကို ဥပဒေပာဏာမတရားမှာ ရာဂျစ်က အပ်နှံထားတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

သို့မို့ကြောင့် ရှားကော်မရှင်က ခေါ်ယူစစ်ဆေးခြင်းကို ခံခဲ့ရ ပါတယ်။

လေကြောင်းဌာန မန်းနေးဂျင်း ဒါရိုက်တာ အေအိပ်(ချ) မဲထားက ရှားကော်မရှင်သို့ ၁၉၇၇ ခု နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့ အစစ် အဆေးခံရာမှာ ရာဂျစ်ဟာ အိန္ဒိယ မြို့ပြလေကြောင်းမှာ လေယာဉ်မှူး တဦးသာဖြစ်တယ်။ အထက်တန်း အရာရှိ မဟုတ်ပါ။ ထိပ်တန်း အစည်း အဝေးသို့လည်း သူ့ရာထူးအဆင့်အနေဖြင့် တက်ရောက်ခွင့် မရှိပါ။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် ဘိုးအင်း လေကြောင်း ကုမ္ပဏီနှင့် အိန္ဒိယ လေကြောင်း အရာရှိကြီးများရဲ့ ဆွေးနွေးပွဲသို့ ရာဂျစ်တက်ရောက်ပြီး ဆွေးနွေးရန်အတွက် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဘန်စီလားက ခွင့်ပြုခဲ့ ပါတယ်လို့ မဲထားက အစစ်ခံခဲ့ပါတယ်။

အမေရိကန် ကုမ္ပဏီကတော့ ရာဂျစ်ကို တပြားတချပ်မှ မလေးရ ပါလို့ ဆိုပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ အဆိုပါ အမှုဟာ ပျက်ပြယ် ဆွားခဲ့ရပါတယ်။

အေးအေးနေတဲ့ ဦးသန့်ရှင်း

ရာဂျစ်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်ခန့်အထိ အေးအေးဆေးဆေးပဲ နေခဲ့ပါတယ်။ သူ့မှာ လောဘမရှိ၊ နိုင်ငံရေးလည်း များစွာ ဝါသနာ မပါ။ ပါတီလုပ်ငန်းများလည်း မလုပ်လိုချင်ဘဲ အများက သိခဲ့ကြ ပါတယ်။

အစိုးရပိုင် အိန္ဒိယလေကြောင်း ကုမ္ပဏီမှာသာ လေယာဉ်မှူး အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ပြီး သူ့ဇနီး၊ သူ့ကလေးနှစ်ဦးနှင့်အတူ အိမ်ထောင် သည်တဝန်း ပျော်မွေ့နေခဲ့ပါသတဲ့။ လေယာဉ်မှူး ဝတ်စုံနဲ့သာ သူ့ကို မြင်နိုင် တွေ့နိုင်ကြပါသတဲ့။

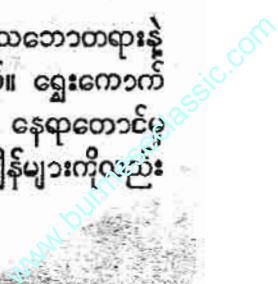
၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် သူ့ညီ ဆန်ဂျေး ကွယ်လွန်ပြီးနောက်မှာမှ သူဟာ လေယာဉ်မှူးဝတ်စုံကိုချွတ်ပြီး နိုင်ငံရေးထဲကိုဝင်လာ၊ လွှတ်တော် အမတ်ဖြစ်၊ ကွန်ဂရက် ခေါင်းဆောင်ကြီးများရဲ့ အစဉ်အလာ ဝတ်စုံ တခုဖြစ်တဲ့ 'တိုပီ' လို့ခေါ်တဲ့ သံပရာခွံ ဦးထုပ်အဖြစ်ကလေးကို ဆောင်း၊ 'ကာတာ' လို့ခေါ်တဲ့ ဝတ်ရုံအဖြစ်ကို ဆင်မြန်းပြီး ကွန်ဂရက် နိုင်ငံရေး သမားပုံစံနဲ့ မြင်တွေ့လာကြရပါတယ်။

ယခုတော့

သူ့မိခင် ကွယ်လွန်ပြီးချိန်မှာတော့ သူဟာ ကြားဖြတ် ဝန်ကြီး ချုပ် တက်ဖြစ်လာပါတယ်။ ယခု ပြီးခဲ့တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ ရာဂျစ်ဟာ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီကို ဦးဆောင်ပြီး သူ့ကိုယ်ပိုင် စွမ်းရည်တွေနဲ့ သူရရှိလာတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို ဦးစီးပုံကိုင်သွားမယ့် လူစွမ်းကောင်းတဦးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပါပြီ။

ကွန်ပျူတာကြီးတဲ့

ယခုအခါမှာ သူဟာနိုင်ငံရေးဝါဒသော်လည်းပဲ့ သဘောတရားနဲ့ အတွေ့အကြုံများ ရင့်ကျက်နေသူဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ရွေးကောက် ပွဲမှာ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီဟာ အမတ်နေရာ ၄၀၀ နေရာတောင်မှ ရရှိခဲ့တာကြောင့်လည်း သူ့အဘိုးနဲ့ မိခင်တို့ရဲ့နိုင်ငံရေးစံချိန်များကိုလည်း ကျော်လွှားလှုပ်င် သွားခဲ့ပါပြီ။

ရာဂျစ်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲမဝင်မီမှာ သူ့ပါတီအတွင်းက လွှတ်တော်အမတ်လောင်း ၁၀၃ ဦးကို အလျင်အမြန် ဖယ်ရှားရှင်းလင်းခဲ့ပါတယ်။ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီအတွင်းမှာ လူထုက အမြင်မရှင်းသူ၊ အကျင့်သိက္ခာ ယိုယွင်းသူလို ယူဆရတဲ့ အမတ်လောင်းများပါပဲ။

သူဟာ လေယာဉ်မှူးဟောင်း၊ အင်ဂျင်နီယာ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်လို့ ရွေးကောက်ပွဲမှာလည်း ကြိုတင်မျှော်မှန်း တွက်ဆချက်များကို အသေးစိတ် သိပ္ပံနည်းကျ ရေးဆွဲခဲ့ပါသတဲ့။

ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီကပဲ ရာဂျစ်နဲ့သူ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များက သူတို့ရဲ့ပါတီဟာ အနည်းဆုံး လွှတ်တော်အမတ်နေရာပေါင်း ၄၀၀ မှာ အနိုင်ရရှိလိမ့်မယ်လို့လည်း ကြိုတင်တွက်ဆပြီး ပြောဆိုခဲ့ကြဖူးပါတယ်။

ရာဂျစ်ရဲ့ ကြိုတင်တွက်ဆမှုများဟာ မှန်ကန်တတ်လွန်းလို့ ယခုအခါမှာ သူ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များက ကွန်ပျူတာဂျီး (ကြီး) (Computerji) လို့ပင် နာမည်သစ်တလုံးနဲ့ ထပ်မံကင်ပွန်းတပ်ကြပြန်ကြောင်း သိရပါတယ်။

ကွန်ပျူတာကြီး မှန်လွန်းလို့

အိန္ဒိယတဝန်းလုံး မဲများကို ရေတွက်ပြီးစီးချိန်မှာတော့ ကွန်ပျူတာကြီး ရာဂျစ်ရဲ့ ခန့်မှန်းတွက်ဆချက်ဟာ မည်မျှ နီးကပ်အောင် မှန်ကန်ပါသလဲဆိုလျှင် ယခင် ကြိုတင်တွက်ဆထားချက် အမတ်ဦးရေထက် တဦးသာပိုပြီး ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီဟာ အမတ် ၄၀၁ နေရာမှာ ရွေးကောက်ခံ အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။

ရာဂျစ်ကို ထောက်ခံခဲ့တဲ့ လူထုကြီးဟာလည်း ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီ အနိုင်ရပြီး အစိုးရဖွဲ့နိုင်တာကို ပျော်ကြရွှင်ကြလွန်းတဲ့အတွက် လမ်းမများပေါ်မှာပင် ထွက်၍ ကကြခုန်ကြ မြူးတူးကြနဲ့ ဖြစ်ကုန်ကြပါသတဲ့။

တချို့ကလည်း ရာဂျစ်ရဲ့ရာကို သွားရောက်ပြီး ပန်းကုံးစုပ်ကြ၊ ပန်းများကြကြ၊ ပန်းကုံးများနဲ့ ပစ်ပေါက် ဂုဏ်ပြုကြပြီး ပန်းမိုးများ ရွာချခဲ့ကြပါသတဲ့။

အပိုင်း (၁၇)

ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရဲ့ ကျမ်းသစ္စာ

နှစ်သစ်ကူး အကြိုနေ့ (၁၉၈၄၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၁) ရဲ့ ညနေ ၅ နာရီ ၂၀ မိနစ်အချိန်မှာတော့ အိန္ဒိယသမ္မတ နိုင်ငံတော်ကြီးရဲ့ အစိုးရသစ် ခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဂန္ဒီရဲ့ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပွဲ အခမ်းအနားကို မိုးခြိမ်းသံတမျှသော ကောင်းချီးဩဘာသံများနဲ့အတူ တရားဝင် စတင်ကျင်းပပါတယ်။

နေရာကတော့ နယူးဒေလီမြို့မှာရှိတဲ့ မြင့်မြတ်လှသော သမ္မတနန်းတော်ကြီးရဲ့ 'အသောက' ခန်းမကြီးထဲမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနဲ့အတူ

အခမ်းအနား စတင်ချိန်မှာတော့ ရွှေ့ရောင်တဖိတ်ဖိတ် တောက်ပနေတဲ့ ကန့်လန့်ကာကြီးရဲ့ရွှေမှာ ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ရာဂျစ်ဂန္ဒီကို အလွန်တင့်တယ်စွာနဲ့ မြင်ကြရပါသတဲ့။ သူ့မျက်နှာပြင်မှာတော့ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြား ခန့်ညားလှတဲ့ အပြုံးပန်းများလည်း ပွင့်လန်းနေပါသတဲ့။

ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ရာဂျစ်ဂန္ဒီရဲ့ နောက်ပါးမှာတော့ အစိုးရကက်ဘီနက်အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများဟာ တစုတဝေးတည်း စုရုံးလို့ နေကြပါတယ်။ ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီကြီးရဲ့ ထိပ်ဆုံးကြီးများလည်း ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရဲ့ ရွှေ့မှာတော့ များပြားလှတဲ့ အသံဖမ်းမိုက်ကရိုဖုန်းတိုင်များ ရှိပါတယ်။

ခန်းမကြီးအတွင်းမှာ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပွဲ အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ချီးမြှင့်ကြတဲ့ မင်းပရိသတ်အပေါင်းဟာလည်း အသံချဲ့စက်များကတဆင့် ထွက်ပေါ်လာမယ့် ဝန်ကြီးချုပ်အသံကို နားစွင့်လို့

၅၀၄ ဇာတ်ကားပြား

နေကြပါပြီ။ ပရိသတ်များထဲမှာရာ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များထဲမှာပါ ပန်ချာဘီ ဗောင်းထုပ်ကြီးများ၊ မုတ်ဆိတ်မိုး ဖားဖားကြီးများနဲ့ ဆစ်ခိအမျိုးသားကြီးများကိုလည်း ခန့်ညားစွာ မြင်နိုင် တွေ့နိုင်ကြ ပါတယ်။

ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုမယ့် ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ရာဂျစ်ဂန္ဓိရဲ့ လက်ယာ ဘက်မှာတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံတော်ရဲ့ ဆစ်ခိအမျိုးသား သမ္မတကြီးဖြစ်တဲ့ ရှုရီဇိုင်လ်ဆင်းကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

နက်ပြာရောင် ဝတ်စုံကို ဆင်မြန်းထားပြီး ဦးခေါင်းထက်မှာ ဗောင်းထုပ်ကြီးနဲ့ ခန့်ညားလှပစွာ မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့ ဆစ်ခိအမျိုးသား သမ္မတကြီးဟာလည်း ထိုနေ့ ညနေခင်းကို အလွန်တရာ ကျက်သရေ မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံသွားစေခဲ့ပါသတဲ့။

သမ္မတကြီးရဲ့အင်္ကျီ ဗယ်ဘက်ရင်ဘတ်ပေါ်မှာတော့ ရဲရဲတောက် နေတဲ့ နှင်းဆီနီပန်းတပွင့်ကို ထိုးစိုက်ထားခဲ့ပါတယ်။ ယခင် သွားလေသူ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဂျဝါဟာလာနေရူးဟာလည်း ယခုလိုပဲ နှင်းဆီနီ တပွင့်ကို အင်္ကျီရင်ဘတ်ပေါ်မှာ နှစ်သက်စွာ ထိုးစိုက်လေ့ရှိပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အင်ဒီရာဂန္ဓိဆိုယင်လည်း နှင်းဆီနီတပွင့်ကို ယခု လိုပဲ အသုံးပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ပါသတဲ့။

သမ္မတကြီးက သစ္စာတိုင်ပေး

မင်္ဂလာအပေါင်းနဲ့ ပြည့်စုံလှတဲ့ ယနေ့ညနေမှာတော့ သမ္မတကြီး ဇိုင်လ်ဆင်းဟာ အစိုးရအဖွဲ့သစ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် အား သစ္စာတိုင်ပေးရမယ့်တာဝန် ရှိနေပါတယ်။

သို့မို့ကြောင့် သမ္မတကြီးရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာလည်း မိုက်ကရိုဖုန်း အသံဖမ်းတိုင်များ ရှိနေပါတယ်။

မင်္ဂလာအခါတော်ပေးပြီး အခမ်းအနားစတင်တဲ့ ထိုနေ့ညနေ ၅ နာရီ ၂၀ မိနစ်မှာတော့ သမ္မတကြီး ဇိုင်လ်ဆင်းရဲ့ ခန့်ညားလှတဲ့ ကျမ်းသစ္စာတိုင်သံဟာ အသံချဲ့စက်များမှတစ်ဆင့် ပေါ်ထွက်လို့လာပါ တော့တယ်။

“ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အိန္ဒိယ ပြည်သူ လူထုကြီးက ပေးအပ်လိုက်သော တာဝန်နှင့် သစ္စာ တရားကို ကောင်းမွန်စွာ သိနားလည်ပြီး စောင့်ထိန်း လိုက်နာပါမည်”

ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ဧကရာဇ်ဂန္ဓိဟာ သမ္မတကြီး တိုင်ပေးလိုက်တဲ့ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုချက်ကို လိုက်လံရွတ်ဆိုပြီး အဆိုပါ အခမ်းအနားမှ တဆင့် အိန္ဒိယပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့အား သစ္စာခံယူခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်ကြီးအား ပဲ့ကိုင်ဦးစီးရမည်

အိန္ဒိယပြည်သူအပေါင်းတို့က ပေးအပ်လိုက်တဲ့ ကြီးလေးလှစွာ သော နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ဆိုတဲ့ တာဝန်ဝတ္တရားနဲ့ သစ္စာတရားများကို ထမ်းရွက်ပြီး ထိုနေ့၊ ထိုအချိန်၊ ထိုနာရီမှ စတင်ကာ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံတော်ကြီးကို 'နောင် ငါးနှစ်မျှသော သက်တမ်းကာလအထိ ဦးစီးပဲ့ကိုင်ပြီး ရွှေဆောင် ချီတက်ရပါတော့မယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရဲ့တာဝန်သစ်များ

‘နှစ်သစ်ကူး ခေါင်းလောင်းထိုးသံများနဲ့ အတူ နှစ်ဆန်းချိန်မှာ ရွှေဆောင်လမ်းပြသစ်၏ ဦးဆောင်မှု အသစ်များ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပြီ’

အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ သတင်းစာကြီးတစောင်ဖြစ်တဲ့ နေရှင်နယ်ဟာရယ် သတင်းစာကြီးကလည်း အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို အထက်ပါဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ရေးသားဖော်ပြ ထောက်ခံကြိုဆိုခဲ့ပါတယ်။

အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ဧကရာဇ်ရဲ့ တာဝန် ဝတ္တရားဟာလည်း များစွာ ကြီးမားလှပါတယ်။ အိန္ဒိယဆိုတဲ့ လှေကြီး ဟာ သူ ဦးစီးပဲ့ကိုင်ရာဆိုသို့ ဦးတည်ပြီး ရွက်လွှင့် ထွက်ခွာရပါလိမ့်မယ်။

သူ ပထမဆုံး လုပ်ဆောင်ရမယ့်အချက်ကတော့ အထက်အောက် လွတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးမှာ သူ မိန့်ကြားသွားခဲ့တဲ့ အတိုင်းပဲ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးကြီးကို ခိုင်မာအောင် ထူထောင်ဖို့ ဖြစ်ပါသတဲ့။

ဒုတိယအကြိမ်

အာသံပြည်နယ်မှာ တဘက်နိုင်ငံက တရားမဝင် ဝင်ရောက်လာ ကြတဲ့ ဘင်္ဂါလီများနဲ့ ဒေသခံများရဲ့ သွေးထွက်သံယို လှုပ်ရှားမှုများ၊ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ခြောက်လခန့်က ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဆစ်ခီ လက် နှက်ကိုင်များရဲ့ ဆူပူလှုပ်ရှားမှုများနဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် ခွဲထွက်ပြီး ခါလစ် စတန်နိုင်ငံ ထူထောင်မယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စများ၊ သူ့မိခင်ကြီး အင်ဒီရာ လုပ်ကြံ ခံရမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဟိန္ဒူ ဆစ်ခီ အဓိကရုဏ်းကြီးများ စတဲ့ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးကို ပျက်ပြားစေခဲ့တဲ့ ကိစ္စများ ရှိခဲ့ပါတယ်။

ပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်မည်

‘ပြည်သူများအကြား မဲဆွယ်ခဲ့စဉ်အတွင်းက ကျွန်တော်တို့ပြောခဲ့ သမျှ အားလုံးဟာ ဒီနေ့ ကျွန်တော်တို့အစိုးရရဲ့ လမ်းစဉ်ပါပဲ’

အစိုးရဖွဲ့ပြီးတဲ့နောက် သူ့ရဲ့ ပထမဆုံး သတင်းစာရှင်းပွဲမှာ အထက်ပါအတိုင်း ဝန်ကြီးချုပ်က သတင်းစာဆရာများကို ပြောခဲ့ပါ တယ်။

အစိုးရအဖွဲ့သစ်

ရာဂျစ်ဟာ သူ့အစိုးရအဖွဲ့ကို (အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးနဲ့ ဖွဲ့စည်း ခဲ့ပါတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များထဲမှာ သူ့မိခင် ဝန်ကြီးချုပ်ဘဝနဲ့ ရှိစဉ်က ပါဝင်ခဲ့တဲ့ လက်ဟောင်းဝန်ကြီးအချို့ကို ဖယ်ရှားခဲ့ပြီး မျက်နှာ သစ် ဝန်ကြီးအချို့ကို ထည့်သွင်းခဲ့ပါသတဲ့။

ကျန် လက်ဟောင်းဝန်ကြီးအချို့ကိုတော့ ယခုအခါ ဝန်ကြီး ဌာနများ လဲလှယ် ကိုင်တွယ်စေခဲ့ပါတယ်။

ယခင် သူ့မိခင်လက်ထက် ပြည်ပရေးရာဝန်ကြီး ပီဗွီနာရာဆင် ဟာရောင်းကို ယခုအခါမှာတော့ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ် ခဲ့ ပါတယ်။ အက်(စ)ဘီချာဗန်းကိုတော့ ယခင် စီမံကိန်းဝန်ကြီး အဖြစ် ယခု ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ပါတယ်။

ဗိပီဆင်း(ဆစ်ခီအမျိုးသားဝန်ကြီး)ကိုတော့ ယခင် စီးပွားရေး ယခု ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖြစ်သို့ ခန့်အပ်ပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနကိုတော့ သူ့မိခင်ကြီး အင်ဒီရာ လက် ထက်က ရဲဖန်ရဲခါ ကိုင်တွယ်ခဲ့သကဲ့သို့ ယခုလည်း ရာဂျစ်ဟာ သူ့ကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ပါတယ်။ သူ့လက်ထောက်များအဖြစ်နဲ့တော့ ယခင် သံအမတ် ကြီးများဖြစ်တဲ့ ကေ-နတ်ဝါဆင်း(ဆစ်ခီအမျိုးသား)နဲ့ ဂေ အာနာရ ရန်နန်(အမေရိကန် သံအမတ်ဟောင်း)တို့ကို ခန့်အပ်ခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ်ရေးအရာရှိများ

ရာဂျစ်ရှ် ကိုယ်ရေးအရာရှိအဖြစ် လွန်ခဲ့တဲ့လေးနှစ်ခန့်၊ သူ့နိုင်ငံရေး နယ်ထဲကို စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့စဉ်ကပင် သူ့အနီးမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့ကြတဲ့ သူ့ရဲ့ သစ္စာရှိသူငယ်ချင်းနှစ်ဦးကိုပဲ ဆက်လက်ခန့်အပ်ခဲ့ပါတယ်။ လူငယ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များပါပဲ။

ဝီခေါ်လောက်တဲ့ ကွန်ပျူတာလေးနှစ်ဦး

ရာဂျစ်ရှ် ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်တဲ့ အာရန်နေဇူး (အသက် ၄၀) ဟာလည်း ဝန်ကြီးတနေရာ ရရှိသွားပါတယ်။

ရာဂျစ်ရှ် ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း ဆစ်စ်အမျိုးသား အာရန် ဆင်း (အသက် ၄၀) ကတော့ ပါလီမန် အတွင်းဝန်တနေရာကို ရရှိ ပါတယ်။ အင်ဒိုရာ လုပ်ကြံခံရပြီး ရာဂျစ် ကြားဖြတ် ဝန်ကြီးချုပ် လုပ်ခဲ့စဉ် ကာလများအတွင်းက အာရန်ဆင်းဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ရှ် ဥပဒေအကြံပေး ဦးစီးအရာရှိအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သူပါ။

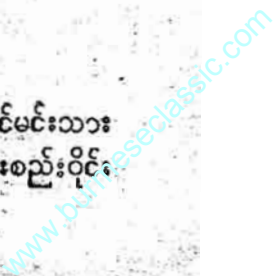
နေ့ရှူးထော ဆင်းပါ နှစ်ဦးစလုံးဟာ နေရာတကာမှာ အလွန် ထူးချွန်ထက်မြက်တဲ့ လူငယ်များဖြစ်ခဲ့လို့ အိန္ဒိယ သတင်းစာများက ၎င်းတို့နှစ်ဦးကို 'ဝီခေါ်လောက်တဲ့ ကွန်ပျူတာကလေးများ' လို့ နာမည်ပေးခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၈၂ ခုနှစ် နယူးဒေလီမှာ ကျင်းပတဲ့ အာရှ အားကစား ပွဲတော်မှာ သူတို့နှစ်ဦးရဲ့ ကူညီဆောင်ရွက် လှုပ်ရှားမှုများကို ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒိုရာကိုယ်တိုင်ပင် အလွန်နှစ်သက်ခဲ့ပါသတဲ့။

ဒါကြောင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်မှာ ကျင်းပတဲ့ ဘက်လောက် ထိပ်သီး စည်းဝေးပွဲနဲ့ ဓနသဟာယညီလာခံများမှာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်အင်ဒိုရာက သူတို့နှစ်ဦး (နေ့ရှူးနှင့် ဆင်း) ကို ပွဲထုတ်ခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

မင်းသား အမိတာဘာကျန်း

ရာဂျစ်ရှ် ငယ်ပေါင်း ထောင်းရင်းတဦးဖြစ်တဲ့ ရုပ်ရှင်မင်းသား အမိတာဘာကျန်း(၄၂ နှစ်)ဟာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အတွင်းစည်းဝိုင်း အတွင်းကို ဝင်ရောက်လာဖွယ် ရှိပါသတဲ့။

သူဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း အလာဟအတ်နယ်မြေ အမတ် ရွေးပွဲမှာ ဆန့်ကျင်ဘက် ပါတီခေါင်းဆောင် ဘဟဂုဏနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရာမှာ အနိုင်ရရှိလာခဲ့ပါတယ်။

အမိတာဘာကျန်းကတော့ ‘ရာဂျစ်နဲ့အတူ ပူးပေါင်းပြီးတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးရဲ့ အမှိုက်သရိုက်တွေကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းမယ့် တပ်သား ကောင်းတယောက်အဖြစ် ကျွန်တော် ကိုယ်ကို အပ်နှံပါတယ်’ လို့ ကြွေးကြော်ခဲ့ပါတယ်။

မန်နိုကာ အိမ်ပြန် ဗီဒီယိုကြည့်မည်....တဲ့

အူတာပရာဒက်(ရှ)ပြည်နယ် အမာသီ မဲဆန္ဒနယ်မှာ ရာဂျစ်ကို မဲသုံးသိန်းအကွာနဲ့ အရေးရှုံးနိမ့်သွားခဲ့တဲ့ ခယ်မတော် ဆစ်ခီအမျိုးသမီး မန်နိုကာကတော့ လက်ဦးပိုင်းမှာ ရာဂျစ်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဆန္ဒမဲ မတော်မတရား ပြုလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုပြီး ပြောခဲ့ပေမယ့်လည်း ယခုအခါမှာ တော့ ‘အိမ်ကိုပြန်ပြီး ဗီဒီယိုကြည့်တော့မယ်’လို့ ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

မိခင်လက်ထက်က ဝန်ကြီးများ ထုတ်ပယ်

သူ့မိခင် အင်ဒီရာလက်ထက်က (အစိုးရအဖွဲ့ဝင်) ဝန်ကြီးများ အနက် ယခုအခါမှာတော့ ဝန်ကြီးလေးဦး ထုတ်ပယ်ခြင်းခံရပါတယ်။

၎င်းလေးဦးအနက် အရေးပါသူများကတော့ သူ့မိခင်အင်ဒီရာရဲ့ အစ်မဝမ်းကွဲဖြစ်တဲ့ ရှိလာကောလ် (အသက် ၇၀ နှစ်)ပါပဲ။ ယခင် ပညာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တဦးကတော့ ယခင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ပရာနတ် (ဗ) မူကာဂျီ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့နေရာကို ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖြစ် အစား ဝင်လာသူကတော့ ပရာတက်(ပ)ဆင်း (ဆစ်ခီအမျိုးသား ပါတီတွင်း လုပ်သက်ရှည်ပြီး ရိုးသားဖြောင့်မတ်ကြောင်း ကျော်ကြားသူ) ဖြစ်ပါတယ်။

အာ-ကေ-ဒါဝန်

အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရတဲ့အချိန်မှာ သူမရဲ့အနီးမှာပါရှိပြီး သူမကို ဆေးရုံသို့ ဦးဆောင်ပို့ပေးခဲ့တဲ့ ယခင် ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာရဲ့ အထက်

ဒုတိယအကြိမ်

တန်း အထူးကိုယ်ရေးအရာရှိ အာ-ကေ-ဒါဝန်ဟာလည်း သူ့ထူးမှာ ပြန်လည်ခန့်အပ်ခြင်း မခံရတော့ပါဘူး။

ဒါဝန်ဟာ အင်ဒီရာရဲ့ ညာလက်ရုံး ဖြစ်ပါသတဲ့။ အနှစ် ၂၀ ခန့်မျှ အနီးကပ် အကူအညီပေးခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဝန်ရဲ့ ထူးနေရာ ဟာ အလွန်အရေးပါတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသံတမန်ကြီး များ၊ အစိုးရ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများအပြင် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီး များပင်လျှင် တချို့ကိစ္စများမှာ ဒါဝန်မှတစ်ဆင့်သာ ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ ဆက်သွယ်ခဲ့ကြရပါသတဲ့။

ဝန်ကြီးဌာနကိုးခုကို ကိုယ်တိုင်ကိုင်တွယ်

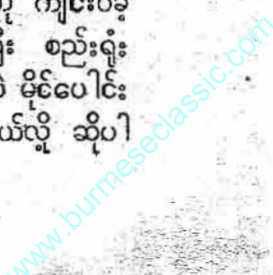
ရာဂျစ်ဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ထူးအပြင် အရေးပါတဲ့ ဝန်ကြီးဌာန ပေါင်း ကိုးခုကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ကိုင်တွယ် စီမံသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီထဲမှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကုန်သွယ်ရေး သိပ္ပံနှင့် အထုတ်ပညာဌာန၊ စက်မှုနှင့် အဏုမြူစွမ်းအင်၊ လူငယ်ရေးရာနှင့် အားကစား စတဲ့ ဝန်ကြီးဌာနများ ပါဝင်ပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်၏ ကြီးပမ်းခွဲမှုများ

အိန္ဒိယပြည်မှာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အမတ်နေရာပေါင်း ၅၄၄ နေရာရှိတဲ့အနက် ၅၀၀ နေရာမှာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ပြီး ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီက အမတ် ၄၀၁ နေရာတောင် ရရှိအောင် ကြီးပမ်းခွဲရတဲ့လုပ်ငန်းဟာ များစွာ ကြီးမားလာပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲ မစတင်မီ ရက်ပေါင်း ၃၀ ခန့် အတွင်းမှာ ရာဂျစ်ဟာ နိုင်ငံတဝန်းလုံးမှာရှိတဲ့ ပြည်သူများအကြားကို ကွင်းဆင်း လှည့်လည်ပြီး စည်းရုံးလုပ်ငန်းများ၊ မဲဆွယ်တရားပွဲများကို ကျင်းပခဲ့ ပါတယ်။ သူ့ဇနီးဆိုနီယာဟာလည်း သူနဲ့အတူလိုက်ပါပြီး စည်းရုံး မဲဆွယ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ သူတို့နှစ်ဦးဟာ သုံးပတ်ခွဲအတွင်းမှာပဲ မိုင်ပေါင်း သုံးသောင်းနှစ်ထောင်ကျော် ခရီးလှည့်လည် မဲဆွယ်ခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါ တယ်။

‘သူ့အဘိုးနဲ့ သူ့မိခင်ကြီးတို့ရဲ့ ဦးတည်ချက်များအတိုင်း အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီးကို ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် တည်ဆောက်ကြပါစို့။ ဘယ် သေနတ်ကျည်ဆန်မျိုးကမှ ဖြိုခွဲလို့မရတဲ့ ခိုင်မာသော နိုင်ငံကြီးအဖြစ် ထူထောင်ကြပါစို့။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို ပြိုကွဲအောင် ဖန်တီးလိုကြတဲ့ အဖျက်သမားများရဲ့ အကြံအစည်ကို စည်းလုံးညီညွတ်မှုနဲ့ တန်ပြန်ကြ ပါစို့။ နိုင်ငံအတွင်း ခြစားမှုတွေ၊ နီးစပ်ရာ အခွင့်အရေးပေးမှုတွေကိုလဲ ချေဖျက်ပစ်ပါမယ်’ စသည်ဖြင့် သူဟာ ပြည်သူများအား မဲဆွယ်ယင်း ဟောပြောခဲ့ပါသတဲ့။

သုံးပတ်ခွဲမျှသော ရက်အတွင်းမှာ မိုင်သုံးသောင်းကျော် ခရီး ထွက်ပြီး ပြည်သူသန်းပေါင်း ၂၀ ကျော်ခန့်ကို သူဟောပြောခဲ့တယ်လို့ သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များက တွက်ချက်ပြခဲ့ကြပါတယ်။

မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသူများ ၃၇၉ သန်းအနက် သန်းပေါင်း ၂၂၀ ခန့်က ရာဂျစ်ရွဲ့ပါတီကို မဲပေးခဲ့ကြလို့ သူ့ပါတီဟာ အမတ်အင်အား ၄၀၁ နေရာရရှိ စံချိန်တင်သွားပါတယ်။

အသက် ၄၀ အောက် လူငယ်များနဲ့ အမျိုးသမီးများရဲ့ မဲကို အများဆုံး ရရှိခဲ့တယ်လို့လည်း တွက်ဆကြပါတယ်။ အဆင်းရဲတကာ အဆင်းရဲဆုံးသော အိန္ဒိယသားများရဲ့မဲကိုလည်း ရာဂျစ်တို့ရရှိကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အထက်တန်းလွှာများ၊ အလယ် အလတ်တန်းစားများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်ဇာလေးများရဲ့ မဲအများစုကိုလည်း ရရှိခဲ့ကြ ပါသတဲ့။

မွတ်စလင်များ၊ ခရစ်ယာန်များ၊ ဒါဗတ်စ်များရဲ့ မဲများကို သာမက ဆစ်ခ်များရဲ့ မဲများကိုလည်း ရပြန်သေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဟိန္ဒူများရဲ့ မဲများကတော့ ဆိုဗျယ်ရာပင် မရှိလောက်အောင်ပါပဲတဲ့။

ဘာကြောင့် ဤသို့ အောင်မြင်ရသလဲ

ရာဂျစ်ရဲ့ မဲဆွယ်ခရီးစဉ် တလျှောက်မှာ သူ့ဇနီး အိတလီယံ ဆိုနိုယာကို ခေါ်ဆောင်သွားရုံမက မင်းမျိုးမင်းနွယ်က ဆင်းသက် လာတဲ့ ရုပ်ရှင်မင်းသမီးများနဲ့ ကချေသည် ဗိဂျရန်သီမာဟာဘာလီကို လည်း ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် မဲဆန္ဒရှင်များဟာ ရာဂျစ်ကိုယ်တိုင်ရဲ့ အတိတ်က သန့်ရှင်းစွာ နေထိုင်ခဲ့မှုတွေ၊ ရဲရင့်ခိုင်မာမှုတွေ၊ အရေးကြုံလျှင် သက်လုံ ကောင်းခဲ့မှုတွေ၊ သူ့ရဲ့ ဦးဆောင်မှုပေးနိုင်မယ့် အရည်အချင်းတွေ၊ သူ့ပါတီရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ သဘောတရားတွေ၊ ရာဂျစ်ကိုယ်တိုင်ရဲ့ ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးစံများကို လေးစားမှုတွေ၊ ကိုယ်တိုင် စည်းကမ်းရှိသေမှုတွေ၊ ဆင်းရဲတွင်းက လွတ်ကင်းတဲ့ ခေတ်မီနိုင်ငံကို အမြန်ထူထောင်မယ်ဆိုတဲ့ လမ်းစဉ်တွေကို နှစ်ခြိုက်ကြပြီး မဲများ ပုံအောလိုက်ကြတာ ဖြစ်နိုင် ပါသတဲ့။

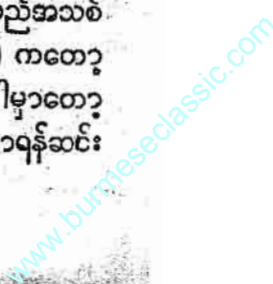
ပြီးတော့ အိန္ဒိယပြည်ကြီး အကွဲကွဲ အပြုပြု ဖြစ်မှုကို စိုးရိမ် ကြောက်လန့်ကြတဲ့ မဲဆန္ဒရှင် အများစုဟာလည်း သူတို့ ယုံကြည်အားကိုး နိုင်လောက်မယ့် ပါတီကြီး တပါတီတည်းကိုသာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်ရရှိစေပြီး အစိုးရဖွဲ့စည်း ဦးဆောင်သွားစေ ချင်ကြတဲ့ သဘောထားများလည်း ပေါ်လွင်ပါသတဲ့။

သို့ကြောင့်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက် ပါတီများဟာ ယခုရွေးကောက် ပွဲမှာ ယခင်ကလို မဟုတ်တော့ပဲ ဝက်ဝက်ကဲ့အောင်ပင် အရှုံးကြီးရှုံးပြီး အရေးနိမ့်ခဲ့ကြခြင်းပါပဲ။

မရှုမလှပါတီများ

ဂျနဒတာ။ ။ ယခင်က ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉ ခုနှစ်များ အတွင်း ၂၉ ယုတိုင်တိုင် အစိုးရအဖြစ်ဖွဲ့စည်း အနိုင်ရရှိဖူးတဲ့ ဂျနဒတာ ပါတီဟာဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့ (၁၉၈၀) ရွေးကောက်ပွဲမှာ အမတ်နေရာ ၂၁ နေရာ ရခဲ့ပေမယ့်လည်း ယခုတော့ ၁၀ နေရာသာ ရပါတော့သတဲ့။ ဂျနဒတာခေါင်းဆောင် ချန်ဒရာရှိတ်ခါ ကိုယ်တိုင်ကတော့ အူတာပရာ ဒက်(ရှ) နယ်မြေမှာ ရှုံးပင် ရှုံးလိုက်ပါသေးသတဲ့။

လော့(ခ)ဒါး။ ။ ယခု အားဖြည့် ဖွဲ့စည်း၊ နာမည်အသစ် ပြောင်းလာတဲ့ ဒါလစ်မာ့ဇင်ဒိုကီစန်းပါတီ (ယခင် လော့ဒ်ဒါး) ကတော့ အမတ်နေရာ ၂၃ နေရာ ယခင်က ရရှိခဲ့ဖူးသော်လည်း ယခုအခါမှာတော့ ၃ နေရာသာ ရရှိခဲ့ပါတော့သတဲ့။ ပါတီခေါင်းဆောင် ချာရန်ဆင်း ၈၂ နှစ်ကတော့ အရွေးခံရတဲ့အထဲမှာ ပါပါတယ်။

ဘာရာတိထာ ဂျနာတာပတီ။ ။ ယခင် ဂျနာတာ ပတီမှ ခွဲထွက်မိတိကတော့ အမတ် ၁၆ နေရာမှ ၂ နေရာသို့ မရှုမလှ ရွေ့လျော့ ဆင်းသက်သွားပါတယ်။

အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ်ပါတီ (မာ့က်စ်တီဒီ)။ ။ ယခင်က အိန္ဒိယ လွှတ်တော်မှာ အင်အားအများဆုံး အတိုက်အခံပါတီကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင် အမတ် ၃၆ နေရာမှ ယခု ၆ နေရာသို့ ရွေ့ လျော့သွားတဲ့အတွက် အင်အားအများဆုံး အတိုက်အခံပါတီအဖြစ်မှလည်း ပြုတ်ကျသွားခဲ့ရ ပါတယ်။

တေလေဂူခေဆမ်းပါတီ။ ။ အိန္ဒိယ လွှတ်တော်မှာ အတိုက် အခံ အင်အားအများဆုံးနေရာကို တက်ယူလိုက်တာကတော့ တေလေဂူ ခေဆမ်းပါတီပါ။ အနီးရပ်ရပ်က (၅)ပြည်နယ်အတွင်း မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၄၂ နေရာအနက် ၂၀ နေရာကိုပင် ရရှိသွားပါတယ်။ ရုပ်ရွှင်မင်းသား ဟောင်း အသက် ၆၁ နှစ်ရှိတဲ့ ရာမာရောင်း ခေါင်းဆောင်ပြီး ဖွဲ့စည်း ထားပါတယ်။ အဆိုပါ ပါတီပေါ်လာတာ သုံးနှစ်ပင်မပြည့်သေးပါဘူး။

ရာမာရောင်းဟာ အင်ဒီရာ မကွယ်လွန်မီ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရစဉ် ယင်းကို ခုခံနိုင်ရေး စည်းရုံးဆင်း ပြည်သူ ကြားမှာ ရေငန်းစားလာခဲ့ပါသတဲ့။

အင်ဒီရာဟာ သူ မကွယ်လွန်မီအချိန်က ယခုလို ဖြစ်လာမယ် ဆိုတာကို ကြိုတင်မြင်တဲ့အတွက် ရာမာရောင်းကိစ္စမှာ ထိုစဉ်က အကောင် အထည်ဖော် လှုပ်ရှားခဲ့ကြသူ ဇာတ်ဆရာနှစ်ဦးဖြစ်တဲ့ (ကွန်ပျူတာများ လို့လည်း နာမည်ကြီးနေကြတဲ့) အာရန်နေရှန်း ရာဂျစ်တို့ကို များစွာ အပြစ်ဖို့ခံခဲ့ပါတယ်။

ရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ဘိုးတက်မနေသော ရုပ်မြင်သံကြား

၁၉၈၄ ခု ဒီဇင်ဘာလကုန် ရက်များမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယ ရွေးကောက်ပွဲသတင်းများကို အိန္ဒိယပြည်သူများ အလျင်အမြန် မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့သိရှိနိုင်ရန်အတွက် အိန္ဒိယ ရုပ်မြင်သံကြားဌာနက အကောင် အထည် ဖော်ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

မဲပုံးများ ချိပ်ပိတ် သိမ်းဆည်းအပြီး မိနစ်ကိုးဆယ် အကြာမှ စတင်ကာ မဲရေတွက်ပုံများကို အိန္ဒိယရုပ်မြင်သံကြားက နာရီပေါင်း ၃၀ ကြာမြင့်အောင်ပဲ အထူးအစီအစဉ်တရပ်အနေနဲ့ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲများတုန်းက အိန္ဒိယပြည်သူ့အများစုဟာ ရွေးကောက်ပွဲ သတင်းများကို ကြေးနန်း ဆက်သွယ်ရေးဌာနများနှင့် သတင်းစာတိုက်များက ထူထောင်ထားပြီး ရေးသားပြနေတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ကြီးများကတဆင့် သတင်းများကို ဖတ်ရှု ခဲ့ရပါသတဲ့။ ပြီးတော့ ရွေးကောက်ပွဲ သတင်းများကို ရေဒီယိုမှသာ နားဆင်ခဲ့ကြရပါသတဲ့။ လူအနည်းစုကသာ ရုပ်မြင်သံကြားမှ သတင်း များကို ကြည့်ရှုနိုင်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

၁၉၈၀ခုနှစ်မှာ ရုပ်မြင်သံကြားစက် အလုံးပေါင်း တသန်းခွဲသာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယပြည်သူ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရွေးကောက်ပွဲ သတင်းများကို ဖမ်းယူကြည့်ရှု နားဆင်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၈၃ ခုနှစ်မှာတော့ အစိုးရက ရုပ်မြင်သံကြား ဖမ်းယူလွှင့် တိုင်ကြီးများကို အရေအတွက် ၁၇၀အထိ တိုးချဲ့စိုက်ထူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ယခင်က ၁၇ တိုင်သာ ရှိပါတယ်။ ထိုနှစ်မှာပဲ သတင်းများ လွှင့်နိုင် ဖမ်းနိုင်တဲ့ ဂြိုဟ်တုလုံးကိုလည်း အစိုးရဟာ အာကာသထဲကို ကိုယ်ပိုင် ပစ်လွှတ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ရုပ်မြင်သံကြား လွှင့်ထုတ်မှု များလာ များစွာ ကျယ်ပြန့်သွားခဲ့ပါတယ်။

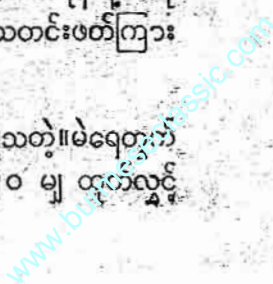
ယခုအခါမှာတော့ အိန္ဒိယမှာ ရုပ်မြင်သံကြားစက်ပေါင်း လေး သန်းခန့် ရှိလာပြီး ရှစ်သိန်းကတော့ ဆေးရောင်စုံစက်များ ဖြစ်ကြပါ သတဲ့။

တတိုင်းပြည်လုံးရှိ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော နေရာများကို ရုပ်မြင် သံကြား လွှင့်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။

ယခုရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ ပြည်သူ သန်းပေါင်း ၄၀၀ ခန့်ဟာ ရွေးကောက်ပွဲသတင်းများကို ရုပ်မြင်သံကြားကနေ ကြည့်ရှုနေကြလိမ့် မယ်လို့ သက်ဆိုင်ရာတို့က ခန့်မှန်းပါတယ်။

မဲဆန္ဒ ရေတွက်ပုံများကို စာရင်းများ၊ ဇယားများ၊ ကွန်ပျူတာ စက်များရှိ ပြဆိုချက်များနှင့်တကွ တိုက်ရိုက် ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ လက်လှမ်းမမီ ဝေးလံသီခေါင်တဲ့ ဒေသများကတော့ တယ်လီဖုန်းနှင့် ဗဟို ရုပ်လွှင့်စက်ရုံကို သတင်းပေးပို့ကြပြီး ရုပ်မြင်သံကြားမှ သတင်းဖတ်ကြား တင်ပြသွားခဲ့ပါတယ်။

ဟိန္ဒူ၊ အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာနဲ့ လွှင့်ထုတ်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။ မဲရေတွက် နေတဲ့ နာရီ ၃၀ အတွင်း တနာရီကြာတိုင်း မိနစ် ၂၀ မျှ ထုတ်လွှင့်

၂၂၄ ဇောင့်ဇောင့်ဖြိုး

ပေးတဲ့ အစီအစဉ်ပါပဲ။ ကြားကာလများမှာလည်း ရုပ်မြင်သံကြား ကြည့်သူများ အာရုံမပြတ်ရန်အတွက် လူကြိုက်များတဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်း များကို လွှင့်ထုတ်ပေးခဲ့ပါသတဲ့။

‘ယခုလို အစီအစဉ်မျိုးကို လွှင့်ထုတ်ပေးရတဲ့အတွက် ကျွန်တော် တို့လဲ အလွန်ဂုဏ်ယူမိပါတယ်’လို့ အိန္ဒိယအစိုးရ ရုပ်မြင်သံကြားဌာနမှ သတင်း အယ်ဒီတာချုပ် ချတ်တာဂျီကလည်း ပြောဆိုခဲ့ပါသတဲ့။

ဆစ်ခီအရေးအခင်း

အိန္ဒိယပြည် မြောက်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်က ဆစ်ခီတို့ရဲ့ အရေးဟာ အရေးတကြီးနဲ့ ဖြေရှင်းရမယ့် ကိစ္စတရပ်ဖြစ်ပါတယ်။

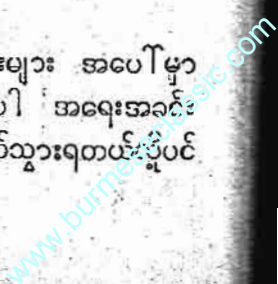
လွန်ခဲ့တဲ့ ခုနှစ်လခန့်က အမ်ရစ်ဆာမြို့မှာရှိတဲ့ ဆစ်ခီတို့ရဲ့ ရွှေဘုရာ ကျောင်းတော်ကြီးမှာ ဂျနေ(လ်)ဆင်းဘင်ဒရန်ဝါလီ ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဆစ်ခီလက်နက်ကိုင်များနဲ့ အိန္ဒိယတပ်မတော်တို့ တိုက်ပွဲကြီးတရပ် ဆင်နွဲ့ ခဲ့ကြပြီး ယခုထက်တိုင်အောင်ပဲ အိန္ဒိယစစ်တပ်ဟာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်း ကိုင်တွယ်နေဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရွှေဆိုင်းထားရတဲ့ အဆိုပါ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲကို တော့ ယခုလအထိ မတ်လလောက်မှာ ကျင်းပဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ အစိုးရက ဆိုပါတယ်။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်နဲ့ အာသံပြည်နယ်နှစ်ခုပေါင်းရဲ့ ပြည်ဆန္ဒနယ်မြေ ကတော့ ၂၇ နေရာ ရှိပါသတဲ့။ လွှတ်တော်အမတ်ပေါင်း ၂၇ ဦး ရွေးကောက်ရပါလိမ့်မယ်။

သို့မိခင် အင်ဒီရာဟာ ဆစ်ခီ အကြမ်းဖက်သမား နှစ်ဦးရဲ့ လက်ချက်ကြောင့် ကျဆုံးသွားရပြီး တိုင်းပြည်အတွင်းမှ တန်ပြန် အကြမ်းဖက် ဟိန္ဒူများနဲ့ ဆစ်ခီအမျိုးသားများရဲ့ အရေးအခင်းကြီး များလည်း ကြီးမားစွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပါတယ်။

သို့သော်လည်း ရာဂျစ်ရဲ့ ဆစ်ခီ အမျိုးသားများ အပေါ်မှာ ကြည်လင်ပြုစင်တဲ့ သဘောထားများကြောင့် အဆိုပါ အရေးအခင်း များ၊ ဆူပူမှုများဟာလည်း ချုပ်ငြိမ်း ပျောက်ကွယ်သွားရတယ်လို့ပင် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ ဆစ်ဒီအမျိုးသားများနဲ့ ဟိန္ဒူများရဲ့ ဆူပူမှု ရပ်စဲပြီး ညီညွတ်ရေး စီစဉ်ရေးလုပ်ငန်းများပင် ဆစ်ဒီ ဟိန္ဒူ လက်တွဲ၍ အိန္ဒိယနယ်မြေအချို့မှာ ကျင်းပ လှည့်လည်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်တာကို တွေ့ရ ပါတယ်။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရဲ့ ဆစ်ဒီအမျိုးသားရေး နိုင်ငံရေးပါတီကြီး ဖြစ် တဲ့ အကာလီဒါ(ရ)ပါတီမှ ထောင်တွင်းရောက် ခေါင်းဆောင်များနဲ့ လည်း ရာဂျစ်ဟာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး ညီညွတ်ရေးလမ်းစဉ်များ အကောင် အထည်ဖော်ရန် စီစဉ်လျက် ရှိပါတယ်။ ရွှေဘုရားကျောင်း တိုက်ပွဲတုန်း က လက်နက်ချ အပမ်းခံခဲ့လို့အသက်မသေ ကျန်ရှိနေတဲ့အကာလီဒါ(ရ) ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဟာချန်ဆင်းလောင်ဂိုဝေ ဟာလည်း ထောင်တွင်းက မကြာ မီမှာပဲ လွတ်မြောက်စရာ ရှိပါတယ်။

ယခုအခါမှာ ရာဂျစ်အစိုးရဟာ ဆစ်ဒီ အမျိုးသားများရဲ့တောင်း ဆိုချက်များကို နည်းလမ်းအသစ်များ ရှာဖွေချဉ်းကပ် ပြေရှင်းရန်အတွက် ကော်မတီတစ်ခုကိုပင် ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသတဲ့။

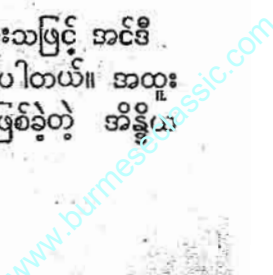
လာဒက်နဲ့ မန်ဒီ ရွေးကောက်ပွဲ

ဟိမဝန္တာတောင်တန်းပေါ်မှာရှိတဲ့ လာဒက်နဲ့ မန်ဒီဒေသများ မှာလည်း ယခုအခါရာသီဥတု အလွန်ဆိုးရွားပြီး နှင်းခဲများ ပုံးလွမ်းနေ ပါသတဲ့။ အဆိုပါ ဒေသများရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကိုတော့ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လပိုင်းမှာ ကျင်းပပေးမယ့်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဘိုးပါလ်နယ်မြေမှာ အမတ် ၅ နေရာ ရွေးကောက်ရန်အတွက်ကို တော့ ယခု ၁၉၈၅ ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်ခန့်မှာပင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမယ်တဲ့။

ပါကစ္စတန် ပြဿနာ

အိန္ဒိယနဲ့ ပါကစ္စတန်တို့ဟာ ရှေ့ပိုင်းမှာ (အထူးသဖြင့် အင်ဒီ လက်ထက်) တိုက်ပွဲကြီးများ အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ အထူး သဖြင့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်တုန်းက ပန်ဂျပ်နယ်နိမိတ်မှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယ ပါကစ္စတန်စစ်ပွဲဟာ အလွန်ကြီးမားခဲ့ပါတယ်။

၁၉၈၄ ခု၊ ဇွန်လမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် အမ်မရစ်ဆာမြို့က ရွှေဘုရားကျောင်း အရေးအခင်းမှာလည်း ဆစ်ခ် ဆူပူသူများကို ပါကစ္စတန်က မြှောက်ပေးခဲ့တယ်လို့ ထိုစဉ်က ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာက ပင် ထုတ်ဖော် စွပ်စွဲခဲ့ပါတယ်။ ပါကစ္စတန်အာဏာပိုင် များကတော့ မသက်ဆိုင်ပါဘူးလို့ ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ အင်ဒီရာဂန္တီရဲ့ မျှာပန်အခမ်းအနားမှာတော့ ပါကစ္စတန် သမ္မတကြီး ဇီယာကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ပါကစ္စတန် သမ္မတ ဇီယာက ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်အား အထက် ပါကစ္စကို ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် ပါကစ္စတန်ကို အလည်လာရောက်ပြီး စုံစမ်း စစ်ဆေးနိုင်ပါတယ်လို့လည်း ဖိတ်ကြားသွားခဲ့ပါတယ်။

ပါကစ္စတန် ညူးကလီးယားနဲ့

ပါကစ္စတန်တို့ ညူးကလီးယားဗုံးများ ထုတ်လုပ်နေတယ်လို့ သတင်းတွေ ပေါ်ထွက်နေတဲ့အတွက် အိန္ဒိယဟာ အန္တရာယ် ရှိနေတဲ့ အကြောင်း ရာဂျစ်က ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ယနေ့ အိန္ဒိယရဲ့ စွမ်းအား

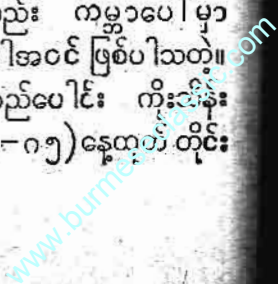
လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းကာလများအနက် ၃၃ နှစ်မျှ စိမ့်ကိန်းများ အဖုံဖုံနဲ့ ကြီးပမ်းခဲ့တဲ့ ယနေ့ အိန္ဒိယရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ စစ်ရေး စွမ်းအင်တို့ဟာ အထူးပဲ တိုးတက်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ယခုအခါမှာ စက်မှုစီးပွားရေး စနစ်အင်အား ထူထောင်ထားခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယရဲ့ စက်ရုံကြီးများဟာ စတီရီယိုပစ္စည်းကနေပြီး တိုက်လေယာဉ်ပျံ အထိပင် ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပါပြီတဲ့။

တပ်မတော်

ယနေ့ အိန္ဒိယ တပ်မတော်ဟာ ဆိုယင်လည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးမားဆုံးသော စစ်တပ်များအနက် တခု အပါအဝင် ဖြစ်ပါသတဲ့။

စစ်ရေး စွမ်းရည်မြင့် လေ့ကျင့်ပြီး စစ်သည်ပေါင်း ကိုးသိန်း ခြောက်သောင်းနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတယ်လို့ (၁၄-၁-၈၅) နေ့ထုတ် တိုင်း မဂ္ဂဇင်းက ဆိုပါတယ်။

လေတပ်မှာ ဆိုယင်လည်း စစ်သည် အင်အား တသိန်းတသောင်း ကျော်ကို ခေတ်မီ ဆိုဗီယက်လုပ် လေယာဉ်များ၊ အနောက်နိုင်ငံလုပ် လေယာဉ်များနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပါသတဲ့။

အိန္ဒိယ စက်ရုံများကလည်း အမြောက်ကြီးများ၊ တင့်ကားများ၊ ခြေလျင်တပ်သုံး လက်နက်များကို ထုတ်လုပ်ပါသတဲ့။ ယင်းလက်နက် များရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန် အများစုကတော့ ဆိုဗီယက် ပုံစံများပါပဲတဲ့။

ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များကိုလည်း တည်ဆောက်နိုင်ရုံတင် မက သေးပဲ အိန္ဒိယလေတပ်မှ ပိုင်းလော့တိုင်းဖြစ်တဲ့ ရာကက်ရှားမား ဆိုသူ ကိုလည်း ၈၄ ခုနှစ် ပြေလကတည်းက အာကာသထဲကို ဆိုဗီယက် ယာဉ်မှူးများနဲ့အတူ ပူးတွဲပြီး စေလွှတ်တင်နိုင်ခဲ့ပါသတဲ့။

ရာကက်ရှားမားဟာ ပထမဆုံးသော အိန္ဒိယ အာကာသ သူရဲ ကောင်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

ဆင်းရဲသားများအရေး

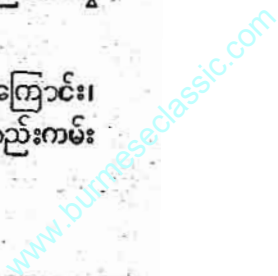
ယနေ့ အိန္ဒိယရဲ့ လူဦးရေ ၇၄၆ သန်းအနက် ထက်ဝက်ကျော် တို့ဟာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေကြပါသတဲ့။ ကမ္ဘာ့ပျမ်းမျှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အဆင့်ထက်ပင် နိမ့်ကျနေပါသေးသတဲ့။

သူ့မိခင်ကြီး အင်ဒိုရာအစိုးရရဲ့ လက်ထက်ကတည်းကပင် အိန္ဒိယ ဆင်းရဲသားများရဲ့အရေးကို နံပါတ်တစ် ဦးစားပေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ သော်လည်း အောင်မြင်မှုတော့ မရခဲ့ပါဘူး။

အိန္ဒိယ ဆင်းရဲသားထုကြီးဟာ ဝင်ငွေ နည်းပါးမှုကြောင့် အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝအောင်ပင် မစားကြရပါဘူး။ စားဝတ်နေရေးများ ခက်ခဲပြီး ဒုက္ခရောက်နေခဲ့ကြပါတယ်။

၁၄-၁-၈၅ နေ့မှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်က ဆင်းရဲသား များကို ကူညီထောက်ပံ့ရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း လူထုစည်းဝေးပွဲ တရပ်မှာ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ပြည်သူများရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလည်း လုပ်ပေးမယ့် အကြောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကြိုတင်လိုအပ်ချက်ကတော့ ပြည်သူ့အများ စည်းကမ်း ရှိဖို့ဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ရေနံထုတ်လုပ်မှု

အိန္ဒိယဟာ ယခုအခါမှာ တနှစ်လျှင် ရေနံစိမ်းပီပီ သန်းပေါင်း ၂၂၀ မျှပင် ထွက်ရှိနေပါတယ်။ လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်ခန့်ကဆိုလျှင်တော့ တနှစ်လျှင် ရေနံစိမ်းပီပီသန်းပေါင်း ၁၁၀ သာ ထွက်ရှိခဲ့လို့မို့ ယခု နှစ်ဆတိုးပြီး ထုတ်လုပ်လာနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်တွင်း ရေနံသုံးစွဲမှု လိုအပ်ချက်ရှိ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဖူလုံ သွားပြီ ဖြစ်ပါသတဲ့။ အိန္ဒိယအနှောက်ဘက် ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းများက ရေနံများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ပါ။ သို့သော်လည်း တပြည်လုံး အတိုင်းအတာ ပြည့်မီအောင်အတွက် လိုအပ်နေသေးတဲ့ ရေနံပမာဏ ကိုတော့ ယခုအခါမှာ အိန္ဒိယနဲ့ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း ပူးတွဲလုပ်ကိုင် နေတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ အများဆုံး တင်သွင်းခဲ့ပါတယ်။ ယခင်ကထက် ရေနံတိုးပြီး ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အိန္ဒိယအဖို့ တနှစ်လျှင် နိုင်ငံခြား ငွေ ဒေါ်လာ ခြောက်ဘီလျှံမျှ သက်သာသွားခဲ့ပါအတဲ့။

၁၉၉၀ ပြည့်မှာတော့ တနိုင်ငံလုံးရှိ ရေနံလိုအပ်ချက် အားလုံး နီးပါးကို ပြည်တွင်းမှာပဲ ထုတ်လုပ်နိုင်မယ်လို့ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးက ပြောပါတယ်။ လာမယ့်ငါးနှစ်အတွင်း ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့တန်ချိန် သန်း ၂၀၀ ထုတ်လုပ်မယ်လို့လည်း သက်ဆိုင်ရာတို့က ဆိုပါတယ်။

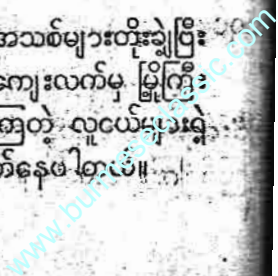
ပါရဂူပင်လယ်ကွေ့ နိုင်ငံများမှာ အားထောက်ပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင် နေကြတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံသား ထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကလည်း သူတို့ရဲ့ လုပ်အားခများကို တိုင်းပြည်သို့ ပြန်ပို့ ပေးနိုင်ခဲ့ကြပြန်ပါတယ်။

သို့ကြောင့် ယခင်ငါးနှစ်က အိန္ဒိယရှိ နိုင်ငံခြားငွေကြေး ရန်ပုံငွေ ပမာဏဟာလည်း ဒေါ်လာသုံးဘီလျှံရှိရာမှ ယခု ဒေါ်လာ ခြောက်ဘီလျှံ အထိ တိုးတက်လို့လာခဲ့ပါတယ်။

အလုပ်လက်မဲ့များအရေး

ယခုအခါ အိန္ဒိယရှိ ခေတ်ပညာတတ်လူငယ် အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ ဟာ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှပင် ရှိနေပါသတဲ့။

စက်ရုံကြီးများထူထောင်ပြီးလုပ်ငန်းကိုင်ငန်းအသစ်များတိုးချဲ့ပြီး အလုပ်အကိုင် ထူထောင်ပေးနိုင်ခဲ့သော်လည်း တောကျေးလက်မှ မြို့ကြီး များမော် တက်ထောက်ပြီး အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေနေကြတဲ့ လူငယ်များရဲ့ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်း၍ မနိုင်နိုင်အောင်ပဲ ဖြစ်လျက်နေပါတယ်။

ကျန်းမာရေး

အိန္ဒိယဟာ လူဦးရေ အလွန် များပြားတဲ့ နိုင်ငံကြီးဖြစ်သောကြောင့် လူဦးရေ ထိန်းချုပ်မှုများကိုလည်း ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါသတဲ့။

ယခင် လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်တုန်းက လူတစ်ရာမှာ မွေးဖွားနှုန်းဟာ ၂ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှာတော့ ၁ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျော့ကျလာခဲ့ပါတယ်။

သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များနဲ့ စီမံကိန်းရေးဆွဲသူများရှုံ့လေ့လာတွေ့ရှိ ယုံကြည်ကြပုံများကတော့ အမျိုးသမီးများ အသုံးလုံး ကျေပြီး စာရေးစာဖတ် တိုးတက်လာမှုများကြောင့် ကိုယ်ဝန် ထိန်းချုပ်ရေး ပညာပေးမှုများကိုရော ငယ်ရွယ်စဉ် လက်ထပ်မှု ရှောင်ကြဉ်ရန် ပညာပေးခြင်းများကိုရော သဘောပေါက် နားလည်လာမှုများကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါသတဲ့။

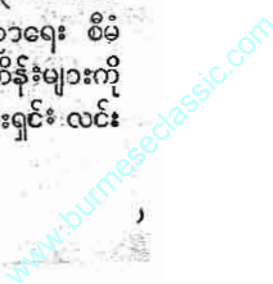
အစိုးရရဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုများ ဟာလည်း တိုးတက်လာခဲ့ပါသတဲ့။ ယခင် အနှစ် ၃၀ ခန့်က အိန္ဒိယ ပြည်သူများရဲ့ ပျမ်းမျှသက်တမ်းဟာ ၃၈ နှစ် ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့်လည်း ယနေ့အခါမှာတော့ ပျမ်းမျှသက်တမ်း ၅၄ နှစ်အထိပင် တိုးတက်လာခဲ့ပါတယ်။

ဘေဒပညာရှင်များရဲ့ တွက်ချက်မှုများအရ အိန္ဒိယဟာ နောင်လာမယ့် ဆယ်စုနှစ်တနှစ် အတွင်းမှာပဲ ဆင်းရဲ ငယ်မွတ်မှုဘေးနဲ့ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာများကို ကျော်ဖြတ်နိုင်မယ့် ကျွေ့တကျွေ့ကို ရောက်စော့မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဘဏ္ဍာရေးဌာန သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကလည်း အိန္ဒိယရဲ့ ကုန်သွယ်ကဏ္ဍများ မကျဆင်းမဲ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာမယ့် လက္ခဏာများကို မျှော်လင့်နိုင်ပါပြီလို့ ဆိုကြပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ရဲ့ ထမ်းကြောင်း

သူ့ မိခင် အင်ဒိုရာအစိုးရ လက်ထက်ကတည်းက ရှေ့တန်းတင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်လက်စများဖြစ်တဲ့ မိသားစု စီမံကိန်း (သားသမီး ဦးရေ ကန့်သတ်ချက်)၊ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးများရဲ့ ပညာရေး စီမံကိန်း၊ အဟာရဓာတ် ပြည့်စုံရေး စီမံကိန်းနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်သွားမှာ ဖြစ်တယ်လို့ ရှင်းရှင်း လင်းလင်းပဲ ပြောဆိုခဲ့ပါသတဲ့။

ရာဂျစ် ဝန်ကြီးချုပ် ရွေးကောက်ခံရပြီး ပထမဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာလည်း အိန္ဒိယရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒဟာ သူ့ မိခင် လက်ထက်က နည်းတူပဲ အလွန် ခိုင်ခံ့ ကောင်းမွန်မှာပါလို့ ပြောဆို ခဲ့ပါတယ်။

ထို့အတူ ရာဂျစ်အနေနဲ့ ယခုအခါမှာ ပိုမိုခိုင်ခံ့ ကောင်းမွန်စေ မယ် ကာကွယ်ရေးမူများကို ပြုပြင်ဖြည့်စွက်လေမလားလို့လည်း အနောက် အုပ်စုများက မျှော်လင့်နေကြပါသတဲ့။

ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ စစ်လက်နက် ပစ္စည်း အများစုကို ဆိုဗီယက်နိုင်ငံမှသာ ဆက်လက် ဝယ်ယူ တင်သွင်းနေဆဲပဲ ဖြစ်ပါသေးတယ်။ ငွေပေးချေရာမှာ နှစ်ရှည်ပေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးပြီး အတိုးနှုန်းထားကလည်း အလွန် ချိုသာနေတဲ့အတွက် အနောက်အုပ်စု ပြိုင်ဖက်များအနေနဲ့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ထု အခက်တွေ့နေကြလို့ပါပဲ။

ဆိုဗီယက်တို့ထံမှပဲ ယခုအခါ နောက်ဆုံးပေါ် မစ် (၇) ၂၉ တိုက်လေယာဉ် အစီး ၄၀ ဝယ်ယူရန် ပြောဆိုပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။

အဆိုပါ လေယာဉ် အမျိုးအစားဟာ ဆိုဗီယက်တို့ အနေနဲ့ ဝါဆောအုပ်စုဝင် နိုင်ငံများကိုတောင်မှ တင်ပို့ရောင်းချခြင်း မပြုသေး ပါဘူးတဲ့။

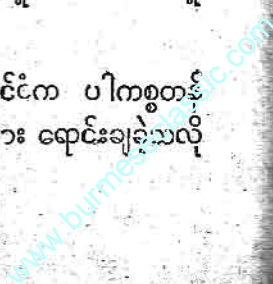
လွန်ခဲ့တဲ့ လေးနှစ်ခန့်ကတော့ အင်ဒီရာအစိုးရဟာ အနောက် အုပ်စုထံမှလည်း တိုက်လေယာဉ်များ ဝယ်ယူရန် စာချုပ်ထားခဲ့ပါတယ် လို့ ၁၄-၁-၈၅ နေ့တုတ် တိုင်း(မ)မဂ္ဂဇင်းမှာ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

အဆိုပါ စာချုပ်ထားတဲ့ စာရင်းမှာ ပြင်သစ်ထံမှ အင်္ဂလိပ်ပြင်သစ် ဂျူဂိုးတိုက်ပွဲဝင် လေယာဉ်အစင်း ၁၂၀ နဲ့၊ မီးရဒ(၇) ဗုံးကြဲ တိုက်လေယာဉ် ၄၀။

မြိတိသျှတို့ထံမှ ဟာရီယာဂျက်လို့ခေါ်တဲ့ လေထဲကို ကြွတက် ပျံသန်းနိုင်တဲ့ တိုက်လေယာဉ် ၁၂ စင်းနဲ့၊ ဆီးကင်း ရဟတ်ယာဉ်က ၁၄ စင်း။

အနောက်ဂျာမနီမှ ရေငုပ်သင်္ဘော ၄ စင်းတို့ ပါဝင်တယ်လို့ တိုင်းမဂ္ဂဇင်းက ဆိုပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်သစ်အနေနဲ့လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံက ပါကစ္စတန် နိုင်ငံသို့ ဖန်တူန်ဂျက် အက်(ဖ) ၁၄ အမျိုးအစားများ ရောင်းချခဲ့သလို အိန္ဒိယကိုလည်း ရောင်းချစေချင်တဲ့ဆန္ဒ ရှိပါသတဲ့။

အင်ဒီရာဂန္တီလုပ်ကြံမှုနှင့် အိမ်နီးအကြမ်းဝက်သမားများ

၀ ကြီးချုပ်သစ် အမေရိကန် သွားပည်

၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ရာဂျစ်ဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ အလည်အပတ် သွားရောက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်လို့ နယူးဒေလီမြို့ထုတ် အင်ဒီးယန်းအိပ်(စ)ပရက်(စ) သတင်းစာကြီးက ရေးသားဖော်ပြပါတယ်။

‘အိန္ဒိယပွဲတော်’လို့ ခေါ်တဲ့ ပြပွဲကြီးထဲကိုလည်း အဲဒီအချိန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ကျင်းပပါလိမ့်မယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ဟာ အဆိုပါ ပွဲတော်ကြီးကိုလည်း တက်ရောက်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသတဲ့။

ဆိုဗီယက်သို့

အမေရိကန်ခရီးစဉ်အပြီးမှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ဟာ ဆိုဗီယက် ယူနိုက်တက်နိုင်ငံသို့လည်း အလည်အပတ် သွားရောက်ပါလိမ့်ဦးမယ်လို့ အဆိုပါ သတင်းစာကြီးက ရေးသားထားပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်သစ်နှင့် သတင်းစာဆရာများရဲ့ပွဲ

ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးခန်း

နယူးဒေလီမြို့ အစိုးရအဖွဲ့ရုံး အဆောက်အအုံ တောင်ဘက် အဆွယ်ရှိ ဒုတိယထပ်မှာ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဟာ ရုံးခန်းဖွင့်ပြီးတော့ ရုံးထိုင်နေခဲ့ပါတယ်။ တချိန်သောအခါက မြိတ်သျှများ ဆောက်လုပ် သွားခဲ့တဲ့ အနီရောင်သဲကျောက်များနှင့် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့တဲ့ အဆောက် အအုံဟောင်းကြီး တခုပါပဲ။ သို့သော်လည်း အဆိုပါ အဆောက်အအုံ ဟာ အချိုးအစားပြေပြစ်ပြီး တင့်တယ် လှပနေတုန်းပါပဲလို့ ဆိုပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ရဲ့ ရုံးခန်းအတွင်းမှာတော့ နယူးဒေလီမြို့ရှိ အအေးဒဏ်ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် နံရံကပ်မီးလင်းဖို့တခု ရှိပါသတဲ့။

မီးလင်းဖို့ ကျပ်ခိုးစင်ရဲ့ အပေါ်ဘက်မှာတော့ သူ့အဘိုး ဝန်ကြီး ချုပ်ဟောင်း နေရူးရဲ့ရုပ်ပုံ ဆီဆေးပန်းချီကားချပ်ကြီးကို ချိတ်ဆွဲထား ပါတယ်။

ပြီးတော့ သူ့မိခင်ကြီး ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အင်ဒီရာဂန္တီ ရုပ်ပုံ ကားချပ်တခုလည်း ချိတ်ဆွဲထားပါသေးတယ်။ အခြားတဘက်မှာတော့ သူ့ဖခင် လွတ်တော်အမတ်ဟောင်း ဖီးရို (၉) ဂန္တီပုံကိုလည်း ချိတ်ဆွဲ ထားပါသတဲ့။

အဆိုပါ ရုံးခန်းအတွင်းမှာ ရာဂျစ်ဟာ ခေတ္တ အနားယူ စား
သောက်ယင်း နယူးဒေလီမှာရှိတဲ့ တိုင်းမဂ္ဂဇင်း သတင်းကိုယ်စားလှယ်
အကြီးအကဲ ဒင်းဘရီလ်(စ)နဲ့ မိနစ်ငါးဆယ်ကြာ တွေ့ဆုံရှင်းလင်းခဲ့ပါ
တယ်။

ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပြီးတဲ့ နောက်မှာလည်း နယူးဝစ်(စ)
သတင်းမဂ္ဂဇင်း ကိုယ်စား သတင်းစာဆရာ အက်ဒဝပ်ဘားကိုလည်း
ရာဂျစ်ဟာ သူနဲ့တွေ့ဆုံပြီး မေးမြန်းခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။

အထက်ဖော်ပြပါ အနောက်တိုင်း သတင်းစာဆရာ နှစ်ဦးစလုံးရဲ့
ရေးသားတင်ပြချက်များကို စုစည်းလိုက်မယ်ဆိုယင်တော့ ဝန်ကြီးချုပ်
သစ် ရာဂျစ်ရဲ့ ဦးတည်ချက်လမ်းကြောင်းများဟာ အလွန်မှပဲ ရှင်းလင်း
ပြတ်သား ခေတ်မီလှကြောင်း တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

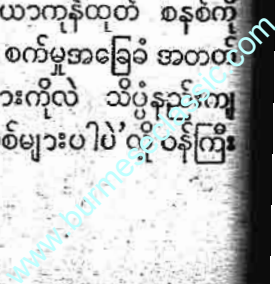
ခေတ်ပြောင်ချိန်တဲ့

သတင်းစာဆရာ ဘားက ဝန်ကြီးချုပ်သစ်အား ‘ယခုလို ရွေး
ကောက်ပွဲမှာ အနိုင်ရရှိပြီးတဲ့အခါမှ ခေတ်သစ်တခု ရောက်ပြီဆိုတော့
အတိတ်က အတွေးအခေါ်များ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီလား’ ဆိုပြီး မေးခဲ့
ပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်က ‘ကျွန်တေ့အထင် ပြောရယင် ခေတ်သစ်
တခုကို အစိုးရအဖွဲ့တွင်မက တတိုင်းပြည်လုံး ရောက်ခဲ့ပြီလို့ ထင်ပါတယ်။
ယခု ရွေးကောက်ပွဲမှာ အသက် ၄၀အောက် အမတ်တွေကို ခြောက်ဆယ်
ရာခိုင်နှုန်းမျှ ရွေးကောက်ပြီး ပြည်သူများရဲ့ မဲပေးလိုက်ပုံကိုပဲ ကြည့်ပါ
တော့။ အတွေးအခေါ်တွင် မကပါဘူး၊ အရာအားလုံး ပြောင်းလဲကုန်
ပါပြီ။’

အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ခါစတုန်းကဆိုယင် ပညာရေးမှာ အလွန်ပင်
နိမ့်ကျ၊ တော်မှတ်ခေါင်းပါး ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုကလဲ အလွန်ဆိုး၊ အတတ်
ပညာ နှုတ်၊ စက်မှုအခြေမခံတဲ့ အလွန်နိမ့်ကျတဲ့ လယ်ယာကုန်ထုတ်စနစ်
စတဲ့ အခြေအနေပေါ့။

ယနေ့မှာတော့ စက်မှု အခြေခံတဲ့ လယ်ယာကုန်ထုတ် စနစ်ကို
ကြီးမားစွာ တည်ဆောက်ပြီးပါပြီ၊ အရေးကြီးတဲ့ စက်မှုအခြေခံ အတတ်
ပညာများလဲ တည်ဆောက်ပြီးပါပြီ။ လူအင်အားကိုလဲ သိပ္ပံနည်းကျ
အသုံးချနေခဲ့ပါပြီ။ ဒါဟာ အတွေးအခေါ် အသစ်များပါပဲ’လို့ ဝန်ကြီး
ချုပ် ရာဂျစ်က ဖြေကြားခဲ့ပါတယ်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသည်များ

အသက် ၄၀ အောက် လူငယ်ပိုင်းကို ပြည်သူ့အများက မဲဆန္ဒ ပိုင်းပြုပေးပြီး ရွေးကောက်လိုက်တာကို ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဟာ အတော်ပင် နှစ်ခြိုက်သဘောကျနေပုံ ရပါတယ်။ တိုင်း(မ)သတင်းစာ ဆရာနဲ့ တွေ့ဆုံစဉ်ကလည်း သူဟာ ထိုအချက်ကို ထောက်ပြပြီး အိန္ဒိယ ပြည်ရှိ သမိုင်းမှာ ယခုလို လူငယ်လူလတ်ပိုင်းများ ပထမဆုံး အကြိမ် အစိုးရဖွဲ့စေနိုင်ခဲ့တဲ့အထိ ပြည်သူများရဲ့ အတွေးအခေါ် ဆန်းသစ်လာမှု ကို သူထောက်ပြခဲ့ပါတယ်။

တိုင်းပြည်အတွင်းမှာခြစားမှုများ ပပျောက်အောင် သန့်ရှင်းရေး တွေ လုပ်ရမယ်။ ဟာကွက်တွေ ဖြည့်ရမယ်။

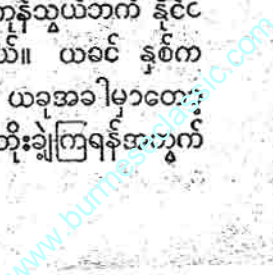
ပညာရေးပိုင်းမှာ အဆင့်မြင့် ဖြစ်စေရမယ်။ ကျောင်းများ၊ ကောလိပ်များ၊ တက္ကသိုလ်များမှာသာမကပဲ အုပ်ချုပ်ရေး ပညာရပ်များ၊ စက်မှုအတတ်များ၊ နိုင်ငံတကာ ရေးရာများပါ အဆင့်မြင့် ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသတဲ့။

စီးပွားရေးပိုင်း

ယခင်က လမ်းဖွင့် မပေးခဲ့ဖူးသော ပုဂ္ဂလိက အရင်းအနှီး မြှုပ်နှံ မှုများကိုလည်း လမ်းဖွင့်ပေးမယ်၊ နိုင်ငံရပ်ခြား အရင်းအနှီး မြှုပ်နှံမှု များကိုလည်း လက်ခံမယ်ဟုလည်း ဆိုပါတယ်။

“ကျုပ်တို့ တိုးတက်လာချင်လို့ပဲလား၊ ဆုတ်ယုတ်ချင်လို့ပဲလား တော့ မသိဘူး။ အယင်ကတော့ နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီး မြှုပ်နှံမှုများကို အမြဲတမ်း ဆန့်ကျင်ခဲ့တာပဲ။ နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီး ဆိုသံကြားယင်ပဲ စိတ်ထဲမှာ မသက်မသာ ဖြစ်ခဲ့ရတာပါပဲ။ တချိန်တုန်းက အရှေ့အိန္ဒိယ ကုမ္ပဏီဟာ အိန္ဒိယမှာ အရင်းအနှီး လာမြှုပ်ယင်းကပဲ တနိုင်ငံလုံးကို သိမ်းသွားခဲ့တယ် မဟုတ်လား” ဟု သူ ဆိုခဲ့ပါတယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်နှင့် စုစုစည်းစည်း လုပ်ကိုင်စေချင်တယ်လို့ လည်း ပြောခဲ့ပါတယ်။ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အဓိကကျ သော နယ်ပယ် လေးရပ်ကိုလည်း ဖွင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ယခုအခါ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ အကြီးဆုံးသော ကုန်သွယ်ဘက် နိုင်ငံ အဖြစ် အမေရိကန် နိုင်ငံက နေရာယူထားပါတယ်။ ယခင် နှစ်က ဒေါ်လာ သန်း ၄၀၀၀ ဖိုး ကုန်သွယ်ခဲ့ကြပါသတဲ့။ ယခုအခါမှာတော့ ယခင်ကထက်ပင် ပိုပြီး ကုန်သွယ်မှု ပမာဏကို တိုးချဲ့ကြရန်အတွက် အမေရိကန်တို့ဘက်က ပြောဆိုနေကြဆဲပါပဲ။

အမေရိကန်ထံမှ နည်းပညာများ ထပ်သွင်း

အိန္ဒိယသို့ အမေရိကန် အဆင့်မြင့်နည်းပညာများ လွယ်လွယ် တူတူ တင်သွင်းခွင့် ပေးထားတဲ့ နောက်ထပ် စာချုပ်တရပ်ကို လာမည့် လအတွင်းမှာ လက်မှတ် ရေးထိုးကြဦးမယ်လို့ နယူးဒေလီမြို့မှာ (၁၀၊ ၁၁၊ ၀၅) နေ့က အမေရိကန် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကောင်စစ် ဝန်က ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

၎င်းစာချုပ်ဟာ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း များစွာတန်သော ဖွံ့ဖြိုး ရေး စီမံကိန်းမျိုးစုံအတွက် အိန္ဒိယက လိုအပ်နေတဲ့ အဆင့်မြင့် နည်း ပညာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို မြန်မြန် ရှော့ရှော့ရူ၊ ရူ၊ တင်ပို့ ပေးနိုင်မယ့် စာချုပ်ပဲ ဖြစ်ပါသတဲ့။

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ရှ် အစိုးရသစ်မှာ သဘောထား အပြောင်း အလဲရှိပြီး၊ ကျေနပ်ဖွယ် လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုများ ရှိနေတယ်လို့ အမေ ရိကန်တို့က မှတ်ချက်ပြုပါတယ်။

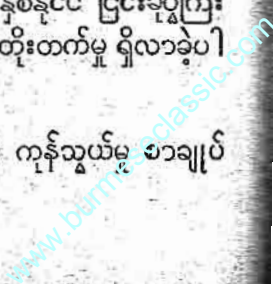
စစ်ပစ္စည်းနဲ့ ညှုကလီးယား ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်နိုင်တဲ့ အဆင့် မြင့် နည်းပညာ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း တင်ပို့ မည့် ကိစ္စကိုတော့ တခုချင်းအလိုက် အတည်ပြုချက် ရယူရန် လိုမယ်လို့လည်း အမေရိကန် ကောင်စစ်ဝန်က ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်နဲ့ထည်း ကုန်သွယ်၊ နယ်စပ် အငြင်းပွားမှု ပြေလည်

၁၇၊ ၁၁၊ ၀၅ နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာရဲ့ သတင်းတပုဒ်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၂ နှစ်လုံးလုံး ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ဟိမဝန္တာ နယ်စပ် အငြင်းပွားမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တရုတ်တို့နဲ့ ဆွေးနွေးပွဲများ တိုးတက်မှုရှိတဲ့အတွက် မိမိ ဝမ်းမြောက်မိကြောင်းနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် က ပြောကြားခဲ့ပါသတဲ့။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဝန်ကြီးချုပ် နေရှူးလက်ထက်မှာ တရုတ်-အိန္ဒိယ နယ်စပ် အငြင်းအခုံများ ဖြစ်ပြီး လာဒက်ဒေသ အတွင်းမှာ စစ်ပွဲ ကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ နှစ်နိုင်ငံ ငြင်းခုံပွဲကြီး များ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခုတော့ အဆင်ပြေမှုများ ရရှိပြီး တိုးတက်မှု ရှိလာခဲ့ပါ တယ်။

၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှာတော့ နှစ်နိုင်ငံ ကုန်သွယ်မှု စာချုပ် တရပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ပါတယ်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်မှာ ကုန်သွယ်မှု ပမာဏဟာ ဒေါ်လာသန်း တထောင်အထိ ရောက်ရှိလိမ့်မယ်။ အထူးအခွင့်အရေးများလည်း အပြန်အလှန် ပေးအပ်ရမယ်။ အဲဒီအတွက်ကိုလည်း နှစ်နိုင်ငံစလုံးက အမြဲဆော်ကြနေရမယ်လို့လည်း စာချုပ်မှာ ပါရှိပါသတဲ့။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်က ဆစ်ဒ်အရေး

သတင်းစာဆရာ့ဘားက “ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်မှာ ပို့ထားတဲ့ အိန္ဒိယ စစ်တပ်များကို ဆက်ထား နေဦးမှာလား” ဆိုတာကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့ပါသယ်။

“စစ်တပ်များကို ရုပ်သိမ်းမှာပါ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ ထမ်းဆောင်နေတဲ့ လုံခြုံရေး တာဝန်များ ပြီးဆုံးသွားတဲ့အခါမှ ရုပ်သိမ်းယင် အကောင်းဆုံးပေါ့။ စစ်တပ်ကို ရုပ်သိမ်းဖို့ အတွက်ကလဲ ဆစ်ဒ် အမျိုးသားများ အပေါ်မှာပဲ မူတည်နေပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်များဟာ ယနေ့ အိန္ဒိယပြည်ရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို လိုက်နာထောက်ခံပြီး သူတို့ရဲ့ တယူသန်မှုကိုလဲ စွန့်ပယ်ဖို့ လိုပါတယ်” လို့ ဝန်ကြီးချုပ် ဂျာဂျစ်က ရှင်းလင်းစွာ ဖြေကြားခဲ့ပါသတဲ့။

တိုင်း(မ)သတင်းစာ ကိုယ်စားလှယ်ကိုတော့ “ဆစ်ဒ်နိုင်ငံရေး ပါတီဖြစ်တဲ့ အကာလီဒါ(ရ) ပါတီနှင့် လက်တွဲ လုပ်ကိုင်ရန် လိုလားကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ရှေ့ပိုင်းတုန်းက အကာလီဒါ(ရ)ပါတီရဲ့ ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်၊ ဦးတည်ချက်များမှာ အိန္ဒိယ အခြေခံ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း၊ တယူသန်များ အဖြစ်မှ အခြေခံ ဥပဒေကို လက်ခံသူများ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာစေချင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့နှင့် ညှိနှိုင်းရာတွင်လည်း အနန်(ဒ)ပါဆာဟစ် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မိမိအနေဖြင့် လက်ခံစဉ်းစားလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း” စသည်များကို ဝန်ကြီးချုပ် ဂျာဂျစ်က ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

အနန်(ဒ)ပါဆာဟစ် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဆိုတာကတော့ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တုန်းက ဆစ်ဒ် အမျိုးသားများက အနန်(ဒ)ပါ ဆိုတဲ့ မြို့မှာ စုဝေးကြကာ အနန်(ဒ)ပါဆာဟစ် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဆိုပြီးတော့ သီးသန့် ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် ခွဲထွက် ထူထောင်ရာမှာ ဗဟိုအစိုးရက နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးကိစ္စ၊ နိုင်ငံခြားရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ မီးရထားနဲ့ ပြည်တွင်း သုံးငွေ ကိစ္စများကလွဲပြီး အခြားကိစ္စများမှာ ဝင်ရောက် မဝင်ရောက်ရေး လမ်းစဉ်ကို ဆုံးဖြတ်ချမှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဒုတိယအကြိမ်

ပြီးတော့လည်း ဆစ်ခ်ဘာသာရေး ဓလေ့ထုံးစံများအရ ဆောင်
စားလွယ်ခွင့်နဲ့ ဆက်နွယ်ပြီး လက်နက်ငယ်များ နဲ့ ရိုင်ဖယ်သေနတ်များကို
ပါလိုင်စင်မလိုပဲ လွတ်လပ်စွာ ကိုင်ဆောင်ရေးစတဲ့ အချက်များကိုလည်း
ထည့်သွင်း ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့ပါတယ်။

ဆစ်ခ်အများစု ကောင်းပါသတဲ့

တိုင်း(မ)သတင်း ကိုယ်စားလှယ်ကို ဝန်ကြီးချုပ်က ဆစ်ခ်များ
အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆက်လက်ပြောဆိုတာကတော့

“ဆစ်ခ် အများစုကြီးဟာ အလွန် ကောင်းမွန်တဲ့ နိုင်ငံ
သားများပါပဲ။ အလွန်အလွန်ကို နည်းပါးတဲ့ အရေအတွက်က
သာ လမ်းမှားနေကြတာပါ။ အိန္ဒိယ နိုင်ငံတော်ကြီး ပေါ်ထွန်း
လာခဲ့ ရ မှုမှာလည်း ဆစ်ခ်တွေဟာ အလွန်ကြီးမားတဲ့ အခန်း
ကဏ္ဍမှာ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု
တိုက်ပွဲကြီးမှာလည်း ဆစ်ခ်များဟာ တခန်းတကဏ္ဍ ပါခဲ့တာ
အမှန်ပါ။ အိန္ဒိယရဲ့ သမိုင်းမှာလည်း တကဏ္ဍ ပါခဲ့ပါတယ်။
သူတို့ဟာ တကယ် အိန္ဒိယသားများပါပဲ။ အိန္ဒိယမှာ သူတို့ဟာ
ဆက်လက်ပြီး ပါဝင်ကြပိုင်စေလည်း ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်
ပါတတ်”

လို့ ရာဂျစ်က ဆိုပါတယ်။

လုပ်ကြံမှုကိုစွဲ

အင်ဒီရာ လုပ်ကြံမှုမှာ အမေရိကန်တို့ရဲ့ စီအိုင်အေ အဖွဲ့ လက်ရာ
မကင်းဘူးလို့ ကောလာဟလ ပြောဆိုနေခြင်းများကို ဝန်ကြီးချုပ်
ယုံကြည်ပါသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းလည်း ပါခဲ့ပါတယ်။

ရာဂျစ်ကတော့ “သူ့အနေနဲ့ ပြောဖို့ခက်ကြောင်း၊ အမေရိကန်
နိုင်ငံရေးသမားများပင် ပြောဖို့ ခက်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့်မူ
အဆိုပါကိစ္စကို ဆောင်ရွက်နေသည့် စုံစမ်းရေး ကော်မတီ၏ အပြီးသတ်
အစီရင်ခံစာကိုသာ စောင့်ဆိုင်းနေကြောင်း” နဲ့ဖြေကြားသွားခဲ့ပါတယ်။

တချိန်သောအခါက

လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်ခန့် အချိန်တုန်းက လေယာဉ်မှူး ဝတ်စုံကို ချွတ်၊ ဒိုက် အဖြူ ကလေးကို ဝတ်၊ သံပရာခွံ ဦးထုပ်ဖြူကလေးကို ဆောင်းပြီး ရာဂျစ်ဟာ ကွန်ဂရက်(အိုင်)ပါတီရှိ နိုင်ငံရေးသမား ကလေး အဝသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။

ထိုနောက်မှာ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ တခုကနေ လွတ်တော် အမတ်ဖြစ်ပြီး ကွန်ဂရက်(အိုင်)ပါတီထဲမှာ လူငယ်ရေးရာကို ကိုင်တွယ်သူ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ အလျင်အမြန် ဆိုသလိုပဲ သူဟာ ပါတီရှိ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ငါးဦးအနက် တဦးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပါတယ်။

သူ့ မိခင်ကြီး အင်ဒိုရာဟာ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးဖြစ်နေ ချိန်မှာ သားဖြစ်သူ ရာဂျစ်ရဲ့ နိုင်ငံရေးတက်လမ်းကလည်း အလွန် မြန်ဆန် သလို ဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။

သရော်ခံခဲ့ရသည်

နိုင်ငံရေး တက်လမ်းမြန်ပြီး အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်လာ တဲ့ ရာဂျစ်ကို အထင်မကြီးသူများလည်း ရှိပါတယ်။

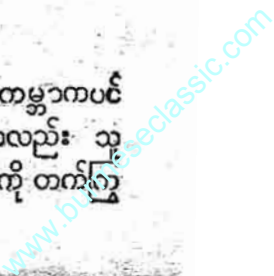
“အလကားပါဗျာ၊ ဧည့်သည်လာယင် မေမေ တွေချင်လို့လား၊ ရှိပါတယ် ခင်ဗျာ ဆိုတာလောက်နဲ့ ကိစ္စပြီးမှာပါ” စသည်ဖြင့် ကွန်ဂရက် (အိုင်)ပါတီ လက်ဟောင်း နိုင်ငံရေးသမားကြီး တချို့က ရာဂျစ်ရဲ့ ကွယ်ရာမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်လောက်က သရော်လှောင်ပြောင်ခဲ့ပါသတဲ့။

ဒါပေမယ့် သူဟာ မိခင်ကြီး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ပါတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်သို့ တဟုန်တိုး ရောက်သွားပါတော့တယ်။

ယခု ရွေးကောက်ပွဲမှာတော့ သူ့ အဘိုးနဲ့ မိခင်တို့ရဲ့ အမတ် အင်အား ရရှိမှု စံချိန်ကိုပင် ချိုးလိုက်နိုင်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကိုဦးဆောင် သွားမယ့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ အစိုးရခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်သို့ ကိုယ်ခြေနှံကိုယ် လှမ်းတက်သွားနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

ယနေ့ရာဂျစ်

ယခုအခါမှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ရဲ့အဖြစ်ဟာ တမ္ဘာကပင် ရင်သပ်အံ့ကြနေကြရပါပြီ။ အိန္ဒိယ မြည်သူ့အများစုကြီးဟာလည်း သူ ပြောသမျှ လိုက်နာ၊ သူဆိုသမျှ နားထောင်၊ သူ ဦးဆောင်ရာကို တက်ကြွ

၂၃၀ စောင်စောင်ဖြူး

စာ လိုက်နာကြမယ့် အခြေအနေမျိုးပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ကို ကြည့်ကြည့်ပြီး ရာဂျစ်ဟာ ချောလိုက်တာ၊ ခန့်လိုက်တာ၊ အသံကောင်း လိုက်တာ စသည်ဖြင့် ဖြစ်နေကြပြီလို့ပင် ယူဆနိုင်စရာ အကြောင်းများ ကို တွေ့နေရပါတယ်။

ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးစာရင်းဝင်

ယနေ့ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး [လောကမှာ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားနေ ကြတဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ထိပ်သီးကြီးများ စာရင်းကိုလည်းပဲ ရာဂျစ်ဟာ တဟုန်တိုး ဝင်ရောက် နေရာယူလိုက်သလိုပါပဲ။

ယနေ့ တကမ္ဘာလုံးမှာပဲ ရာဂျစ်ရဲ့နာမည်ကို ကြားနေရမှာပါပဲ။ တကမ္ဘာလုံးရဲ့ အာရုံစူးစိုက် ခံရမှုကိုလည်း သူဟာ ရရှိသွားခဲ့ပါတယ်။

သမိုင်းမရေးလို

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်လောက်တုန်းက သူတို့ ပါတီဝင် ရဲဘော်များ စုမိချိန်တချိန်မှာ ရာဂျစ်က “ကျွန်တော်ဟာ သမိုင်းကို ရေးတာထက် လေ့တာလိုတယ်” လို့ ဆိုခဲ့ပါသတဲ့။

သူ့ ဝါသနာ

သူ လူပျိုဘဝ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ တရင်နိုတီကောလိပ် (ကင်းဘရစ်) ကျောင်းနေစဉ်အခါက သူ့ရဲ့ စာအုပ်စင်မှာ သိပ္ပံစာအုပ်များ၊ အင်ဂျင် နီယာ ကျောင်းစာအုပ်များသာ တွေ့ရပါသတဲ့။

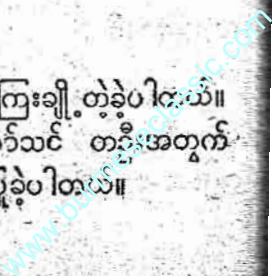
ရာဂျစ်ရဲ့ စာအုပ်စင်မှာ နိုင်ငံရေးစာအုပ်တို့၊ သမိုင်းစာအုပ်တို့ကို မတွေ့ခဲ့ရပါဘူးလို့ ထိုစဉ်က ကျောင်းနေဘက်များက ပြောကြပါတယ်။

သူ ထိုစဉ်က စိတ်ဝင်စားတာတွေကတော့ ဂျပ် (ဇ) တေးဂီတ တွေ၊ အနောက်တိုင်း တေးကြီး တွဲကြီးတွေ၊ လေယာဉ်ပျံ အကြောင်း တွေနဲ့ မိန်းမလှလေးတွေ ဖြစ်ပါသတဲ့။

အလုပ်လုပ်ပြီး ငွေရှာခဲ့ရသည်

သူအင်္ဂလန်မှာ ကျောင်းနေစဉ်က ငွေကြေးချို့တဲ့ခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်က အိန္ဒိယအစိုးရဟာ နိုင်ငံခြား ပညာတော်သင် တန်း အတွက် တနှစ်ကို ဒေါ်လာ ၂၀၀၀ ခန့်သာ ပေးပို့ခွင့် ပြုခဲ့ပါတယ်။

ဒုတိယအကြိမ်

၎င်းငွေအနက် သုံးပုံနှစ်ပုံကို ပညာသင်စရိတ်အတွက် ကုန်ကျခံရ
လို့ ရာဂျစ်ဟာလည်း ရာရာအလုပ်ကို လုပ်ပြီး အပိုင်ငွေ ရွာခဲ့ရပါသတဲ့။
မုန့်ဖုတ်ဆိုင် တဆိုင်မှာလည်း သူ့အလုပ် လုပ်ခဲ့ရပါတယ်။ ရေခဲမုန့်
လည်း ရောင်းခဲ့ရပါတယ်။ လမ်းမပေါ်က အလုပ်သမား တဦးအဖြစ်နဲ့
လည်း သူ့ဟာ ဝင်ငွေရွာခဲ့ရပါတယ်။

ယခုတော့

ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်သစ်ကူးအကြီးညမှာ သမ္မတကြီး ဇိုင်လ်ဆင်းရှဲ့ ရှေ့
မှောက်မှာ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီး ဝန်ကြီးချုပ်သစ်အဖြစ် အစိုးရအဖွဲ့ကို
သူ ဦးဆောင်ခဲ့ပါပြီ။
ကက်ဘိနက် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီး ၁၅ ဦးနဲ့ ပြည်နယ်ဝန်ကြီး
ချုပ်ပေါင်း ၃၉ ဦးတို့ဖြင့် ကျစ်လျစ်သော အစိုးရအဖွဲ့ကို သူဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး
ပါပြီ။

သီးသန့်ရုံးခန်း

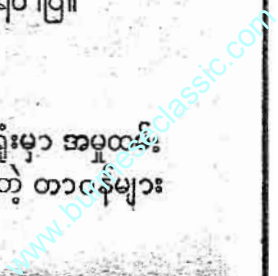
ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်ဟာ အစိုးရ ရုံးခန်းမှာ ရုံးထိုင်တဲ့ အပြင်
နယူးဒေလီမြို့မှာ သူ့အဘိုး (မိခင်နဲ့အဘိုး) နာမည်ကို ဂုဏ်ပြု အမည်
ပေးထားတဲ့ မိုတီလာနေရုံး လမ်းမကြီးပေါ်မှာ ရုံးခန်းတခု ဖွင့်လှစ်
ရုံးထိုင်ပါတယ်။ အဆိုပါ ရုံးခန်းသို့ သာမန် ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီ
အာဏာပိုင်များတော့ လာခွင့်မပြုပါဘဲ။ သူနဲ့ သူ့လက်ရုံးဖြစ်တဲ့ အနီး
ကပ် အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် သီးသန့် ဖြစ်ပါသတဲ့။

ရှေ့သို့

အိန္ဒိယ ပြည်သူများဟာ အစဉ်အလာ ကောင်းတဲ့၊ ရဲရင့်တည်ငြိမ်
တဲ့၊ ပညာအရည်အချင်း ပြည့်ဝတဲ့ ၂၀ ရာစုခေတ် နှောင်းပိုင်းမှာ
၂၁ ရာစု ခေတ်ဦးကို မျက်နှာမူပြီး ရှေ့သို့သာ ဦးတည် ချီတက်မယ့်
ခေါင်းဆောင်ကောင်း တဦးကိုဖြင့် မထင်မှတ်ပဲ ရရှိလို့ သွားခဲ့ပါပြီ။
ရဲရင့်ရင့် ပြတ်ပြတ်သားသား သန့်သန့်ရှင်းရှင်း လုပ်မယ့် အစိုးရ
အဖွဲ့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုများ ဟာလည်း စတင်ခဲ့တာကို တွေ့နေရပါပြီ။

သူ့လျှို သံသယဖြစ်မှု

ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၈ ရက်နေ့က ဝန်ကြီးချုပ် ရုံးမှာ အမှုထမ်း
ဆောင်နေတဲ့ သူများ အပါအဝင် ခုနစ်ဦးကို အရေးပါတဲ့ တာဝန်များ
ပေးကြည့်

၂၄၀ ဝဘင်ဝဘင်ဖြီး

ထမ်းဆောင်နေပြီး အမျိုးသား အကျိုး စီးပွားကို သစ္စာဖောက် သူလျှို လုပ်တယ်လို့ သံသယရှိမှုနဲ့ ဖမ်းဆီးလိုက်တဲ့အကြောင်း ဝန်ကြီးချုပ်က ပါလီမန် အစည်းအဝေးမှာ ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

၁၉၂၁၊ ၁၂၊ ၁၅ နေ့မှာတော့ နောက်ထပ် နှစ်ဦး ထပ်မံ ဖမ်းဆီး လိုက်ပြီး ရာဂျစ်ရဲ့ ထိပ်တန်း လက်ထောက်တစ်ဦးလည်း နှုတ်ထွက်သွားရ ပါတယ်။

**နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ စာ တိုးတက်ရမည်
၂၁ ရာစု အတွက် ကြိုတင် ပြင်ထား**

နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ စာ တိုးတက်ရေးအတွက် အလျင်အမြန် ဆောင်ရွက်သွားကြဖို့ တနိုင်ငံလုံးကို ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်က စတင် ဆော်ဩလိုက်ပါပြီ။

၁၅၊ ၁၂၊ ၁၅ ရက်နေ့ နယူးဒေလီမြို့မှာ အစိုးရ အဖွဲ့သစ် ဖွဲ့စည်း ပြီးတဲ့နောက် ပထမဆုံး လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ကျင်းပနေချိန်မှာ ယခုလို ဆော်ဩလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကွန်ဂရက် (အိုင်) ပါတီ အမတ်များချည်း ကြိုတင် ပြုလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေးမှာလည်း “အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ စက်မှု တော်လှန်ရေးမှာ အနှစ်သုံးရာ နောက်ကျ ကျန်နေပြီ ဖြစ်တယ်။ ခေတ်မီ နိုင်ငံကြီးများနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းနိုင်အောင် အချိန်အဟုန်မြှင့်ပြီး အမိ မလိုက်နိုင်လို့ရှိမယ့် ရာစုနှစ်များစွာ နောက်ကျ ကျန်ခဲ့မယ်” လို့ ဝန်ကြီးချုပ်က ပြောခဲ့ပါ တယ်။

“ယခု မိမိတို့ အနေဖြင့် အခွင့်အရေးကို လက်မလွှတ်ပဲ ၂၁ ရာစု အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ထားသင့်ကြောင်း” နဲ့လည်း နှိုးဆော်ခဲ့ပါ တယ်။

အပိုင်း (၁၀)

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်

လေယာဉ်ဦးစီးမှ နိုင်ငံ့ဦးစီးသို့

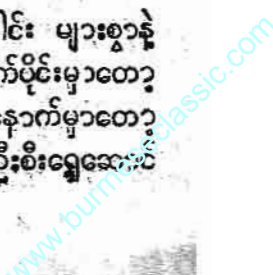
နယူး(စ)ဝစ်(ခ) သတင်းစာဆရာ အက်ဒဝပ်ဘားနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့စဉ် တုန်းက ဘားက လေယာဉ်ဦးစီးမှူး လုပ်ခဲ့စဉ်က အတွေ့အကြုံများဟာ အစိုးရအဖွဲ့ကို ဦးစီးတဲ့လုပ်ငန်းမှာ နှိုးနှယ်နိုင်သလားလို့ မေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်က 'လေယာဉ်ဦးစီးတဲ့ လုပ်ငန်းနဲ့ နိုင်ငံကို ဦးစီးရတဲ့ လုပ်ငန်းဟာ အချက် တော်တော်များများ ဆွေမျိုးတော်ပါတယ်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမှုမျိုး၊ ဦးစီးပုံကိုင်ရမှုမျိုးမှာလဲ တူညီနေပါတယ်တဲ့။ တကယ်လို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးကို လေယာဉ်ပျံကြီးတစ်စင်းလို့ သဘောထားပြီး ဦးစီးပုံကိုင် ခရီးနှင့်ရလျှင် လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဟာလဲ အချိန် အကြာကြီး ဖြစ်မှာပဲ' လို့ ပြန်ကြားခဲ့ပါတယ်။

ရာဂျစ်ရဲ့နက္ခတ်

အိန္ဒိယရဲ့နက္ခတ် ဟူးဗားများကလည်း ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ရဲ့ ဇာတာခွင်ကို အလျင်အမြန် တွက်ချက်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဟာ ပထမပိုင်းမှာ အခက်အခဲပေါင်း များစွာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာ ဖြစ်ပါသတဲ့။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလရဲ့ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ရဲရင့်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ပါလိမ့်မယ်တဲ့။ ထိုနောက်မှာတော့ နိုင်ငံကြီးကို ဆယ်နှစ်ဆယ်မိုးမျှ ချောချောမွတ်မွတ်နဲ့ ဦးစီးရွှေ့ဆောင် သွားပါလိမ့်မယ်တဲ့။

သို့သော်လည်း ခေတ်မီ အတွေးအခေါ်ကြီးမားတဲ့ ခေါင်းဆောင် သစ်ဟာ မဖြစ်သေးတာ၊ မဟုတ်သေးတာတွေကို အခိုင်အမာပြုပြီး ပြောဆိုတာကို လက်ခံမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ တချိန်သောအခါ သူ့ မိခင်ကြီး သက်ရှိထင်ရှားရှိချိန်က သူ့ မိခင်ကြီးကို သူ ပြောဆို သတိပေးခဲ့ဖူးတဲ့ 'အမေဟာ ၂၀ရာစု လူသားပါ၊ ကျောက်ခေတ်လူသား မဟုတ်ပါဘူး' ဆိုတာကို သတိရဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်တဲ့။

ဂေၤရခါးစတန်းတဲ့

အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘင်္ဂလားဒေသရှိ မြောက်ပိုင်းမှာ ဂေၤရခါးအမျိုး သား အများစု နေထိုင်ကြပါတယ်။ သူတို့စုစည်းရာ ဗဟိုချက်မဌာနက တော့ ကမ္ဘာကျော် ဒါဂျီလင်း တောင်ပေါ်မြို့တော်ပါပဲ။

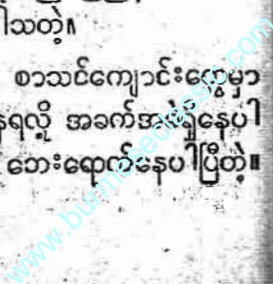
အိန္ဒိယမှာတော့ ဒါဂျီလင်းဟာ တောင်တန်းများရှိ မိဖုရားဆိုပြီး နာမည်ကျော်ပါတယ်။ အလွန်လှပသော တောင်ပေါ်စခန်းမြို့ကြီးပါပဲ။ ယခုအခါမှာတော့ ဒါဂျီလင်း အပါအဝင် ဘင်္ဂလားဒေသ မြောက်ပိုင်း ဟာ အနောက်ဘင်္ဂလားဒေသ ပြည်နယ်အစိုးရရှိ အုပ်ချုပ်မှုလက်အောက် မှာ ကျရောက်နေပါတယ်။ ဘင်္ဂါလီဘာသာစကားနဲ့ ဟင်ဒီဘာသာ စကား လွှမ်းမိုးပါတယ်။

၁၉၀၇ ခုနှစ် (မြတ်ဗျာတို့ကြီးစိုးစဉ်) အချိန်ကတည်းက တောင် ပေါ်သား ခေါင်းဆောင်များက ဘင်္ဂလား မြောက်ပိုင်းကို သီးခြား အုပ်ချုပ်ရေးပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ကြပါသတဲ့။

၁၉၄၃ ခုနှစ်မှာတော့ 'ဂေၤရခါးလိ(ဂ)' ဆိုပြီးတော့ ဂေၤရခါး အမျိုးသားတို့က အဖွဲ့အစည်းတခု ထူထောင်ပေါ်တယ်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်မှာတော့ အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်ထဲကနေပြီး တော့ ဘင်္ဂလားဒေသရှိ မြောက်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ဒါဂျီလင်းမြို့ အပါအဝင် တောင်တန်းဒေသများကို 'ဂေၤရခါးစတန်း' ဆိုပြီး သီးခြားပြည်နယ် ထူထောင်ပေးဖို့ တောင်းဆိုချက်များ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ရှိမိခင် ဘာသာစကားဖြစ်တဲ့ နိပေါလ် ဘာသာစကားကိုလည်း ပြည်နယ်ဘာသာ စကားအဖြစ် အဓိကထားစေချင်တဲ့ဆန္ဒ ရှိကြပါသတဲ့။

ယခုအခါမှာ သူတို့ရှိ ကလေးတွေဟာ စာသင်ကျောင်းတွေမှာ ဘင်္ဂါလီနဲ့ ဟင်ဒီဘာသာစကားနဲ့ သင်ကြားနေရလို့ အခက်အခဲရှိနေပါ သတဲ့။ သူတို့ရှိ ပင်ရင်းဘာသာစကားကတော့ 'ဘေးရောက်နေပါပြီတဲ့။

အင်ဒိုရာ ဝန်ထုပ်ကြိုမှုနှင့် အင်ဒိုအကြမ်းဖက်သမားများ ၅၅၄

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၁၂၀ ခန့်ကတည်းက မြိတိသျှတို့ တည်ထောင် သွားခဲ့တဲ့ လက်ဖက်ခြောက်စိုက်ခင်းကြီးများဟာ ဒါဂျီလင်ဒေသတဝှမ်း ဖြစ်တဲ့ တောင်တန်းဒေသများမှာ အကြီးအကျယ် ဖြစ်ထွန်းခဲ့ဖူးပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ အနောက်ဘက်လားပြည်နယ် အစိုးရရဲ့ လက် အောက်မှာ လက်ဖက်ခြောက်လုပ်ငန်းများ အကြီးအကျယ် ကျဆင်းခဲ့ပြီး အလုပ်လက်မဲ့များလည်း အလွန်ပင် များပြားနေပါပြီတဲ့။

အနောက်ဘက်လားအစိုးရရဲ့ တောင်တန်းဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီး ဒါဝါလားမားကလည်း အလုပ်လက်မဲ့ရာခိုင်နှုန်းဟာ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ကနေ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်လာတာ အမှန်ပါပဲလို့ ဝန်ခံ ပြော ကြားခဲ့ပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ လေးနှစ်အတွင်းမှာပဲ လက်ဖက်ခြောက် ဥယျာဉ်ကြီး ပေါင်း ၁၀ ဥယျာဉ်လုပ်ငန်း ရပ်စဲသွားခဲ့ပါတယ်တဲ့။ ထို့ကြောင့် ဒါဂျီလင်ရဲ့ စီးပွားရေးဟာများစွာ နှစ်နာသွားခဲ့ရပါသတဲ့။

မြောက်ဘက်လား တက္ကသိုလ်ကိုလဲ ဒါဂျီလင်မြို့တော်မှာ မထားပဲ အဘယ်ကြောင့် မြေပြန့်မှာသွားပြီး တည်ထားခဲ့ရသလဲ ဆိုတာကိုလဲ ဂေဂါရားလီ(ဂ)ခေါင်းဆောင်များက သိလိုလှပါသတဲ့။

သွေးထွက်သံယို မဖြစ်ချင်ပါတဲ့

ဂေဂါရားစတန်းလို့ခေါ်တဲ့ သီးခြားပြည်နယ်ရယူရေး ကိစ္စကို ပါလီမန်စက်ဝန်းအတွင်းကပဲ ပြောဆိုရယူလိုပြီး သွေးထွက်သံယိုမှုများ၊ အကြမ်းဖက်မှုများနဲ့တော့ မရယူလိုပါဘူးလို့ ဂေဂါရားလီ(ဂ)က ဆိုပါ တယ်။ (၁၉၈၃-၉၄ နှစ် ဝါရီထုတ် အိန္ဒိယအပတ်စဉ် ရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်းမှ)

အင်ဒိုရာအလောင်းကိုခွဲစိတ် ခုတ်ရာပေါင်း(၃၂)ချက် တွေရ

အင်ဒိုရာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှု ခံရစဉ်အချိန် ကျည်ဆန် ခုတ်ချက် ထက် မနည်း ထိမှန်ခဲ့တယ်။ ၎င်းအနက် ဝမ်းဗိုက်မှာ သိုးချက်နဲ့ နှလုံး သားမှာ တချက် ထိမှန်သွားခဲ့ကြောင်း ထိုစဉ်က ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ (TIME မဂ္ဂဇင်း) မှာ ဖော်ပြပါရှိခဲ့ပါတယ်။

သို့သော်လည်း လုပ်ကြံမှုကြီးကို ယခုတိုင် တနှစ်ခန့် ဆက်လက် စစ်ဆေးနေဆဲ ဖြစ်ပြီး၊ လုပ်ကြံမှု စစ်ဆေးတဲ့ အထူးခုံရုံးမှာ မှုခင်းဘက် ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်ကြီး တီအယ်လ်ဒေါ့ဂ်ရာက အင်ဒိုရာရဲ့ ရုပ်အလောင်းကို ခွဲစိတ်စစ်ဆေးတဲ့အခါမှာ သေနတ်ဒဏ်ရာပေါင်း ၃၂ ချက်ထက်မနည်း ထိမှန်ခဲ့ထားရတာကို တွေ့ရှိရတဲ့အကြောင်း ထွက်ဆိုသွားခဲ့ပါတယ်။

ကျည်မှန်ဒဏ်ရာများ

အင်ဒိုရာရဲ့ ရုပ်အလောင်းကို နှစ်နာရီခွဲ ကြာမြင့်အောင်ပင် ခွဲစိတ် စစ်ဆေးခဲ့ပြီး၊ ညာလက်နဲ့ခြေထောက်မှာ ဒဏ်ရာနှစ်ချက်၊ ကျောဘက်နဲ့ အခြား လက်ခြေများမှာလဲ ကျည်မှန်ဒဏ်ရာများ တွေ့ခဲ့ရကြောင်း ဆိုပါတယ်။ ကျန်ဒဏ်ရာတွေကတော့ ခန္ဓာကိုယ် တဝန်းလုံး နေရာအနှံ့အပြား မှာ ဖြစ်ပါသတဲ့။

ဆတ်ဝမ်းဆင်းနဲ့ အခြား ဆစ်ခီနှစ်ဦး

စုစုပေါင်း ဆစ်ခီအမျိုးသား သုံးဦးကို နယူးဒေလီ အကျဉ်း ထောင် အတွင်းမှာ ထိပ်တန်းလုံခြုံရေး အစီအစဉ်များနဲ့ အထူးတရားရုံး ဖွင့်ပြီး ဆက်လက်စစ်ဆေးဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ (အထက်ပါ သတင်းကို ၁၉၈၅ ဇူလိုင် ၁၈ နေ့စွဲနဲ့ အင်အေဘီ၊ ရိုက်တာတိုက် ထုတ်ပြန်ပြီး၊ ၂၀၁၇၊ ၈၅ နေ့ထုတ် ဗိုလ်တထောင်မှာ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။)

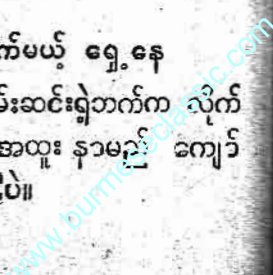
အခြားလူသတ်သမားတဦးရဲ့ တိုက်တွန်းမှုကြောင့်

အင်ဒိုရာကို လုပ်ကြံဖို့အတွက် အခြား လူသတ်သမားတဦးရဲ့ တိုက်တွန်းမှုကို မိမိခံယူခဲ့ရပါတယ်လို့ ဆတ်ဝမ်းဆင်းက ထွက်ဆိုပါတဲ့၊ ဒီကိစ္စမှာ နိုင်ငံခြား ပယောဂ ပါမပါကိုတော့ မိမိ မသိပါဘူးတဲ့။

ဆတ်ဝမ်းဆင်းနဲ့အတူ လုပ်ကြံမှု အမှုတံ့ထဲမှာ ပူးတွဲပြီး ရုံးတွင် တရားစွဲ စစ်ဆေးခံနေရတဲ့ အခြား ဆစ်ခီအမျိုးသား နှစ်ဦးကတော့ ဘဲလ်ဘာဆင်းနဲ့ ခေဟာဆင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

“ပရန်နတ်လာခီး” ဆတ်ဝမ်းဆင်းဘက်က လိုက်မယ့် ရှေ့နေ

လုပ်ကြံမှုကြီးရဲ့ အဓိက တရားခံ ဆတ်ဝမ်းဆင်းရဲ့ဘက်က လိုက် မယ့် ရှေ့နေကတော့ အိန္ဒိယ ရှေ့နေ လောကမှာ အထူး နာမည် ကျော် ကြားပြီး သမ္မာရင့်တဲ့ ပရန်နတ်လာခီး ဆိုသူပါ။

ကျွန်တော်ဟာ ဒီအမှုကြီးကို အချိန်ယူ စဉ်းစားပြီးမှ လက်ခံခဲ့တာပါ။ ဒီအမှုဟာ ရိုးရိုး လူသတ်မှု မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ လုပ်ကြံမှု ဖြစ်နေပါတယ်။

ယနေ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးရဲ့ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးရန်ကိစ္စဟာ အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။

ရွှေဘုရားကျောင်း စစ်ဆင်ရေးကိစ္စမျိုးဟာ လုံးဝရှောင်ရှားရမယ့် ကိစ္စဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီအမှုမှာ ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်လို့ ရှေ့နေကြီး ပရန်နတ်လာခီးက ဆိုပါတယ်။ (၁၉၈၅ မတ်လထုတ် အိန္ဒိယအပတ်စဉ် ရုပ်စုံ မဂ္ဂဇင်းကြီးမှ)

ဖမ်းထားတဲ့သတင်းစာဆရာ ပြန်လွှတ်

ဆစ်ဒီတို့ရဲ့ ဘာသာရေးမြို့နို့ ရွှေကျောင်းတော်ရှိတဲ့ အမ်မရစ်ဆာမြို့မှာ ကနေဒါ သတင်းစာဆရာတစ်ဦးကို ရဲတပ်ဖွဲ့က တွေ့ရှိပြီး ဖမ်းဆီးခဲ့ပါသတဲ့။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်အတွင်းကို နိုင်ငံခြားသားများ မဝင်ရလို့ဆိုပြီး အိန္ဒိယအစိုးရက ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားခဲ့ပါတယ်။ အခုတော့ ကနေဒါ သတင်းစာ ဆရာက ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ထဲကို ခိုးဝင်လာရုံသာ မကသေးပဲ အမ်မရစ်ဆာမြို့ထဲကိုပင် ရောက်နေခဲ့ပါပေ။ သူ့နာမည်က ယိုနသန်မန်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ရဲတပ်ဖွဲ့က သူ့ကို ပြန်လွှတ်လိုက်ပါသတဲ့။

ဆစ်ဒီတို့ကို ရာဂျစ်အကာအကွယ်ပေးမည်

ဆစ်ဒီအများစု နေထိုင်တဲ့ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်အရေးကို မိမိရဲ့အစိုးရအနေနဲ့ ထိပ်တန်း ဦးစားပေး ဖြေရှင်းပေးမည်။ ၎င်း ကိစ္စအတွက် ကော်မတီတစ်ရပ်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပြီးပြီ။

ဆစ်ဒီအမျိုးသားများဟာ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရယူခဲ့ရာမှာပင် ထိန်းသိမ်းရာမှာပါ သူ့ရဲ့ကောင်း ပီသစွာ ပါဝင်ခဲ့သူများဖြစ်တဲ့အတွက် ၎င်းတို့ရဲ့ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်ဥစ္စာများကို အကာအကွယ်ရရှိရန် မိမိအာမခံသည်လို့ ယခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့ကတည်းက ရာဂျစ်ဟာ အိန္ဒိယအသံလွှင့်ဌာနနဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားကနေ တဆင့် ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ပန်ဂျပ်ခရီးသွားကန့်သတ်မှုလျော့

‘ပန်ဂျပ် ပြည်နယ်မှာ ခရီးသွား ကန့်သတ် ချုပ်ချယ်မှုများကို အစိုးရက လျော့ပေါ့ပေးလိုက်ပြီး ဆစ်ဒ်အများစုနေထိုင်တဲ့ အဆိုပါ ပြည်နယ်မှာ ပြန်လည်အေးချမ်းလာနေပြီလို့အစိုးရက ယူဆပုံရတယ်’ လို့လဲ ၁၁၊ ၈၊ ၈၅ နေ့ထုတ် ဗိုလ်စာထောင်သတင်းစာမှာ ပါရှိပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ရှဲ နိုင်ငံခြားခရီး

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်ဟာ အမေရိကန်ကို အလည်အပတ် သွားရောက်မယ်လို့ ကြေငြာထားခဲ့ပါတယ်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလထဲမှာတော့ ရာဂျစ် အမေရိကန်ကိုလာယင် လုပ်ကြံရန် ပြင်ဆင်ကြတဲ့ အမေရိကန်ရောက် ဆစ်ဒ်အကြမ်းဖက်သမား တစုကို အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးက သိရှိဖော်ထုတ် အရေးယူခဲ့ ပါတယ်။

အမေရိကန်အစိုးရက အိန္ဒိယအစိုးရထံသို့ အဆိုပါသတင်းများကို ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ရာဂျစ်ကတော့ ယခင်စီစဉ်ချက်များအတိုင်းပဲ သူ အလည်လာမယ်လို့ ပြန်ကြားခဲ့သတဲ့။

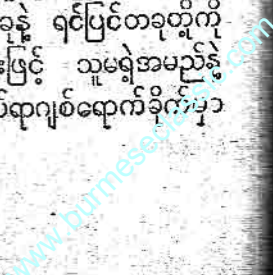
အိန္ဒိယလတ်တော်မှာလည်း ရာဂျစ်က ‘လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများ ဟာ ဒီမိုကရေစီရဲ့ မျက်နှာကိုသက်သက်အိုးမဲသုတ်သလိုပါပဲ၊ ဒီလိုကိစ္စ မျိုးတွေ ချုပ်ငြိမ်းစေရမယ်’လို့ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဆိုဗီယက်သို့ အလှည့်သွား

၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၂၆ ရက်နေ့အထိ ရာဂျစ်ဟာ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံကို ဦးစွာ အလည်သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဆိုဗီယက် ထိပ်တန်း ခေါင်းဆောင်ကြီးများကလည်း တခမ်း တနား ကြိုဆိုညွှန်ကြားတာပဲ။

ကရင်မလင် နန်းတော်ကြီးထဲမှာလည်း အထူးဂုဏ်ပြု ညွှန်ခံခဲ့ကြ ပါသတဲ့။ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ စာကြည့်တိုက်တခုနဲ့ ရင်ပြင်တခုတို့ကို လည်း ကွယ်လွန်သူ အင်ဒီရာကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် သူမရဲ့အမည်နဲ့ မှည့်ခေါ်စေတဲ့ အခမ်းအနားများကို ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ရောက်ခိုက်မှာ ကျင်းပခဲ့ကြပါတယ်။

စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ သိပ္ပံပညာနဲ့ စက်မှုအတတ်ပညာ များမှာလဲ နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြဖို့ သဘောတူညီချက်စာချုပ် များကို ချုပ်ဆိုကြပါသတဲ့။

ငါးနိုင်ငံခရီး

၁၉၈၅ ခု ဇွန်လထဲမှာတော့ ယခင်က စီစဉ်ထားတဲ့အတိုင်း အမေရိကန်ပြည် အပါအဝင် ငါးနိုင်ငံသို့ ရာဂျစ် ခရီးဆန်းခဲ့ပါတယ်။

အီဂျစ်ပြည် ကိုင်ရိုမြို့မှာ အီဂျစ်သမ္မတ မူဘာရက်နဲ့ ဆွေးနွေး ပါတယ်။

ပါလက်စတိုင်းတို့အား ရာဂျစ်ထောက်ခံ

အိန္ဒိယက ပါလက်စတိုင်းတို့အား ထောက်ခံကြောင်းနဲ့ ၁၉၆၇ ခုနှစ် အရှေ့အလယ်ပိုင်း စစ်ပွဲအတွင်းမှာ သိမ်းပိုက်ခဲ့တဲ့ အာရပ်နယ်မြေ အားလုံးတို့မှ တပ်ဖွဲ့များကို ရုပ်သိမ်းဖို့ အစွဲရေးနိုင်ငံအား တိုက်တွန်း ပါတယ်လို့ ကိုင်ရိုဆွေးနွေးပွဲမှာ ရာဂျစ်ကထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

အမေရိကန်မှာ

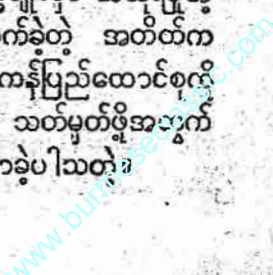
ယခင်က အစီအစဉ်အတိုင်းပဲ ရာဂျစ် အမေရိကန်ပြည်ကို အလည် ရောက်လာပါတယ်။

‘လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ တန်းတူ ညီမျှမှုဆိုသည်မှာလည်း မရှိမဖြစ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း’ စသည်ဖြင့် သမ္မတ ရေဂင်နဲ့ တွေ့စဉ်မှာ ပြောကြားခဲ့ပါသတဲ့။

သတင်းလောက်များနဲ့ တွေ့တော့လဲပဲ

‘အမေရိကန်ပြည်က သဘောမတူတဲ့ ပဋိပက္ခမျိုးမှာ အသုံးပြုတဲ့ လက်နက်များအတွက် အပိုပစ္စည်းများ ဖြတ်တောက်ခဲ့တဲ့ အတိတ်က အတွေ့အကြုံများရှိခဲ့ကြောင်း၊ သို့ကြောင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ လက်နက်ဆင်း နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ဖို့အတွက် အချိန်အနည်းငယ် ယူရပါဦးမယ်’ လို့ ရာဂျစ်က ပြောခဲ့ပါသတဲ့။

(အင်အေဘီ၊ ရိုက်တာနှင့် ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ)

ငါးနိုင်ငံခရီးမှာ ရာဂျစ်ဟာ ပြင်သစ်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနဲ့ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့ကိုလည်း သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ငွေမည်းများကို အစိုးရက ဖော်ထုတ်သွားမည်

တိုင်းပြည်သို့ အခွန်ထမ်းဆောင်ခြင်းမရှိပဲ ပုဂ္ဂလိက ဝိသမလောဘ သမားများရှေ့ လက်ထဲမှာ ငွေမည်းများဟာ ကြောက်ခမန်းလိလိပင် ရှိနေပါသတဲ့။ ၁၉၈၄ ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း အိန္ဒိယပြည်အတွင်းမှာ လှည့်ပတ်သုံးစွဲနေတဲ့ ငွေမည်းများဟာ ရှုပီးငွေ သန်း ၃၆၀၀၀၀၊ ဒေါ်လာငွေနဲ့ဆိုယင်တော့ သန်း ၃၁၀၀၀ ဖိုးတောင်မှပဲ ရှိနေပါသတဲ့။

အဲဒီငွေမည်းများကို အသုံးပြုပြီး နည်းမျိုးစုံနဲ့ စီးပွားရေး သောင်းကျန်းသူ ဝိသမလောဘသမားများကြောင့် နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ် ရေးနဲ့ ပြည်သူများရှေ့ လူနေမှုစနစ်များကိုပါ များစွာ ထိခိုက်လှပါတယ်။

အစိုးရကတော့ အဲဒီငွေမည်းများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖော်ထုတ် အရေးယူသွားမယ်လို့ ဆိုနေပါတယ်။

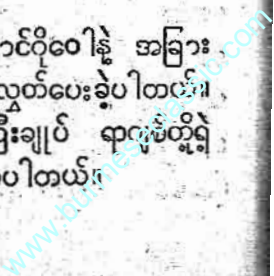
ဆိုဗီယက်လေယာဉ်များစတင်သုံး

ဆိုဗီယက်တို့ထုတ်လုပ်တဲ့ ခေတ်မီဆန်းပြားလှသည်ဆိုတဲ့ တာဘို ဂျက် ပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်ကြီးများကို အိန္ဒိယလေတပ်က ယခုအခါ မှာ အသုံးပြုနေပါပြီ။ အဆိုပါလေယာဉ်များ စတင်အသုံးပြုတဲ့ အခမ်း အနားကို ၁၉၈၅ ဇူလိုင်လလယ်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး နာရာဆင်ဟာရောင်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ခဲ့သပ။

လောင်ဂိုဝေ ၇ ကိုလုပ်ကြံမှု

အင်ဒီရာအစိုးရလက်ထက် ၁၉၈၄ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်းမှာဖြစ်ပွား ခဲ့တဲ့ ရွှေဘုရားကျောင်း တိုက်ပွဲအတွင်းမှာ အာကာလီဒါ (ရ) ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဟာချန်ဆင်းလောင်ဂိုဝေ ၇ အခြား ဆစ်ခီခေါင်းဆောင် အများအပြား ဖမ်းဆီးအရေးယူခြင်း ခံခဲ့ကြရပါတယ်။

၁၉၈၅ခုနှစ် မတ်လအတွင်းမှာတော့ လောင်ဂိုဝေ ၇ အခြား ဆစ်ခီခေါင်းဆောင် ခုနစ်ဦးကို အစိုးရက ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဇူလိုင်လကုန်ခါနီးမှာတော့ လောင်ဂိုဝေ ၇ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ်တို့ရှိ ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်များ ပေါက်ဖွားလာပါတယ်။

၁၉၈၅ခု ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်မှာတော့ ဆန်ခဲ အာကာလီဒါ(ရ) ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဟာချန်ဆင်းလောင်ဂိုဝေါဟာ ဆန်ခဲအမျိုးသား အကြမ်းဖက်သမားလူငယ် ၃ ဦးရဲ့ အနီးကပ် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကို ခံလိုက်ရပါတော့တယ်။ (Time မဂ္ဂဇင်းက လူငယ် ၃ဦးလို့ ဖော်ပြပြီး Newsweek ကတော့ ၄ဦးလို့ ဆိုပါတယ်။)

လောင်ဂိုဝေါကို လုပ်ကြံသူများအနက် ဟာမင်ဒါဆင်းနဲ့ ဂီယန်ဆင်း ဆိုသူ လူငယ်နှစ်ဦးကို လက်ရမိပါတယ်။ ဂျာနေဆင်း ဆိုသူကတော့ လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးသွားပါတယ်။ သူတို့ဟာ အသက် ၂၀ကျော် လူငယ်များသာ ဖြစ်ကြမိသတဲ့။

ဂျာနေဆင်းကိုမိလျှင် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀၀

ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားတဲ့ ဂျာနေဆင်းရဲ့ ဦးခေါင်းကို ရရှိလျှင် ဒေါ်လာ သောင်းငါးထောင် ပေးမည်လို့ အစိုးရက ဆုငွေထုတ်ထားပါတယ်။ (12-9-85 Time မှ)

လောင်ဂိုဝေါနေရာကို ဆက်ခံသူ

လောင်ဂိုဝေါကွယ်လွန်ပြီး ငါးရက်အကြာမှာတော့ အသက် ၆၀ အရွယ်ရှိပြီး ရွှေနေဟောင်းတဦး ဖြစ်တဲ့ ဆာဂျစ်ဆင်းဘာနာလာကို အာကာလီဒါ(ရ)ပါတီရဲ့ ယာယီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်လိုက်ကြပါတယ်။

ကျည်ကာ အင်္ကျီဝတ်ပါလားတဲ့

အာကာလီဒါ(ရ)ရဲ့ ယာယီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာသူ ဆာဂျစ်ဆင်းရဲ့ လျှို့ဝှက်ရေးအတွက် ဗဟိုအစိုးရက အဆင့်အမြင့်ဆုံး သတ်မှတ်ပေးထားပါသတဲ့။ ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်လို့ ကျည်ကာအင်္ကျီဝတ်ဆင်ဖို့ကိုလည်း အကြံပြုထားပါသတဲ့။

နယူးဒေလီမြို့သားများကို အကူအညီတောင်း

ရာဇဝတ်မှုခင်းများ မြင့်မားမှု ထိန်းချုပ်ဖို့အတွက် နယူးဒေလီ မြို့သားအချို့ကို အထူး ရဲအရာရှိများအဖြစ် တာဝန်ပေးသွားမည်။ သံသယရှိသူများကို ဖမ်းဆီးဖို့ အခွင့်အာဏာများလည်း အပ်နှင်းသွားမည်။ ရဲအရာရှိအဖြစ် ထမ်းဆောင်ဖို့ သင့်တော်သူများကို မြို့သူမြို့သား များက ရွေးပေးပါလို့လည်း သက်ဆိုင်ရာက မေတ္တာရပ်ခံထားတယ်လို့ အိန္ဒိယသတင်းဌာနဖြစ်တဲ့(ပီတီအိုင်)က ၁၉၈၅ခု စက်တင်ဘာလ ၂ ရက် နေ့မှာ သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

လုပ်ကြံသူနှိုင်း... သို့မဟုတ်

ဆတ်ဝမ်းဆင်း၊ ဘဲ(လ)ဘာဆင်းနဲ့ ခေဟာဆင်းအိသေဒဏ်....

၁၉၈၆ ခု ဇန်နဝါရီ ၂၂ ရက်မှာတော့ အင်ဒိုရာဂန္ဓီ လုပ်ကြံခံရမှုကြီးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ 'ဆတ်ဝမ်းဆင်း' ကို ဒေလီတရားရုံးတော်က သေဒဏ် ကျခံစေရန် အပြစ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဆတ်ဝမ်းဆင်းဟာ အသက် (၂၂) နှစ်သာရှိသေးတဲ့ ဆစ်ခီအမျိုးသား လူငယ်တဦးပါ။ ယခင်ကတော့ သူဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ ကိုယ်ရံတော်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အိန္ဒိယရဲတပ်ဖွဲ့ကလာတဲ့ သာမန်ရဲတပ်သားအဆင့် ရှိသူပါပဲ။

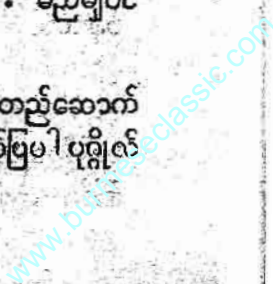
ဆတ်ဝမ်းဆင်းဟာ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒိုရာကို မောင်းပြန်စတန်းသေနတ်နဲ့ ကျည်တက်ကပ်ကန် အတောင့် ၃၀ ခန့် ပစ်ခတ်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ကြံသူပေပါ။ အင်ဒိုရာဂန္ဓီကို သူမရဲ့ နေအိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမှာပဲ လုပ်ကြံခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဘဲ(လ)ဘာဆင်း အသက်(၄၃)နှစ်ကတော့ ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ကြံသူမဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း သူဟာ လုပ်ကြံမှုမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့သူလို့ ဆိုပါတယ်။ ဘဲ(လ)ဘာဆင်းဟာလည်း ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒိုရာရဲ့ သက်တော်စောင့် ဆစ်ခီ အမျိုးသားတဦးပါပဲ။

ခေဟာဆင်းကတော့ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အရပ်သား ဝန်ထမ်းဆစ်ခီအမျိုးသား အိမ်တော်စေတဦးပါပဲ။ သူလည်း လုပ်ကြံမှုမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သူကတော့ အသက် (၅၀) ရှိပါပြီ။

အိန္ဒိယရဲ့ နာမည်ကျော်ရှေ့နေကြီး ပရာနတ်လာခီး မည်မျှပင် ကြိုးပမ်းခုခံ လျှောက်လဲခဲ့ပေမယ့် မရတော့ပါ။

ဒေလီမြို့က စိဟာ အကျဉ်းထောင်တွင်းမှာ ယာယီတည်ဆောက်ထားပြီး အမှုစစ်ဆေးနေတဲ့ အထူးတရားရုံးက အထက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ် သုံးဦးစလုံးကို သေဒဏ်ချမှတ် အပြစ်ပေးခဲ့ပါပြီ။

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာဟာ ၁၉၈၄ အောက်တိုဘာ ၃၁ ရက်မှာ လုပ်ကြံခံရပါတယ်။ နောက် ၇ လခန့်အကြာ ၁၉၈၅ မေလ ၁၃ ရက် မှာ အထူးတရားရုံးဖွင့်လှစ်ပြီး ဆတ်ဝမ်းဆင်းတို့ကို ရုံးတင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၄၇ ရက် ကြာမြင့်အောင် စစ်ဆေးခဲ့ပြီး နောက်တပတ်အကြာ ၁၉၈၆ ဇန်နဝါရီ ၂၂ ရက်မှာ အမိန့် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းပါပဲ။

တီဟာ အကျဉ်းထောင်အတွင်းက အထူးတရားရုံးကို ကျည်ဒဏ်ခံ မှန်များနဲ့ ကာရံထားခဲ့ပြီး တရားသူကြီးမာဟက်(ရှ)ချန်ဒရာက စာမျက်နှာ (၂၆၀) ရှိတဲ့ စီရင်ချက်ကြီးကို ဖတ်ကြားပြီး သေဒဏ်ပေးခဲ့ပါ သတဲ့။

အိန္ဒိယရှိ တည်ဆဲ တရားဥပဒေ ကျင့်ထုံးများအရ သေဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံရသူများကို မသေမချင်း ကြိုးပေး ကွပ်မျက်ရမှာပဲ ဖြစ် ပါတယ်။

ဘာကေဒါဝန်

ဒါဝန်ဟာ စာရေးကလေးအဖြစ် ဘဝခရီးကို စတင် လျှောက် လှမ်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ထို့နောက် ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ ရဲ့ ထံပါးမှာ လက်ရေးတို့ လက်နှိပ်စက် စာရေးကြီး ဖြစ်လာပါတယ်။ ထူးချွန် ထက် မြက်တဲ့ အရည်အသွေးများနဲ့ ပြည့်စုံပါတယ်။ သို့ကြောင့် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှာတော့ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အထက်တန်း ကိုယ်ရေးအထူးအရာရှိ ဖြစ် လာခဲ့ရပါသတဲ့။

သူ့ရဲ့ ဓာထူးတာဝန်အရ ဒါဝန်ဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့အပါးမှာ အမြဲ လိုပင် ရှိနေရသူမို့ အစိုးရစည်းဝိုင်းအတွင်းမှ ကိစ္စပေါင်း သောင်းခြောက် ထောင်ကို နေ့စဉ် တွေ့နေ သိနေ ဆက်ဆံနေခဲ့ရပါတယ်။

ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာ လုပ်ကြံခံရချိန်မှာတောင်မှပဲ ဒါဝန်ဟာ နောက်ပါးက ကပ်လျက်သား ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကို သေနတ်ကျည်မမှန် ခဲ့တာကိုပင် ကံကောင်း ထောက်မတယ်လို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ အင်ဒီရာ အား သေနတ်ကျည်ဆန်များ ထိမှန်သွားပြီးနောက် ဆေးရုံသို့ ဦးဆောင် တင်ပို့ခဲ့သူဟာလည်း ဒါဝန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ကြံမှုကြီးမှာလည်း သူဟာ အဓိက မျက်မြင်သက်သေတဦး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

ရာဂျစ် အရေးပေါ်ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ရာဂျစ်ဟာ ဒါဝန်ကို သူ့ရာထူးက ဖယ်ရှားရွှေ့ပြောင်းရဲမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ခန့်မှန်းသူများက ခန့်မှန်းခဲ့ကြပါသတဲ့။

သို့သော်လည်း ၁၉၈၅ ခု ဒီဇင်ဘာ လကုန်းပိုင်း အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပြီးစီးတဲ့နောက် ၁၉၈၆ ခုနှစ်ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှာတော့ ယခင်က ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာရဲ့ အထက်တန်းအထူးကိုယ်ရေးလက်ထောက် ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဒါဝန်ထံသို့ အလုပ်မှခွင့်ရက်ရှည်ယူရန် ညွှန်ကြားချက် ရောက်ရှိလာခဲ့ပါတော့တယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ဒါဝန်ကို သူ့ရာထူးမှ အပြီးအပိုင် နုတ်ထွက်ခွင့်ပြုလိုက်တော့တာပါ။ ဒါဝန်ကလည်း စိတ်ပါလက်ပါ လက်ခံခဲ့ပါသတဲ့။

အင်ဒီရာရဲ့စဉ် ကာလတုန်းကဆိုလျှင် အစိုးရ ထိပ်သီးပိုင်းဟာ ဒါဝန် ကို ကျော်လွှားပြီး ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဆက်ဆံခွင့်မရတဲ့အတွက် ညည်းညူကြပါတယ်။ လူထု အဖွဲ့အစည်း ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ထောက်လှမ်းရေး အကြီးအကဲများ၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ အစရှိသည်တို့ဟာလည်း သူတို့ရဲ့ အစီရင်ခံစာများကို ဒါဝန်ထံမှ တဆင့်သာလျှင် ဝန်ကြီးချုပ်ထံ တင်သွင်းကြရပါသတဲ့။ အမိန့် ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း ဒါဝန်ထံမှတဆင့်သာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့ကြပါသတဲ့။

ဝန်ကြီးချုပ် စီစဉ်တဲ့အတိုင်း သူ့ရဲ့ လူယုံ အထက်တန်းအရာရှိကြီးတိုင်းက ဆောင်ရွက်ခဲ့တာမျိုးလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် ဒါဝန်ဟာ အတွင်းရေး အပြင်ရေး အမြောက်အမြားကို သိရှိထားပြီး ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ ကျန်ထိပ်ပိုင်းပုဂ္ဂိုလ်တချို့ကြားမှာ ကန့်လန့်ကန့်လန့် ဖြစ်နေတာမို့ သူ့ကို မနှစ်သက်သူများလည်း ရှိပါတယ်။ တချို့ကတော့လည်း ဒါဝန်ရဲ့ အရှိန်အဝါကို လန့်ကြပါတယ်။

ယခုတော့ ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်နဲ့ သူ့ရဲ့ အနီးကပ်လူငယ် လက်ရုံးခေါင်းဆောင်များရဲ့ အကြားမှာ ဒါဝန် နေရာမရတော့ပါ။ တချို့ကတော့လည်း ဒါဝန်ဟာ လိုတာထက်ပိုပြီး သိထားတဲ့ အချက်တွေ ရှိနေတဲ့အတွက် ရာဂျစ်က ဒါဝန်ကို ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။

အိန္ဒိယ အပတ်စဉ်ရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း ကြီးကလည်း ဒါဝန်ရဲ့ အကြောင်းကို လိုတာထက် ပိုဆီနေသူ ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ဆောင်းပါးတစောင် ဆက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

၅၅၄ စောင်စောင်ပြိုင်

ရာထူးမှ ထွက်ပေးရပြီးတဲ့နောက်မှာ အိန္ဒိယအမြန် Indian Express ဆိုတဲ့ သတင်းစာကြီးက ဒါဝန်နဲ့ အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ နောက်တက်တဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ အာဏာစက်ဝန်းအတွင်းမှာ မသင့်တော်သူပါလို့ ဒါဝန်က ဆိုခဲ့ပါတယ်။ ရာဂျစ်နဲ့ သူ့အကြားက ပြဿနာများအကြောင်းကို မေးရာမှာတော့ ဒါဝန်က ဖြေဖို့ ငြင်းခဲ့ပါတယ်။ ရာဂျစ် အကြောင်းကို သူ လုံးဝမပြောခဲ့ပါ။

အပိုင်း (၁၉)

အင်ဒီရာ မရှိတော့သော အိန္ဒိယ

အိန္ဒိယဆိုတဲ့ သမိုင်းစာအုပ်ထူကြီးရှဲ့ စာမျက်နှာများကို တရွက်ပြီး တရွက် လှန်လှောကြည့်ရှုလိုက်မယ် ဆိုယင်တော့....

တချိန်သော ကာလဆီက မဂိုလ် ဧကရာဇ်များရှဲ့ ဘုန်းမီး နေလတောက်ပခဲ့ပုံတွေ၊ ကြီးကျယ် လှပလွန်းတဲ့ အဆောက်အအုံကြီးတွေ၊ ဥယျာဉ် ရေကန် ပန်းမန်ကြီးတွေ၊ အပျိုတော်ဆောင်တွေက ပျော်ရွှင် မြူးတူးရယ်မောလိုက်လို့ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ အသံတွေ။

လန်ဒန်မြို့ လီဒင်ဟောလမ်း တိုက်ခန်းတခုရှဲ့ မီးလင်းပိုဘေးမှာ ဝိုင်းဖွဲ့ ပြုလုပ်တဲ့ ကုန်သည်ကြီး ၂၄ ဦးရှဲ့ အစည်းအဝေးက အခြေပြုပြီး ကပ္ပတန်ဟော့ကင်း ရွက်သင်္ဘောငယ်တစင်းနဲ့ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်ရှဲ့ဘုံဘေ ဆိပ်ကမ်းကို စတင်အခြေစိုက်ခဲ့ပုံတွေ။

အရှေ့ အိန္ဒိယ ကမ္ဘာ့လှည့် လှည့်ရေးအတွက် ဆိုပြီး ဗြိတိသျှ စစ်သားများ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြပုံတွေ၊ အိန္ဒိယတိုက်ငယ်မှာ မဂိုဏ် အင်ပါယာကြီး ချုပ်ငြိမ်းသွားရပြီး ဗြိတိသျှတို့ လွှမ်းမိုးခဲ့ပုံတွေ။

မဟာရာဂျာ စော်ဘွားများနဲ့ ခြေရံသင်းပင်းများရှဲ့ စည်းစိမ် ခံစားကြပုံတွေ။

အိန္ဒိယပြည်သူများဟာ သူ့ ကျွန်ဘဝနဲ့ အထင်အမြတ်ပြတ် ဖြစ်ပြီး လမ်းဘေးမှာ အစာရေစာ ပြတ်ပြီး လဲပြိုကျနေပုံတွေကို တပုံပြီး တပုံ တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဒီနောက်မှာ သမိုင်းစာအုပ်ကြီးကို ဆက်လှန်ဦးမယ် ဆိုယင် သူ့ ကျွန်မခံလိုတဲ့ ဟိန္ဒူ၊ မွတ်စလင်၊ ဆစ်ခံ အစရှိတဲ့ ပြည်သူများကို ဦးဆောင်ပြီး ကွန်ဂရက် ဆိုတဲ့ ပါတီကြီး ချီတက်ခဲ့ပုံတွေ၊ နောက်ပြီး အကြမ်းမဖက်ရေး ဆိုတဲ့ အဟိံသဝါဒ သဘောတရားကို ဆွဲကိုင်ပြီး

လှုပ်ရှားခဲ့တဲ့ မဟာတ္ထမဂန္ဓိကြီးရဲ့ ဝါးတောင်ထွေးကလေးနဲ့ လှုပ်ရှား ချိတ်ကပ်ပုံတွေ။

ဂန္ဓိကြီးရဲ့ အန္တေဝါသီကများ ဖြစ်တဲ့ မိုတီလာ နေရူးကြီးနဲ့ သား ဂျဝါဟာလာ နေရူးရဲ့ ပုံတွေ၊ လွတ်လပ်ရေး ကြွေးကြော်သံများကို အော်ဟစ်ပြီး အလံများ လှင့်ထူကာ စိတန်းလှည့်လည်လာကြတဲ့ ပြည်သူ တွေရဲ့ ပုံရိပ်တွေ၊ ထောင်တွင်း ထောင်ပြင် ဝင်လိုက်ထွက်လိုက် လုပ်ယင်း လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲ ဝင်ခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များရဲ့ ပုံတွေ စသည်ဖြင့် ရုပ်ပုံပေါင်း မြောက်မြားစွာကို တခုပြီး တခု တွေ့မြင်ကြရ မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ထို့နောက်မှာလည်း အင်ဒီရာ ပရိယာဒါသီ၏ ဆိုတဲ့ အိန္ဒိယရဲ့ သမီးပျိုကလေး တဦး မွေးဖွားကြီးပြင်းလာပုံ၊ ပညာသင်ကြားနေပုံ၊ ချစ်သူနဲ့ တွေ့ပုံ၊ သားများ ထွန်းကားခဲ့ပုံ၊ နိုင်ငံကို ဦးဆောင်ခဲ့ပုံတွေကို လည်း အိန္ဒိယ သမိုင်း စာအုပ်ကြီးရဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ တွေ့မြင် လှန်လှော မိကြမှာပါပဲ။

အိန္ဒိယ နိုင်ငံကြီး လွတ်လပ်ချိန် တိုက်မှာတော့ တိုင်းရင်းသား ညီနောင်ချင်း စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားကြပုံ၊ တဦးနဲ့တဦး တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ် ကြပုံ၊ နိုင်ငံ ခွဲခြား တည်ထောင်ကြပုံများကိုလည်း မီးခိုးလိပ်ကြီးများ ကြားက အိန္ဒိယ တိုက်ငယ်ရဲ့ သမိုင်းဝင်ပုံများ အဖြစ်နဲ့ ကြားဖြတ်တွေ့နိုင် ကြပါလိမ့်မယ်။

သမိုင်းရဲ့ နောက်ဆုံး စာမျက်နှာများမှာတော့ ရက်စက်လှတဲ့ အကြမ်းဖက် လုပ်ကြံမှုကြီးမှာ နိုင်ငံ တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်နေဖင်း မြေပြင်ပေါ်ကို သွေးအလိမ်းလိမ်းနဲ့ လဲကျသွားရှာတဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် အင်ဒီရာရဲ့ပုံ။

နေရူး ပြတိုက်မှာ သူမရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို လာရောက် တိုးဝှေ့ ဂါရဝပြုကြတဲ့ ပြည်သူအများရဲ့ပုံ၊ ဟိန္ဒူ၊ ခစ်စ် အကြမ်းဖက်သမား များရဲ့ ဆူပူကြပုံ၊ မီးခိုးလိပ် တလူလူ ကြားထဲမှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ စစ်ခရာသန့် အတူ အင်ဒီရာရဲ့ ရုပ်ကလာပ် မီးလောင် ပြာကျသွားပုံ၊ သူမရဲ့အရိုးပြာအိုးကသေးများကို လေယာဉ်များနဲ့ သယ် ယူသွားပြီး သူမ ချစ်တဲ့ ဟိမဝန္တာ နှင်းခဲဖုံး တောင်တန်းတောင်ထွတ် များပေါ်ကို ကြံချလိုက်ပုံများကိုတော့ ဟောင်းနွမ်းဝါထိန်ခြင်း မရှိ သေးပဲ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ပင် တွေ့မြင်ကြရပါဦးမယ်။

**

အင်ဒိုဗုဒ္ဓိလုပ်ကြံမှုနှင့် အင်ဒိုအကြမ်းဖက်ဆဲးဖျားများ ၂၅၇

ယခု အခါမှာတော့ အိန္ဒိယမှာ အင်ဒိုဗုဒ္ဓိ သက်ရှိ ထင်ရှား အဖြစ်မှ ကွယ်ပျောက်လို့ သွားခဲ့ရပါပြီ။

သူမရဲ့ သားကြီး ဩရသ ဖြစ်တဲ့ လေယာဉ်မှူးဟောင်း ရာဂျစ် ဟာ အိန္ဒိယ ပြည်သူ့တွေကို သူ ဦးစီးပုံကိုင်တဲ့ လေယာဉ်ကြီးပေါ်မှာ တင် ဆောင်ပြီး သမိုင်းသစ်တခုရဲ့ မှတ်တိုင်ဆီသို့ ရှေးရှု ခေါ်ဆောင်သွားပုံများ ကိုတော့ဖြင့် မိခင်ကြီး အင်ဒိုဗုဒ္ဓိ မြင်တွေ့နိုင်လိမ့်မယ် မဟုတ်တော့ ပါဘူး။ ။

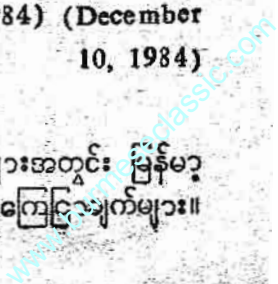
မောင်မောင်ပြုံး

၁၉၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်
တိုက် ၂၆၆/အခန်း ၁၃
အရှေ့ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်။

မှီငြမ်းပြု စာအုပ်စာတမ်းများ-စာကိုးများ

- ၁။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ် သတင်းစာများ။
- ၂။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ် သတင်းစာများ။
- ၃။ မိုလ်တထောင်သတင်းစာ (၁၁၊ ၁၁၊ ၈၄) နေ့ထုတ်မြို့ အောင်ဝင်း၏ 'အိန္ဒိယမိခင် အင်ဒီရာ ကွယ်လွန်ပြီး နောက်' ဆောင်းပါး။
- ၄။ မောင်ပေါ်ထွန်း၏ 'အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ'။
- ၅။ ဦးကိုကိုလေး (အငြိမ်းစား၊ ဒု အဓိပတိ၊ မန်း တက္ကသိုလ်)၏ 'သီပေါမင်းနှင့် နယူးယောက် တိုင်း သတင်းစာ'။
- ၆။ ဦးမောင်မောင်ခင်၏ 'ရှုရီနေရူး'။
- ၇။ မောင်လှိုင်ဝင်း၏ 'အင်ဒီရာနှင့် အိန္ဒိယ'။
- ၈။ မောင်မောင်ပြုံး၏ 'အိန္ဒိယ၌ လှုပ်ရှားနေသော နာဂ သူပုန်' (၆၈ ခုထုတ်၊ အိုးဝေဂျာနယ်)။
- ၁၀။ Discovery of India By J. Nethu
- ၁၁။ LIFE July. 25. 1966 နှင့် September 2, 1968.
- ၁၂။ NEWSWEEK (June. 4. 1984) (June 18, 1984) (October 17. 1977) (November 12, 1984) (November 19. 19 4) (November 26, 1984)
- ၁၃။ TIME (November 12, 1984) (December 10, 1984)
- ၁၄။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းများ။
- ၁၅။ ၁၉၈၄ ခု နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာလများအတွင်း မြန်မာ့ အသံနှင့်မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားသတင်းကြေငြာချက်များ။

- ၁၆။ နိုင်ငံခြား အခေါ်အဝေါ်များကို မြန်မာ အသံထွက်သို့ ဖလှယ်ရာတွင်လည်း နေ့စဉ်ထုတ် မြန်မာသတင်းစာများ၊ မြန်မာအသံနှင့် မြန်မာ့ ရုပ်မြင်သံကြားတို့ကို ကိုးကား ပါသည်။
- ၁၇။ မောင်မောင်ပြုံး၏ 'အင်ဒီရာဂန္ဒီ၏ နောက်ဆုံးခရီး'။
(၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလထုတ် ဂီတပဒေသာမဂ္ဂဇင်း)
- ၁၈။ အောင်ဝင်ရှု အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရွေးကောက်ပွဲမှာ
ရာဂျစ်ဂန္ဒီ အောင်ပွဲခံ ဆောင်းပါး။
(၆၊ ၁၊ ၈၅ ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ)
- ၁၉။ ၁၊ ၁၊ ၈၅ မှ ၂၊ ၁၊ ၈၅ နေ့ထုတ် (လုပ်သား
ပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာများ)
- ၂၀။ ၁၄၊ ၁၊ ၈၅ နေ့ထုတ် TIME
- ၂၁။ ၁၄၊ ၁၊ ၈၅ နေ့ထုတ် NEWSWEEK
- ၂၂။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်ထုတ် The Illustrated Weekly
Of India မှ The Mountbatten Interviews, By
Larry Colling And Dominique Lapierre.

